

1. Fakulta sociálních věd UK

1.1. V Česku nemyslitelné, v USA standard – proč média podporují prezidentské kandidáty? 01.11.2020 novinky.cz	20
1.2. Český bulvár poprvé „shodil“ ministra. Kdo dal bulváru tip na Prymulovu noční schůzku? 01.11.2020 ceskatelevize.cz Kateřina Šalounová Klára Hyláková	21
1.3. „Kdyby byl Stalin jako Mao, kapitalisty by rozdrtil.“ Čínští komunisté se vymezují vůči Kremlu. Neberou ho jako partnera 01.11.2020 denikn.cz Michael Romancov	21
1.4. Vyzpovídali jsme odpůrce roušek: Nejsem ovce, vadí mi Babiš, přežijí silnější, říkají 01.11.2020 czpravy.cz	23
1.5. Sputnik Česká republika 01.11.2020 cz.sputniknews.com	26
1.6. A teď vypneme regiony 02.11.2020 Euro Ondřej Stratilík	26
1.7. Úspěšná premiéra kategorie PR 02.11.2020 Marketing & Media	28
1.8. Úřady se zveřejňování dat bojí 02.11.2020 Lidové noviny TOMÁŠ NAHODIL	28
1.9. S daty umí pracovat hodně lidí, úřady se přesto jejich zveřejňování bojí, říká novinář Jan Cíbulka 02.11.2020 lidovky.cz Tomáš Nahodil	30
1.10. Hamáčkův nápad s komisí kvůli covidu? Kampaň, říkají politologové 03.11.2020 Hospodářské noviny Ondřej Leinert	35
1.11. Policisté uráželi islám 03.11.2020 Deník N LUKÁŠ PRCHAL	35
1.12. Dominik Jakubec: Bílý Tygr musí být pořád vidět 03.11.2020 liberecdnes.cz Michal Šandor	37
1.13. Politologové: ODS, TOP 09 s KDU-ČSL mohou porazit Babiše, úspěšných koalic u nás ale moc nevzniklo 03.11.2020 irozhlas.cz Martin Štorkán, ČTK	37
1.14. Nominanty do vědecké rady GAČR jsou Rudolf Kučera a Michal Otyepka 03.11.2020 universitas.cz	39
1.15. Expert pro Blesk o volbách v USA: Výsledek může být znám brzy. Které státy rozhodnou? 03.11.2020 blesk.cz	39
1.16. Čtyři roky Donalda Trumpa 04.11.2020 Lidové noviny LUBOŠ JIRSA	41
1.17. Ve volbách roku se nehraje jen o Bílý dům. I složení Kongresu napoví o dalším směřování USA 04.11.2020 denikn.cz Tomáš Linhart	41
1.18. Vstříc autoritářskému státu. Konec demokracie v druhé nejidnatější zemi světa? 04.11.2020 a2larm.cz Rakěš Batabyal	44
1.19. RVVI udělí čestná ocenění za vědecký přínos k řešení problematiky COVID-19 04.11.2020 ceskavedadosveta.cz	46
1.20. VIDEO: Americká noc z Prahy a Washingtonu. Podívejte se na speciál k volbám prezidenta USA 04.11.2020 irozhlas.cz Jakub Grim, Michal Žák	47

1.21. Ministrem napotřetí, ÚOHS zkusí na první pokus. Mlsna potvrdil zájem o post šéfa antimonopolního úřadu	47
04.11.2020 iHNed.cz Jana Klímová, Ondřej Leinert	
1.22. Volby jako referendum o Trumpovi	49
03.11.2020 ČT 24	
1.23. Některé vztahy může pandemie posílit	52
04.11.2020 respekt.cz Silvie Lauder	
1.24. Nejdelší americká noc. Trump dlouho vedl, závěr sčítání ale favorizuje Bidena	54
04.11.2020 denikn.cz Jan Wirtner	
1.25. Potyčky v ulicích USA? Záleží, jak se k výsledku voleb postaví různé místní milice, říká amerikanista	56
04.11.2020 lidovky.cz Luboš Jirsa	
1.26. Nejdelší americká noc a její poselství	58
05.11.2020 Deník N JAN WIRNITZER	
1.27. Zpochybnění výsledků může vyvolat potyčky	59
05.11.2020 Lidové noviny LUBOŠ JIRSA	
1.28. STAN: STAN, ODS, Piráti a Spojenci podepsali ve Středočeském kraji koaliční smlouvu. Hejtmankou bude Petra Pecková	60
05.11.2020 ekolist.cz 4. listopadu 2020 / STAN 5. listopadu 2020 / ODS 4. listopadu 2020 / STAN 3. listopadu 2020 / Liberecký kraj 5.11.2020 00:52 5.11.2020 00:37 5.11.2020	
1.29. Rozhodnutí ústavního soudu se otočilo proti vládní straně. Poláci si omezení potratů nenechávají líbit	60
05.11.2020 irozhlas.cz Anna Urbanová	
1.30. Rozhovor s Jiřím Pondělíčkem	62
05.11.2020 ČRo Dvojka	
1.31. Rozdělená společnost	67
05.11.2020 ČT 24	
1.32. Do čela Spojených států	67
05.11.2020 ČT 24	
1.33. „Je suis Samuel.“ Teroristické útoky ve Francii proměňují debatu o islámu	68
06.11.2020 a2larm.cz Jakub Šindelář	
1.34. Trumpova šance vyhrát skrz právníky je malá. Ale je to Trump...	70
06.11.2020 seznamzpravy.cz Daniela Kučerová	
1.35. Málo a špatně. Natáčeli jsme, proč Miloš Zeman v očích lidí neobstál	71
06.11.2020 seznamzpravy.cz Kristina Ciroková	
1.36. Prezidentské volby v USA	72
06.11.2020 CNN Prima News	
1.37. Prahou bratří Čapků	72
06.11.2020 kosmas.cz Jaromír Slomek	
1.38. Soudy asi výsledek voleb nezvrátí, ale trumpismus už tu s námi zůstane	72
06.11.2020 respekt.cz	
1.39. Chcete se zorientovat v epidemii koronaviru? Tuto debatu si nenechte ujít	75
07.11.2020 seznamzpravy.cz Seznam Zprávy	
1.40. Joe Biden v Bílém domě? Nebude to mít lehké	75
07.11.2020 reportermagazin.cz Kryštof Kozák	
1.41. Ekonomika padá, pandemie je na vzestupu. Prezident Biden převezme USA v těžké situaci	77
07.11.2020 czpravy.cz	
1.42. Co dělají ženy prezidenta a premiéra? O jedné se neví nic, druhá fotí pudlíka	78
08.11.2020 seznamzpravy.cz Kristina Ciroková	
1.43. Think-tank HN: Posune Biden Ameriku doleva? Proč tolik Američanů volilo Trumpa? Odpovídají Klvaňa, Beneš a další	78
08.11.2020 iHNed.cz Jan Kubita	

1.44. Otevření škol nemělo na šíření epidemie vliv, ukázala studie. Je však třeba zvládat testování i disciplínu 09.11.2020 echoprime.cz Závěš Dobiašovský	81
1.45. Evropská komise nic nikomu nenařizuje. Pány smluv i situace jsou pořád členské státy, říká právník 09.11.2020 irozhlas.cz Barbora Tachecí, Ondřej Čihák	82
1.46. Pandemie: Fakta a nejbližší výhled 09.11.2020 epochtimes.cz Zdenka Danková	83
1.47. NF Neuron nabídne pohled na pandemii očima špičkových vědců 09.11.2020 novinyanovinky.cz	83
1.48. Proč už neskupujeme toaleták? 10.11.2020 Blesk Michaela Kalkusová	83
1.49. Co „vyvede“ Trump a proč by mohl uspět za čtyři roky? Expert o výměně v Bílém domě i politice Bidena 10.11.2020 blesk.cz	85
1.50. Bezpečnostní expert Aslan: Arméni mylně přesvědčili sami sebe, že Ázerbájdžán neumí válčit 10.11.2020 e15.cz Pavla Palaščáková	86
1.51. Arméni v Karabachu prohráli, Rusko posílí svůj vliv 11.11.2020 E15 Pavla PALAŠČÁKOVÁ	87
1.52. Výuka by se měla víc zaměřit na potřebné vědomosti 11.11.2020 Olomoucký deník	88
1.53. Nelehký odchod z Bílého domu. Po předání úřadu Trumpovi hrozí žaloby, v záloze má televizi 11.11.2020 irozhlas.cz Eliška Kubátová	88
1.54. Biden chaotickou Ameriku uklidní, Trump pomocí žalob volby nezvrátí, říká pro EZ Klvaňa 11.11.2020 eurozpravy.cz	89
1.55. ANKETA: On-line výuka studentům nevyhovuje. Tráví hodiny u počítače a ztrácí motivaci 11.11.2020 vysokeskoly.cz	93
1.56. COVID a brambory na Venuši 11.11.2020 ČRo Plus	94
1.57. Proč Kreml nechal Arménii prohrát? Slábne a na další ozbrojený konflikt už možná nemá sílu 11.11.2020 denikn.cz Michael Romancov	94
1.58. Koronavirus a duševní zdraví. Jeden z pěti pacientů čelí psychické poruše 11.11.2020 seznamzpravy.cz Tereza Ulrychová	96
1.59. Rusko-německé vztahy 31 let po pádu zdi 11.11.2020 ČT 24	97
1.60. Trumpův život po „vyvedení“ z Bílého domu: Dluhy i knihy. Vaz mu můžou zlomit žaloby 12.11.2020 blesk.cz	97
1.61. V Moskvě vyrostla Berlínská zeď s puklinou. Odkaz jejího pádu je v Rusku citlivý 12.11.2020 ceskatelevize.cz mas	100
1.62. Vysoké školy se představí online. Jen online 13.11.2020 Mladá fronta DNES Klára Burešová	101
1.63. Adam Vojtěch: Žádné zadostiučinění necítím 12.11.2020 Interview TOMÁŠ LOSKOT	101
1.64. Konec války o Karabach. Rozmístění ruských sil dává Moskvě silné páky, Turecko příliš nezískalo 14.11.2020 irozhlas.cz Eliška Kubátová	103
1.65. Dvacet minut Radiožurnálu: Dana Lipová: ředitelka Nadace Sirius 16.11.2020 ČRo Radiožurnál	105

1.66. Aktuality 17.11.2020 cuni.cz	110
1.67. Irena Kalhousová: Studenti Univerzity Karlovy se o Izrael velmi zajímají 18.11.2020 vedavyzkum.cz	112
1.68. Češi ve vysílání ruské propagandy. Parazitolog Flegr a lékař Balík jako Putinovi užiteční idioti 18.11.2020 hlidacipes.org Roman Máca	114
1.69. Tisková konference: Hrozba pro suverenitu ČR: Bezpečnostní aspekty tendru na nový jaderný blok v Dukovanech 18.11.2020 evropskehodnoty.cz	116
1.70. Univerzity nabízejí brigády pro studenty ve finanční tísní. Doučují, trasují nebo překládají 18.11.2020 ceskatelevize.cz Martin Duplák Jakub Dolejš	117
1.71. Hraní videoher prospívá psychické pohodě, naznačuje nová studie 18.11.2020 itmix.cz	117
1.72. Bain: Tržby z prodeje luxusního zboží letos rekordně klesnou 18.11.2020 fxstreet.cz Tým FXstreet.cz	118
1.73. DOTEK JE NENAHRADITELNÝ 18.11.2020 Moje psychologie MARTINA VLČKOVÁ	119
1.74. Snaha o doživotní imunitu vyvolává otázky o dalším osudu Putina. Pandemie je pro něj ,čermou labutí' 19.11.2020 irozhlas.cz Eliška Kubátová	121
1.75. Stát Georgia by měl v nejbližších chvílích oznámit výsledek přepočtu hlasů z prezidentských voleb. 19.11.2020 ČRo Radiožurnál	124
1.76. Petra Pyšová-Schmalzová alias Miluna ze Slunce, Seno slaví 53. narozeniny. Herectví nevyšlo, prosadila se jako manažerka 19.11.2020 tvgururu.cz	125
1.77. Ázerbájdžánský aktivista Samadov: Proti válce v Karabachu vystupuje jen mizivá část společnosti 20.11.2020 a2larm.cz Marek Jandák	125
1.78. next 22.11.2020 vedavyzkum.cz	127
1.79. TREFA PETRA ŠTĚPÁNKA: Zpovykání senátoři, nestoudná Marvanová 22.11.2020 zakrasnejsivimperk.cz	128
1.80. Maďarsko a Polsko blokují schválení mimořádného fondu Evropské unie 22.11.2020 ČRo Plus	128
1.81. Začátek i konec, Evropa i Asie. Mapy ukazují, že Kavkaz je „země mezi“ 22.11.2020 ceskatelevize.cz Petra Hosenseidlová Matěj Sviták Vojtěch Rejl	132
1.82. Prezidenti 22.11.2020 ČT 1	134
1.83. V zákrytu covidové krize: ruské tlaky, zájmy Hradu, ČEZ a Dukovany. Vyloučí vláda Rusko a Čínu? 23.11.2020 hlidacipes.org Robert Břešťan	136
1.84. Nový předseda antimonopolního úřadu bude Petr Mlsna 23.11.2020 fintag.cz	138
1.85. Pokud Babiš prohraje, může odchod komplikovat stejně jako Trump. Daně způsobí dusno, říká Mrklas 23.11.2020 eurozpravy.cz	138
1.86. Blíží se tendr na nové Dukovany. Jak moc máme dbát na bezpečnost, tedy na úkor Ruska a Číny 23.11.2020 peak.cz	139

1.87. Novým šéfem ÚOHS bude Petr Mlsna 24.11.2020 Právo (svj, ČTK)	142
1.88. Piráti a Starostové se doplňují ve městech i obcích, možná koalice je racionální, říká politolog Lebeda 24.11.2020 eurozpravy.cz	142
1.89. Mezi světy - výběr z cestovatelských deníků Lucie Výborné 25.11.2020 databazeknih.cz	144
1.90. Amerika na křižovatce: prezidentské volby v USA 25.11.2020 eprogram.cz	145
1.91. Expert o patu v jednání o rozpočtu EU: Dovedu si představit ústupky, třeba že Unie přivře oči 25.11.2020 ČRo - plus.cz	145
1.92. Kdo byl první v Černé zahradě? Za sporem o Náhorní Karabach není starodávná nenávisť, ale spletitá historie 25.11.2020 ceskatelevize.cz Petra Hosenseidlová	145
1.93. Důvěra dárců pomůže přežít krizové měsíce 26.11.2020 Hospodářské noviny Petra Horáková	148
1.94. „Jsme svědky kolapsu, absolutně to neovládáme.“ Nemocnice v Rusku se plní, počty úmrtí jsou rekordní 26.11.2020 irozhlas.cz Eliška Kubátová	150
1.95. ČTK uzavřela s UK memorandum o spolupráci, týká se vědy, vzdělanosti i nezávislosti médií 26.11.2020 protext.cz Martin Ayrer	152
1.96. Bez Trumpa očekávají „liberální imperialismus“. Pravicové populisty není přes jejich zklamání radno odepisovat 26.11.2020 denikn.cz Kirill Ščeblykin	152
1.97. Křišťálová Lupa 2020: Osobností roku je Michal Bláha, Projektem roku Covid19cz.cz PŘEHLED VÝSLEDKŮ 27.11.2020 focus-age.cz	153
1.98. Blatný plánuje kampaň k očkování proti covidu. Podle odborníků měla dávno být 27.11.2020 zpravy.iDNES.cz Ire, ČTK	158
1.99. Vyhrocený spor Austrálie a Číny 27.11.2020 ČT 24	160
1.100. Univerzita Karlova uzavřela s ČTK memorandum o spolupráci 28.11.2020 vedavyzkum.cz	161
1.101. Čína se mstí Austrálii za Huawei, koronavirus i Ujgury. Vysoká cla vydává za antidumpingová 28.11.2020 ceskatelevize.cz apm	161
1.102. Rozhovor s reportérem Jakubem Szántó: Po útoku granátem jsem řídil poslepu 28.11.2020 AUTO.cz Svět motorů	161
1.103. Karel Hvizďala: Český Francouz Jacques Rupnik 28.11.2020 ČRo - plus.cz	164
1.104. Tisková zpráva z 19. zasedání RRTV konaného dne 24. 11. 2020 dnes 28.11.2020 satcentrum.com Ivan Krejčí	165
1.105. Skončí to konfliktem Ruska s Tureckem 28.11.2020 echo24.cz Ondřej Šmígel	166
1.106. Nebezpečné spojení zeleného fanatismu a hlouposti 30.11.2020 pravdive.eu	167
1.107. Na jaře jsme byli na všechno sami, teď jsme bez motivace, tvrdí vysokoškoláci 30.11.2020 czpravy.cz	168
1.108. Brexit. A co dál? 27.11.2020 Reliant Logistic News Markéta Vojáčková	169

V Česku nemyslitelné, v USA standard – proč média podporují prezidentské kandidáty? URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: novinky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 09:38, RU / den: 2 015 182, RU / měsíc: 26 753 705, Celková návštěvnost: 109 790 000, Vydavatel: Borgis, a.s., Země: Česko, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 22,39

...Karla Schwarzenberga podpořily proti Miloši Zemanovi například Hospodářské noviny nebo týdeník Respekt. Podle sociologa médií Jana Miesslera z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** šlo však o rozporuplný krok. „Obecně platí, že otevřeně podpořit konkrétního politika se v českých...

Český bulvár poprvé „shodil“ ministra. Kdo dal bulváru tip na Prymulovu noční schůzku? URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Kateřina Šalounová Klára Hyláková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 14:54, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, Vydavatel: ceskatelevize.cz, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 3,17

...Prymula. Nikam nechodit, nikoho nesledovat a nikoho ani nefotit,“ říká Novotný. O jakou linku mohlo jít? Podle garantky studia žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Barbory Osvaldové není v médiích výjimkou ani odposlech tísňových linek. „Odposlouchávají třeba hasiče nebo...

„Kdyby byl Stalin jako Mao, kapitalisty by rozdrtil.“ Čínští komunisté se vymezují vůči Kremli. Neberou ho jako partnera URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 17:24, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

...muset počkat, ale je nesporné, že ta poslední věta se jistě líbí i v Moskvě. Jenže to je asi tak všechno... Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd UK** a Metropolitní univerzitě **Praha**. V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko...

Vyzpovídali jsme odpůrce roušek: Nejsem ovce, vadí mi Babiš, přežijí silnější, říkají URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: czpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 19:18, RU / den: 26 751, RU / měsíc: 347 614, Celková návštěvnost: 26 751, Vydavatel: czpravy.cz, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,30

... Rouška jako politické vyjádření. Že může mít problematika roušek i politický podtext, připouští také politolog a sociolog Ondřej Čisář z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a Sociologického ústavu Akademie věd. "Podle dat CVVM ze září existuje souvislost mezi důvěrou vládě a důvěrou v...

Sputnik Česká republika URL [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: cz.sputniknews.com, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 19:18, RU / den: 500, Celková návštěvnost: 3 010 000, Vydavatel: cz.sputniknews.com, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,01

...vyjde ten Prymula. Nikam nechodit, nikoho nesledovat a nikoho ani nefotit,“ vysvětlil možný postup Novotný. Garantka studia žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Barbora Osvaldová pak okomentovala ještě jednu zajímavost. Prozradila, že není v médiích výjimkou ani odposlech...

A teď vypneme regiony

TISK, Datum: 02.11.2020, Zdroj: Euro, Strana: 22, Autor: Ondřej Stratilík, Vytlačeno: 15 862, Prodáno: 7 339, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.11.2020 00:01, Čtenost: 24 990, Vydavatel: Madá fronta a.s., Země: Česko, Rubrika: Report/Média, AVE: 307 509,23 Kč, GRP: 0,28

...Filip Rožánek, mediální odborník a editor specializovaného webu Digizone.cz. Taková slova potvrzuje i Jan Jirák z Katedry mediálních studií na **Fakultě sociálních věd pražské Univerzity Karlovy**. Jde prý o dlouhodobější trend: „Zájem inzerentů o rádio jako reklamní komunikační kanál slábne -...

Úspěšná premiéra kategorie PR

TISK, Datum: 02.11.2020, Zdroj: Marketing & Media, Strana: 14, Vytlačeno: 6 300, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.11.2020 00:01, Vydavatel: Forum Media, s.r.o., Země: Česko, Rubrika: Effie, AVE: 50 849,54 Kč

...rady APRA se věnuje zejména profesionalizaci zadávání zakázek v PR a vzdělávacím aktivitám. Je garantem předmětu Public relations v praxi na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Na českém PR trhu působí na straně agentur od roku 2003, posledních třináct let v Havas PR. Tuto agenturu vede od...

Úřady se zveřejňování dat bojí

TISK, Datum: 02.11.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 13, Autor: TOMÁŠ NAHODIL, Vytlačeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.11.2020 01:26, Čtenost: 180 764, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Právo a justice, AVE: 224 619,83 Kč, GRP: 2,01

...Tam se ale obvykle řeší jen postupy a algoritmy a méně už prezentace výsledků. Tu se zase člověk naučí v médiích. Minulý zimní semestr jsem na **pražské Fakultě sociálních věd** učil pilotní běh předmětu Datová žurnalistika. Snad v něm budeme pokračovat i v dalších letech. Stejně tak má tento předmět...

S daty umí pracovat hodně lidí, úřady se přesto jejich zveřejňování bojí, říká novinář Jan Cibulka [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 02.11.2020, Zdroj: lidovky.cz, Autor: Tomáš Nahodil, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.11.2020 05:16, RU / den: 244 802, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 8 940 000, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Právo a justice, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 2,72

...Tam se ale obvykle řeší jen postupy a algoritmy a méně už prezentace výsledků. Tu se zase člověk naučí v médiích. Minulý zimní semestr jsem na **pražské Fakultě sociálních věd** učil pilotní běh předmětu Datová žurnalistika. Snad v něm budeme pokračovat i v dalších letech. Stejně tak má tento předmět...

Hamáčkův nápad s komisí kvůli covidu? Kampaň, říkají politologové

TISK, Datum: 03.11.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 2, Autor: Ondřej Leinert, Vytlačeno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 00:27, Čtenost: 145 603, Vydavatel: Economia, a.s., Země: Česko, Rubrika: Události, AVE: 61 937,93 Kč, GRP: 1,62

...kampaň. Hamáček se snaží emancipovat od hnutí ANO a využít toho, že Babiš hodně tlačil na rozvolnění pravidel,“ říká politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. „Je to motivované politicky. Hamáček vidí, že ČSSD bude mít problém přeskochit pět procent, ale hnutí ANO oslabuje...

Policisté uráželi islám

TISK, Datum: 03.11.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 4, Autor: LUKÁŠ PRCHAL, Vytlačeno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 00:32, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 27 875,38 Kč

...Jsou to policisté, kteří směřují k tomu jednoduššímu rasismu, těch je více, ale neprojevují se,“ popsal odborník na extremismus Jan Charvát z **Fakulty sociálních věd UK**. „Znám z prostředí sociálních sítí několik málo lidí, kteří už ale nyní nepracují u policie, a ti měli ve své době xenofobní...

Domínik Jakubec: Bílý Tygr musí být pořád vidět [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.11.2020, Zdroj: liberecdnes.cz, Autor: Michal Šandor, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 12:26, RU / den: 10 000, Celková návštěvnost: 10 000, Vydavatel: liberecdnes.cz, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,11

...Máme vymyšlené cesty, jak jim je kompenzovat.“ Domínik Jakubec je ve skutečnosti kovaný novinář. „Je to tak. Vystudoval jsem žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** v **Praze**. Pak jsem přišel, jak se říká v novinářském poli, k temné straně síly a místo toho, abych psal všeobecně o...

Politologové: ODS, TOP 09 s KDU-ČSL mohou porazit Babiše, úspěšných koalic u nás ale moc nevzniklo [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Martin Štorkán, ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 12:26, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

...si partaje relativně blízké, v některých důležitých tématech se zásadně rozcházejí. To si myslí i politolog Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. „KDU-ČSL i TOP 09 se orientují proevropsky, ODS se řadí k euroskeptikům a zatímco zavedení eura odmítá, šéfka...

Nominanty do vědecké rady GAČR jsou Rudolf Kučera a Michal Otyepka [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.11.2020, Zdroj: universitas.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 17:09, RU / den: 8 000, Celková návštěvnost: 8 000, Vydavatel: universitas.cz, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,09

...soutěží. První z nominovaných členů, Rudolf Kučera, je ředitelem Masarykova ústavu a Archivu AV ČR. Čtyřicetiletý historik působí také na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Přednáší zde moderní dějiny na Institutu mezinárodních studií. ...

Expert pro Blesk o volbách v USA: Výsledek může být znám brzy. Které státy rozhodnou? [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.11.2020, Zdroj: blesk.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 23:20, RU / den: 947 133, RU / měsíc: 4 423 137, Celková návštěvnost: 25 850 000, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Svět, AVE: 59 000,00 Kč, GRP: 10,52

...Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** exkluzivně pro Blesk Zprávy zhodnotil předvolební a volební situaci ve Spojených státech, kde bitvu o Bílý dům svádějí současný prezident Donald Trump a jeho sok, demokratický kandidát Joe Biden. Český expert se dotkl otázky klíčových...

Čtyři roky Donalda Trumpa

TISK, Datum: 04.11.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 6, Autor: LUBOŠ JIRSA, Vytlačeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 00:29, Čtenost: 180 764, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Svět, AVE: 63 888,93 Kč, GRP: 2,01

...s Čínou o obchodních stycích nebo s Evropou o výdajích na obranu,“ vysvětlil pro LN amerikanista Jan Hornát z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd UK**. Podle něj je právě to jeden z hlavních úspěchů Trumpova čtyřletého mandátu. „Trump v zahraničních otázkách rozhodně nebyl...

Ve volbách roku se nehraje jen o Bílý dům. I složení Kongresu napoví o dalším směřování USA [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Tomáš Linhart, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 04:21, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Svět, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

...demokraté obhajují pouze 12 míst. Pokusili jsme se spolu s amerikanistou z Katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštofem Kozákem představit ty více i ty méně pravděpodobné varianty, jak by mohlo po letošních volbách složení...

Vstříc autoritářskému státu. Konec demokracie v druhé nejilidnatější zemi světa? [URL Automatický překlad](#)
WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: a2larm.cz, Autor: Rakěš Batabyal, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 06:29, RU / den: 7 707, RU / měsíc: 102 319, Celková návštěvnost: 633 270, Vydavatel: A2 o.s., Země: Česko, AVE: 5 200,00 Kč, GRP: 0,09

...moc kapitálu, který v současné vývojové fázi odhaluje svou nejbrutálnější, nejchamtivější a nejvíce vykořisťovatelskou tvář. Autor působí na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Džaváharlála Néhrúa v Novém Dillí. Z angličtiny přeložila Alžběta Ambrožová. Text vznikl za podpory Nadace Rosy...

RVM udělí čestná ocenění za vědecký přínos k řešení problematiky COVID-19 [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: ceskavedadosveta.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 08:12, RU / den: 6 000, Celková návštěvnost: 6 000, Vydavatel: ceskavedadosveta.cz, Země: Česko, AVE: 5 800,00 Kč, GRP: 0,07

...Michala Otyepku, Ph.D. pro oblast věd o neživé přírodě. Rudolf Kučera je ředitelem Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, v.v.i., dále působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Michal Otyepka je zastupujícím ředitelem Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů Univerzity...

VIDEO: Americká noc z Prahy a Washingtonu. Podívejte se na speciál k volbám prezidenta USA [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Jakub Grim, Michal Žák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 10:56, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

...znovuzvolení, ale do toho mu vstoupila pandemie,“ popsal. Do druhé části speciálního vysílání se připojil také Kryštof Kozák, amerikanista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, který prohlásil, že výsledky jsou těsnější, než se čekalo. „Ukazuje se, že průzkumy, přestože by měly být...

Ministrem napotřetí, ÚOHS zkusí na první pokus. Mlsna potvrdil zájem o post šéfa antimonopolního úřadu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Jana Klímová, Ondřej Leinert, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 11:10, RU / den: 101 779, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 4 520 000, Vydavatel: Economia, a.s., Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,13

...ze svých motivací, proč se o úřad zajímá. * Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a také německá a rakouská studia na **Fakultě sociálních věd** též univerzity. Na obou fakultách přednáší. * V prosinci 2012 byl ve vládě Petra Nečase jmenován ministrem bez portfeje a vedl...

Volby jako referendum o Trumpovi

TV, Datum: 03.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 8, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 11:55, Sledovanost pořadu: 63 068, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 601 650,00 Kč, GRP: 0,70

...toho, co se pravděpodobně teď děje, respektive v Americe stane. Kryštof Kozák z katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**. Dobrý večer. **Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK** Dobrý večer....

Některé vztahy může pandemie posílit [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: respekt.cz, Autor: Silvie Lauder, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 13:15, RU / den: 37 033, RU / měsíc: 572 511, Celková návštěvnost: 1 560 000, Vydavatel: Respekt Publishing a.s., Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,41

...a off-line světem nerozlišuje. Lidé se seznámili na Tinderu nebo na Instagramu – a není to téma. Bavila jsem se o tom se svými studenty na **Fakultě sociálních věd UK**, kde učím. Spousta z nich říkala, že jasně, kde jinde by se jako měli seznámat? Před časem jste zkoumala partnerské preference u...

Nejdelší americká noc. Trump dlouho vedl, závěr sčítání ale favorizuje Bidena [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Jan Winitzer, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 17:44, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Nezařazené, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

...je k vítězství blíž, než si všichni myslí, a projeví se to i ve složení Senátu,“ řekl Deníku N začátkem sčítání amerikanista Kryštof Kozák z **Fakulty sociálních věd UK**. Republikánský Senát by mohl demokratům ztěžovat vládnutí. O jeho složení se ale zřejmě rozhodne až v lednu, kdy se budou opakovat...

Potyčky v ulicích USA? Záleží, jak se k výsledku voleb postaví různé místní milice, říká amerikanista [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: lidovky.cz, Autor: Luboš Jirsa, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 19:07, RU / den: 244 802, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 8 940 000, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Svět, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 2,72

...podvod. Pro Lidovky.cz na otázky související s budoucím vývojem situace odpovídal amerikanista Jan Hornát z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd UK** Lidovky.cz: Předvolební průzkumy předpokládaly, že s přehledem vyhraje Biden, přitom souboj je nyní vyrovnaný. Dokážete...

Nejdelší americká noc a její poselství

TISK, Datum: 05.11.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 3, Autor: JAN WRNITZER, Vytlačeno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 00:29, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 28 586,25 Kč

...je k vítězství blíž, než si všichni myslí, a projeví se to i ve složení Senátu,“ řekl Deníku N začátkem sčítání amerikanista Kryštof Kozák z **Fakulty sociálních věd UK**. Republikánský Senát by mohl demokratům ztěžovat vládnutí. O jeho složení se ale zřejmě rozhodne až v lednu, kdy se budou opakovat...

Zpochybnění výsledků může vyvolat potyčky

TISK, Datum: 05.11.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 2, Autor: LUBOŠ JIRSA, Vytiskeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 00:32, Čtenost: 180 764, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Volby v USA, AVE: 50 834,40 Kč, GRP: 2,01

...USA, nepřinesla. Na otázky související s tím, co se bude nyní dít, pro LN odpovídal amerikanista Jan Hornát z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd UK**. * Kdy se dozvíme konečné výsledky? Mohou být známé během dneška, pokud se potvrdí sčítání v Michiganu, Wisconsinu a...

STAN: STAN, ODS, Piráti a Spojenci podepsali ve Středočeském kraji koaliční smlouvu. Hejtmankou bude Petra Pecková URL Automatický překlad

WEB, Datum: 05.11.2020, Zdroj: ekolist.cz, Autor: 4. listopadu 2020 / STAN 5. listopadu 2020 / ODS 4. listopadu 2020 / STAN 3. listopadu 2020 / Liberecký kraj 5.11.2020 00:52 5.11.2020 00:37 5.11.2020, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 10:28, RU / den: 16 261, RU / měsíc: 301 353, Celková návštěvnost: 795 580, Vydavatel: Brontosauři ekocentrum Zelený klub, Země: Česko, AVE: 3 500,00 Kč, GRP: 0,18

...a členů výborů v poměru k volebním výsledkům. Petra Pecková podepisuje koaliční smlouvu Kdo je Petra Pecková (STAN)? Vzdělání **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** v **Praze**, obor Veřejná a sociální politika (Mgr.) Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, obory Mediální...

Rozhodnutí ústavního soudu se otočilo proti vládní straně. Poláci si omezení potrátů nenechávají líbit URL Automatický překlad

WEB, Datum: 05.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Anna Urbanová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 12:30, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

...plodu je protiústavní. Verdikt prakticky okamžitě vyvolal celospolečenskou reakci a do ulic vyšly tisíce lidí. Podle slavisty Ondřeje Klípy z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** ale rozhodnutí ústavního soudu život v Polsku paradoxně nijak zásadně neovlivní. Pokud bude chtít Polka podstoupit...

Rozhovor s Jiřím Pondělíčkem

RADIO, Datum: 05.11.2020, Zdroj: ČRo Dvojka, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 13:44, Poslechovost pořadu: 151 305, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 08:30 Jak to vidí, AVE: 561 561,00 Kč, GRP: 1,68

...aktuální publicistice věnujeme dnes povolební analýze prezidentské volby ve Spojených státech. Pozvání přijal Jiří Pondělíček, amerikanista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Ráda vás vidím, dobrý den. Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**...

Rozdělená společnost

TV, Datum: 05.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 23:34, Sledovanost pořadu: 67 305, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 21:31 Horizont, GRP: 0,75

...**SCHARFFOVÁ, moderátorka** A situaci probereme se sociologem Martinem Potůčkem z **fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Může podle vás budoucí prezident, ať už to bude kdokoliv, Američany sjednotit? Je možné tyhle rány zacelit a změnit atmosféru, která je velmi rozjítřená? ...

Do čela Spojených států

TV, Datum: 05.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 02:11, Sledovanost pořadu: 63 068, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 304 290,00 Kč, GRP: 0,70

...Tak byl krátký brífink Joea Bidena, my to téma ještě doprobereme. Vedle mě sedí Jiří Pondělíček, amerikanista z institutu mezinárodních studií a **fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Spočítat každý hlas, musíme spočítat každý hlas, každý hlas, každý hlas spočítat. To zaznělo několikrát. Váš...

„Je suis Samuel.“ Teroristické útoky ve Francii proměňují debatu o islámu URL Automatický překlad

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: a2larm.cz, Autor: Jakub Šindelář, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 06:23, RU / den: 7 707, RU / měsíc: 102 319, Celková návštěvnost: 633 270, Vydavatel: A2 o.s., Země: Česko, AVE: 5 200,00 Kč, GRP: 0,09

...financování bude ovšem ve Francii reforma islámu pravděpodobně jen těžko realizovatelná. Autor je doktorand na Katedře evropských studií **Fakulty sociálních věd UK**. Zajímá vás, kde jste se to ocitli? Prozkoumejte, jak se k nám připojit a kde všude nás můžete sledovat, aby vám neunikly novinky a...

Trumpova šance vyhrát skrz právníky je malá. Ale je to Trump... URL Automatický překlad

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Daniela Kučerová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 06:36, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Země: Česko, Rubrika: Volby USA, Svět, Rozhovory, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 12,37

...a advokátem v Praze. V současnosti je i tajemníkem katedry. Kromě Právnické fakulty vystudoval i obor mezinárodní teritoriální studia na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Studoval i ve francouzském Nancy. Ve své odborné činnosti se zaměřuje zejména na otázky spojené s ústavními změnami a...

Málo a špatně. Natačeli jsme, proč Miloš Zeman v očích lidí neobstál URL Automatický překlad

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Kristina Ciroková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 11:22, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Země: Česko, Rubrika: Terén, Politika, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 12,37

...působení v době koronavirové pandemie v novém díle publicistického pořadu Terén hodnotí třeba vedoucí Katedry marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Denisa Hejlová. „Velmi málo chválí, dává naději a není projev, ve kterém by si do někoho nerypl,“ upozorňuje. ...

Prezidentské volby v USA

TV, Datum: 06.11.2020, Zdroj: CNN Prima News, Zpráva: 3, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 15:56, Provozovatel: FTVPrima, spol. s r.o., Země: Česko, Pořad: 12:00 Zprávy ve 12

...veřejnosti se teď upírá právě především k Georgii. Jakým způsobem se zde Joe Biden dostal do vedení, na to jsme se zeptali amerikanisty z **Fakulty sociálních věd Karlovy univerzity Jiřího Pondělíčka. Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK** V Georgii...

Prahou bratří Čapků URL Automatický překlad

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: kosmas.cz, Autor: Jaromír Slomek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 18:47, RU / den: 2 500, Celková návštěvnost: 777 920, Vydavatel: kosmas.cz, Země: Česko, AVE: 500,00 Kč, GRP: 0,03

...rozhovorů Život snů a skutečnosti (1997) s cestovatelí Jiřím Hanzelkou a Miroslavem Zikmundem a Řeč neřeč (2007) s básníkem Karlem Šiktancem. Na **Fakultě sociálních věd UK** v **Praze** přednáší externě kritiku v médiích. Celý medailonek Do oblíbených Bibliografické údaje Název: Prahou bratří...

Soudy asi výsledek voleb nezvrátí, ale trumpismus už tu s námi zůstane URL Automatický překlad

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: respekt.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 22:45, RU / den: 37 033, RU / měsíc: 572 511, Celková návštěvnost: 1 560 000, Vydavatel: Respekt Publishing a.s., Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,41

...způsob korespondenčního hlasování a žádají také přepočítání hlasů ve státech, kde Biden vyhrál jen těsně. Podle amerikanisty Jana Hornáta z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** ale pokusy obrátit výsledek voleb touto cestou Trumpovi nejspíš nevyjdou. Říká také, že výsledek voleb nakonec...

Chcete se zorientovat v epidemii koronaviru? Tuto debatu si nenechte ujít URL Automatický překlad

WEB, Datum: 07.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Seznam Zprávy, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.11.2020 14:24, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Země: Česko, Rubrika: Koronavirus, Život v Česku, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 12,37

...krizi jako příležitost vzít věci do vlastních rukou. Důležitou oblastí je psychika, která od jara prochází těžkou zkouškou. Julie Chytilová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** zanalyzuje výsledky studie o duševním zdraví včetně toho, na jakou část obyvatel pandemie dopadá nejméně, co lze...

Joe Biden v Bílém domě? Nebude to mít lehké URL Automatický překlad

WEB, Datum: 07.11.2020, Zdroj: reportermagazin.cz, Autor: Kryštof Kozák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.11.2020 18:23, RU / den: 20 784, RU / měsíc: 275 930, Celková návštěvnost: 108 360, Vydavatel: Reportér magazín, s. r. o., Země: Česko, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,23

...ekonomickými dopady, například vysokou nezaměstnaností. Autor je amerikanista, zástupce vedoucího katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. ...

Ekonomika padá, pandemie je na vzestupu. Prezident Biden převezme USA v těžké situaci URL Automatický překlad

WEB, Datum: 07.11.2020, Zdroj: czpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.11.2020 23:11, RU / den: 26 751, RU / měsíc: 347 614, Celková návštěvnost: 26 751, Vydavatel: czpravy.cz, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,30

...s klimatickou krizí, pozn. red.) . To má potenciál voliče dále rozdělovat," upozorňuje v rozhovoru pro Aktuálně.cz politolog Jan Hornát z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Právě opatřeními na podporu průmyslu na úkor ochrany klimatu nebo zažehnutím obchodní války s Čínou ve jménu...

Co dělají ženy prezidenta a premiéra? O jedné se neví nic, druhá fotí pudlíka URL Automatický překlad

WEB, Datum: 08.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Kristina Ciroková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.11.2020 15:38, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Země: Česko, Rubrika: Politika, Koronavirus, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 12,37

...naprosto neviditelná už od jara, kdy se samozřejmě mohla věnovat charitativní činnosti," míní vedoucí Katedry marketingové komunikace a PR **Fakulty sociálních věd UK** Denisa Hejlová. Podle ní mohla první dáma třeba navštěvovat zdravotníky, vojáky nebo učitele. „Mohla k nim promlouvat. Ať už osobně,...

Think-tank HN: Posune Biden Ameriku doleva? Proč tolik Američanů volilo Trumpa? Odpovídají Klvaňa, Beneš a další URL Automatický překlad

WEB, Datum: 08.11.2020, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Jan Kubita, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.11.2020 19:34, RU / den: 101 779, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 4 520 000, Vydavatel: Economia, a.s., Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,13

...ale také třeba, jak je možné, že Donald Trump i přes prohru získal od Američanů přes 70 milionů hlasů. Jiří Pondělíček, amerikanista, **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** Spojené státy se nejspíš posunou mírně doleva. Bude to ale opravdu hodně mírný posun, protože Joe Biden je spíše...

Otevření škol nemělo na šíření epidemie vliv, ukázala studie. Je však třeba zvládat testování i disciplínu URL Automatický překlad

WEB, Datum: 09.11.2020, Zdroj: echoprime.cz, Autor: Závěš Dobiašovský, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.11.2020 23:47, RU / den: 129 198, RU / měsíc: 1 715 242, Celková návštěvnost: 129 198, Vydavatel: Echo Media a.s., Země: Česko, Rubrika: Homepage, Události, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,44

...žádné míchání tříd např. na volitelné předměty či jazyky a tělocviky),“ uvedl pro Echo24 Ladislav Křišťoufek z Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. V potaz je pak třeba brát to, že studie vznikala v době relativně nízkého výskytu nákazy v populaci a také v době,...

Evropská komise nic nikomu nenařizuje. Pány smluv i situace jsou pořád členské státy, říká právník [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Barbora Tachecí, Ondřej Čihák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.11.2020 15:21, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

...evropského rozpočtu,“ očekává Šlosarčík, zakladatel think-tanku Europeum, právník z Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. „Evropská komise má v genech preferenci pro technicko-právní komunikaci a úplně neumí komunikaci politickou,“...

Pandemie: Fakta a nejbližší výhled [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.11.2020, Zdroj: epochtimes.cz, Autor: Zdenka Danková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.11.2020 18:22, RU / den: 25 000, Celková návštěvnost: 25 000, Vydavatel: epochtimes.cz, Země: Česko, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,28

...také matematik Jan Kulveit z Oxfordu, který nastíní předpokládanou křivku vývoje včetně okolností, jež na ni mají vliv. Julie Chytilová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** zanalyzuje výsledky studie o duševním zdraví včetně toho, na jakou část obyvatel pandemie dopadá nejvíc, co lze...

NF Neuron nabídne pohled na pandemii očima špičkových vědců [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.11.2020, Zdroj: novinyanovinky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.11.2020 19:45, RU / den: 846, RU / měsíc: 11 844, Celková návštěvnost: 846, Vydavatel: Black Swan Media, s.r.o, Země: Česko, AVE: 1 000,00 Kč, GRP: 0,01

...v rámci online diskuse bude věnovat matematik Jana Kulveita z Oxfordu. Psychologické hledisko koronavirové pandemie představí Julie Chytilová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, která zanalyzuje výsledky studie o duševním zdraví včetně toho, na jakou část obyvatel pandemie dopadá nejvíc,...

Proč už neskupujeme toaleták?

TISK, Datum: 10.11.2020, Zdroj: Blesk, Strana: 5, Autor: Michaela Kalkusová, Vytlačeno: 181 618, Prodáno: 141 850, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.11.2020 03:10, Čtenost: 834 031, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Téma, AVE: 628 405,14 Kč, GRP: 9,27

...Lidé jsou motivováni nenechat se testovat. Davová panika vzniká, když je změna podmínek velmi rychlá. Daniel Prokop je sociolog působící na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, zakladatel výzkumné organizace PAQ Research, která se podílí na výzkumu Život během pandemie. Ten od jara...

Co „vyvede“ Trump a proč by mohl uspět za čtyři roky? Expert o výměně v Bílém domě i politice Bidena [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 10.11.2020, Zdroj: blesk.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.11.2020 09:52, RU / den: 947 133, RU / měsíc: 4 423 137, Celková návštěvnost: 25 850 000, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Epicentrum, AVE: 59 000,00 Kč, GRP: 10,52

...na přípravu převzetí moci. „To letos příliš očekávat nejde, že by Trump přijal Joe Bidena v Bílém domě, jak je tradicí,“ uvedl amerikanista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. „Než rozhodne sbor volitelů, nečekal bych, že Donald Trump nasadí smířlivější tón. Snad tak učiní aspoň poté,“...

Bezpečnostní expert Aslan: Arméni mylně přesvědčili sami sebe, že Ázerbájdžán neumí válčit [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 10.11.2020, Zdroj: e15.cz, Autor: Pavla Palaščíková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.11.2020 16:10, RU / den: 117 688, RU / měsíc: 1 504 515, Celková návštěvnost: 2 790 000, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Rozhovory, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,31

...výměně území za mír a navíc usnula na vavřínech po vítězné válce v devadesátých letech, domnívá se Emil Aslan z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. „Ázerbájdžán mezitím získal obrovskou převahu,“ zdůrazňuje. Část Arménů v noci dala bouřlivě najevo...

Arméni v Karabachu prohráli, Rusko posílí svůj vliv

TISK, Datum: 11.11.2020, Zdroj: E15, Strana: 7, Autor: Pavla PALAŠČÁKOVÁ, Vytlačeno: 15 577, Prodáno: 668, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 01:47, Čtenost: 86 664, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Analýza, AVE: 171 967,72 Kč, GRP: 0,96

...v případě pokusu bojovat po hypotetickém převratu by takřkajíc tahali jednoruč,“ míní politický geograf Jan Kofroň z Katedry politikologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Zárukou, že bude klid zbraní dodržován, mají být dva tisíce ruských vojáků, kteří už směřují do oblastí v rámci...

Výuka by se měla víc zaměřit na potřebné vědomosti

TISK, Datum: 11.11.2020, Zdroj: Olomoucký deník, Strana: 49, Vytlačeno: 1 860, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 02:09, Čtenost: 11 869, Vydavatel: VLTAVALABE MEDIA, a.s., Země: Česko, Rubrika: Příloha - vzdělávání, AVE: 10 553,96 Kč, GRP: 0,13

...na výuku na dálku. Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz na...

Nelehký odchod z Bílého domu. Po předání úřadu Trumpovi hrozí žaloby, v záloze má televizi [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 07:13, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

...Bývalý federální prokurátor David Weinstein ale pro USA Today upozorňuje, že „jakmile opustí úřad, pláň jeho imunity zmizí“. Amerikanista **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštof Kozák ale varování některých amerických médií mírní. „Žaloby mu budou znepříjemňovat život, přece jen má ale...“

Biden chaotickou Ameriku uklidní, Trump pomocí žalob volby nezvrátí, říká pro EZ Klvaňa [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.11.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 09:13, RU / den: 137 303, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 2 220 000, Vydavatel: Active Solutions s.r.o. - media group, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

...pro zklidnění země. Je umírněný, středový, uvážlivý institucionalista," soudí Klvaňa, který rovněž přednáší na Katedře severoamerických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, kterou rovněž absolvoval. Držitel doktorátu v teorii komunikace na University of Minnesota v rozhovoru pro...

ANKETA: On-line výuka studentům nevyhovuje. Tráví hodiny u počítače a ztrácí motivaci [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.11.2020, Zdroj: vysokeskoly.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 11:56, RU / den: 2 500, Celková návštěvnost: 297 950, Vydavatel: vysokeskoly.cz, Země: Česko, AVE: 3 500,00 Kč, GRP: 0,03

...on-line, pražští studenti museli na distanční výuku přejít dokonce o tři týdny dříve. Během jarního lockdownu provedla Akademie věd společně s **Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy** průzkum, v rámci kterého obě instituce zjišťovaly, jak se studenti s uzavřením škol vypořádávají. Z průzkumu...

COVID a brambory na Venuši

RÁDIO, Datum: 11.11.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 6, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 15:34, Poslechovost pořadu: 22 190, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 13:34 Názory a argumenty, GRP: 0,25

...také krizi vědy. Coby základního a nezpochybnitelného sloupu civilizace. Aneb COVID a brambory na Venuši. U mikrofonu je Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. **Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** Covidová...

Proč Kreml nechal Arménii prohrát? Slábne a na další ozbrojený konflikt už možná nemá sílu [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 16:58, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

...dějinách SSSR, který Moskva nedokázala – i když tehdy spíš nechtěla – řešit silou? V Náhorním Karabachu... Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd UK** a Metropolitní univerzitě **Praha**. V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko...

Koronavirus a duševní zdraví. Jeden z pěti pacientů čelí psychické poruše [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Tereza Ulrychová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 19:38, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Vydavatel: Seznam.cz, a.s., Země: Česko, Rubrika: Koronavirus, Svět, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 12,37

...které s sebou přinesla pandemie koronaviru, mohou negativně ovlivnit duševní zdraví lidí, mluvila v úterý také docentka Julie Chytilová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** v rámci Neuron online klubu. Ta se ve své práci společně s kolegy zaměřila na české domácnosti. Data, které skupina...

Rusko-německé vztahy 31 let po pádu zdi

TV, Datum: 11.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 11, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.11.2020 03:06, Sledovanost pořadu: 67 305, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 21:31 Horizont, GRP: 0,75

...**SZÁNTÓ, moderátor** Ruský pohled na pád berlínské zdi teď telefonicky rozebereme s politickým geografem **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Michalem Romancovem. Michale, rád tě zase po čase vítám ve vysílání Horizontu. Dobrý večer. Michal ROMANCOV, politický geograf,...

Trumpův život po „vyvedení“ z Bílého domu: Dluhy i knihy. Vaz mu můžou zlomit žaloby [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 12.11.2020, Zdroj: blesk.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.11.2020 06:03, RU / den: 947 133, RU / měsíc: 4 423 137, Celková návštěvnost: 25 850 000, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Svět, AVE: 59 000,00 Kč, GRP: 10,52

...velice zajímavé – pokusil získat nominaci, měl by velkou šanci na úspěch,“ uvedl v Epicentru Blesku Jiří Pondělíček z katedry amerických studií **Fakulty sociálních věd UK**. A bez republikánské nominace? „Kdyby chtěl kandidovat jako nezávislý, myslím, že by své šance spíš ohrozil. Ani extrémně...

V Moskvě vyrostla Berlínská zeď s puklinou. Odkaz jejího pádu je v Rusku citlivý [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 12.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: mas, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.11.2020 07:33, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, Vydavatel: ceskatelevize.cz, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 3,17

...i putinského režimu k dějinám. Ten prorůstá do školních osnov, státní propagandy a v důsledku i do hlav jejich konzumentů. Politický geograf **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Michal Romancov přibližuje tento příběh následovně: bez Sovětského svazu, jehož je Rusko nástupcem, by se Německo...

Vysoké školy se představí online. Jen online

TISK, Datum: 13.11.2020, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 12, Autor: Klára Burešová, Vyištěno: 109 368, Prodáno: 94 148, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 13.11.2020 02:01, Čtenost: 497 508, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Praha, AVE: 149 754,95 Kč, GRP: 5,53

...se uskuteční na jednotlivých fakultách školy. V rámci programu připravuje Matematickofyzikální fakulta UK třeba online přednášku s besedou, **Fakulta sociálních věd UK** zase založila facebookovou skupinu, kde zájemci mohou pokládat otázky současným studentům. Několik projektů zaměřených na studenty...

Adam Vojtěch: Žádné zadostiučinění necítím

TISK, Datum: 12.11.2020, Zdroj: Interview, Strana: 16, Autor: TOMÁŠ LOSKOT, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.11.2020 00:02, Vydavatel: EMPRESA MEDIA, a.s., Země: Česko, Rubrika: Zažít

...V letech 2006 až 2012 vystudoval právo na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Na stejné univerzitě absolvoval i mediální studia na **Fakultě sociálních věd**. V roce 2018 získal titul MHA (Master of Healthcare Administration) na pražském Advance Healthcare Management Institute, s. r. o. Ve...

Konec války o Karabach. Rozmístění ruských sil dává Moskvě silné páky, Turecko příliš nezískalo [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 14.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.11.2020 21:03, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

...vojenských operací v Karabachu a umožněním ruským mírotvůrcům, aby se v Náhorním Karabachu rozmístili,“ vysvětluje pro iROZHLAS.cz odborník z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Emil Aslan. Omezené vítězství Ázerbájdžanu S ohledem na jeho nové územní zisky vychází ze šestitýdenního...

Dvacet minut Radiožurnálu: Dana Lipová: ředitelka Nadace Sirius

RÁDIO, Datum: 16.11.2020, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.11.2020 19:25, Poslechovost pořadu: 211 282, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 17:06 Dvacet minut Radiožurnálu, AVE: 955 494,00 Kč, GRP: 2,35

...oblastí, tam ženy převažují. **Vladimír KROC, moderátor** Možná bychom měli připomenout, že metodické vedení zajistila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Co je to ona metoda Delphi, můžete ji vysvětlit? **Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius** Jak už...

Aktuality [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.11.2020, Zdroj: cuni.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.11.2020 19:05, RU / den: 114, RU / měsíc: 1 482, Celková návštěvnost: 114, Vydavatel: Univerzita Karlova, Země: Česko, AVE: 500,00 Kč, GRP: 0,00

...že se snaží aktivně uplatňovat poznatky získané na fakultě v praxi, a přispět tak proměnám českého vzdělávání. PhDr. Karin Hofmeisterová, **Fakulta sociálních věd UK** Od počátku studia prokazuje výjimečné intelektuální schopnosti a praktické dovednosti spolu s tvůrčím a zároveň kritickým myšlením...

Irena Kalhousová: Studenti Univerzity Karlovy se o Izrael velmi zajímají [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: vedavzkum.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 06:04, RU / den: 1 685, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, Vydavatel: Vědavzkum.cz, s.r.o., Země: Česko, AVE: 1 200,00 Kč, GRP: 0,02

...politologii v Jeruzalémě, evropská studia v Cambridge a doktorát z mezinárodních vztahů získala na London School of Economics. Nyní působí na **Fakultě sociálních věd UK**, často vystupuje v médiích. „V poslední době Čechy fascinuje izraelský úspěch s moderními technologiemi. Pro zemi, která by ráda...

Češi ve vysílání ruské propagandy. Parazitolog Flegr a lékař Balík jako Putinovi užiteční idioti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: hlidacipes.org, Autor: Roman Máca, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 08:37, RU / den: 129 198, RU / měsíc: 1 715 242, Celková návštěvnost: 646 820, Vydavatel: Ústav Nezávislé Žurnalistiky, Země: Česko, Rubrika: Nezařazené, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,44

...také od roku 2014 figuruje na sankčním seznamu Evropské unie. Postavu Dmitrije Kiseljova komentoval pro server Info.cz odborník na Rusko z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Karel Svoboda: „V kiseljovské verzi světa je Rusko jedinou rozumnou, silnou a vzkvétající zemí, která je...

Tisková konference: Hrozba pro suverenitu ČR: Bezpečnostní aspekty tendru na nový jaderný blok v Dukovanech [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: evropskehodnoty.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 10:04, Vydavatel: evropskehodnoty.cz, Země: Česko

...PhD, specialista na energetickou bezpečnost, **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** Jan Šír, PhD, specialista na Ruskou federaci, **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** Michael Romancov, PhD, specialista na geopolitiku, **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** Moderátorka: ...

Univerzity nabízejí brigády pro studenty ve finanční tísní. Doučují, trasují nebo překládají [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Martin Duplák Jakub Dolejš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 12:16, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, Vydavatel: ceskatelevize.cz, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 3,17

...žádají fakulty i o půjčení techniky. „Brigády jsou různé, každá katedra si je volí sama,“ uvedla Veronika Macková, koordinátorka projektů na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. „Do výpomoci se zapojilo několik desítek studentů. Často se jedná o překlad anglických textů nebo pomoc při...

Hraní videoher prospívá psychické pohodě, naznačuje nová studie [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: itmix.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 12:24, RU / den: 6 000, Celková návštěvnost: 6 000, Vydavatel: itmix.cz, Země: Česko, AVE: 5 800,00 Kč, GRP: 0,07

...vykazují známky pocitů štěstí, oproti těm, kteří hry nehrají. Naznačuje to aktuální studie Oxfordského internetového institutu, který spadá pod **Fakultu sociálních věd Oxfordské univerzity**. Její autoři se zaměřili na výzkum dvou populárních titulů, a to dětské série Animal Crossing a strategie...

Bain: Tržby z prodeje luxusního zboží letos rekordně klesnou [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: fxstreet.cz, Autor: Tým FXstreet.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 13:59, RU / den: 3 000, Celková návštěvnost: 211 540, Vydavatel: fxstreet.cz, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,03

...eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl dnes Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek. Babiš odmítá přijetí...

DOTEK JE NENAHRADITELNÝ

TISK, Datum: 18.11.2020, Zdroj: Mjbe psychologie, Strana: 136, Autor: MARTINA VLČKOVÁ, Vytlačeno: 16 182, Prodáno: 6 636, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.11.2020 00:01, Čtenost: 101 234, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Smysly - rozhovor, AVE: 620 222,87 Kč, GRP: 1,12

...UKAZATEL TOHO, CO JE PRO NÁS DOBRÉ. ALE S MATEŘSTVÍM SE MI PROSTĚ OTEVŘEL DALŠÍ VESMÍR. MONIKA VALENTOVÁ (48) Vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd UK**. Od druhého semestru VŠ pracovala v médiích. Nejdříve jako reportérka rádií Bonton a City, posléze jako redaktorka Evropy 2....

Snaha o doživotní imunitu vyvolává otázky o dalším osudu Putina. Pandemie je pro něj „černou labutí“ [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.11.2020 07:31, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

...už bylo předběžně schváleno v rámci ústavní megareformy, kterou Putin v lednu inicioval,“ říká pro iROZHLAS.cz Jan Šír, odborník na Rusko z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Ústavní reforma z dílny Vladimíra Putina tak začíná dostávat první obrysy, i když do centra pozornosti se dostala...

Stát Georgia by měl v nejbližších chvílích oznámit výsledek přepočtu hlasů z prezidentských voleb.

RÁDIO, Datum: 19.11.2020, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 3, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.11.2020 20:25, Poslechovost pořadu: 284 676, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 18:10 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 196 854,00 Kč, GRP: 3,16

...z těchto kroků byl požadavek na ruční přepočítání všech hlasů v Georgii. My jsme ve spojení s amerikanistou z katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštofem Kozákem, dobrý den. **Kryštof KOZÁK, amerikanista, FSV UK** Dobrý večer. Věra...

Petra Pyšová-Schmalzová alias Miluna ze Slunce, Seno slaví 53. narozeniny. Herectví nevyšlo, prosadila se jako manažerka [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.11.2020, Zdroj: tvguru.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.11.2020 22:48, RU / den: 9 509, RU / měsíc: 133 126, Celková návštěvnost: 3 540 000, Vydavatel: Jiří Kučera, Země: Česko, AVE: 800,00 Kč, GRP: 0,11

... Série Slunce, seno byla nakonec spolu s filmem Na krásnom modrom Dunaji (1994) jejím jediným hereckým počinem. Vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a později se objevila v televizi jako hlasatelka a moderátorka politického diskuzního pořadu. Od roku 2000 působí...

Ázerbájdžánský aktivita Samadov: Proti válce v Karabachu vystupuje jen mizivá část společnosti [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.11.2020, Zdroj: a2larm.cz, Autor: Marek Jandák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.11.2020 06:11, RU / den: 7 707, RU / měsíc: 102 319, Celková návštěvnost: 633 270, Vydavatel: A2 o.s., Země: Česko, AVE: 5 200,00 Kč, GRP: 0,09

...Samadova na to, jak na tento konflikt dopadá na ázerbájdžánskou společnost a jak se k němu vztahuje politická opozice. Bahruz Samadov studuje na **Fakultě sociálních věd UK v Praze** a je signatářem Otevřené výzvy za mír, která vznikla na začátku války. Pro mnohé lidi je mírový aktivismus v určitém...

next [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.11.2020, Zdroj: vedavyzkum.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.11.2020 06:04, RU / den: 1 685, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, Vydavatel: Vědavyzkum.cz, s.r.o., Země: Česko, AVE: 1 200,00 Kč, GRP: 0,02

...sborů pro potřeby zajištění kontinuity činnosti v epidemických stavech. Dále nalezneme projekty zaměřené na strategickou komunikaci (**Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**) či umělou inteligenci pro hodnocení rizik u pacientů k zabránění náhodnému šíření COVID-19 v nemocnicích (Vysoké učení...

TREFAPETRA ŠTĚPÁNKA: Zpovykaní senátoři, nestoudná Marvanová [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.11.2020, Zdroj: zakrasnejsivimperk.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.11.2020 10:57, RU / den: 3 500, Celková návštěvnost: 3 500, Vydavatel: zakrasnejsivimperk.cz, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,04

Všichni zainteresovaní, generálním ředitelem počínaje, finančně zaháčkovanými osobami pokračuje a spřízněnými politiky konče, se bojí. Bojí se, že přijdou o své peníze, o svůj vliv, o své výhody, o svůj nástroj, o svoji hračku. Jako čert kříže se bojí, že Česká televize by skutečně mohla být televizí...

Maďarsko a Polsko blokují schválení mimořádného fondu Evropské unie

RÁDIO, Datum: 22.11.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.11.2020 18:54, Poslechovost pořadu: 17 944, Provozovatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Pořad: 16:30 Evropa Plus, GRP: 0,20

...rozebereme podrobněji. Ve spojení jsem s Vítém Havelkou, výzkumným pracovníkem Institutu pro evropskou politiku Europeum, který působí také na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, vítám vás po čase zase zpět v Evropě Plus. Dobrý den. Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum...

Začátek i konec, Evropa i Asie. Mapy ukazují, že Kavkaz je „země mezi“ [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Petra Hosenseidlová Matěj Svíták Vojtěch Rejl, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.11.2020 20:28, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, Vydavatel: ceskatelevize.cz, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 3,17

...třináct až patnáct různých etnických skupin, z nichž nejpočetnější Avari přitom tvoří ani ne třetinu (29 %) obyvatel republiky. Emil Aslan z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** má jasnou odpověď na otázku, co je příčinou této výjimečné rozmanitosti. „Zeměpis. Dagestán je hornatá země,...

Prezidenti

TV, Datum: 22.11.2020, Zdroj: ČT 1, Zpráva: 4, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 01:05, Sledovanost pořadu: 320 267, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 21:45 168 hodin, AVE: 3 161 486,00 Kč, GRP: 3,56

...tak rozvášnit své publikum, jak to dokázal prezident Havel v Kongresu. Podle mě to bylo úžasné. **Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy** Českou republiku přivedl na mezinárodní scénu jako respektovanou zemi a právě i to, že byl...

V zákrytu covidové krize: ruské tlaky, zájmy Hradu, ČEZ a Dukovany. Vyloučí vláda Rusko a Čínu? [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.11.2020, Zdroj: hlidacipes.org, Autor: Robert Břešťan, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 06:35, RU / den: 129 198, RU / měsíc: 1 715 242, Celková návštěvnost: 646 820, Vydavatel: Ústav Nezávislé Žurnalistiky, Země: Česko, Rubrika: Nezařazené, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,44

...kam spadají vlivové a zpravodajské operace, politická subverze a strategická korupce,“ vypočítává Jan Šír, specialista na Ruskou federaci z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. KAŽDÉ RÁNO TO NEJLEPŠÍ Z HLÍDACIPES.ORG „V případě, že rizikovní aktéři budou osloveni, aby se účastnili tendru,...

Nový předseda antimonopolního úřadu bude Petr Mlsna [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.11.2020, Zdroj: fintag.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 16:03, Vydavatel: fintag.cz, Země: Česko

...právo I – ústavní, mezinárodní veřejné a evropské právo]. Titul Ph.D získal v roce 2006. Od roku 2001 studoval německá a rakouská studia na **Fakultě sociálních věd UK**, kde v roce 2003 získal titul doktora filozofie. Není členem žádné politické strany. 12. prosince 2012 byl jmenován ministrem bez...

Pokud Babiš prohraje, může odchod komplikovat stejně jako Trump. Daně způsobí dusno, říká Mrklas [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.11.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 16:43, RU / den: 137 303, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 2 220 000, Vydavatel: Active Solutions s.r.o. - media group, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

...nebudou zvyšovat důchody,“ konstatuje Mrklas, který kromě vysoké školy CEVRO Institut a Liberálně-konzervativní akademie přednáší rovněž na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** v Praze. Expert na český politický systém se v rozhovoru pro EuroZpravy.cz pozastavuje nad spekulacemi o možné...

Blíží se tendr na nové Dukovany. Jak moc máme dbát na bezpečnost, tedy na úkor Ruska a Číny [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.11.2020, Zdroj: peak.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 20:03, RU / den: 2 022, RU / měsíc: 26 844, Celková návštěvnost: 77 360, Vydavatel: Peak Media s.r.o., Země: Česko, AVE: 9 500,00 Kč, GRP: 0,02

...kam spadají vlivové a zpravodajské operace, politická subverze a strategická korupce,“ vypočítává Jan Šír, specialista na Ruskou federaci z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Rosatom mimo politický kontext? „V případě, že rizikovní aktéři budou osloveni, aby se účastnili tendru, tak...

Novým šéfem ÚOHS bude Petr Mlsna

TISK, Datum: 24.11.2020, Zdroj: Právo, Strana: 5, Autor: (svj, ČTK), Vytištěno: 92 631, Prodáno: 57 800, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.11.2020 01:57, Čtenost: 215 477, Vydavatel: Borgis, a.s., Země: Česko, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 61 246,66 Kč, GRP: 2,39

...nové zlínské nemocnice za osm miliard. Právnik i fotbalový sudí * Petr Mlsna vystudoval Právnickou fakultu UK a německá a rakouská studia na **Fakultě sociálních věd UK**. Na právnické fakultě získal v roce 2006 titul Ph.D. * V současnosti pracuje jako náměstek ministra vnitra pro řízení sekce...

Piráti a Starostové se doplňují ve městech i obcích, možná koalice je racionální, říká politolog Lebeda [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 24.11.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.11.2020 17:27, RU / den: 137 303, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 2 220 000, Vydavatel: Active Solutions s.r.o. - media group, Země: Česko, AVE: 35 000,00 Kč, GRP: 1,53

...čím si je předseda Pirátů Ivan Bartoš a šéf hnutí STAN Vít Rakušan blízcí. „Nedovedu odpovědět, protože je osobně neznám.“ Absolvent **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** říká, že vždy pokud se dva subjekty spojí, hrozí, že skalní příznivci jedné či druhé strany nemusejí být z případného...

Mezi světy - výběr z cestovatelských deníků Lucie Výborné [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.11.2020, Zdroj: databazeknih.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.11.2020 00:24, RU / den: 41 100, Celková návštěvnost: 3 420 000, Vydavatel: databazeknih.cz, Země: Česko, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,46

... Lucie Výborná (*1969) je česká novinářka, rozhlasová a televizní moderátorka. Rodačka z Hradce Králové, na Karlově univerzitě absolvovala **Fakultu sociálních věd UK**. Její populární rozhovory s hosty už druhou dekádu uvádí pravidelně Český rozhlas Radiožurnál. Poslední dva roky natáčí pro televizi...

Amerika na křižovatce: prezidentské volby v USA [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.11.2020, Zdroj: eprogram.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.11.2020 13:17, RU / den: 10 000, Celková návštěvnost: 10 000, Vydavatel: eprogram.cz, Země: Česko, AVE: 3 000,00 Kč, GRP: 0,11

...Odpovědi na tyto a další otázky nabídne Jana Sehnálková, odbornice na zahraniční vztahy a volební systém USA z Katedry severoamerických studií **FSV UK**, a Daniel Anýž, novinář dlouhodobě se zabývající americkou politikou. Jana Sehnálková je odbornice na zahraniční vztahy a volební systém USA...

Expert o patu v jednání o rozpočtu EU: Dovedu si představit ústupky, třeba že Unie přivře oči [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.11.2020, Zdroj: ČRo - plus.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.11.2020 13:37, RU / den: 88 206, RU / měsíc: 1 171 029, Celková návštěvnost: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,98

...možné, že když státy nebudou provokovat, tak nad porušováním Unie přivře oči," říká Vít Havelka z Institutu Europeum a Katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. O tom, že by za porušení vlády práva měly následovat finanční sankce, by členské státy hlasovaly...

Kdo byl první v Černé zahradě? Za sporem o Náhorní Karabach není starodávná nenávisť, ale spleť historie [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Petra Hosenseidlová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.11.2020 22:53, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, Vydavatel: ceskatelevize.cz, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 3,17

...které příslušníci těchto etnických skupin historicky obývají, nebo v rámci diasporálních komunit v Rusku, na Ukrajině a jinde," dodal expert z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a Institutu mezinárodních vztahů. Také další odborník na Kavkaz, Thomas de Waal z think tanku Carnegie Endowment...

Důvěra dárců pomůže přežít krizové měsíce

TISK, Datum: 26.11.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 25, Autor: Petra Horáková, Vytlačeno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.11.2020 02:35, Čtenost: 145 603, Vydavatel: Economia, a.s., Země: Česko, Rubrika: Příloha - Pro byznys, AVE: 295 020,23 Kč, GRP: 1,62

...pro kterou je transparentní dárcovství na prvním místě," zve Šplíchalová. Klára Šplíchalová výkonná ředitelka Fóra dárců Vystudovala **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy**, ve Fóru dárců pracuje již sedmnáct let a podílela se na projektech jako Klub firemních dárců Donator, Asociace firemních...

„Jsme svědky kolapsu, absolutně to nezvládáme.“ Nemocnice v Rusku se plní, počty úmrtí jsou rekordní [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 26.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.11.2020 10:15, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 0,70

...deleguje odpovědnost na bezradné regiony, se ale Kremlu nemusí vyplatit, varoval minulý týden pro **ROZHLAS.cz** odborník na ruskou politiku z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jan Šír. „Pandemie je černou labutí, která je schopná překřížit řadu plánů, zamíchat kartami a zahýbat vývojem věcí...

ČTK uzavřela s UK memorandum o spolupráci, týká se vědy, vzdělanosti i nezávislosti médií [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 26.11.2020, Zdroj: protext.cz, Autor: Martin Ayler, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.11.2020 15:58, RU / den: 29 785, RU / měsíc: 395 428, Celková návštěvnost: 29 785, Vydavatel: ČTK, Země: Česko, AVE: 10 000,00 Kč, GRP: 0,33

...a platí do října 2025. Dokument dnes podepsali generální ředitel ČTK Jiří Majstr a rektor UK prof. Tomáš Zima. "ČTK léta spolupracuje s **fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy**, například zpřístupňuje jejím studentům svůj zpravodajský servis. Agentura a dílčí aspekty její práce byly...

Bez Trumpa očekávají „liberální imperialismus“. Pravicové populisty není přes jejich zklamání radno odepisovat [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 26.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Kirill Ščeblykin, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.11.2020 16:08, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Vydavatel: N media a.s., Země: Česko, Rubrika: Svět, AVE: 40 000,00 Kč, GRP: 0,46

...přispívá vehemence – hraničící s absurditou, s jakou (Trump) trvá na tom, že volby byly ‚podvod‘,“ říká odborník na politický extremismus z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jan Charvát. A dodává, že způsob, jakým americký prezident trvá na svém, mohl část jeho podporovatelů v zahraničí...

Křišťálová Lupa 2020: Osobností roku je Michal Bláha, Projektem roku Covid19cz.cz PŘEHLED VÝSLEDKŮ [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.11.2020, Zdroj: focus-age.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.11.2020 01:39, RU / den: 6 421, RU / měsíc: 89 894, Celková návštěvnost: 59 890, Vydavatel: Focus Agency, s.r.o., Země: Česko, AVE: 800,00 Kč, GRP: 0,07

...všem maloměšťákům, oligarchům a latentním diktátorům. 8. – 9. Newsletter Davida Klimeše Týdenní newsletter novináře, analytika a pedagoga **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Davida Klimeše. 10. – 11. Politika (nejen) pro mladé Instagramový účet, který má za cíl popularizovat politiku...

Blatný plánuje kampaň k očkování proti covidu. Podle odborníků měla dávno být [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.11.2020, Zdroj: zpravy.iDNES.cz, Autor: Ire, ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.11.2020 17:08, RU / den: 660 316, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 1 240 000, Vydavatel: Mafra, a.s., Země: Česko, Rubrika: Domáci, AVE: 99 000,00 Kč, GRP: 7,34

Vakcína proti covidu se v České republice má objevit už koncem letošního roku. Ministr zdravotnictví Jan Blatný by rád proočkoval až 70 procent dospělých. Jenže jsou i tací, kteří vakcinaci považují za nesmysl. Právě proto ministerstvo chystá kampaň, která by očkování měla podpořit. Podle odborníků ...

Vyhrocený spor Austrálie a Číny

TV, Datum: 27.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 5, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 00:00, Sledovanost pořadu: 67 305, Provozovatel: Česká televize, Země: Česko, Pořad: 21:31 Horizont, GRP: 0,75

...**ŠPONAR, moderátor** Jsem rád, že v Horizontu můžeme přece jen přivítat znovu Michala Mejstříka, profesora ekonomie z **Fakulty sociálních věd**. Teď už doufám vše v pořádku, jak se, co se týká obrazu i zvuku na obou stranách našeho živého spojení. Michal MEJSTŘÍK, ekonom, **Fakulta** ...

Univerzita Karlova uzavřela s ČTK memorandum o spolupráci [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: vedavzkum.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 05:15, RU / den: 1 685, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, Vydavatel: Vědávzkum.cz, s.r.o., Země: Česko, AVE: 1 200,00 Kč, GRP: 0,02

...a neváhá posilovat bulvarizaci a šířit dezinformace všeho druhu," uvedl rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima. „ČTK léta spolupracuje s **fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy**, například zpřístupňuje jejím studentům svůj zpravodajský servis. Agentura a dílčí aspekty její práce byly námětem celé...

Čína se mstí Austrálii za Huawei, koronavirus i Ujgury. Vysoká cla vydává za antidumpingová [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: apm, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 08:17, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, Vydavatel: ceskatelevize.cz, Země: Česko, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 3,17

...vztahů a složitou situaci," stěžuje si mluvčí čínského ministerstva zahraničí Čao Li-tiang. Podle profesora ekonomie Michala Mejstříka z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** může australskou pozici posílit příští americká administrativa, kterou nyní připravuje zvolený prezident Joe Biden...

Rozhovor s reportérem Jakubem Szántó: Po útoku granátem jsem řídil poslepu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: AUTO.cz, Autor: Svět motorů, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 11:57, RU / den: 138 386, RU / měsíc: 1 270 874, Celková návštěvnost: 3 900 000, Vydavatel: CZECH NEWS CENTER, a.s., Země: Česko, Rubrika: Novinky, AVE: 25 000,00 Kč, GRP: 1,54

...jako reportér zahraniční redakce v České televizi, se narodil 11. března 1977 v Praze. Po absolvování gymnázia vystudoval moderní dějiny na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** v **Praze** s titulem PhDr. V letech 1999 až 2006 pracoval v zahraničním zpravodajství televize Nova – nakonec jako...

Karel Hvižďala: Český Francouz Jacques Rupnik [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: ČRo - plus.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 17:07, RU / den: 88 206, RU / měsíc: 1 171 029, Celková návštěvnost: 88 206, Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS, Země: Česko, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, GRP: 0,98

...jako do Spojených států. V současnosti přednáší Rupnik v Paříži, v Bruggách a občas na Harvardu a je členem Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd v Praze**, kde si dokonce pořídil byt. V roce 2009 tu ještě vydal knihu Příliš brzy unavená demokracie. Výbor z jeho textů, které se...

Tisková zpráva z 19. zasedání RRTV konaného dne 24. 11. 2020 dnes [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: satcentrum.com, Autor: Ivan Krejčí, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 22:14, RU / den: 6 000, Celková návštěvnost: 6 000, Vydavatel: satcentrum.com, Země: Česko, AVE: 5 800,00 Kč, GRP: 0,07

...a rozhodnutí Rady ze dne 20. února 2018, č.j. RRTV/7808/2018-rud, sp.zn. RRTV/2017/745/rud. - Rada se seznámila s dopisem děkanky **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Alice Němcové Tejkalové a souhlasí s prodloužením řešení projektu TL01000253 Multikulturní život a vzdělávání dětských...

Skončí to konfliktem Ruska s Tureckem [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: echo24.cz, Autor: Ondřej Šmigol, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 23:52, RU / den: 103 540, RU / měsíc: 1 374 605, Celková návštěvnost: 3 710 000, Vydavatel: Echo Media a.s., Země: Česko, Rubrika: Týdeník, Svět, Homepage, Krátké zprávy, AVE: 30 000,00 Kč, GRP: 1,15

...arménskou porážkou, zároveň se ale i Ázerbájdžán ocitl ve složité situaci. O válce a jejích důsledcích diskutovali Emil Aslan, politolog z **Fakulty sociálních věd UK**, Richard Stojar z Univerzity obrany a Marek Štýs z organizace Člověk v tísni, která v oblasti působí. Jaké jsou kořeny toho...

Nebezpečné spojení zeleného fanatismu a hlouposti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.11.2020, Zdroj: pravdive.eu, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.11.2020 16:18, RU / den: 500, Celková návštěvnost: 111 840, Vydavatel: pravdive.eu, Země: Česko, AVE: 1 500,00 Kč, GRP: 0,01

...Výzkumný pracovník CzechGlobe, tj. Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd; Sociolog a politolog, působí v Institutu sociologických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a v Sociologickém ústavu Akademie věd; Občanka z Pardubicka, spolupracuje se spolkem Zastavme elektrárnu...

Na jaře jsme byli na všechno sami, teď jsme bez motivace, tvrdí vysokoškoláci [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.11.2020, Zdroj: czpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.11.2020 19:11, RU / den: 26 751, RU / měsíc: 347 614, Celková návštěvnost: 26 751, Vydavatel: czpravy.cz, Země: Česko, AVE: 5 000,00 Kč, GRP: 0,30

...nemůžu, když je vše zavřené," dodává. Větší samostatnost, ale na úkor čeho? Sociologický ústav Akademie věd zkoumal ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy**, jaký měla pandemie na vysokoškoláky vliv. Podle výzkumu se zrušení prezenční výuky na jaře projevilo především...

Brexit. A co dál?

TISK, Datum: 27.11.2020, Zdroj: Reliant Logistic News, Strana: 2, Autor: Markéta Vojáčková, Vytlačeno: 4 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.12.2020 00:02, Vydavatel: Reliant s.r.o., Země: Česko, Rubrika: Příloha - Logistic News exit, AVE: 54 762,09 Kč

...investiční skupiny Meridiam. Je členem několika mezinárodních think-tanků, především Trilaterální komise. Od roku 2000 externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. V letech 2006-2008 byl členem nezávislé odborné komise pro posouzení energetických potřeb ČR (Pačesova komise), v...

1.1. V Česku nemyslitelné, v USA standard – proč média podporují prezidentské kandidáty? URL Automatický překlad

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: novinky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 09:38, RU / den: 2 015 182, RU / měsíc: 26 753 705, Celková návštěvnost: 109 790 000, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 22,39

Americký bulvární deník New York Post veřejně podpořil Donalda Trumpa v nadcházejících prezidentských volbách. USA Today naopak vyzval k volbě jeho protikandidáta Joea Bidena. To, co se může českým čtenářům zdát jako evidentní porušení novinářské nezávislosti je přitom v anglofonním světě standardní.

Podpora médií před volbami není ve Spojených státech nic neobvyklého. Většina z nich vždy svým čtenářům explicitně doporučí, koho volit. Letos tak zatím učinily spíše regionální deníky, z větších jmen lze zmínit například deníky USA Today a Washington Post. Oba podpořily nominanta demokratů Joea Bidena.

Minulý víkend se naopak pro republikánského kandidáta vyslovil kontroverzní The Spokesman-Review, v pondělí už následoval opravdová bomba. Současného prezidenta Donalda Trumpa podpořil bulvární New York Post, který denně čte přes 230 tisíc Američanů. Jde o důležitý krok, tento deník totiž Trumpa před čtyřmi roky podporoval pouze při republikánských primárkách, ale před samotnou volbou podporu stáhl.

„Redakční rada je skupinou komentátorů, jejichž názory jsou podloženy odborností, výzkumy, diskusí a dlouholetými hodnotami. Nelze zaměřovat s redakcí.“

Představa, že se jednoho dne sejdou všichni redaktori jednotlivého média a diskutují nad tím, koho svým čtenářům doporučit, je však mylná. V naprosté drtivé většině případů totiž o deklaraci podpory rozhoduje redakční rada. Její složení se liší médium od média. Například v regionálním Idaho Statesman v radě sedí editor, vydavatel a pět neplacených dobrovolníků. V celostátním New York Times je rada složena z šestnácti redakčních komentátorů.

Nestranná média? Ve světě spíše unikát

Drtivá většina amerických médií se v průběhu let vyprofilovala ideologicky buď doleva, nebo doprava. Jak uvádí přehled analytického serveru AllSides, za „nestranný střed“ lze dnes kromě zpravodajských agentur jako AP či Reuters považovat ještě veřejnoprávní stanici NPR, politické servery The Hill, Axios, nebo deníky Wall Street Journal a USA Today.

Jak uvádí autoři zde vloženého příspěvku, nelze však v žádném případě říct, že by ostatním médiím nešlo věřit. „Hodnocení nereflexuje důvěryhodnost ani přesnost, ale pouze úhel pohledu,“ vysvětlují.

Jinak tomu není ani v Mexice seriózní žurnalistiky – Spojeném království. Obě hlavní strany (konzervativci a labouristé) mají spřízněné bulvární deníky, které historicky podporují stále stejnou stranu. Konzervativní straně tradičně fandí vůbec nejčtenější tabloid v zemi - The Sun, zatímco jejich liberálním soupeřům Daily Mirror.

V Česku by to nešlo, říká sociolog

V České republice bychom takto otevřenou politickou podporu v jednotlivých médiích nenašli. Podle odborníka na politický marketing Karla Komínka za to můžou čtyři dekády komunistického režimu. „Z relativně nedávné historie máme zkušenost s tím, jak vypadaly noviny, které se přiklání ke konkrétní straně, a ta zkušenost není pozitivní,“ vysvětluje.

Jistý náznak „endorsementů“ (veřejného vyjádření politické podpory) šlo přesto v českém mediálním prostředí vyzorovat při první přímé prezidentské volbě v roce 2013, kdy Karla Schwarzenberga podpořily proti Miloši Zemanovi například Hospodářské noviny nebo týdeník Respekt

Podle sociologa médií Jana Miesslera z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** šlo však o rozporuplný krok. „Obecně platí, že otevřeně podpořit konkrétního politika se v českých mainstreamových médiích nesluší, i když obecně se ví, které politické proudy jsou jednotlivým médiím bližší,“ vysvětluje. Podle něj obsahové analýzy pravidelně ukazují, že média ve svém pokrytí určitým politikům straní.

Narušuje deklarace politické podpory důvěryhodnost?

Podle oslovených odborníků může deklarace podpory jednomu z kandidátů fungovat pouze tehdy, kdy čtenář s periodikem názorově souzní. „Sám o sobě voliče ke změně názoru nepřesvědčí, spíše napomáhá vytvářet klima, které je pro daného politika nebo stranu příznivé a utvrzuje již víceméně rozhodnutého čtenáře v jeho volbě,“ myslí si Miessler.

Zpravodajské médium by získalo pověst hlásné trouby určitého politika nebo strany a jeho reputace by tím velmi utrpěla. „Jedná se tedy spíše o utvrzování přesvědčených, kteří dlouhodobě konzumují buď liberální nebo konzervativní média,“ souhlasí Komínek.

Takovéto chování přitom podle řady studií přispívá k prohlubování sociálních bublin. A čtení zpráv pouze z média, s kterým člověk souzní, pak vede zase ke zkreslenému vnímání událostí. Už dávno přitom nejde o dobrovolné rozhodnutí čtenáře; sociální sítě a vyhledávače dnes pomocí algoritmů přizpůsobují obsah uživateli na míru. Takový stav se označuje za „intelektuální izolaci“.

Podle Miesslera by česká veřejnost „endorsementy“ nestrávila. „Zpravodajské médium by získalo pověst hlásné trouby určitého politika nebo strany a jeho reputace by tím velmi utrpěla,“ myslí si. Prostor pro názorovost a vyjádření politické podpory naopak vidí u alternativních médií. „Ta ovšem netvrdí, že se snaží o nestrannost a objektivitu,“ uzavírá.

1.2. Český bulvár poprvé „shodil“ ministra. Kdo dal bulváru tip na Prymulovu noční schůzku? URL Automatický překlad

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Kateřina Šalounová Klára Hyláková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 14:54, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,17

Před hodinou Od noční schůzky na Vyšehradě uplynul víc než týden, téma je ale v médiích stále aktuální. Jedna noční fotografie zapříčinila výměnu ministra zdravotnictví uprostřed koronavirové krize. Na předmět schůzky jsou neustále dotazováni její účastníci a otazník stále visí i nad tím, co stálo za pořízením fotografie, která vše odstartovala. Paparazzi svoje zdroje, stejně jako třeba investigativní novináři, nezveřejňují. Pozadí této „noční akce“ se s bývalými lidmi z bulváru snažil rozplést pořad Newsroom ČT24

Na Vyšehradě Vadim Kramer na první pohled pozná, odkud fotograf Blesku Romana Prymulu vycházejícího bez roušky z restaurace fotil. Kramer se jako paparazzi živil dvacet let, tvrdí proto celkem přesvědčivě, že na místě bulvární fotograf nebyl náhodou.

„Pojďme si říct, že běžně asi fotografové nesedí na Vyšehradě a nečekají, jestli někdo přijde. Takže na začátku byl tip. A pak to byla dobrá práce, protože to, že máte tip, neznamená, že to dobře vyfotíte. Můžete se nechat chytit nebo se prozradit, může se stát spousta věcí,“ říká Vadim Kramer, který fotil celebrity například pro dnes už neexistující týdeník Spy.

Důvěryhodný zdroj, správný tip a příznivá hodina

Bratr, matka, sekretářka, řidič. To je heslo, které v souvislosti s paparazzi používal bývalý bulvární novinář Pavel Novotný.

Právě oni podle něj do bulváru volali nejčastěji. „Celebrity by si nikdy nebyly schopné připustit, že informace přicházejí z jejich vnitřní svatyně, ale je to samozřejmě tak,“ potvrzuje Novotný.

Podle Novotného ale mohla být akce na Vyšehradě výjimkou. Podle něj přišel Blesku původně tip na otevřenou restauraci. Že se v ní nachází ministr zdravotnictví, podle něj paparazzi zjistili až na místě. „Někdo zavolal na nějakou linku a ohlásil hospodu, která je otevřená. Která, podle mě, mu delší dobu leží v žaludku. Blesk vyjíždí na místo, které dobře zná. Zaparkuje a zjistí, že před tou hospodou stojí auto Prymuly. Mají ho nafoceně asi čtyřicetkrát, za posledních 14 dnů, ve fotobance. V tu chvíli vědí, že mají jenom čekat, jestli vyjde ten Prymula. Nikam nechodit, nikoho nesledovat a nikoho ani nefotit,“ říká Novotný.

O jakou linku mohlo jít? Podle garantky studia žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Barbory Osvaldové není v médiích výjimkou ani odposlech tísňových linek. „Odposlouchávají třeba hasiče nebo policii, takže vědí, když dojde k nějakému neštěstí, aby tam byli první.“

Novotný tvrdí, že jeho verzi nahrává i fakt, že ač byli na místě dva fotografové, všechny snímky jsou pořízeny z jednoho místa, patrně ze stejného auta. Kdyby prý na ministra čekali od začátku, fotili by z různých úhlů. Navíc má vysvětlení i pro to, proč se fotografové zaměřili téměř výhradně na ministra, a ne na další účastníky schůzky. Fotografové na sebe prý jednoduše nechtěli upozornit, dokud nebudou mít fotky Romana Prymuly. „Ředitelé FN Ostrava nevyfotil Blesk hlavně proto, že ho nepoznal,“ dodává bývalý bulvární novinář, nyní komunální politik.

Fotograf Vadim Kramer má jiné vysvětlení pro nesrovnalost v přítomnosti dvou fotografů, ale jednoho úhlu. Výslednou práci podle něj vytvořil jeden, ten druhý byl ale připravený to samé udělat v případě, že by tehdejší ministr z budovy odešel druhým vchodem.

O politicích bulvár píše, vliv ale spíš nemá

Český bulvár sleduje politiky poměrně sporadicky, víc ho lákají osobnosti ze světa showbizny. V minulosti přesto paparazzi čekali například na milenky Václava Klause, také takzvaná Toskánská aféra Mirka Topolánka pochází z bulváru. Informace listu AHA o tom, že někdejší šéf ODS tráví dovolenou s lobbisty, následně plnily i seriózní zpravodajství.

„Nejsem si schopna vzpomenout, že by bulvár zapříčinil pád nějakého politika. Že o nějakém politikovi psali, to ano, ale takovou kauzu si nejsem schopná vzpomenout, že bychom měli.“

V zahraničí takové události jsou, zejména v angloamerickém prostoru, tam mohou bulvární média ovlivnit i volby,“ říká Osvaldová.

Čeští paparazzi nemají takový vliv, za své úlovky také dostávají míň zapláceno. Za „informačně povedenou“ fotografii dostane český paparazzi podle Kramera i Novotného maximálně 20 tisíc, na západě jdou částky i do desítek tisíc dolarů.

A mylná je podle nich i představa, že vysoké částky inkasují lidé, kteří dávají tipy. „Jejich motivace je většinou úplně jiná. Je to buď vlastní publicita, nebo touha po negativní publicitě právě té udané celebrity,“ říká Pavel Novotný.

Víc ze světa paparazzi a bulváru přinese pořad Newsroom ČT24. Vysílá se v neděli ve 22:10.

Vydání Blesku, kvůli kterému ve vládě skončil Roman Prymula Zdroj: ČTK

Autor: Vít Šimánek

1.3. „Kdyby byl Stalin jako Mao, kapitalisty by rozdrtil.“ Čínští komunisté se vymezují vůči Kremlu. Neberou ho jako partnera URL Automatický překlad

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 17:24, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Komentář Michaela Romancovova: Peking se dotkl citlivého místa. „Způsob, kterým se vůdce (míněno Stalin a Mao Ce-tung) zachoval před sedmdesáti lety, napověděl, kde a proč jsou Rusko a Čína dnes,“ napsal think tank blízký tamní vládě. Kdyby se takto někdo proti sovětskému vůdci vymezil na Západě, strhla by se smršť. Vůči Číně, od níž by chtěla pomoc i podporu, je Moskva bezradná.

Rusko je nejrozlehlejším státem Evropy i státem. Evropská část Ruska zabírá 39 % její rozlohy a s přehledem tak vytváří nejrozlehlejší státní území starého kontinentu (Ukrajina zabírá 5,9 %, Francie 5,4 % a Španělsko 4,9 %). V evropské části Ruska žije zhruba 110 milionů z jeho 144 milionů obyvatel, což z něj činí i stát s největší populací (Německo má 83 milionů, Británie 68 milionů a Francie 67 milionů lidí).

Spolu s vojenskou mocí tvoří rozloha a počet obyvatel tři základní složky ruského velmocenského statusu, k nimž Moskva s vervou přidává čtvrtou, „historickou“. Evropa totiž za své přežití vděčí Rusku, respektive jeho „osvobozovací“ misi. Jen díky Alexandru I. – géniovi míru byl prý poražen Napoleon – génius války. Jen díky Stalinovi byl poražen Hitler... Obsedantní posedlost historií, respektive její „správnou“ verzi, přivedla ruské politické elity k potřebě vtělit její „ochranu“ do ústavy. Kdo

dogmatický výklad nerespektuje, vystavuje se riziku trestního stíhání. Ostatně, víme o tom svoje, stejně jako v Pobaltí, na Ukrajině nebo v Polsku.

Bylo by logické předpokládat, že když si Rusko s takovou vervou prostřednictvím uznání „historické pravdy“ vynucuje respekt v Evropě, když Spojené státy vyzývá k „vzájemně uctivému“ dialogu, že se tak bude i ono chovat k ostatním. Jednou z nepsaných součástí velmocenského postavení koneckonců je, že velmoc své zájmy a hodnoty prosazuje a hájí vůči všem. Američané tak činí s lidskými právy, Francouzi s odkazem revoluce a Číňané s dědictvím Mao Ce-tunga.

Nejdůležitější součástí státního kánonu „historické pravdy“ je pro Kreml bájeslovné pojetí takzvané Velké vlastenecké války. V ní byl Sovětský svaz věrolovně přeapaden nacistickou saní, kterou díky geniálnímu velení Stalina, nezměrnému hrdinství Rudé armády a obětavosti pracujícího lidu nakonec dokázal zardousit v jejím berlínském doupěti. Budete-li chtít cokoli z toho rozporovat, minimálně se na vás snese mimořádně ostrá kritika, případně stanete před soudem. A stejně jako v sovětských dobách i v současném Rusku již v těchto případech opět platí, že stanout před soudem znamená být odsouzen. Možná to však neplatí tak úplně. Proč?

Nejdřív spojenci, pak nepřátelé, potom zase...

Rusko totiž neleží jen v Evropě, ale i v Asii. Tohle banální konstatování sice platí již od 16. století, ale teprve teď začíná nabývat podstatných rysů, pro Rusko v mnoha ohledech velmi naléhavých, potenciálně až nebezpečných. Když kozáci svého času překonali Sibiř, pronikli díky říčnímu systému Amuru až do Číny, přesněji do její zájmové sféry. Tehdejší Čína byla nesrovnatelně mocnější než Rusko, a tak střetnutí dopadlo tak, jak dopadnout muselo.

Vzájemné vztahy byly upraveny smlouvou z Něrčinska (1689) a vydržely tak dalších zhruba 170 let. Ve 40. letech 19. století však Britové prokázali, že Čína zdaleka není tak silná, jak si myslela. O dvacet let později toho využili i Rusové a spolu s Brity, Francouzi a dalšími mocnostmi si na Číně vynutili rozsáhlé ústupky. Rusko se tehdy zmocnilo rozlehlých území v povodí Amuru a svou převahu „vládce východu“ stvrdilo založením města Vladivostok.

Další ruskou expanzí v této části světa zarazila zdrcující a ostudná porážka v rusko-japonské válce (1904–1905). Kdo ví, jak by se situace vyvíjela dále, nebýt toho, že se čínské císařství rozložilo o šest let dříve než ruské impérium. V lednu 1912 byla v Číně vyhlášena republika, ale země se propadla do série občanských válek, které byly ukončeny až vítězstvím komunistů v roce 1949.

Pro úplnost je třeba dodat, že v letech 1937–1945, kdy v Asii probíhala druhá světová válka, byl tehdejší SSSR pozoruhodně pasivní. Na konci 30. let dokázal v sérii pohraničních konfliktů uhájit své teritorium, respektive udržet svou vlivovou zónu v Mongolsku proti Japoncům, kterým ponechal volnou ruku v Číně. Do války proti Japonku, s nímž byl podepsán pakt o neútočení, který obě strany až do dubna 1945 dodržovaly, Sověti zasáhli až na konci srpna 1945. Následně však sehráli důležitou roli při podpoře čínských komunistů v závěrečné fázi občanské války v Číně.

Podle Moskvy se pak další události vyvíjely zhruba takto: SSSR sehrál zásadní roli nejen při vítězství čínských komunistů v občanské válce, ale zejména při upevnění jejich moci a budování socialistické společnosti. Navzdory nezištné a bratrské pomoci čínskému lidu se však v Číně prosadily síly nepřátelské marxismu-leninismu a mezi oběma zeměmi došlo vinou neustálých provokací z čínské strany k roztržce... V 60. letech, na jejichž konci vypukla krátká pohraniční válka, byl SSSR ve všech měřitelných aspektech moci nesrovnatelně silnější než Čína.

A pravděpodobně to platilo i v roce 1989, kdy Michail Gorbačov jako první sovětský nejvyšší představitel po dvaceti letech opět navštívil ČLR. V tu dobu začaly již deset let trvající reformy Teng Siao-pchinga, který zemi zpustošenou maoistickými politickými a hospodářskými experimenty otevřel světu a začal zavádět tzv. „socialistickou tržní ekonomiku“, přinášet první zřetelné viditelné výsledky.

Vy máte Evropu, Asie je naše

Od té doby nás dělí třicet let, během nichž se z Číny stala druhá největší ekonomika světa, zatímco SSSR přestal existovat. Opustíme-li evropocentrickou – či euro-atlantickou – perspektivu, zřetelně uvidíme, že právě toto představuje nejvýznamnější geopolitickou změnu v systému mezinárodních vztahů. USA si zatím nepochybně udržují pozici jak nejsilnější světové ekonomiky, tak i nejsilnější vojenské mocnosti a ještě pořád jsou – v tento okamžik jedinou – supervelmocí. Nepochybně již ne tak suverénní jako v 90. letech minulého století, ale mocenský potenciál, jímž disponuje Washington, je výrazně větší než v případě kohokoli jiného. Jak to však dopadne, když zkusíme vzájemně poměřit potenciál, který mají k dispozici Moskva a Peking?

Ponecháme-li stranou rozlohu, zaostává Rusko za Čínou ve všech ohledech, s výjimkou velikosti jaderného arzenálu. Až dosud se zdálo, že Moskva všechny disproporce vyrovnává aktivní a efektivní zahraniční politikou. Při bližším zkoumání se však zdá, že je spojuje odpor vůči dominanci USA, ale sotva co více. Čína neuznala pro Rusko tak důležitou anexi Krymu, neotevřela dokořán svůj trh ruským surovinovým exportům, neposkytla obrovské finanční částky v podobě půjček a investic. Přesně v to však Moskva doufala, respektive to prohlašovala za hotovou věc. A pak je tu vysoce citlivá otázka hodnotová, respektive historická.

Čína nikterak neproblematizuje ruský pohled na válečné dění v Evropě, ale dala jasně najevo, že pokud jde o druhou světovou válku, její válka (proti Japonku) „začala dříve, skončila později a měla větší ztráty“, než tomu bylo v případě SSSR. Kdyby něco takového zaznělo v Evropě, rozpoutalo by se mediální peklo a ruská oficiální místa by (minimálně) protestovala. Když takový hlas zazní z Číny, je ticho po pěšině.

V tento okamžik se zdá být pravděpodobné, že se nic podobného nestane ani v případě interpretace, s níž v minulém týdnu přišel portál Guancha, který spolupracuje se Šanghajským institutem mezinárodních vztahů Chunqiu blízkým čínským vládním kruhům. V ruském překladu čínského textu, který zpracovala agentura Inosmi.ru, se lze dočíst, že „způsob, kterým se vůdce zachoval před sedmdesáti lety, napověděl, kde a proč jsou Rusko a Čína dnes“. Těmi vůdci jsou Stalin a Mao a událost, na

kteřou je vzpomínáno, je válka v Koreji, v čínských zdrojích dodnes označovaná za „válku proti americké agresi a na pomoc Koreji“.

Autor dále tvrdí, že ČLR se již v Koreji ukázala být silnějším protivníkem USA než SSSR. Stalin se prý Američanů bál, selhal v roli vůdce socialistického tábora, neboť kapitalisty nedokázal porazit a Korea zůstala rozdělená. Nejlepší důkaz absence jeho předvídatosti a schopnosti realizovat moudrou strategii poskytuje pohled na SSSR v červnu 1941. „Někdo kdysi řekl, že kdyby byl Mao Ce-tung v čele Sovětského svazu během Velké vlastenecké války..., pak by ztráty představovaly méně než pětinu, možná dokonce pouhou desetinu těch, které Sověti reálně utrpěli. Komunistická strana Číny totiž svým nepřátelům nikdy nedovolila zničit větší část svých ozbrojených sil než divizi!“

Autor dále velebí Mao Ce-tunga a vyzdvihuje jeho genialitu, což nám vzhledem k tomu, co o jeho „výkonech“ víme, může připadat naivní, komické či hloupé, ale je třeba vzít v úvahu, že dnešní ČLR je a v dohledné době bude komunistickou diktaturou, kde stranické fráze a „kánony“ mají úplně jiný význam než v otevřených a názorově pluralitních společnostech. Měli bychom proto věnovat pozornost „výkřikům“, že Komunistická strana Číny vytvořila nejlepší pozemní armádu na světě – Čínskou lidovou osvobozenou armádu, která má schopnosti jako nikdo jiný na světě; že čínští komunisté mají nejlepší organizační schopnosti a jsou nejlepší v učení se, neboť dokázali převzít to nejlepší ze sovětského i amerického modelu a vyhnout se jejich chybám.

„Není proto jen přirozené, že země ovládaná takovou stranou nakonec dohání a předstihne Spojené státy?“ uzavírá autor. Na to si budeme muset počkat, ale je nesporné, že ta poslední věta se jistě líbí i v Moskvě. Jenže to je asi tak všechno...

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd UK** a Metropolitní univerzitě **Praha**.

V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

1.4. Vyzpovídali jsme odpůrce roušek: Nejsem ovce, vadí mi Babiš, přežijí silnější, říkají [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: czpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 19:18, RU / den: 26 751, RU / měsíc: 347 614, Celková návštěvnost: 26 751, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,30

"Mělo by to být dobrovolné. Kdo chce, ať ji nosí, kdo ne, ať ji nenosí." Tak se dá slovy jednoho z respondentů shrnout deset názorů, které Aktuálně.cz

získalo od lidí, kteří z nejrůznějších důvodů odmítají nošení roušek. Spojuje je jedno - domnívají se, že by nemělo jít o povinnost, ale o svobodnou volbu.

Proti rouškám i dalším opatřením se už v ulicích několikrát demonstrovalo. Předminulou neděli na Staroměstském náměstí v Praze se po oficiálním ukončení protestu dokonce část demonstrantů střetla s policií. K akci se totiž připojili radikální fotbaloví fanoušci, kteří házeli na policisty lahve, kameny, odpadkové koše i petardy. Policisté proti nim použili slzný plyn, vodní dělo, vytlačovali je kořmi i vozidly. Zadrželi 144 lidí. Některým účastníkům protestu zabavili pyrotechniku, boxery, či dokonce střelnou zbraň.

"Ta demonstrace nebyla jen proti rouškám, ale i proti nesmyslným celoplošným vládním opatřením a zásahům do lidských práv a svobod," popisuje jeden z účastníků Ladislav Kytka. Podle svých slov přišel na demonstraci asi 40 minut po jejím zahájení, kdy už se akce měla kvůli překročení v té době povoleného limitu 500 lidí rozpustit, a dostal se pouze do uvolněné části u Dlouhé ulice. Podle něj byla mezi protestujícími většina nekonfliktních lidí, kteří nepáchali žádné násilnosti.

"Mezi tou drtivou většinou slušných lidí bylo asi dvacet provokatérů, kteří chtěli dělat bordel. Nesouhlasím s tím, že jsou všichni označováni za pravicové extremisty," říká. Podle jeho názoru byli lidé naštvaní a začali se srocovat u východu z náměstí, ale nemohli se dostat pryč. "Byli tam i lidi, kteří byli vyloženě provokatéři. Když se tam postavili těžkooděnci, vznikla tam už jen jiskra a policie pustila kvůli dvaceti idiotům slzný plyn do všech lidí. Já jsem si taky pobřečel," dodává.

Typický odpůrce roušek? Neexistuje

Podle zářijového průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění považuje 69 procent Čechů nošení roušek za účinné opatření a nemá vůči němu výraznějších výhrad. Oproti tomu 26 procent dotázaných rouškám nedůvěřuje. A někteří z nich je odmítají nosit.

Jedná se přitom o velmi pestrú skupinu lidí. Zatímco některá hodnocení odborníků, která v českém prostředí v posledních týdnech zaznívala, hovoří o egocentrismu, nevzdělanosti nebo o nedostatku empatie, skutečnost je mnohem složitější a "odmítači roušek" jsou mnohem spíše ovládaní svými emocemi než sociálně-ekonomickými faktory. To potvrzuje i výše zmíněný průzkum, který nezaznamenal žádnou souvislost mezi věkem, sociálním postavením nebo vzděláním a postojem k rouškám.

"Registruji snahu některých kolegů se k této problematice vyjadřovat. Osobně jsem žádnou odbornou studii neviděl a nezkoumal jsem žádný reprezentativní vzorek lidí, kteří roušky nenosí - a myslím, že oni také ne. Je potřeba jasně říci, že jde o pouhé hypotézy nebo o osobní názory," upozorňuje psycholog Jiří Šípek z katedry psychologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy na snahy odpůrce roušek škatulkovat.

"Ty lidi k tomu vede jistě celá řada rozumově-emocionálně podložených důvodů. Určitě v tom hrají roli emoce a nějaký vzdor, i ten ale může být různý. Od toho, že někdo od malička nesnáší, když ho někdo omezuje, až ke vzdoru politickému. Nelze říci, že jsou to blbeci, kteří nevědí, i mezi nimi je jistě mnoho nadprůměrně inteligentních lidí, nicméně toto jim vyhovuje a cítí to tak," říká.

To ukazují také rozhovory, které Aktuálně.cz vedlo s desítkou odpůrců povinných roušek. Objevují se mezi nimi jak lidé, kteří koronavirus považují za výmysl, tak i pracovníci ve zdravotnictví nebo třeba podnikatelé.

Rouška jako symbol neschopné vlády

"Já roušku nenosím a nosit nebudu. Na žádný vir nevěřím a můj názor od samého začátku je, že si (politici, pozn. red.) nemohli dovolit udělat ekonomickou krizi, tak ji vytvořili virem covid," myslí si například restaurátér ze Znojemska Roman Ševčík, kterému koronavirus významně zasáhl do podnikání.

"Možná to starším lidem příhorší stav, ale není důvod ke smrti, si myslím já," uvedl. Na dotaz, zda zhoršení stavu způsobuje virus, který ale podle něj neexistuje, odpověděl: "Já to nemám jak dokázat. Možná existuje, ale dle mého názoru to není tak škodlivý vir, pokud je jako chřipka," dodal.

Rouška je pro něj symbolem současné vládní garnitury, které nedůvěřuje, proto ji nosit odmítá. Krize má podle něj politickou

motivaci. "Zavřou nám hospody, ale obchody, kde má pan Babiš většinu sortimentu, nechají. A pak otevřou hobbymarkety, kde má opět pan Babiš většinu produktů, ať si chlapec namastí kapsu," říká.

Poukazuje na to, že na jaře se mezi prvními obchody otevřely právě hobbymarkety, jejichž nejširší síť patří Babišovu blízkému příteli Jiřímu Šimáněmu. Otevřená zůstala také květinářství, přičemž holding Agrofert z Babišova svěřenského fondu je většinovým vlastníkem květinářského řetězce Flamengo.

Stíhané estébáky a lampasáky nerespektují

Politický rozměr lze vysledovat také v argumentech Josefa Žižky. "Nejsem a priori odmítačem roušek. Jsou místa, kde bezpochyby smysl dávají, typicky zdravotnická zařízení, zařízení pro seniory atd. Pak jsou ta, kde jsou naprosto absurdní, například školy. Smysl nevidím ani v obchodech," říká.

"Kromě toho roušky se staly dávno politikem. Dokud bude Česko vést v roli premiéra trestně stíhaný zloděj, udavač StB a lhář Bureš a na pozici ministra zdravotnictví bude sedět lampasák vyhozený z nemocnice v Hradci Králové pro pochybné kšefty, není důvod vládu chaotů v čemkoliv respektovat," napsal ve vyjádření pro Aktuálně.cz v době, kdy byl ministrem ještě Roman Prymula.

Jméno premiéra rezonuje také ve vyjádření brněnské prodavačky Jany Dvořákové. "Bohužel vyjádření premiéra jsou celkově zmatená a celé věty mnohdy naprosto postrádají smysl, natož pak aby byla řádně zdůvodněna opatření. Roušku nosím v zaměstnání, kde je to povinné, ale omezuje mě při práci," stěžuje si.

Vysvětluje, že se jí v roušce špatně dýchá, zamlžují se jí dioptrické brýle a způsobuje jí kožní problémy. Stěžuje si také na zhoršenou možnost artikulace. "Zákazníci mají často problém mi přes roušku rozumět, a když přijde do obchodu babička, která nemůže kvůli špatnému zraku částku z displeje vyčíst, musím se stejně naklonit až k ní, a někdy roušku dokonce poodhrnout, aby mi vůbec rozuměla," popisuje.

"Zdá se mi, že jde pouze o politický kalkul, kdy se Babiš a Prymula staví do pozice zachránců národa, ale přitom nedělají nic jiného, než zakazují a ztěžují lidem běžný život," uzavírá Jana, která se netají tím, že není podporovatelkou současné vlády.

Rouška jako politické vyjádření

Že může mít problematika roušek i politický podtext, připouští také politolog a sociolog Ondřej Císař z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a Sociologického ústavu Akademie věd. "Podle dat CVVM ze září existuje souvislost mezi důvěrou vládě a důvěrou v účinnost roušek a naopak - mezi těmi, kteří nedůvěřují vládě, je také více těch, kdo nevěří v účinnost roušek. Dá se tedy předpokládat, že část těchto lidí se tím staví proti vládě a premiérovi."

"Nejedná se ale o jednoduchý příčinný vztah, u spousty to určitě bude mít i jiné rozměry než úzce politické. Někteří na to prostě kašlou, stejně jako kašlou třeba na dopravní předpisy a další věci, protože se mohou cítit odcizení od této společnosti," řekl Aktuálně.cz Císař. Podle něj se podobné tendence objevují napříč evropskými státy.

Jako snahu získat politické body lze podle něj hodnotit také gesto předsedy SPD Tomia Okamury, který si jako jediný z lídrů politických stran nevzal roušku do závěrečné předvolební debaty v České televizi. V televizních studiích v té době platila z nošení roušky výjimka, Okamura na to během debaty upozornil a zdůraznil, že roušku tak mít až do konce pořadu nebude.

"Myslím, že důvod, proč tu roušku neměl, je, aby přilákal právě tábor lidí, kteří je odmítají. Využil výjimky z pravidla, která mu to umožnila, ale i to, že na to zvláště upozornil, svědčí o tom, že motiv byl jasně politický. Nevím, jaký to může mít efekt, ale určitě za tím byla politická úvaha, že to bude imponovat tomuto typu voličů," konstatuje Císař.

Děti nosí roušky v kapse, autistická dcera vůbec

Poněkud překvapivě se mezi kritiky roušek objevují také pracovníci ve zdravotnictví, například Petra Štraufová Pěchová. Ta vidí problém především v tom, že například děti nedokážou dostatečně dbát na sterilitu, a rouška tak u nich ztrácí smysl. V domácnosti navíc žije s autistickou dcerou, která roušku nosit nemusí.

"Já jsem zdravotní sestra a mám celkem pět dětí. Čtyři žijí se mnou ve společné domácnosti a jedno z nich je autista po operaci srdce. Děti, když jdou do školy (rozhovor byl pořízen v době, kdy byly školy ještě otevřené, pozn. red.), mají roušku v batohu nebo v kapse, takže hygiena a sterilita jdou stranou. V těch rouškách sedí osm hodin a maximálně je z toho bolí hlava a je jim špatně. Autistická dcera ji pro změnu nenosí vůbec, ani ve škole. Vzhledem k tomu, že se doma scházíme všichni včetně postižené dcery, je vlastně u nás teoreticky riziko nákazy také," hovoří o paradoxním případě. Také podle ní by mělo být nošení roušky dobrovolné.

Podle ní nejsou opatření stoprocentně dodržována ani ve zdravotnictví. "Vím, že i na ARO sestry roušky nenosí po celou službu, jen když jdou k pacientovi," říká. Vadí jí také zhoršení lékařské péče. "Kvůli tomuto opatření se celkově zhoršuje lékařská péče pro obyvatele. Náš obvodní lékař například na jaře ordinoval z okna," popisuje.

Žijeme v přírodě, kde silnější přežije

"Ačkoliv je to asi zvláštní a ne úplně běžný názor, jsme pořád jen 'zvířata žijící v přírodě' a vždy tu platilo pravidlo silnější nebo chytřejší přežije. Co se má stát, se stane a každý může ovlivnit to, co se mu v životě děje. Já měl koronu v době, když to ještě nebylo in, a chytil jsem ji nejspíš úplně stejně jako většina lidí. Pokud si má někdo korunou projít, projde si jí. Volba je na každém z nás, jak se tomu bude snažit předejít v rámci osobní hygieny," říká majitel restaurace v Hradci Králové Jaroslav Kočka, který je zastáncem tzv. promoření a kolektivní imunity.

"Vzhledem k tomu, na jakém principu fungují viry, bude lepší se hromadně nakazit, udělat si protilátky a být hromadně najednou doma, než to tahat rok za sebou a čekat, kdy to přijde. Kdo je zdravý a kdo ne, by měl posoudit každý z nás. Pokud se necítí dobře, neměl by to nechat být," říká.

Jiní argumentují například také psychologickými dopady. "Domnívám se, že plošné nošení roušek nic neřeší, je nezdravé a ovlivňuje psychiku lidí. Je mi líto, že se na jejich prosazování a celkovém vyděšení populace podílí lidé, kteří přísahali Hippokratovi. Velmi si vážím všech lékařů i jiných odborníků, kteří s jejich plošným nošením nesouhlasí. Řešením je dle mého názoru posílení zdravotního stavu obyvatel, kolektivní imunita a zachování zdravého rozumu," říká bioanalytička Alena Debsová. Zdravotní stav obyvatel by podle ní bylo možné zlepšit předcházením obezitě, nekouřením, podporou zdravých potravin a dostatečného pohybu.

Řidič v roušce nás může ohrozit

Na zdravotní hlediska a chaotická a nedostatečně vysvětlená opatření se odvolává například pracovnice v energetice Pavlína Tudorová. "Na rouškách mi vadí především plošná povinnost jejich nošení. Nařízení, jak vznikala, jsou podle mého názoru nedostatečně zdůvodněná a nepodložena relevantními daty. Stanovená plošná opatření vnímám jako neadekvátní, a to z hlediska počtu nemocných vyžadujících akutní nemocniční péči v kontextu s minulými respiračními a jinými onemocněními," říká.

Zmiňuje zdravotní hlediska, jako je vdechování CO₂, které podle ní může způsobit hypoxii (nedostatek kyslíku v těle), koncentraci bakterií na použité roušce nebo kožní problémy, které rouška způsobuje. Roušku by ráda nosila jen při dlouhodobějším kontaktu s potenciálně nakaženými.

"To, že někoho minu v restauraci při průchodu na toaletu, ho přece nemůže ohrozit. Ani v obchodech zpravidla nesetrváváme s kolemjoucími v dlouhodobějším kontaktu, který je potřeba pro šíření nákazy. Ani v MHD nejsem pro plošnou povinnost, když je

možné dodržet dostatečný rozestup (a jsou časy a linky, kdy je toto možné). Cítím se naopak ohrožena řidiči autobusů v roušce, zmiňovaná hypoxie může způsobit ztrátu pozornosti. Měl by být používán zdravý selský rozum," míní.

Obavy z vdechování oxidu uhličitého

O údajných negativních vlivech CO2 hovoří například také realitní makléř Ladislav Kytka. "Jsou praktické testy, nikoliv studie, co roušky dělají po hodině nošení - různé viry, plísně, stafylokoky, streptokoky, a dokonce i jakési houby. A vdechování CO2 není zdravotně dobré pro zdravý organismus," vysvětluje svůj důvod, proč nošení roušek odmítá.

"Dle mého je to navíc velmi dobrý byznys. Vadí mi také soustavné snižování svobod a zvyšování byrokracie a zákazů, to již cítím a zjišťuji od dob příchodu Babiše," říká a hovoří o shromažďování moci a mediálního vlivu. Plošné nošení roušek podle něj omezuje občany na svobodě a v době, kdy nebyl aktivován nouzový stav, jej považoval za protiústavní. Teď se podle něj situace změnila. S nošením roušek stále nesouhlasí, nicméně nařízení respektuje a nosí ji.

Obavy z nebezpečí vdechování CO2 zmínilo v souvislosti s rouškami hned několik respondentů. Zatím však neexistuje relevantní vědecká studie, která by dokazovala, že při nošení roušky dochází k zásadnímu zvýšení množství oxidu uhličitého v krvi. Molekuly CO2 jsou velmi malé a rouškou bez problémů projdou, na rozdíl od menšího množství kapénkového hlenu. Aby člověk skutečně vdechoval velké množství oxidu uhličitého zpět, musel by mít zcela neprodyšnou roušku, například z igelitu. Ve vydechovaném vzduchu jsou navíc oxidu uhličitého pouze zhruba čtyři procenta.

Epidemiolog a donedávna ministr zdravotnictví Roman Prymula označil informace o škodlivosti roušek za nesmysl. "Zcela 'fejkové' jsou zprávy o tom, že člověk vdechuje zpátky vydechaný vzduch. Když si představíme, jak blízko máme masku, tak ten objem tam určitě nenacpeme a maska je poměrně velmi propustná. Při výdechu vyjde z plic asi půl litru vzduchu," uvedl. Rouška navíc patří mezi standardní vybavení lékařů na operačních sálech, kde by riziko hypoxie při práci nebylo přípustné.

Nejsem ovce

Někteří respondenti dokonce přiznali, že pro nenošení roušek nemají žádný argument, ale vadí jim především osobní omezení. "Nejsem ovce, abych poslouchal vše, co mi zkorumpovaná vláda přikáže. Roušku nosit nebudu, nenechám se omezovat na svobodě, klidně zaplatím pokutu," říká Jaroslav Černý z Kladna. Že by mohl ve svém okolí někoho nakazit, ho netrápí, podle něj je covid rovný obyčejné chřipce, která se mezi lidmi běžně šíří.

Na to, že někteří nemusí být schopni motivaci svého jednání vysvětlit, upozorňuje také psycholog Jiří Šípek a upozorňuje právě na diferenciaci mezi těmi, kteří opatření odmítají a porušují, a těmi, kdo s ním sice nesouhlasí, ale respektují je a roušku nosí.

"Je to směska lidí, kteří protestují z nejrůznějších důvodů. Jsou to ti, kteří plošně odmítají, ti, kteří to odmítají ve zvláštních situacích, ti, kteří to odmítají, ale nosí ji. Jsou to všichni odmítači, nebo ne? To vše se spojí do nějaké pomyslné skupiny a hlásí se k tomu. Ale když jsou dotázáni, tak často mají problém to zdůvodnit. A je to v pořádku. My lidé jsme oslovitelní nějakým obecným trendem, který je emočně podložený, takže nám to vyhovuje," konstatuje.

Studie provedená americkou univerzitou Whitman College ve Washingtonu, která na 500 respondentech zkoumala souvislost postojů k omezujícím nařízením a různými typy osobností, poukazuje na to, že v takových případech může jít i o projev narcismu. "Narcističtí jedinci těžko snášejí, když je něco omezuje," uvedl autor výzkumu Pavel Blagov.

"To je rozhodně dobrá hypotéza, nacházím v tom jistou logiku, ale to ještě neznamená, že to lze tvrdit se stoprocentní platností. Bylo by potřeba to ještě podrobit nějakému rozsáhlejšímu exaktnímu zkoumání," uzavírá Šípek.

Video: Koronavirus má část z ptáčích chřipky. Teď je nejlepší vakcína rouška, říká imunolog Svoboda

1.5. Sputnik Česká republika URL Automatický překlad

WEB, Datum: 01.11.2020, Zdroj: cz.sputniknews.com, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 01.11.2020 19:18, RU / den: 500, Celková návštěvnost: 3 010 000, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,01

Osudová návštěva vyšehradské restaurace bývalého ministra zdravotnictví Romana Prymuly neustále vyvolává pozornost veřejnosti a médií. Jedna z otázek se ale podle portálu ČT24 týká toho, co stálo za pořízením fotografie, která zavinila rezignaci politika.

Publikace uvádí, že pozadí této „noční akce“ se s bývalými lidmi z bulváru snažil rozplést pořad Newsroom ČT24.

Podle názoru Vadima Kramera, který se jako paparazzi živil dvacet let, to nebyla vůbec náhoda, že se u restaurace ocitl bulvární fotograf.

„Pojďme si říct, že běžně asi fotografové nesedí na Vyšehradě a nečekají, jestli někdo přijde. Takže na začátku byl tip. A pak to byla dobrá práce, protože to, že máte tip, neznamená, že to dobře vyfotíte. Můžete se nechat chytit nebo se prozradit, může se stát spousta věcí,“ poznamenal Kramer.

Podle bývalého bulvárního novináře Pavla Novotného, který se překvalifikoval do věhlasného kontroverzního komunálního politika z Řeporyjí, informaci bulvárním médiím poskytují například bratr, matka, sekretářka či řidič.

„Celebrity by si nikdy nebyly schopné připustit, že informace přicházejí z jejich vnitřní svatyně, ale je to samozřejmě tak,“ uvedl Novotný.

Nicméně nevyloučil, že vyšehradský případ mohl být výjimkou. Domnívá se, že Blesk dostal nejprve tip na otevřenou restauraci. Ale to, že se v ní nachází šéf zdravotnického rezortu, podle jeho slov paparazzi zjistili až na místě.

„Někdo zavolal na nějakou linku a ohlásil hospodu, která je otevřená. Která, podle mě, mu delší dobu leží v žaludku. Blesk vyjíždí na místo, které dobře zná. Zaparkuje a zjistí, že před tou hospodou stojí auto Prymuly. Mají ho nafocené asi čtyřicetkrát, za posledních 14 dnů, ve fotobance. V tu chvíli vědí, že mají jenom čekat, jestli vyjde ten Prymula. Nikam nechodit, nikoho nesledovat a nikoho ani nefotit,“ vysvětlil možný postup Novotný.

Garantka studia žurnalistiky na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Barbora Osvaldová pak okomentovala ještě jednu zajímavost. Prozradila, že není v médiích výjimkou ani odposlech tísňových linek.

„Odposlouchávají třeba hasiče nebo policii, takže vědí, když dojde k nějakému neštěstí, aby tam byli první,“ podotkla.

Poznamenává se, že verzi řeporyjského starosty nahrává i skutečnost, že ačkoli byli na místě dva fotografové, všechny snímky jsou pořízené z jednoho místa. Kromě toho další účastníci schůzky nebyli ve středu pozornosti zaměstnanců Blesku.

Podle slov Novotného zaměstnanci Blesku na sebe údajně jednoduše nechtěli upozornit, dokud nebudou mít fotografie Prymuly.

„Ředitele FN Ostrava nevyfotil Blesk hlavně proto, že ho nepoznal,“ doplnil komunální politik.

Kramer se na to dívá poněkud jinak. Domnívá, že výslednou práci provedl pouze jeden z fotografů. Jeho kolega měl postupovat stejně v případě, pokud by Prymula opouštěl restauraci přes druhý vchod.

V souvislosti s tímto tématem publikace připomněla, že český bulvár sleduje politiky poměrně sporadicky. Zajímavější pro ně jsou osobnosti ze světa showbyznysu.

Nicméně padla zmínka o tom, že v minulosti paparazzi čekali například na milenky Václava Klause. Navíc takzvaná Toskánská aféra bývalého premiéra Mirka Topolánka, který trávil dovolenou s lobbisty, pramenila z bulvárního tisku Aha.

„Nejsem si schopna vzpomenout, že by bulvár zapříčinil pád nějakého politika. Že o nějakém politikovi psali, to ano, ale takovou kauzu si nejsem schopná vzpomenout, že bychom měli. V zahraničí takové události jsou, zejména v angloamerickém prostoru, tam mohou bulvární média ovlivnit i volby,“ vyslovila se k věci Osvaldová.

Práce českých paparazzi není tak dobře placena, jako úlovy jejich západních kolegů, kteří mohou inkasovat i desítky tisíc dolarů za svou tvorbu. Podle Kramera a Novotného za zdařenou fotografii český fotograf dostane v nejlepším případě „pouze“ 20 tisíc korun.

Podle řeporyjského starosty těm lidem, kteří dávají tipy, o finanční odměnu nejde.

„Jejich motivace je většinou úplně jiná. Je to buď vlastní publicita, nebo touha po negativní publicitě právě té udané celebrity,“ vysvětlil někdejší odborník na bulvár.

Stojí za pádem Prymuly český bulvár? Odborníci z této sféry přišli s názorem. Mezi experty nechyběl starosta Novotný

1.6. A ted' vypneme regiony

TISK, Datum: 02.11.2020, Zdroj: Euro, Strana: 22, Autor: Ondřej Stratilík, Vytištěno: 15 862, Prodáno: 7 339, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.11.2020 00:01, Čtenost: 24 990, Rubrika: Report/Média, AVE: 307 509,23 Kč, Země: Česko, GRP: 0,28

Z rozhlasového trhu mizí nářečí. Letitá lokální rádia vyklízejí éter

Z moderátora Honzy Musila udělala celonárodní celebritu televize Nova, především pak kontaktní pořad Áčko. Ten v sobě soustředil veškeré devadesátkové šílenství směřované na hladové diváky spojené s agresivní mediální politikou Vladimíra Železného, tehdejšího šéfa Novy.

Pro moravské diváky však Musil rozhodně nebyl neznámou figurou. Už dřív působil v regionálních médiích. V roce 1994 byl i u startu vysílání rádia Hellax na frekvenci 93,7 FM. Během několika následujících týdnů tato tradiční moravskoslezská značka po 26 letech existence zanikne.

Zbavit se „I“ nestačí

„Všichni jsme z Moravskoslezského regionu. Nicméně současná situace na mediálním trhu regionální rozmanitosti nepřeje a přežijí jen silné národní značky,“ oznámil posluchačům ukončení vysílání Lukáš Ščurek, programový ředitel Helaxu.

V uplynulém čtvrtstoletí si rádio prošlo několika palácovými převraty, přesídlením z Opavy do Ostravy, snažilo se vstoupit do komunální politiky a ztratilo jedno „I“ z názvu. Pro dnešní generaci ostravských třicátníků, čtyřicátníků a padesátníků bylo v posledních letech spíš už jen připomínkou toho, jak v Ostravě vypadalo kulturní dění na přelomu tisíciletí. I tak se dlouhodobě pyšní velmi dobrou poslechovatostí. Podle Radioprojektu ladilo rádio Helax ve třetím a čtvrtém kvartálu loňského roku 83 tisíc lidí denně, což z něj dělalo nejposlouchanější regionální stanici v republice.

Změny se ale neomezí jen na vlnovou délku 93,7. Ostravsko může sloužit za příklad toho, jak dřív silné regionální značky

uvolňují místo celostátním stanicím.

Vidět to je třeba i na Orionu, jedné z nejstarších komerčních stanic v Česku, která získala licenci od Rady pro rozhlasové a televizní vysílání v roce 1991. Dnes už jako součást rodiny Hitrádio vytváří v Ostravě pouze část obsahu, zbytek dodává centrála.

A jestliže Orion dodnes produkuje alespoň nějaké procento vlastního materiálu napojeného na dění v regionu, to stanice Kiss Morava v květnu roku 2017 zanikla definitivně. Skupina Radio United Broadcasting, vlastněná Ivanem Zachem, sloučila všech sedm regionálních „kissů“ pod jednu hlavičku Kiss a do krajů teď dodává jednotný obsah vyráběný v Praze.

„Velmi důležitým důvodem bylo i to, že jsme měli v posledních letech obtíž nacházet talenty v sedmi regionech paralelně.

Postavit jeden silný tým lidí se nám jeví jako realističtější a splnitelnější ambice,“ vysvětlil před třemi lety Martin Hroch, generální ředitel skupiny, webu Mediaguru.cz

Silný zásah

Nicméně konec menších lokálních rádií úzce napojených na místní posluchače a jejich náтуру uspíšila i současná ekonomická situace. Regionální hráči se stále hůř prosazují na trhu s reklamou. Navíc pro střední firmy fungující jen v některých částech republiky přestává být rozhlasová reklama atraktivní a nepostradatelná, investovat nyní potřebují do jiných oblastí.

„Rozhlasový trh je dopady viru spolu s tiskovým trhem silně zasažen,“ reaguje Filip Rožánek, mediální odborník a editor specializovaného webu Digizone.cz. Taková slova potvrzuje i Jan Jirák z Katedry mediálních studií na **Fakultě sociálních věd pražské** Univerzity Karlovy. Jde prý o dlouhodobější trend: „Zájem inzerentů o rádio jako reklamní komunikační kanál slábne - lákavější je internet a nanejvýš televize.“

Sám Lukáš Ščurek z Helaxu připomíná, že stanice byla závislá z absolutní většiny na inzertních příjmech společnosti z Moravskoslezského kraje. A tento finanční kanál prý v posledních měsících vyschnul. Ščurek proto prý doufal, „že pomoc ze strany státu, ať už v jakékoli formě, by umožnila udržet autentický program Helaxu v ostravském éteru a udržet tak i programovou rozmanitost na severní Moravě“. Což se ale nestalo a skupina Media Bohemia, provozovatel Helaxu, na frekvenci 93,7 nasadí Blaník, unifikovanou stanici pro starší generaci posluchačů. Nic na takovém rozhodnutí nezměnila ani vysoká poslechovost současného programu Helaxu.

Zajímavým detailem přitom je, že Media Bohemia už letos v srpnu adresovala Radě pro rozhlasové a televizní vysílání žádost o úpravu licenčních podmínek Helaxu. Programové schéma stanice zaměřené na muziku posledních dvaceti let chtěla rozšířit i na osmdesátkovou muziku. Tedy formát, v němž dlouhodobě funguje právě Blaník.

Chřadnutí zájmu

Děni na moravskoslezských vlnových délkách ilustruje, jak se mění tuzemské rozhlasové vysílání. „Ke konsolidaci muselo dřív nebo později dojít,“ myslí si Rožánek. A hned srovnává český rozhlasový éter s rakouským. Zatímco tuzemské frekvence jsou úplně rozebrané a prostor historicky rozříštěný a zaplněný, v alpské zemi nikdy výběr tak široký.

„Spojením regionálních stanic do jedné sítě pak vzniká ‚pseudoceloplošná‘ rozhlasová síť a je možné cíleně prodávat reklamu,“ vysvětluje Rožánek důvody vedoucí ke konsolidaci. „Byť tím zaniká identita regionálních stanic,“ dodává.

Mediální teoretik Jirák zase upozorňuje, že propojování a zánik lokálních stanic není kdovíjak novým fenoménem, jež by uspíšila letošní kritická situace. Sahá už prý do devadesátých let, kdy vznikaly především obchodní řetězce. „V podmínkách tak malého a uzavřeného trhu, jaký je v České republice, to bylo docela logické.“

Další vývoj komerčních rádií ovlivnilo především postupné chřadnutí zájmu zvláště mladých lidí. Ti ve velkém dávají přednost tomu, když mohou například konzumaci hudby sami ovlivnit, a nechtějí čekat, co jim stanice sama zařadí jako příští skladbu. V tomto prostředí je vznik velkých národních skupin logický, stejně jako snaha vytvořit publikum, které by bylo pro inzerenty zajímavé,“ přibližuje Jirák.

Internet, zachránce rozhlasu?

Ale zpátky do Ostravy. Listopadový konec Helaxu totiž neznamená definitivní vypnutí stanice. Prozatím. Skupina Media Bohemia jej chce dál provozovat na internetu. Podle Jana Neumana, programového ředitele vysílací skupiny, má jít o online rádio s klasickými moderovanými vstupy. Jak dlouho ovšem tento model může v českých podmínkách vydržet, není jasné. „Jde o pilotní projekt a pokus o nalezení ekonomického modelu provozování etablovaného rádia mimo FM vysílání,“ uvedla Media Bohemia.

Přímou v Moravskoslezském kraji přitom bude mít Helax mezi internetovými posluchači výraznou konkurenci. Už v září tu začala vysílat stanice Ostravan hrající muziku všech žánrů od regionálních umělců. Odstartovala díky kampani, během níž se na její provoz složily desítky dárců.

Jak říká Rožánek, takové internetové stanice si mohou najít své posluchače, respektive inzerenty. Online rádia podle něj mohou uspět, když fungují především jako zvuková kulisa.

Ať to nakonec s Helaxem dopadne jakkoli, resumé je pro všechny kraje stejné. Bohatá nabídka stanic různé hudební kvality, jež byla součástí České republiky v devadesátých letech a na přelomu tisíciletí, je minulostí. A s ní z éteru mizí i regionální nářečí. Což může být pro posluchače zřejmě tím nejslyšitelnějším důsledkem současné konsolidace.

Skupina Media Bohemia, provozovatel Helaxu, na frekvenci 93,7 nasadí Blaník, unifikovanou stanici pro starší generaci posluchačů. Nic na tom nezměnila ani vysoká poslechovost současného programu Helaxu.

Počátky soukromého rozhlasového vysílání Zatímco Československý, respektive Český rozhlas začal vysílat už 18. května 1923 ze stanu v pražských Kbelích, první soukromé stanice se k frekvencím dostaly až po pádu komunistického režimu. Na konci března 1991 získaly licenci pro vysílání pražské stanice rádio Stalin (dnes radio 1), rádio r.i.o. a rádio vox, City rádio a rádio Bonton. v dubnu se pak přidaly evropa 2, rádio Collegium a rádio Contact z liberce, první mimopražská soukromá rozhlasová stanice. v únoru 1993 pak na území Česka fungovalo celkem 35 privátních rádií.

Foto autor: FOTO: Shutterstock.com

1.7. Úspěšná premiéra kategorie PR

TISK, Datum: 02.11.2020, Zdroj: Marketing & Media, Strana: 14, Vytiskeno: 6 300, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.11.2020 00:01, Rubrika: Effie, AVE: 50 849,54 Kč, Země: Česko

Effie se rozrostla o nové kategorie a APRA se stala garantem jedné z nich

Když se organizátoři Effie obrátili na Asociaci public relations (APRA) s nabídkou spolupráce a vytvoření nové kategorie PR, dlouho jsme neváhali. Cítili jsme, že by bylo dobré u toho být. Jsem přesvědčen, že pro PR agentury leží budoucnost jedině ve spolupráci s dalšími komunikačními disciplínami, v integraci služeb a zapojení do co nejširší profesní diskuse o komunikačních kampaních.

Ostatně tento směr nejlépe vystihuje i nedávná změna statutu a přejmenování APRA. Spolek PR agentur se díky němu proměnil v širší platformu, která nově zahrnuje i přidružené členy z řad firemních PR týmů nebo akademických institucí. Od začátku roku se jich přidalo už devět, takže je vidět, že i na „druhé straně“ je o takové spojení zájem.

Ale zpět k PR kategorii Effie a tomu, co její uspořádání přineslo.

Myslím, že to je hlavně další z kroků, které ukazují, že PR aktivity mohou mít měřitelný efekt. Do kategorie se přihlásilo pět projektů, které v prvním kole narazily na přísné síto v podobě pohledu výzkumníků a „datařů“. Čtyři z nich se následně dostaly na shortlist. A říká se, že shortlist je v této soutěži sám o sobě úspěchem. (Vznik shortlistu evidentně není samozřejmostí, když v dalších dvou nových kategoriích Business transformation a Direct marketing na něj žádná práce nepostoupila.)

Ve finálním hlasování pak PR projekty hodnotila velká porota: přes dvacet předních českých expertů na komunikaci, marketing a výzkum. Ti se k mé radosti rozhodli udělit několik cen.

EFFIE VS. LEMUR

Deset let v roli porotce soutěže Lemur (Česká cena za PR) mi dává šanci porovnat obě soutěže z hlediska přihlásek a způsobu hodnocení. V Effie se ukázalo, že když přihlašovatelé chtějí, umějí si dát záležet na dokládání efektivity komunikace. Myslím, že i Lemur by se na tento aspekt měl víc zaměřit. Můj dojem je, že porotci Lemura mají u bodově vyrovnaných projektů sklon oceňovat spíše originalitu, než samotné výsledky komunikace. Osobně by se mi líbilo, kdyby to bylo spíše naopak. Letos mě proto u Lemura potěšil vznik kategorie Vyhodnocení kampaně. (Mimořadně, vítězem se stal projekt, který se dostal na shortlist Effie.)

Největší rozdíl mezi oběma kláněmi zůstává v důrazu na prokázání efektivity. Porotci Effie, kteří si na něm tolik zakládají, to budou mít v příštích ročních velmi těžké: PR projekty jsou často součástí integrované komunikace a izolovat čistě efekt PR je leckdy skoro nemožné.

Vzátaženo na public relations jako obor: to, co je jeho budoucností, je paradoxně největším prokletím pro jeho vyhodnocování.

Moje poprvé v porotě Effie

Přizvání do letošní poroty pro mě znamenalo možnost nahlédnout do zákulisí této pro marketéry tajemné a uctívané soutěže. Osobně mě příjemně překvapilo, jak intenzivně a do jakých detailů probíhala diskuse nad jednotlivými přihláškami. Až jsem si říkal, zda by neškodilo trochu ubrat na přísnosti.

Možná, že za to mohl z části i virtuální prostor, ve kterém jsme všichni trochu větší borci než osobně naživo. Ale i když se člověk nevyhne subjektivním dojmům, tak za celou dobu hodnocení nepadlo ani jednou líbí/nelíbí a diskuse byla vždy profesionální a věcná. Takže to spíše bude přísnými hodnotícími kritérii, která spolu s odborným složením poroty garantují, že na shortlist neprojde nic, co není dostatečně podloženo. Ceny pak dostanou jen opravdu ty nejlepší kampaně a zřejmě proto si umístění v Effie dlouhodobě udržuje svou prestiž. Kvalita většiny letošních přihlásek byla dobrá, ale zarazilo mě, že se jednalo většinou o „menší“ kampaně. Z těch, co na nás intenzivně útočily z TV po celý rok 2019, jich moc přihlášeno nebylo. Buď se projevila neochota agentur investovat do soutěží v této nejisté době, nebo ty velké kampaně nemají tak dobré výsledky.

i Michal Vlasák Je zástupcem Asociace public relations (APRA) v letošní porotě soutěže Effie. Jako člen Výkonné rady APRA se věnuje zejména profesionalizaci zadávání zakázek v PR a vzdělávacím aktivitám. Je garantem předmětu Public relations v praxi na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Na českém PR trhu působí na straně agentur od roku 2003, posledních třináct let v Havas PR. Tuto agenturu vede od roku 2016 společně s Martinem Pavlíčkem. Vystudoval žurnalistiku a mediální studia na **FSV UK**.

1.8. Úřady se zveřejňování dat bojí

TISK, Datum: 02.11.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 13, Autor: TOMÁŠ NAHODIL, Vytiskeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.11.2020 01:26, Čtenost: 180 764, Rubrika: Právo a justice, AVE: 224 619,83 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

Redaktor serveru Českého rozhlasu iRozhlas Jan Cibulka umí data nejen analyzovat, ale především je od úřadů podle zákona o svobodném přístupu k informacím získávat.

* LN Proč jste si za svou novinářskou specializaci vybral právě práci s daty? Copak s nimi nepracuje každý novinář?

Vždycky jsem se profesně pohyboval mezi médií a informačními technologiemi, takže nakonec se to protulo právě v práci pro datové oddělení, které čerstvě vznikalo v Hospodářských novinách. Samozřejmě že s daty by měl pracovat každý novinář, stejně jako pracuje s telefonem nebo e-mailem. Hledání v původních zdrojích je ale časově náročnější. Ne každý redaktor má ale tenhle luxus a často mu prostě nezbyvá než vzít zavděk interpretací, kterou k číslům dodá nějaká instituce. Ať už státní, nebo soukromá.

* LN Umí novináři pracovat s daty?

Asi jak kteří. Historicky to byla doména spíše ekonomických novinářů, ale teď už mají své všeobecné datové oddělení Deník i Seznam Zprávy. A analytické články nad daty o vývoji akciových kurzů vydávají i Hospodářské noviny.

* LN Kde se novináři učí s daty pracovat?

Datová analýza se jako předmět učí na řadě škol. Třeba na matfyzu to mívalo až poetický název Dobývání znalostí. Tam se ale obvykle řeší jen postupy a algoritmy a méně už prezentace výsledků. Tu se zase člověk naučí v médiích. Minulý zimní semestr jsem na **pražské Fakultě sociálních věd** učil pilotní běh předmětu Datová žurnalistika. Snad v něm budeme pokračovat i v dalších letech. Stejně tak má tento předmět čerstvě i brněnská žurnalistika. Vyučují ho tam kolegové Honza Boček a Honza Pospíšil.

* LN Co všechno novinářská práce s daty obnáší?

V našem týmu pracujeme hlavně s daty veřejné správy. Musíme je získat – někdy i pomocí správních řízení a v krajním případě i soudu. Pak je musíme analyzovat a najít v nich nějaký příběh. Někdy propátráváme trochu naslepo, ale často jdeme najisto. Například od expertů v oboru víme, že existuje nějaký problém, třeba s přihlašovaním pohledávek exekutorů do insolvenčních řízení. Tak se podíváme do insolvenčního rejstříku, jak rozsáhlý ten problém vlastně je a kdo na něm profituje.

* LN V čem novináři při práci s daty chybují nejvíc?

V tom, že přebírají oficiální interpretaci, kterou k nějakým datům dodá úřad. Nás sice na škole učili, že zprávy z agentur a od oficiálních orgánů netřeba ověřovat, ale to už dávno neplatí. Úřady své výstupy samozřejmě podřizují politické vůli svého vedení, proto je třeba ověřovat i je. Ať už jde o čísla o covidu, energetice, nebo o kanálu Dunaj–Odra–Labe.

* LN Jsou při práci s daty zahraniční novináři lepší než ti čeští?

My sami jsme začínali inspirováni datablogem redakce britského Guardianu. Paradoxně v něm už ale tehdejší autoři nepůsobí, protože všichni odešli do korporátní sféry. Dnes je špičková práce s daty k vidění v New York Times nebo Financial Times.

* LN A nakolik podle vás umí s daty pracovat běžní lidé?

Překvapivě hodně. Plno lidí dostalo nějaký trénink na vysoké škole, a i když se kariérně věnují něčemu úplně jinému, než vystudovali, tak rozhled, znalost statistiky a zdravou skepsi mají pořád. Proto když úřad říká „nemůžeme zveřejnit to či ono, lidé by to nepochopili a dezinterpretovali“, je důležité si uvědomit, že mimo státní správu je těch kvalifikovaných expertů často víc, než kolik jich je uvnitř. Teď to ukázala epidemie. Právě snaha Ústavu zdravotnických informací (ÚZIS) a ministerstva zdravotnictví udržet si monopol na interpretaci dat o covidu značně zkomplikovala veřejnou oponenturu vládních kroků. Ta, kdyby přišla dřív, by přitom měla šanci pohnout veřejným míněním a zatlačit na politickou reprezentaci, aby reagovala včas. Jde ale o dlouhodobý problém. Stát informace o fungování zdravotnictví tají systematicky.

* LN Systematicky?

Ano, vidět je to třeba u neochoty publikovat informace o zdravotnických výkonech u porodů. Nejviditelnějším zastáncem takového přístupu je asi ředitel ÚZIS Ladislav Dušek, který často argumentuje tím, že by veřejnost zdrojová data interpretovala špatně. Tenhle přístup bohužel našel odezvu už i mezi zákonodárci. Během epidemie jsme se tak museli potýkat nejen s neochotou ÚZIS a ministerstva zdravotnictví informace poskytovat, ale i s legislativou přijatou s cílem přístup veřejnosti ke zdravotnickým informacím omezit.

* LN Jak se mohou běžní lidé práci s informacemi a daty naučit?

Internet je plný kurzů, které se analýze dat věnují z nejrůznějších úhlů. Zmínil bych bezplatné platformy jako Coursera nebo eDX. A také přednášky na tuzemských vysokých školách. Ty jsou obvykle bezplatně přístupné. Alespoň před epidemií byly. Pro dobrou interpretaci ale potřebujete i doménovou znalost problému...

* LN Počkejte, co tím myslíte?

Doménová znalost problému znamená, že potřebujete vědět, jakým způsobem se data, ze kterých se snažíte něco vyčíst, sesbírala. Proto se i my snažíme maximálně spolupracovat s lidmi z příslušného oboru. Není možné si jen otevřít tabulku a napsat o ní od stolu článek.

* LN Proč je nutné, koluje-li ve veřejném prostoru nějaká informace, uvádět vždy i její primární zdroj?

Protože samotná informace bez kontextu, i když je pravdivá, může často vést k zavádějící interpretaci. Lidé měli mít možnost dostat se až k původnímu zdroji, pokud je ta věc víc zajímavá.

* LN Co vás přimělo k tomu věnovat se soustavně vyžadování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím?

Asi fakt, že řada informací není nebo v minulosti nebyla pořádně přístupná. Musím ale říct, že situace se mění k lepšímu. Řada úřadů zapracovala na svých otevřených datech, ač některé k tomu postrčil až soudní spor.

* LN Na co při vyžadování informací narážíte nejčastěji?

Každá oblast má svá specifika. V minulosti jsem se systematicky věnoval informacím o životním prostředí. Vedl jsem například spor o historické záznamy o počasí nebo o státní mapové podklady. Tam byla neochota úřadů vedena přesvědčením, že ta data mají pro stát ekonomickou hodnotu a oni jí musí strážít. S tím mi ale dost pomohl registr smluv. Díky němu se naplno ukázalo, že nakupovat data od státu si za takto nastavené ceny může dovolit zase jen stát a že soukromá sféra o ně za stávajících podmínek nejeví zájem. V oblasti práva na informace je obecně ten problém, že k jeho vymožení chybí efektivní nástroj.

* LN Můžete si přece podat správní žalobu...

To ano, jenže soudy se táhnou roky a často s nejednoznačným výsledkem. Úřad proto nic moc nemotivuje, aby postupoval podle zákona. Často raději informaci neposkytne a doufá, že žadatel nebude kvůli nejistým vyhlídkám trvat na svém. Navíc, ani po letech prohraný spor úřad příliš nebolí. Náklady řízení se platí z eráru, a když o poskytnutí informace rozhodne soud, zbaví tím úředníka odpovědnosti a ten se paradoxně cítí klidnější.

* LN Umí české úřady a soudy zákon o svobodném přístupu k informacím aplikovat?

Naše Listina základních práv a svobod říká, že tu máme něco, co se nazývá publicita veřejné správy. Polopateř řečeno to znamená, že veřejné jsou všechny informace s výjimkou těch, u nichž by to byl problém jako třeba u vojenského tajemství, osobních údajů a tak podobně. Tuzemské úřady se na to ale často dívají přesně opačně. Veřejnosti nesdělíme nic, u čeho nemáme napevno opakovaně řečeno, že to má být veřejné. Samy se tedy bojí něco zveřejnit a pro odmítnutí žádosti o informaci často vymýšlejí až bizarní důvody. Bohužel, co jednomu úředníkovi přijde jako brilantní výmluva, to jsme u nás v redakci v menších obměnách viděli už mnohokrát. Obecně platí, že čím menší úřad, tím horší bývá právní povědomí. A naopak tím větší sebevědomí úředníků, kteří žádosti vyřizují.

* LN A co soudy? Jak si podle vás stojí ony?

Soudy zákon o svobodném přístupu k informacím aplikovat umí, vždyť také právo znají. Ale ne vždycky se jim do toho chce. Problémem je kasační princip správní justice, která nerada nařizuje, ale raději vrací a doporučuje. Toho pak úřady zneužívají. Pokyny soudů se neřídí s vědomím, že je stejně nelze přímo vymoci. Kdyby stejným stylem fungovalo trestní právo, tak by soud odsouzeného lupiče do vězení neposlal, ale jen by mu odchod tam důrazně doporučil. Jak by to dopadlo, asi tušíme všichni.

* LN Rozhodují úřady a soudy o vašich žádostech a žalobách ochotněji a rychleji jen proto, že jste novinář?

Obvykle ne. I když někdy vidíme změnu, jakmile o problému začneme psát. Když totiž novináře odpálkujete účelovou výmluvou, můžete ji druhý den najít na titulní stránce novin. I s komentářem expertů na správní právo. Aktuálně nechtěl třeba brněnský magistrát poskytnout kolegovi Bočkovi banální mapu přechodů pro chodce. Zdůvodňoval to smlouvou, kterou město uzavřelo se svou vlastní firmou. Kvůli ostudě, kterou si tím utrhli, město během pár dní otočilo a tato data zveřejnilo...

* LN Píšete si své žádosti a žaloby sám?

Žádosti ano a žaloby obvykle taktéž, nicméně před Nejvyšším správním soudem i v některých věcech na prvním stupni mívám zastoupení. Záleží na tom, jestli jde o případ už dříve soudem řešený. Takových věcí je v právu na informace nejvíc, protože zásobárna úředních výmluv není bezbřehá. Pak mi jen stačí odkázat na judikaturu, doufat a čekat, až soud rozhodne. Pokud jde ale o něco nového nebo pro nás důležitého, tak na tom spolupracujeme s advokátem. Plyn si doma přece taky necháte zavést od profesionála a neděláte to sám podle návodu z internetu.

* LN Jak se orientujete v příslušné judikatuře? Je podle vás srozumitelná a přehledná?

Zákon o svobodném přístupu k informacím je krátký a jeho principy jsou srozumitelné. Koneckončů, tak ho i jeho autoři psali, to znamená s ohledem na běžného uživatele. A judikatura soudů tomu podle mne do značné míry odpovídá.

Veřejné jsou všechny informace s výjimkou těch, u nichž by to byl problém jako třeba u vojenského tajemství, osobních údajů a tak podobně. Tuzemské úřady se na to ale často dívají přesně opačně.

Jan Cibulka (31) * Absolvoval gymnázium. Po maturitě studoval na čtyřech vysokých školách (mediální studia na **FSV UK**, informační vědu na FF UK, geoinformatiku na VŠB-TUO a aplikovanou ekologii na ČZU), žádnou však nedokončil. * Po studiích střídavě pracoval v IT a jako copywriter. * Patří mezi nejznámější novináře, kteří se soustavně věnují analýze dat a informací. Aby je získal, neváhá se o ně s úřady soudit. * Před nástupem do redakce portálu iRozhlas Českého rozhlasu pracoval v datovém oddělení Hospodářských novin. * Ve volném čase se věnuje amatérské ornitologii.

Foto autor: FOTO MAFRA – DAN MATERNA

1.9. S daty umí pracovat hodně lidí, úřady se přesto jejich zveřejňování bojí, říká novinář Jan Cibulka [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 02.11.2020, Zdroj: lidovky.cz, Autor: Tomáš Nahodil, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 02.11.2020 05:16, RU / den: 244 802, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 8 940 000, Rubrika: Právo a justice, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,72

Jako redaktor webu veřejnoprávního Českého rozhlasu iRozhlas umí Jan Cibulka data nejen analyzovat, ale především je od úřadů podle zákona o svobodném přístupu k informacím získávat. A to i soudní cestou.

Ministerstvo čelí nařčení, že tají data o kapacitách nemocnic. Zdravotníci k nim přístup mají, tvrdí ústav

LN: Proč jste si za svou novinářskou specializaci vybral právě práci s daty? Copak s nimi nepracuje každý novinář?

Vždycky jsem se profesně pohyboval mezi médii a informačními technologiemi, takže nakonec se to protulo právě v práci pro datové oddělení, které čerstvě vznikalo v Hospodářských novinách.

Samozřejmě že s daty by měl pracovat každý novinář, stejně jako pracuje s telefonem nebo e-mailem. Hledání v původních zdrojích je ale časově náročnější. Ne každý redaktor má ale tenhle luxus a často mu prostě nezbyvá, než vzít zavděk interpretací, kterou k číslům dodá nějaká instituce. Ať už státní nebo soukromá.

LN: Umí novináři pracovat s daty?

Asi jak kteří. Historicky to byla doména spíše ekonomických novinářů, ale teď už mají své všeobecné datové oddělení Deník i Seznam Zprávy. A analytické články nad daty o vývoji akciových kurzů vydávají i Hospodářské noviny.

LN: Kde se novináři učí s daty pracovat?

Datová analýza se jako předmět učí na řadě škol. Třeba na matfyzu to mívalo až poetický název Dobývání znalostí. Tam se ale obvykle řeší jen postupy a algoritmy a méně už prezentace výsledků. Tu se zase člověk naučí v médiích.

Minulý zimní semestr jsem na **pražské Fakultě sociálních věd** učil pilotní běh předmětu Datová žurnalistika. Snad v něm budeme pokračovat i v dalších letech. Stejně tak má tento předmět čerstvě i brněnská žurnalistika. Vyučují ho tam kolegové Honza Boček a Honza Pospíšil.

LN: Co všechno novinářská práce s daty obnáší?

V našem týmu pracujeme hlavně z daty veřejné správy. Musíme je získat – někdy i pomocí správních řízení a v krajním případě i soudu. Pak je musíme analyzovat a najít v nich nějaký příběh.

Někdy propátráváme trochu naslepo, ale často jdeme najisto. Například od expertů v oboru víme, že existuje nějaký problém, třeba s přihlašovaním pohledávek exekutorů do insolvenčních řízení. Tak se podíváme do insolvenčního rejstříku, jak rozsáhlý ten problém vlastně je a kdo na něm profituje.

LN: V čem novináři při práci s daty chybují nejvíc?

V tom, že přebírají oficiální interpretaci, kterou k nějakým datům dodá úřad. Nás sice na škole učili, že zprávy z agentur a od oficiálních orgánů netřeba ověřovat, ale to už dávno neplatí. Úřady své výstupy samozřejmě podřizují politické vůli svého vedení, proto je třeba ověřovat i je. Ať už jde o čísla o covidu, energetice nebo o kanálu Dunaj-Odra-Labe.

LN: Jsou při práci s daty zahraniční novináři lepší než ti čeští?

My sami jsme začínali inspirovaní datablogem redakce britského Guardianu. Paradoxně v něm už ale tehdejší autoři nepůsobí, protože všichni odešli do korporátní sféry. Dnes je špičková práce s daty k vidění v New York Times nebo Financial Times.

LN: A nakolik podle vás umí s daty pracovat běžní lidé?

Překvapivě hodně. Plno lidí dostalo nějaký trénink na vysoké škole a i když se kariérně věnují něčemu úplně jinému, než vystudovali, tak rozhled, znalost statistiky a zdravou skepsi mají pořád.

Proto když úřad říká „nemůžeme zveřejnit to či ono, lidé by to nepochopili a dezinterpretovali“, je důležité si uvědomit, že mimo státní správu je těch kvalifikovaných expertů často víc, než kolik jich je uvnitř. Teď to ukázala epidemie.

Právě snaha Ústavu zdravotnických informací (ÚZIS) a ministerstva zdravotnictví udržet si monopol na interpretaci dat o covidu značně zkomplikovala veřejnou oponenturu vládních kroků. Ta, kdyby přišla dřív, by přitom měla šanci pohnout veřejným míněním a zatlačit na politickou reprezentaci, aby reagovala včas.

Jde ale o dlouhodobý problém. Stát informace o fungování zdravotnictví tají systematicky.

KOMENTÁŘ: Citlivá data vyžadují ochranu

LN: Systematicky?

Ano, vidět je to třeba u neochoty publikovat informace o zdravotnických výkonech u porodů. Nejviditelnějším zastáncem takového přístupu je asi ředitel ÚZIS Ladislav Dušek, který často argumentuje tím, že by veřejnost zdrojová data interpretovala špatně.

Tenhle přístup bohužel našel odezvu už i mezi zákonodárci. Během epidemie jsme se tak museli potýkat nejen s neochotou ÚZIS a ministerstva zdravotnictví informace poskytovat, ale i s legislativou přijatou s cílem přístup veřejnosti ke zdravotnickým informacím omezit.

LN: Jak se mohou běžní lidé práci s informacemi a daty naučit?

Internet je plný kurzů, které se analýze dat věnují z nejrůznějších úhlů. Zmínil bych bezplatné platformy jako Coursera nebo

edX. A také přednášky na tuzemských vysokých školách. Ty jsou obvykle přístupné bezplatně. Alespoň před epidemií byly.

Pro dobrou interpretaci ale potřebujete i doménovou znalost problému...

LN: Počkejte, co tím myslíte?

Doménová znalost problému znamená, že potřebujete vědět, jakým způsobem se data, ze kterých se snažíte něco vyčíst, sesbírала. Proto se i my snažíme maximálně spolupracovat s lidmi z příslušného oboru. Není možné si jen otevřít tabulku a napsat o ní od stolu článek.

LN: Proč je nutné, koluje-li ve veřejném prostoru nějaká informace, uvádět vždy i její primární zdroj?

Protože samotná informace bez kontextu, i když je pravdivá, může často vést k zavádějící interpretaci. Lidé by měli mít možnost dostat se až k původnímu zdroji, pokud je ta věc víc zajímavá.

LN: Co vás přimělo k tomu věnovat se soustavně vyžadování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím?

Asi fakt, že řada informací není nebo v minulosti nebyla pořádně přístupná. Musím ale říct, že situace se mění k lepšímu. Řada úřadů zapracovala na svých otevřených datech, ač některé k tomu postrčil až soudní spor.

LN: Na co při vyžadování informací narážíte nejčastěji?

Každá oblast má svá specifika. V minulosti jsem se systematicky věnoval informacím o životním prostředí. Vedl jsem například spor o historické záznamy o počasí nebo o státní mapové podklady. Tam byla neochota úřadů vedena přesvědčením, že ta data mají pro stát ekonomickou hodnotu a ony ji musí strážit.

S tím mi ale dost pomohl registr smluv. Díky němu se naplno ukázalo, že nakupovat data od státu si za takto nastavené ceny může dovolit zase jen stát a že soukromá sféra o ně za stávajících podmínek nejeví zájem.

V oblasti práva na informace je obecně ten problém, že k jeho vymožení chybí efektivní nástroj.

LN: Můžete si přece podat správní žalobu...

To ano, jenže soudy se táhnou roky a často s nejednoznačným výsledkem. Úřad proto nic moc nemotivuje, aby postupoval podle zákona. Často raději informaci neposkytne a doufá, že žadatel nebude kvůli nejistým vyhlídkám trvat na svém.

Navíc, ani po letech prohraný spor úřad příliš nebolí. Náklady řízení se platí z eráru a když o poskytnutí informace rozhodne soud, zbaví tím úředníka odpovědnosti a ten se paradoxně cítí klidnější.

Úřad potřebuje mít v ruce cukr i bič, říká bývalá šéfká ÚOOÚ

LN: Umí české úřady a soudy zákon o svobodném přístupu k informacím aplikovat?

Naše Listina základních práv a svobod říká, že tu máme něco, co se nazývá publicita veřejné správy. Polopateř řečeno to znamená, že veřejné jsou všechny informace s výjimkou těch, u nichž by to byl problém jako třeba u vojenského tajemství, osobních údajů a tak podobně.

Tuzemské úřady se na to ale často dívají přesně opačně. Veřejnosti nesdělíme nic, u čeho nemáme napevno opakovaně řečeno, že to má být veřejné. Samy se tedy bojí něco zveřejnit a pro odmítnutí žádosti o informaci často vymýšlejí až bizarní důvody.

Bohužel, co jednomu úředníkovi přijde jako brilantní výmluva, to jsme u nás v redakci v menších obměnách viděli už mnohokrát. Obecně platí, že čím menší úřad, tím horší bývá právní povědomí. A naopak tím větší sebevědomí úředníků, kteří žádosti o informace vyřizují.

LN: A co soudy? Jak si podle vás stojí ony?

Soudy zákon o svobodném přístupu k informacím aplikovat umí, vždyť také právo znají. Ale ne vždycky se jim do toho chce.

Problémem je kasační princip správní justice, která nerada nařizuje, ale raději vrací a doporučuje. Toho pak úřady zneužívají. Pokyny soudů se neřídí s vědomím, že je stejně nelze přímo vymoci.

Kdyby stejným stylem fungovalo trestní právo, tak by soud odsouzeného lupiče do vězení neposlal, ale jen by mu tam odchod důrazně doporučil. Jak by to dopadlo, asi tušíme všichni.

LN: Rozhodují úřady a soudy o vašich žádostech a žalobách ochotněji a rychleji jen proto, že jste novinář?

Obvykle ne. I když někdy vidíme změnu, jakmile o problému začneme psát. Když totiž novináře odpálkujete účelovou výmluvou, můžete ji druhý den najít na titulní stránce novin. I s komentářem expertů na správní právo.

Aktuálně nechtěl třeba brněnský magistrát poskytnout kolegovi Bočkovi banální mapu přechodů pro chodce. Zdůvodňoval to smlouvou, kterou město uzavřelo se svou vlastní firmou. Kvůli ostudě, kterou si tím utrhli, město během pár dní otočilo a tato data zveřejnilo.

LN: Píšete si své žádosti a žaloby sám?

Žádosti ano a žaloby obvykle taktéž, nicméně před Nejvyšším správním soudem i v některých věcech na prvním stupni mívám zastoupení. Záleží na tom, jestli jde o případ už dříve soudem řešený. Takových věcí je v právu na informace nejvíc, protože zásobárna úředních výmluv není bezbřehá. Pak mi jen stačí odkázat na judikaturu, doufat a čekat, až soud rozhodne.

Pokud jde ale o něco nového nebo pro nás důležitého, tak na tom spolupracujeme s advokátem. Plyn si doma přeče taky necháte zavést od profesionála a neděláte to sám podle návodu z internetu.

LN: Jak se orientujete v příslušné judikatuře? Je podle vás srozumitelná a přehledná?

Zákon o svobodném přístupu k informacím je krátký a jeho principy jsou srozumitelné. Koneckonců, tak ho i jeho autoři psali, to znamená s ohledem na běžného uživatele. A judikatura soudů tomu podle mne do značné míry odpovídá.

Snadněji se proto člověk spálí procesně v případě opravných prostředků nebo při podávání žaloby.

Nejvyšší správní soud otevřel cestu k informacím o platech a odměnách vedoucích pracovníků na Hradě

Když vám po více jak dvou letech soud žalobu odmítne pro chybějící legitimaci (je-li žalobou žalován nesprávný úřad – pozn. red.), dost to zabolí.

Kromě toho k informačnímu zákonu vyšlo několik kvalitních komentářů, jak aktualizovaný od tria Furek, Rothanzl, Jirovec, tak i starší ale stále velmi užitečný přehled judikatury od Františka Korbela.

LN: A nakolik obtížné je podle vás vyznat se v tom pro běžné lidi?

Podat žádost o informaci zvládne asi každý, kdo si o tom přečte článek na webu. S opravnými prostředky je to horší. Ale jak jsem zmiňoval, na právní argumentaci často zas tolik nezáleží. Úřad rozhoduje podle politické vůle svého vedení, a ta, když chybí, tak nepomůže ani nejbilantnější právní rozbor.

Pokud má nadřízený orgán motivaci, často si argumenty pro vyhovění žadateli najde. Funguje je to ale i opačně, samozřejmě.

LN: Jakým směrem se dnes judikatura k zákonu o svobodném přístupu k informacím vyvíjí?

Historicky se posouvala k větší ochraně práv žadatelů. Místy až překvapivě. Proto jsem vcelku chápal, když Ústavní soud (ÚS) ve věci ČEZu přibrzdil.

Horší bylo rozkolísání judikatury, které následně začaly zneužívat plně státní podniky jako třeba České dráhy. Smutný byl i náleze přezdívaný jako „hlídací pes demokracie“ z pera bývalého ústavního soudce Jana Musila, v němž ÚS prolomil zásadu rovnosti v právu na informace a pokusil se informace o platech ve veřejné sféře znepřístupnit, s výjimkou „profesionálů“ v oboru. Tedy de facto novinářů. Navíc ÚS judikoval, že by novinář měl úřadu předem vysvětlovat, k čemu od něj požadované informace potřebuje a co konkrétně hledá. To je ale nesmysl. To je, jako kdyby si domovní prohlídku povoloval sám obviněný.

Naštěstí se s tím už justice vyrovnala. Oním hlídacím psem demokracie je podle ní každý, kdo se zajímá o veřejné dění, tedy nejen novinář.

LN: Jakou úlohu mají informace v době dnešní pandemie a nouzového stavu?

Bez informací mohou občané jen těžko kontrolovat, jak vláda pandemii zvládá. Jsme pak odkázaní na tvrzení volených představitelů, což se nám aktuálně vymstilo. Až se nám podaří situaci zvládnout, je podle mě na místě začít se bavit o úpravě legislativy. Právo na informace musí být vymahatelné rychle a efektivně.

Tady jsme selhali i my jako novináři. V minulosti jsme daleko víc nešli po informacích ze zdravotnictví. Teď to těžko doháníme. Lékaři, zejména profesori s řadou funkcí, mají obrovské společenské renomé. Přesto ale jejich práce, zejména ta manažerská, potřebuje důkladnou veřejnou kontrolu. Stejně jako u špičkových politiků, vrcholných státních manažerů nebo třeba soudců. To není výraz neúcty nebo nedůvěry.

LN: O jaké informace a koho v době nouzového stavu žádáte nejčastěji?

Logicky o nejruznější data o průběhu pandemie. A chceme je od zdroje, tedy od ÚZIS a ministerstva zdravotnictví. Nutno říct, že

exministr Prymula se v tomto směru zasadil o změnu správným směrem, když resort dotlačil k větší otevřenosti. Bohužel to ale přišlo pozdě.

LN: Jsou úřady a soudy při vyřizování vašich žádostí a žalob během nouzového stavu vstřícnější a rychlejší?

Ne. Ani náznakem. Spíše je to horší. Lhůty k vyřízení stížností se i kvůli personálním výpadkům rutinně prodlužují či rovnou nedodrží. A konkrétně ÚZIS se otevřeně snaží zdržovat, co to jde. Opakovaně třeba tvrzením, že se necítí příslušný k vyřízení žádosti. Žadatel pak ztratí měsíc navíc jen tím, že mu to musí k vyřízení nechat přikázat ministerstvem zdravotnictví.

LN: Co vám na přístupu úřadů při vyřizování žádostí o informace vadí nejvíc?

Ignorace zákona a hlavně judikatury. Každá výmluva, kterou úředník vymyslí, už stála několikrát před soudem. Tím, že řešíme to samé pořád dokola, jen všichni ztrácíme čas. Úřad navíc na výmluvy pálí veřejné prostředky a my na jejich vyvracení koncesionářské poplatky. Občan-koncesionář si tak platí naprosto zbytečnou zákulisní přetahovanou místo toho, aby se něco užitečného dozvěděl.

LN: Který úřad je nezatrzelejším zapíračem informací?

Těžko paušalizovat. Teď během pandemie se nechvalně vyznamenali zdravotničtí statistici v tandemu s ministerstvem zdravotnictví. Policie zase tradičně tají podrobné policejní statistiky. Ministerstvo životního prostředí ještě donedávna tajilo informace o počasí. ÚS se nově pokusil zapřít nejpomalejší soudce zpravodaje. Každý resort má něco.

LN: Co s tím děláte?

Nevzdáváme se. Právě policejní statistiky teď bereme k ÚS. A v případě zdravotnických dat nám teď pražský městský soud kvůli pandemii přiznal přednostní projednání žaloby na ministerstvo zdravotnictví.

LN: A na závěr otázka inspirovaná judikaturou k zákonu o svobodném přístupu k informacím. Připadáte se jako hlídací pes demokracie?

Jak už jsem řekl, o nálezu ÚS k hlídacímu psu demokracie si nemyslím nic hezkého. I proto, že jsem psal článek o pozadí jeho vzniku. Ale neuráží mě přirovnání novinářů k hyenám. Naopak. Hyeny jsou vynalézavé, pracují týmově a jejich tlak pomáhá jak stádu antilop, tak veřejné správě, fungovat lépe. A taky běhat rychleji.

Jan Cibulka (31)

Absolvoval gymnázium. Po maturitě studoval na čtyřech vysokých školách (mediální studia na **FSV UK**, informační vědu na FF UK, geoinformatiku na VŠB-TUO a aplikovanou ekologii na ČZU), žádnou však nedokončil. Po studiích střídavě pracoval v IT a jako copywriter. Patří mezi nejznámější novináře, kteří se soustavně věnují analýze dat a informací. Aby je získal, neváhá se o ně s úřady soudit. Před nástupem do redakce portálu iRozhlas Českého rozhlasu pracoval v datovém oddělení Hospodářských novin. Ve volném čase se věnuje amatérské ornitologii.

Foto:
Datový novinář Jan Cibulka.
Dan Materna, MAFRA

1.10. Hamáčkův nápad s komisí kvůli covidu? Kampaň, říkají politologové

TISK, Datum: 03.11.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 2, Autor: Ondřej Leinert, Vytiskeno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 00:27, Čtenost: 145 603, Rubrika: Události, AVE: 61 937,93 Kč, Země: Česko, GRP: 1,62

Měsíce vystupoval po boku premiéra Andreje Babiše z ANO. Teď však vicepremiér Jan Hamáček z ČSSD naznačil možné Babišovo podcenění koronavirové epidemie. A mluví o tom, že je pro vznik poslanecké vyšetřovací komise. „Mělo by se totiž odpovědět na otázku, kdo před druhou vlnou pochybil, jak pochybil a jak to celé zpětně bylo,“ vysvětloval Hamáček v sobotu na serveru Seznam Zprávy. Podle politologů oslovených HN je důvod jasný. Předseda ČSSD si uvědomuje, že necelý rok před příštími volbami je čas začít se proti svému koaličnímu partnerovi vymezovat.

„Začala předvolební kampaň. Hamáček se snaží emancipovat od hnutí ANO a využít toho, že Babiš hodně tlačil na rozvolnění pravidel,“ říká politolog Josef Mlejnek z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. „Je to motivované politicky. Hamáček vidí, že ČSSD bude mít problém přeskóčit pět procent, ale hnutí ANO oslabuje a ČSSD by mu mohla vzít některé z voličů, kteří předtím utekli k Babišovi,“ vysvětluje Lukáš Jelínek z Masarykovy demokratické akademie, která má blízko k ČSSD. Jelínek tak poukazuje na poslední průzkum agentury Kantar CZ z minulého měsíce, který ANO přisoudil 24,5 procenta hlasů, nejméně za poslední tři roky, a ČSSD pak poslal pod pětiprocentní hranici nutnou pro vstup do sněmovny. Tyto prognózy jsou přitom v ostrém kontrastu s tím, jak veřejnost vnímá samotného Hamáčka. Ten od začátku koronavirové epidemie patří k nejdůvěryhodnějším politikům. Podle průzkumu agentury STEM/MARK pro Českou televizi zveřejněném v neděli je nejdůvěryhodnějším vůbec, důvěřuje mu 61 procent dotázaných. Proti tomu premiéru Babišovi věří pouze 39 procent lidí. Předsedu vlády v důvěryhodnosti předčil i bývalý ministr zdravotnictví Roman Prymula. Přestože průzkum byl připravován několik dní poté, co musel Prymula právě kvůli ztrátě důvěry vládu opustit. A sice když ho zachytil deník Blesk, jak bez roušky odchází z jedné z pražských restaurací.

Zatímco Babišovi se však doposud dařilo řadu z těch, kteří mu důvěřují, přetavovat ve voliče ANO, Hamáček svoji osobní popularitu ve prospěch ČSSD proměnit nedokázal. Nápad zřídit vyšetřovací komisi ke covidu může být snahou toto změnit. A dát najevo, že stejně jako šéf ČSSD chtějí Babiše pohnat k zodpovědnosti i sociálnědemokratičtí poslanci.

„Hamáček se snaží působit jako ten člen vlády, který je nejrozhodnější. Snaží se to rozvinout do nějakého politického konfliktu, v němž už by nefiguroval on sám, ale celá sociální demokracie,“ uvažuje Jelínek. Babiš dal najevo, že ho Hamáčkův úmysl zřídit komisi zaskočil. Vyšetřovací komise podle premiéra „nikdy nic nevyšetřily“ a jsou čisté politikum.

„Mě překvapuje, že to navrhuje pan Hamáček, který byl u všech rozhodnutí vlády, na všech radách pro zdravotní riziko. Kdyby to navrhla opozice, tak tomu rozumím,“ řekl v neděli Babiš. Ten si přitom dlouhodobě pochvaluje, že jeho vztah s Hamáčkem je úplně jiný než s bývalým předsedou ČSSD Bohuslavem Sobotkou. Mimo jiné i proto, že se oba politici vzájemně nepřekvapují, a než s něčím vyrukují do médií, zpravidla se o tom poradí. Tímto krokem Hamáček podle politologů ukazuje, že v některých situacích se vůči Babišovi může chovat i jako opoziční politik.

„V parlamentu po tom bude poptávka, všichni ostatní kromě ANO budou mít zájem řešit před volbami vinu za covid,“ říká Mlejnek. Zároveň však upozorňuje na to, že je otázka, kdy a zda do voleb komise vůbec vznikne. Hamáček totiž řekl, že komise by měla vzniknout „poté, co druhá vlna odezní“. A v tuto chvíli nikdo neví, jak dlouho bude trvat.

1.11. Policisté uráželi islám

TISK, Datum: 03.11.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 4, Autor: LUKÁŠ PRCHAL, Vytiskeno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 00:32, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 27 875,38 Kč, Země: Česko

Dva policisté z Pardubického kraje se kvůli nenávistným příspěvkům na sítích dostali k soudu. Ten však rozhodl, že se trestný čin nestal a že jejich xenofobní postoje by měli řešit nadřízení.

Dva policisté z Pardubického kraje po několika let na Facebooku psali nenávistné příspěvky o islámu – náboženství označovali za rakovinu a muslimy nazývali „sviněmi“. Loni si jejich aktivit na sociálních sítích všimla Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS) a oba obvinila z hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny. Podle soudů mají policisté xenofobní postoje, trestného činu se ale nedopustili.

„Tyto dva případy se týkaly dvou pardubických policistů, kteří byli podezřelí z trestného činu hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob. Konkrétně šlo o nevhodné příspěvky zveřejněné v internetovém prostředí,“ potvrdila Deníku N mluvčí GIBS Ivana Nguyenová. Jde přitom o výjimečnou situaci, protože podobné případy inspekce v posledních letech nestíhala, ani policie taková provinění řadu let řešit nemusela.

Oba policisté se k islámu začali vyjadřovat už v roce 2015, kdy se Evropa potýkala s přílivem uprchlíků z arabského světa a média byla plná zpráv o migraci.

DOKUD BUDOU
DÝCHAT...

Právě na konci roku 2015 si jeden z policistů dal na Facebook novou profilovou fotografii – hořící Korán s nápisem „FUCK ISLAM“ a samonabíjecí pistolí CZ 75D. „Profilovku jsem si změnil dávno a nechám ji takovou, dokud bude jediná z těch islámských sviní dýchat,“ vysvětlil zpětně po útocích v Paříži v listopadu 2015. Později si profilovou fotografii změnil na přeškrtnutou mešitu se samopalem.

V dalších komentářích nazýval muslimy „zm*dy“. „Snad by tyhle moje příspěvky v budoucnu mohly pomoci zachránit naše děti před tím islámským svinstvem,“ psal.

Jeho kolega pak upozorňoval, že prý není rasista. „Podstatou problému je nepřizpůsobivá parazitická entita – muslimský migrant ohrožující základy naší civilizace. Opakuji se: Islám nemá nic společného s rasou, je jako rakovina = nevybírá si ani rasu, ani pohlaví. Parazituje na jakékoli lidské bytosti, bují v jakékoliv společnosti, která se mu poddá,“ tvrdil třeba druhý policista. „Neexistuje nic podlejšího, zákeřnějšího, veskrze odpudivého než muslimský Arab z Blízkého východu či Afriky,“ napsal později podle soudních rozhodnutí, která má Deník N k dispozici.

Oba případy posuzoval v první polovině letošního roku Okresní soud v Ústí nad Orlicí a následně i odvolací soud. Všechny shodně konstatovaly, že dvojice policistů má extremistické názory.

„Obžalovaný je zjevně islamofob a projevuje jednoznačně svůj negativní názor na muslimy, jejich migraci do Evropy a jím očekávané negativní důsledky,“ napsala pak k oběma mužům odvolací soudkyně Šárka Pfeiferová z Krajského soudu v Hradci Králové.

K podobnému závěru dospěl i prvoinstanční orlickoústecký soud. „Obžalovaný na svém facebookovém profilu uveřejňoval

příspěvky a komentáře, které lze považovat za xenofobní ve vztahu k islámu, jako profilovou fotografií má obžalovaný hořící Korán, součástí je upravený symbol Bloku proti islámu, extremistické iniciativy," napsal soudce Jiří Procházka o prvním z policistů.

NESOU VINU MÉDIA?

U druhého policisty Okresní soud v Ústí nad Orlicí ale posuzoval i to, zda na jeho názory mohla mít vliv česká média nebo volně přístupná literatura. Média podle soudu mohou mít výrazný vliv na to, jak veřejnost, tedy i souzený policista, může islám vnímat. „Z textů je zřejmé, že toto vnímání může být i negativní a že u obviněného takového texty či texty obdobného znění mohly vyvolat obavu z islámu, na niž měl potřebu nějak reagovat a nějak ji řešit, zejména když vztah islámu a agresivity je natolik složitou otázkou, že v jejím zodpovězení se neshodli ani soudní znalci. Nelze vyloučit ani to, že jako policista cítil povinnost varovat a chránit ostatní občany, kteří by dle jeho mínění mohli být ohroženi," píše v rozhodnutí soudce Jiří Drahoš.

To byl také jeden z argumentů, proč se policista podle něj nedopustil trestného činu.

„V liberální společnosti je ctěna pluralita názorů, a proto je možno kritizovat v zásadě vše. Jen v případě vyhrcořeně nenávislných vulgárních projevů za hranou je třeba přistoupit k trestněprávní represí. Při náhledu na počínání obžalovaného je třeba přihlídnout k určité panice ve společnosti v souvislosti s imigrační vlnou a mediálně prezentovanými brutálními útoky islamistů, kteří veřejně dávali do souvislosti své jednání se svým vyznáním. Obžalovaný nebyl ve svých projevech nijak mimořádně aktivní a v případě hanobících výroků se jednalo spíše o ojedinělé výkřiky, které neměly potenciál závažnosti trestného činu," argumentuje pak královéhradecký odvolací soud u obou případů.

„Výroky obviněného jsou naprosto nepřijatelné, je zcela zjevné, že mají nežádoucí společenský dopad. Jestliže se však vede odborná diskuse o podstatě islámu jako do určité míry kontroverzního náboženství z pohledu evropských hodnot, pak je třeba počítat se zvýšenou kritičností běžné populace pod vlivem četných mediálních informací prezentujících hrůzné činy osob, které se k tomuto náboženství v souvislosti se svými činy hlásí. Islám je poměrně konzervativní, neměnný a jeho součástí je i právo šaría, které je v liberálně demokratické společnosti nepřijatelné a překonané společenským vývojem v evropských zemích nespoutaných konzervatismem islámu a jeho spojením se státní mocí v některých muslimských zemích," vysvětluje své rozhodnutí soudkyně Šárka Pfeiferová.

Jednání obou policistů odsuzuje a poukazuje na to, že obžalovaní jsou v hodnocení islámu nevzdělaní a nezvládají záplavu informací ohledně tohoto náboženství.

Soudy se tak shodly, že se policisté nedopustili trestného činu, a měli by tak být potrestáni svými nadřízenými, nikoli soudem.

„Naprosto nezdrženlivé a hrubé vyjadřování obviněného dle názoru krajského soudu nebudí důvěru, že bude službu vykonávat bez ovlivnění svými xenofobními postoji. Toto však budou skutečnosti, které bude muset hodnotit orgán nadaný k tomu pravomocí, kterým v daném případě není soud," uzavírá odvolací soud shodně u obou mužů.

Policisté se totiž podle zákona o služebním poměru musí chovat vždy nestranně a nesmí být ovlivněni náboženským nebo politickým přesvědčením. To však ani jeden z nich podle soudů nesplňuje. Případy tak soudci předali vedení krajské policie ke kárnému řízení.

Spis tak má nyní na stole vedení policie Pardubického kraje spolu s vedením orlickoústecké policie. Kárné řízení může skončit až propuštěním obou policistů. „Je to tak, naše krajské ředitelství, potažmo Územní odbor Ústí nad Orlicí obdržel od soudů k projednání dva případy. Oba případy jsou v řízení," potvrdila Deníku N mluvčí pardubické policie Markéta Janovská.

Podobných případů je u policie velmi málo – aspoň podle oficiálních statistik. Podle výročních zpráv GIBS, která stíhá trestné činy policistů, byli loni vyšetřováni pouze tito dva policisté. V letech 2018, 2017 a 2016 pak žádný takový případ ve statistikách není.

I vedení policie přiznává, že něco podobného ve svých řadách mnoho let nezaznamenalo. „Bohužel takovéto centrální statistiky nevedeme. Kolegové z příslušného odboru policejního prezidia si však nevybavují jediný případ za posledních několik let, u kterého byl příslušník potrestán za takovéto jednání," řekl mluvčí policejního prezidia Ondřej Moravčík.

„Takových případů opravdu moc není. Podobní lidé u policie samozřejmě jsou, ale jsou zdrženliví. Jsou to policisté, kteří směřují k tomu jednoduššímu rasismu, těch je více, ale neprojevují se," popsal odborník na extremismus Jan Charvát z **Fakulty sociálních věd UK**.

„Znám z prostředí sociálních sítí několik málo lidí, kteří už ale nyní nepracují u policie, a ti měli ve své době xenofobní názory, které zveřejňovali na sítích. Policie se ale sama snaží takové projevy silného rasismu ve svých řadách potlačovat," dodal Charvát.

Naprosto nezdrženlivé a hrubé vyjadřování obviněného dle názoru krajského soudu nebudí důvěru, že bude službu vykonávat bez ovlivnění svými xenofobními postoji. verdikt odvolacího soudu

Foto autor: FOTO: ČTK

Foto popis: Názor policistů na islám podle soudu mohly ovlivnit i média a volně přístupná literatura.

1.12. Dominik Jakubec: Bílý Tygr musí být pořád vidět [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.11.2020, Zdroj: liberec.dnes.cz, Autor: Michal Šandor, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 12:26, RU / den: 10 000, Celková návštěvnost: 10 000, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,11

Klub Bílí Tygři Liberec si pro své příznivce přichystal nový oficiální podcast s názvem Nad(h)led, jehož druhým hostem byl tentokrát marketingový manažer Dominik Jakubec. Řeč přišla nejen na současnou složitou situaci, ale také na osobní zážitky s libereckou organizací.

Marketingový manažer Bílých Tygrů Liberec Dominik Jakubec s Prezidentským a Masarykovým pohárem. / Foto: Twitter D. Jakubce

Jakubec je totiž vystudovaný novinář a na přednáškách se setkával mimo jiné s Robertem Zárubou nebo Václavem Moravcem. Dlouho působil i jako šéfredaktor webu Bílých Tygrů.

Hned v úvodu přišlo odlehčení, protože jméno marketingového manažera se trochu rýmuje s názvem klubu. „Asi je to konečně nějaký důvod, proč tu jsem,“ směje se Dominik Jakubec.

Marketingové oddělení musí být s fanoušky neustále v kontaktu, ať už se hraje či nikoliv. Od začátku března má poněkud těžší úlohu. „Jako marketingový manažer se cítím pořád stejně, ale trochu z toho zmizel ten hokej. Řeší se neustále hromada věcí jako například plnění pro partnery, ale hokejové zápasy, čili hlavní složka, z toho vypadly,“ říká Jakubec.

„Jako zaměstnanci klubu chodíme pořád od pondělí do pátku do práce, ale chybí tomu páteční večery a nedělní odpoledne, na co se vždycky všichni těšíme,“ lituje manažer Jakubec.

Situace marketingového oddělení se dá přirovnat k pekaři, který by měl zakázáno péct housky a následně je prodávat. „Dá se to tak říct, ale pojmenoval bych to ještě trochu jinak. Když použiju toho pekaře, tak my jsme ve stavu, kdy sice můžeme upéct tu housku, ale už ji nemůžeme prodat,“ porovnává Jakubec.

V současné době rostou náklady, ale jsou téměř nulové zisky. „Přesně tak. Náklady jsou neustále, protože Bílý Tygr musí být pořád vidět. Musíme mít nadále nějakou prezentaci na billboardech a být ve spojení s fanoušky. Vůči divákům a partnerům máme spoustu závazků. Máme prodané permanentky a reklamu, a to všechno musíme nějak řešit. Chybí hokejové zápasy, při kterých bychom všichni zúročili a generovali nějaký zisk,“ doplňuje.

Úkolem marketingového úseku je komunikace s fanoušky a partnery. Jaké to je komunikovat s partnery, kteří chtějí vidět své logo a reklamu při zápasech? „Nejdůležitější na tom je, že lidi pořád chtějí hokej. Stále mají tygra v srdci. V posledních dnech jsme vytvořili dotazník pro fanoušky, kde se ptáme na jejich názor a pohled. Příznivcům ten hokej opravdu chybí, takže o to snazší s nimi je komunikace. Byl bych strašně rád, kdybychom mohli hrát alespoň bez diváků,“ přeje si nejen Jakubec.

Mnoho fanoušků investovalo do hokeje tím, že si nakoupili permanentku nebo uzavřeli smlouvu o reklamě s klubem. Nechtějí peníze zpátky? „Setkáváme se se spoustou různých reakcí. Jsou samozřejmě tací, kteří chtějí určitou část obnosu zpátky. Ale na druhou stranu jsou tací, kteří nám jasně říkají, že šli do toho rizika s tím, že počítali, že může být taková situace. Chtějí, aby Tygr existoval i nadále. Tyto reakce nás nakopávají,“ přiznává spokojeně Jakubec.

„Chápeme, že pokud si někdo za 5 000 korun koupí permanentku a teď neví, zda dostane peníze zpátky nebo místo toho inkasuje jinou kompenzaci, musí být pro fanoušky složitá situace. Všem fanouškům můžu říct, že o peníze nepřijdou. Máme vymyšlené cesty, jak jim je kompenzovat.“

Dominik Jakubec je ve skutečnosti kovaný novinář. „Je to tak. Vystudoval jsem žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze**. Pak jsem přišel, jak se říká v novinářském poli, k temné straně síly a místo toho, abych psal všeobecně o všem, tak jsem se dostal do pozice PR, což je součást marketingu,“ představuje Jakubec svoji cestu.

Zajímavostí je, že přednášejícími na fakultě byli Robert Záruba nebo Václav Moravec. Na koho rád vzpomíná? „Upřímně vzpomínám na všechny, protože to byla neskutečná škola. Třeba Robert Záruba měl mnoho specialit, když nás posadil ke komentátorskému mikrofonu, pustil nám házenou a takřka bez přípravy jsme měli komentovat,“ vzpomíná na svá studentská léta.

„Co se týče novinářské stránky, tak jsem si všechno vyzkoušel na MS hráčů do 20 let v Kanadě. V případě takového turnaje konaného hodně daleko to funguje tak, že společnost eSports.cz vysílá své redaktory do místa dění a ti přinášejí kompletní zpravodajství pro další média jako iDnes.cz, Český rozhlas, české, slovenské nebo i švýcarské televize. Ještě větší zážitek bylo pořizování rozhovorů pro ruskou televizi, protože když na šéfa tiskového oddělení ruské reprezentace spustíte rusky, tak se většinou otočí a odejde, natož aby přivedl nějakého hráče,“ směje se Jakubec.

Poprvé se Jakubec dostal na zápas Bílých Tygrů v roce 2002 v baráži proti Kladnu. Od té doby se z něj stal kovaný Bílý Tygr.

1.13. Politologové: ODS, TOP 09 s KDU-ČSL mohou porazit Babiše, úspěšných koalic u nás ale moc nevzniklo [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Martin Štorkán, ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 12:26, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Opoziční ODS, KDU-ČSL a TOP 09 sice podepsaly memorandum o společné kandidatuře v příštích sněmovních volbách, podle politologa je ale čeká ještě dlouhá cesta a řada otázek, které budou muset vyřešit. „Uvidíme, jestli se to nakonec podaří dotáhnout do konce, protože rok je velmi dlouhá doba,“ míní politolog Petr Just z Metropolitní univerzity Praha.

Plán opozičních stran ODS, KDU-ČSL a TOP 09 je jasný. Ve sněmovních volbách v příštím roce kandidovat společně v koalici a porazit hnutí ANO premiéra Andreje Babiše. Memorandum o společném postupu stvrdili předsedové stran před týdnem.

„Chceme dát lidem naději, že v této zemi nebude vládnout populismus, nebudou vládnout prázdné fráze a lži,“ prohlásil po podepsání dokumentu předseda ODS Petr Fiala.

Spojení do koalice je podle politologa a experta na politický marketing z brněnské Masarykovy univerzity Miloše Gregora pro strany jedinou možností, jak nad hnutím ANO zvítězit.

„Vytvoření koalice je logický krok. Myslím si, že společně strany můžou Andreje Babiše porazit. Bude tam samozřejmě zásadní jedna věc – že preference koalice se nerovnají součtu preferencí tří stran. Může to být méně, ale dokážu si představit i to, že volební výsledek bude nakonec lepší,“ uvedl Gregor pro server iROZHLAS.cz. Voliči se podle něj totiž můžou mobilizovat právě

díky tomu, že uvidí reálnou možnost volebního vítězství.

Politolog Petr Just z Metropolitní univerzity Praha však vyzývá k opatrnosti a klidní optimismus, který oznámení spolupráce vyvolalo mezi lidmi, kteří si nepřejí, aby zemi dál vedl Andrej Babiš. Jeho hnutí stabilně s náskokem vévodí předvolebním průzkumům.

„Uvidíme, jestli se to nakonec podaří dotáhnout do konce, protože rok je velmi dlouhá doba. Zatím se podepsalo jen memorandum, které má velmi obecné vymezení,“ řekl Just.

Jiný pohled na unii

Just připomíná, že strany čekají ještě dvě složité otázky – programová a personální. A přestože jsou si partaje relativně blízké, v některých důležitých tématech se zásadně rozcházejí.

To si myslí i politolog Josef Mlejnek z katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. „KDU-ČSL i TOP 09 se orientují proevropsky, ODS se řadí k euroskeptikům a zatímco zavedení eura odmítá, šéfka TOP 09 Markéta Pekarová Adamová si tento cíl vyšila na předsednickou korouhev,“ upozorňuje.

Odišný pohled na Evropskou unii nicméně podle Gregora nemusí být překážkou pro spolupráci na národní úrovni.

„Před volbami do Poslanecké sněmovny neočekáváme nějaké velké rozhodování třeba o přijetí nebo nepřijetí eura. Cíle koaliční spolupráce se týkají národní politiky a snahy o získání většiny na vládní koalici a odstavení Andreje Babiše od moci,“ tvrdí Gregor.

Rozdílně ale podle Justa strany vnímají také některé zahraniční partnery, jako je například maďarský premiér Viktor Orbán nebo šéf polské vládnoucí strany Právo a spravedlnost Jarosław Kaczyński. „ODS je s nimi spojena, takže tam nejde jen o unii jako takovou, ale i o jiná partnerství, které mají strany na mezinárodní úrovni,“ vysvětluje Just.

Kdo bude lídr?

Kromě tvorby programu bude pro úspěšnou spolupráci důležitá i shoda na personálním obsazení, chléb se bude lámat zejména při obsazování lídrovských pozic v krajích a určování podílů lidí z jednotlivých stran na kandidátních listinách.

„To bude mnohem citlivější než programová oblast,“ myslí si Just.

S tím souhlasí i Miloš Gregor. „Z pohledu voličů je to možná méně podstatná záležitost, pro politické strany jde ale o zásadní věc. Pokud má toto spojení sloužit jen jako předvolební koalice, a ne k integraci do jednoho subjektu, tak se bude hrát o to, která ze stran získá kolik mandátů a tím pádem i finanční příspěvky od státu,“ popsal politolog.

Roli pak mohou hrát i konkrétní jména. Například zlínský lidovec odmítají, aby na společné kandidátce figuroval poslanec a starosta Uherského Hradiště Stanislav Blaha, který na vyjádření KDU-ČSL hned reagoval: „Vedení lidovců ve Zlínském kraji se chová jako fanatická sekta. Do posledního dechu následují svého guru až na pomyslné propadliště dějin.“ Blaha tím narážel na zlínského hejtmana Jiřího Čunka, který prohrál volby a v čele kraje končí.

Strany musí také vyřešit, kdo bude celorepublikovým lídrem. Z hlediska preferencí se nabízí šéf ODS Petr Fiala, který zároveň slouží nejdéle z lídrů zúčastněných stran, v čele strany je od roku 2014.

„Jako jediný z předsedů stran má v současné době funkci i ve vedení sněmovny, takže jeho pozice je v mnoha ohledech silnější než pozice dvou dalších lídrů. Je pak otázka, zda se předsedům menších stran podaří získat alespoň pozici lídrů v některém z krajů. Asi se to nabízí spíše u Mariana Jurečky (KDU-ČSL),“ předpokládá Just.

Gregor má nicméně za to, že tuto otázku už strany vyřešily. „Občany budou postupně informovat tak, aby udržely pozornost, že budou kandidovat společně. Takže očekávám, že jméno lídra se dozvíme v příštích dnech nebo týdnech,“ míní.

Vzpomínka na Čtyřkoalici

„V celé historii 102 let Československa a České republiky nedošlo k situaci, aby se tři politické strany s takovou silou, kterou za sebou mají, dokázaly dohodnout na společném postupu pro volby do Poslanecké sněmovny,“ řekl po podpisu memoranda šéf KDU-ČSL Marián Jurečka.

Podobně optimisticky a ambiciózně nicméně začínaly i jiné projekty v minulosti, často se pak ale nedočkaly ani vlastních voleb.

„Příkladem za všechny je Čtyřkoalice, která se profilovala jako silná protiváha proti ODS a ČSSD, které podepsaly opoziční smlouvu. K jejímu rozpadu ale došlo ještě před volbami do sněmovny, kvůli nimž vznikla a podle průzkumů je mohla vyhrát. Nakonec společně kandidovaly jen KDU-ČSL a Unie svobody,“ připomněl politolog Just.

Lidovci se o vznik koalice pokoušeli i před sněmovními volbami v roce 2017, ale jejich spolupráce s hnutím STAN se rozpadla.

Za jedinou úspěšnou spolupráci se tak dá podle Justa označit koalice ODS a Křesťanskodemokratické strany (KDS). Ty v roce 1992 společně ovládly volby do České národní rady i Federálního shromáždění.

„V prvních volbách kandidovala KDS s KDU-ČSL, ale kandidátka se hned po volbách začala rozpadat. V roce 1992 se ale strana spojila s ODS, do které se postupem času úplně integrovala. To je příklad úspěšné společné kandidatury, která nakonec vyústila ve včlenění menší strany do větší,“ popsal Just.

Úspěšná byla také spolupráce Starostů a TOP 09, která začala v roce 2009, kvůli neshodám ji strany ukončily v roce 2016.

„Těžko říct, zda se to dá považovat za podobný model. Byla to dvě politická uskupení, která kandidovala společně, ale na celostátní úrovni to výrazně táhla značka TOP 09 a její představitel Karel Schwarzenberg a Miroslav Kalousek, starostové zase zajišťovali věci na nižších instancích,“ vysvětlil Gregor.

Piráti a starostové

O společném postupu ve volbách jednájí také Piráti s hnutím STAN. Celostátní výbor starostů začátkem října rozhodl, že zahájí vyjednávání výhradně se stranou vedenou Ivanem Bartošem o vytvoření koalice dvou rovnoprávných partnerů. Piráti vytvořili analýzu možné spolupráce, o které bude členská základna strany hlasovat začátkem listopadu.

Politologové se shodují, že podpis memoranda bude vyvíjet větší tlak na to, aby vznikla i druhá opoziční spolupráce. „Jak se pozornost médií a voličů upínala k tomu, zda se bude na opoziční straně vůbec něco dít, tak teď se bude čekat, zda k nějaké integraci proběhne i u toho liberálnějšího proudu,“ myslí si Gregor.

Která z koalic může být úspěšnější? To si politologové netroufají hodnotit. „Za zásadní nicméně považuji to, aby předvolební bloky přišly s konkrétní nabídkou toho, co by se mělo dělat jinak. Pokud tohle udělá jeden z těch bloků, tak to pro něj bude znamenat konkurenční výhodu,“ míní Gregor.

Zásadní pro úspěch ve volbách bude podle politologa Ladislava Mrklase z CEVRO Institutu, aby se strany trefily do nálady voličů.

„To bude asi nejtěžší, protože nálady se mohou v důsledku koronavirové krize, vládního nevládnutí situace i propadu ekonomiky hodně měnit a radikalizovat,“ odhaduje.

1.14. Nominanty do vědecké rady GAČR jsou Rudolf Kučera a Michal Otyepka [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.11.2020, Zdroj: universitas.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 17:09, RU / den: 8 000, Celková návštěvnost: 8 000, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

Rada vlády pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) po své tajné volbě navrhla vládě dva nové kandidáty do vědecké rady Grantové agentury ČR (GAČR): Rudolfa Kučera pro oblast humanitních věd a Michala Otyepku pro oblast věd o neživé přírodě. Vědecká rada je důležitou součástí vedení Grantové agentury, která se zabývá financováním základního výzkumu a rozhoduje například o udělování grantů.

Vědecká rada GAČR má dvanáct členů, které z řad odborníků jmenuje a odvolává česká vláda na návrh RVVI. Funkční období jejích členů je čtyřleté s možností jmenování nejvýše na dvě období.

Vědecká rada navrhuje předsednictvu ustavení a zaměření oborových komisí, skupiny projektů a jejich zaměření, vyhodnocuje vědeckou úroveň GA ČR a navrhuje potřebná opatření. Vědecká rada například také dává doporučení pro zlepšování podmínek pro žadatele a příjemce, určuje postup v hodnocení návrhů projektů i možnosti zlepšení grantových soutěží. První z nominovaných členů, Rudolf Kučera, je ředitelem Masarykova ústavu a Archivu AV ČR. Čtyřicetiletý historik působí také na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Přednáší zde moderní dějiny na Institutu mezinárodních studií.

1.15. Expert pro Blesk o volbách v USA: Výsledek může být znám brzy. Které státy rozhodnou? [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 03.11.2020, Zdroj: blesk.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 03.11.2020 23:20, RU / den: 947 133, RU / měsíc: 4 423 137, Celková návštěvnost: 25 850 000, Rubrika: Svět, AVE: 59 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 10,52

Amerikanista Jiří Pondělíček z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** exkluzivně pro Blesk Zprávy zhodnotil předvolební a volební situaci ve Spojených státech, kde bitvu o Bílý dům svádějí současný prezident Donald Trump a jeho sok, demokratický kandidát Joe Biden. Český expert se dotkl otázky klíčových států, průzkumů i snahy zdiskreditovat Bidena pomocí spekulací o podnikání jeho syna Huntera. Upozornil také na statistické chyby, které vznikají v předvolebních průzkumech, právě díky jedné takové odchylce v nespočtu prognóz vede Biden.

„Klíčových států je letos více než v roce 2016 a hraje se v nich také o více volitelů,“

uvedl Pondělíček. „Když budeme počítat i Pensylvánii, kde jen o něco větší, než byla chyba průzkumů v roce 2016, může Trumpovi přinést vítězství, tak se bojuje o celkem 153 volitelů. To je poměrně vysoké číslo.

Je ovšem potřeba říci, že

Trump

by je potřeboval získat všechny, aby jich získal 280.

Jakoukoliv případnou ztrátu by musel vynahradiť například vítězstvím v Michiganu či Wisconsinu, kde je ale už rozdíl průměru přes 8 procent,“

objasnil amerikanista.

„Ty jsou také zároveň nejsilnějšími kandidáty na změnu barvy. V roce 2016 v nich prezident Trump zvítězil a letos by jeho vítězství bylo větším překvapením, protože tehdejší průzkumy

Clintonové

věštily nárůst jen 4,2, respektive 5,3 %. Oba vyhrál Trump o necelé procento,“

vysvětlil Pondělíček otázku klíčových států a pravděpodobnosti toho, že

„změní barvu“

a vyhraje v nich kandidát jiné strany než té, která zvítězila v roce 2016.

Červená na volebních mapách reprezentuje republikány, modrá zase demokraty.

Průzkumy a jejich důvěryhodnost

Většina dosavadních průzkumů uvádí, že má

Biden

před Trumpem jistý náskok. Dá se ale těmto prognózám věřit? Přece jen před čtyřmi roky se na základě průzkumů předpokládalo, že vyhraje tehdejší kandidátka demokratů Hillary Clintonová.

„Chyba se samozřejmě opakovat může.

Šéf Trafalgar Group Robert Calahy tvrdí, že

ostatní agentury opět podceňují stydlivého voliče Donalda Trumpa a jak Pensylvánie, tak Michigan a Wisconsin se v jeho průzkumech počítají mezi státy, kde je rozdíl v rámci statistické chyby, tedy do 3 procent,“

uvedl Pondělíček.

„Ostatní agentury tvrdí, že chyba v roce 2016 byla způsobena tím, že vzorky a jejich vážení nezohledňovaly vzdělání respondentů. Dalším faktorem byli nesporně

nerozhodnutí voliči, kterých bylo tehdy více a v drtivé většině se přiklonili právě k Trumpovi. Letos je nerozhodnutých výrazně méně.

Nicméně ohromný rozsah voleb poštou a bezprecedentní volební účast, kdy bude hlasovat možná až 20 milionů voličů, kteří buď nikdy nevolili, či pravidelně nevolí, jsou významným faktorem, který zvyšuje nejistotu ohledně přesnosti průzkumů,“ upozornil amerikanista.

Podle Pondělíčka pokus o zdiskreditování Bidena republikánům nevyšel. Dehonestující kampaň byla založená na

spekulacích ohledně Bidenova mladšího syna Huntera

a obchodních vztahů s Ukrajinou a Čínou.

„Článek deníku New York Post ohledně Huntera Bidena zřejmě přesvědčil jen přesvědčené. Průzkumy se sice trochu vyrovnaly, ale v podstatě šlo jen o korekci předchozího Bidenova trháku, který následoval poté, co se prezident nakazil koronavirem. Až na výjimky, například IBD (pozn. red. průzkum připravený listem Investor's Business Daily a politologickým ústavem TIPP), se rozdíl oproti době před tím nezmenšil,“ dodal Pondělíček.

Kdy bude znám vítěz voleb?

„Vítěze můžeme znát velice brzy, pokud by prezident prohrál Floridu a k tomu například Severní Karolínu.

V obou státech dle průměru průzkumů mírně vede Joe Biden, ale jen v rámci statistické chyby. Pokud oba státy a další tzv. toss-ups vyhraje Trump, bude se nejspíš čekat na výsledek v Pensylvánii, kde je zatím povoleno sčítat i lístky, které jsou podané do dne voleb a příjdu do 6. listopadu.

Očekává se ale, že v takovém případě by došlo ke sporům ohledně platnosti takových lístků,“

uzavřel Pondělíček.

Co je statistická odchylka?

Otázka statistické chyby či odchylky je velké téma. Letos tvůrci průzkumů tuto chybu prý vzali v potaz.

Velikost vzorků se u aktuálních průzkumů pohybuje od několika stovek

až po více než 2000 lidí a statistické odchylky dosahují i více než čtyř procentních bodů.

V odhadech je tentokrát také patrná větší zdrženlivost. Ve srovnání s Clintonovou je ale Bidenův náskok mnohem stabilnější.

„Pokud Biden v těchto volbách prohraje, bude to kvůli systematické chybě v průzkumech,“

myslí si redaktor politologického webu Sabato's Crystal Ball J. Miles Coleman.

1.16. Čtyři roky Donalda Trumpa

TISK, Datum: 04.11.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 6, Autor: LUBOŠ JIRSA, Vytlačeno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 00:29, Čtenost: 180 764, Rubrika: Svět, AVE: 63 888,93 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

Americký prezident Donald Trump pomalu končí svůj čtyřletý mandát, během něhož se ve světě změnilo mnohé. Šéf Bílého domu se rozkmotřil se spojenci

i sbližoval s diktátory. Právě jeho ostrá zahraniční politika ale může budoucím prezidentům pomoci.

PRAHA „Z hlediska zahraniční politiky prezident Trump v mnoha ohledech svým konfrontačním způsobem vyšlapal cestu budoucím prezidentům k jednoduššímu vyjednávání s Čínou o obchodních stycích nebo s Evropou o výdajích na obranu,“ vysvětlil pro LN amerikanista Jan Hornát z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd UK**. Podle něj je právě to jeden z hlavních úspěchů Trumpova čtyřletého mandátu.

„Trump v zahraničních otázkách rozhodně nebyl konvenčním americkým prezidentem. Zvolil cestu konfrontace spojenců a partnerů a naopak se zdálo, že chová úctu k tradičním americkým sokům. Jeho styl a vyjednávání z něho samozřejmě vytvořily jakousi karikaturu, která snadno vyvolávala posměch,“ uvedl expert. Jako jeden z největších úspěchů vlády prezidenta Trumpa ale považuje zaměření na „zapomenuté voliče“. „Donald Trump pomohl oběma politickým stranám znovu odhalit ‚zapomenuté voliče‘ – tedy americkou nižší střední třídu, většinou bílou,“ říká Hornát. Důvod zapomenutí vidí v tom, že američtí výrobci chtěli této třídě dopřát i levné zboží, a tak přesouvali výrobu do zahraničí, čímž ji ve výsledku připravili o práci. „Nejenže se v kombinaci s automatizací rychle vytrácela pracovní místa pro méně kvalifikované občany, vytrácela se i určitá důstojnost spojená s kvalitním pracovním místem.“ A právě tyto voliče nejvíce Trump podpořil a změnil tím i politiku opozičních demokratů.

Ekonomiku zastavil covid

„Z hlediska domácí politiky se rozhodně dařilo americké ekonomice,“ připomíná amerikanista, ale vzápětí dodává, že se situace změnila začátkem letošního roku, když propukla v USA koronavirová pandemie. „Je samozřejmě otázka, zda dobrý stav ekonomiky byl pouze součástí globálního cyklu, nebo se na vývoji podepsaly daňové škrty korporacím a občanům z roku 2017, popřípadě nátlak na Čínu. Do propuknutí pandemie však ekonomika skutečně vykazovala v určitých oblastech rekordní čísla za poslední dekády,“ poznamenává odborník.

Vláda Donalda Trumpa ale přinesla i řadu neúspěchů. Prezidentovi se nepodařilo naplnit slibované cíle jako stavbu hraniční zdi s Mexikem, odbrojení Severní Koreje, vyjednání míru na Blízkém Východě, ani nedonutil Čínu snížit obchodní deficit s USA.

„To byly však cíle, které spíše nelze splnit ve čtyřech letech vládnutí,“ vysvětlil Hornát. „Američtí prezidenti mají však každým rokem těžší práci s prosazováním určité legislativy, neboť extrémní polarizace obou politických stran vede k častým blokádam zákonů, zdržovacím procedurám a podobně, přičemž shoda vzniká jen málokdy.“ „Avšak bůhví, co vše Trump chystal, čemu ve finále zabránili jeho poradci a ministři. Časté výměny nejbližších spolupracovníků svědčí o vnitřních rozepřích ve vládě a neochotě implementovat prezidentova rozhodnutí – ostatně kniha Trumpova poradce pro národní bezpečnost Johna Boltona je toho dle mého soudu relativně věrohodným svědectvím,“ dodává expert.

Prezidentem všech nebyl

Republikánská strana ale prezidenta nadále plně podporuje, což je vývoj, který se neočekával ani po jeho zvolení v roce 2016. „V případě neúspěchu bude Trumpova agenda dále agendou Republikánské strany,“ říká Hornát.

Donald Trump podle experta rozhodně nebyl prezidentem všech. Ba naopak. Rozdělení společnosti šéf Bílého domu uměle prohluboval s vidinou politického zisku. „Ale stejně tak jím nebude ani v případě vítězství Joe Biden. A nebyl jím ani Barack Obama. Amerika má před sebou dlouhou cestu, než bude moci nějaký prezident být považován za ‚prezidenta všech‘,“ vysvětluje amerikanista s tím, že je míra politizace v americké společnosti příliš rozsáhlá. „A to natolik, že si nedokážu představit sjednocení většiny Američanů kolem jedné osobnosti,“ poznamenal Hornát.

Donald Trump nebyl prezidentem všech. Naopak. Rozdělení společnosti prohluboval.

1.17. Ve volbách roku se nehraje jen o Bílý dům. I složení Kongresu napoví o dalším směřování USA [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Tomáš Linhart, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 04:21, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Rubrika: Svět, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Kongres je zcela zásadní pro úspěšnost každého amerického prezidenta. Je důležité, zda v něm, nebo ve které z komor, bude mít většinu prezidentova, nebo opoziční strana. A pokud by ve volbách žádný kandidát nezískal nadpoloviční většinu většinu volitelů, bude to Kongres, který prezidenta zvolí.

Zatímco pozornost světa je upřená na dramatický souboj prezidentských kandidátů o Oválnou pracovnu, prezidentské volby nejsou ty zdaleka jediné, které ve Spojených státech probíhají. Američané první listopadové úterý kromě volby nejmocnějšího muže světa a mnoha dalších voleb na státních a lokálních úrovních učiní další, s úřadem prezidenta související volbu, která rozhodne o složení Kongresu.

Koncem roku 2018 zabránila demokraty ovládaná Sněmovna reprezentantů republikánskému prezidentovi protlačit návrh vládního rozpočtu na následující rok kvůli požadavku prezidenta Donalda Trumpa na federální financování stavby zdi na americko-mexické hranici.

Na rekordních 35 dní poté nastal tzv. vládní shutdown, tedy situace, kdy federální vláda nemá schválený rozpočet na další fiskální období a všechny federální úřady, instituce i agentury musejí fungovat v omezeném režimu. Jedná se prakticky o paralýzu státního aparátu.

Důležitost většiny v Senátu se prokázala hned dvakrát za poslední rok.

Poprvé, když horní komora Kongresu neschválila Sněmovnou vyvolaný impeachment prezidenta Trumpa, tedy ústavní žalobu za účelem zbavení funkce.

Podruhé Senát promluvil do politického dění nedávno, a to velmi výrazně zvolením Amy Barretové na doživotní pozici soudkyně amerického ústavního soudu – coby už třetího Trumpova konzervativního kandidáta.

Kandidátka republikánů obsadila koncem října k nevoli Demokratické strany místo uvolněné po zesnulé liberální soudkyni Ruth Ginsburgové. Tím umožnila prezidentu Trumpovi vychýlit rovnováhu Nejvyššího soudu Spojených států amerických v poměru 6 konzervativních ku třem liberálním členům.

Co je letos v sázce?

Kromě prezidenta se volí do obou komor amerického Kongresu, jenž se skládá ze Sněmovny reprezentantů a Senátu. Každý americký stát je ve Sněmovně zastoupen proporčně dle počtu obyvatel, nejlidnatější Kalifornii zastupuje 53 poslanců, sedm nejméně zalidněných států (Aljaška, Delaware, Montana, Jižní i Severní Dakota, Vermont a Wyoming) má zástupce jediného.

Celkem americkou populaci ve Sněmovně zastupuje 435 poslanců s volebním právem a šest nehlasujících delegátů zastupujících další americká teritoria vedle států (hlavní město Washington, Portoriko, Americkou Samou, Guam, Severní Mariany a Americké Panenské ostrovy). Ti sice mají pravomoc navrhovat legislativu, ale nedisponují hlasovacím právem, tudíž jsou z pohledu současných voleb méně zásadní než 435 zástupců jednotlivých amerických států.

Sněmovna reprezentantů sídlí v jižním křídle Kapitolu, předsedkyní dolní komory je od posledních voleb v roce 2018 Nancy Pelosiová z řad demokratů, kteří ve Sněmovně obsadili 232 křesel ze 435. Funkční období poslanců je pouze dvouleté.

Samotná existence amerického Senátu byla pojistkou otců-zakladatelů (a autorů americké ústavy), že nedojde k ovládnutí nově vzniklé federace lidnatějšími státy. Proto vznikla horní komora, kde je každý ze současných padesáti států reprezentován dvěma senátory. Ti jsou podobně jako v českém volebním systému voleni na 6 let, během každých sněmovních voleb se jednou za dva roky obmění třetina senátu.

Horní komora Kongresu sídlí v severním křídle Kapitolu a předsedou je podle ústavy viceprezident Spojených států amerických, tedy Mike Pence. Ten však zároveň sám senátorem není, a při jeho absenci jej zastupuje tzv. president pro tempore, v současné době republikán Chuck Grassley. Mezi stovkou senátorů aktuálně disponují většinou v poměru 53–47 republikáni.

Letos se v senátních volbách hraje o 35 křesel. Hned ve 23 okrscích obhájí senátorské křeslo republikáni, demokraté obhájí pouze 12 míst. Pokusili jsme se spolu s amerikanistou z Katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštofem Kozákem představit ty více i ty méně pravděpodobné varianty, jak by mohlo po letošních volbách složení amerického Kongresu vypadat.

Podle něj si většinu ve Sněmovně reprezentantů udrží demokraté: „Muselo by dojít k nějakému dramatickému republikánskému vítězství, aby se kontrola Sněmovny reprezentantů převrátila. Realisticky se s tím ale moc nepočítá.“

Otevřený je souboj o kontrolu horní komory. „Kdyby byl poměr hlasů rozdělen 50–50, rozhodující slovo má viceprezident. V takovém případě záleží na tom, kdo bude zvolen prezidentem a kolik křesel se demokratům podaří získat,“ upozornil Kozák.

Podle amerikanisty mají letos demokraté výhodu, jelikož republikáni obhájí více křesel. Demokraté jsou tedy v mírné výhodě útočících vyzyvatelů, ale šance jsou dle Kozáka vyrovnané stejně jako prezidentská volba. „Pokud bychom věřili předvolebním průzkumům, je realistické, že demokraté mohou Senát získat. Ale pokud jsou průzkumy vůči republikánům podhodnocené jako v roce 2016, Trump je k vítězství blíží, než si všichni myslí, a projeví se to i ve složení Senátu.“

Varianta 1:

Prezidentské volby vyhraje Donald Trump, většinu v Senátu obhájí republikáni a ve Sněmovně demokraté, rozložení sil tedy bude stejné jako doposud a pravděpodobně k výrazné změně americké domácí ani zahraniční politiky nedojde. Amerikanista Kozák dodal, že stranické neshody a patová situace budou pokračovat jako v uplynulých dvou letech.

„V tomto případě bych čekal podobné spory o rozpočet jako v případě vládního shutdownu, tam Sněmovna hraje klíčovou roli. Žádné převratné zákony se očekávat nedají. Buď budou blokovány Senátem, nebo vetované prezidentem.“

Varianta 2:

Demokratům se podaří drtivě zvítězit, Joe Biden se stane prezidentem a strana získá většinu jak v dolní, tak v horní komoře Kongresu. Taková situace panovala v americké politice naposledy před 12 lety, když byl v roce 2008 poprvé zvolen prezidentem Barack Obama. Kongres však zůstal jednobarevný jen dva roky, hned v nadcházejících průběžných volbách, tzv. midterm elections, ovládli Sněmovnu reprezentantů republikáni.

Amerikanista Kozák uvádí, že v takovém případě by mohli demokraté zejména v prvních dvou letech dosáhnout reálných legislativních pokroků: „Ať už z hlediska Green New Dealu, prošla by zřejmě imigrační reforma i další věci. Tuhle příležitost by si

demokrati nenechali ujít.“

Upozorňuje však na riziko, které stranu může po volbách postihnout – vnitrostranické spory. „V kampani se tvářili velmi disciplinovaně, ale kdyby se takto dostali k moci, názorové rozdíly dvou hlavních stranických frakcí by se dostaly do popředí ve jmenování klíčových osob a legislativě.“

Kdyby Demokratická strana disponovala takto silným mandátem od amerických voličů, mohla by potenciální Bidenova vláda uvažovat o reformě Nejvyššího soudu, kam Donald Trump mohl za svůj jeden mandát nominovat na uvolněná místa více soudců než Barack Obama za celých osm let svého prezidentství.

Kozák však varoval, že zvrát v aktuálním personálním obsazení soudu není na stole: „I kdyby se demokratům podařilo Senát získat, tak už je na to trochu pozdě.“ Stále častěji se proto skloňuje termín, o němž uvažoval ve 30. letech minulého století také prezident Franklin D. Roosevelt.

Napěchování soudu

Court-packing neboli justiční reforma, která by navýšila počet soudců Nejvyššího soudu ze současných devíti, v roce 1937 Rooseveltovi neprošla. Pokud by se Biden stal prezidentem a pokusil se o něco podobného, do dějin by vstoupil bez ohledu na výsledek reformy. Kryštof Kozák dodal, že se jedná zatím o pouhou spekulaci a ani uvnitř Demokratické strany nepanuje jednotný názor.

„Hodně se mluví o rozšíření Nejvyššího soudu, jestli by to doopravdy udělali. Určitě jsou demokrati, kteří to budou chtít, i ti, kteří to budou odmítat.“ Podle něj se také ukáže, jak budou Trumpovi nominanti Brett Kavanaugh a Amy Barretová rozhodovat.

„Pokud bude jejich rozhodování přísně stranické, bude to pro demokraty další důvod se soudem něco udělat. Pokud se ale ukážou jako předseda Nejvyššího soudu John Roberts, jehož se všichni obávali, ale nakonec ve spoustě případů vystoupil proti republikánům, nebudou to mít demokraté tolik zapotřebí.“

Méně pravděpodobné varianty:

Prezidentem se stane Joe Biden, demokraté si udrží většinu ve Sněmovně a republikáni v Senátu. Podle Kozáka lze v takovém případě čekat, že Senát bude výrazně blokovat demokratické legislativní iniciativy i personální nominace prezidenta na pozice ministrů, šéfů vládních agentur i velvyslanců a soudců. Republikánská kontrola Senátu by demokratům výrazně ztěžovala legislativní proces i exekutivu.

Anebo se prezidentem opět stane Donald Trump, který proti sobě bude mít celý demokratický Kongres. Taková varianta není podle Kozáka příliš reálná kvůli tzv. split-votingu. „V posledních letech už je daleko méně častější tzv. split ticket, tedy že volič zvolí prezidenta z jedné strany a do Kongresu zástupce z druhé strany. Dřív to část voličů dělala, dnes to už není moc v módě. Je pravděpodobné, že ve státech, které získá Trump, bude zvolen i republikánský senátor.“

Příliš pravděpodobné to sice není, ale pokud by nakonec Američané volili takto, lze čekat, že bude prezident mnoho zákonů vetovat. „Určitě by to znamenalo posílení možností Kongresu reagovat na prezidentovy iniciativy,“ dodal Kozák.

Podobně nepravděpodobná je i situace, že by se prezidentem stal Joe Biden, ale v obou komorách Kongresu by měli většinu republikáni. Kozák připustil, že pravděpodobnost sice nikdy není nulová, ale tady je skutečně nízká. „Buď to bude trochu červená, nebo trochu modrá vlna. Ale že by prezident byl červený a celý Kongres modrý či naopak, to mi nepřijde moc reálné.“

Amerikanista zároveň dodal, že podobný konsensuální split-voting nelze v roce 2020 příliš očekávat. „Může se to stát v některých státech, kde je to těsné a kandidáti jsou výrazní. Ale republikánská strana je nyní stranou Donalda Trumpa. A zvláště v dnešní polarizované době nelze čekat, že by Trumpovi voliči do Kongresu zvolili nějakého demokrata.“ A logicky se lze domnívat, že to platí i naopak v případě voličů Joea Bidena.

Volby ve státech

U prezidentských a kongresových voleb však ještě výčet letošního hlasování nekončí. Hlasuje se také na úrovni států, kde Američané vybírají guvernéry i členy parlamentů.

To se ukázalo jako zásadní obzvláště letos na jaře po vypuknutí pandemie koronaviru. Do gesce jednotlivých států totiž spadá zdravotnictví, které federální prezident nemůže příliš efektivně ovlivňovat. Výrazné spory vedl Donald Trump během eskalující krize především s demokratickým guvernérem státu New York Andrewem Cuomoem.

A vliv v jednotlivých státních vládách je pro obě strany klíčový také z dalšího důvodu, a tím je magické slůvko gerrymandering, chcete-li redistricting. Letos se totiž v USA konal celostátní census obyvatel, na jehož základě dojde příští rok (tak jako pravidelně po každé dekádě) k překreslení volebních obvodů na dalších 10 let. To má za cíl přizpůsobit okrsky demografickým změnám ve struktuře obyvatelstva, není ale tajemstvím, že tento princip využívají obě strany k podpoře vlastních volebních cílů.

Letošní volby tedy budou nesporně mít dalekosáhlé dopady a vliv překreslování okrsků doložil Kozák konkrétním příkladem z nedávné minulosti: „Redistricting je jedním z důvodů, proč měli republikáni většinu v Kongresu, přestože ve volbách 2016 nezískali celkovou většinu hlasů.“

Většina v Senátu možná až v lednu

Existuje ještě jedna eventualita, kvůli níž dokonce nemusí být až do ledna 2021 známo, která strana bude mít v Senátu většinu, pokud bude výsledek těsný. Ve státě Georgia se totiž letos výjimečně bojuje o obě senátní křesla zároveň kvůli rezignaci senátora Johnnyho Isaksona. Ten odstoupil po uplynutí poloviny svého třetího senátního mandátu ze zdravotních důvodů.

Speciální volební zákony ve státě Georgia stanovují, že pokud žádný z kandidátů na senátora nezíská přes 50 %, postoupí dva kandidáti s nejvyšším počtem hlasů do druhého kola, které se bude konat až 5. ledna 2021. Tedy dva dny po ustanovení nového složení Senátu.

A boj více silných kandidátů o obě křesla předběžně vypadá tak vyrovnaně, že se nelze jednoznačně domnívat, že by některý z nich získal absolutní většinu už v prvním kole. Ve státě může o Senát soutěžit neomezený počet kandidátů a už jen kvůli jejich vysokému počtu je absolutní většina někoho z nich nepravděpodobná.

Kromě Georgie se speciální doplňující volby konají také v Arizoně. Tamní senátor a bývalý republikánský kandidát na amerického prezidenta John McCain, který v srpnu 2018 zemřel, byl ve funkci nahrazen Jonem Kylem. Ten však posléze rezignoval, proto musely být vypsány náhradní volby také zde.

Ať už se nakonec prezidentem stane republikán Donald Trump nebo demokrat Joe Biden, není tedy vyloučeno, že na většinu v horní komoře Kongresu si bude muset počkat až do příštího roku.

Deník N vás o všem podstatném z amerických voleb informuje v online zpravodajství tady. Atmosféru z klíčové Floridy vám zprostředkuje reportérka Jana Ciglerová. V Česku je v pohotovosti volební zpravodajský tým, který tvoří redaktori Kirill Ščeblykin, Jan Wirnitzer, Dominika Píhová, Tomáš Linhart, editor Jan Kudláček a grafik Tomáš Kunc.

1.18. Vstříc autoritářskému státu. Konec demokracie v druhé nejlidnatější zemi světa? [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: a2larm.cz, Autor: Rakéš Batabyal, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 06:29, RU / den: 7 707, RU / měsíc: 102 319, Celková návštěvnost: 633 270, AVE: 5 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

V Indii pokračuje destrukce sekularismu, který stál u zrodu moderního indického nacionalismu. Hinduistická pravice se rozhodla opustit rozvojový model státu a otevřít se globálnímu kapitalismu. Přinášíme text z aktuálního čísla A2 s tématem Indie bojuje.

Večer 5. ledna 2020 vtrhl do kampusu Univerzity Džaváharlála Néhrúa v Novém Dillí zhruba padesátčlenný ozbrojený gang a zahájil útok na studenty na kolejích. Brutálně napadl rovněž vyučující, kteří v prostorách školy měli poradnu, a v ohrožení se ocitli i obyvatelé okolních domů, již studentům a profesorům přispěchali na pomoc. Zbésilost útoku i to, že útočníci zůstali nepotrestáni, přestože jejich totožnost byla zjištěna z videí pořízených napadenými studenty, bohužel v dnešní Indii není ojedinělá. Způsob, jakým násilníci proklamující hesla hinduistické pravice útočí na nejrůznější zástupce politické a společenské opozice, aniž by byly jejich činy politicky, mediálně a právně odsouzeny, v politických a společenských dějinách země nemá obdoby. Nejenže jsou podobné útoky bagatelizovány, ale dochází i k obviňování obětí a kriminalizaci těch, kteří se tomu stavějí na odpor.

Kriminalizace disentu

Projevem tohoto vývoje bylo násilí rozpoutané v hlavním městě pouhý měsíc po útoku na univerzitě. Na severovýchodě Dillí, kde indické ženy při jednom z nejmírumilovnějších protestů vyjadřovaly vsedě nesouhlas s nově schváleným diskriminačním zákonem o občanství, propuklo násilí zacílené proti místní muslimské menšině. Premiér musel nakonec do oblasti poslat zvláštního vyslance, zatímco vedení policie k útokům zaujalo veskrze souhlasný postoj a postupovalo do značné míry ve prospěch pachatelů. Následně se tento vzorec opakoval: na příslušníky menšin, občanská sdružení a mírové vyjednavače, mezi nimiž byli i známí intelektuálové a aktivisté, dopadla závažná trestní oznámení. Potvrdil se tak směr, kterým se Indie ubírá: vstříc ideologickému státu.

Hinduistickému komunalismu nešlo o hinduismus coby náboženství. Tato politická myšlenka byla uvedena do pohybu, aby nahradila ideologické jádro moderního indického národa, tedy sekulární nacionalismus s vizí rovnoprávnější společnosti. Rychlá proměna republiky, jež svým občanům ještě před pěti lety zaručovala řadu důležitých práv (na informace, povinné vzdělání, potravinovou bezpečnost a garantované zaměstnání), v místo, které je pro mnoho menšin a sociálně vyloučených skupin, především takzvaných dalitů, doslova peklem, zřejmě mnohé překvapí. Určující rysy současného indického politického zřízení – kriminalizace disentu, zastrasování zástupců opozice, tvrdé zákroky proti studentům a intelektuálům coby nejviditelnějším odpůrcům režimu, pokusy legitimizovat politiku fantastickými příběhy a silící militarizace veřejného života – jsou k nerozeznání od rysů pravicových autoritářských režimů, jak je známe ze světových dějin. Přesto by ovšem byla chyba vnímat dnešní Indii jako zemi, jež se nachází zcela v sevření pravicové autoritářské vlády. Proces, kterým prochází, je ve skutečnosti průsečíkem tří historických dějů.

Kolonialisté a komunalisté

Prvním z nich je proces vytěšňování historicky zakořeněného konceptu indického národa postaveného na myšlenkách pluralitní demokracie na cestě k vyspělé společnosti, jejímž hlavním sociálním a politickým pilířem je sekularismus. Myšlenka indického nacionalismu se v tomto duchu vyvíjí od poloviny 19. století. Postupně však začala získávat na síle představa, že demograficky dominantní náboženské komunity jsou národy samy o sobě – nejpoučenějším výkladem tohoto fenoménu je dílo historika Bipana Čandry *The Rise And Growth of Economic Nationalism in India* (Vzestup a růst ekonomického nacionalismu v Indii, 1966). Zatímco indiští nacionalisté mobilizovali občany proti koloniální nadvládě, takzvaní komunalisté zahájili protiútok, a to často na popud samotného koloniálního režimu. Zatímco nacionalisté tvrdili, že se lidé v Indii musí národem teprve stát, a snažili se proto přijít s intelektuální a společenskou vizí moderního pojetí národa, komunalisté hlásali, že národy historicky představují hinduisté či muslimové. Definovali se přitom jako bojovníci proti sekulárnímu indickému nacionalismu, nikoli proti koloniální nadvládě či sociální diskriminaci, kterou se tradiční indická společnost vyznačovala. Po vyostřeném a nakonec i násilném boji, v němž Britové dopomohli Muslimské lize k vytvoření Pákistánu coby státu muslimů, kde islám představoval dominantní náboženství, Indie nicméně setrvala pod sekulárním vedením indických nacionalistů.

Nechceme jako jiná média zpoplatňovat svůj obsah a psát o demokracii za paypallem.

Jan Bělíček

Podpořte Alarm

Hinduistický komunalismus zůstal na rozdíl od svého muslimského protějšku, pouze okrajovou ideou. Přesto nevymizel a jeho šíření mělo za následek atentát na nejvýznamnějšího indického politického vůdce Mahátmu Gándhího, který prosazoval sekulární Indii a současně se jevil jako největší symbol hinduismu. Bylo tedy zřejmé, že hinduistickému komunalismu nešlo o hinduismus coby náboženství. Tato politická myšlenka byla uvedena do pohybu, aby nahradila ideologické jádro moderního

indického národa, tedy sekulární nacionalismus s vizí rovnoprávnější společnosti. Za poslední tři čtvrtiny století si hinduistický komunalismus vytvořil obrovskou základnu podporovatelů, kteří na ideu moderního indického národa spojeného se socialistickým ideálem spravedlivé společnosti vytrvale útočí. Republikánská ústava přitom obsahuje slova sekulární a socialistický přímo v preambuli.

Jakkoli se demokratické volby v roce 2014 točily kolem otázky ekonomického rozvoje, vítězní hinduističtí komunalisté zanedlouho začali dravě prosazovat rovněž svou ideologii, nyní pod nálepkou „indický nacionalismus“, a to nahrazováním, odstraňováním či proměnou osob, institucí a myšlenek se sekulárně nacionalistickou orientací. Proti odporu a protestům, zejména na veřejných místech, jako jsou univerzity, začal stát brzy tvrdě zasahovat.

Rozpad rozvojového modelu

Druhým procesem je rychlý rozklad rozvojového modelu, který šel ruku v ruce s nezávislostí Indie, a upozaďování vize, podle níž by Indie měla do budoucna disponovat robustní průmyslovou základnou a sociální politikou spravedlivého rozložení majetku. Od roku 1991 se Indie pomalu, ale jistě zapojuje do procesů globálního kapitalismu, což v praxi znamená naprostou destrukci rozvojového modelu země. V uplynulých sedmdesáti letech byla patrná snaha o zlepšení životních podmínek rozsáhlých ekonomicky či sociálně slabých komunit. Globální kapitál však čím dál víc tlačí na to, aby podobné institucionální mechanismy či státní intervence nebyly přípustné, jelikož to údajně narušuje volný trh. Zároveň sílí hlasy, podle kterých by stát měl vytvořit nový prostor pro soukromé investice, otevřít zemi tržní konkurenci a podpořit maximalizaci zisku pomocí regulačních nástrojů. Nová státní ideologie, v jejímž jádru leží myšlenka hinduistického komunalismu, tak našla spojence v globálním kapitalismu.

Předplatte si Alarm

To je historicky podstatné, protože když v roce 1947 vznikl muslimský Pákistán, neměl žádnou vlastní ekonomickou politiku. Netrvalo dlouho a stal se klientem nadnárodního kapitálu. Během necelých deseti let se pak proměnil ve vojenský stát, jímž je dodnes. S odstupem třiasedmdesáti let nyní „hinduističtí nacionalisté“ čelí totožné krizi: jak sladit „ideologický stát“ s nároky trhu. S tím, jak roste závislost státu na kapitálu, stoupá v Indii také brutalita oděná do ideologického hávu. Propouštění lidí z výroby, která se postupně digitalizuje a přesunuje na platformy, nový stát zdůvodňuje pomocí fantastických narativů šířených médii, případně využívá zastrašovacích a donucovacích metod.

Spotřební víra

Za třetí si nelze nevěšmout, že se „hinduističtí nacionalisté“ dostali k moci ve stejnou dobu, kdy se začaly – jak uvnitř země, tak mimo ni – objevovat známky krize fungování kapitalismu. Nový kapitál je v krizi, mimo jiné následkem pandemie viru covid-19, a tak potřebuje zadusit veškeré protesty obrovského přebytku lidské pracovní síly. Výsledkem je nástup nátlakového státního aparátu disponujícího moderními prostředky sledování osob. Média, jež byla zároveň ujařmena státem i kapitálem, zásobují publikum „fake news“ a argumenty pro militarizaci, čímž vytěsňují kritiku státu a vládních úřadů právě v době, kdy od nich lidé potřebují největší podporu.

Nedávná hromadná zatýkáni a následná obvinění z údajné protinárodní a protivládní činnosti a komunistického či maoistického smýšlení jsou dle odborníků typickým rysem fašismu. Pokud státní moc svou pozici ještě posílí a definitivně se zaplete do procesů nového kapitalismu (což se podle mnohých již stalo), pak do služeb kapitálu odevzdá také poměrně pluralistickou společenskou filosofii: hinduistická náboženství. Ta se změni ve spotřební „víru“ posilující moc kapitálu, který v současné vývojové fázi odhaluje svou nejbrutálnější, nejchamtivější a nejvíce vykořisťovatelskou tvář.

Autor působí na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Džaváharlála Néhrúa v Novém Dillí.

Z angličtiny přeložila Alžběta Ambrožová.

Text vznikl za podpory Nadace Rosy Luxemburgové a vyšel v A2 č. 23/2020. Číslo s tématem Indie bojuje je aktuálně v prodeji.

Zajímá vás, kde jste se to ocitli? Prozkoumejte, jak se k nám připojit a kde všude nás můžete sledovat, aby vám neunikly novinky a články o věcech, které vás zajímají.

Přidejte se k nám!

1.19. RVVI udělí čestná ocenění za vědecký přínos k řešení problematiky COVID-19 [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB; Datum: 04.11.2020, Zdroj: ceskavedadosveta.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 08:12, RU / den: 6 000, Celková návštěvnost: 6 000, AVE: 5 800,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,07

Pravidelné zasedání Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) proběhlo v pátek 30. října 2020 formou videokonference – návazně na aktuální pandemická opatření. K hlavním bodům jednání patřily podpora vědy a výzkumu v rámci Národního plánu obnovy, výstupy Komise pro problematiku klimatu, a dále návrh na jmenování dvou členů vědecké rady Grantové agentury ČR. Rada taktéž navrhla udělit dvě mimořádná ocenění za vědecký přínos k řešení problému epidemie COVID-19 v globálním kontextu.

V úvodu jednání se členové RVVI opětovně zabývali podporou vědy a výzkumu v rámci hospodářské strategie. Rada přijala informaci vicepremiéra Karla Havlíčka týkající se přípravy Národního plánu obnovy, průběhu a termínů vyjednávání plánu v orgánech Evropské komise. „Rada vítá a podporuje návrh alokace finančních prostředků na výzkum ve výši 12,5 mld. korun. Tyto evropské zdroje by měly být rozděleny v poměru 2:3 na výzkum v lékařských oborech, včetně virologie, a na průmyslový aplikovaný výzkum,“ sdělil k výsledku jednání první místopředseda RVVI Petr Dvořák.

Na programu zasedání byla dále nominace dvou kandidátů do vědecké rady Grantové agentury ČR. Po tajné volbě RVVI navrhla vládě jmenovat nové členy vědecké rady doc. Dr. Phil. Rudolfa Kučeru, Ph.D. pro oblast humanitních věd a prof. RNDr. Michala Otyepku, Ph.D. pro oblast věd o neživé přírodě. Rudolf Kučera je ředitelem Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, v.v.i., dále působí na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Michal Otyepka je zastupujícím ředitelem Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů Univerzity palackého v Olomouci, je národním reprezentantem Evropské chemické společnosti, členem Učené společnosti ČR a jako jeden z mála vědců v ČR získal dva ERC granty.

Rada také diskutovala a schválila výběr osobností nebo organizace, jejíž činnost, produkt nebo služba přispívá k řešení problematiky spojené s COVID-19, a navrhla svému předsedovi udělit 2 čestná ocenění za vědecký přínos k řešení problému pandemie.

Navržená ocenění jsou v kategoriích základního výzkumu a průmyslové inovace a směřují týmu vědců z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR za výsledek publikovaný ve špičkovém časopise Nature Communication, který naznačuje nové přístupy k léčbě COVID-19, a dále týmu z Českého institutu informatiky, robotiky a kybernetiky ČVUT za vývoj ochranné polomasky CIIIRC RP95-3D. Společně s Národní cenou vlády budou mimořádné ceny uděleny během galavečera Česká hlava v přímém přenosu České televize.

Rada byla dále seznámena s dokumentem k uhlíkové neutralitě, který předložila Komise pro problematiku klimatu. Dokument reflektuje shodu vlády ČR s ostatními evropskými státy k dosažení tzv. klimatické neutrality do roku 2050 dle požadavků Pařížské smlouvy.

Před Českou republikou stojí dva důležité úkoly. Během tří dekad je nezbytné podstatně snížit spotřebu fosilních paliv (a najít další vhodné technologie, jak snižovat emise). Je třeba, aby se Česká republika v tomto mezidobí připravila na nové klimatické podmínky, které předpokládáný globální nárůst 2 °C vytvoří. Stanovisko komise při RVVI podrobněji rozebírá, co bude příprava na klimatickou neutralitu vyžadovat, jak by měly stát, obce i podniky postupovat a čím mohou přispět k hladkému přechodu. Např. struktura a urbanistický design obcí mají velký vliv na intenzitu dopadů.

Rada také doporučila svému předsedovi jmenovat řádným členem Komise Mgr. Filipa Hájka, který byl dosud jejím stálým hostem. Filip Hájek je mj. členem expertního týmu pro environmentální politiku při Svazu průmyslu a dopravy ČR.

Dalším z pravidelných bodů zasedání RVVI byla Implementace Metodiky hodnocení 2017+. Rada na svém říjnovém zasedání schválila zveřejnění kompletních výstupů na národní úrovni, tímto krokem bylo ukončeno hodnocení ve 3. roce podle platné metodiky. Rada také schválila návrhy Komise pro hodnocení výzkumných organizací, které vyzývají výzkumné organizace ke korekcím chyb ve vědeckých databázích a k zavádění identifikátorů pro své vědce, jež významně napomáhají zvyšovat kvalitu hodnocení.

Zdroj: vyzkum.cz

Ilustrační foto: pixabay.com

1.20. VIDEO: Americká noc z Prahy a Washingtonu. Podívejte se na speciál k volbám prezidenta USA [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Jakub Grim, Michal Žák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 10:56, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Donald Trump, nebo Joe Biden? Miliony Američanů rozhodovaly o tom, kdo se 20. ledna 2021 stane prezidentem Spojených států amerických. Nyní se sčítají hlasy. Dá se očekávat změna? Podívejte se, co zaznělo ve speciálu Radiožurnálu a Českého rozhlasu Plus, a to s exkluzivním vysíláním na obou stranách Atlantiku.

Druhá část speciálního vysílání k volbám prezidenta USA.

Český rozhlas připravil jedenáctihodinový vysílací maraton. Celou noc posluchače ze studia v Praze provázeli Tomáš Pancíř, Jan Bumba a Jan Pokorný. Ze studia ve Washingtonu se pravidelně hlásila Lenka Kabrhelová, někdejší zpravodajka Českého rozhlasu v USA.

Děň z hlavních táborů v terénu sledovala dvojice reportérů – stálý zpravodaj ve Spojených státech Jan Kaliba a zvláštní zpravodaj Jakub Lucký.

První host pražského studia, sociolog Daniel Prokop, na úvod speciálního vysílání uvedl, že volební noc bude napínavá, ale že favoritem je demokratický kandidát Joe Biden.

„Volební účast bude asi vyšší než v minulých letech. Obecně je ale nízká – pohybuje se mezi 35–45 procenty. Mladí lidé se totiž často neidentifikují ani s jednou stranou a mnohdy si vybírají třetího kandidáta,“ uvedl Prokop ještě před uzavřením prvních volebních místností.

Reportér Českého rozhlasu Jakub Lucký před půlnocí středoevropského času popisoval: „V centru Filadelfie je u volební místnosti prázdno, přitom ráno tu byly fronty.“

Příznivec prezidenta Trumpa Dušan Neumann následně zmínil, že právě Pensylvánie se bude sčítat velmi dlouho. „V demokraticky zaměřené Filadelfii mohou komise sčítání úmyslně zpomalovat,“ myslí si Neumann.

Podle historika Igora Lukeše z Bostonské univerzity jde o druhé nejdůležitější volby v amerických dějinách: „Ty první byly v roce 1860, kdy země stála na začátku občanské války. Znovu testujeme, zda ještě pořád existuje jednotný americký národ.“

Podle Lukeše Trump vše vsadil na to, že mu volby může vyhrát ekonomika. „Prezident Trump zdědil perfektně fungující ekonomiku od svého předchůdce Obamy. Na druhou stranu s touto situací velmi dobře pracoval a chystal se fungující ekonomiku využít pro své znovuzvolení, ale do toho mu vstoupila pandemie,“ popsal.

Do druhé části speciálního vysílání se připojil také Kryštof Kozák, amerikanista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, který prohlásil, že výsledky jsou těsnější, než se čekalo. „Ukazuje se, že průzkumy, přestože by měly být přesnější než v roce 2016, budou opět v řadě případů hodně nepřesné.“

Český velvyslanec v USA Hynek Kmoníček se vyjádřil k tomu, jak je současná americká společnost rozdělená. „Trump toho není příčina, ale následek. Reprezentuje Ameriku, která byla. Sny demokratů reprezentují Ameriku, která bude. Ona se tam dostane. A obě tyto party musí žít v Americe, která je,“ tvrdí.

„Osm let Obamovy administrativy jsme slyšeli, že se Amerika dostala do vyššího stádia multikulturní civilizace, kde osoby, jako je pozdější prezident Trump, jsou voleni maximálně 12 tetovanými bratrance v hlubokých lesích v Tennessee, a ti postupně vyhynou. Najednou se ukázalo, že tomu tak není.“

Bývalý americký velvyslanec Petr Kolář považuje za „fatální chybu“, že Bidenův tým zapojil do kampaně Baracka Obamu. „Je stále příliš čerstvé v paměti Američanů, kteří po něm chtěli změnu, a proto si zvolili Donalda Trumpa. Obama jim připomněl, co je frustrovalo,“ míní.

1.21. Ministrem napotřetí, ÚOHS zkusí na první pokus. Mlsna potvrdil zájem o post šéfa antimonopolního úřadu

[URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Jana Klímová, Ondřej Leinert, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 11:10, RU / den: 101 779, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 4 520 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,13

Když se v Česku v posledních pěti letech blíží nějaké celostátní či krajské volby, objeví se muž s černými brýlemi a zrzavými vlasy a oznámí důležité informace, jak budou přesně probíhat. Tím mužem je náměstek ministra vnitra Petr Mlsna. Teď by však tento jednačtyřicetiletý právník rád zamířil výš, a to ve zcela jiném úřadě, než je vnitro. Potvrdil, že se bude ucházet o post šéfa Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Vláda vypsala na funkci výběrové řízení, a to po nedávné rezignaci dlouholetého předsedy Petra Rafaje. Zájemci mají své přihlášky s návrhem, jakou mají o fungování úřadu představu, poslat nejpozději do pátku.

„Ten úřad potřebuje opravdu velký restart,“ řekl Petr Mlsna HN v reakci na otázku, co si myslí o dosavadním fungování instituce, kterou vedl bývalý sociální demokrat Rafaj přes jedenáct let. Prezidentovi Miloši Zemanovi předal minulý měsíc rezignaci po řadě afér, tlaku opozice i návrhu vlády na jeho odvolání.

„Takovou dobu v jedné funkci už je prostě trochu moc. Já si třeba nedovedu představit, že bych byl jedenáct let ve funkci náměstka pro legislativu a státní správu, jako jsem teď. Nikdo přece nemůže předpokládat, že 20 let řídíte úřad a pořád máte stejný náboj jako na začátku,“ vysvětluje Mlsna zároveň jednu ze svých motivací, proč se o úřad zajímá.

* Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a také německá a rakouská studia na **Fakultě sociálních věd** téže univerzity. Na obou fakultách přednáší.

* V prosinci 2012 byl ve vládě Petra Nečase jmenován ministrem bez portfeje a vedl Legislativní radu vlády. Po nástupu vlády Jiřího Rusnoka byl mezi červencem 2013 a lednem 2014 zástupcem předsedkyně Legislativní rady vlády Marie Benešové.

* Od května 2015 je náměstkem ministra vnitra pro řízení sekce legislativy a archivnictví.

V letech 2014 a 2015 působil též jako náměstek pro legislativu ministra školství Marcela Chládky.

* Jeho velkou zálibou je fotbal, býval aktivním rozhodčím, v roce 2006 působil jako pomezí v prvoligových zápasech, v letech 2016 až 2018 byl místopředsedou Komise rozhodčích Fotbalové asociace ČR, kvůli nesouhlasu s jejím směřováním však rezignoval.

Antimonopolní úřad patří k jedněm z nejdůležitějších v zemi. Je klíčový při posuzování férovosti veřejných zakázek za stamiliardy korun ročně a dohlíží i na dodržování pravidel konkurence na trhu. Předseda úřadu má mandát na šest let, jmenován ale může být, jako to bylo v případě Rafaje, dvakrát.

Mlsna se dal do služeb státu hned poté, co vystudoval na Karlově univerzitě práva a také moderní dějiny se zaměřením na Rakousko a Německo.

Jeho první místo bylo v roce 2003 na Úřadu vlády, kdy se stal referentem odboru kompatibility. To znamenalo přípravu tuzemské legislativy na vstup do EU.

"Jako kdybych si to vysnil a pěkně se uzavřel ten kruh, protože jako první jsem měl na starosti právě agendu hospodářské soutěže, veřejných podpor a zakázek," říká. Reaguje tak i na kritiku, že s agendou úřadu, který by chtěl řídit, nemá zkušenosti.

Za vlády Jiřího Paroubka Mlsna povýšil na ředitele kanceláře ministra a šéfa Legislativní rady a od té doby se jako legislativec objevoval fakticky ve všech kabinetech. Ať už vedených levicí či pravicí. Nejvyššího postu dosáhl ve vládě Petra Nečase, kdy ho tehdejší koaliční strana LIDEM Karolíny Peak navrhla jako ministra bez portfeje a šéfa Legislativní rady.

"Byl to člověk, který měl zákony opravdu v malíčku, rozhodně je to bedna," vzpomíná Peak, které už dříve, když byla ještě za Věci veřejné vicepremiérkou pro boj proti korupci Nečasovy vlády, dělal Mlsna náměstka.

Mimochodem tehdy pro Peak jako právní expert vypracoval posudek na údajně předražený nákup letadel CASA, z něhož policie obvinila bývalou ministryni obrany Vlastu Parkanovou (TOP 09). Jeho závěrem však bylo, že Parkanová zákon neporušila. Nedávno mu tak dal za pravdu soud, když Parkanovou viny zprostil.

Do funkce ministra měl Mlsna nakročeno víckrát. Už v roce 2009 ho chtěl do svého přechodného kabinetu jako ministra spravedlnosti Jan Fischer, to ale zablokovali tehdejší lídři ČSSD a ODS. Pak ho navrhly jako ministra vnitra Věci veřejné, když z místa odešel Radek John. Post však nakonec získal expolicista Jan Kubice.

Mlsnovi nevyšla ještě před koncem Nečasovy vlády ani snaha získat místo u Soudního dvora EU v Lucemburku. Vláda ho tam nominovala bez toho, aby v tuzemsku prošel výběrovým řízením. Evropská komise pak Česku vzkázala, že takovou nominaci neuznává, a kabinet ji pak sám raději stáhl.

"Ucházel jsem se o to místo, protože jsem chtěl pracovat v Lucemburku. Bylo to z rodinných důvodů," vysvětluje Mlsna, proč si tehdy o nominaci řekl.

Po konci Nečasovy vlády se stal vzápětí náměstkem Marie Benešové, ministryně spravedlnosti v úřednické vládě Miloše Zemana, poté na ministerstvu školství a vnitra ve vládách ČSSD a ANO.

"Byl to člověk, který vždy vycítil, kdo jde nahoru a kdo od válu, a podle toho se zařídil," dodal k tomu jeden z jeho bývalých nadřízených, který si nepřál být jmenován.

Mlsna však říká, že politiku, jaká strana resorty zrovna vede, neřeší: "Nikdy jsem v žádné politické straně nebyl. Buď ministr se mnou chtěl spolupracovat a využít moji odbornost, nebo ne."

Pověst muže, který dokáže vyjít s každým, však některé další jeho zkušenosti přece jen mírní. Ať už jde o politiku, nebo o jeho celoživotní zálibu - fotbal, kde to dotáhl až do pozice místopředsedy Komise rozhodčích Fotbalové asociace ČR. Tu před dvěma lety kvůli nesouhlasu s návratem některých zkompromitovaných sudích a celkovým směřováním opustil.

Z politiků si pak Mlsna úplně nenesl s bývalým senátorem a místopředsedou ČSSD Jiřím Dienstbierem.

"Pan ministr Dienstbier mě 'odešel', když přišel jako ministr pro legislativu na Úřad vlády. Teprve pak jsem se ocítl na ministerstvu školství," dodává s tím, že resort školství vedený Marcelem Chládkem z ČSSD opustil, protože to bylo "dost psychicky vyčerpávající".

Dienstbier Mlsnu sesadil z pozice místopředsedy Legislativní rady vlády a post obsadil současnou poslankyní ČSSD, tehdy

ještě nestraničkou a právníčkou s praxí z kanceláře ombudsmana Kateřinou Valachovou. "Preferoval jsem ji, protože jsem ji názorově vnímal jako přirozenější spolupracovnici," vybavuje si Dienstbier s tím, že už se dnes k věci nechce vracet. Jeho nedůvěra k Mlsnovi však podle informací HN z ČSSD vycházela z toho, že Mlsnu právě kvůli spojení nejdřív s Nečasem a později s Peake vnímal jako člověka, který dokáže hájit cokoli. Byť ho po odborné stránce respektoval.

Jinak se ale Mlsna mezi politiky těší spíš dobré pověsti. "Petra Mlsnu považuji za jednoho z největších odborníků na legislativu v Česku. Je erudovaný, má řadu zkušeností ze státní správy. Ne každý ví, že také učí na Právnické fakultě v Praze ústavní právo," oceňuje na Mlsnovi šéf poslanců koaliční ČSSD a právník Jan Chvojka. "Považuji ho za ideálního kandidáta na předsedu ÚOHS," dodává.

Pochvalně mluví o Mlsnovi i předseda sněmovního ústavně-právního výboru a poslanec opoziční ODS Marek Benda. "Mám s ním dlouholeté zkušenosti, psali jsme spolu spoustu zákonů a mohu říct, že je to jeden z nejvýkonnějších úředníků v této zemi," říká Benda s tím, že Mlsna je proti končícímu předsedovi ÚOHS Petru Rafajovi úplně jiná liga.

Mlsna se zamlouvá také prezidentu Miloši Zemanovi, který v nedávném rozhovoru v MF Dnes řekl, že jde o velice vhodného kandidáta. Právě Zeman musí nového šéfa ÚOHS oficiálně jmenovat. O Mlsnovi jako o možném novém šéfovi úřadu psaly Lidové noviny ještě před tím, než vláda vypsal výběrové řízení, a Zeman si ho nato pozval do Lán. "Ta pozvánka na Hrad zněla, že si pan prezident přečetl, že o to mám zájem, a já jsem řekl, že to je pravda," vysvětluje Mlsna. Komu si o vedení antimonopolního úřadu konkrétně řekl, nechtěl specifikovat. Zemana ale prý předtím viděl jen jednou, na recepci na Hradě, a nechápe tak, proč by měl být s lidmi kolem prezidenta spojován. "Samozřejmě mám na Hradě pracovní kontakt s úřednictvem, když připravujeme volby," uvedl.

Opatrně jsou k hodnocení Mlsny protikorupční neziskovky. Právě až na jejich tlak vláda vůbec poprvé na obsazení nejvyššího postu v ÚOHS vypsal výběrové řízení a nejmenovala Mlsnu rovnou. "Je nešťastné, že se jeho jméno začalo skloňovat ještě před tím, než padlo finální rozhodnutí o podobě výběrového řízení," říká Marek Zelenka z organizace Oživení a člen protikorupční rady vlády. Jako riziko u Mlsny vidí kromě nedostatku zkušeností v oblasti soutěžního a antimonopolního práva i jeho dlouholeté propojení s ministerstvy. Ta jsou totiž největšími zadavateli veřejných zakázek. "Je otázka, zda dokáže přesvědčit trh o své nepodjatosti ve velkých a citlivých sporech typu mýto nebo nákup aut pro policii," upozornil Zelenka.

Mlsna se však shodne s neziskovkami na nutnosti reformy rozhodování úřadu. "Je ale potřeba dát pozor, aby nevznikl nějaký kočkopes," říká. Není například příznivcem modelu preferovaného neziskovkami, kdy úřad vede několikačlenný výbor: "Ztrácí se pak zodpovědnost za rozhodování. Kolegiální orgány u regulačních úřadů nemají moc smysl."

1.22. Volby jako referendum o Trumpovi

TV, Datum: 03.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 8, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 11:55, Sledovanost pořadu: 63 068, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 601 650,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Ano, to prakticky naváže na Události, komentáře, které, ale teď nabídnou vlastní analýzu toho, co se pravděpodobně teď děje, respektive v Americe stane. Kryštof Kozák z katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd**. Dobrý večer.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií **FSV UK**

Dobrý večer.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

A Jan Macháček, komentátor Lidových novin a předseda správní rady Institutu pro politiku a společnost. Dobrý večer.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

Dobrý večer.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Pánové, o čem jsou tyhle volby, pane Macháčku?

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

Tak samozřejmě se říká o tom, že to jsou volby, které jsou referendem o osobnosti Donalda Trumpa, což je ...

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Že jsou přelomové, že takovéhle nikdy v životě, v minulosti nebyly, ale to se říká vždycky vlastně.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

To, co říká vždycky. Oni, kdybysme si vzali volbu Abrahama Lincolna, tak to taky byla volba o osobnosti, leč jaké další, volba Harryho Trumana, a tak dále, ale já jenom chci říct, že volby o té osobnosti to určitě jsou v těch státech, kde už dávno víme nebo už 10 let víme, jak budou hlasovat, ale důležité jsou ty, ty státy, kde to nevíme, jak to dopadne a tam to daleko více ta volba je o tom, jak se lidem opravdu daří, jaké jsou ekonomické výsledky, jak ti lidé vnímají ten covid, jaká je nezaměstnanost a jak se lidé vůbec, jaká je sociální nerovnost, a tak dále, tak tam, tam rozhodnou ty reálné výsledky daleko víc než ta osobnost. Ta osobnost jakoby rozhoduje v New Yorku nebo v Kalifornii. Tam to lidé dávno vědí, že pravici nebo republikány a navíc Trumpa ještě volit ...

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Nebudou. Pane Kozáku.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak já bych k tomu akorát dodal, že ty volby pro mnoho Američanů také jsou volby mezi určitými politickými styly a že Donald Trump je prostě agresivní, polarizující, polarizující politik a představuje určitou představu o tom, jak by politika mohla, mohla i v demokratickém státě vypadat, kdežto Joe Biden je jeho protikladem vlastně ve věci politického stylu. To, že si ho demokraté, demokraté vybrali v primárkách jako takového toho středovějšího kandidáta, ukazuje, že řada Američanů je v podstatě unavená tou pokračující jako vyhocenou rétorikou, pokračující polarizací, to znamená, že ty volby můžeme vidět jako z určitého symbolického hlediska jako volby ohledně toho, jakým způsobem by vlastně vůbec demokratická politika měla fungovat z hlediska stylu.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Styl, to, jak prezident vypadá, jak ho vnímá svět, to jsou samozřejmě velmi důležité věci. Oba ti pánové jsou nepochybně určitými symboly, jak už říkal i Martin Řezníček dvou různých pojetí Ameriky vlastně a také by mě docela zajímalo, jestli to celé není o tom, že my třeba v Evropě vnímáme toho amerického prezidenta úplně jinak, než, jak ho vnímají Američané. Pojdme se podívat na poslední předtrumpovské prezidenty a mám pocit, že to hodnocení, poprosím vás vždycky o krátké, krátké hodnocení, může být třeba úplně jiné s odstupem času nebo i s odstupem toho, že my ty osobnosti vnímáme trochu jinak. Ronald Reagan, to je člověk, který má tady u nás v Evropě pověst, že uzbrojil Sovětský svaz, že vlastně pomohl pádům komunistických režimů. Jaké by bylo rychlé hodnocení Ronalda Reagana?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

No, tak za mě je dobré si uvědomit, že Ronald Reagan a vlastně stojí u zrodu té velké nerovnosti v rámci americké společnosti. Ten ho neoliberální přístup, který v Británii vlastně určitým způsobem kopírovala Margaret Thatcherová, tak je ve zrodu určitých problémů, které, které vidíme, vidíme až dodnes, a proto v Americe zdaleka mezi demokraty je velmi nenáviděný.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Proto se na to ptám, že my ho vnímáme možná úplně. Pane Macháčku, jak vnímat Ronalda Reagana?

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

No já souhlasím, já si v podstatě, ale myslím si, že to byl politik, který byl prvním ztělesněním takové té konzervativní revoluce, která vlastně poprvé prohrála v roce 1964 v souboji Johnson - Goldwater, tak to, co jakoby Goldwater načas, neuspěl, tak to, tu konzervativní revoluci i tedy sociálních a kulturních hodnot on nějakým způsobem nastartoval, takže, takže tohle to je samozřejmě velmi důležitá věc a snažil se v praxi ty, ty regulace prosazovat, i když s krocením dluhů to bylo těžší.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

George Bush starší, za pár dní to bude 30 let od projevu na Václavském náměstí, který, myslím, všem pamětníkům dodnes, dodnes rezonuje v uších a běhá z něj mráz po zádech. Muž, který stál vlastně v čele Spojených států. On byl včas po státu v době těch velkých změn tady u nás v Evropě, takže zase ho možná vnímáme trochu jinak, než jak ho vnímají Američané, kteří mu pak vzali ten druhý mandát vlastně, pane Kozáku?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Přesně tak, je zajímavé, že z toho dnešního pohledu George Herbert Walker Bush je vnímán jako už takový jako gentleman toho klasického ...

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Stříhu, ano.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Gentleman klasického stříhu a představitel takové té konsensuálnější, konsensuálnější politiky. Býval dáván potom i do protikladu ke svému, ke svému synovi právě, právě pro, pro to své vystupování, které se vlastně potom u jako ty volby v roce 92, kdy prohrál s Bilem Clintonem, tak se ukázalo, že je až příliš studenovělečný a možná až příliš gentlemanký.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

Já bych dodal to, že to je také člověk, který neobhájil ten mandát, a to především proto, že ekonomika byla v recesi, ale ona už v recesi při volbách nebyla, protože statistika má zpoždění, ale bohužel, kdo má recesi, ten, ten nevyhrává. A také se proslavil pro Američany heslem "Read my lips: no new taxes", takže slíbil daně - nebudu zvyšovat a zvýšil je.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Když se řekne Bill Clinton nebo když se možná, nevím, nezkoušel jsem to, zadá tohle jméno do vyhledávače, tak tam vždycky vyběhají různé pikanterie z toho slavného, v uvozovkách slavného sexuálního skandálu. My, když řekneme Bill Clinton, tak vzpomeneme na saxofon v Redutě a na pivo s Hrabalem, ale to by zase bylo asi zjednodušování a zplošťování této osobnosti, pane Kozáku.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak Bill Clinton je zajímavý v tom, že je představitel, tak jako klasickým představitel těch centristických, centristických demokratů, že on prosadil vlastně i reformu trestního, trestního práva, která potom byla, byla hodně kritizována, představil reformu imigračního a začal vlastně stavět, první zdí se postavily za, za Billa Clintona, to znamená, že on je jako na to, že je demokrat, tak jeho politiky byly z toho dnešního pohledu velmi středové a konsensuální.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

No já bych dodal určitě, že to je absolutně generační zlom. Ono i tady v té galerii nám to svítí jako takový jako.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Černobílá, barevná, ale to je náhoda.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

Relativní jako mladík, že jo, tak prostě je to generace, která dospívala v těch šedesátých let, v šedesátých letech a tahle ta

generace si dosáhla na toho svého prezidenta. To je, myslím, prostě nejdůležitější, včetně nejrůznějších uvolněných způsobů, a tak dále, ale k té pravocovosti, levicoví v americkém kontextu určitě byl, zároveň byl i Al Gore, byli oba velmi pro svobodný obchod a prosadili spoustu smluv o svobodném obchodu, což je, takže vlastně z dnešního pohledu spíše taková prokapitalistická agenda.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Prezident 11. září, takhle asi vnímá celý svět George Bushe mladšího, ale zase je to možná trochu zjednodušující, pane Kozáku.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak tam je, tam je zajímavé, že vlastně on George W. Bush také byl ve své době hodně, hodně vysmíván a spousta demokratů vlastně zlehčovalo jeho intelektuální schopnosti a je to nicméně zase v kontextu s Donaldem, s Donaldem Trumpem se nám zase zpětně jeví jako relativně sečtělý, světa znalý, světaznalý politik, takže tam je vidět ten postupný vývoj.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

No ono to také souvisí se sociálními sítěmi. Já tvrdím, že kdyby za George W. Bushe existovaly sociální sítě, které polarizují tu společnost, že by byl nenáviděn úplně stejně jako, jako Donald Trump, ale jinak je to samozřejmě politik, který je nevyzpytatelně spojený s válkou v Zálivu, že po válce ve Vietnamu se Američané opět ocitli ve válce a takhle to oni vnímají jako nejdůležitější vlastně věc s tím, že ty důvody pro tu válku byly, jsou velmi diskutabilní.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Nejsem si jist, jestli vlastně můžeme hodnotit muže, který mám pocit, že není bývalým politikem, ale už tím takzvaným /nesrozumitelné/, velmi silným, tedy s tou velmi silnou podporou pro Joea Bidena a nepodporou Donalda Trumpa, ukázal, že je vlastně pořád stále politikem, tak prosím jenom pár slov k Baracku Obamovi, pane Kozáku.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak tam je dobré si, si uvědomit i limity amerických prezidentů. Vlastně Barack Obama, na to, že byl 8 let, 8 let v úřadě, tak toho nedokázal až tolik, ale bylo to proto, že vlastně 6 z těchto osmi let měl proti sobě republikánský Kongres, který byl proti němu velmi dobře sjednocený a velmi efektivně blokoval veškeré jeho legislativní, veškeré legislativní, legislativní pokusy, to znamená, že on toho vlastně ve výsledku dokázal mnohem, mnohem méně než možná si sám, sám sliboval a respektive sliboval voličům.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Prosím krátce k Barackovi.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

Tak Američané získali..., Afroameričané získali ta volební práva v šedesátých letech do dovršení toho lidskoprávního procesu, ale trvalo tedy dalších 50 let, než se ta, ta rovnost v té diverzitě jaksi projevila, i to, že si sáhli na nejvyšší úřad. V nových hollywoodských filmech se to stalo dříve mnohem, takže to si myslím, že je pro Američany nejdůležitější. Pro nás v Evropě je daleko důležitější, že měl k ní, řekl bych, poněkud odtažitý vztah, vlastně neměl tam žádné rodinné vazby, žádné předky, reset s Ruskem, taky velmi diskutabilní věc.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Dobře. Pánové děkuju vám za tenhle malý historický exkurs a pojďme tedy k současným dvěma mužům, které sleduje celý svět, jak si vedl Donald John Trump, pane Kozáku, v těch čtyřech letech? Už to říkal zase Martin Řezníček. On pojal to prezidentství přece jenom, a to není hodnocení, prostě pojal ho jinak, než, než možná skoro všichni ti z téhle galerie mám pocit.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

A tak je zajímavé, že Donald Trump opravdu byl schopen, byl schopen zastávat i poměrně, poměrně kontroverzní kontroverzní stanoviska a jako nebál se jít proti svým poradcům a prosazoval, dokázal prosazovat, prosazovat svoje, svoje stanoviska a nicméně je zajímavé, že ve spoustě věcech například, například ohledně stavby té slavné, slavné zdi s Mexikem, tak tam se, tam se příliš pokročit, pokročit nepodařilo. Dařilo se relativně, dařilo se relativně ekonomice, to znamená, že on nějakým způsobem dokázal, dokázal v Kongresu prosadit snížení regulací, dokázal prosadit výrazné snížení daní, které nejvíce, které, ze kterého nejvíce zase profitovali ti nejbohatší, to znamená, že ta dlouhodobá otázka jakoby výrazně vyšší nerovnosti v Americe než velice, než, než v Evropě, tak s tou se, s tou se nepodařilo toho, s tou se nepodařilo toho příliš, příliš udělat. A no a v zahraniční politice, jsem četl tu knihu Johna Boltona, kdy, kde je opravdu /nesrozumitelné/, pro nás tam jsou děsivé pasáže o tom, že on opravdu byl připraven vystoupit na summitu, na summitu NATO s tím, že z NATO prostě vystoupí, pokud okamžitě nezačnou všichni členové platit a a tak podobně, to znamená ...

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Jak byste hodnotil vy, pane Macháčku, Donalda Trumpa? Myslím, že o něco smířlivěji.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

No nepochybně. Pro mě jako pro Evropana je důležitá ta zahraniční politika a tam já vlastně mám takový dojem, že ten Trump by asi zasloužil jako doktorát za to, že předvádí jakéhosi hlupáka nebo chaota, protože jeho výsledky mnohé jsou překvapivě velmi dobré. Jak to, že John, jakkoliv John Bolton tvrdil, že by býval něco udělal, tak to neudělal. Vezměme si ty mírové smlouvy s Izraelem, které uzavírají arabské státy. V podstatě klid na Blízkém východě, vezměme si Severní Koreu, která samozřejmě, je to jakési příměří, může to kdykoliv zase se vymezit jako největší problém, ale je tam klid. Vezměme si vypovězení jaderné smlouvy s Íránem, což byl správný krok, jakkoliv všichni říkali, že to je špatné a já i souhlasím s tím jeho tlakem na ty evropské spojence, aby více se starali o svou obranu a brali to více jako zodpovědnost. Je to velmi brutální teda způsob, jakým on to dělá, ale ten měkký způsob předtím moc nezabíral.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Poslední věc tedy logicky, Joe Biden, jaký bude Joe Biden, pokud bude prezidentem? Co by se změnilo zásadního, pane Kozáku?

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Tak, pokud se Joe Biden stane prezidentem, tak lze očekávat velmi zajímavý, zajímavý konflikt právě mezi dvěma frakcemi té Demokratické strany, protože už v primárkách se ukázalo, že v Demokratické straně mají, mají velkou podporu příznivci Bernieho, Bernieho Sanderse a dalších progresivních, progresivních demokratů, to znamená, že myslím si, že jako první, jako první věc, kterou budou muset demokraté vyřešit je, jak tedy realisticky postupovat a nějakým způsobem skloubit ty spíše centristické umírněné středové tendence, které reprezentuje Joe Biden s tou pokroko..., s tím pokrokovějším křídlem Demokratické strany, které bude výrazně tlačit například na takzvaný zelený, zelený nový úděl a další politiky.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

Tak já to zase doplním ve vztahu k té Evropě, tak samozřejmě tam lze určitě čekat snahu o zlepšení vztahů s Německem a s Francií a s těmi velkými státy. Důraz na ty formáty E3, G10, teda D10, demokratická desítka, 10 největších demokracií na světě a určitě návrat Spojených států k těm velkým multilaterálním smlouvám a podpora multilateralismu, vřelejší vztah k Evropské unii. Leckdo se i obává možnosti opakování resetu s Ruskem, Obamova resetu v ruském já se toho tolik, tolik nebojím, ale nemyslím si, že to je nějaké vítězství zrovna třeba pro ty středoevropské státy. On skutečně bude více se podle mého soudu bavit s Francií, s Německem a s Británií, jestli to ostatně je pod jeho rozlišovací schopnost, nevím.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Pánové, moc vám děkuju za vaše názory. Díky a na shledanou.

Jan MACHÁČEK, komentátor, Lidové noviny

Děkuju. Na shledanou.

Kryštof KOZÁK, katedra severoamerických studií, Institut mezinárodních studií FSV UK

Na shledanou.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

No, a v našem vysílání to rozhodně není vše o amerických prezidentských volbách, užijete si to v noci.

1.23. Některé vztahy může pandemie posílit [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: respekt.cz, Autor: Silvie Lauder, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 13:15, RU / den: 37 033, RU / měsíc: 572 511, Celková návštěvnost: 1 560 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,41

Se socioložkou a psychoterapeutkou Markétou Šetinovou o tom, proč je krize snazší pro čerstvě zamilované, proč už se budeme seznamovat především on-line a v čem nám škodí ideál romantické lásky

Jsmo uprostřed druhé vlny pandemie, která je v mnoha ohledech náročnější než ta první. Platí to také o vztazích?

Jak onemocnění samotné, tak restrikce, které s tím jdou ruku v ruce, jsou stresory. A samozřejmě se přelévají do vztahů.

Jednak stresor osobní – každý cítíme nejistotu, jestli ne onemocníme, jak to bude s prací a financemi. A také stresor vztahový – trávíme s partnerem hodně času, do toho děláme a domácnost. Tyto stresory se kombinují a je fakt, že pro některé vztahy je to hodně náročné. Ukazují to i data z první vlny, na jejichž základě třeba víme, že vzrostl počet případů domácího násilí. V některých zemích stoupá rozvodovost. Mně přijde důležité, že to neplatí pro všechny vztahy.

Kdo je na tom dnes líp?

Z výzkumu, který dělal o první vlně Národní ústav duševního zdraví (NUDZ), vyplynulo, že zhruba třetinu vztahů krize zhoršila, třetina vztahů zůstala víceméně stejná a třetinu vztahů to naopak zlepšilo. A ty důvody vlastně nejsou překvapivé. Stačí nám selský rozum: zlepšily se vztahy, kde k sobě měli lidé emocionálně blízko, měli dobře nastavenou komunikaci, kteří měli partnerství pevné. Když lidé v takto nastaveném vztahu stráví více času a překonávají nějaké těžkosti, tak vztah pro ně může být zdrojem síly a může je to celé ještě dál sblížit. Obecně je to s partnerskými krizemi tak, že krize nemusí vztah úplně rozbít, může to být i něco sblížujícího.

Takže stále platí, že krize jen akceleruje existující stav, čili kdo řešil nějaké vztahové problémy, tak se s pandemií vypořádá hůř než ve funkčních vztazích?

Myslím si, že to do velké míry platí. Zároveň je dobré mít na paměti, že ne na všechny dopadá krize stejným způsobem. Pro mladý pár, který je finančně zajištěný, se toho tolik nemuselo změnit, jen nemůžou do fitka a do restaurace. Naproti tomu pro rodinu, kde oba partneři přišli o práci a starají se doma o tři děti, jde o zcela jinou situaci. Obecně platí, že čím víc externího stresu člověk má, tím větší nálož je to pro jeho vztahy, i když třeba mají zdravý základ.

Výzkumně i terapeuticky se zaměřuji na seznamování a začátky vztahu. Z mojí zkušenosti i z pozorování zahraničních psychoterapeutů vyplývá, že pro lidi v novém vztahu je ta situace snazší. Když jsou spolu lidé dlouho, mají děti, je tam třeba nějaké zranění nebo těžkosti z minulosti, to může být výrazně obtížnější.

Proč je krize snazší pro lidi v nových vztazích? Tlumí ji předpoklad, že spolu zažívají něco neobvyklého?

Přesně tak. Vidím to jak ve své praxi, tak o tom hovoří výzkumníci ze seznamek. Krize nové vztahy zrychluje – lidé spolu začnou rychle bydlet, trávit spolu hodně času, věnují tomu vztahu hodně pozornosti, protože všechno ostatní je omezeno. Takže se možná dá říci, že krize novým vztahům spíš prospívá.

Nemůže jim nicméně v budoucnu uškodit, že vznikly za mimořádných okolností?

Zatím uplynulo příliš málo času, abychom mohli nějak generalizovat. Ale platí, že každá velká změna vztahy nějak přerámuje. To se ukazuje například u vztahů na dálku, které mohou velmi dobře fungovat, ale zlom či krize paradoxně přichází, když se pár sestěhuje. Protože to je velká vztahová změna. A podobně to může fungovat také u nových vztahů během krize. Až se kontext promění, ten vztah na to bude muset nějak reagovat a změnu zvládnout. Ale nemyslím si, že tohle bude nějaké drama.

Na straně druhé u vztahů, které měly nějaké problémy, pandemie ovlivňuje rozhodové situace. Sice mají třeba pocit, že rozejít se s někým právě teď může být necitlivé, případně mají strach, že se jim nebude dařit se v dnešní náročné době seznámit. Jedna skupina lidí rozchody odložila. Ale zároveň jsou tu i lidé, kteří měli špatnou zkušenost z první vlny, kdy ten vztah úplně nefungoval.

A děsí je představa dalších tří měsíců pod jednou střešou.

Ano. A rozejdou se rychleji, než by to udělali za normálních okolností.

Markéta Šetinová

CNN měla nedávno materiál o rozvodech a jedna respondentka, která se během pandemie rozešla s manželem po dvaceti letech, tam říká podstatnou věc: pandemie není důvod zůstat v nefunkčním vztahu. Je to přesné?

Je dobré si život zbytečně nekomplikovat. Pokud přemýšlím o rozchodu, ale ten vztah ještě nějak funguje, tak tomu můžu dát ještě trochu času. Ale pokud je vztah vyloženě nezdravý, je tam například násilí, necítím se tam bezpečně, tak rozhodně neodkládat.

Do jaké míry hraje roli fakt, že lidé dnes mají omezenou možnost, jak si od případných potíží ulevit? Není možné si od partnera odpočinout v práci nebo jít s kamarády do baru.

V sociologii a psychologii si dlouhodobě všímáme, že lidé mají na své partnery čím dál větší nároky. Pro osobní spokojenost je však lepší, když různé naše potřeby uspokojují různí lidé, různé typy vztahů. Dnes je možnost těch ostatních vztahů omezená, takže vlastně ještě více nakládáme na partnery. Mají v našem životě naplnit celou řadu rolí, což samozřejmě není reálné, ale my to přesto očekáváme. A v tomto směru to skutečně může být ještě další zátěž partnerských vztahů. A nezapomínejme, že náš domov je dnes místo, kde se děje celý náš život.

Práce, kultura, jídlo, relax...

... nakupování. Všechno. A když se tam děje celý náš život, snadno se stane, že neukážeme úplně tu nejlepší stránku naší osobnosti. Takže bych úplně nepřeceňovala náročné chvíle, které to celé přináší.

Proč vlastně máme navzdory reálným zkušenostem na partnery stále vyšší nároky? Může za to popkultura?

Dáváme to do souvislosti s ideálem romantické lásky. Ta je s námi celkem nově, zhruba dvě stě let, ale doopravdy až poslední dekády. V kultuře i mezi sebou si vyprávíme příběhy o tom, jak má opravdová láska vypadat, co máme prožívat. Ideál si pak pleteme s realitou. Tyto představy se potom promítají do všech fází vztahu, včetně seznamování. Lidé přeceňují chemii a jiskry a přehlížejí některé další partnerovy vlastnosti, které jsou z dlouhodobého hlediska, kdy chemie oslabí, důležitější.

Rande na dálku

Jak pandemii prožívají singles? Když jsem o tom psala na jaře, řada z nich partnera hledala dál, byť za změněných podmínek.

Vypozorovala jsem, že se dělí do tří skupin. Na některé je toho teď hodně, řeší práci, zdraví, rodinu a rozhodli se, že se seznamování nebudou za této situace věnovat. Pak jsou lidé, které to vlastně nijak moc neovlivnilo, dál randí a neřeší to. Největší skupina jsou lidé, kteří se seznámit chtějí, je to pro ně stále důležité, možná ještě důležitější než dřív. Jak ukazuje zmiňovaný výzkum NUDZ i zahraniční výzkumy, singles dnes přikládají ještě větší důležitost hledání partnera a přemýšlejí o tom, jak to dělat bezpečně. Což dnes znamená seznamování on-line, protože to je víceméně jediný způsob, jak někoho potkat.

Seznamky hlásí nárůst uživatelů i interakcí. A lidé se „chodí“ na rande ve virtuální podobě.

Prý se tomu říká „korande“, což nevím, jestli se ujalo. Jak to vypadá? Dají si spolu přes Zoom skleničku? Pustí si film?

Měla jsem klienty, kteří spolu na dálku vařili. Možností je celá řada. Nebo se přesunuli ven, což teď bude náročnější kvůli počasí. Největší skupinu lidí krize od seznamování neodradila, ale hodně proměnila ty zkušenosti.

Proč mají lidé v krizi ještě naléhavější potřebu najít si partnera?

Často si představujeme, že singles jsou na samotou zvyklí. Ale je to vlastně naopak. Naprostá většina výzkumů ukazuje, že většina nechce být doživotně single. Za normální situace žijí hodně společensky, chodí do restaurací, barů, užívají si kulturu nebo sport. Mají spoustu přátel. A zároveň dost single lidí má nějaký typ romantického vztahu, třeba něco nezávazného. Takže pro ně restrikce znamenají obrovskou změnu. Pandemie na ně nakládá břemeno sociální izolace. Lidé v páru jsou nyní hodně s partnerem nebo s rodinou, singles jsou nyní často sami. I ve výzkumu NUDZ se ukázalo, že spokojenost u singles klesla víc než u lidí v páru. V praxi také vidím, že některým lidem s historií duševního onemocnění se nyní zase přitížilo.

Virtuální seznamování je na vzestupu delší dobu. Teď tedy tento směr ještě zesiluje?

Krize přinesla tři zásadní trendy. Jednak virtuální rande, o němž jsme už mluvily. Spoustě lidí se do toho nechce, mají strach, že to bude divné, ale většinou je zpětná vazba dobrá. Americké seznamce Hinge řeklo ve výzkumu přes osmdesát procent lidí, že on-line rande předčilo jejich očekávání. Na jaře mi řekla jedna klientka, že by to nechala napořád, že je to časově efektivní a že má pocit, že i z videoschůzky pozná, jestli si budou rozumět.

Druhá věc, kterou krize do seznamování vnáší, jsou otevřené konverzace o současné situaci a o opatřeních, protože každý k nim přistupuje trochu jinak. Což může být na jednu stranu zdroj konfliktů, ale zároveň to lidi nutí otevřeně si promluvit. Je ok, abychom se políbili? Vidáš se s dalšími lidmi? Za jakých podmínek a co to znamená pro mě? A tak dále.

To nutně znamená i rozhovor o případném přechodu do fyzické fáze vztahu.

Určitě. Lidé si dají virtuální rande a pak řeší, jestli spolu půjdou ven a jestli případně půjdou k někomu domů. A když půjdou domů, co to znamená – budou mít sex, nebo ne? Tyto konverzace přicházejí dřív a mají větší naléhavost, protože může jít o zdraví, riziko je celkem velké. Někdo má například spolubydlící, jiný navštěvuje prarodiče. A třetí věc je to, o čem už jsme se bavily – tyhle okolnosti akcelerují začátek vztahů. Když se někdo ocitne v karanténě, tak se třeba rozhodne ji strávit společně s novým partnerem.

Jsou teď některé aspekty seznamování obtížnější? Je například odmítnutí bolestnější, když je pro část singles důležitější si partnera najít?

Odmítnutí je vždycky náročná zkušenost. Samozřejmě se může stát, že když řešíme další věci a obecně se necítíme dobře, tak to na nás dopadne ještě tíživěji. A hodně lidí je nervózní kvůli riziku. Hledají rovnováhu mezi tím, že chtějí vztah, ale zároveň se bojí, aby se nenakazili nebo nákazu nešířili.

Platí stále, že přes sílící oblibu virtuálního seznamování se lidé chtějí hlavně vidět osobně?

Většina lidí, která se seznamuje na seznamkách, chce fyzický vztah. Chtějí dotek, fyzickou blízkost – a samozřejmě sex. V zahraničních studiích lidé uvádějí, jak jim dnes chybí dotek. Změna je především v tom, že se prodlužuje fáze on-line flirtování a lidé se scházejí výběrověji. Takže ubývá seznamovací strategie, kdy si lidé moc s ostatními nepišou a rovnou se sejdou osobně.

Seznámit se on-line je vlastně nyní jediný způsob, jak potkat někoho nového.

Tweetni to

Stanou se díky pandemii on-line seznamky primárním místem seznamování?

O Česku nemáme úplně data, ale v USA se tak stalo už před covidem. Pandemie uspíší to, k čemu jsme stejně směřovali.

Seznámit se on-line je vlastně nyní jediný způsob, jak potkat někoho nového, a přihlašují se tam i lidé, kteří se dřív zdráhali.

Jedna klientka si třeba pochvalovala současný výběr. Navíc druhá vlna jde ruku v ruce se seznamkovou sezonou, což je podzim a zima.

Proč? Lidé nechtějí být sami na Vánoce?

Je to opravdu spojené se svátky. A také s Novým rokem, kdy si hodně lidí dává předsevzetí, že si najdou partnera.

Proč mají seznamky pořád tak špatnou pověst?

Myslím, že to zase souvisí s ideálem romantické lásky. Ta pravá láska k nám má přijít nečekaně a nemáme se o ni příliš snažit.

Ale hodně se to mění. Lidé si dřív vymýšleli nějaký příběh, kde se seznámili. Teď už normálně říkají, že se poznali na Tinderu. A hlavně přichází nejmladší generace, která už ani mezi on-line a off-line světem nerozlišuje. Lidé se seznámili na

Tinderu nebo na Instagramu – a není to téma. Bavila jsem se o tom se svými studenty na **Fakultě sociálních věd UK**, kde učím. Spousta z nich říkala, že jasně, kde jinde by se jako měli seznamovat?

Před časem jste zkoumala partnerské preference u dnešních maturantů a srovnávala je s podobným výzkumem vzniklým před dvaceti lety. Co jste zjistila?

Že se neudála žádná velká změna. Byl to kvantitativní výzkum, takže jsme s kolegyní úplně nezkoumaly důvody. Ale vyšlo nám, že partnerské preference jsou hodně podobné napříč generacemi. A podobné je to i v dalších zemích, jsou tedy do značné míry univerzální. U partnera hledáme vzájemnou přitažlivost, souznění a intelekt. Skoro ve všech vzorcích se ukazují genderové rozdíly, kdy muži přikládají větší důležitost vzhledu partnerky a ženy zase finanční stabilitě a postavení partnera. Jsou samozřejmě různé teorie, čím je toto způsobeno.

Když už jsme u maturantů, dopadá pandemie nějak na lidi, kteří mají první milostné vztahy před sebou nebo jsou ve věku, kdy lidé první vztahy navazují?

Nepodceňovala bych schopnost improvizace mladých lidí. Jak už jsem říkala, oni už příliš nerozlišují mezi on-line a off-line světem. Čili v tomto ohledu se pro ně moc nemění a možná jim omezení off-line světa nemusí až tolik vadit, protože jsou právě zvyklí hodně existovat virtuálně. Takže mohou vztahy navazovat a rozvíjet podobně, jako to dělali před pandemií. V jednom výzkumu z Anglie nicméně zachytili u mladých dokonce nárůst spokojenosti, odpadl jim stres ze školy. Určitě to však neplatí plošně, i mladí lidé trpí izolací, což je pak riziko pro rozvinutí duševních onemocnění.

Babička na Tinderu

On-line seznamování postupně objevují také lidé starších generací. Používají seznamky nějak zásadně jinak?

O seznamování nebo i vztazích starších lidí víme málo. Možná je to pořád trochu tabu, například sexuální vztahy starších lidí. Také v této věkové kategorii ale vidíme nárůst uživatelů on-line seznámk. Prodlužuje se doba, kdy jsou lidé aktivní, v šedesáti pětadesáti letech mají ještě spoustu let před sebou a nechtějí být sami. Víme, že hledají jiný typ vztahů, což je logické, protože ve třiceti hledáte životního partnera, se kterým budete mít dítě. V šedesáti spíš někoho, s kým budete trávit volný čas. Zajímavé jsou rozdíly mezi muži a ženami. Zatímco starší muži jsou otevření spolubydlení, chtěli by sdílet domácnost a žít spolu, starší ženy jsou v tomto směru zdráhavější. Nechtějí znovu zapadnout do genderové role, s níž mají třeba špatnou zkušenost. Starší ženy chtějí chodit do divadla a na kávu. Hledají spíše společníka než spolubydliče.

Jak vypadají rozdíly mezi muži a ženami u mladších generací?

Nejtěžší je seznamování pro ženy kolem pětácti let, protože často hledají někoho, s kým založí rodinu. A zároveň jsou to mnohdy vysokoškolačky s vysokým statusem a chtějí někoho, kdo to bude mít podobně. Takových mužů však moc není, navíc se spíš ohlížejí po mladších ženách. Mají obvykle strach z tlaku na rychlé založení rodiny. Před rokem a půl jsem dělala kvalitativní výzkum s lidmi kolem třiceti let a naprostá většina mužů tuto obavu zmiňovala. A těžší v seznamování to mají také muži mezi dvaceti a třiceti, protože chtějí vrstevnici, jenomže jejich vrstevnice jsou atraktivní pro každého muže, takže si mohou vybírat.

Problém seznámit se mají prý rovněž muži s nižším vzděláním. Svede tedy realita dohromady doktorku filozofie a instalatéra, který knihám moc nedal?

To se bohužel spíš nestane. Vidíme ale jiný zajímavý trend, čitelný i na sňatkových datech. Tyto ženy se často párují s mladšími muži. Spousta z nich se třeba už v osmdvaceti na rodinu cítí, případně od nich starší partnerka nevyžaduje, aby například celou rodinu finančně zajistili. To může být velmi atraktivní.

Možná se oba vymykají klasickým rolím – a to jim vyhovuje.

Možná. Genderové role jsou však v seznamování stále vnímány velmi tradičně. I lidé, kteří jsou jinak velmi liberální, mě často překvapí, jak konzervativní představu mají o seznamování. Kdo koho oslovuje, kdo platí na první schůzce a podobně, to jsou velká témata, i když pro vztah to není zas až tak podstatné. I tady ale roste procento lidí, kteří to vidí jinak.

Markéta Šetinová (30)

Socioložka a psychoterapeutka. Studovala sociologii na Univerzitě v Oxfordu, nyní pokračuje v doktorském studiu na Karlově univerzitě. Během studia se zabývala sociální psychologií a pracovala jako mentorka pro mladé lidi ze znevýhodněných podmínek. Se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR spolupracuje na výzkumu seznamování a proměny partnerských vztahů. Spolupracuje také s řadou organizací, třeba se sdružením Rozkoš bez rizika. Vedle individuálních konzultací vede workshopy o lásce a vztazích pro mladé lidi, píše blog o on-line seznamování modernilaska.cz.

1.24. Nejdelší americká noc. Trump dlouho vedl, závěr sčítání ale favorizuje Bidena [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Jan Wimitzer, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 17:44, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Rubrika: Nezařazené, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Americká volební noc skončila. Jenže zatímco do Nového světa přišel rozbrěsk, výsledky v klíčových státech kolem Velkých jezer i na atlantickém pobřeží zůstávaly nadále zahalené tmou nejistoty. A zatím se na tom nic nemění.

Stále nevíme, jak americké prezidentské volby (které podrobně sledujeme [zde](#)) dopadnou. Joe Biden v tuto chvíli vede v Nevadě, Arizoně, Michiganu a Wisconsinu – kdyby je vyhrál, získá přesně kýžených 270 hlasů. Odepsaný není ani v Georgii či Pensylvánii. Zároveň nelze vyloučit, že vyhraje Donald Trump, ten už se ostatně vítězem prohlásil.

Do rámce průběžných výsledků si lze už nyní zasadit faktory, které americké volby ovlivnily a rozhodly – třebaže ještě nevíme jak.

Poučení první a zejména pro liberální čtenáře zásadní: komu přišlo, že po všech mediálně propíraných skandálech musí Američané prostě už mít Donalda Trumpa plné zuby, mýlil se. Obhajující prezident ukázal velkou sílu v závěru kampaně, schopnost mobilizovat své příznivce (v exit polls CNN říkali, že nejdůležitějším tématem pro ně je ekonomika) a neutuchající vůli zvítězit.

Tu korunoval svým tweetem, že volby vyhrál a že se „oni“ – rozdělující rétorika je nedílnou součástí jeho politického stylu – snaží výsledek ukrást. „Oni“ samozřejmě jsou demokraté, tým a stoupenci Joea Bidena.

Průzkumy selhaly... možná

Jak se to mohlo stát? V následujících hodinách a dnech se na internetu objeví řada zmínek, že „průzkumy selhaly“ – i volební tým Deníku N během sčítání nabyl tohoto dojmu. Se závěrem sčítání se ale ukazuje, že to není tak úplně pravda.

Respektive – je a není. Před volbami se zdálo, že o osudu Ameriky na další čtyři roky rozhodnou Arizona, Florida, Georgia, Michigan, Pensylvánie a Severní Karolína, kde v predikci serveru FiveThirtyEight vedl Biden, a Iowa, Ohio a Texas, kde byl napřed Trump.

Procenta se obecně přiklonila k Trumpovi, ale z těchto devíti predikcí, kdo kde vyhraje, se při uzavěrci tohoto textu splnily čtyři, přičemž další čtyři státy nebyly rozhodnuté. Jen Floridu velké americké zpravodajské weby shodně vyhlásily jako Trumpovu.

On-line reportáž: Americké volby

17:24 Jan Kudláček: „Aktuální stav volební ‚noci‘, která už je povolebním dnem: Na co se nyní soustředí pozornost? Ta Bidenova na státy Arizona, Nevada, Wisconsin, Michigan a Maine. Ve všech teď totiž vede – situace se změnila ve WI a MI. Pokud sčítání hlasů ve všech těchto státech udří ve vedení Bidena – v případě Maine jde o 3 volitele ze 4 – pak Biden vyhraje s 270 voliteli. Bez ohledu na výsledek v dalších třech státech, kde se také stále sčítá – Pensylvánii, Severní Karolíně a Georgii.

Je to teď prezident Trump, který musí doufat v obrát – a to v Arizoně a v Nevadě. Plus udržet vedení v Pensylvánii (kde se ještě očekává přírůstek hlasů pro Bidena z asi poloviny ještě nesečtených poštovních hlasů), a poměrně těsné vedení v Severní Karolíně a Georgii.“

16:56 Sčítání v Arizoně se vrátilo na hodnotu 86 % sečtených hlasů, Joe Biden vede o 3,4 %. Hodnota 98 % byla chybou v datovém toku. (New York Times)

16:49 Joe Biden v Pensylvánii stahuje náskok Donalda Trumpa. Ztrácí necelých 10 procentních bodů, zbývá sečíst něco přes pětinu hlasů.

16:47 Jan Wirtizer: „Trumpovy náznaky, že se ‚záhadně‘ mění poměr sil ve prospěch jeho soupeře, nejsou nepodobné volebnímu narativu českých stoupenců konspiračních teorií, že se výsledky v samém závěru sčítání vždy nějak záhadně mění ve prospěch středopravicových stran.

Záhada ale zpravidla není to, co se dá poměrně snadno vysvětlit.

V Česku obvykle trvá delší dobu sečíst větší města, kde je silnější právě pravice a liberální strany. V USA zase různí lidé různě využívají různé formy hlasování. A různé skupiny hlasů jsou sčítány v různé době. Existují výzkumy, podle nichž byli voliči demokratů ostražitější stran koronavirového rizika než voliči republikánů – dá se tedy očekávat, že častěji vyhodnotili hlasování v předtermínu jako bezpečnější.

Jako by se zdálo, že Trump za poslední možnost, jak vyhrát volby, pokládal přesvědčení veřejnosti (a soudů), že hlasy poslané poštou jsou podvod...“

16:37 Letošní volby v USA mají rekordně vysokou volební účast. Navzdory pandemii bude letošní účast procentuálně možná nejvyšší od roku 1900. Roli hraje i korespondenční hlasování.

Tehdy však neměly volební právo americké ženy a voleb se účastnila jen zhruba pětina populace. Letošní volební účast se blíží polovině celého obyvatelstva USA, tedy nejen registrovaných voličů. Před čtyřmi lety získal Donald Trump 63 milionů hlasů a Hillary Clintonová téměř 66 milionů.

Aktuálně téměř 69 milionů Američanů podpořilo Joea Bidena a vyšší podporu má i stávající prezident Trump, toho zatím volilo přes 66 milionů voličů. Dalších 22 milionů hlasů je stále nezapočítaných, sečteno je zhruba 86 % všech hlasů. (NBC)

HIGHEST VOTER TURNOUT SINCE 1900 (per .@ElectProject) pic.twitter.com/INvONPoo1y

— Bruce Mehlman (@bpmehlman) November 4, 2020

Zobrazit více

FiveThirtyEight, založený analytikem Natem Silverem, navíc poměrně přesně předvídal průběh sčítání: tam, kde si mohly volební komise udělat před 3. listopadem náskok ve sčítání hlasů došlých poštou, byl zpočátku silnější Joe Biden, jenže pak se na něj Trump dotáhl a mnohde ho předstihl. V průběhu volební noci tento scénář zažily například Texas, Florida či Ohio.

V tu chvíli to s Bidenem vypadalo bledě. Jenže pak volební komise v řadě států dopočítaly hlasy odevzdané prezenčně (takto volili častěji republikáni, s čímž se počítalo), vrátily se ke sčítání absenčních hlasů a do hry se opět dostal blue shift, modrý posun, jak Američané říkají změně poměru hlasů ve prospěch demokratů.

Servery zabývající se agregací průzkumů preferencí před hlasováním zaznamenávaly, že Trump Bidenův náskok stahoval. Na druhou stranu je pravda, že mnohé matematické modely, kdo má jakou šanci na vítězství, dávaly Bidenovi 90 % či více.

A pokud Biden zvítězí, splní se předvolební teze Natea Silvera, že „Biden může ‚přežít‘ chybu v průzkumech, kterou Clintonová nerozhodila“.

Plno voličů

Každopádně je zřejmé, že americký politický systém a volební zákony v jednotlivých státech nebyly připraveny na stamilionový

nápor hlasů odevzdaných v předtermínu. Kdyby je bývali v Pensylvánii mohli sčítat dříve, ne až v den voleb (kdy je potřeba ještě u každého ověřovat, jestli volič nezkusil hlasovat i prezenčně), mohly si Spojené státy tohle drama ušetřit – ale tamní zákonodárci, v nichž převažují republikáni, to nechťeli.

Navíc je zřejmé, že volby přilákaly obrovský zájem voličů – server Guardian píše, že nejvíc od roku 1900. Republikánský i demokratický kandidát na prezidenta získali více hlasů než v dosud rekordním roce 2016. Američanů sice v absolutních číslech přibývá, ale procentuální účast zjevně bude výrazně vyšší než v roce 2016.

Výkladů tohoto jevu je víc: Američané se nelekli koronavirové pandemii ani (jako už tradičně volby provázejících) automatizovaných telefonátů, ať nevolí a zůstanou doma. Ale také to, že vnímají politickou situaci jako kriticky napnutou, což mobilizuje i ty, kteří by jinak k volbám nešli – a vyhrocená situace, k níž prezident přispívá výroky o ukradených volbách, samozřejmě dobrou zprávou není.

Že má smysl uvažovat o rizicích amerického korespondenčního hlasování při úvahách o zavedení tohoto systému Česku, nejde snadno říci. Česko není federace, kde má každý stát jiné zákony a lhůty, systém by fungoval mnohem jednodušeji.

Hispanci svého štěstí strůjcem

Analytik Asociace pro mezinárodní otázky Petr Boháček za jeden z velkých hybatelů Trumpova růstu považuje hispánské voliče – a těsnější výsledek, než se čekalo, zdůvodňuje tím, že Biden nedokázal voliče středovým přístupem zaujmout a mnozí v něm viděli jen program „antitrump“.

Ačkoliv se často mluví o tom, že menšina stojí tradičně za Bidenem, už před volbami se ukazovalo, že zejména vzdělaní hispanci svou podporu částečně přesouvají k Trumpovi. „Je to velmi různorodá demografická skupina, která prudce roste a je velmi důležitá,“ řekl Deníku N Boháček. Pod hispanci si totiž lze představit jak poměrně levicové Portoričany, tak třeba Kubánce kritické k levici, kterou si spojují s komunismem.

„Spousta hispanců pochází z Mexika nebo Střední Ameriky a museli si projít těžkou cestou do USA. Znáám lidi, kteří do USA emigrovali a mají tam legální status. Oni mají často velmi tvrdý postoj k migraci. Říkají: ‚My jsme se sem dostali a prošli tím peklem, proč to nemohou dělat ostatní?‘ Druhá věc je, že mají často pravicovější přístup k životu v tom smyslu, že ‚každý je svého štěstí strůjcem‘. Oni se museli vypracovat z ničeho a cení si tvrdé práce. Tvzení, že hispanci jsou automaticky voliči levice a demokratů, je mýtus,“ řekl Deníku N Boháček.

A co Kongres?

Pominout nelze to, že Američané zvolili i nové složení Sněmovny reprezentantů a Senátu – skladba Kongresu je pro úspěšnost amerického prezidenta, který stojí v čele administrativy, zásadní. Předpokládám, že demokraté snadno ovládnou dolní komoru a možná těsně i tu horní, se ale republikáni vzepřeli a v obou komorách se vede velká bitva.

Sněmovna reprezentantů má velké slovo ohledně federálního rozpočtu. Senátoři zase mohou prezidentovi komplikovat výběr ministrů a vybírají též členy Nejvyššího soudu. V tom nyní sedí šest konzervativců a tři liberálové.

„Pokud jsou průzkumy vůči republikánům podhodnocené jako v roce 2016, Trump je k vítězství blíž, než si všichni myslí, a projeví se to i ve složení Senátu,“ řekl Deníku N začátkem sčítání amerikanista Kryštof Kozák z **Fakulty sociálních věd UK**.

Republikánský Senát by mohl demokratům ztěžovat vládnutí. O jeho složení se ale zřejmě rozhodne až v lednu, kdy se budou opakovat senátní volby v Georgii.

Sondu do pohybů, které utvářely výsledek voleb, můžeme nyní snad uzavřít lepší zprávou o americké společnosti: volby jako takové – a volební noc také – proběhly pokojně a bez násilí, jehož se řada komentátorů obávala. I když i u tohoto oddechnutí je vzhledem k napjaté situaci třeba dodat: Prozatím.

S přispěním Tomáše Linharta a Kirilla Ščeblykina.

1.25. Potyčky v ulicích USA? Záleží, jak se k výsledku voleb postaví různé místní milice, říká amerikanista URL

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 04.11.2020, Zdroj: lidovky.cz, Autor: Luboš Jirsa, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 04.11.2020 19:07, RU / den: 244 802, RU / měsíc: 1 855 023, Celková návštěvnost: 8 940 000, Rubrika: Svět, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,72

Volební noc rozřešení otázky, kdo bude novým prezidentem USA, nepřinesla. V současné chvíli je v těsném vedení Joe Biden. Donald Trump se přitom ráno prohlásil za vítěze voleb, později uvedl, že způsob sčítání hlasů je podvod. Pro Lidovky.cz na otázky související s budoucím vývojem situace odpovídal amerikanista Jan Hornát z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd UK**.

Lidovky.cz:

Předvolební průzkumy předpokládaly, že s přehledem vyhraje Biden, přitom souboj je nyní vyrovnaný. Dokážete odpovědět, proč se statistiky tolik mýlily?

Průzkumy se mýlily spíše v rámci statistické chyby. Asi se nečekal tak jasný výsledek pro Trumpa například v Pensylvánii či

jeho výhra v Georgii, čemuž zatím vše nasvědčuje, ale jinak průzkumy předpovídaly v jednotlivých státech jako Wisconsin či Michigan velmi těsný výsledek, a tak to i vypadá. Samozřejmě, celonárodní průzkumy poukazovaly na až 10% náskok Bidena, ale v americkém kontextu jsou celonárodní průzkumy irelevantní.

Lidovky.cz: Dá se v současné chvíli odhadnout, jak dlouho ještě budeme čekat na výsledek?

Ve své podstatě je možné, že během čtvrtka se potvrdí sčítání v Michiganu, Wisconsinu a Nevadě, kde Biden v současnosti vede. Výsledky ve státech, kde se očekává sčítání i do konce týdne, pak již nebudou podstatné.

Lidovky.cz:

Kdo má nyní větší šance na vítězství?

Ještě ráno to vypadalo spíše na Trumpa, ale při sčítání větších měst a poštovních hlasovacích lístků se mění dynamika spíše ve prospěch Bidena.

Lidovky.cz: Pokud se Trump rozhodne „neuznat“ výsledky voleb, kdo by poté rozhodoval?

Americký prezident nemusí „uznat“ volby, aby byl výsledek platný. O volbě prezidenta rozhodují volitelé, kteří ho 14. prosince oficiálně zvolí, samozřejmě pokud do té doby bude známá většina.

Trump vyšlapal budoucím prezidentům cestu k jednání s Čínou i Evropou, říká expert. Odhalil ‚zapomenuté voliče‘

Lidovky.cz: Jak je daná situace popisována v Ústavě Spojených států amerických?

Ústava mluví jasně: v případě prezidentských voleb vyhraje kandidát s nadpolovičním počtem hlasů volitelů. Pokud nastane remíza, rozhoduje o vítězi Kongres podle jasně stanovené procedury.

Lidovky.cz:

O co se nyní kandidáti můžou ještě pokusit? Co lze od nich očekávat?

Republikánská strana v čele s Donaldem Trumpem se samozřejmě bude snažit právně napadnout institut korespondenčního hlasování, které jak se zdá, vyznělo spíše ve prospěch Joe Bidena. Je tedy pravděpodobné, že definitivně o prezidentovi rozhodne až Nejvyšší soud.

PhDr. Jan Hornát, Ph.D. Od loňského roku působí jako vedoucí Katedry severoamerických studií na **FSV UK v Praze**. Zaměřuje se zejména na americkou zahraniční politiku, transatlantické vztahy a status a vnímání demokracie v USA a EU. Je autorem řady publikací a své příspěvky měl také v mnoha odborných periodikách jako Communist and Post-Communist Studies, Cambridge Review of International Affairs, Global Affairs či The National Interest. V současnosti je členem týmu „VirusImpact“ Ministerstva zahraničí ČR zkoumajícího geopolitické dopady pandemie covid-19. V minulosti byl vedoucím oddělení při odboru evropských programů Ministerstva spravedlnosti ČR.

Jan Hornát, vedoucí Katedry severoamerických studií na UK v Praze.

Lidovky.cz:

Mohl by Trumpovi nahrát fakt, že mají konzervativci většinu u Nejvyššího soudu?

Nová soudkyně Amy Coney Barretová, schválena na pozici jen pár dní před volbami, čelí tlaku společnosti, aby nerozhodovala v případech týkajících se voleb, takže je otázka, zda většina bude tak markantní. Nicméně - mechanismus sčítání hlasovacích lístků není kulturní či sociální otázkou, kde konzervativní pohledy mohou hrát roli při rozhodování, a tak by většina Trumpovi nahrát neměla.

Nejvyšší soud navíc těsně před volbami určité případy ohledně hlasování poštou rozhodl ve prospěch prodloužení termínu pro přijímání obálek, což Trump plánuje údajně zpochybňovat. I tak se politika bude snažit rozhodnutí Nejvyššího soudu ovlivňovat a může nastat povolební scénář 2000 (pozn. red. - ve volbách zvítězil z rozhodnutí Nejvyššího soudu USA republikánský kandidát George W. Bush nad demokratem Alem Gorem. Bush byl inaugurován až v lednu roku 2001).

Lidovky.cz:

Můžou v případě dlouhého čekání na výsledky propuknout v ulicích nepokoje?
Jaká je nálada ve společnostech?

Já se obávám, že pokud Trump výsledky zpochybní, což se už částečně stalo o volební noci, mohou se objevit občasně pouliční potyčky. Klíčové je, jak se k volbě postaví různé místní milice – Trump je už v minulosti vyzval, aby se do voleb nevměšovaly, ale aby „stály poblíž“, což někteří mohli pochopit jako žádost o zásah, bude-li výsledek voleb z Trumpova pohledu nelegitimní.

Lidovky.cz:

Volila se také část Senátu a celá Sněmovna reprezentantů. Jaké bude rozložení politických sil po volbách? Co by to znamenalo pro Trumpa či Bidena?

Podle průběžných výsledků se zdá, že si republikáni udrží těsnou většinu v Senátu a Sněmovna reprezentantů zůstane Demokratické straně. Ať tedy vyhraje jakýkoliv z kandidátů, nebude lehké prosazovat legislativu. V horší pozici by byl Biden, protože nová administrativa musí jmenovat stovky nových postů ve státní správě, diplomacii, ale i ve federálních soudech. Jenže nominace schvaluje Senát.

Foto:

Lidé pozorují hořící americkou vlajku v ulicích Portlandu.

ČTK/AP

1.26. Nejdelší americká noc a její poselství

TISK, Datum: 05.11.2020, Zdroj: Deník N, Strana: 3, Autor: JAN WIRNITZER, Vytlačeno: 7 500, Prodáno: 6 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 00:29, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 28 586,25 Kč, Země: Česko

Americká volební noc skončila. Jenže zatímco do Nového světa přišel rozbrěsk, výsledky v klíčových státech zůstávaly zahalené tmou nejistoty.

Americké prezidentské volby byly v okamžiku uzávěrky tohoto textu napnuté jako už dlouho ne, Joe Biden i Donald Trump měli dobrou šanci na získání klíčových 270 prezidentských volitelů.

Jako čtenáři teď ve čtvrtek možná už víte víc, možná i to, že je (téměř) jasno – nejnovější vývoj najdete na webu Deníku N. A do rámce průběžných výsledků si můžete zasadit i faktory, které americké volby ovlivnily a rozhodly.

Poučení první a zejména pro liberální čtenáře zásadní: komu přišlo, že po všech mediálně propíraných skandálech musí Američané prostě už mít Donalda Trumpa plně zuby, mylil se. Obhajující prezident ukázal velkou sílu v závěru kampaně, schopnost mobilizovat své příznivce (v exit polls CNN říkali, že nejdůležitějším tématem pro ně je ekonomika) a neutuchající vůli zvítězit.

Tu korunoval svým tweetem, že volby vyhrál a že se „oni“ – rozdělovací rétorika je nedílnou součástí jeho politického stylu – snaží výsledek ukrást. „Oni“ samozřejmě jsou demokraté, tým a stoupenci Joea Bidena.

PRŮZKUMY SELHALY...

MOŽNÁ

Jak se to mohlo stát? V následujících hodinách a dnech se na internetu objeví řada zmínek, že „průzkumy selhaly“ – i volební tým Deníku N během sčítání nabyt tohoto dojmu. Se závěrem sčítání se ale ukazuje, že to není tak úplně pravda.

Respektive – je a není. Před volbami se zdálo, že o osudu Ameriky na další čtyři roky rozhodnou Arizona, Florida, Georgie, Michigan, Pensylvánie a Severní Karolína, kde v predikci serveru FiveThirtyEight vedl Joe Biden, a Iowa, Ohio a Texas, kde byl napřed Donald Trump.

Procenta se obecně přiklonila k Trumpovi, ale z těchto devíti predikcí, kdo kde vyhraje, se při uzávěrce tohoto textu splnily čtyři, přičemž další čtyři státy nebyly rozhodnuté. Jen Floridu velké americké zpravodajské weby shodně vyhlásily jako Trumpovu.

FiveThirtyEight, založený analytikem Natem Silverem, navíc poměrně přesně předvídal průběh sčítání: tam, kde si mohly volební komise udělat před 3. listopadem náskok ve sčítání hlasů došlých poštou, byl zpočátku silnější Joe Biden, jenže pak se na něj Trump dotáhl a mnohde ho předstihl. V průběhu volební noci tento scénář zažily například Texas, Florida či Ohio.

V tu chvíli to s Bidenem vypadalo bledě. Jenže pak volební komise v řadě států dopočítaly hlasy odevzdané prezenčně (takto volili častěji republikáni, s čímž se počítalo), vrátily se ke sčítání absenčních hlasů a do hry se opět dostal blue shift, modrý posun, jak Američané říkají změně poměru hlasů ve prospěch demokratů.

PLNO VOLIČŮ

Servery zabývající se agregací průzkumů preferencí před hlasováním zaznamenávaly, že Trump Bidenův náskok stahoval. Na druhou stranu je pravda, že mnohé matematické modely, kdo má jakou šanci na vítězství, dávaly Bidenovi 90 % či více.

A pokud Biden zvítězí, splní se předvolební teze Natea Silvera, že „Biden může přežít“ chybu v průzkumech, kterou Clintonová nerozchodila“. Každopádně je zřejmé, že politický systém a volební zákony v jednotlivých státech nebyly připraveny na stamilionový nápor hlasů odevzdaných v předtermínu. Kdyby je bývali v Pensylvánii mohli sčítat dříve, ne až v den voleb (kdy je potřeba ještě u každého ověřovat, jestli volič nezkusil hlasovat i prezenčně), mohly si Spojené státy tohle drama ušetřit – ale tamní zákonodárci, v nichž převažují republikáni, to nechtěli.

Navíc je zřejmé, že volby přilákaly obrovský zájem voličů – server Guardian píše, že nejvíc od roku 1900. Republikánský i demokratický kandidát na prezidenta získali více hlasů než v dosud rekordním roce 2016. Američanů sice v absolutních číslech přibývá, ale procentuální účast zjevně bude výrazně vyšší než v roce 2016.

Výkladu tohoto jevu je víc: Američané se nelekli koronavirové pandemii ani (jako už tradičně volby provázejících) automatizovaných telefonátů, ať nevolí a zůstanou doma. Ale také to, že vnímají politickou situaci jako kriticky napnutou, což mobilizuje i ty, kteří by jinak k volbám nešli – a vyhocená situace, k níž prezident přispívá výroky o ukradených volbách, samozřejmě dobrou zprávou není.

Že má smysl uvažovat o rizicích amerického korespondenčního hlasování při úvahách o zavedení tohoto systému Česku, nejde snadno říci. Česko není federace, kde má každý stát jiné zákony a lhůty, systém by fungoval mnohem jednodušeji.

HISPÁNCI SVÉHO ŠTĚSTÍ

STRŮJCEM

Analytik Asociace pro mezinárodní otázky Petr Boháček za jeden z velkých hybatelů Trumpova růstu považuje hispánské voliče – a těsnější výsledek, než se čekalo, zdůvodňuje tím, že Biden nedokázal voliče středovým přístupem zaujmout a mnozí v něm

viděli jen program „antitrump“.

Ačkoliv se často mluví o tom, že menšina stojí tradičně za Bidenem, už před volbami se ukazovalo, že zejména vzdělaní Hispánci svou podporu částečně přesouvají k Trumpovi. „Je to velmi různorodá demografická skupina, která prudce roste a je velmi důležitá,“ řekl Deníku N Boháček. Pod Hispánci si totiž lze představit jak poměrně levicové Portoričany, tak třeba Kubánce kritické k levici, kterou si spojují s komunismem.

„Spousta Hispánců pochází z Mexika nebo Střední Ameriky a museli si projít těžkou cestou do USA. Znáím lidi, kteří do USA emigrovali a mají tam legální status. Oni mají často velmi tvrdý postoj k migraci. Říkají: ‚My jsme se sem dostali a prošli tím peklem, proč to nemohou dělat ostatní?‘ Druhá věc je, že mají často pravicovější přístup k životu v tom smyslu, že ‚každý je svého štěstí strůjcem‘. Oni se museli vypracovat z ničeho a cení si tvrdé práce. Tvrzení, že Hispánci jsou automaticky voliči levice a demokratů, je mýtus,“ řekl Deníku N Boháček.

Pominout nelze to, že Američané zvolili i nové složení Sněmovny reprezentantů a Senátu – skladba Kongresu je pro úspěšnost amerického prezidenta, který stojí v čele administrativy, zásadní. Předpokládám, že demokraté snadno ovládnou dolní komoru a možná těsně i tu horní, se ale republikáni vzepřeli a v obou komorách se vede velká bitva.

Sněmovna má velké slovo ohledně federálního rozpočtu. Senátoři zase mohou prezidentovi komplikovat výběr ministrů a vybírají též členy Nejvyššího soudu. V tom nyní sedí šest konzervativců a tři liberálů.

„Pokud jsou průzkumy vůči republikánům podhodnocené jako v roce 2016, Trump je k vítězství blíže, než si všichni myslí, a projeví se to i ve složení Senátu,“ řekl Deníku N začátkem sčítání amerikanista Kryštof Kozák z **Fakulty sociálních věd UK**. Republikánský Senát by mohl demokratům ztěžovat vládnutí. O jeho složení se ale zřejmě rozhodne až v lednu, kdy se budou opakovat senátní volby v Georgii.

Sondu do pohybu, které utvářely výsledek voleb, můžeme nyní snad uzavřít lepší zprávou o americké společnosti: volby jako takové – a volební noc také – proběhly pokojně a bez násilí, jehož se řada komentátorů obávala. I když i u tohoto oddechnutí je vzhledem k napjaté situaci třeba dodat: Prozatím.

Pokud jsou průzkumy vůči republikánům podhodnocené jako v roce 2016, Trump je k vítězství blíže, než si všichni myslí, a projeví se to i ve složení Senátu. Kryštof Kozák amerikanista **FSV UK**

Foto autor: FOTO: ADAM FAGEN, FLICKR

Foto popis: V době uzávěrky tištěného Deníku N nebylo ještě nic jisté. Nicméně šance demokratického kandidáta Joe Bidena stouply.

1.27. Zpochybnění výsledků může vyvolat potyčky

TISK, Datum: 05.11.2020, Zdroj: Lidové noviny, Strana: 2, Autor: LUBOŠ JIRSA, Vydáno: 32 842, Prodáno: 26 630, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 00:32, Čtenost: 180 764, Rubrika: Volby v USA, AVE: 50 834,40 Kč, Země: Česko, GRP: 2,01

Volební noc rozřešení otázky, kdo bude novým prezidentem USA, nepřinesla. Na otázky související s tím, co se bude nyní dít, pro LN odpovídal amerikanista Jan Hornát z Institutu mezinárodních studií při **Fakultě sociálních věd UK**.

* Kdy se dozvíme konečné výsledky?

Mohou být známé během dneška, pokud se potvrdí sčítání v Michiganu, Wisconsinu a Nevadě, kde Joe Biden vedl. Vítězstvím v daných státech by získal potřebné hlasy volitelů. „Výsledky ve státech, kde se očekává sčítání i do konce týdne, poté již nebudou podstatné,“ dodává amerikanista.

* O co dalšího se nyní kandidáti mohou pokusit?

Na základě ústavy vyhraje kandidát s nadpolovičním počtem hlasů volitelů, lze ale očekávat spory. „Republikánská strana v čele s Donaldem Trumpem se bude snažit právně napadnout korespondenční hlasování, které, jak se zdá, vyznělo spíše ve prospěch Bidena. Je tedy pravděpodobné, že definitivně rozhodne o prezidentovi až Nejvyšší soud,“ říká Hornát.

* Mohl by Trumpovi nahrát fakt, že mají konzervativci u Nejvyššího soudu většinu?

Mechanismus sčítání není podle odborníka kulturní či sociální otázkou, kde konzervativní pohledy mohou hrát roli při rozhodování, a tak by většina Trumpovi nahrát neměla. „Politika se nicméně bude snažit rozhodnutí Nejvyššího soudu ovlivňovat,“ konstatuje.

* Mohou při dlouhém čekání na výsledky propuknout v ulicích nepokoje?

Je to možné. „Obávám se, že pokud Trump výsledky zpochybní, což se už částečně stalo o volební noci, mohou se objevit občasná pouliční potyčky,“ popisuje Hornát. Podle něj je klíčové, jak se k volbě postaví různé místní milice, jež Trump vyzval už v minulosti, aby se nevměšovaly do voleb, ale zůstaly nablízku. „To někteří mohli pochopit jako žádost o zásah, bude-li výsledek voleb z Trumpova pohledu nelegitimní.“

* Volila se i část Senátu a celá Sněmovna reprezentantů. Změní se tam rozložení sil?

Zdá se, že si republikáni udrží těsnou většinu v Senátu a Sněmovna reprezentantů zůstane demokratům. „Ať tedy vyhraje kdokoli, nebude mít lehké prosazovat legislativu. V horší pozici by byl Biden, protože nová administrativa musí jmenovat stovky postů ve státní správě, diplomacii, ale i ve federálních soudech a nominace schvaluje Senát,“ uzavírá Hornát.

Foto autor: FOTO REUTERS

Foto popis: Odstraňte Trumpa. Odpůrci prezidenta hlídají před Bílým domem.

1.28. STAN: STAN, ODS, Piráti a Spojenci podepsali ve Středočeském kraji koaliční smlouvu. Hejtmankou bude Petra Pecková [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.11.2020, Zdroj: ekolist.cz, Autor: 4. listopadu 2020 / STAN 5. listopadu 2020 / ODS 4. listopadu 2020 / STAN 3. listopadu 2020 / Liberecký kraj 5.11.2020 00:52 5.11.2020 00:37 5.11.2020, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 10:28, RU / den: 16 261, RU / měsíc: 301 353, Celková návštěvnost: 795 580, AVE: 3 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,18

V pražských Dietzenhoferových sadech podepsali dnes odpoledne lídři budoucích středočeských vládních stran a uskupení koaliční smlouvu o spolupráci v Zastupitelstvu Středočeského kraje. Představili rovněž programové priority, na nichž se shodli během povolebních jednání. Ustavující zastupitelstvo kraje, které by mělo mimo jiné zvolit jako novou středočeskou hejtmanku Petru Peckovou (STAN), se bude konat 16. listopadu.

Petra Pecková, Martin Kupka (ODS), Jiří Snížek (Piráti) a Jan Jakob (Spojenci pro Středočeský kraj) dnes před novináři signovali smlouvu o spolupráci ve středočeském zastupitelstvu pro volební období 2020 až 2024. Své podpisy pod ni připojí i všichni další zastupitelé zvolení za zmíněné subjekty ve volbách do zastupitelstva Středočeského kraje, jež se konaly ve dnech 2. a 3. října 2020.

Hlavním cílem partnerů je prosazovat a plnit programové prohlášení, zejména prostřednictvím rady kraje, jednotlivých zúčastněných zastupitelů, prostřednictvím zástupců Středočeského kraje ve společnostech s majetkovou účastí kraje a prostřednictvím příspěvkových organizací zřizovaných krajem. Již dříve zveřejněné programové prohlášení je součástí příloh této zprávy.

„Široká koalice umožňuje, abychom pakliže budeme tu práci dělat dobře, mohli třeba být na kraji i více volebních období, abychom mohli dotáhnout do konce všechny změny, kterých chceme docílit,“ řekla Pecková.

Koaliční smlouva rovněž vymezuje s ohledem na programovou shodu personální rozdělení kompetencí v rámci Rady SK. Jména jednotlivých budoucích radních byla zveřejněna již po volbách.

Lídři s koaliční smlouvou

Navrhované složení Rady Středočeského kraje:

STAN

Hejtmanka (Petra Pecková)

Náměstek hejtmanky pro oblast financí, dotací a inovací (Věslav Michalík)

Radní pro oblast veřejné dopravy (Petr Borecký)

Radní pro oblast vzdělávání a sportu (Milan Vácha)

ODS

Náměstek hejtmanky pro oblast silniční dopravy a statutární zástupce (Martin Kupka)

Radní pro oblast investic, majetku a veřejných zakázek (Libor Lesák)

Radní pro oblast zdravotnictví (Pavel Pavlík)

Radní pro oblast sociálních věcí (Martin Hrabánek)

Piráti

Náměstek hejtmanky pro regionální rozvoj a územní plánování (Jiří Snížek)

Radní pro oblast životního prostředí a zemědělství (Jana Skopalíková)

Spojenci

Radní pro oblast kultury, památkové péče a cestovní ruch (Jan Jakob)

Prostřednictvím koaliční smlouvy se partneři dohodli na zřízení patnáctičlenných výborů zastupitelstva kraje i na obsazení funkcí předsedů, místopředsedů a členů výborů v poměru k volebním výsledkům.

Petra Pecková podepisuje koaliční smlouvu

Kdo je Petra Pecková (STAN)?

Vzdělání

Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, obor Veřejná a sociální politika (Mgr.)

Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, obory Mediální studia a žurnalistika + politologie

Vyšší odborná škola publicistiky

Zaměstnání

2014 – dosud - Starostka města Mnichovice

2014 – dosud - Členka Výboru pro rozvoj měst a obcí Středočeského kraje

2014 – dosud - Členka krajského představenstva Sdružení místních samospráv ČR

2010 - 2014 - Místostarostka města Mnichovice (odpovědnost za oblast školství a kultury)

2011 - 2014 - Reportérka, scénářistka a režisérka projektů - na volné noze (Pořady: Krotitelé dluhů, Tísňová linka, 112 – V ohrožení života)

1996 - 2011 - TV NOVA, redakce zpravodajství a publicistiky (reportérka a režisérka pořadu Občanské judo, reportáže pro pořady Zálety a Víkend, scénáře pro talk show Áčko)

1.29. Rozhodnutí ústavního soudu se otočilo proti vládní straně. Poláci si omezení potratů nenechávají líbit [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 05.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Anna Urbanová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 12:30, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Poláci se bouří. Vlna odporu se vzedmula poté, co ústavní soud rozhodl o zpřísnění potratového zákona. „Žen se to dotkne především finančně. Povede to ke zvýšení potratové turistiky,“ míní slavista Ondřej Klípa. Protesty se stupňují a co bylo na začátku odmítáním verdiktu soudu, je nyní namířeno proti vládě, která ztrácí popularitu. Na demonstrace navíc nechodí pouze ženy a mladí, protestů se účastní také muži i starší lidé.

Jako „největší protest Polska za poslední desetiletí“ hodnotí světová média páteční demonstraci. Podle místních médií se protestu zúčastnilo přes 430 tisíc lidí po celé zemi. Jedná se přitom o několikátou akci v řadě.

Protesty odstartoval verdikt ústavního soudu, ve kterém došel k závěru, že dosud možný potrat v případě poškození plodu je

protiústavní. Verdikt prakticky okamžitě vyvolal celospolečenskou reakci a do ulic vyšly tisíce lidí.

Podle slavisty Ondřeje Klípy z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** ale rozhodnutí ústavního soudu život v Polsku paradoxně nijak zásadně neovlivní. Pokud bude chtít Polka podstoupit interrupci, bude to muset udělat nelegálně, což ale není nic nového. „Praktika, že když žena chce jít na potrat, tak to musí udělat nelegálně, byla naprosto běžná i před tímto verdiktem,“ poukazuje Klípa pro server iROZHLAS.cz.

O tom svědčí také statistiky: „Odhady provedených nelegálních potratů v Polsku jsou až sto tisíc případů ročně – což je vlastně stokrát více než počet oficiálních potratů,“ komentuje Klípa.

Nelegální potraty v Polsku považuje za podzemní průmysl. „Tím, jak je to časté, tak lékaři mají vypracovaný důmyslný systém, jak to skrývat. Systém je postavený na tom, že se zpravidla jedná o osobního gynekologa pacientky a panuje mezi nimi vzájemná důvěra,“ přibližuje.

Verdiktem se fakticky zamezilo jednomu z posledních legálních způsobů, jak potrat v Polsku uskutečnit. Jednalo se o způsob jednoznačně nejrozšířenější. „Doposud bylo 98 procent legálních potratů z důvodu vážného poškození plodu, takže v současné době už nebude v podstatě vůbec možné v Polsku legálně podstoupit interrupci,“ upozorňuje ředitelka Amnesty International Linda Sokačová.

Potratová turistika

V důsledku zpřísnění potratového zákona se dá očekávat zvýšení nelegálních potratů v Polsku, ale také větší zájem o takzvanou potratovou turistiku. Úskalí nelegálních potratů i potratové turistiky spatřuje slavista Klípa nejen v ohrožení zdraví ženy, ale i ve finanční náročnosti.

„Povede to samozřejmě ke zvýšení potratové turistiky, protože výkon potratu mimo území Polska nemůže polský stát nijak zakázat. Žen se to dotkne v jednom konkrétním ohledu, a to finančním. Nelegální potraty na polské půdě jsou drahé, protože za ně hrozí trest tři roky odnětí svobody. V případech využití potratové turistiky je pak finančně náročný přesun do jiné země i provedení zákroku,“ zmiňuje Klípa.

Linda Sokačová serveru iROZHLAS.cz sdělila, že lze očekávat, že se příhraniční gynekologická zařízení v Česku nebo na Slovensku budou připravovat na zvýšenou poptávku v souvislosti s potratovou turistikou. „Už nyní některá zařízení v pohraničí reagují na situaci, mají například stránky v polštině a snaží se upozornit na svoje služby,“ říká.

Dva tábory

Protesty proti rozhodnutí ústavního soudu trvají již druhým týdnem a stále nepolevují. K původnímu tématu protestu se nabalují další problémy a protestující nyní žádají demisi vlády.

Za masovostí protestů lze podle Ondřeje Klípy hledat hned několik trendů. Bezprostředním důvodem bylo omezení legálního způsobu potratů, významnou roli ale hraje také obecná rovina, která je podle Klípy viditelná ve společenském napětí.

„V Polsku můžeme pozorovat naprosto jasné dělení na jakýsi liberální a konzervativní tábor, přičemž konzervativní polovina je v současnosti u moci a dlouhodobě a neustále tlačí na liberální polovinu. Především se jedná o kulturní otázky – dost často se týkají sexuality. Je viditelné jasné potlačování práv homosexuálů, zamezení sexuální výchovy ve školství a obecně otázka rovnosti žen je velké téma,“ poznamenává.

Změna kurzu

Polsko uzákonilo omezení interrupcí v roce 1993. Doposud měl ale zákon tři výjimky – ohrožení života či zdraví matky, otěhotnění důsledkem znásilnění či incestu a poškození plodu. O zákonné vyjmutí posledně jmenované výjimky se vládní i nevládní strany a činitelé snažili několik let.

„Nyní se jim to podařilo. Samozřejmě za okolností, kdy Právo a spravedlnost má jednoznačný monopol na vládu v Polsku,“ upozorňuje Ondřej Klípa z Univerzity Karlovy.

Demonstrace proti návrhům na změnu potratové politiky se konaly už dříve, nikdy ale nebyly tak slyšitelné a viditelné, jako je tomu nyní. „Jde o samotný právní rámec. Ostatní protesty se konaly kvůli pokusům o změnu, které se nepodařilo prosadit. Ale teď už se jedná o reálný verdikt,“ komentuje ředitelka Amnesty International Sokačová a dodává, že velké množství protestujících svědčí o šoku z rozhodnutí, který nemalá část společnosti zažívá.

Jak upozorňuje server EU Observer, protesty jsou také výsledkem generační obměny, kterou Polsko zažívá. Lidé, kteří v 90. letech zažili ustanovení potratového zákona, už tento problém neřeší. Dorostla však generace jejich dětí, kteří toto téma považují za zásadní. Na jejich stranu se pak přidávají i rodiče, kteří s jejich potřebami cítí.

Tento doprovodný aspekt v protestech vidí také Sokačová: „Proč se vládní strana protestů možná také trochu bojí, je fakt, že dospěla generace Poláků a Polek, která vidí situaci trochu jinak a požaduje větší oddělení státu od církve, nelíbí se jim zasahování církve do chodu státu.“

Role Práva a spravedlnosti

Protesty se zatím nesou v relativně klidném duchu. Účastníci se nedopouštějí výtržností, povětšinou pouze prochází hlavními ulicemi měst a nesou transparenty, kterými se vymezují vůči vládnoucí straně.

Několik potyček s agresivními chuligány, kteří s protesty nesouhlasí a chtějí „bránit kostely před nečestnými ženami“, už ale

musela policie řešit. Ondřej Klípa se domnívá, že pokud budou protesty intenzivně pokračovat, k většímu zásahu policie dojde a lze očekávat i zpřísněná opatření ze strany vlády.

„Už to avizoval Jarosław Kaczyński (jakožto muž, který de facto ovládá Polsko, byť na to přímo nemá funkci) v souvislosti s pandemií, kdy naznačil, že velké shromažďování lidí koronavirovou pandemií zhoršuje a je to následně morální vina protestujících, že se počet nakažených v Polsku může zvyšovat,“ odkazuje Klípa na slova předsedy Práva a spravedlnosti.

Kaczyński si tím podle Klípy připravuje půdu pro zpřísnění opatření, které by mohlo vést k omezení protestů. „Eskalace současného štěpení v Polsku na dvě poloviny a tyto pouliční boje – na jednu stranu se zdá, že ohrožují vládní pozici, ale na druhou stranu si myslím, že to panu Kaczyńskému do jisté míry vyhovuje. Strhává to na sebe pozornost a potom není vidět na různé další kroky, které vláda dělá a chystá se k omezení svobody v Polsku,“ podotýká slavista.

Ústavní soud budí kontroverze

Odpovědnost strany Právo a spravedlnost je zřejmá také proto, že většina současných ústavních soudců (v celkovém počtu 14) pochází z řad jejích kandidátů. Klípa upozorňuje, že ústavní soud „je plně ovládnut současnou vládnoucí stranou až na jediného člena, který tam zbyl z doby vlády opozice“.

Otázka nezávislosti polských soudů je případem, kterým se podle Sokačové dlouhodobě zabývá Amnesty International. „Amnesty dlouhodobě upozorňuje na fungování právního státu v souvislosti s polským ústavním soudem. Je nutné sledovat rozhodnutí soudu, jeho chování, navázání na vládnoucí garnituru. Jsou zde zjevné tendence ze strany vlády k ovlivňování nezávislé činnosti institucí,“ říká.

O faktickém zvrácení rozhodnutí ústavního soudu se vedou polemiky, podle Klípy je ale možná teoretická změna. Samotné rozhodnutí nemá právní moc. „Nejprve musí být vyhlášena zákonná norma ve sbírce zákonů, která konkrétně ustanoví nové podmínky. To se zatím nestalo,“ upozorňuje.

Úpravu verdiktu navrhoval v pátek prezident Andrzej Duda. Podle něj by interrupce měly být legální, pokud hrozí smrt dítěte při porodu nebo krátce po něm. Zákaz v případě méně vážného poškození plodu ale Duda dál podporuje.

Smířlivějším tónem po týdnu protestů mluvil také premiér Mateusz Morawiecki (PiS), který demonstranty vyzval k dialogu. „Žádám vás, abychom společně zasedli k rozhovorům. Ať se naše spory neřeší v ulicích a ať nejsou příčinou dalších infekcí,“ uvedl na facebooku premiér.

Proč verdikt o zpřísnění podmínek potratů padl právě nyní, nemusela být podle ředitelky Amnesty International jen shoda náhod. „Spousta analytiků a analytiček upozorňuje na úzkou spojitost s koronavirovou situací. V Polsku v době různých opatření a karantény platí poměrně přísná opatření, která se týkají omezení shromažďování, a lze se domnívat, že to rozhodnutí přišlo z důvodu opatření. Očekávalo se, že lidé proti němu nebudou tolik protestovat,“ míní.

Pokles preferencí

Podle posledních průzkumů volebních preferencí vládnoucí strana Právo a spravedlnost výrazně ztratila voličskou podporu. Za měsíc zaznamenala konzervativní strana 10% propad. Výsledek je zřejmě důsledkem opětovnému nárůstu nakažených koronavirem, ale „bez viny“ nebudou ani protipotratové protesty.

„Myslím si, že v tomhle konkrétním bodě se Jarosław Kaczyński možná trochu přepočítal, protože dosavadní podpora potratové politiky byla v Polsku zhruba půl na půl – mohl sázet na to, že to přispěje k podpoře konzervativního přístupu. Ale zdá se, že ani tito voliči už tento přístup neschvalují,“ komentuje vývoj volebních preferencí Ondřej Klípa.

Reakce Evropské unie

Polské protesty přilákaly pozornost po celém světě. K jejich vývoji se ale zatím komplexně nevyjádřila Evropská unie. Podle Klípy tak u toho i zůstane a k vývoji se budou vyjadřovat unijní činitelé pouze individuálně.

S tím souhlasí také ředitelka Amnesty International Sokačová, která se domnívá, že by unijní vyjádření přišlo až ve chvíli, kdy by byla nějakým způsobem omezována svoboda shromažďování a došlo k nějakému násilnému potlačování demonstrací.

„Spíš bych řekla, že se nyní Evropská unie zaměří na již probíhající jednání o dodržování demokratických hodnot nejen v Polsku, ale třeba také v Maďarsku,“ podotýká Sokačová.

1.30. Rozhovor s Jiřím Pondělíčkem

RÁDIO, Datum: 05.11.2020, Zdroj: ČRo Dvojka, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 13:44, Poslechovost pořadu: 151 305, Pořad: 08:30 Jak to vidí, AVE: 561 561,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,68

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dobrý den přeje Zita Senková, čas vyhrazený aktuální publicistice věnujeme dnes povolební analýze prezidentské volby ve Spojených státech. Pozvání přijal Jiří Pondělíček, amerikanista z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Ráda vás vidím, dobrý den.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

Dobrý den, děkuju pozvání.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Zaměříme se také například na umění prohrávat, důležitost Pensylvánie či štěpící linie V americké společnosti, nerušený poslech. Amerika stále sčítá hlasy, ještě nezná vítěze prezidentských voleb, zatím mírně vede demokratický kandidát Joe Biden. Jeho náskok na Donalda Trumpa se zvyšuje, ale aktuálně se jeví, že přece jenom ten náskok bude menší, než se čekalo, pane Pondělíčku, že by se průzkumy, které Bidena přece jenom favorizovaly, nemýlily?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Ano, ony se spletly v mnoha státech a přesto vlastně ten celkový model se nemýlil, možná právě proto je vidět, že mu ty modely dávaly třeba devadesátiprocentní šanci právě proto, že když se podíváme, kde všude se průzkumy mylily v Trumpův neprosběch, kde ho podceňovali. Texas, Florida, určitě už to vypadá, že Michigan, Wisconsin, kde měl Biden vyhrát o 8 % plus minus, tam je samozřejmě statistická chyba ± 3 %, ale ta statistická chyba by pořád znamenala, že Biden vyhraje o 5 % a ve Wisconsinu to vypadá, že to bude půl procenta, v Michiganu 2 %, tak když se podívám Ohio, tam ty chyby byly také výrazné, čili ta jeho vysoká šance v těch statistických modelech byla daná právě tím, že on si mohl dovolit jaksi nebo mohl, mohlo, mohlo se klidně stát, že se ty průzkumy hodně pletou a on se stejně stane prezidentem, měl hodně těch polštářů, hodně těch států, které nemusel získat, ale mohl získat, naopak prezident a je to vidět teďka pokud nezíská Arizonu, kterou třeba Fox News už ohlásil, že tedy vyhrál Joe Biden, ale New York Times a další servery ještě váhají, tak pokud by prezident nezískal Arizonu, tak už by ta jeho cesta do Bílého domu byla, byla vlastně vyloučena.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Pokud se nepletu, já se aktuálně dívám na web New York Times, tak je tam 6 šedých políček, to znamená, že ještě se sčítá třeba v Arizoně, 86 % hlasů je aktuálně sečteno v této chvíli v době našeho vysílání, každopádně i z toho co jste řekl, pane, pane Pondělíčku vyplývá, že ten souboje je velmi těsný, velmi vyrovnaný, není tam žádný velký rozdíl 10, 20 %, odráží to tu rozpolcenost Ameriky?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Určitě, ono ani se nečekalo 10, 20 %, ono se čekalo, pokud by Joe Biden vyhrál o nějakých 6, 7 %, což ty průzkumy, ty průměry byly třeba 7,5 celonárodní, tak by pravděpodobně ta, ten sbor volitelů potom má tu tendenci vlastně zvýrazňovat to vítězství, takže on by, pokud by vyhrál třeba o 7 % a získal by ve Floridu, získal Georgii, získal by Severní Karolínu, tak mohl mít třeba nějakých 360, 370 volitelských hlasů a to už by bylo poměrně výrazné vítězství, asi nikdo nečekal, nebo to by bylo opravdu extrémní překvapení, kdyby Joe Biden vyhrál dvouprocentním rozdílem v tom celonárodním, celonárodním hlasování, to rozdělení je určitě vidět a je zajímavé to sledovat i z toho ohledu, že se oběma kandidátům zřejmě podařilo dostat k urnám mnoho nových voličů, když se podíváme na volební účast, tak ta už teďka vypadá, že bude atakovat k hranici 145 000 000 možná i více, a to je výrazně více než, než třeba v těch minulých volbách, Donald Trump už teď má, tuším víc hlasů celkově, než získal Barack Obama.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

2008 ano.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

V roce 2008, čili je tam vidět ohromná politická mobilizace a i když to vypadá, že to demokraté budou mít o nějaká možná 4, 5, maximálně 6 % celonárodně, že budou mít více, tak, tak to rozdělení není nějak dramaticky, jak vy jste říkala 10, 11 % navíc pro jednu stranu, ale ta společnost je opravdu rozdělená hodně, hodně napůl.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Co se týče možných paralel mezi těmi letošními volbami a těmi před čtyřmi lety, kdy proti sobě stály Donald Trump a Hillary Clintonová. Vidíte tam teda něco společného podobného?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Tak Donaldu Trumpovi se opět podařilo ty průzkumy překonat, já bych řekl, že v některých těch státech vlastně daleko více nebo uvidíme, jak na tom bude Pensylvánie, ale já jsem si dával dohromady mapku, protože samozřejmě ono bylo celkem jasné, že Joe Biden s nejvyšší pravděpodobností vyhraje na celkový počet hlasů, to bylo jasné už před volbami, ale ten systém je poměrně komplikovaný, já jsem si dal dohromady mapku, pokud by se Donaldu Trumpovi podařilo vyhrát všechny státy, kde je to v rámci statistické chyby, což byly právě státy Arizona, Texas, Florida, Severní Karolína, Georgie i Ohio Iowa, kde třeba Ohio nakonec vyhrál celkem jasně, ale tady ty všechny státy měly naprosto realistickou šanci vyhrát a plus, kdyby se v Pensylvánii opakovala plus minus ta chyba v roce 2016, ono by potřebovala být asi jenom o dvě desetiny procenta větší a už vlastně tam najednou vyskočilo, že by mohl získat tímto způsobem 280 voličských hlasů, čili to byl ten jeho, to byla ta jeho možná cesta do toho prezidentského, prezidentského úřadu a ta paralela je jasná stejně jako v tom roce 2016, pokud by se Donald Trump stal prezidentem, tak by to bylo opět s tím, že by prohrál celkový počet hlasů, ale vyhrál by ve sboru volitelů, byl by prvním prezidentem, kterému se podařilo 2x takhle.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Možná bychom se mohli zastavit u Pensylvánie, odkud vlastně Joe Biden pochází, není to totiž pouze v uvozovkách jeden z federálních států Spojených států, už jednou /nesrozumitelně/, promiňte Pensylvánie významně promluvila do těch amerických prezidentských voleb, snad připomeneme, že ve Filadelfii byla v roce 1776 podepsána americká deklarace nezávislosti, říká se, že je tam jakási, v uvozovkách rovnice modrá města, červený venkov, ale i to se mění.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

No.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jak volí Pensylvánie?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Ono, ono se to mění, ale ne úplně přímo v těch městech nebo na venkově, a to je a a propos ten trend je všude nejenom v Pensylvánii, když se podíváte tak ty venkovské obvody, tak ty jsou opravdu temně rudé, když bychom si tu mapu odstínovali podle toho procentním rozdílu, řekl bych, že možná někde to bylo letos výraznější, než, než v minulých letech, jsou obvody

například v Nevadě, kde se ještě pořád počítá, tak jsou obvody, kde má Trump 88 % hlasů, čili to je ohromný náskok, ale co se mění, a to co vlastně jsou ty obvody, kam se snažili demokraté napřít svoji pozornost, tak to jsou ty, to jsou ta předměstí, zvláště tedy ta bohatší, ono předměstí v Americe mohou být chudší i bohatší, tak zvláště na ta bohatší předměstí, tak tam to vypadá a koneckonců to vypadalo podobně i v roce 2018 těch sněmovních volbách, že ta se od republikánů mírně odvrací a naopak oni si to vynahrazují v těch, v těch méně zalidněných oblastech, kde jsou menší městečka a vesnice.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dnes ve vysílání hovořím s amerikanistou Jiřím Pondělíčkem z Institutu mezinárodních studií. V momentě, kdy podle veškerých relevantních zdrojů o vítězi letošní prezidentské volby stále nebylo ani v této chvíli není jasno, když sčítání hlasů je v plném proudu, se včera vlastně přesně před 24 hodinami Donald Trump označil za vítěze a zas vyzval k zastavení sčítání, pane Pondělíčku, co tím vlastně Donald Trump sleduje touto rétorikou, sice překvapení to není, protože on to avizoval už dříve.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Ono částečně to bude, částečně to bude nějakým způsobem snaha vybudit ty svoje příznivce nebo byla snaha vybudit ty příznivce před volbami, tady tím ukradnou vám /nesrozumitelně/, musíte přijít hlasovat a tak dále, co se týče po volbách já se domnívám, že Donald Trump opravdu se pokusí a teď neříkám nutně zpochybnit a ukrást volby, ale určitě se pokusí vzhledem k tomu, že ty výsledky, například ve Wisconsinu je to v rámci 1 %, zatím v Nevadě je to v rámci 1 %, bude to těsné, nejspíš i v Pensylvánii, takže minimálně požádá o přepočítávání těch hlasů a bude se případně snažit některé ty, některé ty korespondenční nebo ty, které on tvrdí, že jsou zmanipulované, byť pro to není sebemenší důkaz, takže se je bude pokusit, že se je pokusí vyřadit.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Vlastně kampaň Donalda Trumpa už podala žaloby na průběh voleb v několika státech, co to může přinést, i pokud k tomu tedy dojde nebo možná už stačí zůstat u této rétoriky podle vás, jak se to promítne vlastně v tu důvěru Američanů, v legitimitu voleb jako takovou.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Podle mě je tady to nebezpečná hra s ohněm a je v tomhle vidět v Americe postup, který není úplně podle mě nebo vývoj, který není úplně dobrý, když se podíváme v roce 1960 volby Kennedy x Nixon, ty volby byly velmi těsné, byly velmi vypjaté a z toho co víme dnes, tak opravdu na mnoha místech se podvádělo, což tehdy nebylo úplně nic tedy jaksi neběžného, ať už se podíváme na americký jih, kde tedy samozřejmě nemohli volit Afroameričané, i ti co třeba měli registraci, byli často zadržováni, ale i v jiných městech fungovaly ty /nesrozumitelně/ machine, které nějakým způsobem těmi hlasy ne přímo, že by nutně přepisovali hlasy, ale, ale jaksi podporovali určité skupiny, třeba odbory, aby volily určitým způsobem a tak dále a Nixon přesto tehdy odmítl nejenom ty volby zpochybnit, ale dokonce i odmítl zažádat o přepočítávání, přestože to bylo poměrně těsné v několika státech s tím, že právě nechce podřít důvěru ten systém. V roce 2000 jsme měli velmi těsné volby, Al Gore nakonec ten výsledek uznal, ale už si od toho přepočítávání zažádal, byť já mu to samozřejmě nechci vyčítat, ale ta šance, že to přepočítávání změní stovky hlasů, je poměrně malá, v roce 2016 požádali demokraté o přepočítávání Michigenu a po přepočítání celého státu ten rozdíl byl 130 hlasů. Byly pro Donalda Trumpa navíc ještě ke všemu ale tehdy demokraté by potřebovali ještě 22 000 hlasů navíc, což už je téměř nemožné, i v roce 2000 to pořád bylo přes 500 hlasů, které by se musely změnit, což už by teoreticky se stát mohlo, ale pořád v rámci celého státu ta šance není, není tak velká, že těch chybových hlasů se prostě objeví tolik a důvěru v ten systém to nabourává, rok 2000 ty volby jsou pořád vlastně takovým neuralogickým bodem, i díky tomu, že musel rozhodovat nakonec Nejvyšší soud.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A musí rozhodovat až Nejvyšší soud?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

To uvidíme, kam ty spory dospějí, tehdy rozhodoval Nejvyšší soud proto, že vlastně se blížila ta hranice, oni tomu říkají ten si save harbor deadline, kdy musí vlastně státy deklarovat kongresu, koho vysílají do sboru volitelů, protože to je, právě sbor volitelů nakonec v prosinci zvolí prezidenta a Nejvyšší soud argumentoval, že prostě tento přepočítávání se už nemůže stihnout tak, aby Florida dokázala tedy potom včas vyslat ty volitele do sboru volitelů, a proto to bylo zastaveno, záleží na tom, jak by ty spory vypadaly nyní, jak dlouho by to trvalo, co přesně by prezident a jeho tým napadali a já pokud tak v Michiganu tvrdí, že podali žalobu, protože jim nebyl umožněn přístup do některých těch místností, kde se údajně ty hlasy zpracovávaly, to musí rozhodnout soud, jestli to je oprávněné nebo ne, to my odsud těžko posoudíme, jestli, jestli je pravda, nebo ne, ale pak by záleželo na tom, jak rychle rozhodne ten soud, kdy přijde odvolání, jak rychle rozhodne po odvolací soud, kdyby se to dostalo k Nejvyššímu soudu a jestli by potom tady byl vlastně dostatek času ty hlasy ještě nějakým způsobem zpracovat tak, aby, aby Michigan mohl včas vyslat ty ty volitele.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Něco takového by se muselo udít jenom nebo pouze v prosinci, aby se stihlo vlastně i včetně té inaugurace, která by měla proběhnout 20. ledna 2021 nebo je tam nějaký termín z hlediska zákonů?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

To je ten save harbor, kdy prostě ty státy musí říct, koho do toho sboru volitelů vysílají, ono totiž ten systém je v podstatě hybridní, státy si rozhodují o tom, jak organizují ty volby na svém území, ale federální vláda jim říká, do kdy od nich chce slyšet výsledky, takže tam už vlastně potom prostor to nějak protahovat není, protože ten stát jako deklaruje výsledek, ale federální vláda říká, já ten výsledek chci do téhle doby vědět nebo nepotřebuji výsledek ve smyslu lidového hlasování, to je další zdroj nervozity, mluvím se o tom, že v některých těch státech, které jsou, kde jsou ty zákonodárné sbory republikánské, ale případně tam vyhraje Joe Biden, což by mohl být případ třeba George, pokud, pokud tedy tam nakonec to těsné, teď to zatím vypadá, že to bude hodně vyrovnané, takže by ty státy prostě řekly, no pořád se přepočítává, nestihá se to, a protože ústava netvrdí, že to nutně musí být hlas lidu, kdo rozhodne, kdo bude ve sboru volitelů, tak by zákonodárný sbor státu Georgia řekl, jelikož se prostě nestihá přepočítávat a ty výsledky nejsou důvěryhodné, tak tady je seznam volitelů, které my vysíláme do sboru volitelů, aby volili, tohle je, tohle jsou lidé, kteří, kterým věříme, že budou reprezentovat dobře, tedy vůli, vůli našich občanů a vlastně by tak to lidové hlasování úplně, úplně obešli.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jak bývalí prezidentští kandidáti ve Spojených státech vůbec uměli nebo umějí prohrávat?

Jiří PONĎELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Já se domnívám, že historicky to bylo velice dobré, že opravdu Amerika se pyšnila tím, že tím, že to předání moci nejenom tedy to uznání porážky, ale i to předání moci probíhalo, probíhalo velice, velice klidně, a to i třeba v tom roce 2016, když si vezmeme ten projev Baracka Obamy v době, kdy uvítal Donalda Trumpa, tehdy již zvoleného, ale ještě tedy před inaugurací prezidenta, tak ten jeho proslav, kde říká, že tedy teď všichni si musíme přát, aby Donald Trump uspěl, protože když uspěje Donald Trump, uspěje i celá Amerika, tak minimálně, minimálně ta rétorika prostě byla většinou taková, že všichni zdůrazňovali ten celonárodní zájem, nikoliv ten stranický a a to, že tedy ten nově zvolený prezident, i když se jim třeba nemusí líbit jeho politika, takže teď je tedy tím, za koho je třeba se modlit, komu je třeba přát štěstí.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Když se podíváme na reakce Joea Bidena bezprostředně po ukončení voleb, respektive tedy hlasování, jak on se vám jeví, co se týče jeho proslavu, jeho rétoriky, možná připomenu, že jeho tým si rozhodně věří, spustil například web s plánem na obnovu ekonomiky, byl /nesrozumitelné/ jedno vlastně z hlavních hesel jeho kampaně, které bychom volně mohli přeložit jako vybudujeme to znovu lépe, věří si každopádně?

Jiří PONĎELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Tak ono asi pokud by se člověk nevěřil, tak by těžko mohl kandidovat na amerického prezidenta, to asi není úplně funkce a už vlastně ta kampaň asi není úplně pro lidi, kteří jsou stydliví nebo nejistí nebo nějakým způsobem o sobě, o sobě příliš pochybují, ale já si myslím, že to jeho vystoupení po volbách bylo poměrně uměřené, on řekl, že je potřeba vyčkat, že si tedy věří, že to nakonec dopadne tehdy ještě vlastně, když vystoupil, tak ve Wisconsinu, Michiganu i v Pensylvánii pořád tady svítila červená, ale těch hlasů nebylo sečteno ještě tolik, on řekl, že si věří vzhledem k těm korespondenčním hlasům, tak věří, že tedy nakonec v těchto státech zvítězí, ale že je opravdu potřeba vyčkat, než se bude, než se bude kdokoliv vyhlášovat jako vítěz, co se týče té jeho politiky, tak samozřejmě oni ty, oni musí nějakým způsobem reagovat na to, že Amerika momentálně je v krizové situaci, nejde jenom o tedy jaksi ta úmrtí způsobená koronavirem, ale i ekonomickou krizí, která samozřejmě se na to navázala a také ohromné deficity, které díky tomu nebo nejenom díky tomu Spojené státy budou muset řešit. Ono už vlastně v roce 2019 ten deficit byl skoro 4,6 % HDP, a to byl vlastně deficit ještě předkrizový, nyní se odhaduje, že by Amerika v roce 2020 v tom fiskálním roce mohla mít deficit přes 3 biliony dolarů, a to by bylo asi 16 % HDP a bylo by to nejvíce od roku 1945, od konce druhé světové války, takže, ať už bude prezidentem kdokoliv, teď to momentálně vypadá, že to bude spíš Joe Biden, ale pořád ještě to může být i Donald Trump, ať už bude prezidentem kdokoliv, tak prostě bude potřeba tady ty zásadní problémy Ameriky řešit a myslím si, že Joe Biden se snaží prostě Američany uklidnit, že to nějakým způsobem zvládne.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Kudy vedou ony štěpící linie společnosti?

Jiří PONĎELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

U těch štěpících linií v Americe je několik, určitě je tam generační, uvidíme tedy, jaká budou ty, ta závěrečná čísla, ale když se mluvilo o těch nových voličích, které se oběma kandidátům podařilo přilákat k volbám, tak to vypadá, že demokratům se podařilo hodně mobilizovat mladé, což nemusí být úplně nutně Joe Bidenem, ale spíš tedy jaksi tím levicovějším křídlem demokratické strany Bernie Sandersem, Alexandrou /nesrozumitelné/, kteří tedy jaksi určitě v primárkách Bernie Sanders v primárkách koneckonců kandidoval proti Joe Bidena, kteří si přál jiného kandidáta, ale nakonec se tedy sjednotili za tím demokratickým kandidátem, takže vypadá to, že tedy jaksi mladí volili hodně a volili hodně demokraticky, oproti třeba generaci svých rodičů, další dělicí linie už jsme tady zmiňovali, venkov, velká města, ale i třeba města, předměstí, když tam se to, ono se to přelévá ty, ty voličské koalice, které vlastně stojí za těmi dvěma velkými stranami, tak se proměňují v čase, takže to není úplně stabilní, ale ta dělicí linie třeba města a venkov, minimálně centra měst a ty menší osady, tak ta dělicí linie vypadá, že naopak se ještě, ještě zpevňuje, ty výsledky jsou čím dál tím více rozdělené.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Slyšela jsem názor, že část Američanů, jako kdyby žila v minulosti, zatímco co ta druhá už vlastně se vidí v budoucnosti nebo mentálně už je tam.

Jiří PONĎELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Ono se o tom mluvilo hodně už vlastně na přelomu devadesátých let a tedy nultých let 21. století.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Takže se nic nového.

Jiří PONĎELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Dá se říct, nic nového, ono se už tehdy se objevil termín /nesrozumitelné/ America, čili metropolitní a retro Amerika, čili to je vlastně to, přesně o čem mluvíte, ono to není nutně v minulosti, že by nechtěli používat technologie, naopak třeba je pravda, že internetové připojení je často důležitější právě pro ty odříznuté komunity, ale nebo ne, odříznuté, ale pro ty méně dostupné komunity a je třeba si uvědomit, že veřejná doprava není v Americe zdaleka tak dostupná jako u nás, takže opravdu, když žijete někde, někde v rurální oblasti Kansasu, tak pokud nemáte vlastní auto, tak ta situace pro vás třeba najít si práci, kam byste mohli se dostat, dojíždět, je, je extrémně složitá, takže ta infrastruktura je, je, je opravdu velmi špatná tam v tomhle tom.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Americké volby pro naši stanici komentuje Jiří Pondělíček, amerikanista z Univerzity Karlovy, jak na volbu amerického prezidenta pohlížejí a možná, co si od toho také slibují v Evropě, v Rusku, v Číně?

Jiří PONĎELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Ona ta situace v Evropě si myslím, že se rozhodně dá mluvit, pokud budeme mluvit o Evropské unii jako celku, tak ta si přeje zvolení Joe Bidena, už jenom proto, aby se uklidnily ty vyhrocené obchodní vztahy, kdy Donald Trump vlastně třeba vyhrožoval cly na německá auta a tak dále, co se týče Ruska, tam se mluví o tom, že oni podporovali nebo snažili se vlastně i ty

deinformační kampaně podporovat Donalda Trumpa, což si nemyslím, že nutně musí být tím, že si přáli politiku Donalda Trumpa, ale spíš prostě oni, oni to vnímají tak, že jakýkoliv rozpor, jakékoliv, jakákoliv nejednota v americké společnosti je pro ně dobrá, takže já bych řekl, že i pokud vyhraje Joe Biden, tak vzhledem k tomu, jak ten výsledek bude těsný a jak mají možná chaos nás čeká po volbách, tak to pro ně bude dobré. U Číny tam se spekovalo ty konzervativní listy v Americe psaly, že Čína si přeje Joe Bidena. Já si myslím, že to je trošku složitější, že na jednu stranu oni si od něj třeba slibují ukliďnění těch obchodních vztahů, ne tak vyhrcoené obchodní války, cla a tak dále, ale nedomnívám se, že by tam bylo nějaké vložení významné přehodnocení americké politiky a naopak co třeba Čína může vnímat negativně je to, že Joe Biden by mohl, byť zatím tam není žádný definitivní slib, ale mohl by obnovit jaksi americkou účast na tom transpacifické partnerství, což je vlastně obchodní dohoda, která by zahrnovala mnoho těch států, které momentálně v oblasti spoje obava z čínské expanze, ať už je to Japonsko, Vietnam, Filipíny a tak dále a že by mohli tedy jaksi vlastně vytvořit nějakou jednotnější ekonomickou hráz té čínské expanze.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Kdo by si naopak přál Donalda Trumpa, aby setrval v Oválné pracovně?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Mluví se o tom, že Rusko si přeje Donalda Trumpa nebo jeho setrvání, ale říkám, tam spíš bych to viděl, jako že Rusko si prostě přeje nebo pro Rusko bude dobré, když bude v Americe co největší chaos, určitě Poláci měli s prezidentem Trumpem velice dobrý, dobré vztahy.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Maďarsko také?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Maďarsko také, ale já bych u Poláků rád vyzdvihl to, že tam to nebylo jenom s Donaldem Trumpem, oni samozřejmě si byli ideově bližší než s Barakem Obamou, ale Polsko cílevědomě buduje ty transatlantické vztahy, je dobrým spojencem Spojených států, ať už je v Bílém domě demokrat nebo republikán, vlastně i s Barakem Obamou, byť tehdy vlastně ten projekt protiraketové obrany, o který Poláci hodně stáli, byl odpískán, tak oni vlastně vyjednáváním a nějakým tlakem si dokázali, dokázali vymoci to, že ty vojenské základny nebo, že nějaké, nějaká část zmenšeného protiraketové štítu u nich nakonec stejně vyrostla, ve druhé, ve druhém funkčním období Baracka Obamy, tak už vlastně začala ta opětovná, ten opětovný nárůst americké přítomnosti v Evropě, která se právě projevovala hodně v Polsku, čili tam to není jenom otázka jednoho prezidenta, ale tam je to dlouhodobá tedy zahraničně politická strategie Varšavy.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A myslíte si, že by pokud by se novým prezidentem stal Joe Biden, že by došlo k zásadnímu přehodnocení americké politiky, zahraniční politiky?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Joe Biden slibuje, že by došlo k ukliďnění vztahů se spojenci, že by tedy jaksi nevyvolával obchodní spory, neútočil by na, na na země, které tedy jaksi jsou s Amerikou spřízněné tím demokratickým uspořádáním a nějakými společnými zájmy, ale třeba právě ve vztahu k Polsku, tak nečekám nějakou výraznou změnu, protože říkám tam ty bezpečnostní zájmy jsou z obou stran dlouhodobé, ta politika si myslím je předvídatelná už, už mnoho let, kde by mohlo dojít k nějakým změnám, krom tedy Evropy, která to vyhlíží asi spíše s nějakou nadějí, tak je Blízký východ, ale tam uvidíme, do jaké míry, do jaké míry bude Joe Biden stejně proizraelský, jako byl, jako byl Donald Trump, on mluví o větší zdrženlivosti, ale zároveň je třeba si uvědomit, že historicky Amerika je, ať už jí vládli demokraté nebo republikáni, byla dobrým spojencem Izraele, takže taky asi nečekám, že by se ta politika otočila o 180 stupňů.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Tak to vidí Jiří Pondělíček z Institutu mezinárodních studií Univerzity Karlovy, já vám děkuji za vaše postřehy, za váš čas a přeji hezký den.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Děkuju za pozvání, na shledanou.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Na slyšenou se těší Zita Senková, mým zítřejším hostem bude bezpečnostní poradce Andor Šándor, příjemný poslech dalších pořadů Českého rozhlasu Dvojky.

1.31. Rozdělená společnost

TV, Datum: 05.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 05.11.2020 23:34, Sledovanost pořadu: 67 305, Pořad: 21:31 Horizont, Země: Česko, GRP: 0,75

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

A situaci probereme se sociologem Martinem Potůčkem z fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Může podle vás budoucí prezident, ať už to bude kdokoliv, Američany sjednotit? Je možné tyhle rány zacelit a změnit atmosféru, která je velmi rozjítřená?

Martin POTŮČEK, sociolog

Velmi obtížně. Ta společnost je rozhodně hodně rozdělená. Možná by se dalo říci i jakoby rozeštvaná. A i když to není jediná země, ve které vnímáme takovéto rozštěpení společnosti, tak v té Americe se skutečně zejména v těch posledních letech v té době, kdy skutečně prezidentem byl a stále je Donald Trump, zvýraznilo. A zejména v tom posledním roce víte, že znovu vypukly nepokoje, které souvisely i s početnou afro americkou menšinou, která se cítí být a pravděpodobně často právem jaksi utlačována tou povětšinou bílou policií, a to jistě na klidné atmosféře ve společnosti nepřidalo. Chci ale říci, že samozřejmě vedoucí politik může udělat hodně buď pro utlumení nějakých těch velkých napětí a vášní, anebo naopak na jejich jítření. A tady si myslím, že nemůže být sporu, že právě stávající americký prezident hrál spíše tu jítřící roli než tu roli uklidňující.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

List Guardian dokonce přímo viní Donalda Trumpa z rozdělení Američanů a píše, že jde o Trumpovu politiku zloby a nenávisti. To je přímo citát z jeho článku. List se obává, že to nebezpečné rozdělení společnosti už vlastně není výjimkou, ale normou. Změnilo se nastavení Američanů v jejich hlavách řekněme?

Martin POTŮČEK, sociolog

Já bych tady asi s tím redaktorem příslušného deníku nesouhlasil úplně, poněvadž to rozdělení musí mít nějaké hlubší příčiny. Příčiny hlavně ekonomické. Není tajemstvím, že v posledních 40 letech to byla právě střední třída ve Spojených státech, která hodně a hodně ztrácela ve srovnání se situací jejich otců a někdy i jejich dědů, takže to rozštěpení společnosti má samozřejmě mimo jiné i o ty vlastně důsledky, které jsou dány ekonomickým vývojem, které jsou dány stagnací střední třídy, které jsou jistě dány také tím, že mnohá tradiční průmyslová odvětví ze Spojených států se přestěhovala do jiných zemí a dělníci ztráceli svá místa.

Hana SCHARFFOVÁ, moderátorka

Ano, ten odchod průmyslu do zahraničí je mimo jiné téma Donalda Trumpa, ale vraťme se k těm dělicím liniím americké společnosti, kudy tedy procházejí? Je to město versus venkov? Bílí versus barevní? Nebo kde je vlastně to rozdělení americké společnosti, pokud to můžeme stáhnout na tyto volby?

Martin POTŮČEK, sociolog

Samozřejmě je těch rozdělení, těch rozštěpů celá řada. Není to jenom bohatí, chudí nebo bílí, černí, určitě ne. Ale je to tak, že třeba právě ta dělicí linie mezi barevnými, řekněme, a bílými je chronickým problémem americké společnosti, se kterou americká společnost lépe nebo hůře zápasí už vlastně několik století a stále se jí to příliš nedaří. Rozhodně je tam i zřetelná dělicí linie mezi obyvateli velkých měst, to znamená vzdělanějších obyvatel, vesměs vzdělanějších obyvatel a obyvatel z těch menších měst nebo vesniček, kteří, pravda, jsou z hlediska vzdělanosti na tom trochu hůře. Je tam další zajímavá linie, třeba na Floridě, jestli si to nepletu, zvítězil Trump a zvítězil mimo jiné také proto, poněvadž tu svoji volební strategii založil na tom, že jeho oponent Joe Biden je vlastně komunist a ta početná emigrantská komunita Kubánců, kteří přesídlili do Spojených států a žijí právě na Floridě, tím pádem jako ve své většině hlasovala pro Trumpa, takže vlastně těch dělicích linií je tam více.

1.32. Do čela Spojených států

TV, Datum: 05.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 2, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 02:11, Sledovanost pořadu: 63 068, Pořad: 22:00 Události, komentáře, AVE: 304 290,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Joe BIDEN, demokratický kandidát

Myslím, že tahle země se musela vypořádat s ekonomickými problémy a také s covidem. A dokázali jsme zorganizovat skvělým způsobem volby i v téhle pandemii. Bohužel díky téhle pandemii jsme ztratili už téměř 240 000 našich spoluobčanů. Je ještě mnohem více rodin, které znají někoho, kdo na tuhle příšernou nemoc zemřel. Ale volby v Americe vždycky jsou způsobem, jakým američtí občané dokážou projevit svoji vůli. Jsou to právě o ni, nikdo jiný, kdo vybírají prezidenta Spojených států amerických, a proto musíme spočítat každý jeden hlas. A přesně to se právě teď děje, a tak by to také mělo být. Demokracie nikdy nevypadá úplně krásně na první pohled, někdy od nás vyžaduje trpělivost, ale tuhle trpělivost my jsme měli v posledních 240 letech, kdy si sami vládneme a celý svět nám jí záviděl. A my se senátorkou Harrisovou si myslíme, že ten konečný výsledek bude opravdu velice dobrý. Myslíme si, že až spočítáme každý hlas, tak my budeme vítězi, ale chtěl bych znovu vyzvat všechny, aby zůstali v klidu. Proces funguje, děje se to, co se dít má, počítají se hlasy a velice brzy budeme znát výsledek. Takže ještě jednou, moc děkujeme za vaši trpělivost, ať se vám daří a ať Bůh ochraňuje naše vojáky.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Tak byl krátký brífink Joea Bidena, my to téma ještě doprobereme. Vedle mě sedí Jiří Pondělíček, amerikanista z institutu mezinárodních studií a fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Spočítat každý hlas, musíme spočítat každý hlas, každý hlas, každý hlas spočítat. To zaznělo několikrát. Váš komentář k tomu, co Biden řekl?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

To není nic nového, on to opakuje dlouhodobě nebo respektive už v tom svém prvním povolebním vystoupení vlastně mluvil o tom, že je potřeba být trpěliví, je potřeba vyčkat. Ono to bylo zřejmě už dopředu, že to bude trvat nějakou dobu. Vlastně všechny seriózní deníky, všichni seriózní analytici o tom mluvili. Je to způsobeno tím, že v těch státech, které nemají zas takovou zkušenost s tou korespondenční volbou nebo nejsou úplně zařízené na takový nápor, tak konkrétně třeba republikánské legislativy Michiganu a Wisconsinu blokovaly to, aby mohli ty státy začít počítat dříve, což je běžné například na

Floridě, v Texasu nebo právě v Georgii, kde vlastně dojde právě už před volbami k přečtení těch korespondenčních hlasů, a proto třeba ty výsledky na Floridě, v Texasu už nyní známe, takže dalo se to očekávat. Myslím si, že je opravdu potřeba vyčkat. Správně, si myslím, že tady zaznělo, že Joe Biden má třeba do Bílého domu momentálně podle těch předpokladů blíže, ale není radno teďka nic vyhlášovat, prostě je opravdu potřeba počkat, až všechny ty důležité státy budou sečteny.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Pojďme teď probrat, jaká je atmosféra v Americe. Americká společnost byla rozdělená asi vždycky, ale teď je to podle některých tak polarizované, že víc už to nejde. Co se to s Američany děje? Jak blízko jsme tomu nejčernějším scénáři, o kterém mluvil i pan Kobza, tedy občanská válka.

Jiří PONĎELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

No, občanská válka, on mluvil o tom rozdělení. Je pravda, že mnozí politologové, sociologové mluví o tom, že americká společnost je nejvíce rozdělená právě od občanské války, ale ten velký problém tady je, že ty dělící linie nejsou tak geograficky hezky, v uvozovkách, vymezeny. On mluvil o zvolení Abrahama Lincolna, ale ten v mnoha těch státech na jihu vůbec nekandidoval, protože prostě tam nebyl v podstatě k těm volbám ani připuštěn. Takže on vlastně veškeré ty svoje hlasy získal na severu. Ta dělící linie momentálně by vedla daleko víc skrz jednotlivé státy, skrz jednotlivé okresy a skrz jednotlivé komunity. I na Floridě a v Texasu, kde zvítězil Donald Trump, tak pořád ten zisk pro Joe Bidena je přes 45, 46 %. To jsou miliony lidí. Stejně tak Michigan, Wisconsin, Pensylvánie, vypadá to, že minimálně vyšší Wisconsin už tady byl vyhlášen, Pensylvánie bude velmi těsná. Ty zisky tam jsou, ty rozdíly jsou jednotky desetin nebo desetiny procenta a jednotky procent, takže ti lidé opravdu žijí vedle sebe, byť třeba někteří ve městech a někteří víc v těch rurálních komunitách, ale není to tak vymezené, že by opravdu to šlo třeba vyřešit odtržením nějakých konkrétních států. Ty dělící linie vedou uvnitř těch států.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Takže je to tak, že ta demokracie už je tak křehká, že prostě neunes ani jedny demokratické volby. Není to tak, že my, Evropané tomu nerozumíme.

Jiří PONĎELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

Tak já se domnívám, že ta polarizace je vidět i v Evropě. Ta vyhocená rétorika, to, kdy vlastně ten protivník není vnímán jako někdo, kdo, a to je velmi důležité, to američtí politici v minulosti často opakovali, že prostě oni si samozřejmě myslí, mluvil o tom John McCain v roce 2008, kdy odpovídal voličce, která říkala, že se bojí, co se stane, když vyhraje Barack Obama. On ji uklidňoval a říkal: Já si samozřejmě myslím, že bych byl sakra lepší prezident, než Barack Obama a to je taky důvod, proč kandiduju. A s Barackem Obamou se neshodnu na spoustě politických věcí, ale je to člověk, který miluje svoji zemi a chce pro ni to nejlepší. Není čeho se bát. A to je hlas, který bych řekl, že nám v poslední době nebo Američanům, ale řeknu i částečně v Evropě, nám hodně, hodně chybí.

Jana PEROUTKOVÁ, moderátorka

Ještě poslední věc. Já jsem zaznamenala zprávy, že demokraté už začali vyzývat ke sponzorským darům pro financování soudních procesů. Jaké bitvy vy očekáváte? Vyložte laicky, proč do toho musí vstupovat soudy, to to prostě nestačí jen v těch sporných regionech spočítat a je to?

Jiří PONĎELÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, FSV UK

No, ono záleží na tom, na co si kdo bude stěžovat. Jsme tady slyšeli, že Donald Trump chtěl zastavit to počítání, to je prostě proto, že ono zneplatnit lístky bude už velmi těžké. Většinou to přepočítávání, ty rozdíly potom, ty nové hlasy, to je řádově o stovky hlasů jinde. To by mu nikde v těch státech nestačilo, takže jde o to zastavit počítání v nějaké fázi, která je, v uvozovkách, pro mě výhodná. Tady zaznělo v tom roku 2000, ale tam soud žádné lístky dnes neplatil. Tam prostě vzhledem k tomu, že už se blížil termín, kdy Florida musela ohlásit, koho vyšle do sboru volitelů, tak prostě řekl, že to zastavuje to přepočítávání, protože se prostě nemůže stihnout včas.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Ještě poprosím Lubomíra Zaorálka a Jiřího Kobzu o krátký komentář k tomu, co jsme slyšeli od Joe Bidena. Znělo to možná pánové, jakože neřekl nic moc, ale asi se to v této fázi možná nedá očekávat, pane Kobzo.

Jiří KOBZA, poslanec /SPD/

Na mě to udělalo takový dojem, že připomínkou vlastně nebezpečí koronaviru, jako by varoval před shromažďováním lidí, jakoby varoval před nějakou aktivizací na ulicích a podobně, protože, jak kdyby říkal: Máme sice volby, ale pořád je tady ta pandemie, pořád je tady ta nemoc, na kterou lidé umírají, jako dávejte si pozor.

Jakub ŽELEZNÝ, moderátor

Tím způsobem trošku oklikou chtěl říci: Nedělejte žádná velká shromáždění. Pane Zaorálku?

Lubomír ZAORÁLEK, ministr kultury /ČSSD/

No, já si myslím, že to je jednoduché. Já jsem tady řekl, že Donald Trump svými tweety i svým chováním vlastně rozsévá chaos. A to, co dělá Joe Biden, to je prostě snaha naopak Ameriku se pokoušet sjednotit. Ono to vypadá jako nadlidský úkol, protože o to se snažil už Obama 8 let. A já vím, že dokázal Obama na konci uznat, že se mu to vlastně nezdařilo. Trump byl výsledek toho, že ten pokus se nezdařil. Ta polarizace prostě naopak rostla ve Spojených státech. Já nevím, jestli se Bidenovi podaří to překonat, ale dneska dává najevo, že se může aspoň pokusit.

1.33. „Je suis Samuel.“ Teroristické útoky ve Francii proměňují debatu o islámu [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: a2larm.cz, Autor: Jakub Šindelář, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 06:23, RU / den: 7 707, RU / měsíc: 102 319, Celková návštěvnost: 633 270, AVE: 5 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

Kromě všudypřítomné koronavirové krize a s ní spojených omezení čelí Francie nové vlně terorismu.

V pátek 16. října byl sedmačtyřicetiletý učitel historie a zeměpisu Samuel Paty brutálně zabit na pařížském předměstí Conflans-

Sainte-Honorine mladým útočníkem čečenského původu. Samuel Paty byl zavražděn, protože studentům při výkladu o svobodě projevu ukázal karikatury Mohameda otiskované v časopise Charlie Hebdo. O dva týdny později, 29. října, byly ubodány další tři oběti při útoku na baziliku Notre Dame v Nice. Oba incidenty, klasifikované úřady jako případy islamistického terorismu, jsou dalším bolestivým místem současné Francie. Dořešení se přitom zatím nedočkaly ani útoky z roku 2015. V září 2020 došlo k zahájení soudního procesu, z něhož je v případě teroristického útoku vůbec poprvé pořizován kompletní video záznam, který bude archivován. Rozsudek měl být znám 13. listopadu tohoto roku, ale kvůli zdravotním komplikacím obviněného a pozitivnímu testu na covid-19 došlo k odložení jednání.

Nepřátelé republiky

Příčinou šoku z letošních útoků není oproti útokům z roku 2015 primárně počet mrtvých, ale hlavně symbolika cílů, na které mířily, a v případě setnutí hlavy Samuela Patyho také brutalita činu. Vražda učitele, který se snažil svým žákům předávat hodnoty republikánské Francie, je zároveň útokem na sekulární školství, jeden z pilířů francouzské společnosti. Prezident Macron se ve svém pietním projevu na nádvoří Sorbonny zastal práva na tvoření karikatur jako součásti svobody projevu a slíbil opatření vůči „separatistům“ a přívržencům radikálního islámu. Zároveň ale připustil historickou chybu a zodpovědnost francouzského státu za ghettoizaci společnosti a špatně řešenou organizaci sociálního bydlení.

Desítky muslimů, křesťanů i nevěřících společně vytvořily symbolickou živou hradbu před Auxerreskou katedrálou. V reakci na zabití Patyho ohlásil ministr vnitra Gérard Darmanin plán vyhoštění 231 cizinců s bezpečnostním označením kvůli jejich radikalizaci. Dále oznámil rozpuštění několika organizací, včetně Spolku proti islamofobii ve Francii, které označil za „nepřátele republiky“. Poslední ze zmíněných opatření může narazit při implementaci. Očekává se totiž, že se spolek bude odvolávat až k Evropskému soudu pro lidská práva. Kromě zmíněných silových opatření Macron ohlásil zavedení povinné školní docházky pro děti již od tří let (v rámci druhého lockdownu od 30. října jsou ve Francii školy až na univerzity otevřené). Dále Macron slíbil pečlivější kontrolu financování mešit a komplexní zákon řešící vztah islámu a sekulárního života, připravený už v prosinci 2020.

Pravicová reakce

Pravicová opozice považuje reakci Emanuela Macrona za příliš umírněnou a dává mu situaci částečně za vinu. Šéf tradiční republikánské pravice v senátu Bruno Retailleau požaduje „zbraně, nikoli slzy. Je nutné ozbrojit republiku vůči islamistickému totalitarismu.“ Retailleau mluví také o „politickém Mnichovu“ jako příčině vzniku „islamofašismu“. Zbrání přitom může být myšlena i úprava ústavy hlouběji ukotvující sekulárnost státu a opatření vůči sektářským politickým stranám. Tradiční i krajní pravicové strany volají po revizi imigrační politiky, kterou považují za propojenou s terorismem. Ze sociologických šetření je patrné, že kritika Macrona vychází z chybějící důvěry v prezidenta a současnou vládu. Dle posledních průzkumů jim většina Francouzů (60 procent) v boji proti terorismu nedůvěřuje, z toho 28 procent vůbec.

Posouváme hranice mainstreamu!

Saša Uhlová

Podpořte Alarm

Podobně jako po útocích z roku 2015 se i dnes tradiční pravice snaží soutěžit s Národním shromážděním (dříve Národní fronta) Marine Le Pen o to, kdo bude v otázce bezpečnosti a boje proti islámu radikálnější. Mediální diskurz spojený s útoky přitom lze považovat za zásadní úspěch krajní pravice. Z již citovaného průzkumu vyplývá, že mezi Francouzi vzbuzuje největší důvěru v otázce boje proti islamismu s přehledem právě Marine Le Pen. Celkově jí důvěřuje 44 procent dotazovaných a rozhodně jí důvěřuje 16 procent Francouzů (dvakrát více než ostatním osobnostem v průzkumu).

Levice obviněná z islamolevičáctví

Představitelé levice a zelených naopak vzbuzují dle průzkumu velmi výrazně nedůvěru. Žádnému z jejich zástupců v boji s islamismem nedůvěřuje ani čtvrtina dotázaných. Tato nedůvěra souvisí také s tím, že se v mediálním prostoru šíří názor, že levice je vůči radikálnímu islámu příliš smířlivá. Tato kritika nepřichází pouze zvenčí, ale i od zástupců samotné levice. Bývalý socialistický premiér Manuel Valls tvrdě zaútočil na Jeana-Luca Mélenchona kvůli jeho účasti na pochodu proti islamofobii. Mainstreamoví politici jako ministr školství Jean-Michel Blanquer dokonce přejali pojem „islamolevičáctví“ jako odsuzující nálepkou pro přílišnou toleranci či případnou spolupráci levice a radikálního islámu.

Realitou je, že například takzvanou Obinovu zprávu, která poukazovala na problematiku střetu projevů náboženství a sekulárního školství, obdržela už v roce 2004 vláda pravicového prezidenta Chiraca. Během jeho mandátu ani během mandátu jeho nástupce Nicolase Sarkozyho se ale na tuto zprávu a její doporučení nijak nereagovalo. Současný stav je tedy i zodpovědností pravicových vlád.

Osvícený islám?

Přímé odsouzení teroristických útoků ze strany francouzských muslimů je oproti situaci před pěti lety výrazně hlasitější. Rektor Velké lyonské mešity Kamel Kabtane řekl, že Samuel Paty „dělal svou práci a byl uctíván“ a že „ve Francii platí svoboda projevu a je potřeba, aby to tak zůstalo“. Po útoku na baziliku v Nice představitelé Francouzské rady pro muslimskou víru vyzvali k přerušení všech probíhajících oslav svátku Narození proroka Mohameda.

Řada státníků ze zemí s muslimskou většinou nicméně odsoudila Macronovi obhajobu karikatur jako provokaci – ať už tak učinili z nepochopení situace nebo pro vnitropolitické účely. Mezi některými muslimy se tak začal šířit bojkot francouzského zboží. V Le Monde z 3. listopadu skupina předních muslimských intelektuálů Francie s touto zahraniční reakcí vůči Macronovi nesouhlasí. Vyjasňují mylné interpretace a jasně říkají, že „bojkot Francie musí skončit“.

Projevy solidarity s oběťmi jsou vidět také mezi běžnými Francouzi-muslimy. Desítky muslimů, křesťanů i nevěřících společně vytvořily symbolickou živou hradbu před Auxerreskou katedrálou. Podobný projev solidarity se objevil také v roce 2015 k příležitosti vánoční mše ve městě Lens. V Mans se letošní nedělní mše ke svátku Všech svatých zúčastnili také všichni tři tamní imámové. Kněz Luc Chesnel to označil za „historický okamžik“ a vyzval k dalšímu setkávání a vzájemnému porozumění. Prezident Macron se opakovaně zmínil o potřebě rozvinout „osvícený islám“ ve smyslu francouzské, liberální a progresivní interpretace tohoto náboženství. Etablování osvíceného islámu má před sebou ještě dlouhou a obtížnou cestu. Už teď ale můžeme konstatovat první náznaky pozitivní proměny. V září 2019 byla ve Francii poprvé skutečně nesegregovaná (společná pro muže i ženy) modlitba v mešitě, vedená ve francouzském jazyce dvěma ženami-imámkami Anne-Sophie Monsinay a Evou Janadin.

Vůbec první francouzská imámka Kahina Bahloul uvádí, že útoky z roku 2015 pro ni byly zásadním podnětem pro úsilí založit liberální mešitu v Paříži navazující na teologickou práci intelektuálů s historicko-kritickým čtením a reinterpretací svatých textů. Zásadní překážkou zůstává nedostatek financí. Jelikož jde o budování nezávislého, francouzského islámu, odmítá Kahina Bahloul jakékoli zahraniční dary a spoléhá se pouze na crowdfunding. Bez systematického řešení nezávislého financování bude ovšem ve Francii reforma islámu pravděpodobně jen těžko realizovatelná.

Autor je doktorand na Katedře evropských studií **Fakulty sociálních věd UK**.

Zajímá vás, kde jste se to ocitli? Prozkoumejte, jak se k nám připojit a kde všude nás můžete sledovat, aby vám neunikly novinky a články o věcech, které vás zajímají.

1.34. Trumpova šance vyhrát skrz právníky je malá. Ale je to Trump... URL Automatický překlad

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Daniela Kučerová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 06:36, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Rubrika: Volby USA, Svět, Rozhovory, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 12,37

Donald Trump vítězství předčasně již ohlásil, mapa USA ale pomalu spíše modrá. Současný prezident tak do boje povolal veškerou právní sílu. Na otázky o budoucím právním vývoji v USA odpovídal Ondřej Preuss z Právnické fakulty UK.

Sčítání odevzdaných hlasů v prezidentském klání Joea Bidena a Donalda Trumpa zatím není u konce, misky vah se ale v posledních hodinách naklání spíše na stranu demokratického kandidáta. Prezident tuto realitu nehodlá přijmout s poukazem na podle něj údajně podezřelé sčítání, jak upozornil své příznivce na Twitteru: „Včera v noci jsem vedl, často přesvědčivě, v mnoha klíčových státech,“ napsal Trump a dodal, že po připočítání těchto překvapivých hlasů začal jeho náskok „magicky“ mizet.

„VELICE DIVNÉ, volební komise to mají úplně a historicky špatně,“ uvedl prezident. Vědomí možná blížící se prohry donutilo republikána Trumpa zapojit do hry všechny dostupné prostředky - přepočítání hlasů, obvinění z podvodného korespondenčního hlasování a hlavně právníky.

Nakolik mohou být jeho snahy uzmut prezidentské křeslo skrze právní moc úspěšné a kudy taková cesta povede, jsme se zeptali advokáta Ondřeje Preusse.

Existuje reálná šance, že se Donaldu Trumpovi v případě, že nebude vyhlášen vítězem voleb, povede rozhodnutí zvrátit právně, a zůstat tak ve funkci i nadále?

Vyloučit to úplně nejde, ale myslím si, že to bude mít velmi těžké. Často se zmiňuje případ z roku 2000, kdy George Bush získal Floridu díky tomu, že tam asi o 500 hlasů údajně porazil svého soupeře Al Gora. Situace se ale tehdy týkala jen jednoho státu, vítězství Bushe napadl Al Gore, který se snažil o konkrétní indicie, proč si myslí, že byly hlasy započítány špatně. Nakonec Nejvyšší soud potvrdil jako vítěze Bushe. A proto si myslím, že bude klíčové, jak to dopadne, a zatím to vypadá, že za vítěze bude prohlášen spíše Biden než Trump. Pokud se tak skutečně stane, šance Trumpa zvrátit rozhodnutí by dle mého byla relativně malá.

Bush vs. Gore Volby v roce 2000 provázely mimo jiné i děrné štítky, kdy voliči dostali lístky se jmény kandidátů, kterým byla přiřazena zatrhávací políčka. Aby mohl být hlas platný, musel lístek projít děrným strojem. Nicméně se ukázalo, že někteří za označovací páku tahali nedostatečně, a štítek se tak úplně neproděravěl. Nesrovnalosti před dvaceti lety provázely manipulace s lístky i jejich mizení. Komise nebyly nezávislé, a proto snadno obvinitelné druhou stranou. I proto Gore požádal o přepočítání. Jaké kroky by Trump musel tedy podniknout, aby dosáhl svého právní cestou?

Musel by docílit přepočítání hlasů ve Wisconsinu, na což právo bude mít, vzhledem k úpravě, která říká, že pokud je rozdíl hlasování pod jedno procento, tak je možné o přepočítání žádat. Na druhou stranu je ten rozdíl asi 20 tisíc hlasů (ve čtvrtěk večer, pozn. red.), takže tam si myslím, že by bylo velmi těžké něco změnit. Ledaže by se Trumpovi nějak podařilo ty korespondenční hlasy zneplatnit ve větší míře. A to si myslím, že také může být jeho strategie. Nevidím tuto cestu moc realisticky.

Zneplatnění hlasů na základě jejich nepravosti a upozornění na podvody s korespondenčním hlasováním byly výraznou částí už jeho kampaně...

Tady je potřeba říct, že si k tomuto Trump připravoval půdu už před volbami. Nejenom verbálně, někteří jeho republikánští spojenci trochu házeli klacky pod nohy korespondenčnímu hlasování v klíčových státech, jako je Michigan nebo Pensylvánie. Tam nebylo umožněno, aby hlasy byly sčítány průběžně, proto se na ty výsledky také čeká tak dlouho. A to zase pomáhá narativu Trumpa, že jde o nějaké podivné hlasy, které je potřeba vyřadit.

A plus ještě je tady otázka těch hlasů, které přicházejí se zpožděním, byly odeslány před volbami, ale pošta je doručila až po nich. Tam je také otázka, zda proti nim nebude třeba soudně dál postupovat. Soudy už se tomu věnovaly, třeba v Michiganu nebo v Pensylvánii umožnily tyto hlasy přijímat po několika dnech po volbách. Všechno tohle může být v rámci právních sporů napadáno.

Trump to chce řešit u Nejvyššího soudu, kde má i své soudce, předtím ale musí situaci prošetřit soud na státní úrovni...

Je to tak, tady je potřeba si uvědomit, a na těch volbách se krásně ukazuje ten statut Spojených států, historicky to bylo ještě daleko větší, tehdy lidé vůbec „nevybírali“ přímo volitele, to měli na starosti zákonodárci členských států. Od toho se postupně během 19. století upustilo, nyní státy volí volitele přímo, ale podle vlastních pravidel, každý stát je má jiná. Takže je třeba obrátit se na soud toho daného státu a teprve až ten rozhodne, zda je možné se odvolat k Nejvyššímu soudu, jak se to stalo i tehdy na Floridě. Tehdy floridský soud přikázal přepočítání hlasů, ale Nejvyšší soud tohle rozhodnutí zvrátil a hlasy přepočítány nebyly.

Ondřej Preuss JUDr. et Bc. Ondřej Preuss, Ph.D. je odborným asistentem na Katedře ústavního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy a advokátem v Praze. V současnosti je i tajemníkem katedry.

Kromě Právnické fakulty vystudoval i obor mezinárodní teritoriální studia na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Studoval i ve francouzském Nancy.

Ve své odborné činnosti se zaměřuje zejména na otázky spojené s ústavními změnami a legitimitou moci, kterými se zabývá na Pf UK. Publikoval např. monografii *Klauzule věčnosti. Je možné odstranit liberální demokracii?* Kratší texty publikuje i v zahraniční a vede také kurz na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Takže když bude Trump potřebovat získat hlasy navíc nebo vyřadit ty, které šly proti němu, bude muset nejdříve projít řízením na „prvním stupni“ v daném státě. Navíc proti němu hraje i čas. Protože pokud by se to mělo táhnout, Nejvyššímu soudu se bude zužovat možnost do toho zasahovat. A když už bude ohlášeno vítězství Bidena, bude mít Trump ztíženou pozici výsledkem zvrátit. Ještě se tady objevuje jeden zajímavý argument, že to vypadá, a to se dopředu překládalo a zřejmě se to potvrdí, že Biden vyhraje s obrovským náskokem na celkové úrovni, bude mít celkem mnohem víc hlasů než Trump. Právně by to sice nemělo být rozhodující, protože jde opravdu o soutěž v každém státu, ale Trumpovu argumentaci to snižovat bude.

Další věc, která zaznívá, je, že soudy by do toho neměly příliš zasahovat a spíše by měly vše nechat na zákonodárcích daných států. V jednu chvíli se jim „hodilo“, že to byly republikánské většiny, třeba ve Wisconsinu nebo Michiganu, které předčasné započítávání neumožnily. Argument Nejvyššího soudu zněl, že to je na zákonodárcích a „my do toho vstupovat nemáme“.

Tedy by musel částečně otočit a říct, že do toho zasáhnout soudní mocí musí. A to osobně nepředpokládám. I když jsou ti soudci asi ve většině nakloněni Trumповu politickému proudu, ostatně tři z nich jmenoval, tak si to nemyslím. Pokud se neobjeví jasné důkazy toho, že v nějakých okrscích probíhaly masivní podvody nebo podezření, že se vyřazovaly nebo započítávaly falešné hlasy a tak dále. Pokud nebudou jasné důkazy, tak dle mého se ty volby nepodaří zvrátit. Ale pokud budou výsledky obrovsky těsné, třeba že to bude záležet jen na jednom státu, například na té Pensylvánii nebo Arizoně, tak si dovedu představit, že budou vehementně napadány a budou se hledat jakékoli argumenty, které v tu chvíli budou účelové.

O jakém časovém horizontu mluvíme? Je Trumpův právní plán teoreticky časově zvládnutelný?

Celé by se to mělo stihnout do začátku prosince, kdy se mají sejít volitelé, a v tu dobu už musí být jasné, kdo ti zvolení volitelé jsou. To byl i jeden z těch floridských argumentů, nebyl jednoduše čas, a to šlo řádově o méně hlasů než nyní ve Wisconsinu. Může se stát, že se hlasy třeba přepočítají, výsledek se ale nezmění a Trump to napadne znovu. A to myslím, že proti němu bude hrát už čas.

Na druhou stranu žijeme ve světě, kdy už pomalu nic není stoprocentně platné tak, jak jsme byli zvyklí, takže nechci vylučovat žádné scénáře. Trump je nestandardní prezident, který asi nebude náchylný k nějakému přehnanému respektu k oficiálním stanoviskům. Takže si myslím, že se ještě můžeme dočkat velmi ošklivé situace, mluví se i o tom, že tam může docházet k nějakému napadání zdola. Ty davy lidí budou přesvědčeny bez důkazů na základě nějakých tvrzení o tom, že je to zfalšované. Proto komentátoři i další veřejné osobnosti kritizují Trumpa, že vůbec nemá mluvit o zfalšování voleb takhle preventivně, protože tím akorát podněcuje k názorům, které podkopávají důvěru ve stát.

Lidé žijí v očekávání brzkého výsledku a se všemi těmi právními plány, podáváním žalob a přepočítáváním hlasů to z laického pohledu vyznívá jako časově náročné a nezvládnutelné... Kdy se dá očekávat výsledek prvních žalob?

Takhle to volební soudnictví nefunguje, neznám sice přesně procedurální nastavení v USA, ale je možné řešit napadání v rádech jednotek dnů, což známe i v případě voleb u nás. Soud pak může mít lhůtu na rozhodnutí i pět dní. Takže z toho pohledu je možné, že se to stihne, ten model s tím počítá. To je jedna z odlišných zásad, která je vlastní volebnímu soudnictví obecně. Je tu tlak na rychlost, nemůžete připustit, aby se dlouho řešilo, zda je nově zvolený Kongres skutečně správně zvolený, to by delegitimizovalo jakékoli další rozhodnutí orgánu.

Jasno musí být předtím, než se orgán ujme své funkce, v tomto případě mluvíme o 20. lednu, kdy by se měl ujmout prezident své funkce. V Americe ale platí ten mezikrok v podobě volitelů a to by mělo být vyřešeno právě do prosince. Do té doby je řešení reálné, Trumpovi lidé žaloby a návrhy už podali, takže si myslím, že během příštího týdne můžeme mít první rozhodnutí.

1.35. Málo a špatně. Natáčeli jsme, proč Miloš Zeman v očích lidí neobstál [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Kristina Ciroková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 11:22, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Rubrika: Terén, Politika, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 12,37

Prezident ztrácí důvěru. Podle průzkumu agentury STEM/MARK lidé špatně hodnotí hlavně jeho aktivitu v koronavirové krizi. Jak působí Miloš Zeman v době covidu a co dělá špatně, zjišťovala v autorské reportáži Kristina Ciroková.

Prezidentovo působení v době koronavirové pandemie v novém díle publicistického pořadu Terén hodnotí třeba vedoucí Katedry marketingové komunikace a PR na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** Denisa Hejlová.

„Velmi málo chválí, dává naději a není projev, ve kterém by si do někoho nerýpl,“ upozorňuje.

Naopak Zemanův sympatizant, zpěvák Michal David, který se s ním v polovině října sešel na zámku v Lánech, říká: „Prezentuje se stále stejně, takže já si myslím, že se nic nezměnilo.“

Proč prezident Miloš Zeman přichází o důvěru lidí? A jak se v době koronavirové krize chovají ostatní hlavy evropských států? Odpovědi najdete v úvodním videu.

1.36. Prezidentské volby v USA

TV, Datum: 06.11.2020, Zdroj: CNN Prima News, Zpráva: 3, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 15:56, Pořad: 12:00 Zprávy ve 12, Země: Česko

Jaroslav BROUSIL, moderátor

Teď už se podíváme, jak aktuálně vypadá závod o Bílý dům. V konkrétních státech. A začneme ve zmiňované Georgii. Tady se hraje o 16 volitelů, podle těchto výsledků je to procentuálně rovný souboj. Ovšem podle dat CNN tady od 900 hlasů vede právě Joe Biden. Nyní už se přesuneme do dalšího státu, kterým je Pensylvánie. Tady Donald Trump žádal o zastavení sčítání hlasů. Ovšem soud mu nevyhověl. Aktuální skóre je tu pro Donalda Trumpa, který má o 0,3 % víc hlasů než Joe Biden. Vítěz tohoto klání získá 20 volitelů. Není už se přesuneme do dalšího státu, kterým je Severní Karolína. I tady má navrch Donald Trump s více než 50 procenty získaných hlasů, a pokud to udrží, získá tu 15 volitelů. Nyní už další stát, kterým je Nevada. Tady se hraje o 6 volitelů a blíže k ní má Joe Biden. Má necelých 50 % získaných hlasů, a to mu stačí k tomu, aby získal celkové vítězství v prezidentských volbách, nyní už se přesuneme do dalšího státu, kterým je Arizona. Tady také vede Joe Biden těsným náskokem a jen o 0,1, nad 50 % získaných hlasů. Hraje se tu o 11 volitelů, a pokud toto Joe Biden udrží, tak bude od dob Billa Clintona prvním demokratem, který uspěje v tomto státě. Nyní už pokračujeme pohledem na celé Spojené státy. Tohle je skóre toho aktuálního boje o Bílý dům. 264 volitelů pro Joea Bidena a 214 pro Donalda Trumpa. Pouhých 6 tak chybí Joe Bidenovi k získání nebo v podstatě oválné pracovny v Bílém domě. Pozornost obou kandidátů i americké veřejnosti se teď upírá právě především k Georgii. Jakým způsobem se zde Joe Biden dostal do vedení, na to jsme se zeptali amerikanisty z **Fakulty sociálních věd Karlovy univerzity** Jiřího Pondělíčka.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, Institut mezinárodních studií, **FSV UK**

V Georgii teďka těsně se dostal dopředu Joe Biden, což bylo jednak k těm korespondenčním lístkům, a díky tomu, že se sčítala, sčítaly především tedy demokratické okresy. Je to tím hlavním, kterým on teďka vlastně dostal do toho těsného vedení. Tak byl okres Clayton, který je, nebo jeho součástí je i Atlanta, ale předměstí, takže to je velmi silně demokratický okres. Ve všech těch okresech zřejmě ještě zůstávají nějaké jednotky, desítky hlasů k sečení, ale je otázka jestli, jestli ještě mohou nějakým způsobem tím výsledkem Georgii pohnout.

1.37. Prahou bratří Čapků [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: kosmas.cz, Autor: Jaromír Slomek, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 18:47, RU / den: 2 500, Celková návštěvnost: 777 920, AVE: 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,03

Literární bedekr si všímá míst spojených s životem, dílem a odkazem slavné sourozenecké dvojice. Bohatě obrazově vybavená příručka věnuje pozornost lokalitám, kde Josef a Karel Čapkové bydleli, pracovali, kde se konaly premiéry jejich divadelních her, kde žili jejich přátelé a lásky. Kniha nás přivádí mimo jiné na Vyšehrad, kde je hrob Karlův a...

Zobrazit celý text

Čtenářské recenze

Omlouváme se, ale hodnotit a komentovat knihy můžete pouze jako registrovaný uživatel po přihlášení.

Přihlašte se, nebo se zaregistrujte, pokud nemáte účet.

Buďte první a podělte se o vlastní zkušenost s knihou. Pomůžete tisícům nerozhodných čtenářů.

Autor/Autorka

PhDr. Jaromír Slomek (1958), literární kritik, publicista a editor. Absolvoval studia bohemistiky a pedagogiky na Filozofické fakultě UK, je autorem knižních rozhovorů Život snů a skutečnosti (1997) s cestovatelem Jiřím Hanzelkou a Miroslavem Zikmundem a Řeč neřeč (2007) s básníkem Karlem Šiktancem. Na **Fakultě sociálních věd UK** v **Praze** přednáší externě kritiku v médiích.

Celý medailonek

Do oblíbených

Bibliografické údaje

Název:

Prahou bratří Čapků

Autor:

Nakladatel:

EAN:

ISBN:

Popis:

1× kniha, brožovaná, 255 stran, česky

Rozměry:

13 × 20 cm

Rok vydání:

2020 (1. vydání)

1.38. Soudy asi výsledek voleb nezvrátí, ale trumpismus už tu s námi zůstane [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 06.11.2020, Zdroj: respekt.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 06.11.2020 22:45, RU / den: 37 033, RU / měsíc: 572 511, Celková návštěvnost: 1 560 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,41

Vaše údaje nám pomáhají financovat a zlepšovat naše služby a vyvíjet nové. My a partneři Vám budeme mj. doporučovat obsah a zobrazovat reklamu na základě Vašich zájmů a vyhodnocovat jejich úspěšnost. My a partneři proto získáváme, ukládáme a zpracováváme osobní údaje (např. identifikátory zařízení, údaje o tom, jak procházíte naše stránky a jaký obsah vás zajímá). K tomu využíváme cookies a další síťové identifikátory. Pro některé účely je vyžadován Váš souhlas, u některých se spoléháme na tzv. oprávněný zájem. Vznést námitku vůči zpracování na základě oprávněného zájmu a další volby nastavení

cookies můžete provést v sekci Podrobné nastavení či v odkazech tam uvedených. Vaše volby provedené na této stránce budou užity globálně, tedy Vámi provedené nastavení bude k dispozici i provozovatelům dalších stránek, na nichž je tento systém nasazen. Vaše nastavení bude použito také pro ostatní členy a partnery sdružení CPEX a jimi provozovanou skupinu webů. Váš souhlas můžete kdykoliv změnit nebo odvolat na této stránce (vyvolejte znovu okno a nastavte své preference). V případě, že se rozhodnete souhlas neudělit či jej odvoláte, nebudeme vám moci doručovat personalizovaný obsah a/nebo se vám bude zobrazovat méně relevantní reklama.

Ani tři dny po uzavření volebních místností napříč Spojenými státy není jasné, kdo se stane příštím americkým prezidentem. Ani jeden z kandidátů stále nemá jistých 270 volitelů potřebných k vítězství a v několika klíčových státech se ještě počítají korespondenční hlasy, které postupně zvrátily výsledek voleb ve prospěch demokratického kandidáta Joea Bidena. Ten má v tuto chvíli, tedy v pátek večer středečního času, jasně nakročeno k celkové výhře nad úřadujícím prezidentem Donaldem Trumpem, protože ve většině nedopočítaných států těsně vede. Trumpův tým ale oznámil, že se s nepříznivě vyhlížejícím výsledkem voleb nehodlá smířit. Jeho právníci už podali několik žalob napadajících způsob korespondenčního hlasování a žádají také přepočítání hlasů ve státech, kde Biden vyhrál jen těsně.

Podle amerikanisty Jana Hornáta z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** ale pokusy obrátit výsledek voleb touto cestou Trumpovi nejspíš nevyjdou. Říká také, že výsledek voleb nakonec poměrně dobře odráží předvolební průzkumy, které favorizovaly Joea Bidena. Překvapením je pro něj naopak skutečnost, že Trump dokázal oproti volbám před čtyřmi lety svou voličskou základnu ještě rozšířit. „Řada amerických voličů rozlišuje mezi Trumpem a jeho politikou. Když se bavím s Američany, kteří volí republikány, tak ho nemají rádi, ale politika, kterou zastává, je to, kam chtějí, aby Amerika směřovala,“ říká. „Agendu, kterou Trump vedl v kulturní, sociální i ekonomické oblasti, si republikánská strana ponechá i v posttrumpovské době a bude na ní stavět.“

Pořád ještě neznáme vítěze amerických prezidentských voleb, i když v tuto chvíli Joe Biden vede v několika klíčových státech a má velmi zřetelně nakročeno k celkovému vítězství. Dá se už říci, co je hlavní zprávou těchto voleb?

Ještě ve čtvrtek ráno to vypadalo, že americké průzkumy veřejného mínění se pletly a spekovalo se o tom, jakou mají vůbec ještě cenu. Teď to naopak vypadá, že se docela trefily, a byly dokonce celkem přesné. To je ovšem zpráva, která je spíše technického rázu a nemá moc k politice co říct. Pro mě je to ale zajímavé - i já jsem si říkal, co zase ti polsteři udělali tak špatně, že se jako v roce 2016 netrefili. Teď vidíme, že to tak není.

A jaká je tedy politická zpráva těch voleb? Co říká o Americe?

Politicky je pro mě překvapením, že Donald Trump dokázal mobilizovat víc voličů než v minulých volbách. Říci, kdo přesně Trumpa volil, na to je ještě brzy, protože všechny exit polly ještě nejsou dostupné. Ale zdá se, že si jednak dokázal udržet svoji voličskou základnu a zároveň ji ještě rozšířil o další skupiny. Ukazuje se to třeba na Floridě, kde Trump dokázal přilákat Hispánce kubánského původu, nejspíš na základě narativu, že když přijde Biden, bude tu socialismus. Letos u nich získal mnohem více hlasů než před čtyřmi lety.

Čím to, že Trump dokázal oslovit více voličů než v minulých volbách?

Řada amerických voličů rozlišuje mezi Trumpem a jeho politikou. Když se bavím s Američany, kteří volí republikány, tak ho nemají rádi, ale politika, kterou zastává, je to, kam chtějí, aby Amerika směřovala. To znamená jednak hodnotově konzervativní politika, ale i politika týkající se mezinárodního obchodu, kde už nevidí tolik výhod v propojování americké ekonomiky s tou globální jako republikáni v 90. letech. Z evropské perspektivy to vypadá, že Trumpa přece nikdo nemůže mít rád, ale on si skutečně v Americe dokázal vybudovat silný elektorát. A je silný natolik, že agendu, kterou Trump vedl v kulturní, sociální i ekonomické oblasti, si republikánská strana ponechá i v posttrumpovské době a bude na ní stavět.

Trump se vnějškově vyznačoval agresivní rétorikou a popíráním faktů. Obsahem jeho politiky byl posun k většímu konzervatismu například v otázce interrupcí a dalších kulturních tématech. Měl i silný odpor k migraci. V zahraniční politice šel do větší konfrontace s Čínou... Myslíte, že trumpismus v republikánské straně přežije spíše ve stylu, anebo právě obsahu politiky?

Rozhodně spíše v obsahu. Trump má sice i podporovatele, kteří ho až nezdravě adorují právě kvůli stylu, ale to je opravdu menšina republikánských voličů. Viděli jsme to i v různých doplňovacích volbách do Senátu v minulých letech prezidentova úřadování, kdy se objevili kandidáti, kteří se snažili Trumpův vulgární styl posunout ještě víc do extrému, ale neuspěli a do Kongresu se nedostali. Takže si myslím, že Trumpův styl není to, co republikánští voliči hledají. Ale pokud jde o politický obsah, tam Trump pomohl republikánské straně odhalit onoho často skloňovaného zapomenutého voliče, o kterém strany vždycky spíše jen mluvily.

Kdo to je?

Jsou to voliči spíše nižší střední třídy, kteří vnímali Trumpa jako někoho, kdo se na ně vyloženě soustředil a dokáže ocenit jejich práci. Je to skupina rurálních voličů, kteří nejsou úplně chudí, mají relativně dobrý život, ale čelí existenciálním hrozbám ve smyslu, že jejich zaměstnání třeba není tak stabilní. To je ještě posíleno ontologickými hrozbami typu, že v USA bude žít příliš mnoho migrantů, kteří promění americký způsob života a tak dále. Nebo cítili úzkost, že se objevují nové politické vlivy přinášející do Ameriky socialismus. Je to skupina, která se tedy nemá úplně špatně, ale čelí těmto hrozbám, ať už jsou skutečné nebo domnělé - a cítila se přehlížena politickými elitami. Z perspektivy těchto voličů se elity staraly o všechny ostatní, jen ne o ně. Staraly se, aby bylo dobře korporacím, aby bylo dobře chudým bílým, ale i Afroameričanům, abychom se postarali o migranty, kteří přicházejí, aby skupiny LGBT měly dostatečná práva. Takhle se podle těchto voličů elity stavějí k americké společnosti - a oni se v tomhle pohledu cítili opravdu přehlíženi.

Čtete také: Biden v Bílém domě a republikánský Senát. Nejlepší řešení pro rozdělenou Ameriku?

A Trump je „objevil“ ...

Ano, Trump republikánům ukázal, že to je skupina, kterou je třeba mobilizovat - a taky to dokázal. A myslím, že už to vidí i demokratická strana. Vidíme u ní změnu rétoriky třeba ohledně globálního obchodu, kdy se demokraté také přiklánějí k určitému protekcionismu a návratu pracovních míst zpátky do Ameriky. Trump dokázal otevřít hodně nových cest a najít hodně rétorických obrátů, jak přilákat voliče, kteří třeba vůbec nevolili, nebo si nebyli úplně jistí, na kterou stranu se přiklonit. A dokázal je připoutat k republikánské straně. To mluvím o modrých límečcích, tedy dělnických profesích, ale také o střední třídě, která migruje k republikánské straně ve větší intenzitě než k demokratům.

Na druhou stranu se objevily zajímavé průlomy pro demokraty: v Arizoně a Georgii, kde většinou vyhrávají republikáni, nejspíš zvítězí Biden. Mění se nějak výrazně složení obyvatelstva v těchto bývalých republikánských baštách?

Částečně ano. Atlanta, největší město v Georgii, je jasně afroamerické město, kde se Bidenovi dařilo a dokázal tamní Afroameričany zmobilizovat. Ale spíše je otázka, jak to dopadlo v tamních rurálních oblastech, kde zase žijí spíše bílí. Byly tam regiony, kde žije střední třída, a došlo tam k nějakým posunům? Zřejmě ano, ale na to teď ještě nedokážu odpovědět. Demokraté posílili i v Texasu, který volí dlouhodobě republikány.

V tom rozhodně hraje roli, že ve státech jako Texas nebo Arizona se zvyšuje počet hispánských menšin, které mají vyšší

porodnost než Afroameričané. Ale roli hraje i to, že v Arizoně i Texasu se hodně rozvíjí technologický IT sektor. Daňovou politikou tyto státy lákají mladé IT firmy, aby tam pracovaly a zakládaly startupy. To láká hlavně mladé kosmopolitní lidi, kteří také volí primárně demokraty. Nicméně to není natolik markantní proměna, aby celý stát přešel k demokratům – to mluvím hlavně o Texasu.

Jak se bude proces letošních voleb vyvíjet dál? Biden má už vítězství zdánlivě jisté, nicméně v mnoha státech je rozdíl v počtu hlasů velmi malý. Kdy státy jako Georgia a Pensylvánie vyhlásí vítěze? Bude to po sečení skutečně všech hlasů, což může trvat celkem dlouho, anebo po dosažení uspokojivého vedení pro Bidena?

Orgány těch států dohlížející na sčítání voleb si jsou moc dobře vědomy, že celý národ na jejich výsledky čeká. Ale nechtějí počítání urychlit, aby v něm nebyly chyby, protože ve všech těchto státech je ve hře tzv. recount, tedy přepočítání hlasů. To zákon většinou umožňuje tehdy, když je rozdíl mezi kandidáty menší než půl procenta. Ty státy jsou si vědomé, že přepočítávání může přijít - a největší problém by byl, kdyby tu vyhlásili vítěze a výsledek certifikovali, ale na základě přepočítání by se pak výsledek i celá volba zvrátily. Třeba Severní Karolína má lhůtu na přijímání poštovních hlasů, a tedy i na sčítání, až do 12. listopadu, Pensylvánie ji měla do pátku – a tenhle stát také zřejmě brzy vše rozhodne.

Tým Donalda Trumpa už podal několik žalob, které mají Bidenovo vítězství zvrátit. Většinou napadají domnělý fakt, že republikánští pozorovatelé nebyli vpouštěni do sčítacích místností, ačkoli v nich byl živě přenášeny videostreaming, který dokazoval opak. Další právní pokusy pak zpochybňují legalitu toho, že státy přijímaly poštovní hlasy doručené i více dní po volbách, jako to bylo právě v případě Pensylvánie. Tyhle státy ovšem jednaly podle svých zákonů a volebních pravidel. Mají tedy žaloby šanci na úspěch a mohou ještě zvrátit Bidenovo vítězství?

Trump už dříve říkal, že bude u soudu napadat prodlužování lhůt na přijímání obálek s hlasy. Nejvyšší soud ale ponechal prodloužení těchto lhůt na jednotlivých státech: pravidla voleb jsou zkrátka v kompetenci jednotlivých států a nechtěl do toho zasahovat. Tyhle žaloby už republikáni podávali i před volbami a Nejvyšší soud je nezohlednil. A i když se to nyní dostane k Nejvyššímu soudu, kde má Trump většinu, jde o technické otázky, u kterých konzervativní naladění soudu nebude rozhodovat. Je možná trochu předčasně to takhle tvrdit - ale myslím si, že ty žaloby nemají nějakou pevnou podstatu a nebudou úspěšné. Pokud soudní spory poběží, čeká se se jmenováním prezidenta na jejich vyřešení, nebo se jmenuje bez ohledu na to? Soud bude nejspíš postupovat tak, aby se ústavní lhůty stihly, ale samozřejmě se to nemusí povést. Když ani jeden kandidát nebude mít do prezidentské inaugurace, což je 20. ledna, potřebný počet 270 přiznaných volitelů, pak podle ústavy o tom, kdo bude prezidentem, rozhoduje Kongres. To by mohlo nastat v situaci, kdy budou sečteny všechny hlasy, ale nebudou certifikované jednotlivými státy.

Což by favorizovalo demokraty?

Je to složitější. Kdyby došlo k rozhodování v Kongresu, tak o viceprezidentovi rozhoduje Senát a o prezidentovi Sněmovna reprezentantů, přičemž ale každý stát získává ve Sněmovně pouze jeden hlas. Byly by to obrovské politické boje a nedovedu si úplně představit, jak by se kongresmani dohadovali. Do toho se určitě nechce ani jim a myslím, že se tohle se vyvarují. Co udělá Trump, pokud nakonec bude skutečně tím poraženým? Stáhne se do ústraní, nebo bude mít dál vliv na americkou politiku? Bude kandidovat v příštích volbách? Založí si vlastní televizi? Přec jen má stále má 90 milionů sledující ch na Twitteru...

Myslím, že to bude kombinace všeho. Rozhodně může mít pořad na Fox News nebo svoji televizi, mediální prostor tu pro něj bude. Kandidatura není vyloučená, i když musíme brát v potaz jeho věk. Ale myslím, že by měl těžší získat nominaci republikánské strany. Možná by kandidoval v rámci vlastní strany jen kvůli té show. Celkově mám za to, že stejně jako byl přítomný v americkém veřejném životě posledních dvacet let, tak z něj rozhodně nevystoupí ani nyní. Každý americký prezident moderní doby zakládá prezidentskou knihovnu, když skončí ve funkci. Většinou nějaký institut, který má svůj archiv, charitu, fond na udílení stipendií... Stalo se to standardem a Trump nejspíš nějakou založí. Ty knihovny fungují jako think tanky ve stylu Institutu Václava Klause. Možná tímhle způsobem se Trump a trumpismus budou snažit vstupovat do veřejného prostoru - skrz novou instituci, která bude konzervativním think tankem pečujícím o Trumpův odkaz ve společnosti i v politice.

A jak dopadly pro obě strany současně probíhající volby do Senátu a Sněmovny reprezentantů - a jak jejich výsledek ovlivní vládu Joea Bidena, pokud se tedy stane prezidentem?

Rozhodně budou těmi spokojenějšími republikáni, že si udrželi Senát. Demokraté spekulovali o modré vlně, která nevyšla. Když v americké politice prezident vyhraje volby, první dva roky až do voleb uprostřed mandátu má většinou na své straně Senát i Sněmovnu, což mu umožňuje významnou legislativní akci. Obama v té době dokázal prosadit reformu zdravotního pojištění, Trump zase svůj daňový balíček. Ale u Bidena vlastně ani nevím, jestli má aspiraci prosazovat velkou legislativu, nebo se spíše bude snažit být prezidentem, který Ameriku spojuje. Jeho velmi státnický a prezidentský projev, který měl ve čtvrtce, směřoval spíše k onomu spojování.

Co by se stalo, pokud by změny legislativy přece jen chtěl prosazovat?

Obávám se, že v momentě, kdy by se snažil legislativně protlačit velké věci, dál by rozdělával Ameriku. Dnes je veškerá legislativa zpolitizovaná. Ale zároveň bude tlačen stranou, aby věci jako třeba Green New Deal prosazoval. Je otázkou, jakou cestu si vybere: jestli bude chtít být prezident, který situaci uklidní a bude pasivní v legislativní agendě, anebo bude stát na straně své partaje a bude legislativu tlačit. V Senátu to bude velice těsné, čili je možné, že najde jednoho dva republikány, kteří se v případě větších legislativních kroků postaví na jeho stranu a povede se mu něco prosadit. Ale pokud chce být spojujícím prezidentem, měl by být v práci s Kongresem pasivnější a nechat legislativu na něm. Ostatně historicky američtí prezidenti až do druhé světové války, respektive do velké hospodářské krize, příliš legislativní nebyli. A ani dnes americký prezident nepodává návrhy zákonů, musí si najít kongresmany, kteří tuhle agendu uvedou na půdu Kongresu za něj. Pokud bude chtít něco prosazovat, tak mu to někdy možná projde, ale bude to mít těžké. Když americký prezident přichází do úřadu, nominuje stovky lidí do funkcí uvnitř státní správy včetně soudců federálních soudů, diplomatů, ministrů. I v tom bude mít těžkou pozici, protože republikánský senát ho může čistě z politických důvodů blokovat.

Donald Trump se vrací z nemocnice do Bílého domu • Autor: Alex Brandon.

Jan Hornát • Autor: prcprague.cz.

Joe Biden během kampaně, září 2020.

Příznivci Donalda Trumpa • Autor: Profimedia.

Příznivci Joea Bidena, Bloomfield Hills, Michigan • Autor: AP, David Goldman.

1.39. Chcete se zorientovat v epidemii koronaviru? Tuto debatu si nenechte ujít [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Seznam Zprávy, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.11.2020 14:24, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Rubrika: Koronavirus, Život v Česku, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 12,37

Diskuze respektovaných vědců v rámci Neuron online Clubu se poprvé otevře veřejnosti. Živě vám ji přinesou také Seznam Zprávy.

Debaty se zúčastní lékař Ladislav Machala, epidemiologové Rastislav Maďar a Petr Smejkal, matematik Jan Kulveit nebo ekonomka Julie Chytilová. Diskuzi provedou biochemik Jan Konvalinka a parazitolog Julius Lukeš. Odborníci se rozhodli svou debatu zpřístupnit každému z jasného důvodu - lidé se potřebují zorientovat v rozporuplném klubku informací a seznámit se s reálným odhadem krátkodobého vývoje.

„Cítíme, že více než kdy jindy potřebujeme znát postřehy a názory špičkových vědců, kteří nám pomohou se zorientovat v současné situaci a připravit se na nejbližší dny. Proto jsme se rozhodli poprvé Neuron club otevřít veřejnosti. Zaměříme se na krátkodobý výhled, možnosti vakcinace a dopady na duševní zdraví,“ vysvětluje Monika Vondráková, spoluzakladatelka a ředitelka NF Neuron.

Exkluzivní diskuze s názvem Pandemie: Fakta a nejbližší výhled se uskuteční v úterý 10. listopadu v 17:00 v televizním studiu Deloitte. Online přenos je zdarma, stačí se jen zaregistrovat nebo sledovat stream na Seznam Zprávách.

Debatu zahájí lékaři Ladislav Machala a Petr Smejkal, kteří se vyjádří k aktuální situaci a přiblíží skutečné zdravotní riziko spojené s virem SARS-CoV-2. Cenný pohled se zaměřením na perspektivu vakcín poskytne profesor Neil Stahl, spoluzakladatel firmy Regeneron, která vyvinula koktejl protilátek REGN-COV2. Na téma naváže epidemiolog Rastislav Maďar. Součástí vědy jsou také exaktní výpočty, které přiblíží Jan Kulveit, který nastíní předpokládanou křivku vývoje včetně okolností, jež na ni mají vliv. Nabídne také zamyšlení, jak společnost může přijmout krizi jako příležitost vzít věci do vlastních rukou.

Důležitou oblastí je psychika, která od jara prochází těžkou zkouškou. Julie Chytilová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** analyzuje výsledky studie o duševním zdraví včetně toho, na jakou část obyvatel pandemie dopadá nejvíc, co lze očekávat a jak postupovat.

Debatu budou moderovat biochemik Jan Konvalinka a parazitolog Julius Lukeš, kteří se pak na hosty obrátí s doplňujícími dotazy.

„Po vzoru Německa, kde se vláda ve svých rozhodnutích a vyjádřeních opírá o institut Roberta Kocha, chceme lidem srozumitelně přiblížit současnou situaci. NF Neuron spolupracuje s těmi nejlepšími vědci, a tak věříme, že se nám to podaří,“ uzavírá Monika Vondráková.

O DEBATUJÍCÍCH: Lékař Ladislav Machala

Prof. MUDr. Ladislav Machala, Ph.D., vystudoval na Univerzitě Karlově medicínu. Pracuje v AIDS centru Nemocnice Na Bulovce, na 3. lékařské fakultě UK přednáší obor infekčních nemocí.

Epidemiologové Petr Smejkal a Rastislav Maďar

MUDr. Petr Smejkal, as. se věnuje dlouhodobě interně a infekční medicíně, momentálně pracuje v pražském IKEMu jako hlavní epidemiolog a od roku 2008 také na malý úvazek v USA na pobřeží Maine v Maine Coast Memorial Hospital.

Doc. MUDr. Rastislav Maďar, Ph.D., MBA, FRCPs je slovenský epidemiolog, odborník na cestovní medicínu, děkan Lékařské fakulty Ostravské univerzity a vedoucí jejího Ústavu epidemiologie a ochrany veřejného zdraví.

Ekonomka Julie Chytilová

Doc. PhDr. Julie Chytilová Ph.D. získala v roce 2011 Cenu Neuron pro vědce do 40 let. Stojí za výzkumem zabývajícím se souvislostmi duševního zdraví. Působí na Institutu ekonomických studií UK a CERGE-EI.

Matematik Jan Kulveit

Mgr. Jan Kulveit, Ph.D. je vědec, zabývající se globálními riziky na Oxfordské univerzitě. Zabývá se studiem chování a interakcí umělé inteligence, jejich sladování s lidskými zájmy. Pracoval také jako výzkumník na Fyzikálním ústavu AVČR.

O Nadačním fondu Neuron

Hlavním posláním Nadačního fondu Neuron je zvyšovat prestiž vědců v České republice. Každoročně proto uděluje těm nejlepším Cenu Neuron včetně osobní prémie. Od doby svého fungování v roce 2010 podpořil ze zdrojů svých mecenášů českou vědu částkou přes 100 milionů Kč. Fond se věnuje také popularizaci vědy a byznysu. Je financován výhradně ze soukromých příspěvků mecenášů – osobností soukromého sektoru, které považují podporu vědy za důležitý aspekt pro prosperitu celé naší společnosti.

1.40. Joe Biden v Bílém domě? Nebude to mít lehké [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 07.11.2020, Zdroj: reportermagazin.cz, Autor: Kryštof Kozák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.11.2020 18:23, RU / den: 20 784, RU / měsíc: 275 930, Celková návštěvnost: 108 360, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,23

Letošní volby ve Spojených státech nabídl strhující drama, které k obrazkám přikovalo nejen desítky milionů nervózních Američanů, ale i dalších diváků po celém světě.

Vývoj volební noci, kdy to jednu chvíli vypadalo na vítězství Donalda Trumpa, než začaly přicházet výsledky z velkých měst a z korespondenčního hlasování, musel být pro příznivce demokratů obzvlášť infarktový. Dopočítání hlasů stále probíhá, avšak v pátek, tři dny po volbách, se začal výsledek v klíčových státech jasně přiklánět na stranu Joe Bidena. A v sobotu, když se potvrdil další nárůst hlasů v jeho prospěch v rozhodující Pensylvánii, oznámily hlavní americké zpravodajské stanice, že Biden byl zvolen prezidentem. Podle jejich projekcí je posun nezvratný, jakkoli se někde, například v Georgii, budou hlasy kvůli velice těsnému rozdílu přepočítávat (celostátně sice Biden získal o několik milionů Američanů více, ovšem o volbě prezidenta rozhodují zástupci jednotlivých států v tak zvaném Sboru volitelů).

Právě těsnost výsledku otevírá možnosti pro Trumpův právní tým, který v řadě států výsledky napadl. Donald Trump si ostatně pro takové zpochybňování dlouhou dobu připravoval v rámci kampaně půdu: kritizoval zejména metodu korespondenčního hlasování, která je podle něj náchylná k podvodům mnohem spíše než hlasování osobní.

Korespondenční hlasování je přitom v řadě států tradiční a bezproblémovou součástí volebního systému, v tomto roce však jeho obliba výrazně stoupla v souvislosti s pandemií koronaviru: mnozí občané nechtěli chodit do volebních místností a raději

hlasovali na dálku. Kromě zdravotních rizik je také hlasování přímo v okrsku pro řadu pracujících lidí hodně nepohodlné, neboť volby podle Ústavy probíhají pouze jediný den, navíc je to den pracovní. V řadě zejména ve velkých městech (která jsou tradičně baštami Demokratické strany) je třeba vstát dlouhé fronty, abyste se k volební urně vůbec dostali. Korespondenční hlasy ve výsledku disproportčně využili hlavně voliči demokratů, proto Donaldu Trumpovi tolik vadí. Přispěly podle všeho k rekordní volební účasti, kdy Joe Biden získal v absolutních číslech nejvyšší počet hlasů v historii Spojených států vůbec.

Volební den bez incidentů

Rozhodování soudů na státní i federální úrovni ohledně stížností na volby je těžké jasně předvídat, nicméně Trumpův tým neprezentoval až dosud z právního hlediska žádné přesvědčivé argumenty: korespondenční hlasování jako celek tak jen těžko zpochybní. A pokud se nenajdou jasné a závažné důkazy o volebních podvodech, soudy volební výsledky nejspíše potvrdí. Donald Trump se sice vyjádřil, že by tyto spory rád dostal až k Nejvyššímu soudu USA, o kterém předpokládá, že by mu měl být nakloněn. Nejvyšší soud však nemá povinnost se volebními spory zabývat a jen těžko vydá rozhodnutí, které by nebylo možné právně řádně ospravedlnit. I když je jmenování soudců Nejvyššího soudu značně zpolitizované, rozhodně to neznamená, že se doživotně jmenovaní soudci stávají loutkami prezidenta, který je navrhnul – nezávislé rozhodování obecně konzervativního předsedy Nejvyššího soudu Johna Robertse je toho dobrým příkladem. Navíc situace, kdy by soudy z nějakých důvodů zneplatnily tolik hlasů, že by tím de facto změnilы výsledek voleb, by pak téměř jistě vedla k velké vlně nepokojů.

V dnešních vysoce polarizovaných Spojených státech je přitom potřeba považovat za úspěch, že samotný volební den proběhl u volebních místností bez závažnějších incidentů, které by mohly mít za následek zpochybování výsledků. Z tohoto pohledu se ukázaly demokratické tradice stále jako hluboce zakořeněné. Apokalyptické vize začínající občanské války, které kolovaly na sociálních sítích, se nenaplnily – přinejmenším zatím (a budeme věřit, že to tak zůstane).

Vysoce nestandardní, i když očekávatelný, byl pak pokus Donalda Trumpa prohlásit se za vítěze voleb ve chvíli, kdy v klíčových státech ještě vedl, a jeho požadavek na okamžité zastavení dalšího sčítání hlasů. Tento krok vypadal jako vystřížený ze scénářů autoritativních režimů – byť je otázka, jak to přesně myslel: požadavek na zastavení součtu totiž zopakoval znovu o den později za situace, kdy už by takový krok znamenal, že Joe Biden vyhrál.

V každém případě lze však opět považovat za úspěch, že se v tento zlomový okamžik proti Trumpovi postavila i velká většina republikánů, včetně jeho dlouhodobých příznivců, jakým je například bývalý guvernér New Jersey Chris Christie, kteří podpořili základní demokratickou hodnotu dopočítání každého volebního hlasu, i když to může znamenat vítězství protivníka.

Trn pro autoritářské režimy

Pokud se opravdu podaří i po všech právních peripetiích, aby Donald Trump opustil 20. ledna Bílý dům, bude to dobrá zpráva pro všechny příznivce demokracie, kteří již ztráceli naději, že v současné mediální realitě je možné postavit se siláckým charismatickým a manipulativním vůdcům, kteří na sebe umí především strhávat mediální pozornost. Pokojně a nenásilně předávání moci politickým oponentům je trnem v oku především pro autoritativní režimy v Číně a Rusku. Pokud se však podaří, posílí to nalomenou pověst Spojených států ve světě coby fungující demokracie. Zejména Čína se svým hospodářským růstem i podle všeho efektivním bojem s koronavirem ráda ukazuje na problémy a nefunkčnost amerického systému a tím nepřimo ospravedlňuje nutnost a vhodnost vlády jedné strany pod silným vedením jednoho muže.

Důležitou zprávou z proběhlých voleb však také je, že Trumpovi voliči zdaleka nezmizeli a rozhodně nenastala mnohými předpovídaná „demokratická vlna“, která by demokratům umožnila posílit svoje pozice ve Sněmovně reprezentantů – a především získat Senát. O složení této druhé komory se pravděpodobně rozhodne až v lednu, a to druhým kolem volby obou senátorů za stát Georgie, kde se sice letos Bidenovi dařilo, avšak v předchozích volbách tento stát demokraty rozhodně nevolil. Pokud se republikánům podaří udržet Senát a Mitch McConnell zůstane jeho šéfem, bude to pro Joe Bidena a demokraty obrovská překážka pro prosazování jakýchkoliv zásadních zákonů, ať už by se týkaly slibované další zdravotnické reformy, reformy imigračního systému či transformace směrem k udržitelnější energetice. I Barack Obama měl proti sobě šest z osmi let svého prezidentství republikánský Kongres, a je to jeden z důvodů, proč se mu nepodařilo prosadit výraznější změny. Není náhoda, že jeho nejvýraznější reforma, ta zdravotnická, se uskutečnila v prvních dvou letech jeho vlády, kdy měli demokraté většinu v obou komorách Kongresu. Pro případné prezidentství Joe Bidena může být hned od počátku velmi nepříjemné, že Senát schvaluje celou řadu lidí jmenovaných do klíčových vládních funkcí a republikáni tak pravděpodobně mohou začít blokovat či přímo sabotovat jeho úřadování i na personální úrovni.

Vyhrocená politická polarizace tak může snadno paralyzovat proces vládnutí ve Washingtonu. Joe Biden je však zkušený politik, někdejší viceprezident Baracka Obamy a dlouholetý senátor (což mu Donald Trump v kampani často vyčítal), a jeho konsensuální rétorika může přispět k tomu, že se polarizace uvnitř americké společnosti i politiky alespoň o trochu sníží. Jak Biden, tak Trump například slibovali, že se budou výrazněji zasazovat o to, aby dostali hlas ti, kteří z ekonomického rozvoje v USA nedokázali dostatečně profitovat. Trumpův i Bidenův postoj vůči Číně byl v rámci kampaně také obdobně kritický. Není náhoda, že se Bidenovi, který rád vypráví o svém dělnickém původu, podařilo přetáhnout z Trumpova tábora o trochu více klíčových hlasů bílých manuálně pracujících mužů než Hillary Clintonové před čtyřmi lety.

Proti více konsenzuálnímu pojetí politiky však bude působit vnitřní rozdělení Demokratické strany na její progresivnější a umírněné, centristické křídlo. V době kampaně – a s vidinou společného nepřítele Donalda Trumpa – dokázali být demokraté disciplinovaní, aby na voliče působili pokud možno jednotným dojmem. Až však dojde na praktické konkrétní otázky a problémy, rozdíl v názorech se projeví naplno a progresivní demokraté budou vnímat ústupky republikánům jako zradu na voličích. Joe Biden a jeho tým tak budou muset předvádět hodně pokročilé politické žonglování, aby dokázali alespoň něco ze svých ambiciózních předvolebních plánů naplnit. Velkým testem bude například snaha omezit závislost na fosilních palivech.

Zpátky ke spojencům

Na mezinárodním poli je situace předvídatelnější, neboť americký prezident má jasnější kompetence a pravomoci. Pokud se Joe Biden nastěhuje do Bílého domu, lze očekávat poměrně velkou změnu v přístupu směrem k mezinárodní spolupráci a k tradiční diplomacii. Pro Českou republiku je důležité, že se téměř jistě obnoví vřelejší vztahy se spojenci včetně Evropy. Nelze ovšem předpokládat návrat k důrazu na neomezený volný obchod, který by ohrožoval americká pracovní místa. Joe Biden také slíbil, že se USA navrátí k Pařížské klimatické dohodě, kterou Donald Trump vypověděl. Spojené státy tak mají šanci vrátit se do role tvůrce politiky na úrovni mezinárodních organizací.

Nicméně zahraniční politika jen málokdy hraje v očích amerických voličů významnou roli. Rozhodující pro Bidenovu vládu, pokud vznikne, bude v tomto směru to, jak se utká s nejakoukoliv problémy země: pandemií koronaviru, který se v USA opět masivně šíří, a souvisejícími ekonomickými dopady, například vysokou nezaměstnaností.

Autor je amerikanista, zástupce vedoucího katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

1.41. Ekonomika padá, pandemie je na vzestupu. Prezident Biden převezme USA v těžké situaci URL Automatický překlad

WEB, Datum: 07.11.2020, Zdroj: czpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 07.11.2020 23:11, RU / den: 26 751, RU / měsíc: 347 614, Celková návštěvnost: 26 751, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,30

V sobotu večer pražského času začala americká média jedno po druhém prohlašovat Joea Bidena novým prezidentem Spojených států.

Krátce poté svému bývalému viceprezidentovi pogrataloval také někdejší šéf Bílého domu Barack Obama. "Vím, že bude tu práci dělat se zájmy všech Američanů v srdci, ať už pro něj hlasovali, nebo ne," prohlásil Obama. Zprávu o Bidenově zvolení přivítali lidé ve velkých městech jako New York nebo Washington spontánními pouličními oslavami. Z těch částí Spojených států, kde většina lidí odevzdala svůj hlas Donaldu Trumpovi, se ale ozývaly jiné ohlasy. "Nic z toho nepřijímám. Tohle je smutný den pro Ameriku," citoval například list New York Times voliče z města Bismarck v Severní Dakotě. V tomto volebním obvodu získal stávající prezident skoro 70 procent hlasů.

Rozpor ilustruje situaci, ve které se Spojené státy nachází. "Trump svému nástupci odkazuje zemi, ve které se mnoho Američanů rozdělených politikou nejenže nemá rádo, ale aktivně se radují ze vzájemného odcizení," míní komentátor liberálního listu Huffington Post Zach Carter. "Demokraté a republikáni už nejsou jen dvě politické strany. Staly se z nich dvě cizí země, které spolu vedou volební válku. A ta s Trumpovou porážkou neskončí," varuje také politolog Ivan Krastev. Proto jakmile opadne euforie obyvatel, kteří dali svůj hlas Bidenovi, pozornost lidí i médií se stočí zpět na potíže, se kterými se země podle nich nyní potýká: ekonomiku a nezaměstnanost, otázky klimatu, reformu policie, imigrační témata a pochopitelně i koronavirus. Právě ve dnech voleb a povolebního sčítání si Spojené státy připisovaly zatím rekordní denní přírůstky počtu nakažených.

Referendum o Trumpovi

Jak upozorňují někteří analytici, volby byly do značné míry referendem o Trumpových čtyřech letech v úřadu. A to dopadlo v podstatě vyrovnaně. "Na mém hlasovacím lístku je soucit, slušnost, demokracie," apeloval na Američany před volbami Biden. Jak nyní ukazují čísla, podařilo se mu skutečně přesvědčit víc z těch voličů, pro které byly "osobní kvality" kandidáta důležitější než konkrétní témata jako ekonomika, zdravotnictví, klima nebo rasismus. Mezi těmi, kteří to měli naopak, lépe skóroval Trump. Průzkum agentury Edison Research navíc ukázal, že 67 procent Bidenových voličů se při volbách řídilo spíš snahou být "proti Trumpovi" a dostat ho pryč z Bílého domu než autentickou náklonností k demokratickému kandidátovi.

"Lidé se v Bidenovi nevidí, protože jim opakovaně nedokázal říct, co konkrétně udělá, aby zlepšil jejich životy," je přesvědčený analytik Zach Carter. Přitom právě ekonomika je podle průzkumů pro voliče tím nejpálčivějším problémem. O to těžší to teď Biden bude mít. "Převezme úřad s ekonomikou v hluboké recesi a s nekontrolovatelně řádicí pandemií," upozorňuje Carter.

Na koronavirus v USA zemřelo přes 240 tisíc lidí. Podle Mezinárodního měnového fondu se americká ekonomika letos propadne o 4,3 procenta HDP. O práci každý týden přijdou stovky tisíc lidí a míra zaměstnanosti kvůli pandemii spadla na úroveň konce roku 2015. Podle analytiků bude trvat ještě déle než rok, než se vrátí na úroveň před rozšířením nákazy.

Nepoměrně víc lidí bez práce je mezi Afroameričany a Hispánci.

Biden, stejně jako všichni prezidentští kandidáti, během kampaně naznačoval, co chce stihnout v prvních stech dnech v úřadu.

Ty se mu začnou odpočítávat 20. ledna, kdy v souladu s americkou ústavou skončí období úřadující hlavě státu Trumpovi.

Bidenův hlavní závazek je co nejdříve vytvořit celostátní strategii v boji s pandemií koronaviru. Zvrátit chce Trumpovo rozhodnutí opustit Světovou zdravotnickou organizaci (WHO) a Pařížskou klimatickou dohodu o snižování emisí skleníkových plynů.

Do ekonomiky hodlá napumpovat 700 miliard dolarů určených na pomoc s pandemií a vznik nových pracovních míst. Rozpočet by je měl získat zdaněním nejbohatších Američanů a velkých korporací. Pomocť chce také rodinám přistěhovalců, které byly rozdělné kvůli přísným imigračním pravidlům Trumpovy administrativy.

Pomalý Joe a zelený příkop

Někteří pozorovatelé politického dění zdůrazňují, že "empatický, smířlivý" Joe je přesně to, co nyní Amerika potřebuje. "Je to jasný důkaz o tom, po čem národ touží, pokud jde o styl vedení," je přesvědčený politolog Mitchell S. McKinney z Univerzity v Missouri. Další ale varují, že doufat v to, že s Bidenem se do Spojených států vrátí dřívější "normalita", by bylo naivní.

"Dělicí linie se s volbou prohloubí. Biden se pravděpodobně bude snažit depolarizovat a spojovat Američany, ale bude mezi mlýnskými kameny - sama Demokratická strana jej bude nutit být legislativně aktivní a prosazovat programy jako třeba Green New Deal (ambiciózní program boje s klimatickou krizí, pozn. red.). To má potenciál voliče dále rozdělovat," upozorňuje v rozhovoru pro Aktuálně.cz politolog Jan Hornát z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Právě opatřeními na podporu průmyslu na úkor ochrany klimatu nebo zažehnutím obchodní války s Čínou ve jméno ochrany pracovních míst Američanů Trump v posledních letech oslovil řadu voličů, píše ve své analýze agentura AFP. Detaily Bidenovy environmentální politiky zatím nejsou jasné, ale obavy, že kvůli ní budou mizet pracovní místa, hrozí v zemi vytvořit další příkop, tentokrát "zelený", dodává AFP.

Vídeo: Biden by byl extrémně slabý prezident, říká Durčák

1.42. Co dělají ženy prezidenta a premiéra? O jedné se neví nic, druhá fotí pudlíka [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 08.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Kristina Ciroková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.11.2020 15:38, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Rubrika: Politika, Koronavirus, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 12,37

Česko sužuje koronavirová krize, která podle průzkumů připravila o důvěru lidí jak prezidenta Zemana, tak premiéra Babiše. Pomáhat v těžkých časech by mohly i jejich manželky. Dělají ale něco?

První dáma Ivana Zemanová se na veřejnosti naposledy ukázala začátkem října. To když šla během krajských a senátních voleb se svým mužem odevzdat hlas.

Poté v zemi naplno udeřila druhá vlna koronaviru. Nemocnice i domovy seniorů volají o pomoc. Hledají dobrovolníky. Problémy mají i stovky dětí. Řada školáků nemá počítače, aby se připojila k online výuce. Shánějí je, kde se dá. Všem těmto lidem se snaží pomáhat neziskové organizace, firmy i jednotlivci. Přispět, byť jen projevem empatie, by mohla i první dáma České republiky. Kam se ale poděla?

Na webových stránkách Nadačního fondu Ivany Zemanové je poslední zpráva z 15. října. Píše se v ní, že fond přispěl na opravu Psiho domova Řepnice. V souvislosti s koronakrizí se první dáma od jara objevila jen jednou. A to v dubnu na instagramovém účtu Pražského hradu. Ten zveřejnil fotografii Ivany Zemanové, jak v roušce nakládá do auta vitamíny a potravinové doplňky, které fond rozvezl do domovů seniorů.

Aktuální program Ivany Zemanové je zřejmě tajný. Redakce o něj žádala na Hradě. Mluvího Jiřího Ovčáčka jsme se ptali i na to, zda se prezidentova choť zapojila či chystá zapojit do nějaké charitativní nebo dobrovolnické aktivity. Jiří Ovčáček rozhovor pro Seznam Zprávy odmítl. A na dotazy neodpověděl ani písemně. „Děkuji za nabídku, ale nevyužiji ji,“ odepsal pouze.

„Manželka prezidenta je vlastně naprosto neviditelná už od jara, kdy se samozřejmě mohla věnovat charitativní činnosti,“ míní vedoucí Katedry marketingové komunikace a PR **Fakulty sociálních věd UK** Denisa Hejlová.

Podle ní mohla první dáma třeba navštěvovat zdravotníky, vojáky nebo učitele. „Mohla k nim promlouvat. Ať už osobně, anebo přes různé komunikační technologie. To se nestalo. Ale možná je lépe, že není vidět vůbec, než kdyby dělala něco špatně,“ dodává Hejlová.

Podobně kritický je i politolog Josef Mlejnek: „Mám pocit, že to občas dělá tak trošku jako brigádu. Že to není nějaká trvalá kdovíjak budovaná role. Přitom ten institut první dámy, jakkoliv je formální, tak je důležitý u všech prezidentů.“

O tom, co dělá v době covidu první dáma, tedy nevíme. Jak ale tráví pro Českou republiku těžké dny koronavirové krize manželka premiéra Monika Babišová, to vědí její followeři na Instagramu celkem přesně.

Její prezentaci sledává odbornice na marketing Denisa Hejlová ještě horší než neviditelnost Ivany Zemanové. „Manželka premiéra Babiše do toho veřejného prostoru vstupuje prostřednictvím svých vlastních online médií, zejména prostřednictvím svého Instagramu, na kterém se bohužel ovšem neobjevilo v podstatě nic jiného než fotky z dovolené. Anebo fotky jejího pudlíka a jeho nových světíků,“ uzavírá Hejlová.

Svůj instagramový účet Monika Babišová skutečně poslední dny plní fotografiemi pudlice Gigi – nového psiho přírůstku do Babišovy rodiny.

V létě, kdy premiér Andrej Babiš všechny nabádal, aby trávili dovolenou v Česku, sdílela jeho žena na Instagramu fotografie z jachty v Chorvatsku. Později společně odjeli na dovolenou na Krétu.

Redakce zaslala mluvčí vlády Janě Adamcové e-mail s dotazem, zda je manželka premiéra teď v době covidu nějakým způsobem aktivní v charitativní nebo dobrovolnické činnosti, anebo zda se k tomu chystá. Dotaz Seznam Zpráv rovněž zůstal bez odpovědi.

Josef Mlejnek z Katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** k tomu říká: „Když třeba pan premiér dokázal marketingově velmi silně využít svoji svatbu, tak by určitě byl schopen, on a jeho marketingový tým, nějakým způsobem zapojit Moniku Babišovou právě i do té role někoho, kdo pomáhá společnosti zvládat krizi.“

A proč by to bylo potřeba? „Je nutné nasadit všechno. Epidemiologové se snaží nasadit všechno, tak pokud jde o to politické zvládnutí krize, bylo by vhodné, aby premiér nasadil manželku. Aspoň jako nějaké gesto že by třeba udělala. Mohli by spolu třeba navštívit nemocnici. To si myslím, že by bylo velmi vhodné,“ uzavírá Mlejnek.

1.43. Think-tank HN: Posune Biden Ameriku doleva? Proč tolik Američanů volilo Trumpa? Odpovídají Klvaňa, Beneš a další [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 08.11.2020, Zdroj: iHNed.cz, Autor: Jan Kubita, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.11.2020 19:34, RU / den: 101 779, RU / měsíc: 972 852, Celková návštěvnost: 4 520 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,13

Pravicový populismus, demagogie a lži utrpěly porážku tam, kde se to počítá, píše níže ve svém komentáři Tomáš Klvaňa o letošních amerických prezidentských volbách.

Byly to velmi zvláštní volby s velmi zvláštním výsledkem. Už proto, že po nich možná bude muset být současný prezident z Bílého domu doslova vyveden. Především ale vyjevují několik zajímavých otázek. Nejen jak výsledek letošních prezidentských voleb změní USA i světovou politiku, ale také třeba, jak je možné, že Donald Trump i přes prohru získal od Američanů přes 70 milionů hlasů.

Jiří Pondělíček, amerikanista, **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**

Spojené státy se nejspíš posunou mírně doleva. Bude to ale opravdu hodně mírný posun, protože Joe Biden je spíše konzervativní demokrat, a navíc se bude muset s největší pravděpodobností dohodnout s republikány v Senátu, v němž je nyní možnost volebního vítězství demokratů už hodně nepravděpodobná.

Svět může asi čekat prezidenta předvídatelnějšího. Biden už avizoval, že by chtěl lépe vycházet se spojenci, ale jinak zahraniční politiku momentálně těžko odhadovat. Nedá se asi čekat vstřícnost demokratů k Rusku, které podle amerických tajných služeb v letech 2016 i 2020 vedlo dezinformační kampaň v jejich neprospěch.

Čínu budou USA nadále považovat za protivníka, ale konkrétní politika zveřejněna nebyla. Biden prohlásil, že cla považuje za kontraproduktivní, takže je možné, že většinu z nich zruší. Není ale třeba jasné, zda obnoví americkou účast na

Transpacifickém partnerství, dohodě o volném obchodu, která má tvořit hráz ekonomické expanzi Číny do Tichomoří. S detaily bude nutné počkat na to, kdo bude v prezidentově týmu pro předání moci, a případně, koho bude prosazovat do vedení ministerstva zahraničí.

O té možnosti se mluvilo dlouho dopředu, takže úplně překvapivá nebyla. Ještě je brzy hodnotit, jak velká ta chyba byla a kde. Mě zatím spíš překvapil markantní rozdíl v přesnosti průzkumů v Minnesotě a ve Wisconsinu. V obou státech byl průměr dle serveru Fivethirtyeight výrazně v Bidenův prospěch, v prvním o 9 a ve druhém 8 procent. V Minnesotě ještě sčítání úplně neskončilo, ale drtivá většina hlasů už je započítána. Rozdíl je 7 procent pro Bidena, kdežto ve Wisconsinu je to jen něco přes půl procenta. Je to zvláštní, protože Michigan, Minnesota a Wisconsin ve volbách 2012 a 2016 volily velice podobně a průměrný rozdíl mezi nimi nebyl ani dvě procenta.

Ještě nemáme úplné výsledky, takže je to trochu předčasné. Podle mě budou klíčem k určení důvodu právě rozdíly mezi jednotlivými státy. Důležitá otázka tedy je, proč se průzkumy velice dobře trefily v Arizoně, Georgii, Minnesotě a nebo třeba v Novém Hampshiru, ale zároveň byly extrémně nepřesné v Iowě, Ohiu a Wisconsinu. Celonárodně budou nejspíš v rámci statistické chyby. Joe Biden by mohl po dopočítání všech hlasů vyhrát o asi 4 procenta, což by byl největší rozdíl od roku 2000 a zároveň těsně v rámci statistické chyby průzkumů.

Celonárodně se průzkumy nad statisticky očekávatelnou mírou nemýlily ani v roce 2016, ale státy, kde byla jejich chyba výraznější, byly jiné než letos. To podle mě ukazuje, že jde o jinou chybu než v minulých volbách. Můj osobní tip je, že s přesností mohla zamíchat vysoká volební účast. Evidentně k urnám přišly miliony lidí, které normálně nevolí a o politiku se příliš nezajímají. Ty je obecně pro agentury těžší do vzorku sehnat, a tak mohly být výsledky statisticky hodně nespolehlivé právě díky malému počtu takových lidí v celkovém vzorku. Lepší odpověď bude možné získat, až budou k dispozici detailnější data.

Igor Lukeš, profesor historie a mezinárodních vztahů na Pardee School of Global Studies Boston University

Donald Trump z Bílého domu odchází. Kromě toho je výborné, že se díky volbám začali Američané zajímat o věci veřejné. V mnoha domácnostech dnes lidé o svém politickém systému horlivě diskutují. Země dostává masivní občanskou výchovu.

Dobrym znamením je, že do Bílého domu vstoupí viceprezidentka Kamala Harrisová. Její ostrý intelekt a právnické zkušenosti bude Joe Biden potřebovat. To, že je v téhle roli první ženou, první Afroameričankou a prvním člověkem s kořeny v jižní Asii, je třešničkou na dortu.

Pozitivním signálem je to, že aniž Trump porážku přijal, republikánský senátor Mitt Romney už gratuloval Bidenovi a Harrisové k vítězství. Chválí je jako "lidí dobré vůle a obdivuhodného charakteru". To je stará dobrá Amerika.

Přesto na americké volby z roku 2020 nemůže být pyšný ani poražený, ani vítěz. Ukázalo se, že naše problémy jsou větší, hlubší, a dokonce i systémové. V roce 2016 šlo pochopit, že voliči dali Trumpovi hlas, protože jim s dvojicí Clinton a Clintonová došla trpělivost. Nevím ale, jak rozumět 70 milionů hlasů pro Trumpa v tomto roce. Pár minut před konečnou porážkou prezident dětinsky tweetoval: "VOLBY JSEM VYHRÁL, O HODNĚ." Přesto jeho konspirační tirády, odmítání reality a patologická sebeláska jeho fanoušky neodradí.

Ve městech, hlavně na severovýchodě a na západě, se lidé z výsledku radují. Mrzí je jen to, že voliči místo výprasku Trumpovi jen naplácali. Na venkově a na jihu jsou ale v šoku. Nejsou zatím dobře vidět a slyšet, ale jsou tu a je jich přes 70 milionů.

Dokážou se oba tábory domluvit, aby mohly dál žít v jednom domě? Nevím. Hlavně se bojím, že si obě strany z voleb udělají špatný závěr. Trumpovi podporovatelé v Senátu své bitvy o znovuzvolení vyhráli a v Republikánské straně budou dál prosazovat trumpistické "hodnoty" a styl. To jejich politické rivaly zatlačí ještě víc doleva. Demokratickou stranu to do příštích voleb v očích voličů oslabí, což zmenší manévrovací prostor nového prezidenta.

Bidena čekají bitvy, které díky obstrukcím v Senátu vyhraje jen stěží. Je proto možné, že se z letošního demokratického vítězství nakonec vyklubá porážka.

Jan Beneš, amerikanista, Ostravská univerzita

Skončily zcela odlišné prezidentské volby v USA, než na jaké jsme byli minimálně od roku 2000 zvyklí. Probíhající pandemie koronaviru způsobila, že jednotlivé státy musely přijít s řešeními, jak zajistit zdraví voličů, aniž by omezily jejich přístup k volebnímu právu. Televize mnohokrát ukázaly záběry dlouhých řad voličů, někdy čekajících hodiny na to, aby mohli vhodit do urny svůj hlas. To značilo bezprecedentní zájem voličů o letošní klání Trump versus Biden – a zároveň ukázalo překážky, jimiž některé státy, především na jihu země, ztěžují přístup občanů k volebnímu právu. Nakonec dosáhla účast voličů historických parametrů: hlasovalo okolo 160 milionů voličů, což je téměř 70% volební účast. Oba kandidáti navíc získali přes 70 milionů voličů, čímž překonali rekord Baracka Obamy z voleb v roce 2008. Vítězný Joe Biden nakonec získal 75 milionů hlasů a přinejmenším 290 hlasů volitelů.

Co výsledek letošních voleb znamená pro USA? Především konec krátké, ale o to intenzivnější prezidentské éry Donalda Trumpa. Výsledek voleb však nesignalizuje jednoznačné odmítnutí trumpismu – prezident totiž získal o šest milionů hlasů více než v roce 2016 a podle exit polls významně uspěl mezi voliči z vyšší střední třídy, které oslovilo snížení daní, deregulace bankovního sektoru a těžbařského průmyslu. Šokoval jeho úspěch mezi Hispánci především na Floridě, kde jeho štáb skvěle pracoval s on-line nástroji a cílil na voliče skrze jimi užívaná sociální média. A samozřejmě zabodoval u nižší střední třídy a pracující třídy tvrdostí vůči Číně, mezi evangelikály pak spoluprací s Izraelem a arabskými zeměmi či nekompromisním postojem vůči Íránu.

Mezi republikánskými voliči Trumpovi navíc prakticky vůbec neublížilo nezvládnutí pandemie – její hospodářské dopady totiž pocítili hlavně občané velkých měst, kde získávají hlasy zejména demokraté. Pandemie dopadla výrazně na příslušníky

etnických menšin, a ti šli volit Joea Bidena. V Michiganu, Pensylvánii a možná i v Georgii mu právě oni zajistili dostatek hlasů k vítězství.

Bidenovo vítězství však zároveň přichází s možným oslabením demokratů v Kongresu. Ve Sněmovně reprezentantů si sice udrželi většinu, ale o rozložení sil v Senátu rozhodnou až dodatečné lednové volby v Georgii, v nichž jsou favoritem kandidáti Republikánské strany. K modré vlně – výraznému úspěchu demokratů na všech frontách – tedy nedošlo a Joe Biden bude v legislativní oblasti čelit neochotě republikánů ke kompromisu i tlaku levého křídla demokratů k prosazení hlubších reforem. Předpokládané změny financování politických kampaní, strukturální změny v soudnictví či zdravotnictví tak Kongresem projdou jen stěží.

Trumpův silný výsledek je pro mnohé překvapením. Předvolební průzkumy naznačovaly jasné vítězství kandidáta Demokratické strany, ale jak vysvětluje například sociolog Daniel Prokop, předvolební šetření v USA mají zásadní metodologické nedostatky a samotný systém volby prezidenta USA již delší dobu zvyhodňuje kandidáty Republikánské strany. K tomu je třeba přičíst rekordní volební účast, která data z průzkumů také zkrasila.

Pro svět znamená konec Donalda Trumpa a nástup Joea Bidena především předvídatelnost v zahraniční politice a navrácení Spojených států do vůdčí role v mezinárodních uspořádání a demokratické inspirace pro zbytek světa. Spojenci USA budou vědět, na čem jsou, a naopak autoritáři už se nebudou moci zhlížet v americkém prezidentovi a odvolávat se na jeho ohýbání demokratických institucí či kontroverzní postoje vůči etnickým a sexuálním menšinám či migrantům.

Celkově však především dovnitř Spojených států zůstane výrazné rozdělení společnosti. To se vyznačuje nedůvěrou nezanebatelné části společnosti vůči politickému systému, oběma stranám a jejich představitelům. Tuto nedůvěru ještě posiluje rétorika dosluhujícího prezidenta, který by co nejrychlejší uznáním porážky ve volbách aspoň částečně pomohl ke zmírnění napětí ve společnosti. Sluší se ještě dodat, že ne náhodou nepřišlo okolo 80 milionů oprávněných voličů k volbám – jejich potřeby a přání totiž nejspíš ani jedna ze stran dostatečně nereflektuje.

Celkově pak po prezidentské éře Donalda Trumpa zůstává silně rozdělená společnost, podceněná pandemie koronaviru, hospodářská krize a pošramocené postavení USA na mezinárodní scéně – s tím vším se bude muset nový prezident Joe Biden vypořádat.

Tomáš Klvaňa, hostující profesor New York University Prague

Volební období Donalda Trumpa končí, a protože to bylo období mírně řečeno netradiční, stejně netradiční je i jeho konec. Podle všeho bude muset být Trump z Bílého domu vykázan soudně...

Vítězství tandemu Joe Biden – Kamala Harrisová je hlavně vítězstvím slušnosti nad lži a demagogií. Demokratům se podařilo poskládat velkou koalici proti trumpismu, na níž se podílela celá škála voličů od konzervativních a středových republikánů po radikální levici. Ta už zdvihá hlavu a bude chtít mít, jak je jí vlastní, větší vliv na politiku, než si zaslouží. Očekávalo se, že porážka Trumpa bude výraznější. Nebyla proto, že část středových voličů se prostě neodhodlala pro Bidena, neboť jí děsí právě hlasitost a viditelnost progresivistické levice v médiích, na univerzitách a v kulturních institucích.

Biden sám je středový demokrat a institucionalista a ani budoucí viceprezidentka Harrisová nemá přirozeně radikální instinkt. V politice začínala v Kalifornii jako prokurátorka a později státní ministryně spravedlnosti, kde si vysloužila ostruhy jako metla zločinnosti. Jako senátorka za Kalifornii se profilovala středově, ale v letošních demokratických primárkách přešla rétoriku progresivistické levice a identitární politiky. V těch volbách však zcela vyhořela. Poté, co se stala viceprezidentskou kandidátkou, se zase posunula zpět do středu.

Biden i Harrisová jsou před nelehkým úkolem onu pestrou a rozmanitou koalici udržet. V dolní komoře Kongresu budou stále u moci demokrati, ale jejich převaha se zmenší. To dá malé skupině socialistických kongresmanů a kongresmanek možnost demokratickou většinu vydírat, a je to otázka, zda se v Kongresu může zformovat pracovní většina středových demokratů a středových republikánů, která by spolupracovala na přijetí takových zákonů, jako jsou investice do infrastruktury, imigrační reforma a rozšíření zdravotního pojištění.

Důležité je, kolik republikánů se vymaní z uhranutí Trumpem, a to bude zase odviset od toho, jak silnou pozici bude ve své straně mít odcházející prezident. Přestože prohrál, dostal díky velké volební účasti druhý nejvyšší počet hlasů v dějinách amerických voleb, čili více než třeba Barack Obama při obou svých vítězstvích. Trump z politiky jen tak neodejde, bude mít na své straně velkou část republikánské voličské základny a bude ji ovlivňovat prostřednictvím médií a sociálních sítí.

Zatím nevíme, kdo bude mít těsnou většinu v Senátu. Rozhodne se až ve druhém kole ve dvou duelech ve státě Georgia v lednu. Mírnými favority jsou republikáni. Pokud udrží těsnou většinu, vzroste důležitost umírněných politiků, jakými jsou republikáni Mitt Romney z Utahu, Ben Sasse z Nebrasky a Susan Collinsová z Maine, a konzervativního demokrata Joea Manchina ze Západní Virginie.

Jednoznačně dobrou zprávou jsou volby pro Česko. NATO zůstane zachováno,lepší se atmosféra mezi EU a USA a obecně se posílí transatlantická vazba. V Bidenově zahraničněpolitickém týmu je několik lidí s dobrou znalostí evropské problematiky včetně té české. Bude jen na nás, zda toho budeme umět využít.

Nejdůležitější zprávou pro svět je, že pravicový populismus, demagogie a lži utrpěly porážku tam, kde se to počítá. Stejně jako je vítězství Trumpa nesmírně posílilo, mohla by jeho porážka znamenat vítaný ústup těchto toxických látek z těla politiky, byť asi ještě ne úplně vyléčení.

1.44. Otevření škol nemělo na šíření epidemie vliv, ukázala studie. Je však třeba zvládat testování i disciplínu [URL](#) Automatický překlad

WEB, Datum: 09.11.2020, Zdroj: echoprime.cz, Autor: Závš Dobiašovský, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 08.11.2020 23:47, RU / den: 129 198, RU / měsíc: 1 715 242, Celková návštěvnost: 129 198, Rubrika: Homepage, Události, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,44

Možný způsob, jak udržet v době epidemie otevřené školy, ukázala nová německá studie. Z jejích výsledků totiž vyplynulo, že minimálně za přísných hygienických podmínek a připravenosti státu rychle a zadarmo testovat ve školách, nemělo jejich otevření žádný vliv na nárůst počtu nakažených. Někde naopak došlo k poklesu. Pokud chceme výuku udržet blízko standardu, stát se musí připravit a lidé prokázat silné odhodlání, uvedl pro Echo24 ekonom Ladislav Kříštofuk.

Autoři z německého Institute of Labor Economics využili toho, že ve spolkových zemích Německa dochází ke konci letních prázdnin v jiný den. Na datech ze všech čtyř stovek okresů v zemi tak mohli porovnávat, jaký vliv mělo otevření škol na vývoj počtu nakažených. To sledovali v období čtrnácti dnů před otevřením a tří týdnů po otevření škol. Nepodařilo se jim přitom najít žádný důkaz, že by otevření škol vedlo k většímu šíření epidemie.

Zároveň však upozorňují, že je třeba brát v potaz specifické podmínky v Německu i období, v němž studie vznikala. „Studie velmi specificky říká, že výsledky jsou validní za předpokladu striktní hygieny, funkčního systému karantén, roušek a výuky v neměnných skupinách (tedy žádné míchání tříd např. na volitelné předměty či jazyky a tělocviky),“ uvedl pro Echo24 Ladislav Kříštofuk z Institutu ekonomických studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

V potaz je pak třeba brát to, že studie vznikala v době relativně nízkého výskytu nákazy v populaci a také v době, kdy vyšší teploty umožňovaly časté větrání ve školách či venkovní aktivity pro žáky, nelze ji tedy automaticky vztahovat na dobu vysokého šíření v populaci. „Pro nás, tedy i pro vládu a státní aparát, je to jasná zpráva, že pokud chceme udržet možnost výuky blízko standardu, na který jsme zvyklí za běžných okolností, je nutná nejen připravenost ze strany státu (tedy funkční karanténní systém, trasování, zajištění hygienických prostředků a metodická podpora), ale i silné odhodlání ze strany obyvatel, protože bez respektu k nošení roušek, dodržování hygienických pravidel a ohleduplnosti k ostatním to půjde těžko,“ dodal Kříštofuk.

Jako další důležitý aspekt se ukázalo rychlé testování podezřelých, které hradil stát. Studenti s příznaky nesměli bez negativního testu do školy vstupovat, to samé platilo pro učitele i rodiče. Důležité bylo také rychlé trasování a izolování nakažených. „Jsem přesvědčen, že v tomto konkrétním případě by náklady na testy byly bývaly výrazně nižší než náklady, které za uzavření škol a následné efekty teď platí celá ekonomika, o sociálních, psychologických a dalších dopadech nemluvě,“ uvedl Kříštofuk.

Právě ekonomickými důvody pak vysvětlují autoři to, že v některých případech zaznamenali po otevření škol naopak úbytek případů „Rodiny začaly brát ten tzv. ‚social distancing‘ (tedy snížení fyzických kontaktů mezi lidmi) a dodržování základních opatření vážněji se začátkem školního roku, protože mít dítě doma by pro ně bylo finančně velmi náročné,“ uvedl Kříštofuk.

Školy v Německu zůstávají otevřené i přes rekordní nárůsty

Česko přistoupilo na podzim k uzavření škol jako jedna z mála zemí v Evropě, zejména v uzavření prvních stupňů základních škol. Právě v Německu, kde v současnosti prudce narůstají počty nakažených v populaci, včetně škol, odmítají spolkové země k uzavření škol přistoupit. Ty zůstávají v provozu i přes vyhlášenou měsíční karanténu, kvůli které musely zavřít restaurace či divadla.

Ministerstva školství v jednotlivých spolkových zemích ale tvrdí, že v celkovém měřítku jde jen o zlomek případů a že školy nejsou ohnisky nákazy. Zachování prezenční výuky považuje vláda za klíčové pro udržení chodu hospodářství. Svě argumenty zemská ministerstva školství opírají o studii lékařské fakulty drážďanské univerzity, podle které děti působí spíše jako překážka šíření infekce. Výzkum, jehož výsledek byl zveřejněn v létě a ve kterém se zjišťovaly protilátky u více než 2000 dětí a učitelů, neprokázal, že koronavirus by se ve školách rychle šířil a že by děti patřily k častým přenašečům.

1.45. Evropská komise nic nikomu nenařizuje. Pány smluv i situace jsou pořád členské státy, říká právník URL

Automatický překlad

WEB, Datum: 09.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Barbora Tachecí, Ondřej Čihák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.11.2020 15:21, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Rubrika: Zprávy z domova, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Audit Evropské komise ve věci střetu zájmů a dotačních nesrovnalostí premiéra Andreje Babiše (ANO) pokračuje. Podle experta na unijní právo Ivo Šlosarčíka jde komisi hlavně o technické řešení výkladu evropských pravidel týkajících se v tomto případě evropských peněz.

„Svůj názor komise na otázku premiérových svěrenských fondů už řekla a překlopí ho asi do závazných právních dokumentů a následků, například do možnosti žádat zpět některé vyplacené peníze evropského rozpočtu,“ očekává Šlosarčík, zakladatel think-tanku European, právník z Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

„Evropská komise má v genech preferenci pro technicko-právní komunikaci a úplně neumí komunikaci politickou,“ připomíná host Osobnost Plus a dodává, že komise by ráda řešila jen technickou úroveň kauzy.

„A veškeré politické komentáře, včetně těch českého premiéra a ministerstva, na ní působí rušivě, protože nepatří do té procedury, která teď probíhá.“

Je tu možnost žaloby na Česko

Pokud český stát nebude jednat podle doporučení, která komise poskytne, jsou dvě procesní řešení. „Je tu pořád ještě možnost žaloby na Českou republiku, kdyby ignorovala žádosti na vrácení evropských peněz,“ upozorňuje Šlosarčík.

A dodává: „Česko ale také může soudně zpochybňovat výklad evropského práva komisí před Soudním dvorem Evropské unie.“

Česká republika ale nemůže zažalovat komisi jen proto, že má jiný názor na evropské právo. „Může však zpochybnit platnost konkrétního rozhodnutí nebo jiného právního aktu Evropské komise podle evropských procesních předpisů.“

To, že členské státy a jejich vlády napadnou ročně několik evropských předpisů, není běžné, ale děje se to. „Je vždy politická úvaha, jestli do toho jít, nebo ne. Příkladem může být rozhodnutí o realokaci uprchlíků z roku 2015. Česká vláda hlasovala proti, byla přehlasována, mohla normu napadnout žalobou, ale neudělala to. Slovensko a Maďarsko ano.“

Šlosarčík nepředpokládá, že by česká žaloba na závěry Evropské komise přinesla možnost řídit se českými zákony při čerpání evropských peněz. „Soud ale může poskytnout vodítko, jak český zákon vykládat, aby byl kompatibilní s evropským právem, případně co z něj je třeba změnit či doplnit.“

Pány smluv a situace jsou stále státy

Evropská unie bude svůj právní vliv na členské státy rozšiřovat, očekává právník. „Ale zároveň bude čím dál jasnější i asertivita států říkající: o tom si můžeme povídat, ale nebudou přísná a závazná pravidla. Čili můžeme diskutovat, ale tam vás nepustíme.“

Expert upozorňuje, že komise nemá aparát, který by státům něco mohl vnucovat. „Používá rétoriku i nástroje, které má, ale pořád jsou to státy, které jsou pány smluv a které jsou pány situace.“

„A v okamžiku, kdy se státy rozhodnou, že něco nechťejí, tak jsou dosud stále schopné to prosadit buď jednostrannou akcí, nebo tím, že změní směřování evropské integrace,“ shrnuje nejen právní možnosti členských států Evropské unie Ivo Šlosarčík.

Poslechněte si celou Osobnost Plus Barbory Tachecí.

1.46. Pandemie: Fakta a nejbližší výhled [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.11.2020, Zdroj: epochtimes.cz, Autor: Zdenka Danková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.11.2020 18:22, RU / den: 25 000, Celková návštěvnost: 25 000, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,28

Na úterý 10. listopadu zve Nadační fond Neuron zájemce do online panelové diskuze s několika respektovaným vědci.

Diskuze s vědci v rámci Neuron online Clubu se poprvé otevírá veřejnosti. Důvodem je to, že lidé se nutně potřebují zorientovat v rozporuplném klubku informací a seznámit se s reálným odhadem krátkodobého vývoje.

Exkluzivní online diskuze „Pandemie: Fakta a nejbližší výhled“ proběhne v úterý 10. listopadu od 17,00 h. v televizním studiu Deloitte. Online přenos je zdarma, stačí se jen zaregistrovat přes web zde.

„Cítíme, že více než kdy jindy potřebujeme znát postřehy a názory špičkových vědců, kteří nám pomohou se zorientovat v současné situaci a připravit se na nejbližší dny. Proto jsme se rozhodli poprvé Neuron club otevřít veřejnosti. Zaměříme se na krátkodobý výhled, možnosti vakcinace a dopady na duševní zdraví,“ vysvětluje Monika Vondráková, spoluzakladatelka a předsedkyně SR NF Neuron.

Kdo bude diskutovat

V debatě vystoupí lékaři Ladislav Machala a Petr Smejkal, kteří se vyjádří k aktuální situaci a přiblíží skutečné zdravotní riziko spojené s virem SARS-CoV-2.

Cenný pohled se zaměřením na perspektivu vakcín poskytne prof. Neil Stahl, spoluzakladatel firmy Regeneron, která vyvinula koktejl protilátek REGN-COV2. Na téma naváže epidemiolog Rastislav Maďar.

Protože součástí vědy jsou i exaktní výpočty, byl pozván také matematik Jan Kulveit z Oxfordu, který nastíní předpokládanou křivku vývoje včetně okolností, jež na ni mají vliv.

Julie Chytilová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** zanalyzuje výsledky studie o duševním zdraví včetně toho, na jakou část obyvatel pandemie dopadá nejvíc, co lze očekávat a jak postupovat.

1.47. NF Neuron nabídne pohled na pandemii očima špičkových vědců [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 09.11.2020, Zdroj: novinyanovinky.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 09.11.2020 19:45, RU / den: 846, RU / měsíc: 11 844, Celková návštěvnost: 846, AVE: 1 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,01

V době sociálních sítí a fake news je mnohdy těžké určit, co je pravda. O to více v období krize, kdy nás strach z pandemie a neznalost nového viru nutí hledat informace u nejrůznějších zdrojů. Tehdy by se k slovu měli dostat odborníci – vědci, kteří nám pomohou se v moři informací zorientovat. Připojte se spolu s námi k exkluzivní online diskusi „Pandemie: Fakta a nejbližší výhled“, kde budou své názory sdílet ti nejpovolanější.

„Cítíme, že více než kdy jindy potřebujeme znát postřehy a názory špičkových vědců, kteří nám pomohou se zorientovat v současné situaci a připravit se na nejbližší dny. Proto jsme se rozhodli poprvé Neuron club otevřít veřejnosti. Zaměříme se na krátkodobý výhled, možnosti vakcinace a dopady na duševní zdraví,“ vysvětluje Monika Vondráková, spoluzakladatelka a předsedkyně SR NF Neuron.

Monika Vondráková, spoluzakladatelka a předsedkyně SR NF Neuron.

Debatu zahájí lékaři Ladislav Machala a Petr Smejkal, kteří se vyjádří k aktuální situaci a přiblíží skutečné zdravotní riziko spojené s virem

SARS-CoV-2. Dále se bude diskuse točit kolem vakcín, o kterých pohovoří prof. Neil Stahl, spoluzakladatel firmy Regeneron, která vyvinula koktejl protilátek REGN-COV2. Nebude chybět ani epidemiologický pohled Rastislava Maďara.

Účastníci diskuse.

V posledních měsících jsme slyšeli mnoho také o křivce možného vývoje, faktorech, které ji ovlivňují a dalších exaktních výpočtech. Těm se v rámci online diskuse bude věnovat matematik Jana Kulveita z Oxfordu. Psychologické hledisko koronavirové pandemie představí Julie Chytilová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, která zanalyzuje výsledky studie o duševním zdraví včetně toho, na jakou část obyvatel pandemie dopadá nejvíc, co lze očekávat a jak postupovat. Debatu budou moderovat biochemik Jan Konvalinka a parazitolog Julius Lukeš, během diskuse bude samozřejmě prostor i na vaše dotazy.

Panelová online diskuse s názvem „Pandemie: Fakta a nejbližší výhled“ se uskuteční v úterý 10. listopadu od 17:00 v televizním studiu Deloitte. Online přenos je zdarma, stačí se jen zaregistrovat přes web zde

Náš rozhovor s Monikou Vondrákovou, spoluzakladatelkou a předsedkyní SR NF Neuron si můžete přečíst zde

Více o NF Neuron se dozvíte zde

1.48. Proč už neskupujeme toaletňák?

TISK, Datum: 10.11.2020, Zdroj: Blesk, Strana: 5, Autor: Michaela Kalkusová, Vyištěno: 181 618, Prodáno: 141 850, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.11.2020 03:10, Čtenost: 834 031, Rubrika: Téma, AVE: 628 405,14 Kč, Země: Česko, GRP: 9,27

Co se v Česku změnilo kvůli pandemii

ROZHOVOR se sociologem Danielem Prokopem p

PRAHA – Panika, hromadné vykupování trvanlivých potravin i toaletního papíru... Tak Češi na jaře reagovali na protikoronavirová opatření. Na podzim se ale tento scénář neopakoval. Proč? A co dalšího se kvůli pandemii covidu v našich životech změnilo? O tom Blesk hovořil se sociologem Danielem Prokopem.

* Proč u nás nyní nevypukla nákupní horečka jako na jaře nebo teď například v Německu?

„Myslím si, že se nepotvrdily obavy z jara, že některé věci dojdou. Nástup epidemie byl také pozvolnější než na jaře. Davová zvolnější panika vzniká, když je změna podmínek velmi jasná a rychlá. Ve výzkumu Život během pandemie sledujeme, že míra obav z epidemie se dostala na jarní úroveň až koncem října, tedy i nástup obav byl pozvolnější.“

* Může se na spotřebitelském chování Čechů oproti západním zemím projevit také historická zkušenost s nedostatkem v období komunismu?

„To bych neřekl, většinu spotřebitelského chování táhnou lidé do 60 let a nedostatky komunismu jsou 30 let pryč. Asi je nebudou moc ovlivňovat. Je ale důležité, že pro tyto velké nákupy potřebujete mít finance. U nás je mnohem větší část lidí, která si nemůže dovolit ani nenadálý výdaj 10 000 korun. Asi 25 procent domácností nemá tyto prostředky navíc. A v této krizi se propadaly příjmy nejvíce lidem, kteří byli na hranici chudoby už před ní. V tom se lišíme od Západu, kde nižší střední třída tyto prostředky má.“

* Dědictvím minulosti je u nás i určitá nedůvěra v politiky. Jak se projevuje v dodržování opatření?

„Problém podle mého názoru je, že lidé do 40 let, u kterých bylo potřeba, aby výrazně změnili své chování, například redukovali kontakty a začali se chránit, jsou ty segmenty, které vládě nedůvěřují. Je paradox, že i když se vláda snažila komunikovat, tak to dělala například přes mainstreamové televize. Cítila na skupinu starších lidí, kteří už jsou docela vystrašení, není třeba je tolik přesvědčovat. A míjela skupinu mladších lidí, protože ti televize už tolik nesledují neřekl a vládním představitelům nedůvěřují.“

* Jak se liší nynější ochota lidí dodržovat opatření oproti jaru?

„Naše data k 25. říjnu ukazují, že došlo k velkému omezení kontaktů. Ale ne jako na jaře. Epidemie může velmi pomalu klesat, třeba dva měsíce. Zbývá jeden problém, stále je oproti jaru mnohem méně lidí na home office. Druhý problém je, že lidé některé ochranné aktivity posilují, ale ne tak intenzivně jako na jaře. Například roušky a respirátory ano, ale už ne mytí rukou či vyhýbání se přeplněným místům. To nyní deklaruje 70 procent respondentů, ale na jaře to bylo 90 procent. Neřekl bych ale, že je nějaká velká skupina, která opatření cíleně nedodržuje, jak o tom hovořila vláda.“

* Tím myslíte například lidi, kteří vůbec nechtějí nosit roušky?

„Ano. Těchto lidí, kteří nechtějí nosit roušky a jsou proti opatřením, je dle našeho zkoumání okolo šesti procent. Jsou ale mnohem větší skupiny, které opatření nějak podceňují nebo z nějakých jiných důvodů jim svoje chování nepřizpůsobily. Zásadní ní podle mého názoru je nyní motivovat lidi k dodržování opatření. Velký problém je také propad příjmů v karanténě na asi 50 procent hrubé mzdy. Nízkopříjmové skupiny mají asi 360 až 400 korun denně. Takže lidé jsou velmi motivováni nenechat se testovat a nechodit do karantény. V řadě států kvůli tomu platí prvních 14 dnů nemocenské 100 procent mzdy, aby lidi karanténa neodrazovala. Podle mě není potřeba občany pouze peskovat, ale je nutné zavést i pozitivní motivaci.“

Velký problém je propad příjmů v karanténě. Lidé jsou motivováni nenechat se testovat.

Davová panika vzniká, když je změna podmínek velmi rychlá.

Daniel Prokop Je sociolog působící na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, zakladatel výzkumné organizace PAQ Research, která se podílí na výzkumu Život během pandemie. Ten od jara sleduje, jak se vyvíjí sociální chování Čechů a jak pandemie i související problémy dopadají na jejich život. Sledovat jeho výsledky můžete i vy na webové adrese www.zivotbehempandemie.cz

Co také způsobil koronavirus?

Propad příjmů

„Zhruba 10 procent domácností nám reportuje propad příjmů a zároveň nemají velké úspory. Dají se označit za těžce zasažené. Nyní to mírně roste dle našich dat mezi OSVČ a lidmi, kteří pracují v obchodech a ve službách. Už se zde projevují důsledky restrikcí, ale i toho, že Češi již předtím omezili návštěvu hospod a podobně. Za jeden až dva měsíce to uvidíme v oficiálnějších statistikách.“

Psychické problémy „Zastoupení lidí, kteří deklarují symptomy depresivní nebo úzkostné poruchy, vzrostlo při jarní vlně ze šesti na takřka 20 procent, tedy téměř třikrát. Zastoupení hodně vzrostlo mezi mladými lidmi, protože ti museli velmi omezit aktivity proti tomu, co je pro ně normální. Odpadlo volnočasové využití. To společně s ekonomickými problémy a také se stresem, který je s epidemiologickou situací spojený, má velké dopady.“

Zhoršení pro matky s dětmi „Největší tyto problémy deklarují ženy s dětmi, které s nimi zůstaly doma a musí se s nimi učit. Přišly o volnočasové kontakty, jsou nejvíce ekonomicky zasažené, a navíc musí s dětmi každý den absolvovat čtyři hodiny výuky. Tady se ukazuje, že uzavření škol má obrovské dopady na rodiny.“

Je levný a používají ho všichni...

„Toaletní papír na rozdíl třeba od potravin je levný, lze jej dlouho skladovat, můžete jej nakoupit na měsíc dopředu a je to věc, kterou používají všichni. Také se tu projevuje řetězová reakce. Lidé se přidávají, protože se bojí, že příště už se k tomu zboží nedostanou,“ vysvětlil Daniel Prokop.

Region vydání: Blesk - jižní Morava

Foto autor: Foto: T. Tran, D. Malík, ČTK/DPA/Axel Heimken

Foto popis: 5. 11. 2020 Německo Obyvatelka Hamburku si nese svou »kořist«, spoustu balíčků toaletního papíru.

Foto popis: 13. 3. 2020 Praha Z regálů českých prodejen zmizelo drogistické zboží...

1.49. Co „vyvede“ Trump a proč by mohl uspět za čtyři roky? Expert o výměně v Bílém domě i politice Bidena [URL](#) Automatický překlad

WEB, Datum: 10.11.2020, Zdroj: blesk.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.11.2020 09:52, RU / den: 947 133, RU / měsíc: 4 423 137, Celková návštěvnost: 25 850 000, Rubrika: Epicentrum, AVE: 59 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 10,52

Volební hlasy amerického prezidentského klání nejsou ani týden po volbách

sečteny. Americká média však již vyhlásila vítěze voleb, demokrata Joea Bidena. S tím zásadně nesouhlasí současný prezident Donald Trump, který bez důkazů argumentuje možnými podvody, ale i nedopočítanými hlasy přesto, že to byl právě on, kdo se už druhý den po volbách prohlásil za vítěze. Co od egocentrického prezidenta Trumpa můžeme ještě do lednové inaugurace očekávat a jaká bude vláda nového prezidenta Bidena? Nejen o tom hovořil v pondělním Epicentru Blesk Zpráv amerikanista Jiří Pondělíček.

„Domnívám se, že z jeho strany

to byla určitě strategie,“ míní Pondělíček o Trumpově předčasném vyhlášení vítězství.

„Strategie, jak zvýšit šanci, že když to bude těsné, tak se podaří sčítání zastavit a pak už se to podaří nějak uzdržovat do termínu, kdy jednotlivé státy musí vyhlásit, kdo je bude zastupovat ve sboru volitelů, tak by těm státům nezbývalo nic jiného, než vyslat volitele podle stávajícího výsledku,“

vysvětlil Pondělíček logiku za, na první pohled spontánním a neuváženým, krokem současné hlavy Států.

„Já se domnívám, že je to opravdu

nebezpečná hra s ohněm, snažit se vzbudit v lidech pocit, že jim ty volby byly ukradeny,

lidé mu budou věřit a nebudou ochotni přijmout pak ani ty oficiální výsledky,“ popsal nebezpečnost Trumpova chování a vysvětlil, že ty emoce, které jeho rétorika v lidech vzbuzuje, půjde pak uklidnit už jen stěží.

Během období mezi volbami a inaugurací, která proběhne 20. ledna, standardně dochází ke kontaktům odcházejícího a nastávajícího prezidenta, aby byla předána agenda a aby měl nastupující prezident dostatek času na přípravu převzetí moci.

„To letos příliš očekávat nejde, že by Trump přijal Joe Bidena v Bílém domě, jak je tradicí,“

uvedl amerikanista z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

„Než rozhodne sbor volitelů,

nečekal bych, že Donald Trump nasadí smířlivější tón.

Snad tak učiní aspoň poté, co bude výsledek oficiální,“ vyjádřil naději nad Trumpovo vystupováním.

Pomstychitý Trump a příští volby

Donald Trump je ale prozatím i nadále americkým prezidentem a ve svých rukou třímá obrovskou moc. „Spekuluje se, že by z pomstychtivosti mohl něco vyvést.

Pravomoc amerického prezidenta je velmi silná, ale zároveň kolem něj jsou lidé, kteří by jeho takové jeho impulzy měli brzdit,“ prozradil Pondělíček a zároveň uvedl, že drobné zlomyslnosti asi očekávat můžeme.

Hned po Bidenovi získal

Donald Trump historicky druhý nejvyšší počet hlasů

a otázkou zůstává, zda by se případně mohl ucházet o funkci prezidenta v příštích volbách 2024 a zda by tak mohl učinit i jako nezávislý kandidát.

„Domnívám se, že se Republikánská strana od Trumpa nebude moci oprostít právě proto, že získal úctyhodný počet hlasů.

Pokud by se v roce 2024 v primárkách – které budou velice zajímavé – pokusil získat nominaci, měl by velkou šanci na úspěch,“ míní expert na americkou politiku.

Radikální změny bez Senátu jen stěží

„Joe Biden nebude radikálním prezidentem, který by chtěl překopávat americký systém,“ odpověděl Pondělíček na otázku, jak velké změny můžeme od Bidena v příštích letech očekávat.

Budoucí prezident vytyčil jako své programové priority boj s pandemií, klimatické změny a vypořádání se se zakořeněným rasismem ve Spojených státech.

„Otázka je, co bude moci změnit. Čeká se, kdo získá Senát,

to de facto rozhodnou až dvoje doplňující volby v lednu. Jelikož jde o stát Georgia, pravděpodobně vyhrají republikáni,“ okomentoval v Epicentru Blesk Zpráv amerikanista Pondělíček, jak se bude Bidenovi vládnout.

1.50. Bezpečnostní expert Aslan: Arméni mylně přesvědčili sami sebe, že Ázerbájdžán neumí válčit [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 10.11.2020, Zdroj: e15.cz, Autor: Pavla Palaščíková, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 10.11.2020 16:10, RU / den: 117 688, RU / měsíc: 1 504 515, Celková návštěvnost: 2 790 000, Rubrika: Rozhovory, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,31

Arménie, Ázerbájdžán a Rusko v noci podepsaly dohodu, která by měla ukončit šestitýdenní boje o Náhorní Karabach. Arménie byla de facto poražena, i když nepřišla o celý region. Země v minulých letech nechtěla s Ázerbájdžánem jednat o výměně území za mír a navíc usnula na vavřínech po vítězné válce v devadesátých letech, domnívá se Emil Aslan z Institutu politologických studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#). „Ázerbájdžán mezitím získal obrovskou převahu,“ zdůrazňuje.

Část Arménů v noci dala bouřlivě najevo rozhořčení nad mírovou dohodou. Hrozí v zemi převrat?

V takové situaci se hrozně těžko předpovídá, je to tak 50:50. Každopádně jedna věc je jasná: i kdyby pučisté uspěli a zároveň rozhodli o pokračování války, tak situace na bojišti je taková, že jim to nic lepšího nepřinese. Spíše by to vedlo k tomu, že by Ázerbájdžánci během několika týdnů obsadili zbytek Karabachu. Porážka by byla o to více ponižující. Je však možné, že i kdyby se vzbouřenci chopili moci, pod tlakem Moskvy by si uvědomili, že žádné jiné řešení není, jelikož by se nyní nemohli spoléhat ani na politickou podporu ze strany ruského spojence.

Proč je premiér Nikol Pašinjan nyní některými Armény vnímám jako zrádce? Jaká byla jeho dlouhodobá politika ohledně Karabachu?

Neměl příliš mnoho času do vojenského plánování i zabezpečení arménské politiky směrem ke Karabachu zasáhnout, ale jako snad vůbec první z vysoce postavených politiků země zmínil možnost jeho připojení k Arménii. Což po počátečních nadějích, že bude po Pašinjanově nástupu do premiéřského křesla nalezen kompromis, zaslalo velmi špatný signál směrem k Baku. Arménské a karabašské elity neměly zájem o mírové jednání v podobě, o kterou Baku usilovalo, a spíše se snažily udržet status quo. Odmítaly kupříkladu možnost vyměnit území za mír.

V čem ještě udělali Arméni chybu, že jsou nyní poraženou stranou?

Evidentně se příliš spoléhali na Rusko, ale neměli to úplně promyšlené. Protože Arménie nebyla napadená a Náhorní Karabach je z mezinárodně-právního hlediska součástí Ázerbájdžánu, Rusko nemělo přílišnou motivaci do toho navzdory svému spojeneckému vztahu s Arménií vstupovat. Arménská armáda se navíc nemodernizovala a připravovala se na minulou válku z počátku devadesátých let, zatímco situace se už před deseti patnácti lety začala dramaticky měnit. Ázerbájdžán získal obrovskou převahu a Pašinjan byl jedním z politiků, kteří to ignorovali. Arméni usnuli na vavřínech, přesvědčovali se o tom, že Ázerbájdžánci neumějí bojovat a jeden jejich voják je stejně efektivní jako deset z Ázerbájdžánu.

Nakolik nyní Rusko získalo tím, že bude mít ve sporné oblasti vojáky a Pašinjan je oslabený?

Rusko získalo především tím, že bude mít mírotvůrce v Náhorním Karabachu a to je kvalitativní změna. Moskvě moc nešlo o to, jestli Arméni kontrolují Karabach a přilehlé oblasti, avšak dlouhodobě usiluje o dislokaci svých vojenských sil v oblasti. A právě toho docílila. Do budoucna to bude znamenat možnost většího nátlaku na Ázerbájdžán. Pokud se kupříkladu Moskvě nebude něco líbit, mohou být ti mírotvůrci napadeni v uvozovkách či bez nich a Baku může být potrestáno. Páky na Arménii přitom Rusové už mají. To, že jsou Arméni z ruské politiky v posledních týdnech nešťastní, nic nemění na tom, že Rusko zůstane jediným státem, který jim dokáže zajistit přežití. A celá situace je z hlediska Moskvy také signál do blízkého zahraničí, že barevné revoluce se nevyplácejí.

Baku hovořilo i o tureckých mírotvůrcích, i když v dohodě o nich zmínka není. Bude se do Karabachu Ankara chtít vojensky dostat?

Je docela možné, že Turci budou součástí monitorovací mise, ale nebudou tam mít ozbrojené mírotvůrce. Čili budou možná kontrolovat klid zbraní kolem linie, ale budou to neozbrojené pozorovatele.

1.51. Arméni v Karabachu prohráli, Rusko posílí svůj vliv

TISK, Datum: 11.11.2020, Zdroj: E15, Strana: 7, Autor: Pavla PALAŠČÁKOVÁ, Vytlačeno: 15 577, Prodáno: 668, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 01:47, Čtenost: 86 664, Rubrika: Analýza, AVE: 171 967,72 Kč, Země: Česko, GRP: 0,96

Šest týdnů trvající konflikt o Náhorní Karabach, během něhož zřejmě zemřely tisíce lidí, patrně definitivně rozhodla dohoda z noci na úterý. Ázerbájdžán má díky ní získat část sporného území. Arméni, kteří Náhorní Karabach převážně obývají, se ale nechťejí smířit s porážkou. Zemi hrozí převrat, který by zbavil moci premiéra Nikola Pašinjana. Případný puč ale těžko může zvrátit situaci na bojišti. Vítězem sporu je kromě Baku také Rusko, které teď bude mít v oblasti ještě větší vliv.

Oslava a vrácení území

Soupeřící strany se dohodou zavázaly k zastavení bojů ještě v noci a k setrvání na pozicích. Ázerbájdžán přitom během konfliktu dobyl velkou část území, která dle mezinárodního práva náleží jemu, ale de facto ji od devadesátých let ovládali Arméni. Karabašské úřady v pondělí připustily, že nemají pod kontrolou druhé největší město Šuša. Úmluva byla podepsána v okamžiku, kdy ázerbájdžánské jednotky postupovaly na metropoli regionu Stěpanakert.

Arméni musejí do prosince pod správu Baku odevzdat i další území. „Vítězství, kterých jsme dosáhli, donutila Arménii politickými prostředky vrátit Agdam, Lačin a Kelbedžar,“ vypočítával na Twitteru ázerbájdžánský prezident Ilham Alijev okresy v okolí Karabachu, které ovládne.

Obyvatelé země v ulicích měst úmluvu slavili jakožto velké vítězství. Mnozí z nich se přitom netajili vděkem za tureckou pomoc, jejíž rozsah zůstává nevyjasněn. „Děkujeme mnohokrát. Turecko a Ázerbájdžán jsou bratři. Vyhráli jsme společně,“ citovala turecká agentura Anadolu jednu z oslavujících žen ve městě Gandža.

Pašinjan naopak označil dohodu za bolestivou, ale v tuto chvíli nevyhnutelnou. V Jerevanu se však proti ní v noci vzbouřily tisíce lidí, kteří vtrhli do vládní budovy a parlamentu. Není jasné, zda se arménský premiér udrží u vlády. I kdyby však moc převzala armáda, je nepravděpodobné, že by dosáhla změn v arménský prospěch.

„Nemyslím, že by vydrželi bojovat déle než pár dní a výsledek by byl ještě horší než teď. Ostatně, pokud Arméni tahali v posledních týdnech za zjevně kratší konec provazu, v případě pokusu bojovat po hypotetickém převratu by takřikajíc tahali jednoruč,“ míní politický geograf Jan Kofroň z Katedry politologie **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Zárukou, že bude klid zbraní dodržován, mají být dva tisíce ruských vojáků, kteří už směřují do oblasti v rámci mírové mise. A Arménie potřebuje mít na své straně Moskvu ať už s Pašinjanem nebo bez něj. V poslední době se navíc v zemi vyrojily úvahy, podle kterých premiér může za to, že podpora Ruska v bojích nebyla tak velká, jak zřejmě mnozí čekali.

Lekce z Kremlu

Kreml v roce 2013 odradil Arménii od dohody o volném obchodu s Evropskou unií. Pašinjan, který je u moci od roku 2018, ale vztahy s Bruselem zintenzivnil a snažil se lavírovat mezi Východem a Západem.

Podle některých názorů mu chtěla Moskva svým vlažným postojem udělit lekci.

Kreml se patrně zároveň také chtěl vyhnout sporu s Ázerbájdžánem, na nějž má rovněž úzké vazby. „Rusko může mít důvody, proč pomoci svému spojenci Arménii, ale nemá žádný důvod trestat Ázerbájdžán, který je z ruského hlediska příkladem modelového chování postsovětské země,“ uvedl ve své nedávné analýze Alexandr Baumov z think tanku Carnegie Moscow Center.

Vše tak nasvědčuje tomu, že Rusko nyní dosáhlo přinejmenším dvou cílů: neznepřátelilo si Baku, ale zároveň bude nad ním mít prostřednictvím vojáků na místě větší kontrolu. A Arméni patrně získali pocit, že se musejí více snažit, pokud chtějí od Moskvy pomoc.

Otázkou nyní je, jak vítězství Baku využije Turecko a nakolik se bude chtít v oblasti angažovat. Je pravděpodobné, že Ankara bude chtít svou přítomnost na místě nějakým způsobem prosadit. „Turecko bude pokračovat ve své podpoře Ázerbájdžánu,“ ujistil ministr zahraničí země Mevlüt Cavusoglu.

Otázkou nyní je, jak vítězství Baku využije Turecko a nakolik se bude chtít v oblasti angažovat.

Foto autor: Foto ČTK/AP Dmitri Lovetsky

Foto popis: RADOST. Ázerbájdžánci slavili vítězství v hlavním městě Baku.

Foto popis: Konflikt v Náhorním Karabachu

1.52. Výuka by se měla víc zaměřit na potřebné vědomosti

TISK, Datum: 11.11.2020, Zdroj: Olomoucký deník, Strana: 49, Vytlačeno: 1 860, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 02:09, Čtenost: 11 869, Rubrika: Příloha - vzdělávání, AVE: 10 553,96 Kč, Země: Česko, GRP: 0,13

Výuka ve školách by se měla víc zaměřit na získávání dovedností a vědomostí pro život v 21. století, zároveň by se měly snížit nerovnosti v přístupu ke vzdělávání. Počítá s tím strategie vzdělávání do roku 2030, kterou podle informací ministerstva školství schválila vláda.

Materiál podle ministerstva reaguje jak na dlouhodobější problémy, tak na aktuální situaci kolem pandemie koronaviru, kvůli které školy musely dočasně přejít na výuku na dálku.

Na koncepci nové strategie pracoval v uplynulých dvou letech nejdříve tým odborníků vedený profesorem Arnoštem Veselým z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Podle něj se konečný návrh ministerstva od původní koncepce moc neliší, klade ale možná ještě větší důraz na digitalizaci.

„Vzdělávání během pandemie prošlo, a stále prochází změnou větší, než kterou prošlo za posledních deset či 15 let. Když jsme skoro před dvěma lety začali na strategii pracovat, některé z našich centrálních tezí, například důraz na digitální kompetence, formativní hodnocení nebo redukci objemu předávaných informací, byly někdy vnímány jako příliš revoluční. Dnes to zažíváme na vlastní kůži,“ řekl Veselý.

Podle ministra školství Roberta Plagy (za ANO) má Strategie 2030+ dva hlavní cíle. „Vzdělávání má rozvíjet klíčové kompetence, které děti potřebují, aby mohly prožít úspěšný život jak v rovině osobní, tak profesní,“ řekl.

Za klíčové kompetence označují odborníci obecně souhrn vědomostí, dovedností a schopností, které jsou důležité pro uplatnění člověka ve společnosti. Kromě toho by se mělo zlepšit také vzdělávání dětí z chudších rodin a jejich šance na úspěch ve škole i životě.

Školáci by se tak měli učit méně faktů a měli by se lépe orientovat v množství informací, které se k nim dostávají ve větším množství než dřív. Důraz by měl být kladen mimo jiné na zkvalitnění výuky na druhém stupni základních škol a na snížení počtu dětí odcházejících na víceletá gymnázia. S tím bude podle ministra souviset podpora pedagogů a vedení škol a posílení spolupráce mezi školou, rodiči, zřizovatelem i odborníky.

„Školy 21. století budou vzdělávat individualizovaně, efektivně, s využitím moderních technologií, s výrazně jednodušší administrativou a s dostatečnými finančními prostředky ze strany státu,“ řekl Plaga.

Na novou strategii by měly navázat změny v takzvaných rámcových vzdělávacích programech, které určují učivo. Jejich obsah by se podle ministerstva měl výrazně redukovat. Podle dřívějších informací by se změny ve výuce měly týkat dětí, které půjdou do škol v roce 2026.

Region vydání: Střední Morava

1.53. Nelehký odchod z Bílého domu. Po předání úřadu Trumpovi hrozí žaloby, v záloze má televizi [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 07:13, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Přestože sám porážku ve volbách neuznal, je už téměř jisté, že Donald Trump v lednu Bílý dům opustí a předá úřad do rukou demokratů. Po čtyřech letech v čele Spojených států ale jeho odchod z Oválné pracovny nebude snadný. Čeká ho řada civilních žalob, vypořádat se musí i s obrovskými dluhy a na velké změny se musí připravit také členové jeho rodiny, které Trump do vysokých funkcí administrativy obsazoval ve velkém.

Trump opakuje, že volby vyhrál, a vše nasvědčuje tomu, že se křesla v Oválné pracovně jen tak nevzdá. Přesto je jednou nohou v Bílém domě už jeho demokratický protikandidát Joe Biden.

Americká média mezitím spekulují, co Trumpa po odchodu z úřadu vlastně čeká, v mnoha ohledech to ale nejsou zrovna příznivé výhledy.

Dluhy a soudní spory

Pětačtyřicetý prezident Spojených států vstupoval do Bílého domu jako mediálně známý podnikatel a šéf společnosti The Trump Organization, která kromě obchodu s nemovitostmi provozuje po celém světě hotely, kasina nebo golfová hřiště.

Jak ale upozorňuje americký list The New York Times, čtyři roky ve funkci prezidenta si na rodinném impériu vybraly svou daň, a tvrdí to i sám Trump – aniž by předložil jakékoliv důkazy, prezidentství ho podle něj „pravděpodobně stálo tři až pět miliard dolarů“.

Po inauguraci se Trump odmítl svého impéria vzdát – společnost Trump Organization přijala jen vlastní etický plán, který mimo jiné zahrnuje uzavírání nových obchodních dohod v zahraničí. Před nástupem do funkce se přitom Trump Organization snažila o expanzi v Číně a obchodní plány měla například také v Kolumbii, Brazílii nebo Turecku. Právě zákaz uzavírání nových dohod v cizích zemích se tak podle NY Times stal největší ranou pro jeho impérium.

Tento závazek s koncem Trumpova prezidentství padá, dá se proto očekávat, že po odchodu z Bílého domu společnost opět začne nové obchody čile navazovat, píše NY Times. V tomto ohledu ale bude čelit řadě překážek – nejen koronavirové pandemii, ale například i vyšetřování firemních aktivit a sérii soudních sporů.

„Po návratu do soukromého života čeká Trumpa řada soudních sporů a vyšetřování. Některé z nich by mohly pošpinit pověst jeho rodiny, mohou ovlivnit jeho podnikání a poškodit mohou i jeho osobně, protože přijde o ochranu, kterou mu prezidentství poskytuje,“ píše například také list USA Today.

Druhý neprodávanejší americký deník zároveň upozorňuje, že imunita, která Donalda Trumpa nyní chrání, se vztahuje k výkonu funkce prezidenta, ne k jeho obchodním a dalším aktivitám.

„Plášť imunity zmizí“

Největší hrozba na něj přitom čeká v rodném New Yorku, dodává USA Today.

Vyšetřování proti Trumpovi a jeho společnosti tam vede manhattanský prokurátor Cyrus Vance, který na začátku srpna naznačil, že vyžaduje prezidentovy finanční záznamy v souvislosti s „možným rozsáhlým a dlouhodobým kriminálním počínáním v prezidentově firmě The Trump Organization“, včetně údajného pojistného a bankovního podvodu. Ty jsou spojeny s podezřením, že Trump při prezidentské kampani před čtyřmi lety zaplatil za mlčenlivost dvěma ženám, s nimiž měl údajně nemanželský poměr, což Trump popírá.

Proti zveřejnění svých finančních záznamů Trump bojuje již od roku 2016. Jeho právníci přitom celou dobu argumentují tím, že prezident nemůže čelit vyšetřování, dokud zastává svůj úřad. Bývalý federální prokurátor David Weinstein ale pro USA Today upozorňuje, že „jakmile opustí úřad, plášť jeho imunity zmizí“.

Amerikanista **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštof Kozák ale varování některých amerických médií mírní. „Žaloby mu budou nepříjemňovat život, přece jen má ale status bývalého prezidenta. I proto si nemyslím, že bude až tak jednoduché ho zavřít do vězení,“ říká pro iROZHLAS.cz.

Podobné soudní spory mohou expanzi Trump Organization v zahraničí a celkovému oživení impéria stát v cestě, varuje New York Times a dodává, že vzhledem ke stamilionovým dluhům je ale navazování nových obchodních dohod pro Trumpa o to naléhavější.

Informace o Trumpově hlubokém zadlužení přinesl na konci září právě deník NY Times, který získal přístup k prezidentovým daňovým přiznáním. Ty kromě jiného naznačují, že se Trump údajně vyhýbal placení daní a že osobně ručí za půjčky v hodnotě 300 milionů dolarů.

„Já bych se o Trumpa po odchodu z Bílého domu nebál. Má dobré právníky, celosvětově velmi známou obchodní značku, ale také dost energie. Stejně jako v minulosti přehodí své právní spory na právníky a svoje dluhy bude řešit tak, že si opět půjčí v bance,“ říká k tomu Kozák.

Další cesty Trumpova klanu

Po odchodu z Bílého domu se na notné změny musí připravit také členové jeho rodiny, které si Trump po volbách v roce 2016 do administrativy přivedl. To se týká především jeho dcery Ivanka a jejího manžela Jareda Kushnera, kteří se stali prezidentovými poradci.

„V tomto směru byla administrativa určitě nezvyklá. Roli, jakou zastává například jeho dcera Ivanka a zeť Jared Kushner, nemá v moderních amerických dějinách obdoby. S čím by se to dalo trochu srovnat, je případ prezidenta Kennedyho, jehož bratr byl ministrem spravedlnosti. Trumpovi dospělí synové neměli v administrativě až tak důležité oficiální pozice, ale o to výrazněji ho pak hájili jak na sociálních sítích, tak na různých politických mítincích,“ popisuje Kozák.

Dalšímu osudu Ivanka Trumpové, která v otcově administrativě oficiálně zastávala funkci poradkyně pro otázky vzdělávání a posílení ekonomického postavení žen, se věnuje také britský deník The Guardian. Podle něj je nepravděpodobný nejen její návrat do světa módy, ale vzhledem k vyšetřování se pro ni jeví jako „nestabilní pracoviště“ také Trump Organization.

Podle amerikanisty ale Trumpova rodina včetně jeho dcery nebude mít s dalším uplatněním problém. „Je potřeba nezapomínat na to, že Trump má pořád základnu o desítkách milionů voličů, kteří mu dali svůj hlas. A pokud bereme Trumpa jako určitou značku, i členové jeho rodinného klanu se po prohře dokážou velmi dobře uplatnit,“ míní Kozák.

Televize a možná kandidatura

Vzhledem k jeho dřívějším zkušenostem z televizní obrazovky – zejména díky své dřívější reality show The Apprentice na stanici NBC – americká média také spekulují, že dalším Trumpovým plánem po odchodu z Bílého domu může být vybudování nové televizní stanice. Ta by se stala konkurencí zejména pro konzervativní Fox News, která šla prezidentovi na ruku, během vyhlášení volebních výsledků ale obrátila.

„Co se mi jeví jako nejpravděpodobnější, je nový mediální projekt. Spekuluje se o tom, že založí vlastní televizní stanici, kde by měl vlastní talk show, což by naprosto vyhovovalo jeho naturelu,“ myslí si Kozák.

Ze scény tak Trump zřejmě nezmizí ani po odchodu z Bílého domu. Některá americká média včetně New York Times navíc zmiňují i možnost další Trumpovy kandidatury na prezidenta v příštích volbách, tedy v roce 2024. A nevylučuje to ani sám Trump. Je ale otázkou, jak by se k takovému kroku Republikánská strana postavila.

„Donald Trump teď cítí velké rozhořčení a pomsta je důležitou motivací. Záleží ale na spoustě faktorů a na tom, co se odehraje uvnitř Republikánské strany. Řada lidí v Republikánské straně se bude chtít Trumpa zbavit a posunout se dál,“ odhaduje pro iROZHLAS.cz Kozák a dodává, že je třeba brát v úvahu i Trumpův věk. Jeho opětovnou kandidaturu proto vidí spíš jako nepravděpodobnou.

„Není to stoprocentní, ale rozhodně se to nedá ani vyloučit,“ uzavírá amerikanista.

1.54. Biden chaotickou Ameriku uklidní, Trump pomocí žalob volby nezvrátí, říká pro EZ Klvaňa [URL Automatický překlad](#)

[WEB](#), Datum: 11.11.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 09:13, RU / den: 137 303, RU / měsíc:

ROZHOVOR – Nesouhlasí s názorem, že nový americký prezident Joe Biden povede USA k socialismu. Uznávaný amerikanista Tomáš Klvaňa hrozí budoucnost vyvrací. „Biden ani viceprezidentka Harrisová nejsou socialisty. Jedná se o nesmysl, který rozlašuje republikánská propaganda, jež se nezakládá na faktech,“ říká v rozhovoru pro EuroZprávy.cz Tomáš Klvaňa, který dosluhujícího šéfa Bílého domu Donalda Trumpa označuje za nekompetentního člověka.

doporučujeme

Jeho pohled na poraženého amerického prezidenta Donalda Trumpa je kritický. Bývalý mluvčí Václava Klause Tomáš Klvaňa se domnívá, že úřadující hlava státu bude dělat problémy při předání moci. „Potíže už začal dělat v době, kdy neuznal porážku, přestože dosažený rozdíl je víceméně jasný. Šance, že by se Trumpovi podařilo někde výsledek pomocí žalob zvrátit, je v podstatě nulová.“

Amerikanista tvrdí, že Trump může komplikovat takzvané období přechodu, kdy nastupující hlava státu jmenuje před svou inaugurací 20. ledna tým, který pak spolupracuje s dosavadním Bílým domem. „Dochází tak k řadě jednání, brífinků či informací. A právě při těchto schůzkách může Trump dělat těžkosti. Na druhou stranu je výhodou, že Joe Biden byl osm let viceprezidentem, a tak Bílý dům zná dokonale, ví, jak systém funguje. A proto jeho znalosti novému týmu ušetří řadu problémů, s nimiž by si nemusel umět hned poradit,“ míní bývalý žurnalista.

Hostující profesor na pražské New York University se v pohledu na Bidena rozchází se svým bývalým šéfem Václava Klause. Exprezident budoucího nájemce Bílého domu považuje za starou strukturu. S tímto postojem by se podle Klvaňi dalo souhlasit pouze v kontextu Bidenova působení ve vrcholné politice, do níž vstoupil počátkem sedmdesátých let. „Jinak ne. Amerika po chaotické i nebezpečné periodě Donalda Trumpa potřebuje nějaké uklidnění. A Joe Biden je právě v této situaci naprosto ideálním kandidátem pro zklidnění země. Je umírněný, středový, uvážlivý institucionalista,“ soudí Klvaňa, který rovněž přednáší na Katedře severoamerických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, kterou rovněž absolvoval.

Držitel doktorátu v teorii komunikace na University of Minnesota v rozhovoru pro EuroZprávy.cz upozorňuje, že Trump byl po celou dobu svého čtyřletého prezidentování neoblíbeným prezidentem, jak dokazují průzkumy veřejného mínění. „Mohl se opřít jen o své tvrdé voličské jádro, a tak je logické, že vyhrát nemohl.“ Odborník na USA upozorňuje, že úřadující šéf Bílého domu nebyl takový odpůrce totalitních režimů, jak si mnozí myslí. „Ukazoval se a kamarádil se s lidmi, jako je severokorejský vůdce Kim Čong Un, což je představitel nejttotalitnějšího režimu na světě. Naprosto nekompetentně vedl celou politiku vůči KLDK. Kim Čong Unovi vysloveně daroval dva summity, aniž by komunistický vůdce byl přinucen udělat nějaké ústupky,“ argumentuje Tomáš Klvaňa, který Trumpa označuje za proputinovského stoupence.

PORAŽENÝ MŮŽE KOMPLIKOVAT PŘEDÁNÍ BÍLÉHO DOMU

Pane doktore Klvaňo, co vás jako amerikanistu nejvíce překvapilo na letošních prezidentských volbách?

Uplynulé volby byly velmi zvláštní v tom, že je mohl těsně vyhrát Donald Trump anebo výrazně v nich triumfovat Joe Biden. Nečekal jsem, že by bylo vítězství historicky ohromné. Ale predikoval jsem, že ve státech jako je Michigan, Pensylvánie a Wisconsin vyhraje Biden s větším náskokem. Průzkumy veřejného mínění mu během celého roku zde stabilně přisuzovaly vítězství o osm i více procent a nakonec výsledky v těchto oblastech se budou pohybovat do jednoho procenta. Musím tedy říci, že těsné vítězství demokratického kandidáta ve zmíněných státech mě překvapilo.

Myslíte si, že bude Donald Trump v následujících jedenácti týdnech, které zbývají do inaugurace nového prezidenta, dělat výrazné problémy? Hrozí, že by nedošlo k hladkému předání Bílého domu?

Potíže už začal dělat v době, kdy neuznal porážku, přestože dosažený rozdíl je víceméně jasný. Šance, že by se Trumpovi podařilo někde výsledek pomocí žalob zvrátit, je v podstatě nulová. Otázkou je, jak dlouho jeho postoj bude pokračovat.

Zajímavé je, že už i jeho nejbližší poradci se mu snaží vysvětlit, jak je situace pro něj špatná a v zásadě nemá na zvrát šanci. Osobně si nemyslím, že by dělal problémy s předáním moci, protože se jedná o proces, který i normálně trvá mnoho týdnů.

Podle ústavy se nakonec Biden stane 20. ledna 46. prezidentem Spojených států, a to poté, co složí přísahu. Poražený Trump ale může komplikovat takzvané období přechodu, které nastává po zvolení nového kandidáta před 20. lednem, kdy nastupující hlava státu jmenuje tým, který pak spolupracuje s dosavadním Bílým domem. Dochází tak k řadě jednání, brífinků či informací. A právě při těchto schůzkách může Trump dělat těžkosti. Na druhou stranu je výhodou, že Joe Biden byl osm let viceprezidentem, a tak Bílý dům zná dokonale, ví, jak systém funguje. A proto jeho znalosti novému týmu ušetří řadu problémů, s nimiž by si nemusel umět hned poradit.

Jak hodnotíte Bidenovy první kroky, kdy oznámil, že mimo jiné chce USA navrátit k Pařížské dohodě o ochraně klimatu z roku 2015 a zvrátit Trumpovo rozhodnutí o vystoupení ze Světové zdravotnické organizace? Rovněž má v plánu zrušit zákaz občanům z řady většinově muslimských zemí cestovat do USA.

Všeobecně se očekávalo, že o zmíněných prioritách bude hned hovořit, protože je měl ve svém volebním programu. Návrat k Pařížské klimatické dohodě je důležité symbolické gesto. Pokud ale něco ovlivní snižování emisí skleníkových plynů, tak to budou technologické inovace a nikoli projevy státníků. Co se týče vstupu do Světové zdravotnické organizace, pak u ní se jedná o symbolickou věc, protože Trumpův krok byl relativně nedávny, a proto zde zatím k žádnému zásadnímu momentu nedošlo. Jisté je, že celá imigrační politika se pod Bidenem změní. Vše, co se dělalo za Trumpa, že se diskriminovala náboženská menšina, aniž by se cokoli oznámilo, jsou naprosto netradiční americké kroky, které se nově zvolený prezident bude hned snažit napravit. Některá rozsáhlejší reforma imigračního systému bude následovat, ale jak bude vypadat, se teprve uvidí. Záležet bude primárně na tom, jak dopadne souboj o Senát, který v tuto chvíli ještě není rozhodnut, protože se rozhodne až v lednu ve druhém kole, a to ve státě Georgia. Pokud si udrží mírnou většinu v Senátu republikáni, tak se iniciativy jako je imigrační reforma stanou předmětem různého vyjednávání, přesto ale neočekávám žádné drastické změny. V případě, že by oba souboje v Georgii vyhráli demokraté a tím by byl Senát rozdělen přesně půl na půl, to znamená padesát demokratů, padesát republikánů a rozhodující hlas ve sporných momentech vždy odevzdá předsedkyně Senátu, kterou je v tuto chvíli Kamalla Harrisová jako zvolená viceprezidentka, tak demokraté budou moci některé problematické zákony přijmout snadněji. Ale jak bude vypadat složení Senátu, o tom se rozhodne až v lednu.

Nemáte obavy, že by Joea Bidena mohlo levicové křídlo, jaké prezentuje například neúspěšný kandidát Bernie Sanders, dost ovlivnit a on by mohl táhnout USA směrem k socialismu?

Určitě se takového vývoje nebojím, i když levicové křídlo v demokratické straně je na vzestupu. Má sice relativně vlivnou pozici, ale je stále výrazně v menšině. Pokud se podíváte na výsledky demokratických primárek, ve kterých Biden vyhrál nad Sandersem dost přesvědčivě, tak zmíněný střet odráží současnou situaci v demokratické straně. A když vezmeme v potaz, kdo volil v demokratické straně Bidena, tak padesát procent hlasů mu odevzdali takzvaní umírněnější voliči, čtyřicet procent liberální a deset procent konzervativní. Mezi uvedenými čtyřiceti procenty liberálních voličů je nějaké procento progresivistů, tedy radikálních levíčků či socialistů. Ale nejedná se o rozhodující křídlo ve straně. Oni jsou velmi často vidět v médiích, protože perfektně ovládají sociální sítě, které plně využívají. Navíc se umí dobře organizovat. Dost jim také pomáhá, že velká

část amerických kulturních a intelektuálních institucí je v současné době hodně progresivistická, to znamená univerzity, kulturní instituce a další, a proto jsou tedy hodně vidět. Ale jejich reálná politická moc je menší. Na druhou stranu je potřeba říci, že ve Sněmovně reprezentantů, v níž si demokraté udrželi těsnou většinu, protože ztratili několik míst, je sice malá skupinka socialisticky orientovaných kongresmanů a kongresmanek, ale protože výsledek je těsný, tak oni budou mít možnost vydírat demokratickou většinu, která je u moci. A pokud budou chtít něco schválit, pak je jasné, že budou muset progresivistům udělat nějaké ústupky. Takzvaná socialistická menšina sice stranu neovládá, ale pořád má docela solidní vliv. Ovšem Biden ani viceprezidentka Harrisová nejsou socialisty. Jedná se o nesmysl, který rozlašuje republikánská propaganda, jež se nezakládá na faktech.

Exprezident Václav Klaus, jemuž jste v minulosti dělal tiskového mluvčího, řekl ve vysílání CNN Prima News, že Joe Biden je stará struktura. Co na jeho hodnocení říkáte?

Samozejmě, že Biden je stará struktura, ale jen z pohledu, jak dlouho se pohybuje ve vrcholné americké politice ve Washingtonu. Do ní vstoupil počátkem sedmdesátých let, kdy byl zvolen do Kongresu, a byl v ní nepřetržitě až do roku 2016, ve kterém odešel z postu viceprezidenta. Nyní se v téměř 78 letech vrací v pozici prezidenta, a tak je možné o něm říci, že je stará struktura, když opět přihlídneme ke skutečnosti, jak dlouho je v politice činný. Ale Amerika po naprosto chaotické i nebezpečné periodě Donalda Trumpa potřebuje nějaké uklidnění. A Joe Biden je právě v této situaci naprosto ideálním kandidátem pro uklidnění země. Je umírněný, středový, uvážlivý institucionista. Nebude dělat žádné radikální kroky, jak doma, tak ve světě v rámci zahraniční politiky, a to jak ve vztahu k NATO, tak k Evropské unii. Situaci dovede všude uklidnit. Další výhodou je fakt, že republikáni ve Sněmovně a hlavně Senátu se v poslední době výrazně radikalizovali, protože je k tomu donutil Trump a ta volební základna je jejich. A zde je obrovským plusem, že Joe Biden, který strávil půl století v Senátu, se se všemi republikány dobře zná a se značnou částí z nich se přátelí. A tak i eventuální kamarádství může přispět k dalšímu uklidnění situace, na která samozřejmě Amerika čeká, a proto po nastalém čtyřletém Trumpově zmatku zvolila Bidena.

SPOR VDOV ODRÁŽÍ ROZDĚLENOST ČESKÉ SPOLEČNOSTI

Bývalá česká hlava státu také zmínila, že má větší strach z viceprezidentky Kamaly Harrisové, která je mnohem levicovějšího rázu. Můžete jí stručně představit?

Pochází z Kalifornie, byla prokurátorkou a poté se stala ministryní spravedlnosti ve státu Kalifornie. Proslula tím, že se zaměřovala na potírání zločinnosti. Postupem času se stala za stát Kalifornie senátorkou ve Washingtonu, kde se profilovala jako velmi levostředá, ale docela umírněná politička. Po ohlášení kandidatury na prezidentku byl ale pro ni charakteristický docela zásadní posun doleva. Nebyla ve svém postoji mezi čtyřiaadvaceti kandidáty sama. K posunu nalevo přispělo aktivistické křídlo v demokratické straně, které je hodně viditelné v médiích a vzbuzovalo dojem, že právě toto křídlo rozhodne, kdo bude kandidátem na prezidenta. Proto tedy přejala rétoriku a určitý program radikálnější části levice. Absolutně v kandidátských volbách neuspěla. A člověk, který nakonec primárky vyhrál, zmíněnému tlaku jako jeden z mála nepodleh a držel si naprosto jasně středovou linii, byl Joe Biden. Poté si vybral Harrisovou za viceprezidentku, ona se během hlavní kampaně posunula zpátky do středu, což bylo zjevně třeba při viceprezidentské debatě proti Miku Pencovi. Je jasné, že demokraté si Harrisovou pěstují jako důležitého, ne-li nejdůležitějšího kandidáta do prezidentského úřadu. Bude mít velkou šanci se profilovat na americké politické scéně a stát se favoritkou příštích voleb v roce 2024, protože se už nepředpokládá, že by Biden kvůli věku už kandidoval znovu, ale stoprocentně se to nyní neví. Každopádně ale Harrisová bude mít silnou pozici pro to, aby dostala od demokratické strany důvěru k dalšímu souboji o Bílý dům. Ale nyní vše záleží na tom, co bude celé čtyři roky dělat a jakou pozici si vytvoří. Je pravdou, že radikálnější část levice, v ní vidí svého člověka pro Bílý dům. Jestli ale bude za radikálnější levice vystupovat na politické scéně, zatím nevíme, protože ona je pragmatik. Ale osobně si myslím, že pokud vsadí na extrémně levicovou kartu, pak jen sama sebe poškodí.

V doznívající povolební atmosféře musím zmínit i takzvanou českou stopu obou slavných vdov. Zatímco Martina Formanová, manželka oscarového režiséra Miloše Formana, vyjádřila Bidenovi podporu, Olga Matušková, žena zpěváka Waldemara Matušky, se proti němu vymezila. A řekla, že Biden představuje hrozbu socialismu, před nímž emigrovala. Proto je příznivkyní Trumpa, jehož jméno si ve třímetrové podobě vyobrazila na domě. Jaký signál uvedený spor vyslal?

Musím se přiznat, že slovní konflikt obou dam mě zaujal. Myslím si, že spor odráží celkové rozdělení společnosti v Čechách i na Moravě. Je patrné, že kdyby v České republice pomyslně kandidoval Biden i Trump, pak rozpolcenost či polarizace by byla velmi podobná. Bylo by to stejné jako souboj Pražské kavárny proti prezidentu Zemanovi. Celá řada témat i argumentů by byla velice podobná. A tak mě tolik nepřekvapuje, že jak Martina Formanová, tak Olga Matušková, které dlouhodobě žijí v USA, vyjádřily své postoje. Jedna má názor velmi liberální a druhá silně protrumpovský, ultrakonzervativní. Jejich postoje v sobě odrážejí, jaká média ony sledují. Zejména na paní Matuškové bylo patrné, že se dívá na čistě protrumpovské televize, weby, facebookovské stránky a že není příliš dotčená tiskem, který se snažil o prezidentských volbách informovat objektivně. Paní Matušková navíc říkala řadu věcí, která nemají oporu ve faktech.

Co podle vás Donalda Trumpa připravilo o prezidentský mandát? Bylo to podcenění koronavirové pandemie anebo smrt Afroameričana George Floyd, který zemřel po zásahu policisty Dereka Chauvina, když v Minneapolisu měl údajně v jednom z obchodů zaplatit padělanou dvacetidolarovou bankovkou?

Podle mého názoru se jednalo o oba fakty, které jste zmínil. Obecně si myslím, že styl, který vnesl do americkou politickou scénu, byl sice ze začátku trochu novum, ale pro mnoho lidí šlo o nepřijatelné vystupování. Svědčí o tom i skutečnost, že po celou dobu čtyřletého období byl nepopulární. Pokud se podíváme na jeho čísla průzkumu veřejného mínění od nástupu do funkce až do voleb, tak on se na rozdíl od jiných prezidentů nikdy nedostal do takzvaných pozitivních čísel. Základní otázka k průzkumu zněla: Schvalujete počínání Donalda Trumpa? Pokud byl v úřadě před ním někdo jiný, pak dotaz zněl, zda Američané schvalují počínání dané hlavy státu. Byli prezidenti, kteří se dokonce dostali až přes šedesát procent popularity a čtyřicet procent populace měla výhrady. Například Bushovo počínání během války v Iráku schvalovalo až devadesát procent Američanů. Prezident Trump během svého počínání nikdy neměl plus. V průměru se držel na 43 procentech souhlasu a přes padesát procent lidí s ním za čtyři roky vůbec nesouhlasili. A takový stav vydržel v zásadě neustále, což je neuvěřitelné a jasně to ukazuje, že byl nepopulárním od začátku až do konce.

ÚŘADUJÍCÍ HLAVA STÁTU VEŘEJNĚ PODPOROVALA PUTINA

Zároveň ale měl za sebou dosti silnou politickou základnu voličů, kteří by byli ochotni jít za ním i do války.

Ano, to je pravda. Existovala skupina, která cokoli by Trump udělal, by naprosto podporovala. Na druhou stranu ale zase nikdy neklesl pod 37 procent, což je zajímavé, protože někteří prezidenti v úsecích svého období šli ještě více dolů. Zmíním opět Bushe, když situace v Iráku začala být špatná, tak měl jen 25 procent kladných bodů. Takový pokles Trump nikdy nezažil. Měl tedy špatné hodnocení, ale průzkumy měl naprosto stabilní. Postoj veřejného mínění se mu ale nakonec stal osudným. Dlouhodobě se ukazuje, že prezident, který vládne jen prostřednictvím svého tvrdého voličského jádra a nedokáže na svou stranu dostat nezávislé či část demokratických příznivců, pak nemůže vyhrát. Úplně to samé, ale v převráceném gardu se stalo Bidenovi, který na svoji přízeň dostal nejenom radikální levičáky i umírněné demokraty, ale i celou řadu republikánů, kterým už Trump lezl na nervy. A zcela jasně se to projevuje v některých konzervativních okresech jako třeba ve státě Nebraska, která je

jinak velice republikánská a předpokládalo by se, že zde vyhraje Trump. Jenže na větších předměstích anebo velkých městech byly výsledky takové, že v některých volebních okrscích vyhráli republikáni kandidující do Kongresu anebo republikáni usilující o Senát, ale jako osobnost na prezidenta tam lidé volili Bidena. Trump se prostě nedokázal rozkročit, nedovedl tedy oslovit nikoho jiného, jen své tvrdé voličské jádro, které sleduje pouze Fox News a čte protrumpovské webové stránky. Ale v zásadě nevstřebává informace od nezávislých zdrojů. A právě tito lidé Trumpovi věří, že volby jsou zfalšované, ačkoli pro jejich tvrzení neexistuje žádný důkaz.

Myslíte si, že Biden, jehož označujete za umírněného politika, se dokáže tak otevřeně vymezovat proti totalitním režimům, jako to dělal Trump?

S vaším dotazem bych si dovilil absolutně nesouhlasit. Naopak Trump se ukazoval a kamarádil se s lidmi, jako je severokorejský vůdce Kim Čong Un, což je představitel nejttotalitnějšího režimu na světě. Naprosto nekompetentně vedl celou politiku vůči KLDR. Kim Čong Unovi vysloveně daroval dva summity, aniž by komunistický vůdce byl přinucen udělat nějaké ústupky. To je z pohledu zahraniční politiky naprosto neuvěřitelné. Také celá politika směřovaná ke Korejskému poloostrovu zcela zkrachovala. Vždyť Severní Korea dále pokračuje ve vývoji balistických raket a jaderného programu.

Dobře, tady je Trumpův přešlap viditelný, ale jak hodnotíte jeho postoj k Rusku a Číně?

Se skutečností, že Kongres zpřísnil sankce vůči Rusku, které zasahovalo do vnitřních záležitostí USA tím, že se snažilo roznášet propagandu ohledně minulých prezidentských voleb a vede dezinformační kampaň prostřednictvím svých hackerů a internetové agentury z Petrohradu (Internet Research Agency, zkracováno IRA – pozn. red.), souhlasila jen Trumpova administrativa. Je ale nutné říci, že samotný prezident s tímto postojem nesouhlasil. Zmíněný proces se Trump snažil zabrzdit a nakonec neměl dostatek politického umu i síly, aby uvalené sankce zvrátil. Ale přitom on sám se několikrát neuvěřitelně pozitivně vyjádřil o ruském prezidentu Putinovi. Na veřejnosti bezprecedentně řekl, že mu věří a naopak uvedl, že má pochybnosti o vlastních zpravodajských agenturách. Kdyby byl Trump šikovnější, protože on je jinak naprosto nekompetentní člověk, tak by zvrátil politickou situaci ve prospěch lepších vztahů s Ruskem z jeho pohledu. Rozhodně tedy nesouhlasím s názorem, že by Trump byl protiruský, naopak ve svém volebním období byl velmi proputinovský. Proto si mnoho lidí v republikánské straně oddychne, až opouští Bílý dům. Biden nic takového dělat nebude. Troufám si tvrdit, že nový americký prezident se bude snažit Putina za zasahování do minulého amerického volebního procesu potrestat.

Co se týče Číny, tam je situace jiná, protože Trumpův zásadní přínos je v tom, že měl základní instinkt změnit politiku vůči ní. Čína totiž v rámci Světové obchodní organizace nedodrží určitá pravidla zejména s ohledem na duševní vlastnictví, které ve velkém kradou a je zapotřebí na tomto poli správně přitvrdit. Prezident Trump velmi správně vše vycítil, ale protože, jak už jsem řekl, je velice nekompetentní a není schopen vytvořit dobrou strategii, tak jeho tlak nakonec poškodil Ameriku. Trump zahájil obchodní válku s Čínou, z níž si asijská velmoc nic nedělala, ale dopláceli na ni američtí farmáři i řada dalších amerických spotřebitelů, neboť se výrazně zdražilo zboží, které se dováží z Číny. A pak když Trump viděl, že jeho tlak nikam nevede, tak ustoupil a svým tlakem či remízovou dohodou nedosáhl ničeho. Osobně se domnívám, že nyní bude důležité, aby se Biden problematice s Čínou věnoval systematictěji a aby hlavně do tlaku na velmoc zapojil spojence jako například Evropskou unii. Tady Trump neoslňil. Sice tlačil na to, abychom nekupovali produkty firmy Huawei, zejména do sítí 5 G, což se mu někde podařilo, jinde ne. Ale se systematickou strategickou linií, kde by Evropa, Evropská unie a USA vůči Číně postupovaly společně, s tou Trump ani nezačal. A to si myslím, že třeba Biden by mohl zkusit.

Už podruhé v rozmezí několika málo měsíců jsou v celém Česku zavřené školy. Kvůli druhé vlně pandemie koronaviru se vysokoškoláci od 12. října vzdělávají on-line, pražští studenti museli na distanční výuku přejít dokonce o tři týdny dříve. Během jarního lockdownu provedla Akademie věd společně s **Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy**

průzkum, v rámci kterého obě instituce zjišťovaly, jak se studenti s uzavřením škol vypořádávají. Z průzkumu mimo jiné vyplynulo, že množství času, který vysokoškoláci věnovali samostudiu, vzrostlo průměrně o 7,8 hodiny. Situace, ve které se studenti ocitli, vedla také k nárůstu stresu. Míra pocitovaného stresu však závisela na tom, jak škola stihla na situaci zareagovat a do jaké míry zvládla nahradit prezenční výuku tou on-line.

Jak po jarní zkušenosti studenti zvládají druhou vlnu pandemie? To jsme zjišťovali v anketě mezi studenty pražských VŠ i budoucími vysokoškoláky. Ptali jsme se jich, jak jim vyhovuje distanční výuka, kolik jim nyní studium zabírá času a zda mají nějakou osvědčenou metodu, jak se namotivovat ke studiu v domácím prostředí.

Největší pozitivum u distanční výuky je rozvrhnutí času dle libosti (na MFF se prakticky u všech přednášek dělá záznam). Můžu si tak přednášku zastavit a zamyslet se. Naopak největší negativum je absence sociálního kontaktu, který je důležitý pro motivaci. V domácím prostředí je také snadné se rozptýlit, i termíny jsou volnější, proto je dle mého názoru největší překážkou sebekontrola. Ačkoli je oproti minulému semestru on-line výuka lépe zvládnutá, stále jsou tu některé výjimky u některých předmětů. Společně s rozptýlením v domácím prostředí pak studium zabírá více času.

Z pohledu vyučujícího považuji za největší problém absenci zpětné vazby, mluvím jen hodinu a půl do obrazovky a nevidím výrazy ve tvářích, abych odhadnul, jestli mému výkladu rozumí. Další nesnázi jsou časové prodlevy, které nastávají, když mají studenti vzájemně spolupracovat nebo komunikovat se mnou. U prvních ročníků mi touto cestou přijde těžké naladit studenty na způsob myšlení a práce používaný na vysoké škole.

Zatím jsem nenašel žádný zázračný trik, jak zvládnout situaci, ale dobré je se snažit o organizovanost – rozplánovat si povinnosti na konkrétní dny a snažit si udržet si „úroveň“ (převlékat se z pyžama, mýt se, cvičit). Dobré je taky vyhledat sociální kontakt obecně a se spolužáky konkrétně, i když jen on-line cestou.

Distanční výuka úplně ztrácí smysl. Jediná kladná věc je, že člověk netráví čas cestou do školy. Člověk ztratí veškeré návyky a on-line komunikace mezi žáky a učiteli je neefektivní. Proto mi také zabírá studium více času. Zároveň ale jde studium hrozně snadno odfláknout, protože není způsob, jak zamezit opisování při testech.

Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy

Přestože mi on-line výuka spíš nevyhovuje, nespornou výhodou je vstávání pět minut před začátkem přednášky. Nebo možnost pustit si přednášku ze záznamu.

Studium mi rozhodně zabírá víc času, protože si každý přednášející myslí, že distanční výuka je jaksi neomezená. Přeci máme být doma a nic lepšího, než jejich předmět na práci nemáme. Například mám předmět, který má trvat 80 minut, ale náš učitel z toho dělá přednášku i na čtyři hodiny a následně z toho chce napsat reflexi, což mi zabere klidně i půl týdne. Zanedbávám pak ostatní předměty.

Pro zvládnutí situace je podle mě nutné si udělat seznam úkolů na každý den a poctivě se odměňovat za každý splněný úkol, protože člověk jinak nemá motivaci úkoly ze seznamu plnit. A ještě teda doporučuji si pouštět přednášky hned, protože pak už si je člověk nikdy nepustí.

Distanční výuka mi nevyhovuje, ale jsem ráda alespoň za ni. Jako největší zápor vnímám nutnost trávit přespříliš času na počítači. Denně mám přes počítač několik hovorů a bolí mě z toho hlava a mám problémy se soustředěním. Další zápor pro mě je, že jsem závislá na kvalitě techniky – mého notebooku. Zápisky si píšu na počítači a překlíkávám mezi on-line přednáškou a Wordem je někdy chaotické, navíc můj počítač už je starý a zpomalený. Můj studijní obor stojí a padá na četbě, a jelikož jsou zavřené knihovny, četba na počítači mi zabere taky několik hodin týdně. Jako plus vnímám to, že cca polovina pedagogů svoje přednášky nahrává a mohu si je zpětně pustit a použít je k učení při zkouškovém období.

Ačkoli kvalita výuky se oproti minulému semestru založenému hlavně na samostudiu hodně zlepšila, mám problémy se soustředit – jsem doma a myšlenky mi létají k domácím činnostem nebo spánku. Pohyb mezi učebnami a cesta do školy mi hodně chybí, člověk si při nich pročistí hlavu.

Co mi při studiu pomáhá, je mít doma pořádek. Když se kolem mě nabízí příliš mnoho potřebných domácích činností (jako třeba úklid), tak mám tendence se do nich pouštět, protože mě lákají víc než sedět u počítače. Taky mi při studiu pomáhá mít na on-line výuku připravenou velkou konvici se zeleným čajem. Při on-line hovorech je vždy lepší mít zapnutou kameru. Když je zapnutá, mám pocit, že mě můžou všichni kontrolovat, jak moc dávám pozorovat a soudit, když se budu věnovat jiným věcem. Distanční výuka je výrazně horší než docházení do školy. Moje škola mi to ale vůbec neusnadňuje – výuka probíhá podle rozvrhu, to znamená, že musím být u počítače šest hodin na on-line hodiny, což je vyčerpávající. A další tři nebo čtyři hodiny sedím nad zadanými úkoly, takže už nemám vůbec chuť se připravovat k maturitě. Radši bych ocenila více zadané práce od vyučujících právě na úkor on-line hodin. Mou největší motivací je složit maturitu a dostat se na vysokou školu, ale obecně je pro mě celá situace spíš demotivující.

1.56. COVID a brambory na Venuši

RÁDIO, Datum: 11.11.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 6, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 15:34, Poslechovost pořadu: 22 190, Pořad: 13:34 Názory a argumenty, Země: Česko, GRP: 0,25

Ondřej KONRÁD, moderátor

Celým světem cloumající pandemie mimo jiné odhaluje také krizi vědy. Coby základního a nezpochybnitelného sloupu civilizace. Aneb COVID a brambory na Venuši. U mikrofonu je Josef Mlejnek z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, [Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy](#)

Covidová pandemie vyvolala rovněž záplavu volání po jasných informacích a přehledných plánech od vlády, poptávku po pokynech, co a kdy by měl kdo přesně dělat. Na chaotickém vládním přístupu jistě nese velký díl viny lidský faktor, míra osobní schopnosti, nebo často spíše neschopnosti premiéra i jednotlivých vládních představitelů. Odráží však též hlubší skutečnosti, které nejsou úplně v lidských rukou. Sovětský disident Andrej Amalrik kdysi proslul dnes již skoro zapomenutou knihou, publikovanou v roce 1970 a nazvanou Přežije Sovětský svaz rok 1984? Na úspěchy sovětské kosmonautiky v ní reaguje následovně: „Sovětské rakety dosáhly Venuše a brambory ve vesnici, kde žijí, se sklízí ručně. To nemá být komický paradox, to je trhlinka, která se může rozšířit v propast. Nejde jen o to, jak se sklízí brambory, nýbrž o to, že úroveň myšlení většiny lidí nepřesahuje onen ‚rukodilný‘ stupeň. Základní principy moderní vědy jsou srozumitelné v podstatě mizivé menšině.“ Citát je docela příhodný právě i v kontextu současné pandemie. A jeho hrozivost se ve srovnání s dobou, kdy Amalrik výše zmíněné věty napsal, minimálně zdvojnásobila. První rovina hrozivosti se týká toho, že mnoho lidí stále obtížně akceptuje řadu protiepidemických opatření, neboť jim víceméně uniká jejich širší smysl. Ten byl a je dán celostátními propočty a ohledy, opatření mají za cíl natolik omezit počet kontaktů v celé zemi, aby počet nakažených, přesněji vyjádřeno počet nakažených s těžkým průběhem nemoci, nezahltl zdravotnický systém. Jak v té dimenzi, že už nemá pro všechny zasažené těžkým průběhem covidu plicní ventilátor, tak v dimenzi širší, že už scházejí kapacity pro nedávno ještě celkem banální operaci slepého střeva. Což platilo na jaře a platí to i nyní na podzim, leč pořád se najdou tací, kteří nucené omezení, ba uzavření toho či onoho segmentu života společnosti považují za zjevný nesmysl a pro něž rouška znamená omezení osobní svobody a nástup diktatury. Samozřejmě tím nemá být řečeno, že všechna vládní opatření jsou správná. Problémem však je slabá schopnost obyvatelstva chápat složité celostátně dimenzované matematické modely a aktivně přijmout obranné chování, které z nich plyne. Druhá rovina hrozivosti je v citované Amalrikově myšlence obsažena jaksi nepřímo. Amalrik stále předpokládá nějaké jednotné vědecké paradigma, univerzálnost poznatků moderní vědy, na nichž se shodne valná většina vědecké komunity. O covidu a způsobu boje s ním se však veřejně přou i kapacity v oboru, specialisté zaměřeni přímo na viry a epidemie, zubaře zde nechme stranou. Tím spíš ale lidé nevědí, komu věřit, a snadno se upínají ke konspiračním teoriím či třeba k astrologii. I proto je covidová pohroma natolik závažná. Odhaluje totiž rovněž krizi vědy coby základního a nezpochybnitelného „věroučného“ sloupu naší civilizace. Ne, tato epidemie opravdu není „chřípečka“.

1.57. Proč Kreml nechal Arménii prohrát? Slábne a na další ozbrojený konflikt už možná nemá sílu [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Michael Romancov, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 16:58, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Rubrika: Komentáře, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Komentář Michaela Romancova: Moskva se urputně snaží budít dojem, že měla a má situaci na Kavkaze pevně pod kontrolou. Ve skutečnosti tam boje skočily ne tehdy, kdy chtěla ona, ale až v okamžiku, kdy Arménie už nedokázala vzdorovat. Co to pro Rusko může znamenat?

Když se v prosinci 1991 rozpadl Sovětský svaz, obával se svět řady možných negativních důsledků. Z globálního hlediska byla za nejhroživější riziko považována ztráta kontroly nad obrovským arzenálem zbraní hromadného ničení. Na druhém místě pak vypuknutí etnický či nábožensky motivovaných konfliktů. První obava se našťastí nevyplnila vůbec a druhá, zejména ve světle násilného a krvavého rozpadu Jugoslávie, jen v míře, která se zdála být snesitelná.

Primát nejkrvavějšího konfliktu v postsovětském prostoru pravděpodobně drží v Evropě nepříliš známá občanská válka v Tádžikistánu (1992–1997) se snad až sto tisíci mrtvých. Až do ruské anexe Krymu a rozpoutání války na východě Ukrajiny věnovala Evropa největší pozornost dvěma konfliktům v Čečensku, během nichž přišly o život řádově desetitisíce lidí (odhady se rozcházejí od 40 tisíc až po více než 200 tisíc).

Tento konflikt však odsunul do pozadí kondolenční telefonát Vladimira Putina prezidentu Georgi Bushovi, v němž mu po útocích z 11. září okamžitě nabídl pomoc v boji proti teroristům (pravděpodobně jediný Putinův zahraničně-politický krok, který se dá ocenit).

Skutečnost, že jsme násilí v postsovětském prostoru věnovali tak málo pozornosti, má celou řadu důvodů. Vedle nutnosti zaměřit se na vlastní problémy za nimi stál i fakt, že se prezidentu Borisu Jelcinovi – dnes v Rusku označovanému za zrádce, zbabělce a slabocha – podařilo vyjednat z hlediska jeho země velmi důležitou věc. Všechny konflikty v prostoru někdejšího SSSR, do nichž by mohlo či mělo zasáhnout OSN případně OBSE, se měly řešit za ruské účasti a se souhlasem Moskvy.

Jelcin tak Rusku de facto zajistil monopol na použití násilí a navzdory mimořádně nepříznivé hospodářské situaci dokázal udržet jeho velmocenský status. Rusko se své pozice nikterak nezdráhalo využít a jeho „mírotvorné“ jednotky mnohokrát Moskvě loajálními vůdci pomáhaly stabilizovat situaci či bojovat proti teroristům.

Zejména Američanům, v případě Střední Asie pak i Číňanům, tak bylo opakovaně dáno na vědomí, že Rusko je mocné a akceschopné. Stojí za zmínku, že použití síly bylo vždy provázeno záplavou slov o mezinárodním právu a nezbytnosti nalézat v krizových situacích politická východiska.

Kolik z takzvaných zamrzlých konfliktů v postsovětském prostoru během uplynulých třiceti let bylo za asistence Moskvy politicky vyřešeno? Ani jeden! Zato je Kreml všechny opakovaně využil k tomu, aby pohrozil vojenskou silou. V případě Gruzie hrozbu naplnil v létě 2008 (první evropská válka ve 21. století) a o šest let později na Ukrajině demonstroval, že Moskva je ochotná sílu použít i v situacích, které zjevně odporují jak jí schváleným pravidlům, tak i všem mezinárodním závazkům.

Kam v tomto ohledu řadit válku o Náhorní Karabach? Způsob, jímž byly boje ukončeny, na první pohled budí dojem, že Moskva má situaci pořád pevně pod kontrolu, a dokonce že snad dosáhla vítězství. Domnívám se však, že situace je výrazně odlišná.

Azerové vsadili na váhavost Kremlu

Ázerbájdžánské vedení, nepochybně i s ohledem na probíhající ruská vojenská angažmá (Donbas, Sýrie, Libye), s přihlédnutím ke specifickým podmínkám na Jižním Kavkaze (Arménie je izolovaná nejen politicky, ale do jisté míry i geograficky) i u vědomí vlastní převahy (vojenský rozpočet Ázerbájdžánu je snad větší než celkový rozpočet Arménie), vsadilo na sílu a uspělo. Určitě se nejedná o úspěch naprostý, ale s pomocí síly se mu podařilo radikálně změnit situaci, která vznikla jako důsledek války z let 1988–1994.

Moskva od počátku konfliktu obě strany vyzývala k ukončení bojů a hledání politického východiska, ale bez úspěchu. Ministr zahraniční Sergej Lavrov několikrát kategoricky prohlásil, že „vojenské řešení situace v Karabachu je nepřipustné“ a že Moskva vnímá „obě strany konfliktu jako národy bratrské a přátelské“.

Ázerbájdžánské síly však bez ohledu na požadavky Moskvy, natož pak proklamace z Paříže či centrály OSN v New Yorku, útočily, Arméni se bránili a k jednacímu stolu nikdo nezasedl. Průlom nastal až v okamžiku, kdy se situace v Karabachu pro bránící se Armény stala vojensky neudržitelnou.

Smlouva o zastavení palby, kterou v Moskvě obě zneprátelené strany nakonec podepsaly, se podle Putinova mluvčího Dmitrije Peskova stala „vítězstvím lidu obou národů“, což zejména Jerevanu muselo znít jako otevřený výsměch. Arménie je totiž oficiálně ruským spojencem, ale Moskva po celou dobu konfliktu, tedy nejen v jeho právě skončené horké fázi, pro Arménii nepodnikla nic víc, než co vyhovovalo jejím zájmům. Tak zvané postsovětské NATO, jak je označována Organizace smlouvy o kolektivní bezpečnosti, jejímž prostřednictvím Moskva svým spojencům „pomáhá“, je ostatně vždy k jakémukoli bezpečnostnímu problému zcela slepá a hluchá a ozve se až v okamžiku, kdy z Kremlu přijde připravené prohlášení.

Od Karabachu ke Karabachu

Proto je na místě se ptát, co by Moskva byla schopna dojednat, nebýt toho, že Azeři ve vzdušném prostoru Arménie sestřelili ruský vojenský vrtulník. Je pravděpodobné, že incident, k němuž se Ázerbájdžán okamžitě oficiálně přiznal a omluvil se za něj, přinutil Baku změnit pozici a akceptovat podmínky, které Moskva připravila. Z nich pro Baku vyplynula mimořádně nepřijemná povinnost přijmout na své území v dobytých částech Karabachu ruské „mírotvorce“ v počtu zhruba dvou tisíc vojáků.

Ruské síly, které okamžitě začaly být na linii dotyku rozmisťovány, se tím totiž de facto vracely do Ázerbájdžánu, který po uzavření radarové základny v Gabale v roce 2012 opustily. Tato skutečnost je jen mírně „oslazena“ tím, že provoz na nově otevřené komunikaci, která povede přes území Arménie do ázerbájdžánské exklávy v Nachičevanu, bude pod kontrolou ruské pohraniční stráže FSB.

Zdá se, že Moskva tedy nakonec ze situace dokázala vytěžit maximum, ale co se bude dít dál? Ostatně, Baku okamžitě přešlo do diplomatické protiofenzivy, když prohlásilo, že vedle ruských vojáků budou na situaci v Karabachu dohlížet i vojáci z Turecka. V Ázerbájdžánu bylo vytvořeno rusko-turecké kontaktní centrum. Moskva si sice okamžitě pospíšila s tvrzením, že práce centra se nijak netýká mírotvorné mise v Karabachu, ale teprve budoucnost ukáže, co se opravdu (ne)stane.

V delší časové perspektivě, až bude vyhodnoceno, jak podstatnou roli v ázerbájdžánském vítězství sehrály moderní turecké a izraelské zbraně (případně i pomoc jiného typu) a co všechno Rusko neudělalo pro Arménii, co jí nedodalo, se nepochybně bude hodnotit i (ne)spolehlivost Moskvy jako spojence a zejména jako dodavatele účinných zbraňových systémů. Pozice, kterou si ruské zbraně vydobily v Sýrii, může být ztracena.

Největším problémem však je, že ruský monopol na použití síly v postsovětském prostoru je minulostí. Příklady táhnou a není důvod se domnívat, že tomu tentokrát bude jinak. A mimochodem, víte, kde se odehrával první konflikt v dějinách SSSR, který Moskva nedokázala – i když tehdy spíš nechtěla – řešit silou? V Náhorním Karabachu...

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd UK** a Metropolitní univerzitě **Praha**.

V rubrice komentáře dáváme prostor různým úhlům pohledu, které nemusí vyjadřovat stanovisko redakce.

1.58. Koronavirus a duševní zdraví. Jeden z pěti pacientů čelí psychické poruše [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 11.11.2020, Zdroj: seznamzpravy.cz, Autor: Tereza Ulrychová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 11.11.2020 19:38, RU / den: 1 113 436, RU / měsíc: 13 888 492, Celková návštěvnost: 70 570 000, Rubrika: Koronavirus, Svět, Stalo se, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 12,37

Mnoho těch, kteří překonají nákazu koronavirem, bude pravděpodobně vystaveno vyššímu riziku rozvoje duševních chorob. Vyplývá to ze studie, podle které se u 20 % nakažených během tří měsíců objevila některá ze sledovaných nemocí.

Nejčastěji se mezi pacienty vyléčenými z covidu-19 objevila úzkost, nespavost a deprese. Odborníci však také odhalili významně vyšší riziko, podle kterého může dojít až ke stavu poškození mozku, tj. k demenci. Studie tak naznačuje potřebu v tomto ohledu jednat.

„Lidé se obávali, že přežví covidu-19 budou vystaveni vyššímu riziku problémů s duševním zdravím, a naše nálezy ukazují, že je to pravděpodobné,“ cituje agentura Reuters profesora psychiatrie z britské Univerzity v Oxfordu Paula Harrisona, který se na studii podílel. Podle něj jsou navíc dané výsledky ohledně počtu psychiatrických pacientů podhodnoceny.

Analýza, na níž se podíleli výzkumníci právě z Oxfordské univerzity a NIH Centra zdravotnického biomedicínského výzkumu v Oxfordu, také zjistila, že u lidí s již existující diagnózou v oblasti duševního zdraví je o 65 % vyšší náchylnost k naze koronavirem. A to i po zahrnutí všech dosud známých rizikových faktorů, jako je věk nebo fyzický stav člověka.

„Toto zjištění bylo neočekávané a vyžaduje další zkoumání. Mezitím by ale psychiatrické onemocnění mělo být přidáno na seznam rizikových faktorů pro covid-19,“ uvedl doktor Maxime Taquet, který působí jako akademický klinický pracovník NIH a je dalším z autorů analýzy.

Studii vědci publikovali v pondělí v prestižním lékařském časopise The Lancet. Za účelem jejího vzniku analyzovali elektronické lékařské záznamy 69 milionu jedinců ze Spojených států amerických, z nichž více než 62 000 mělo pozitivní test na koronavirus. Žádný z nakažených však nepotřeboval hospitalizaci.

Během 90 dní po pozitivním výsledku testu byl téměř u jednoho z pěti infikovaných zaznamenán první výskyt diagnózy některé z již zmíněných chorob. Jde o přibližně dvakrát větší pravděpodobnost než u jiných skupin pacientů v tom samém období, uvedli do studie zapojení vědci.

V zájmu zkoumání, zda je riziko výskytu duševních onemocnění opravdu spjato s covidem-19, porovnali vědci údaje s dalšími šesti zdravotními stavy v daném období, a to s chřipkou, kožní infekcí, jinými infekcemi dýchacích cest, žlučovými kameny, zlomeninou větší kosti a močovými kameny.

Co analyzované lékařské záznamy neobsahovaly, jsou obecné faktory, které ovlivňují fyzické zdraví člověka. Jde například o socioekonomické prostředí, zda je daný člověk kuřák nebo zda užívá drogy. Podle Harrisona také hraje roli obecně stresující prostředí, které pandemie přinesla.

„Je těžké posoudit důležitost těchto zjištění... Může být nepřekvapující, že se to stává o něco častěji u lidí s covidem-19, kteří se pochopitelně obávali, že by se jejich stav mohl vážně zhoršit, a kteří musí přečkat období izolace,“ cituje bristký list The Guardian Davida Curtise, profesor na University College London a Queen Mary University of London, který se studie nezúčastnil.

Zvláště znepokojujícím zjištěním však bylo zdvojnásobení výskytu demence, která je obvykle nevratná, oproti ostatním sledovaným zdravotním problémům. Studie, které se přímo zabývají dopadem viru na mozek a centrální nervový systém, však již probíhají. Podle odborníků na duševní zdraví, kteří s analýzou nejsou přímo spjati, je ale výzkum důkazem toho, že covid-19 opravdu ovlivňuje jak mysl, tak mozek.

Zda psychické problémy přetrvávají i po tříměsíčním období či jak se v dalším časovém úseku mění, nyní ukáže pouze čas, shodují se vědci.

O tom, že podmínky, které s sebou přinesla pandemie koronaviru, mohou negativně ovlivnit duševní zdraví lidí, mluvila v úterý také docentka Julie Chytilová z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** v rámci Neuron online clubu. Ta se ve své práci společně s kolegy zaměřila na české domácnosti.

Data, které skupina získala, pochází z dlouhodobého šetření prostřednictvím otázek. Výzkumu se Chytilová s kolegy začala věnovat už v březnu, během vystoupení tak nabídl pohled až do samých začátků šíření nákazy na území České republiky. Na duševní stav před pandemií se odborníci respondentů ptali retrospektivně.

Po vypuknutí pandemie jasně došlo u respondentů ke zhoršení, situace se však určitým tempem během následujících tří měsíců zlepšovala. I před pandemií bylo možné zaznamenat velký rozdíl mezi ženami a muži, ten se ale během první vlny ještě zvýšil. U všech věkových kategorií také došlo k téměř trojnásobnému zhoršení, nejhůře na tom byli lidé ve věku od 18 do 24 let. Co se týče druhé vlny, sběr dat stále probíhá. Ze získaných materiálů však vyplývá, že opět dochází k postupnému zhoršování. Nárůst ovšem není tak razantní jako během prvních týdnů pandemie. Podle Chytilové je příliš brzy na predikce a pro více informací bude nutné počkat na další výsledky sbírání dat.

„Vzhledem k tomu, že nevíme, co přesně je příčinou zhoršení duševního zdraví (...), je z našich výsledků obtížné dělat přímočaré závěry nebo doporučovat konkrétní opatření. Věříme ale, že dané výsledky poukazují na několik oblastí, kterým by bylo dobré věnovat zvýšenou pozornost,“ zaznělo během diskuze od docentky. Mezi dané oblasti s kolegy zahrnují detabuizaci potíží s duševním zdravím a jejich léčení, dostupnost služeb psychologické podpory a cílení pomoci na nejvíce zasažené skupiny, kterými jsou zejména již zmínění mladí lidé.

1.59. Rusko-německé vztahy 31 let po pádu zdi

TV, Datum: 11.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 11, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.11.2020 03:06, Sledovanost pořadu: 67 305, Pořad: 21:31 Horizont, Země: Česko, GRP: 0,75

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Ruský pohled na pád berlínské zdi teď telefonicky rozebereme s politickým geografem **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Michalem Romancovem. Michale, rád tě zase po čase vítám ve vysílání Horizontu. Dobrý večer.

Michal ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd UK**

Dobrý večer.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Pád berlínské zdi je asi nejsilnějším symbolem pádu sovětské moci ve východní a střední Evropě, jak se na ni dnes Rusko vlastně dívá?

Michal ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd UK**

Záleží na tom vlastně, kdo ten ruský pohled nám zprostředkovává. Michail Sergejevič Gorbačov, který vlastně byl tehdy tím ústředním aktérem, tak ten v podstatě, dá se říci, vzpomíná dodnes na ty události podobně, jako to už zaznělo ve vaší reportáži, to znamená, že tento svět je příliš malý na to, aby ho dělily nějaké zdi a Gorbačov sám sebe dodnes označuje jako člověka, který se vehementně zasadil o to, aby prostě zdi nebo jakékoliv jiné překážky byly odstraněny. Čili to je ten 1 pohled. A ten druhý pohled, který až dosud byl primárně vlastní současnému ruskému režimu, se týká toho, že bez Sovětského svazu, jehož nástupcem je Rusko, by žádná berlínská zeď nepadla, by nedošlo ke sjednocení Německa a Rusko bylo nicméně potom podvedeno, údajně tedy podvedeno, protože Německo potom jako celek bylo v NATO, NATO se rozšířilo dále na východ stejně jako Evropská unie.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

Z toho vychází vlastně mimo jiné také jeden ze základních pilířů pocitu nebo řekněme vlastně té struktury mocenské Putinovy éry, a to je právě vítězství nad německým nacismem. Jak si tedy teď vysvětlit ty velmi blízké vztahy tedy mezi Ruskem a mezi dávno už sjednoceným Německem i na tak kontroverzních projektech, jako je například projekt plynovodu Nord Stream 2.

Michal ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd UK**

Ono to, jakým způsobem se Rusko za Putina věnuje vlastním dějinám, případně jakékoliv jiné epizodě světových dějin, včetně třeba existence nacistického Německa, jeho útoku na Sovětský svaz. Ono to do sebe v zásadě docela dobře zapadá, protože Putin si z těch dějin vždycky vybere jaksi daný okamžik případně pro daného hosta, to, co se mu hodí. To znamená, kdykoliv jedná, ať už z kancléřkou Merkelovou, nebo s nějakými představiteli německého byznysu, tak zdůrazňuje otázky spolupráce, zdůrazňuje se třeba to, jakým způsobem se Německo nebo tehdejší německé firmy angažovaly v Rusku před první světovou válkou, a tak podobně. V okamžiku, kdy jde o to ukázat, jak je Rusko stále mocné, tak se vytáhne druhá světová válka, dobytí Berlína, pád Reichstagu, a tak dál. To znamená, Putin v tomto ohledu si počíná velmi dovedně a zatím se zdá, že mu to vycházelo, jak směrem dovnitř Ruska, protože tenhle ten vlastně tohle to eskamoterství akceptuje značná část ruské veřejnosti, tak mu to určitě vycházelo, i pokud jde o představitele nejenom německého byznysu.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

V tomto ohledu ovšem samozřejmě ty vztahy nejsou zdaleka jenom hladké, a právě v tomto kontextu, jak významné jsou takové ty spory, například kvůli likvidaci údajného gruzínského teroristy ruskými tajnými službami nebo záchrana otráveného opozičního politika Alexeje Navalného, všechno na německém území?

Michal ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd UK**

Německá spolková vláda, respektive kancléřka Merkelová dlouhou dobu byli vlastně ochotni být hlší a slepí vůči všemu tomu, co se v Rusku dělo. Co bylo jednoznačné, že musí dráždit německé politické představitele jednak kvůli odkazu druhé světové války a jednak právě kvůli zájmům německého byznysu. Nicméně, zdá se, že řekněme, v posledních třech čtyřech letech a nepochybně tím hlavním momentem byla ruská agrese vůči Ukrajině, anexe Krymu a rozpoutání války na východě Ukrajiny, se zdá, že i to Německo začalo vlastně postupně měnit kurz a poslední německé kroky právě například v souvislosti s léčením Alexeje Navalného, respektive s tou německou oficiální reakcí na to, co se stalo, tak ukazují, že se zdá, že německým politickým elitám došla trpělivost. Za sebe dodám, zaplaťpánbůh za ty dary.

Jakub SZÁNTÓ, moderátor

To byl politický geograf **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Michal Romancov. Díky za tvá slova.

Michal ROMANCOV, politický geograf, **Fakulta sociálních věd UK**

Já děkuji za pozvání.

1.60. Trumpův život po „vyvedení“ z Bílého domu: Dluhy i knihy. Vaz mu můžou zlonit žaloby [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 12.11.2020, Zdroj: blesk.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.11.2020 06:03, RU / den: 947 133, RU / měsíc: 4 423 137, Celková návštěvnost: 25 850 000, Rubrika: Svět, AVE: 59 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 10,52

Jen nejzatvrzelejší zastánci Donalda Trumpa věří, že v Bílém domě zůstane i po 20. lednu 2021, kdy se koná inaugurace Joea Bidena. Na co se nastávající člen exkluzivního klubu exprezidentů vrhne poté?

Na „udržení důstojnosti“ bude dostávat relativně štědrý důchod přes 200 tisíc dolarů ročně

(skoro 390 tisíc Kč měsíčně), ale ve srovnání s jinými příjmy to jistě budou jen drobné.

Velmi slušně se dá žít proslov, exprezidenti jsou žádanými hosty prestižních galavečeří a nejrůznějších více či méně politických akcí po celém světě, za jednu řeč kasírují až desítky milionů korun.

Exprezident Bill i jeho méně úspěšná manželka Hillary si podle

CNN

v letech 2001-15 projevy vydělali 3,4 miliardy korun.

Za samozřejmost můžeme považovat nějakou tu knihu. Vydávat paměti je obvyklé u všech prezidentů, ostatně proč ne, mají co říci a pro nakladatele to jsou slibné investice.

George

Bush

údajně dostal dopředu zálohu 10 milionů dolarů (45 milionů Kč), Barack a Michelle

Obamovi

za své knihy dohromady obdrželi prý až 65 milionů

(1,5 miliardy Kč), píše

BBC .

Každopádně

Trump

už dvacítku knih vydal, proslavil se hned tou první z roku 1987: Art of the Deal

(česky vyšla jako Umění udělat dohodu). Svazku na pomezí paměti a rádce k osobnímu rozvoji se patrně prodalo přes milion kopií, i nyní vydělává asi milion dolarů ročně. Další knihy mu naopak vynášejí jen drobné, píše

Politico.com.

Ty pak pojednávají o byznysu, golfu a pozdější samozřejmě o politice. Obvykle je pojmenoval ryčně, třeba

Trump: How to Get Rich

(Jak zbohatnout) či

Think Big and Kick Ass

(česky vyšla jako Myslete na velké cíle a dobře se bavte, ale doslovně by to spíš znělo jako „nandejte jim to“ či nakopejte jim p*del). Ve většině případů přiznává, že mu s psaním pomáhal tzv. ghostwriter, profesionální spisovatel, jak je u politiků časté.

Jako Obamovi a Kardashiansky

U knih jistě Trump nezůstane, však se cítil jako doma v televizi – to když moderoval reality show The Apprentice. Obamovi se vrhli do produkce dokumentárních filmů pro internetovou televizi Netflix, opět za pěkné miliony; to od Trumpa čekat jiný žánr.

„Kontroverze u něj fungují nejlépe, umí je prodávat,“

řekl pro

BBC

marketingový analytik Henry Schafer z firmy Q Score. Trumpovi se podařilo vybudovat si vlastní mediální obraz či značku, jakou lidé „milují nenávidět“, třeba jako klan Kardashianových.

„Rozhodně má potenciální publikum,“

dodává Schafer.

„Trumpa bombardují nabídky kontraktů na knihy a televizi, jež mohou mít hodnotu až 100 milionů dolarů (2,2 mld. Kč),“

uvádí zdroj deníku

New York Post .

V delším horizontu se také dá očekávat založení a stavba prezidentské knihovny, jakou má každý moderní exprezident. Dost možná to ale Trump zatím v plánu nemá a bude usilovat o jinou budovu, tedy Bílý dům.

Nic mu v další kandidatuře nebrání, odsloužit by mohl další čtyři roky.

Zatím se však comeback v USA podařil jen Groveru Clevelandovi (vládl 1885-89 a 1893-97; ve volbách 1888 také dostal víc hlasů než Benjamin Harrison, jenže méně volitelů).

Trumpovo tvrdé voličské jádro rozhodně nevytizí, otázka je, jak se k Trumpovi postaví zbytek Republikánské strany. Bude pro ni těžké ignorovat, že navzdory prohře získal rekordních skoro 72 milionů hlasů.

„Prezidentský úřad opouští se značkou do jisté míry stejně silnou, jako když se ho chopil,“

řekl televizi BBC Tim Calkins, profesor marketingu na Severozápadní univerzitě v Chicagu.

„Pokud by se v roce 2024 v primárkách – které budou velice zajímavé – pokusil získat nominaci, měl by velkou šanci na úspěch,“

vedl v Epicentru Blesku Jiří Pondělíček z katedry amerických studií **Fakulty sociálních věd UK**. A bez republikánské nominace?

„Kdyby chtěl kandidovat jako nezávislý, myslím, že by své šance spíš ohrozil. Ani extrémně populárnímu Rooseveltovi se to nepodařilo, když se rozkmotřil se svou stranou a rozhodl se kandidovat sám za sebe,“

dodal amerikanista.

Jiné spekulace zase hovoří o tom, že se o přízeň voličů a snad rovnou i o Bílý dům bude ucházet syn Donald junior.

Ten za otce zaskočil v čele rodinného byznysu Trump Organization. Že by si role zase prohodili?

Čekající dluhy

S impériem každopádně bude spousta práce.

Podle

New York Times

bude Trump v příštích letech muset splatit dluhy přes 400 milionů dolarů

(9 miliard korun), on sám tvrdí, že to je jen „maličké procento“ jeho majetku.

Forbes

jej aktuálně řadí na 339. příčku nejbohatších Američanů, jeho jmění má hodnotu 2,5 miliardy dolarů (56 miliard korun).

Skládá se hlavně z půl tuctu budov na Manhattanu a 17 golfových resortů, jež vlastní či provozuje v USA, na Britských ostrovech a v Dubaji. Trumpovo jméno také nese řada hotelů a mrakodrapů různě po světě, většinou ho však jen poskytli za úplatu, tyto podniky nevlastní ani neprovozuje.

Chicagoans are singing, “We Are the Champions” by Queen.

#TrumpTower

#Chicago

#ChicagoProtests

#Election2020

pic.twitter.com/HRjZW6sDpl

— Vashon (@vashon_photo)

7. listopadu 2020

Dalo by se čekat, že mu prezidentský úřad s obchody pomůže – celkově se však jeho jmění smrskává. Jak polarizoval nejen americkou společnost, připravil se o klientelu:

„Když teď uspořádáte svatbu v hotelu Trump, dáváte tím jasný signál, před jeho nástupem do úřadu to tak nebylo,“

vysvětluje profesor Calkins.

V roce 2015, když se přihlásil do prezidentského klání (totiž do republikánských primárek),

byl v žebříčku Forbesu 121. nejbohatším Američanem, oproti dnešku měl majetek skoro dvakrát tak hodnotný, 4,5 miliardy dolarů.

Jako jediný prezident posledního půlstoletí nezveřejnil svá daňová přiznání, aby veřejnost ujistil, že není v nějakém střetu zájmů. Jenom při nástupu do funkce dodal prohlášení, že jeho majetek převyšuje 10 miliard dolarů (225 miliard Kč). V minulosti přitom prohrál soudy s reportérem Wall Street Journalu, který informoval, že má Trump daleko méně peněz, než tvrdí. Jindy ale sám přiznal, že zveličování vlastního majetku funguje při žádání o půjčky.

„Pomáhalo to při financování,“

cituje ho

Forbes .

Také ale Trumpa čeká nejméně šest soudů, spočítal redaktor

CNN

Chris Cillizza. Manhattanský prokurátor se hodlá podívat na financování Trump Organization a údajného „držubného“, které od firmy obdržely Trumpovy milenky; Trump to popírá. Na Trumpovo osobní jmění se chce podívat newyorská prokurátorka Letitia Jamesová:

„Nafukoval své jmění, když se chtěl dostat na žebříček miliardářů ve Forbesu, a podhodnocoval, aby platil nižší daně z nemovitosti,“

podezřívá ho. V říjnu už se na to ptala prezidentova syna Erika.

Třetí vyšetřování řeší, zda bylo v pořádku, když se v Trump hotelu ve Washingtonu ubytovávali zahraniční představitelé – tedy zda se mu nesnažili udělat radost a nešlo o střet zájmů. Trump také žaluje dvě ženy za pomluvu, neboť tvrdí, že je sexuálně napadl. A nakonec

prezidenta žaluje jeho vlastní neteř Mary

Trumpová

, že ji připravil o dědictví.

Není divu, že se Trump Bílého domu a prezidentské imunity tak zarputile odmítá vzdát. A to ještě nepočítáme soud, který by mohl přijít, pokud se s ním skutečně

bude chtít rozvést manželka Melania,

jak tvrdí někdejší Trumpova asistentka z Bílého domu a soutěžící v reality show Celebrity Big Brother Omarosa Manigault Newmanová.

1.61. V Moskvě vyrostla Berlínská zeď s puklinou. Odkaz jejího pádu je v Rusku citlivý [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 12.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: mas, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 12.11.2020 07:33, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,17

Před 4 minutami Koronavirus přidusil letošní oslavy 31. výročí pádu Berlínské zdi. Přípomínka dějinného zvratu se však objevila na nečekaném místě – v širším centru Moskvy. Zhroucení komunistické diktatury v NDR a následně sjednocení Německa je pro Rusy dodnes citlivým tématem.

Horizont ČT24: V Moskvě připomínají pád Berlínské zdi

Berlínská zeď se tyčí uprostřed Moskvy. Na rozdíl od originálu je v ní puklina ve tvaru lidské postavy. Umělecká instalace hlásá, že je tento svět příliš malý na to, aby ho dělily zdi. „Každý, kdo má chuť, může touto zdí projít, což v sobě nese velmi jednoduchou myšlenku, že můžeme překonat jakékoliv zdi, jakékoliv překážky, stačí jen chtít,“ vysvětluje autorka Tatiana Ludaniková.

Německý velvyslanec v Moskvě Géza Andreas von Geyr dodává: „Přemýšleli jsme, jak bychom lidem v Rusku vysvětlili, co ty pocity ohromujícího nadšení pro nás tehdy znamenaly. A rozhodli jsme se říct to uměním, které má zvláštní schopnost zachytit atmosféru. To se podle mě náramně povedlo.“

Zeď stojí symbolicky blízko místa, kde státníci obou německých států a čtyř okupačních mocností – Británie, Francie, Sovětského svazu a USA – podepsali 12. září 1990 smlouvu známou jako 2+4 stvrzující sjednocení toho, co z předválečného Německa zbylo.

Složitá historie

Jednoduché poselství však v Rusku naráží na složitý a účelový vztah sovětského i putinského režimu k dějinám. Ten prorůstá do školních osnov, státní propagandy a v důsledku i do hlav jejich konzumentů.

Politický geograf **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Michal Romancov přibližuje tento příběh následovně: bez Sovětského svazu, jehož je Rusko nástupcem, by se Německo nikdy nesjednotilo. Rusko bylo následně podle této interpretace podvedeno pokračováním členství celého Německa v NATO a následným rozšiřováním Aliance i EU dál na východ.

Zdůrazňuje, že tuto verzi však zdaleka nesdílejí všichni Rusové. Například tehdejší prezident Sovětského svazu Michail Gorbačov dodnes vzpomíná na události podobně, jako autorka nového díla: jako na blahodárné boření zdí mezi lidmi.

1.62. Vysoké školy se představí online. Jen online

TISK, Datum: 13.11.2020, Zdroj: Madá fronta DNES, Strana: 12, Autor: Klára Burešová, Vytištěno: 109 368, Prodáno: 94 148, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 13.11.2020 02:01, Čtenost: 497 508, Rubrika: Praha, AVE: 149 754,95 Kč, Země: Česko, GRP: 5,53

PRAHA Zájemci o studium na pražských univerzitách mají letos kvůli koronaviru velmi omezené možnosti, jak blíže poznat prostředí vysokých škol. Fakulty jsou zavřené a do školních budov je veřejnosti zakázán vstup. Většina univerzit plánuje uchazečům přiblížit kampus online. Virtuální program má studentům středních škol nahradit zrušené dny otevřených dveří. „Velice nás mrzí, že se s uchazeči a zájemci o studium na České zemědělské univerzitě v našem kampusu na Suchbátově nepotkáme, přímý kontakt se nahrazuje jen těžko. Den otevřených dveří online formou jsme tedy připravili tak, abychom co nejvíce zmírnili absenci dojmů, které by si uchazeči od nás jistě odnesli,“ říká mluvčí univerzity Karla Mráčková. Univerzity svůj online program sestavily různě. Nabízejí například virtuální prohlídky laboratoří a budov školy, diskuse s učiteli či stávajícími studenty nebo přednášky a živé přenosy z prostor školy. „Fakulta elektrotechnická České vysokého učení technického (ČVUT) připravuje den otevřených dveří ve formě moderovaného online vysílání. Jedním z moderátorů bude například robot sestavený z lega, který se pohybuje a mluví,“ říká děkan fakulty Petr Páta. Přenosy připravuje i Vysoká škola ekonomická (VŠE) nebo Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU), která bude příští týden živě vysílat na Facebooku a webu jednotlivých fakult. Diváci budou mít možnost poznat ČZU prostřednictvím rozhovorů s učiteli, díky videím z fakult i pomocí několika soutěží. Univerzita Karlova (UK) se uchazeče snaží zaujmout akcí Na Karlovku online. „Pro tuto příležitost jsme připravili zcela nový web, jehož cílem je být zájemcům co nejbližší. Otevřeme devatenáct chatovacích místností. Zázemí našich fakult a to, jak to na nich chodí, uchazečům prostřednictvím videí přiblíží investigativní novinář Janek Rubeš,“ vysvětluje vedoucí UK Pointu Ludmila Součková. Na tuto akci po Novém roce navážou i dny otevřených dveří, které se uskuteční na jednotlivých fakultách školy. V rámci programu připravuje Matematickofyzikální fakulta UK třeba online přednášku s besedou, **Fakulta sociálních věd UK** zase založila facebookovou skupinu, kde zájemci mohou pokládat otázky současným studentům. Několik projektů zaměřených na studenty středních škol chystá také Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT). Ta již spustila webovou stránku, na které se zájemci mohou jednotlivě dotazovat na studium. V lednu univerzita chystá den otevřených dveří, jehož součástí budou živé přenosy, videa, panoramatické fotky a virtuální prohlídky. Zástupci školy ale stále doufají, že lidé dostanou možnost navštívit kampus i osobně. „Momentálně jsme spustili projekt Otevřená univerzita, což jsou individuální dny otevřených dveří. Akce je zatím dostupná jen v online podobě, ale jakmile bude povolené trochu cestovat, budou mít uchazeči možnost přijít za naším studentem a ten jim ukáže školu,“ říká mluvčí univerzity Michal Janovský. Na některých školách virtuální dny otevřených dveří již zdařile proběhly, například na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze (FAMU). „Online den otevřených dveří měl u nás na škole velký úspěch, zúčastnilo se jej zhruba dvě stě lidí,“ říká mluvčí FAMU Klauďie Osičková.

Kdy se připojit? Dny otevřených dveří online

* AMU Dny otevřených dveří na FAMU a HAMU již proběhly. O DAMU se zájemci mohou více dozvědět dnes a zítra na webové stránce fakulty. * ČVUT Jednotlivé fakulty pořádají dny otevřených dveří v různých termínech nezávisle na sobě. Jako první se zájemcům 20. listopadu představí Fakulta biomedicínského inženýrství. * ČZU Online program společný pro všechny fakulty začne 20. listopadu, a to od 9 hodin na Facebooku školy.

* UK Příští víkend v sobotu 28. listopadu se zájemci mohou zúčastnit akce Na Karlovku online, kde se dozvedí více o všech sedmácti fakultách univerzity. * VŠE Šest fakult se uchazečům představí těsně před vánočními svátky, a to 21. prosince. Program bude škola živě vysílat prostřednictvím YouTube. * VŠCHT Online dny otevřených dveří škola pořádá ve dvou termínech, a to 20. a 21. listopadu i 22. a 23. ledna 2021.

Region vydání: Mladá fronta DNES - Praha

1.63. Adam Vojtěch: Žádné zadostiučinění necitím

TISK, Datum: 12.11.2020, Zdroj: Interview, Strana: 16, Autor: TOMÁŠ LOSKOT, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.11.2020 00:02, Rubrika: Zážít, Země: Česko

Působí odpočínutě a svěží. Hovoří skromně, svou činnost na ministerstvu zdravotnictví hodnotit nechce, ačkoli se ozývají hlasy, že svou roli zvládal velice dobře. „Ministr zdravotnictví v jakékoli zemi je hlavní postavou, která má řešit situaci a komunikovat s veřejností,“ říká bývalý ministr zdravotnictví.

* Jak se cítíte při pohledu na situaci v zemi?

Určitě to není nic příjemného pro nikoho z nás, zažíváme z pohledu zdravotnického bezesporu jednu z největších výzev pro celý systém, to je nesporné. Pro mě jako bývalého ministra, teď aktuálně poslance, který se věnuje zdravotnictví, je to něco, co sleduji každý den. Doufám, že náš systém situaci zvládne. České zdravotnictví je velmi robustní, ale i přesto je situace velmi vážná.

* Systém nepochybně robustní je, když mluvíme z pohledu možnosti hospitalizací, jednotek intenzivní péče nebo i hodné skloňovaných plicních ventilátorů. To je jedno konstatování. Druhé ovšem zní, že při epidemii je samozřejmě na odpovědnosti těch, kteří rozhodují, aby nedošlo k zahlcení, aby nemocných nebylo příliš mnoho na možnosti jakéhokoli systému. Jsou optimistická očekávání, že dojde ke zlomu přírůstků nakažených, reálná?

Já pevně věřím, že systém situaci zvládne. Je jasné, že situace není všude úplně stejná. Víme, že nemocnice jsou na tom různě: jiná situace panuje v Uherském Hradišti, jiná třeba v Nemocnici Na Bulovce, která hlásí, že má stále poměrně dobré kapacity, takže bude možná nutné udělat nějaké organizační změny. To je ale něco, na co jsme se připravovali, protože jsme už za mého působení nastavili on-line hlášení kapacit v rámci všech nemocnic, což znamená, že dnes jsme schopni pacienty třeba z Uherského Hradiště směřovat právě do Prahy na Bulovku a tam, kde kapacity jsou možné. To se, myslím, skutečně může dít.

* Ale jak dlouho tohle vydrží? Není to podobné onomu okřídlenému semaforu? Nejdříve byl bílý, zelený, žlutý a červený a pak

postupně zčervenal. Otázka je, jak dlouho vydrží kapacity jiných zdravotnických zařízení, pokud některá už budou zaplněna. Domnívám se, že pokud to půjde takhle dál, opravdu narazíme na vrchol. Naši zdravotníci to nepochybně zvládnou, ale za jakou cenu?

Samozřejmě pokud by se situace ve smyslu počtu nakažených dále zhoršovala a počty by stoupaly, bylo by to velmi vážné. Uvidíme. Myslím, že teď všichni očekávají efekty posledních opatření, jež se týkají prakticky uzavření veškerých ekonomických provozů, obchodů, restaurací a podobně. Uvidíme, jaký ten efekt bude. Pevně doufám, že se tato opatření už skutečně projeví na počtech kontaktů a nakažených.

* Teď si s vámi troufnu polemizovat. Když jsem se díval na grafy, ukázaly mi, že většina lidí - konkrétně 39 procent - se nakazí v práci, ale tam v zásadě žádná omezení nejsou, dokonce ani povinné roušky. Ano, dodržena jsou, pokud je vzdálenost mezi pracovníky menší než dva metry, ale mám, upřímně řečeno, takový pocit, že opatření platí k bráně fabrik a pak už tolik ne. Tyto provozy nejsou postaveny na to, aby se dodržovala dvoumetrová distance, hovořím o společných šatnách, výrobních linkách a podobně. Nestálo by za to, udělat opravdový lockdown, jinými slovy nechat fungovat jenom podniky, které jsou nezbytné pro chod státu, ať by to byla výroba potravin, či energií? A na nějakou dobu, třeba deset nebo čtrnáct dní, tyto provozy, kde není fyzicky možné dodržovat opatření, prostě uzavřít a omezit sociální kontakty?

Jestliže se neprojeví pozitivně opatření, která byla zavedena, v takovémto případě i lockdown, o němž hovoříte, bude namístě. Pokud se vypne průmysl, určitě to má skutečně obrovské dopady, ale je jasné, že zdraví a fungování zdravotního systému jsou prioritou.

* Upřímně, očekáváte to?

Velmi těžko teď spekulovat. Myslím, že čísla, která vidíme v posledních dnech, ukazují na určitou stagnaci. Je otázka, jestli stagnace bude pokračovat, nebo nikoli, myslím v tom směru, že počty nerostou třeba ke dvaceti tisícům. Pokud budou čísla narůstat, v takovém případě to nevyhnutelné bude.

* Nechci být příliš pesimistický nebo kritizovat ministra Hamáčka, ale když jsem viděl jeho vyjádření, že situace se nezdá být špatná, musím říct, že mně se naopak zdá více než špatná, protože poměr nakažených a testovaných je stále zhruba třicet procent a nijak zvlášť neklesá.

Souhlasím, ale vyčkejme a uvidíme, jestli přijde nějaká změna. Pokud nikoli, v takovém případě si myslím, že už není možné zásadně čekat na nějaká přísnější opatření, protože vlak je skutečně rozjetý poměrně rychle.

* Teď osobnější otázka. Když se díváte, co všechno se po vašem odchodu na ministerstvu zdravotnictví děje, cítíte nějaké zadostiučinění? Trochu to rozvedu. Profesor Prymula nastoupil po vás coby ministr zdravotnictví s tím, že byl vnímán víceméně jako ministr „covidu“. Byl epidemiolog. Úřad, vztahy v něm a různá oddělení znal, protože působil jako váš náměstek. Jeho jmenování se proto zdálo jako logická varianta. Vy jste odešel za poměrně nejasných okolností, které se ve světle pozdějších událostí nezdály natolik závažné. Za dobu svého působení jste si vybudoval dobrou pověst. Vaše spory s premiérem byly dobře známé OE hovořím o rouškách OE, ale nakonec se ukázalo, že jste měl pravdu. A teď nastoupil nový ministr Blatný. Odborná veřejnost ho zná, ale lidé nikoli. Dnes jste slyšel pana Petříčka, že je potřeba dát docentu Blatnému čas, aby se zorientoval. U televize jsem kroutil hlavou a říkal si, že to snad není možné.

Osobně si myslím OE a to s vámi souhlasím OE, že čas na sto dnů hájení, jak to známe u nových ministrů z doby, řekněme, míru, nebude možné úplně dát. Věřím, že docent Blatný ví, do čeho jde, že skutečně ví, jaká je situace a co bude nutné řešit. Já ho také osobně neznám, viděli jsme se jednou, když jsem byl jako ministr na odborné hematologické konferenci, ale pevně věřím, že je to natolik inteligentní člověk, jak o něm hovoří kolegové, že ví, co ho čeká, a jde tam s touto myšlenkou a představou.

* A cítíte tedy zadostiučinění, když vidíte, co se na ministerstvu nyní děje? A nejen na ministerstvu, ale i v jím řízených organizacích, v podstatě v celém zdravotnickém segmentu. Nebo cítíte vztek, lítost-?

Zadostiučinění? To skutečně nikoli. Mě ta aktuální situace určitě velmi mrzí a přál bych si, aby koronavirus nebyl a nemuseli jsme to řešit. Určitě to není nic, co bych bral jakkoli pozitivně. A jasné je, že každý občan této země, doufám, už teď ví, že tu nemoc není možné podceňovat. Mám bohužel pocit, že atmosféra ve společnosti se od jarní doby, kdy jsme situaci zvládli i díky úžasné disciplíně celé společnosti a velmi homogenním názorům i odborné veřejnosti, hodně proměnila. Pak se to nějak vytratilo, začaly se objevovat různé dezinformace, různé názory takzvaných odborníků, kteří ta opatření nabourávali, a to si myslím, že nebylo dobře. Je to možná jeden z důvodů, proč je situace taková, jaká je.

* Víte, málokdo to asi řekl, ale já jsem zmíněnou disciplinovanost lidí na jaře tak trochu přičítal vám, protože jste s veřejností mluvil a komunikoval důvěryhodně a otevřeně. Teď

* se to zvrtilo. Nemyslím si, že lidé by byli jiní, jsou stále stejní, možná trochu unavenější, možná trochu vyčerpanější, aš už finančně, nebo psychicky, ale jsou pořád stejně zodpovědní. Ovšem jak se nyní s nimi hovoří- Co provedl profesor Prymula - a je jedno, jestli to bylo dovoleno nebo nebylo, jestli to bylo na hraně opatření nebo nebylo, spíše svědčí o ztrátě důvěry lidí k tomu, co jim ministerstvo nebo vláda říká. Jsem stále přesvědčen, že ministr zdravotnictví je naprosto klíčovou osobou pro komunikaci s veřejností ohledně zdravotnické péče. Tohle se vám povedlo, vašim nástupcům ne.

Nerad hodnotím sám sebe, to samozřejmě musejí jiní, ale souhlasím s vámi obecně v tom, že ministr zdravotnictví v jakékoli zemi, nejenom v České republice, je hlavní postavou, která má řešit situaci a komunikovat s veřejností. Zavádí opatření a musí být schopen je obhájit. A důvěra lidí obecně je naprosto zásadní, takže to určitě platí a bude platit i pro nového ministra, jemuž je vyčítáno, že není epidemiolog a podobně. Podle mě to není úplně nejzásadnější, na ministerstvu je tým, jsou tam lidé, kteří jsou schopni zastat odbornou roli. Role komunikační je ale neoddiskutovatelně spjata právě s pozicí ministra zdravotnictví.

* Velmi děkuji za vaše myšlenky i čas.

Děkuji mockrát a přeji vám i všem divákům pevné zdraví. A prosím - dodržujte opatření, která jsou nastavena, je to velmi důležité.

„Mám bohužel pocit, že atmosféra ve společnosti se od jara, kdy jsme situaci zvládli i díky úžasné disciplíně celé společnosti, hodně proměnila.“ ADAM VOJTĚCH Rodák z Českých Budějovic se od mala věnoval hudbě, koncertoval v dětských pěveckých sborech a vystupoval v dětských muzikálech, natočil a vydal vlastní album. V roce 2005 se účastnil také soutěže SuperStar, kde dostal přezdívku Ken, přičemž vypadl v semifinále. V období 2004-2014 zpíval v českobudějovickém swingovém orchestru Metroklub Big Band a poté příležitostně hostoval v dalších českobudějovických tanečních orchestrech Valdaband a Fordance Orchestra. V letech 2006 až 2012 vystudoval právo na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Na stejné univerzitě absolvoval i mediální studia na **Fakultě sociálních věd**. V roce 2018 získal titul MHA (Master of Healthcare Administration) na pražském Advance Healthcare Management Institute, s. r. o. Ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017 byl zvolen jako nestraníkem za hnutí ANO 2011 poslancem v Jihočeském kraji. Na přelomu listopadu a prosince 2017 se stal kandidátem na post ministra zdravotnictví ČR ve vznikající první vládě Andreje Babiše. Dne 13. prosince 2017 jej prezident Miloš Zeman do této funkce jmenoval. Na klíčovém postu ministra zdravotnictví byl pak také v průběhu první vlny pandemie covidu-19 v roce 2020. Dne 21. září 2020, uprostřed druhé vlny pandemie, oznámil Vojtěch odstoupení z funkce. „Ije v obci Včelná na Českobudějovicku. V říjnu 2019 se oženil. Vzal si svou dlouholetou partnerku Olgu, která je povoláním učitelka. „Sto dnů hájení, jak to známe u nových ministrů z doby, míru, nový ministr zdravotnictví očekávat nemůže.“

Foto autor: FOTO JAKUB STADLER, ROBERT SEDMÍK

Foto popis: Adam Vojtěch v rozhovoru s Jaromírem Soukupem na TV Barrandov

1.64. Konec války o Karabach. Rozmístění ruských sil dává Moskvě silné páky, Turecko příliš nezískalo [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 14.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 14.11.2020 21:03, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Šest týdnů trvaly boje o Náhorní Karabach, které začátkem tohoto týdne ukončila dohoda mezi Arménií, Ázerbájdžánem a Ruskem. Příměří, na které budou dohlížet ruské vojenské hlídky, vyvolalo mezi obyvateli Arménie silnou vlnu odporu, ani pro Ázerbájdžán ale současný stav neznamená vítězství, jaké by si v Baku představovali. Přítomnost ruských vojáků na území Karabachu totiž dává Moskvě do rukou silné páky, kterých bude moct využít.

„Toto není vítězství. Ale není prohry, pokud sám sebe nepovažuješ za poraženého. A my se nikdy za poraženého považovat nebudeme.“ Těmito slovy komentoval arménský premiér Nikol Pašinjan dohodu, kterou v noci na úterý uzavřeli zástupci Ruska, Arménie a Ázerbájdžánu v čele s prezidentem Ilhamem Alijevem.

Nově dohodnuté příměří se má stát poslední tečkou za krvavými boji o Náhorní Karabach, které mezinárodní pozorovatelé označují za nejhorší od 90. let. Vláda v Jerevanu se v dokumentu zavázala, že stáhne vojska z oblasti konfliktu a do konce listopadu vrátí Ázerbájdžánu tři dříve obsazené okresy, Ázerbájdžán tak bude kontrolovat jih Karabachu a druhé největší město Šuša.

Dohledem nad nepřátelými stranami v oblasti byla pověřena ruská armáda, která už se v minulých dnech začala rozmisťovat podél bývalé frontové linie, tedy východní hranice karabašské enklávy a podél přilehlého Lačinského koridoru, který spojuje Náhorní Karabach s Arménií.

S ohledem na poslední vývoj konfliktu, který se mezi arménskými a ázerbajdžánskými silami rozhořel 27. září, se dohodnuté příměří jeví jako nevyhnutelné, i když pro Arménii znamená jasnou prohru.

„Poté, co padlo město Šuša, bylo jasné, že obsazení celého Karabachu je jen otázkou několika málo týdnů. To by se Baku hodilo nejvíc a z pohledu Ázerbájdžánu by to znamenalo naprosto definitivní řešení karabašského konfliktu. Do situace ale evidentně zasáhl ruský prezident (Vladimir Putin) a politika je umění možného. Po ruském nátlaku tak Alijev zřejmě musel souhlasit se zastavením vojenských operací v Karabachu a umožněním ruským mírotvůrcům, aby se v Náhorním Karabachu rozmístili,“ vysvětluje pro iROZHLAS.cz odborník z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Emil Aslan.

Omezené vítězství Ázerbájdžánu

S ohledem na jeho nové územní zisky vychází ze šestitýdenního konfliktu jako vítěz Ázerbájdžán, který po celou dobu měl za zády Turecko vedené prezidentem Recepem Tayyipem Erdoganem. Dohoda, kterou u znesvářených stran prosadil šéf Kremlu Vladimir Putin, ale ázerbajdžánské vítězství do určité míry zredukovala.

„Vojenskou fázi konfliktu jednoznačně vyhrál Ázerbájdžán, ale politické řešení je pro něj přinejmenším nejasné. V Náhorním Karabachu budou ruští mírotvorci, kteří znamenají páky vůči Baku. To není úplně příjemná věc, pokud na území, které si nárokujete a které jste si obsadili, mají být přítomny ruské vojenské jednotky,“ upozorňuje Aslan.

Ruský vojenský kontingent v Náhorním Karabachu má čítat 1960 vojáků, 90 obrněných transportérů a stovky kusů další vojenské techniky. Už začátkem týdne se na území vydalo deset vojenských letounů Il-76 s vojáky a transportéry 15. samostatné motostřelecké brigády, do Arménie bylo dopraveno také několik armádních vrtulníků Mi-8 a bitevních vrtulníků Mi-24 ruských vzdušných sil.

Vysláním vojáků do oblasti Náhorního Karabachu Rusko získalo nemalou výhodu, o vojenskou přítomnost na ázerbajdžánském území totiž Moskva usiluje už od začátku 90. let, podotýká odborník Univerzity Karlovy a dodává, že doposud tomuto kroku ázerbajdžánské vedení účinně vzdorovalo.

„Dá se předpokládat, že pokud by se vztahy mezi Baku a Moskvou nevyvíjely tak, jak by si Rusové představovali, bude to ruský nástroj proti Baku. Vojáci mohou nějakým způsobem zasáhnout do vnitropolitického dění v Ázerbájdžánu, mohou pohrozit pochodem směrem k Baku a podobně. A vzhledem k tomu, jak nerado Rusko stahuje svoje vojáky z vojenských misí, ázerbájdžánské vojenské vítězství to omezuje,“ říká analytik.

Proč tedy Ázerbájdžán s rozmístěním ruských sil v částech Náhorního Karabachu souhlasil? Roli mohla sehrát druhá klíčová událost, která nakonec vedla k uzavření dohody – tou se vedle dobytí druhého největšího města Šuša stalo pondělní sestřelení ruského vojenského vrtulníku nad arménským územím, které nepřežili dva vojáci.

K odpovědnosti se později přiznal Ázerbájdžán, podle kterého šlo o nešťastnou náhodu. Tento incident se podle pozorovatelů mohl stát záminkou k zásahu Ruska, Ázerbájdžán proto také rychle přispěchal s omluvou a oznámil, že je připraven poskytnout kompenzace.

„Mohly tam padnout argumenty ve spojení se sestřelením vrtulníku, po kterém by Rusko mělo důvod do konfliktu na straně Arménů zasáhnout a aktivovat tak rusko-arménskou spojeneckou smlouvu. To všechno mělo pravděpodobně vliv na Alijeva, aby na příměří přistoupil. Chápal, že v této situaci není dobré dráždit hada bosou nohou a že je výhodné vzít si alespoň to, co má, a neusilovat o absolutní kontrolu nad Karabachem, která by podle vojenských expertů byla otázka dvou tří týdnů,“ vysvětluje Aslan.

Hněv Arménců

Podepsání dohody o ukončení bojů mezitím vyvolává mohutnou vlnu nevole arménských obyvatel. Premiér Pašinjan, který uzavření příměří sám označil za velmi bolestivé, nyní čelí výzvám opozice k odstoupení, demonstranti v ulicích ho označují za zrádce a dohodu za arménskou kapitulaci.

„Vzhledem k tomu, jaký odpor se vzedmul proti podepsanému příměří, je z hlediska Pašinjanovy vlády největší výzvou přežití a je otázka, jestli to celé ustojí,“ popisuje odborník Univerzity Karlovy.

Obavy ale vyvolává také otázka arménské svrchovanosti, pro kterou může další přilnutí k Moskvě znamenat velkou ránu. To je další výzva, které vláda v Jerevanu v současnosti čelí, i když východiska ze situace má jen velmi omezené.

„Arméni nemají moc na vybranou. V situaci vojenské porážky a významného politického oslabení se musí ještě více spoléhat na ruskou podporu, aby mohli čelit asertivnímu Turecku a Ázerbájdžánu. To je pro ně nebezpečná situace a jediný, kdo je za daných okolností dokáže ochránit, je Rusko. Arméni si to uvědomují, bude to pro ně ale znamenat oslabení svrchovanosti, která se ještě víc posune směrem k Moskvě. Arménie se bude pohybovat v orbitu ruských zájmů, o to obtížnější pro ně bude budovat demokratický stát, který by se alespoň zčásti opíral o západní demokratické principy,“ varuje Aslan.

Rusko silnější než Turecko

Zatímco v Arménii vyvolalo příměří rozsáhlé protesty, Turecko může být podle některých pozorovatelů spokojené. Ankara, která od počátku bojů otevřeně stála na straně Ázerbájdžánu a významně mu pomohla v dosažení územních zisků, výrazně posílila svůj vliv na Kavkaze a ukázala se jako „rozhodující a efektivní spojenec“, píše například ruský nezávislý server Meduza.

Podle Aslana by největším „hmatatelným ziskem“ Turecka bylo vybudování vojenské základny v oblasti Agdamu u Náhorního Karabachu. „Ještě před několika lety by něco takového nepřicházelo v úvahu, protože by se tomu Rusové bránili. V kontextu tohoto jednání a vítězství v Náhorním Karabachu se ale zdá, že to je to nejmenší, o co Baku a Ankara usilují,“ tvrdí expert.

Na rozdíl od Ruska ale turecké jednotky v Karabachu přítomny být nemají. Během čtvrtěční tiskové konference to zdůraznil ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov. Turečtí pozorovatelé se podle něj mají pohybovat pouze v rámci rusko-tureckého monitorovacího centra, které má být zřízeno na území Ázerbájdžánu. Silnější tak z konfliktu vychází spíše Moskva než Ankara.

„Turecko v podstatě nic výrazného nezískalo. Ani vojenská přítomnost na ázerbájdžánském území pro Turecko není až taková výhra vzhledem k tomu, jak neklidný to je region a že arménským spojencem je Rusko. Z turecké perspektivy, nikoliv z perspektivy Erdogana, to je celkem riziková hra,“ říká Aslan s tím, že naopak pro Rusko znamená rozmístění vojenských sil velkou páku vůči nejvýznamnějšímu protihráči na jižním Kavkaze, tedy Turecku, ale také posílení pozice ve vztahu k Arménii.

Co přijde dál?

Boje o Náhorní Karabach si za 45 dní vyžádaly tisíce lidských životů, i když přesný počet zůstává podle britské televize BBC nejasný. Po uzavření dohody ale zůstává otázkou, jak dlouho klid zbrani v oblasti vydrží.

Spor o Náhorní Karabach napíná vztahy mezi Arménií a Ázerbájdžánem více než 30 let. Po krvavém ozbrojeném konfliktu, který vypukl v roce 1988, se Náhorní Karabach s podporou Arménie odtrhl od Ázerbájdžánu a spolu s přilehlým Lačinským koridorem se ocitl pod vojenskou kontrolou Arménie. Od roku 1994, kdy bylo mezi znesvářenými stranami podepsáno příměří, se ale obě strany o status Náhorního Karabachu dál prou.

Jestli bude současný stav udržitelný, závisí i na dvou klíčových hráčích, Rusku a Turecku.

„Pokud by se za pět let Ázerbájdžánci rozhodli, že Ruskou vojenskou přítomnost v Karabachu nechtějí, je otázkou, jak by Rusové zareagovali. Nikdo nedokáže odhadnout, jaká je odpověď, protože příměří zatím není úplně jasné a detailní, zejména pokud jde o budoucí jednání o statusu Náhorního Karabachu nebo ruské vojenské posádky,“ říká Aslan s tím, že donutit Rusko ke stažení jednotek pro Ázerbájdžánce nebude snadné.

Pro další osud Náhorního Karabachu je podle něj důležité také to, zda na území i nadále zůstanou Arméni, kteří tam dosud žili.

Mnozí z nich se už v minulosti přesunuli na území Arménie a po posledních bojích by je mohli následovat další. K tomu ostatně začalo docházet už několik dní po uzavření dohody. Zahraniční média přinesla zprávy o Arménech, kteří hromadně opouštějí oblasti jako město Kelbadžar, které mají podle dohody připadnout do rukou Ázerbájdžánu.

„Pokud by na území Karabachu žádní Arméni nezůstali, pro Ázerbájdžánce by bylo jednodušší apelovat na Rusy, aby se z Karabachu stáhli. Je tedy v zájmu Ruska, aby udělalo všechno pro to, aby tam Arméni zůstali – to jim zajišťuje mandát k tomu, aby v Náhorním Karabachu vojensky přetrvávali. V opačném případě by ruská vojenská přítomnost ve smyslu ochrany arménského obyvatelstva nedávala velký smysl,“ uzavírá odborník pro iROZHLAS.cz.

1.65. Dvacet minut Radiožurnálu: Dana Lipová: ředitelka Nadace Sirius

RADIO, Datum: 16.11.2020, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.11.2020 19:25, Poslechovost pořadu: 211 282, Pořad: 17:06 Dvacet minut Radiožurnálu, AVE: 955 494,00 Kč, Země: Česko, GRP: 2,35

Vladimír KROC, moderátor

/nesrozumitelné/ kvůli koronakrizi sociálně vyloučených rodin? Jaká rizika zvyšuje současná epidemie pro rodiny s dětmi, jak by jim měl pomoci stát? A bude nutno změnit způsob vyplácení sociálních dávek?

Vladimír KROC, moderátor

Hostem Dvaceti minut, které vysílá Radiožurnál a Český rozhlas Plus, je je dnes ředitelka Nadace Sirius Dana Lipová, dobrý den.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Nadace Sirius ve spolupráci s agenturou Median provedla unikátní výzkum na téma dopadů koronaviru rodin v České republice. Nejprve v několika větvích, prosím, co zásadního z tohoto průzkumu vzešlo?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Za první zásadní sdělení se dá považovat to, že podle očekávání rodiny budou nejvíc trápiti finanční problémy. Ale vedle těch finančních problémů odborníci očekávají i zvýšenou zátěž psychickou a fyzickou pro rodiče. A z toho vyplývající další rizika. A nově se mezi ty nejzávažnější rizika dostala závislost na technice a na počítačích.

Vladimír KROC, moderátor

I k tomu se my dostaneme v našem rozhovoru. Povězte, v čem je ten projekt jedinečný.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Jsou to takové 3 aspekty, který z něj dělají jedinečný projekt. Ten první je použitá metoda. Museli jsme použít metodu, kterou se standardně ve výzkumech nepoužívá, metoda Delphi, to je přímo metoda určená pro prognózování. Druhým aspektem je počet odborníků, kteří se zapojili. Měli jsme oslovených 123 odborníků, 102 odpovědělo, takže jsme měli úžasnou návratnost, a třetí aspekt je, co to bylo za odborníky. Vybírali jsme odborníky ze všech oblastí, pokryli jsme zdravotnictví, školství i sociální oblast a zároveň jsme měli odborníky jak z akademického prostředí, tak ze státní správy, samosprávy a taky z terénu, ty, kteří pracují s dětmi.

Vladimír KROC, moderátor

Mám dojem že mezi dotazovanými výrazně převažovaly ženy.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

To je logické, protože když si vezmete, že jsme se dotazovali ve vzdělávání a v sociální oblasti, tam ženy převažují.

Vladimír KROC, moderátor

Možná bychom měli připomenout, že metodické vedení zajistila **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Co je to ona metoda Delphi, můžete ji vysvětlit?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Jak už jsem zmiňovala, je to specifická metoda pro prognózování a je založena na tom, že stejný panel respondentů, máte stejnou skupinu lidí, kterých se opakovaně dotazujete se snažíte se je dotazovat tak, abyste dosáhli co největší shody, a ve chvíli, kdy dosáhnete určité úrovně shody, můžete to považovat za obecný názor té skupiny odborníků.

Vladimír KROC, moderátor

Autoři výzkumu vytipovali 21 typů ohrožených rodin s dětmi, proč právě tolik?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

To je dobrá otázka, těch ohrožených je samozřejmě mnohem více. My jsme vycházeli z předchozího výzkumu, který s námi dělo Median, kde jsme se snažili predikovat situace, kdy dochází k ohrožení. A tam těch situací bylo téměř 50, ale ten dotazník sám o sobě díky té metodě je komplikovaný, takže jsme ho museli zredukovat, takže jsme vybrali 21, snažili jsme se jich vybrat ještě méně, ale to už nešlo, to už by se ztrácela informace.

Vladimír KROC, moderátor

Takže 21 typů ohrožení je to minimum. My se k některým nebo těm podstatným dostaneme. Nadace Sirius se věnuje podpoře ohrožených dětí. Vy sama jste spoluautorkou toho výzkumu. Vyplývalo z toho pro vás něco překvapivého?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Překvapivého v těch detailech určitě, ale celkově vlastně nic překvapivého se neobjevilo. Neobjevilo se žádné nové výrazné riziko. Je to spíš tak, že ta pandemie umocňuje ty současné rizika a mění jejich pořadí důležitosti v rodinách.

Vladimír KROC, moderátor

Proč se podle výsledků šetření po zkušenosti s covidem-19 dá čekat mimo jiné snížení ochoty podporovat neziskové organizace?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Já si to vysvětluju tím, že když mluvíme o podpoře rodin, teď nemluvíme o podpoře firem, ale mluvíme o podpoře rodin, tak rodiny, které podporují neziskové organizace, jsou většinou ze střední vrstvy, jsou to rodiny, které mají dostatečnou rezervu finanční a můžu si dovolit někoho podporovat. A v dnešní situaci vlastně už i tyhle rodiny se dostávají na hranici té své finanční bezpečnosti. Proto bude klesat ta ochota někoho podpořit.

Vladimír KROC, moderátor

Co je vlastně hlavním smyslem tohoto projektu, co tím sledujete, čeho chcete dosáhnout?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

My jsme s tímhle projektem přišli na jaře, když končila ta první vlna pandemie nebo...

Vladimír KROC, moderátor

Epidemie, nezáleží, jak to nazvete, víme, o čem mluvíte.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

V novinách vlastně objevila spousta prognóz ekonomické oblasti, ale nikdo se nezabýval tím, co se bude dít v té sociální oblasti, takže jsme si říkali, že by bylo důležité upozornit na to, že vlastně i tady se dají očekávat problémy, že nejenom ekonomika bude mít problémy, ale i rodiny s dětmi budou mít problémy. To byla ta původní myšlenka.

Vladimír KROC, moderátor

Vy jste ten výzkum vlastně realizovali v létě, kdy to bylo přesně?.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

To dotazování probíhalo v červnu a v červenci, takže to bylo vlastně v době, kdy jsme si všichni mysleli, že už je to za námi a že už nám bude dobře. A jedním jsme počítali, co to bude znamenat.

Vladimír KROC, moderátor

Prognóza vývoje situace pro rodiny s dětmi a podpůrné služby, to je název dotazníkové šetření, které provedla Nadace Sirius a agentura Median. Pojdme tedy říci, jakým hlavním rizikům, vy tam píšete, budou muset čelit rodiny, ale ony už jim čelí zkrátka, co je to podstatné, co to hlavní?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Já už jsem zmiňovala ty finanční problémy, tam patří ztráta zaměstnání, snížení příjmů, ale i ta ztráta bydlení, která se možná začne objevovat víc. To, co my víme z terénu, tak tyhle prognózy se už objevují, ale ne v tak velké míře, jak odborníci předpokládali. Je to pravděpodobně tím, že vláda přijala spoustu opatření, který právě těm rizikům zamezují. Další skupina těch rizik se týkala duševní pohody rodičů. Bylo to pracovní vytížení, deprese, duševní choroby, zátěž, fyzický, psychický vyčerpání, což samozřejmě souvisí s tím, jak za té pandemie žijeme, všechno se zkusulovalo do rodiny. My vzděláváme děti, staráme se o děti, pracujeme doma, pečujeme o domácnosti, vlastně všechno se to smršlo na tu plochu naší domácnosti a tím se zvyšuje i ta naše zátěž a stres. A logicky na to navazují ty rizika, které právě jsou vyvolány tím vysokým stresem.

Vladimír KROC, moderátor

Rodiny jsou různé, která skupina patří mezi nejohroženější?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Tak zase musím říct, dle očekávání to byly rodiny samoživitelů. Tam je to hodně často právě tím jedním příjmem a souvisejícím stresem, který v té rodině panuje, ale jako velmi podobně ohroženou rodinu viděli odborníci i rodinu pečující, tak jsme ji nazvali, ale jsou to rodiny, které buď pečují o nemocné, postižené dítě, anebo o dospělého člověka, který je dlouhodobě nemocný, a když si to vezmete, tak vlastně tyhle rodiny často mají tak jenom 1 příjem, protože jeden z těch rodičů se stará o toho nemocného 24 hodin denně.

Vladimír KROC, moderátor

Ono už se to, jak jsme tedy podtrhli, děje. Třeba nezisková organizace Patron, tedy Patron dětí se jmenuje, hlásí v posledních týdnech nárůst počtu lidí, kteří vlivem koronaviru přišli o zaměstnání a teď jim finance nevystačí ani na základní potřeby, jak jim aktuálně pomoci?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

My už jim pomáháme, Patron dětí je náš projekt. Vlastně to, co jsme teďko zintenzivněli, jsou potravinové balíky, rodiče, když se dostanou do té situace, kdy opravdu mají nouzi, tak můžou kontaktovat koordinátory našeho projektu a zažádat si o potravinový balík. Ale samozřejmě další věc je, teď řeknu osvěta, to, aby věděli, že existují nějaké dávky, že se můžou obrátit na úřady zažádat o dávky, byť jakoby ta jejich situace je krátkodobá, tak existují dávky hmotné nouze, které se dají vyřídít velmi rychle. A neměli by se bát ani obrátit na své okolí mluvit o tom, že ten problém existuje.

Vladimír KROC, moderátor

Vy jste se zmínila o tom, že vláda přijala spoustu opatření, která pomáhají, která například?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Jsou to opatření, která pomáhají, aby lidé neztratili zaměstnání, protože to jim pomáhá zajistit ten příjem pro rodinu.

Vladimír KROC, moderátor

Když se vrátíme k vašemu projektu, on nabízí i doporučení, podpora státu by se měla podle odborníků věnovat prevenci a řešení ztráty bydlení u rodin s dětmi, jak konkrétně?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Když se budeme bavit o rychlých řešení, tak to sociální, rozvoj sociálního bydlení určitě nepatří mezi rychlá řešení, ale je to každopádně věc, která vyčnívá nad těmi ostatními doporučeními, kdy odborníci si myslí, že to je jedna z věcí, tomu by se stát měl věnovat i za současné situace, protože vlastně se zintenzivnila potřeba, ale jsou tady i ty zmiňované služby a to jsou služby preventivního charakteru, jsou to služby, které radí těm rodinám, takže poradenství. Sem nepatří jenom to finanční a dluhové poradenství známé, ale patří sem třeba i manželské a rodinné poradny nebo občanské poradny, prostě všechny ty místa, kam se můžete jít poradit jen tak, nevím si rady, zatelefonuju, dojdu. Patří sem i odlehčovací služby, to se týká hlavně těch rodin, které o někoho pečují, protože 24 hodin denně nevydrží nikdo pečovat, on potřebuje oddech a odpočinek. A my máme několik služeb sociálních, které tohle dělají, takže podpořit kapacitu těchto služeb, to je další opatření.

Vladimír KROC, moderátor

Stát by se měl zaměřit také na prevenci zadlužení rodin a ztráty zaměstnání, byla o tom řeč, jak na to je to zase podobné, jak jste to teď zmínila, ohledně ztráty bydlení?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Já si myslím, že to poradenství je jednodušší cesta, protože to je o tom, že podpoříte neziskové organizace, které to poradenství nabízejí, a to je velmi rychle řešitelné.

Vladimír KROC, moderátor

Nejmenší výskyt finančních problémů očekávají odborníci u pěstounských rodin, jaké to má vysvětlení?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Tohle je vůbec zajímavá kategorie, pěstounské rodiny. Ony nám totiž vyšly jako nejméně ohrožené. Odborníci je považují za velmi bezpečné rodiny, a když jsme o tom přemýšleli, tak jednak ta finanční stabilita, pravděpodobně se domnívají odborníci, že je daná tím příspěvkem pro pěstouna i přístavkem dítě. Ale možná si neuvědomují, že většina těch pěstounských rodin jsou příbuzní, to znamená jsou to babičky a dědečkové, který vlastně jakoby jsou na hraně těch financí nezávisle na koronaviru a té krizi. A v tuhle chvíli se můžou vlastně těch problémů dostávat taky. A pak jsou samozřejmě ty profesionální pěstounské rodiny, ty zprostředkované, kde se dá předpokládat, že to jsou lidi, který si ví rady, protože jsou prověřený, proškolený a tak dále, a.

Vladimír KROC, moderátor

To je vysvětlení, proč tedy ty pěstounské rodiny se považují odborníky za nejméně finančně tedy rizikové nebo ohrožené. Ale je zajímavé, že vy už jste o tom, že samoživitelé jsou vlastně ti nejkřehčí v tuto chvíli, ale odborníci očekávají, že přijdou o práci výrazně častěji než rodiče z úplných rodin, proč?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

No ono, když se staráte o děti a zároveň chodíte do zaměstnání, tak většinou hledáte práci, která umožní zkombinovat tyto 2 situace nebo tyto 2 roly. Hledáte práci na částečný úvazek a bývají to práce, které jsou ty první, který zaměstnavatelé škrtají ve chvíli, kdy snižují stavy.

Vladimír KROC, moderátor

Tak to je ten důvod.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Tak to je ten důvod.

Vladimír KROC, moderátor

Nadace Sirius spolu s agenturu Median zveřejnily výsledky unikátního průzkumu na téma dopadů koronaviru na rodinu v České republice. Jde o první systematicky zpracovanou prognózu tohoto typu v České republice. Metodické vedení zajistil **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**. Hostem Dvaceti minut je ředitelka Nadace Sirius Dana Lipová.

Vladimír KROC, moderátor

Dopady karanténních opatření na vztahy v rodině nevidí odborníci jednoznačně. Co tedy z průzkumu vlastně vyplynulo?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Ten průzkum potvrdil to, co vlastně psychologové už říkají do médií a často slyšíte. Oni říkají, když ta rodina je funkční a má dobré zázemí, tak krize tohoto typu rodinu posílí, protože ona k sobě najde blízkost, jsou si bližší. Ty lidi vzájemně se podporují, ale ve chvíli, kdy ta rodina už měla nějaké, někde to drhlo už před tou krizí, tak ve chvíli, kdy přichází krize, tak odhaluje ty chybějící zdroje v té rodině, ty chybějící dobré vztahy a vlastně umocní tu krizi ty rodiny. A ta rodina se může rozpadnout. Takže v tom vlastně spočívá i ten nejednoznačný názor, protože každý ten případ bude jiný podle toho, v jaké situaci se ta rodina nacházela ještě před krizí.

Vladimír KROC, moderátor

Proč má kvůli současné situaci, podle očekávání přibýt sociálně vyloučených rodin?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Já myslím, že to hodně souvisí s tou finanční zátěží, která se očekává, a ztrátou bydlení, protože když ztratíte bydlení, tak vlastně se dostáváte svým způsobem už do té skupiny vyloučených osob, hledáte azylový dům, hledáte ubytovnu a vlastně jakoby v tu chvíli se dostáváte pryč z té své komunity a z toho života, který jste žil, tam to začíná.

Vladimír KROC, moderátor

9 z 10 odborníků se domnívá, že se zvýší závislost dětí na technice, tedy na mobilu a počítači. Vy jste se o tom zmínila na začátku, že to je vlastně svým způsobem novinka, jestli jsem to správně pochopil, proč?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Je to novinka, protože nebo novinka to není, tenhle problém tady existuje už dlouhodobě, ale je to novinka z pohledu toho, že o tom ty odborníci mluví, když totiž jsme dřív se bavili s odborníky, tak oni nejvíc vyzdvihovali látkové závislosti, to znamená alkohol, léky, drogy. Ale v tuhle chvíli tam začaly přibývat tenhle látkové a specificky ty, které souvisí s počítačem, hraní her, sociální sítě a tak dále. Logicky zase vysvětlení je velmi jednoduché. My jsme ty děti zavřeli v těch pokojíčkách, my rodiče pracujeme, nemáme čas je 24 hodin kontrolovat, co tam dělají. A ne každé dítě uvědomělé, je aby opravdu se učilo, když má tu online výuku, takže ta obava těch odborníků je v tomhleto případě určitě oprávněná. Druhý aspekt je, že jsme děti připravili o veškeré volnočasové aktivity zavřeli, jsme tréninkové haly, zavřeli jsme skauta, domy dětí a mládeže, takže to dítě odpoledne vlastně může jít ven se projít, ale nic dalšího už se mu nedá nabídnout, takže zase, co se nabízí, a je to jednoduchý, je ten počítač, tablety, telefon.

Vladimír KROC, moderátor

No, ale pokud tedy budeme mluvit o podpoře státu, na co v tomto směru by se měl zaměřit především?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Odborníci to, co doporučují kromě samozřejmě těch finančních podpor a podobných věcí, tak doporučují právě rozvíjet ty preventivní služby. To jsou ty poradenské služby, případně ty odlehčovací, ale to, co je i zapotřebí, je zaměřit se právě na tu, řeknu, detekci, ale je to všimát si, všimát si, že by mohl někdo mít problém, nebo že ten problém se tam začíná nějak už projevovat, a začít ho včas řešit. A tohle je vlastně role i těch dalších podpůrných, dalších odborníků, který se okolo rodiny vyskytují. Učitel, může si s dítětem povídat, může se třídnou se nejenom učit, ale může jednu hodinu naplánovat, že si budu povídat o tom, co dělají, jak žijou, a on může vyklíčovat, že se něco děje.

Vladimír KROC, moderátor

Dobře, ale pokud mluvíte o preventivních opatření, a my jsme se ale zmiňovali o tom, že se to aktuálně děje teď, to, o čem vy v té studii vlastně píšete jako v budoucím čase. Je ještě čas na tu prevenci?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Na prevenci není nikdy pozdě, protože ty problémy se budou objevovat neustále, není to tak, že teď jsme se zastavili a už budou jenom problémy, které existují, zítra budou další.

Vladimír KROC, moderátor

Po kterých službách, tedy těch sociálních, se předpokládá, že se nejvíc zvýší poptávka?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Předpokládá se to u sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, to je služba, která právě pomáhá, když máte nesnáze, předpokládá se to u těch manželských rodinných poraden. Ale u psychiatrů, psychologů také, ty ale nezvýšíme jejich počet, protože máme už dneska problémy kapacitní. A vlastně i u dalších terénních a ambulantních služeb, které jsem zmiňovala v souvislosti s těmi pečujícími rodinami.

Vladimír KROC, moderátor

Odborníci očekávají, že brzy budou mít existenční problémy především rodinná, mateřská a komunitní centra a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Jakého druhu očekávají ty problémy? Nebo, z čeho vyplývají?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Oni obecně očekávají, že největší problémy budou mít všechny ty služby s financováním, a je to daný způsobem financování tady v České republice. Ty rodinné a mateřské centra jsou specifický oproti těm ostatním službám, oni nejsou nyní ošetřeny v zákoně jako sociální služba, to znamená, nemají žádný nárok na finanční podporu. Je to o tom, že se vypisuje vždycky specifický dotační řízení pro ně. A odborníci předpokládají, že na ně nezbudou peníze, že peníze vlastně půjdou do těch nejpotřebnějších služeb.

Vladimír KROC, moderátor

Expertí se tedy shodují na potřebě změny způsobu financování služeb pro rodiny, jak tedy by se to mělo změnit, jaká jsou doporučení?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

My jsme se na úplně konkrétní doporučení, jak by mělo vypadat financování těch služeb neptali, ale z toho, co vím od odborníků z předchozích let a /nesrozumitelné/ spolupráce, tak jedním tím výrazným aspektem je dlouhodobě z financování. Teď je to roční financování a služby neví, jestli dostanou další rok finance, takže změnit tenhle princip. Další, co se hodně otevírá, je plánování kapacit té služby a financování opravdu podle té potřeby té služby v daném regionu.

Vladimír KROC, moderátor

No, to tady mám poznámku, že tedy, jak vyplývá z toho vašeho průzkumu, že expertí doporučují upravit současné dávky směrem k vyšší individualizaci a pružnosti, jejich propojení se službami a taky kladou důraz na motivační efekt. Asi to ní logicky, ale pojďme to teď objasnit.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Ono už na jaře se velmi často od pracovníků orgánů sociálněprávní ochrany dětí ozýval postesek, že vlastně máme spoustu dávek, ale nedokážeme tu dávku do té rodiny dostat rychle a nedokážeme ji vlastně jakoby přizpůsobit té potřebě té rodiny. Oni strávili hodně času vlastně vymýšlením to, jak administrativně zpracovat, jak to co nejvíce urychlit. A ono pak, když v té rodině opravdu nejsou peníze, tak vy potřebujete to vyřešit ve dnech, ne v měsících, takže ta flexibilita je hodně spojená s tou administrativou, kterou musí rodina vyřídit, aby se k dávkou dostala.

Vladimír KROC, moderátor

Vyšší individualizace, jak to zařídít?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

My teď máme plošné dávky a vlastně by bylo prima, kdybysme ty dávky víc specializovali pro ty jednotlivé rodiny nebo typy rodin. Mohli bysme mít nějaké specifické dávky pro rodiny, které pečují, kde je jakoby problém. Můžeme mít specifické dávky pro samoživitele, i když tam teda narazíme na to, že velmi těžko budeme definovat, kdo je samoživitel, ale i tak, můžeme poslat specifický dávky za dětma, můžeme vlastně jakoby říct, když to dítě se vyskytuje v takové a takové situaci, dostane další speciální dávku.

Vladimír KROC, moderátor

A ten motivační efekt?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Ten motivační efekt souvisel hlavně s téma službama. Odborníci hovoří o tom, že je dobré provázat dávky se službou, protože my máme všechny služby na dobrovolné bázi a odborníci dlouhodobě volají po tom, aby některé služby byly rodině nařízené ve prospěch toho dítěte.

Vladimír KROC, moderátor

Velkou podporu mají u odborníků daňové úlevy pro rodiny s dětmi. Je to tedy i podle vás ten hlavní způsob, jak jim ulehčit v situaci?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

To je způsob zase ulehčení pro rodiny, které mají příjmy. Ve chvíli, kdy ta rodina přijde o příjmy, tak už jí daňová úleva nepomůže a zbývají už tady ve formě finanční podpory pouze dávky.

Vladimír KROC, moderátor

Jaký má být další osud této studie, vy ji budete ještě prezentovat vlastně pozítří.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Ano, my ji ve středu prezentujeme v Poslanecké sněmovně, komisi pro rodinu, rovné příležitosti, poslanců a prezentujeme ji tam společně ještě se sociologem Danielem Prokopem, protože pan Prokop má panel a už od jara sleduje několik tisíců rodin, a o tom, jak se to v nich vyvíjí, takže my bysme chtěli poslancům ukázat nejen to, co se prognózuje a kam by měli zaměřit své úsilí ale i, jak to v té realitě opravdu vypadá.

Vladimír KROC, moderátor

A projevíli o výsledky té studie zájem třeba příslušná ministerstva, úřady?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Ano, dnes jsem obdržela e-mail z Ministerstvo práce a sociálních věcí, že budou moc rádi, když výsledky té prognózy přijdeme prezentovat na jejich komisi primární prevence.

Vladimír KROC, moderátor

No a co jste si pro vaši další činnost z výsledků zkoumání vzali vy jako nadace Sirius?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

My jsme v tuhle chvíli otevřeli nové grantové řízení, protože jeden z těch velkých problémů, který se tady objevuje, to je problém domácího násilí. A tenhle problém vlastně se objevoval před tím, ale teď se umocnil, takže jsme vypsali na začátku října grantové řízení právě na detekci, včasné rozpoznání a na tu prvotní podporu pro rodiny v rámci problému domácího násilí.

Vladimír KROC, moderátor

Teď si uvědomuju, že to asi úplně v tom našem rozhovoru zapadlo. Odborníci myslím, že to řadí mezi ta nejvyšší riziko, právě domácí násilí, pročpak?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

My jsme se jich ptali i na to, jaký ty jednotlivé rizika mají dopady na rodiny, a to domácí násilí vypadává jako jedno z největších, nebo to který má největší dopad na rodinu. A proto ta důležitost.

Vladimír KROC, moderátor

Rozumím, ale jak to tedy souvisí s pandemií nebo epidemií, je jedno, jak budeme nazývat tu situaci.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Jak to souvisí? Proč je tam ten svaz? Zase to souvisí, jak jsme se bavili o tom, že se zvyšuje stres v těch rodinách, tak ve chvíli, kdy vy máte možnost odcházet z té rodiny. A ten stres někde ventilovat mimo tu rodinu, tak se vůbec nemusí žádné násilí v rodině projevit. Ve chvíli, kdy jste uzavřen v tom svém malém prostoru, nemáte kam odejít, tak ten stres vlastně, ta agresivita, to napětí se ve vás kumuluje a v nějakou chvíli vybuchnete, aniž byste chtěl. Takhle to souvisí. Izolace to umocňuje.

Vladimír KROC, moderátor

Dá se to vlastně zobecnit, ty poznatky, v tom smyslu, že covid-19, že vlastně umocňuje to, co už existuje. Jenom to do těch extrémů vlastně přivádí ta situace, která je pro nás všechny, nová?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Z pohledu rodiny jednoznačně, protože ten covid udělal to, že jsme všechno koncentrovali zpátky do rodiny. To, co v průběhu desetiletý přebíral z rodiny stát, jako je to vzdělávání, péče o nemocné, tak najednou se v tu chvíli vrátilo velmi rychle a

neočekávaně do té rodiny.

Vladimír KROC, moderátor

Našli bychom ve výsledcích něco třeba pozitivního, co nám ta současná zkušenost přináší?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Samozřejmě, každá krize je i příležitostí, takže já třeba pevně věřím tomu, že ta dobrovolnická práce, která se objevila už na jaře a pokračuje teďko v nemocnicích, v pobytových sociálních službách domovech seniorů a tak dále, že vlastně zůstane a že na ní budeme budovat dál, protože stát nikdy těm rodinám nemůže pomoci se vším, ale ta komunita, to místo, kde žijeme, ve chvíli, kdy bude spolupracovat a pomáhat a podporovat se navzájem, dokážeme obrovskou věc.

Vladimír KROC, moderátor

Jak si mohou ty rodiny třeba pomoci samy? Mluvíme-li o prevenci, myslet na to, jak se vyhnout těm zásadním problémům?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Je to těžké, ten první krok uvědomit si, že mám problém. Já už jsem o tom hovořila s těma finančníma problémama, říct si o pomoc. Jít se poradit, možná vám ten odborník řekne, že se nic neděje, že to jenom vidíte moc černě, ale i to nám pomůže, protože se uklidníte vnitřně, takže ta rada je vnímat a radit se.

Vladimír KROC, moderátor

Je to spousta čísel, ale kdyby se chtěl někdo z posluchačů s výsledky tohoto vašeho unikátního průzkumu seznámit, má šanci, je to veřejné, kde a jak to může zjistit?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Na stránkách www.nadacesirius.cz, máme hned na první stránce banner, po jeho rozkliknutí se dostanete do detailů téhle zprávy.

Vladimír KROC, moderátor

Chystáte se pokračovat v podobném výzkumu v budoucnu?

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Zatím nemůžu slíbit, ale každopádně už se nás odborníci ptají, jestli hodláme ten panel zopakovat třeba za rok a zkusit se podívat, jak se ta prognóza bude měnit, takže o tom uvažujeme.

Vladimír KROC, moderátor

Tak snad se bude měnit k lepšímu. Hostem Dvaceti minut byla ředitelka Nadace Sirius Dana Lipová, děkuju moc, na shledanou.

Dana LIPOVÁ, ředitelka Nadace Sirius

Také děkuju, hezký večer.

Vladimír KROC, moderátor

Příjemný poslech přeje Vladimír Kroc.

1.66. Aktuality [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 17.11.2020, Zdroj: cuni.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 17.11.2020 19:05, RU / den: 114, RU / měsíc: 1 482, Celková návštěvnost: 114, AVE: 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,00

17. listopadu 2020 Nadace Nadání ocenila 12 osobností Univerzity Karlovy

Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, nejstarší česká nadace, byla Josefem Hlávkou založena již v roce 1904. Od té doby, mnohdy s dramatickými přestávkami, se jí prostřednictvím udílení Cen Josefa Hlávky daří podporovat vynikající studenty pražských vysokých škol, talentované mladé vědce a umělce. Medaile Josefa Hlávky ve stejný den dostávají nestoří, zakladatelé a další významné osobnosti českých vysokých škol za celoživotní dílo.

Přestože současná situace nedovolila zorganizovat slavnostní předávání na tradičním místě - na zámku Josefa Hlávky v Lužanech u Přeštic, i v roce 2020 byla ocenění udělena. Cenu Josefa Hlávky určenou talentovaným studentům, kteří prokázali výjimečné schopnosti a tvůrčí myšlení ve svém oboru, získalo celkem jedenáct zástupců Univerity Karlovy (z celkového počtu 48 oceněných):

Mgr. Magdalena Vytlačilová, Husitská teologická fakulta UK

Během bakalářského studia na sebe upozornila výbornými studijními výsledky, účastí na fakulních projektech a především vlastní badatelskou činností, kterou prohlubuje v navazujícím magisterském studiu s průměrem prospěchu 1,0. Studentka se zaměřila na ranné křesťanství a problematiku blízkovýchodních menšin, z obou oblastí od třetího ročníku bakalářského studia každoročně publikuje odborné originální texty. Od roku 2019 je hlavní řešitelkou projektu podporovaného Grantovou agenturou UK „Bábismus a bahá'ismus jako náboženská hnutí“, s jehož podporou publikovala zatím dvě studie a další jsou připraveny. Ve své badatelské činnosti chce pokračovat v rámci doktorského studia na HTF, zároveň připravuje mezinárodní projekt recepce Janova evangelia ve 2. století.

MUDr. Antonín Tichý, 1. lékařská fakulta UK

Již jako student zubního lékařství projevoval zcela mimořádný zájem o studium a výzkum mechanických a fyzikálních vlastností materiálů pro zubní lékařství. Díky své aktivitě mohl i při studiu úspěšně dokončit první výzkumný projekt zaměřený na sledování vlivu polymerčních podmínek na vlastnosti kompozitních materiálů, za něž byl oceněn prvním místem v rámci Studentské vědecké konference v r. 2017. Zájem o materiálový výzkum jej přivedl k podání žádosti o přijetí do programu doktorského studia Preventivní medicíny, kde se věnuje problematice rizik spojených s aplikací kompozitních materiálů a zubních cementů a z nich uvolňovaných látek ovlivňujících hormonální rovnováhu lidského těla.

V roce 2018 získal stipendium na prestižní Tokyo Medical and Dental University, de se věnuje výzkumu vlastností moderních

rekonstrukčních materiálů. Jeho práce významným způsobem mění přístup k metodice zpracování výsledků. I zde se projevuje jako nadaný a mimořádně schopný pracovník, o čemž svědčí jeho účast v řadě dalších projektů a s ním spojená nevšední publikační aktivita.

MUDr. Barbora Beňová, Ph.D., 2. lékařská fakulta UK

Je velmi nadějnou a perspektivní pracovnící, která významně přispívá ke kvalitě výzkumu i reprezentaci fakulty a univerzity, neboť již stačila dosáhnout řady mimořádných výsledků. Tématem její Ph.D. práce bylo „Vliv časné léčby na psychomotorický vývoj u dětí s epileptickou encefalopatií“, ve které detailně zmapovala faktory spojené s nepříznivým konitivním vývojem pacientů s poruchami vývoje mozkové kůry. Zároveň ve spolupráci ze zahraničí rozpracovala teorii, která je aktuálně v Centru pro epilepsie Motol realizována v rámci mezinárodního grantového projektu.

Je prvním autorem či spoluautorem řady publikací v prestižních zahraničních časopisech a IF. Účastní se řešení hned několika velmi úspěšných grantových projektů, byla hlavní řešitelkou grantového projektu GAUK. Dokázala navázat několik dlouhodobých zahraničních spoluprací. I po skončení Ph.D. studia se nadále intenzivně věnuje translačnímu výzkumu na Klinice dětské neuroloie 2. LF UK a FN Motol. Absolvovala zahraniční stáž v University College London a v holandské Academisch Medisch Centrum Universiteit van Amsterdam

David Lauer, 3. lékařská fakulta UK

Od 3. ročníku působil v Akademickém senátu 3. LF UK, kde byl posléze zvolen místopředsedou za studentskou komoru, stal se zástupcem studentů - členem Kolegia děkana. Se spolužáky založil tradici charitativního běhu „Vinohradská trojka“, během jejichž čtyř ročníků se podařilo vybrat téměř 200 000 korun, postupně věnovaným humanitární organizaci ADRA a jejímu zdravotnickému zařízení ITIBO v Keni. Účastnil se a organizoval účast ostatních mediků v běhu s handicapovanými dětmi, vozíčkáři v rámci pražského půlmaratonu „Running with those ho can't“.

Od počátku svého studia, letos je již v estém ročníku, se orientuje na chirurgické oory, především v oblasti neurochirurgické a kardiologické, kterým přizpůsobil své prae doma i v zahraničí. Je u něj vždy patrná snaha o inovaci, a to i za cenu nutnosti překonávání nemalých překážek.

MUD. Richard Pálek, Lékařská fakulta v Plzni UK

Výjimečný doktorand s velkým klinickým a vědeckým záběrem, což je v chirurgických oborech obecně spíše výjimka než pravidlo. Svou prací podílí na vědeckých projektech řešených v rámci Biomedicínského centra Lékařské fakulty v Plzni UK. Téma jeho disertační práce je „Možnosti rekonstrukce portálního řečítě v rámci chirurgického řešení pokročilého karcinomu pankreatu – experiment na velkém zvířeti“. Je mimo jiné autorem článku na toto téma publikovaného v roce 2019 v časopise Anticancer Research . Několikrát se umístil mezi oceněnými na studentské vědecké konferenci a cestovním stipendiem byla oceněna jeho práce prezentovaná na kongresu Mezinárodní společnosti chirurgů, gastroenterologů a onkologů v čínské Fuzhou.

V loňském roce absolvoval tříměsíční stáž na chirurgickém pracovišti ve Stuttgartu, každoročně je lektorem na Letní škole experimentální chirurgie pořádané fakultou, podílí se na zahraniční spolupráci laboratoře s pracovištěm experimentální a transplantační chirurgie lékařské fakulty v Jeně v Německu, která je zaměřena na decelularizaci a recelularizaci jater. Letos získal grant GA UK na řešení projektu zabývající se problematikou decelularizovaných cévních štěpů.

PharmDr. Ivona Lhotská, Ph.D., Farmaceutická fakulta UK

V rámci doktorského studia se věnovala převážně problematice využití moderních chromatoloických přístupů a využití moderních extrakčních metod úprav vzorků v analýze mykotoxinů v komplexních maticích. Výsledky její experimentální práce byly během postgraduálního studia publikovány v sedmi zahraničních časopisech se souhrnným impakt faktorem téměř 21. Během studia byla u pěti prací první autorkou, u dalších dvou měla výrazný spouautorský podíl. Výsledky své práce také průběžně prezentovala na domácích či mezinárodních vědeckých konferencích, formou posterů i přednášek.

V současné době je zaměstnána na postdock pozici tříletého grantu GA ČR zabývajícího se využitím nanovláken v oblasti analytických technik a spolupodílí se i na výuce studentů farmacie formou seminářů a praktických cvičení. Dnes se nachází na počátku kariéry akademického pracovníka.

Mgr. Petra Johana Poncarová, Ph.D., Fakulta filozofická UK

Její působení v rámci doktorského studijního oboru Anglofonní literatury a kultury lze bez nadsázky nazvat unikátním, a to po stránce výzkumné i výukové. Její doktorská práce The Political Poetry of Derick Thomson, věnovaná vedoucímu představiteli skotské gaelské literatury a kultury ve druhé polovině 20. století a na počátku století 21., je v dějinách tohoto doktorského oboru naprosto výjimečná. Díky zařazení výzkumu význačného gaelského autora a jeho díla do širšího kontextu skotské kulturní historie, s důrazem na literaturu v keltském jazyce gaelštině, se jí podařilo vytvořit základy nové filologické disciplíny v ČR, studia gaelštiny a gaelské literatury. Během doktorského studia si vytvořila dobré jméno v rámci mezinárodní komunity badatelů v oblasti skotských studií. Přispívala do řady časopiseckých i knižních publikací a v roce 2017 přednesla referát na 2. světovém kongresu skotských literatur v kanadském Vancouveru.

Její vědecká, pedagogická, kulturní a organizační činnost je vysoce přínosná pro celou českou anglistiku a keltská studia. Skvěle reprezentuje českou vědu v mezinárodním kontextu a její překladatelská činnost má pozitivní vliv na rozvoj české kultury, které zprostředkovává hodnoty málo známých evropských kultur.

RNDr. Johana Rotterová, Ph.D., Přírodovědecká fakulta UK

Je doktorskou studentkou zoologie se zaměřením na diverzitu a evoluci anaerobních nálevníků a jejich symbiontů. Od začátku studia se aktivně podílí na výzkumu diverzity anaerobních nálevníků, používá komplexní mikroskopické metody ke studiu jejich morfologie a molekulární metody ke studiu jejich evoluce, fylogeneze a metabolismu. Úspěšně řešila studentský grant, jehož plnění bylo hodnoceno jako výrazně nadprůměrné, získala rovněž podporu programu STARS. Svůj výzkum prezentovala na mnoha mezinárodních konferencích.

Má za sebou mimo jiné tříměsíční stáž v laboratoři dr. Virinie Edgcomb v oceánografickém ústavu Woods Hole v USA, což vedlo k několika spouautorským publikacím na dlouhodobé spolupráci, včetně vědecké návštěvy v laboratoři Dr. Roxanne Beinart na University of Rhode Island v USA a navázání už spolupráce. Právě tam přijala nabídku na postdoktorandské místo od poloviny roku 2020.

Článek v prestižním časopise Environmental Microbiology z roku 2018, kde je spouautorkou, přinesl první genomová data metanogenní archebakterie, která žije symbioticky v buňkách anaerobních nálevníků. Její ostatní práce zásadním způsobem přispěly k poznání diverzity anaerobních nálevníků.

Mgr. et Mgr. Jindřich Libovický, Ph.D., Matematicko-fyzikální fakulta UK

Je absolventem doktorského studia, programu Matematická lingvistika. Během své práce na Ústavu formální a aplikované lingvistiky se zabýval oblastí zpracování multimodálních dat a svými výsledky výrazně přispěl k jejímu rozvoji. Jeho hlavními výzkumnými zájmy jsou úlohy kombinující přirozený jazyk a počítačové vidění. Oby tyto obory mají dlouholetou tradici. Přínos jeho práce je patrný z publikační aktivity a citačního ohlasu. Během svého doktorandského studia publikoval 17 recenzovaných příspěvků, a to na předních mezinárodních fórech, včetně konference ACL, kde byl jeden z jeho příspěvků v roce 201 oceněn jako „Outstanding Paper“. Podstatnou částí jeho publikací tvoří společné práce s vědci z jiných pracovišť, tuzemských i

zahraničních. V současné době jeho publikace evidují více než 300 citací, z toho 44 je registrováno Scopusem. V roce 2019 se mu dostalo osobnímu pozvání na prestižní seminář Dagstuhl, kde se setkávají nejvýznamnější vědci světa a diskutují o současném výzkumu a jeho budoucím směřování. Ve stejném roce obdržel cenu Dimitrise N. Choraase za vynikající práci ve vybraných technických oborech, medicíně a přírodních vědách.

V současné době pokračuje ve své vědecké kariéře, pracuje jako post-doc ve skupině Dr. Alexandra M. Fräsera na Ludwig-Maximilians-Universität v Mnichově, což je jedno z předních pracovišť v oblasti hlubokého učení a strojového překladu na světě. Mgr. Anežka Smutná, Pedagogická fakulta UK

Bakalářský titul získala na Matematickofyzikální fakultě UK v oborech Matematika a Deskriptivní geometrie se zaměřením na vzdělávání, poté nastoupila studium na Pedagogické fakultě UK v oboru Učitelství veobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy – matematika. Ve své diplomové práci si dala za cíl popsat a charakterizovat implementaci úloh vedoucích k objevu proměnné u učitelů, kteří učí stejnou metodou, tzv. Hejného metodou. Na pozorování výuky se svědomitě připravila studiem odborné literatury zaměřené nejen na didakticko-matematickou stránku proměnné v matematice, ale i na historické hledisko. Cenným výsledkem její práce je důkladná analýza celé řady učebnic Hejného metody z hlediska proměnné – přesvědčivě ukázala, jak se algebraické uvažování žáků postupně buduje přes řešení gradovaných úloh v jednotlivých didaktických prostředích.

Kromě svých povinností studenta Pedagogické fakulty UK absolvovala odborné vzdělávání pro Svobodnou školu EduScrum a pro Hejného metodu. Účastnila se rovněž konference pro učitele matematiky, které pořádá katedra matematiky a didaktiky matematiky. Lze konstatovat, že se snaží aktivně uplatňovat poznatky získané na fakultě v praxi, a přispět tak proměnám českého vzdělávání.

PhDr. Karin Hofmeisterová, **Fakulta sociálních věd UK**

Od počátku studia prokazuje výjimečné intelektuální schopnosti a praktické dovednosti spolu s tvůrčím a zároveň kritickým myšlením. Postupně se vyprofilovala jako odbornice na post-jugoslávský region, a to především co do role církve a orem náboženství v post-sekundárním veřejném prostoru v empirickém i teoretickém smyslu. Po úspěchu ve vysoce kompetitivním výběrovém řízení strávila rok na prestižní School of Slavonic and East European Studies, University of London (UCL). Opakovaně pobývala na Univerzitě v Bělehradě. Jako Visiting Fellow s podporou mezinárodních stipendií působila na klíčových evropských institutech pro výzkum jihovýchodní Evropy, IOS Regensburg a The Centre for Southeast European Studies of the University of Graz. V posledních letech publikovala původní studie v renomovaných domácích i zahraničních recenzovaných časopisech a mnohé z publikačních vstupů byly inančně podpořeny v rámci českých i mezinárodních výzkumných projektů. Letos, stejně jako v letech minulých, byly předány i Medaile Josefa Hlávky. Těmi jsou oceněni zakladatelé a další významné osobnosti českých vysokých škol za celoživotní dílo.

Medaili Josefa Hlávky za rok 2020 získal na návrh Tomáše Zímy, rektora Univerzity Karlovy:

prof. RNDr. Jaroslav Květina, DrSc., dr. h. c., **Farmaceutická fakulta UK**

„Je osobností, která od druhé poloviny minulého století výrazně ovlivnila lékové obory ve vědě, ve vysokoškolském vzdělávání a ve zdravotnické praxi. Je zakladatelem Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové, kde dlouhodobě působil ve funkci děkana. Závěr jeho vědecké práce je neobyčejně široký, vytvořil vlastní mezinárodně uznávanou vědeckou školu, zaměřenou na racionalizaci přenosu výzkumných terapeutických poznatků z před-klinických pokusů do klinické praxe. Další z jeho největších zásluh je vytvoření koncepce klinické farmacie. Vychoval řadu skvělých vědeckých odborníků, od roku 1995 je každoročně při příležitosti jeho narozenin pořádáno diskusní fórum nazvané „Květinový den mladých farmakologů a toxikologů“. Je nositelem řady odborných i státních vyznamenání,“ stojí ve vyjádření Nadace Nadání.

„Všichni ocenění byli o svém úspěchu vyrozuměni a cena jim byla předána. Slavnost, která je s vyhlášením Cen Josefa Hlávky pro nadějně studenty a vědce, a Medaile Josefa Hlávky určené pro nestory, zakladatele a významné osobnosti českých vysokých škol za celoživotní dílo, proběhne v náhradním termínu v roce následujícím,“ prozradila za Nadaci její tajemnice Dagmar Rýdlová

Foto: Vladimír Šigut, Nadace Nadání

Datum:

1.67. Irena Kalhousová: Studenti Univerzity Karlovy se o Izrael velmi zajímají [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: vedavyzkum.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 06:04, RU / den: 1 685, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, AVE: 1 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

Už několik let funguje na Univerzitě Karlově specializované Herzlovo centrum izraelských studií (HCIS). Vede jej doktorka Irena Kalhousová, která

vystudovala politologii v Jeruzalémě, evropská studia v Cambridge a doktorát z mezinárodních vztahů získala na London School of Economics. Nyní působí na **Fakultě sociálních věd UK**, často vystupuje v médiích.

„V poslední době Čechy fascinuje izraelský úspěch s moderními technologiemi. Pro zemi, která by ráda přestala být montovnou, představuje Izrael zajímavý vzor,“ líčí Kalhousová, kterou těší česko-izraelské dobré kontakty ve vědě a výzkumu. Jak, kdy a proč vzniklo Herzlovo centrum? Co je jeho náplní, jeho stěžejní misí?

Herzlovo centrum vzniklo v roce 2018 a hlavní snahou bylo vytvořit na Univerzitě Karlově institut, který se bude primárně zabývat výzkumem o moderním Izraeli a česko-izraelskými vztahy. Důležitou součástí centra je také výuka. Je totiž zajímavé, že o současný Blízký východ, o Izrael a speciálně o česko-izraelské vztahy je mezi studentkami a studenty na UK velký zájem, ale nabídka takto zaměřených předmětů bývala poměrně malá. Herzlovo centrum se to snaží napravit. Zatímco v prvním roce činnosti jsme nabídli čtyři kurzy, v tomto akademickém roce nabízíme již šest kurzů, které se týkají Izraele a Blízkého východu. Na co se zaměřuje vlastní výzkum Herzlova centra, jaká řešíte témata?

Herzlovo centrum je velmi mladou institucí a zatím bohužel nemáme velký výzkumný projekt. V tomto roce jsme ale podali několik žádostí o výzkumný grant, a pokud uspějeme, pomůže to nastartovat výzkumnou agendu Herzlova centra.

Tematicky tyto granty pokrývají takové otázky jako dopad populismu na zahraniční politiku Evropské unie vůči Izraeli, či to, jak nárůst antisemitismu v Evropě ovlivňuje vztahy mezi Izraelem a EU. Jinak můj výzkum vychází především z tématu mé doktorské práce, ve které jsem se zabývala vztahy mezi zeměmi střední Evropy a Izraelem. Toto téma budu dále rozvíjet i v rámci Herzlova centra.

Často se mluví o tom, jak si je Česko s Izraelem „blízké“. V čem vidíte podobnosti či odlišnosti obou zemí, kultur?

Je těžké stručně odpovědět na otázku, kterou jsem se snažila odpovědět v teprve nedávno dopsaném doktorátu (směje se). Obě země spojuje jistě to, že Češi cítí k Izraeli určitou blízkost, která vyplývá z jisté, trochu mytologizované, filosemitské tradice masarykovské první republiky. Další, co nás spojuje, je to, že mnoho československých židů prchajících nejprve před nacismem a později před komunismem našlo útočiště v Izraeli, kde tito lidé přispěli k tomu, že Izraelcům není česká kultura cizí. V čem se to promítá?

Často znají například Švejka, Kunderu či Havla. Češi také často obdivují Izrael za jeho schopnost vojensky čelit často početnějším nepřátelům. České trauma z Mnichova 1938 k tomu dost přispívá. V poslední době určitě Čechy fascinuje izraelský úspěch s moderními technologiemi. Pro zemi, která by ráda přestala být montovnou, představuje Izrael zajímavý vzor. Jinak ale mezi oběma zeměmi panuje i mnoho rozdílu, které jsou patrné kupříkladu i na politické úrovni. V Izraeli velmi posiluje nacionalismus, náboženství a neliberální politika. U nás, i přes jisté obavy, kam se země vydá pod vedením premiéra Andreje Babiše (ANO), těmto tendencím, které vidíme třeba u našich sousedů, zatím odoláváme.

Akcelerátor v izraelském Weizmannově institutu. Když jsem hovořil před pár lety s velvyslancem Izraele v ČR Danielem Meronem, vyběhl k ještě užší spolupráci obou zemí ve vědě (na snímku vlevo je ikonická věž akcelérátoru ve špičkovém Weizmannově institutu). Daří se to?

Myslím si, že v mnoha ohledech je spolupráce českých univerzit s těmi izraelskými velmi dobrá. Existují jak velké společné projekty, tak - a to je možná ještě důležitější - velké množství osobních kontaktů mezi akademiky a akademičkami z obou zemí. Často jezdím přednášet na univerzity v České republice a tam se dozvídám, jak ten či onen pedagog či pedagožka spolupracuje s kolegy v Izraeli. Izraelské univerzity a výzkum jsou často na světové úrovni a je skvělé, že existuje tolik osobních kontaktů mezi našimi a izraelskými akademiky a akademičkami. Že by těch kontaktů a společných projektů mohlo být víc je ale určitě pravda. Doufám, že k tomu přispěje i naše Herzovo centrum. To se chce zaměřit i na to, aby studenti a studentky Univerzity Karlovy měli možnost strávit část studia v Izraeli. Již v minulém akademickém roce jsme udělili dvě cestovní stipendia a já doufám, že jen co epidemiologická situace dovolí, oba stipendisté do Izraele vyrazí.

Centrum je multidisciplinární, mezinárodní – kolik máte kolegů a čím se zabývají?

V rámci Herzova centra máme dva senior fellows. Emmanuelle Blanc, jež působí na London School of Economics, a Roba Pinfolda, který je z Hebrejské univerzity v Jeruzalémě. Emma se zaměřuje na vztahy mezi EU a Izraelem, Rob se specializuje na izraelskou bezpečnostní strategii. Oba v rámci Herzova centra učí a kromě jejich individuálního výzkumu jsou i spoluautory výzkumných grantů, o nichž jsem mluvila. V rámci centra působí i junior fellows. V letošním akademickém roce získal tuto pozici Mansheetal Singh, který zahajuje doktorské studium na FSV UK v oboru sociologie. Jeho příjezdu zatím brání epidemie covid-19, ale doufám, že brzy získá vízum a dorazí do Prahy. Přála bych si, aby se centrum personálně rozšiřovalo a mohli jsme v jeho řadách přivítat kolegy a kolegyně i z dalších oborů.

Součástí je též online výuka. Jak probíhá nyní, v čase covidu? Jaké využíváte nástroje?

Online výuka se stala naprosto klíčovou pro Herzovo centrum také proto, že dva naši fellows jsou v zahraničí a nemají možnost do ČR přicestovat. Po turbulentním jaru je podzimní výuka trochu klidnější, i když samozřejmě se pořád mnoho věcí v online výuce teprve učíme.

Ale tušili jsme již od léta, že podzimní semestr pravděpodobně neproběhne standardně, a tak jsme kurzy nabízené v rámci Herzova centra připravovali i pro online výuku. Absolvovali jsme pedagogické školení, které ještě před začátkem semestru připravil pro své pedagogy Institut mezinárodních studií na FSV UK, jehož je Herzovo centrum součástí (dále spadá také pod Institut politologických studií – pozn. redakce). Používáme pro synchronní výuku Zoom a pro asynchronní výuku Moodle. Snažíme se, aby v rámci Herzova centra byly technologické nástroje, které používáme, jednotné, což zjednodušuje život jak pedagogům a pedagožkám, tak studentům a studentkám.

Jak je vnímáno Herzovo centrum ve světě? Čelíte u nás útokům antisemitů?

Pravdou je, že vzhledem k tomu, jaké emoce budí v mnohých zemích prakticky jakékoliv téma, které se týká Izraele, tak i izraelská studia na mnohých univerzitách se nevyhnují jisté politizaci. Já jsem moc ráda, že v Česku není debata o Izraeli nijak vyhrocená. Přispívá k tomu určitě i to, že Češi, včetně politických elit, jsou spíše proizraelsky naladěni.

I díky tomu jsem zatím nezaznamenala žádné kritické hlasy, natož nějaké „útoky“ proti Herzovu centru – a to ať už kvůli jménu nositele, jehož má v názvu, nebo kvůli obsahu. Doufám, že to tak bude i nadále, protože musí být strašně těžké dělat dobrý výzkum a učit, pokud je člověk vystaven tlaku, či přímo útokům ze strany ideologicky vyhraněných skupin... Zatím jsem nic v tomto smyslu řešit nemusela, takže mojí jedinou starostí je, aby obsah, který v rámci centra tvoříme, byl akademicky kvalitní a politicky co nejvíce reprezentativní. Na studenty to přitom klade nemalé nároky, protože bez ohledu na to, s jakým názorem přichází, jsou brzy konfrontováni s názory odlišnými.

Jaké chystáte novinky nebo akce, co plánujete v roce 2021?

Židovský vtíp o tom, jak člověk plánuje a Bůh se směje, nabyl obzvlášť v „koronové době“ na významu... Nicméně navzdory nejistotám se samozřejmě chystáme na další rok. Herzovo centrum nabídne kromě pravidelných přednášek i jednu novou, zaměřenou na období studené války a to konkrétně, jak východoevropské komunistické režimy včetně Československa, podporovaly teroristické skupiny na Blízkém východě.

Dále připravujeme diskuzi a přednášky pro veřejnost, které proběhnou asi částečně online. A začínám promýšlet, jak využít to, že i poté, co překonáme pandemii, se online výuka stane běžnou součástí studia. Promýšlím tedy nový kurz, do kterého by se zapojili akademici a akademičky z jiných zemí, aniž by museli jezdit na jednu, či dvě přednášky do Prahy. A v neposlední řadě se chceme zaměřit na výzkum, abychom jakožto Herzovo centrum začali systematicky přispívat do akademické diskuze v rámci izraelských studií.

Rozhovor vyšel v online magazínu Univerzity Karlovy Forum

Autor: Martin Rychlík

Foto: Archiv I. Kalhousové, Wikimedia

Irena Kalhousová

Je ředitelkou Rady Herzova centra izraelských studií (HCIS) na Univerzitě Karlově a akademičkou **Fakulty sociálních věd UK**. Vystudovala politologii na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě (2005), evropská studia v Cambridge na Pembroke College (2007) a doktorát z mezinárodních vztahů získala na London School of Economics and Political Science (2019). Působila také jako analytička v Tel Avivu, dlouhodobě se specializuje na témata Izraele a bezpečnosti na Blízkém východě. Hojně publikuje, vystupuje často i v masmédiích.

1.68. Češi ve vysílání ruské propagandy. Parazitolog Flegr a lékař Balík jako Putinovi užiteční idioti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: hlidacipes.org, Autor: Roman Máca, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 08:37, RU / den: 129 198, RU / měsíc: 1 715 242, Celková návštěvnost: 646 820, Rubrika: Nezařazené, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,44

Vědec Jaroslav Flegr a lékař Martin Balík poskytli rozhovor ruské státní televizi. Té, která například oslavovala invazi do Československa v roce 1968. Oba Češi se objevili v pořadu Vesti neděli (Zprávy týdne), jehož moderátorem je ústřední Putinův propagandista Dmitrij Kiseljov. Výsledkem byla další ruská reportáž posilující příběh o tom, jak je Západ v rozkladu, zatímco Putin už koronavirus zkontrolil.

Připomeňme si nejprve, v jakých kulisách se výpovědi obou Čechů v ruské televizi objevily: Dmitrij Kiseljov je současně zástupcem ředitele televize a rovněž stojí v čele státní tiskové agentury Rusko dnes, pod kterou spadá i u nás známý dezinformační web Sputnik. Kiseljov také od roku 2014 figuruje na sankčním seznamu Evropské unie.

Postavu Dmitrije Kiseljova komentoval pro server Info.cz odborník na Rusko z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Karel Svoboda: „V kiseljovské verzi světa je Rusko jedinou rozumnou, silnou a vzkvétající zemí, která je obklíčována agresivním Západem. V jednom ze svých pořadů vysvětloval, jak je Rusko schopno přeměnit USA v hromadu popela v případě jaderného útoku ze strany USA. Celý program byl v březnu 2014, tedy v období kolem ruské anexe Krymu, postavený na verzi, že se Obama (slabý, jak jinak) bojí tolik Putina a jeho síly, že mu volá každý den.“

Dlužno dodat, že zmíněným pořadem byly právě Vesti neděli, v nichž se nedávno objevili i Flegr s Balíkem.

Ještěže máme Putina

Samotnou reportáž, ve které se oba Češi objevují, připravovala zahraniční „korespondentka“ Darja Grigorovová. Ta s Flegrem i Balíkem vedla rozhovor. Pracovní náplň Grigorovové je jednoduchá – předat běžným Rusům následující vzkaz: „To je hrozné, co se děje na tom Západě. Ještěže máme Putina, který nás před tím zachrání.“

Korespondentka ruské státní televize Darja Grigorovová na demonstraci v Praze (vesti.ru)

Grigorovová je typickým prototypem mezi Putinovými „novináři“. Zatímco skrze státní televizi běžným Rusům hlásá o hrůze, apokalypse a „Západu nad propastí“, na svém Instagramu sdílí fotky, jak na onom „Západě nad propastí“ vyložené trpí například popíjením šampaňského na francouzské pláži či při projíždě lodí na jezeře ve Skotsku. A ani v Česku ruská „korespondentka“ nezahálela.

V mezičase, kdy z Česka připravovala reportáž s názvem „Evropa na lopatkách“, v níž mluví o bezvýhodné situaci v ČR s tím, že Češi již hledají spásu v Rusku, si i přes všechny ty prezentované hrůzy zajela na výlet na Karlštejn.

Grigorovová posléze zavítala i do Německa a připravila reportáž „Evropská unie v blokádě“. V ní „novinářka“ rovněž prezentuje domnělou apokalypsu a Rusům u obrazovek sděluje, že němečtí epidemiologové navrhují učit se na základě zkušeností z Ruska. Naposledy pak hlásá apokalypsu ze Španělska. V její reportáži údajní španělští pacienti nepřekvapivě oznámí, že chtějí, aby do Španělska byla přivezena ruská vakcína.

Chmurný Flegr

Jaroslav Flegr a Martin Balík se objevili v reportáži opatřené titulkem „Zasáhlo Evropu“. Tu Kiseljov uvádí slovy, že „statistiky nakažených v Evropě letí nahoru po trajektorii vzletající rakety“. Nálada je podle Kiseljova blízká panice a situace je strašná.

Grigorovová svou reportáž začíná na Karlově mostě s tím, že je pustý a chybí jak turisté, tak Pražané. Poté s odkazem na premiéra Babiše zmiňuje, že země nevydrží druhý lockdown a dodává, že jsou zavřené restaurace a obchody, mnoho z nich navzdý. Následuje i informace o pokutě za nenošení roušek (podle Grigorovové je pokuta do výše 500 eur) a záběr z dálky na ženu podávající z auta strážníkům městské policie tisícikorunu.

To Grigorovová komentuje slovy „někteří se zkusí vykoupit na místě“, aniž by podle všeho znala, za co skutečně pokuta byla uložena.

Ruský divák si její slova pravděpodobně přeloží tak, že žena z auta strážníky podplácí a oni úplatek přijímají. Objevují se i záběry z prázdného metra s dovětkem, že světlo na konci tunelu není zatím vidět. Grigorovová zmiňuje, že situace v Česku není jen nejhorší v Evropě, ale že o daném víkendy byl zaznamenán rekord více než 15 000 nových případů nakažených za den.

Poté již přichází rozhovor se samotným Jaroslavem Flegrem, který Grigorovová uvádí s tím, že profesor dává chmurnou předpověď. Podle překladu vyrobeného televizí Flegr říká: „Divil bych se, kdyby na konci listopadu u nás nebylo 2 000 úmrtí za den. Je tu exponenciální růst. I přes to, že nyní přijímáme některá opatření, množství nakažených se bude zvyšovat po dobu třiceti dní. Dnes jsou u nás stovky mrtvých, v listopadu to budou 2 000 za den.“

Jaroslav Flegr v ruské státní televizi (vesti.ru)

Záběr přechází na odběrové místo na Václavském náměstí. Podle Grigorovové je na místě vyhrazeném pro čekání fronta lidí bez ohledu na cenu testování. Frontu ale „korespondentka“ neukazuje a dodává, že nemocnice se již potýkají s kolosální zátěží.

Studentka, která není v systému

V reportáži vystupuje i ruskojazyčná dívka, údajně studentka lékařské fakulty Univerzity Karlovy Maria Kolontaj. „Je moc těžké sledovat, jak to naši budoucí kolegové nevládají,“ říká Kolontaj na konto zdravotníků v rozhovoru před poliklinikou na Praze

Maria Kolontaj v ruské státní televizi (vesti.ru)

Podle Grigorovové je Maria budoucí lékařkou záchranné služby, studuje ve čtvrtém ročníku a zapojila se jako dobrovolník už na jaře.

Pokud ale nahlédneme do studijního informačního systému Univerzity Karlovy a pokusíme se údajnou studentku vyhledat, systém nenalezne žádná data.

„Nenalezena žádná data“ – náhled výsledků studijního informačního systému na dotaz „Kolontaj“ (is.cuni.cz)

Neúspěšně dopadají i pokusy najít v systému studentku skrz různé varianty jejího příjmení, které mohou vzniknout při přepisu z ruské abecedy do češtiny. Dívku se rovněž nedaří najít v prostředí sociálních sítí a také neexistuje digitální stopa, která by identitu dotyčné potvrdila.

Existenci údajné studentky nechce komentovat ani tiskový mluvčí Univerzity Karlovy (UK) Václav Hájek s odkazem na ochranu osobních údajů. „S ohledem na Obecné nařízení o ochraně osobních údajů UK bohužel nemůže poskytovat informace o fyzických osobách (uchazečích, studentech, absolventech, zaměstnancích či osobách v jiném vztahu k UK) třetím stranám bez předchozího souhlasu dotčeného subjektu údajů,“ odpověděl mluvčí.

Problém s identitou i s překladem

Připomeňme, že to není první problém s identitou údajných respondentů z Česka v pořadu Vesti neděli. V kauze okolo sochy maršála Koněva titulovala ruská televize opozičního zastupitele SPD Roberta Vašíčka jako „starostu Prahy 11“. Dalším příkladem je zaměstnanec ochranky v pražském obchodním centru Ladislav Kašuka. Ten byl ruskými státními „médií“ prezentován jako známý český novinář a expert. Dodejme, že Kašuka byl za své služby Rusy také placen.

Ruská státní média využívají smyšlené respondenty i v jiných zemích. Připomenout můžeme jistou Marii Tsytko, která již pro ruskou propagandu sehrála mnoho rolí pod různými jmény. Nebo také Natalii Weiss žijící v Německu. Ta pod jménem Viktoria Schmidt v roli obyčejné Němky poskytovala za úplatu ruským „novinářům“ rozhovory, v nichž jednoduše opakovala to, co dostala zadáno.

Vraťme se ale k reportáži o situaci kolem koronaviru v České republice. Na scénu přichází i lékař Martin Balík, který svůj příspěvek v češtině začíná slovy: „Já to neumím odhadnout...“ Ruský překlad nicméně zní: „Bude ještě nárůst...“ Překlad Balíka pokračuje slovy, že bude více pacientů, kteří budou potřebovat kyslík.

Martin Balík v ruské státní televizi (vesti.ru)

Záběry se pak přesunují do Letňan do improvizované nemocnice postavené armádou. „Očekává se, že první pacienti se zde objeví už příští týden,“ oznamuje Grigorovová.

Pro dokreslení neutěšené situace samozřejmě nesmí chybět násilnosti ze Staroměstského náměstí. Ostatně různé demonstrace a násilnosti ruská státní propaganda ráda roztleskává, aby pak ukázala domácím divákům, jaké hrůzy se v Evropě dějí.

Násilnosti na Staroměstském náměstí (vesti.ru)

Pokračuje Flegr. Podle překladu: „Bohužel vláda ztratila veškerou důvěru, a proto jsou veškerá opatření kritizována.“

S přesností překladů má ruská státní televize obecně velký problém, v některých případech jsou vysloveně vyfabulované, jak dokázal například francouzský Canal+. Ten vyhledal respondenty z některých příspěvků a ptal se jich, zda překlad skutečně odpovídá tomu, co pronesli pro ruskou televizi. „Nepřesné“ překlady Francouzů se nepřekvapivě objevily právě v tomto pořadu Vesti neděli Dmitrije Kiseljova.

Ti, kteří vypadli z okna

Ale zpět do Česka: Grigorovová následně připomíná výměny ministrů zdravotnictví a ke slovu se dostává poslanec KSČM Jiří Dolejš: „Bylo by rozumné zpřísnit opatření na konci léta, ale teď je zbytečné se k tomu vracet. Nyní musíme uhasit požár, který vznikl. Teď je řeč o disciplíně občanů a také o tom, jestli opatření nebudou ještě tvrdší.“ Na závěr reportáže Grigorovová zmiňuje zhoršující se situaci v okolních zemích a chybět nesmí ani záběry pouličních nepokojů.

Po děsivém „svědectví“ z Prahy následuje reportáž věnovaná ruskému jadernému ledoborci Arktika, která nese název „Nejsilnější na světě“. Dalším bodem programu jsou pak ruské úspěchy v oblasti zemědělství. Vše tedy dle schématu, jaký známe z období před rokem 1989: Na Západě bída a nezaměstnanost, na Východě budovatelské úspěchy a šťastní družstevníci žnoucí pole. První reportáž celého pořadu je pak klasicky věnována chvále Putina.

Moderátor Vesti neděli Dmitrij Kiseljov v pořadu naopak tvrdí, že v Rusku je pandemie pod kontrolou. Z Moskvy také přicházejí okázalá prohlášení o tom, jak již Rusko má tři účinné vakcíny a efektivní a všem dostupný lék na Covid Avifavir.

Na internetu však koluje dostatek důkazů o tom, že situace v Rusku je úplně jiná. Na videích níže jsou například záběry z nemocnice v ruském městě Tomsk (573 000 obyvatel) s pacienty různě polehávajícími na nemocničních chodbách.

<https://youtu.be/9SQK9nPGf74>

Nebo záběry ze sklepa nemocnice v ruském Barnaulu (633 000 obyvatel), který je podle videa plný mrtvol.

<https://youtu.be/63oyK2qiQ9k>

Tyto záběry natočené běžnými Rusy se ale do pořadu Vesti neděli Dmitrije Kiseljova dostanou jen stěží, stejně jako osudy lékařů, kteří na nedostatky v ruském zdravotnictví během pandemie upozornili.

Byli to například Alexandr Šulepov (lékař, Voroněž), který po kritice poměrů v ruském zdravotnictví záhadně vypadl z okna, Jelena Nepomnjaščaja (vedoucí lékařka, Krasnojarsk), která rovněž po stížnostech na nedostatek ochranných pomůcek záhadně vypadla z okna, nebo Natalija Lebeděvová (vedoucí záchranné služby, Hvězdné městečko u Moskvy) – i ona po kritice, že údajně z nedbalosti šířila koronavirus, záhadně vypadla z okna.

Ačkoliv zmíněná reportáž z Česka nepatří k největším „skvostům“ ruské státní propagandy, Jaroslav Flegr a Martin Balík v roli tzv. užitečných idiotů posloužili propagandě agresivního autoritářského režimu, který vojensky napadá další země, Česko vidí jako nepřitele a vede proti němu informační válku.

Oba Češi také, byť zřejmě nevědomky, pomohli ruským propagandistům v utužování domácího publika v loajalitě k Putinovu režimu, jehož „mediálním odborem“ jsou právě Kiseljov a Grigorovová.

1.69. Tisková konference: Hrozba pro suverenitu ČR: Bezpečnostní aspekty tendru na nový jaderný blok v Dukovanech [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: evropskehodnoty.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 10:04, Země: Česko

Vláda České republiky připravuje tendr na nový jaderný blok v Dukovanech. Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty představí vyhodnocení strategických bezpečnostních hrozeb – zejména vytvoření závislosti České republiky vůči zájmům Ruské federace. Toto vyhodnocení okomentují přední experti na energetickou bezpečnost, bezpečnostní politiku a zpravodajské služby. Tisková konference předchází druhému sněmovnímu čtení tzv. nízkouhlíkového zákona, které je naplánováno na páteční dopoledne.

Tisková konference se odehraje online přes platformu WebEx. Přihlašovací údaje budou zaslány registrovaným novinářům a novinářkám.

Termín: pátek 20. listopadu, 09:00 – 10:00

Vystupující:

Jakub Janda, ředitel Bezpečnostního centra Evropské hodnoty

Jan Paďourek, specialista na zpravodajské služby, bývalý náměstek ÚZSI, vyučující na CEVRO

Martin Jirušek, PhD, specialista na energetickou bezpečnost, Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Jan Šír, PhD, specialista na Ruskou federaci, **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**

Michael Romancov, PhD, specialista na geopolitiku, **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**

Moderátorka:

Veronika Víchová, vedoucí programu Kremlin Watch a zástupkyně ředitele Bezpečnostního centra Evropské hodnoty

Organizátor: Bezpečnostní centrum Evropské hodnoty

Registrace:

1.70. Univerzity nabízejí brigády pro studenty ve finanční tísní. Doučují, trasují nebo překládají [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Martin Duplák Jakub Dolejš, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 12:16, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,17

Před hodinou Univerzity rozšířily nabídku brigád pro své studenty, kteří se ocitli i kvůli koronavirovým opatřením ve finanční tísní. Vysokoškoláci tak pomáhají s distanční výukou, trasováním pozitivních případů nemoci covid-19 nebo doučováním mladších ročníků. Studenti často žádají fakulty i o půjčení techniky.

„Brigády jsou různé, každá katedra si je volí sama,“ uvedla Veronika Macková, koordinátorka projektů na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. „Do výpomoci se zapojilo několik desítek studentů. Často se jedná o překlad anglických textů nebo pomoc při organizování akcí. Plat vysokoškoláků v nouzi činí 200 až 250 korun za hodinu, odvíjí se to však od potřebné kvalifikace,“ vysvětlila Macková.

Na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy studenti pomáhají s přípravou podkladů k výuce. „Zapojili jsme studenty do pomoci s přípravou materiálů a zajištěním distanční výuky. Případně jsme potřebným studentům zapůjčili desítky notebooků i další techniku,“ uvedla proděkanka pro studium FF UK Hana Pazlarová.

„Kantorům pomáháme s výukou. Například kdyby nastal problém s připojením nebo počítačem. Nově jsme začali i se skenováním knížek v rámci přípravy studijních materiálů,“ vysvětlila Jana Prokopjuková, studentka z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**. „Moc mi to pomohlo, nejen s nájmem bytu. Má to pozitivní vliv i na mou psychiku, můžu alespoň částečně vidat lidi a vidím, že normální život ještě existuje,“ dodala Prokopjuková.

Laboratoř i call centrum

Nové příležitosti k příjvídělků zavedla i Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. „Studenti magisterských oborů doučují mladší studenty u nás na fakultě. Čtrnáct studentů nám pomáhá i v laboratoři při testování na covid-19,“ popsala děkanka Přírodovědecké fakulty JU Hana Šantrůčková.

Studenti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně pracují i mimo akademickou půdu. Škola zavedla vlastní krizové call centrum, kde studenti za finanční stipendium trasují osoby pozitivní na covid-19. „Aktuálně je v call centru zapojeno asi 140 studentů,“ upřesnila mluvčí univerzity Petra Svěráková.

Nasazení mediků

Naopak část budoucích lékařů má práci v nemocnicích povinnou. Od 12. října mohou být totiž studenti čtvrtých a pátých ročníků medicíny povoláni do nemocnic. „Na 2. lékařské fakultě je povoláných studentů zatím zhruba patnáct, na jiných školách jich však jsou až stovky. Dost se čísla povoláných studentů liší i podle spolupráce s krajem, kde se daná fakulta nachází,“ sdělil Ondřej Hubálek, místopředseda akademického senátu 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Studenti technických oborů zase potřebovali půjčit od školy techniku nutnou pro zvládnutí distanční výuky. „Půjčujeme studentům kity s mikroprocesorem, součástky a základní nářadí. Zájem o ně byl velký,“ uvedla Andrea Vondráková, vedoucí odboru PR a marketingu ČVUT.

Zatímco v některých předmětech si studenti na elektrotechnické fakultě vystačí se simulátory, jinde to nejde. „Nic nenahradí práci s opravdovou elektronikou, ze které si studenti odnesou podstatné poznatky,“ vysvětlila Vondráková.

Studenti v kampusu Masarykovy univerzity Zdroj: ČTK

Autor: Igor Zehl

1.71. Hraní videoher prospívá psychické pohodě, naznačuje nová studie [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 18.11.2020, Zdroj: itmix.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 18.11.2020 12:24, RU / den: 6 000, Celková návštěvnost: 6 000, AVE: 5 800,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,07

Lidé, kteří tráví delší čas hraním videoher, častěji vykazují známky pocitů štěstí, oproti těm, kteří hry nehrají.

Naznačuje to aktuální studie Oxfordského internetového institutu, který spadá pod **Fakultu sociálních věd Oxfordské univerzity**. Její autoři se zaměřili na výzkum dvou populárních titulů, a to dětské série Animal Crossing a strategie Plants vs. Zombies.

Vývojářské společnosti s výzkumníky sdílely anonymizovaná data o tom, kolik času hráči hraním tráví, v případě druhého titulu také data o výkonech konkrétních hráčů a emotikonech, které při hraní používají. Tyto záznamy pak byly spojeny s dotazováním zaměřeným na pocity spokojenosti a pohody. Studie se účastnilo celkem 3274 hráčů starších 18 let.

Profesor Andrew Przybylski, který studii vedl, prý byl výsledky překvapen.

„Jestliže hrajete Animal Crossing čtyři hodiny denně, pravděpodobně se budete cítit výrazně šťastněji než někdo, kdo hru nehraje,“ uvedl. „Což ale neznamená, že samotné Animal Crossing vás činí šťastným.“

Výsledky jsou překvapivé hlavně z toho důvodu, že dřívější výzkumy na dané téma uváděly opak – čím déle lidé hrají, tím méně šťastní jsou. Podle Przybylského však tento nesoulad může být dán tím, že oba sledované tituly obsahují sociální funkce, skrz které hráči interagují s postavami ovládanými jinými hráči. Také však dodává, že ti, kteří byli k hraní „přinuceni“ – a brali ho například jako způsob, jak se vyhnout stresu pramenícího z jiných oblastí života – už tolik spokojených pocitů nevykazovali. Przybylski při té příležitosti apeloval na další herní vývojáře, aby se o podobná data též podělili.

„Potřebujeme prostudovat víc her, víc hráčů a během delších časových úseků. Jako by psychologové studovali všechna dětská hřiště světa. Mohli bychom z toho rozvinout teorii o šikaně nebo se naučit, jakým způsobem lidé navazují nová přátelství. Doufám však, že náš výzkum vzbudí zvědavost a budeme v něm moct s dalšími daty pokračovat.“

TADY může BYT vaše REKLAMA Více ke čtení najdete zde čist více >/ PODPORUJEME Magazín! >/
PODPORUJEME LINUX Magazín!

1.72. Bain: Tržby z prodeje luxusního zboží letos rekordně klesnou [URL Automatický překlad](#)

Celosvětové tržby z prodeje luxusního zboží letos kvůli pandemii klesnou o rekordních 23 procent na 217 miliard eur (5,7 bilionu Kč), navzdory oživení poptávky v Číně. Zaznamenají tak první pokles od roku 2009, kdy vrcholila globální finanční krize. Předpověděla to dnes poradenská společnost Bain. Zpřesnila tak svou květnovou prognózu, kdy předpovídala pokles globálních tržeb o 20 až 35 procent.

Zpřesněný výhled je v blízkosti dolní hranice původně předpokládaného poklesu, což odráží překvapivě silné oživení poptávky v letních měsících spojené s uvolňováním opatření proti šíření koronaviru.

Podzimní nárůst počtu případů nákazy koronavirem v Evropě a ve Spojených státech nicméně vedl k novým restrikcím a k opětovnému uzavírání obchodů. Na náladu spotřebitelů navíc měla negativní vliv nejistota spojená s prezidentskými volbami v USA.

Letošnímu poklesu globálního trhu s luxusním zbožím podle společnosti Bain nezabrání ani silné oživení poptávky v Číně, kde by se tržby měly zvýšit o 45 procent na 44 miliard eur.

Máme tu dvourychlostní svět. Evropu a Spojené státy tvrdě zasáhla druhá vlna koronaviru a sociální a politická nejistota, zatímco Čína den za dnem neúnavně zrychluje, " uvedla podle agentury Reuters Federica Levatová ze společnosti Bain. Ve čtvrtém čtvrtletí očekává Bain desetiprocentní pokles globálních tržeb z prodeje luxusního zboží. Propad by mohl být i výraznější, konečný výsledek bude záviset na rozsahu restriktivních opatření v klíčové předvánoční sezoně.

V příštím roce Bain očekává zotavení tržeb, s jejich návratem na úroveň z období před koronavirovou krizí ale nepočítá před koncem roku 2022. Tempo růstu prodeje luxusního zboží přes internet se letos v důsledku pandemie téměř zdvojnásobí na 23 z loňských 12 procent. Firma předpokládá, že do roku 2025 se internetový obchod stane hlavní formou prodeje luxusního zboží.

Zdroj: Reuters, ČTK

Čtěte více

Ázerbájdžán devalvoval kurz měny o třetinu

Ázerbájdžánská centrální banka včera devalvovala kurz domácí měny vůči americkému dolaru o 33,5 procenta. Zakavkazská země bohatá na ropu a plyn trpí stejně jako sousední Rusko propadem světových cen ropy, které od poloviny loňského roku ztratily asi polovinu své hodnoty.

Ázerbájdžán chce požádat o finanční pomoc

Ázerbájdžán má v plánu požádat Mezinárodní měnový fond (MMF) o finanční pomoc a Světovou banku o úvěry. Agentuře Reuters to dnes řekl informovaný zdroj. Obě instituce už o pomoci zemi zasažené propadem světových cen ropy jednájí, sdělil ve středu mluvčí MMF.

Ázerbájdžán zrušil kontrolu měny

Ázerbájdžán dnes zrušil kontrolu nad kurzem měny a ponechal manat volnému pohybu. Centrální banka rozhodnutí vysvětlila snahou ochránit prudce klesající devizové rezervy a zajistit konkurenceschopnost ekonomiky. Manat se po tomto rozhodnutí vůči dolaru propadl o 32 procent.

Až desetinu peněz na zaměstnanost Británie vyplatila neoprávněně

Britská vláda odhaduje, že pět až deset procent peněz určených na udržení zaměstnanosti v časech koronaviru mohlo být vyplaceno neoprávněně, případně omylem. Uvedl to dnes britský úřad pro výběr daní a cel HMRC. Londýn už do programu investoval 35,4 miliardy liber, desetina této částky tedy představuje 3,5 miliardy liber (asi 103 miliard Kč).

Babiš: ČNB má být nezávislá

Česká národní banka je nezávislá a klást podmínky pro vstup do bankovní rady je nepřijatelné, reagoval...

Babiš: Kurz koruny nyní nemá na ekonomiku vliv

Současný vývoj kurzu koruny není pro ekonomiku problém. Novinářům to dnes řekl ministr financí Andrej Babiš (ANO). Vliv na vývoj ekonomiky má podle něj spíše nedostatek pracovních sil. Česká měna dnes oslabilá k euru a přiblížila se k hranici 27 Kč/EUR, u které ji do 6. dubna udržovala intervencemi Česká národní banka (ČNB). Kolem 14:00 se obchodovala podle údajů serveru Patria Online za 26,92 Kč/EUR.

Babiš nechce, aby Česko vstoupilo do eurozóny

Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš (ANO) nechce, aby Česko vstupovalo do eurozóny. Koruna je pro Česko výhodná, zejména pro případ, kdyby přišla další hospodářská krize, řekl dnes Babiš v debatě Politologického klubu **Fakulty sociálních věd, Univerzity Karlovy**. Pro rychlé přijetí eura se naopak vyslovil předseda opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek.

Babiš odmítá přijetí eura i sblížování s EU

Šéf hnutí ANO a ministr financí Andrej Babiš odmítá přijetí eura a jakékoliv další sblížování v rámci Evropské unie. Prosazovat bude vicerychlostní model Evropy, podle něj by země měly mít volbu integrovat se někde více, někde méně. Vicepremiér to řekl v rozhovoru pro týdeník Euro.

BaFin chce ochranu před negativní bilancí

Německý finanční regulátor Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin) připravuje nová nařízení, která se týkají pákového obchodování s takzvanými Contracts for Difference (CFD) a mají ochránit retailové obchodníky před nekontrolovatelnými ztrátami. Tento návrh německého regulátora přišel pouze pár dní poté, co britský finanční regulátor Financial Conduct Authority (FCA) navrhl nová pravidla ohledně bonusů a velikosti finanční páky u CFD.

Baidu ruší zákaz reklamy pro vybrané brokery

Největší čínský vyhledávač Baidu zrušil pro vybrané retailové brokery zákaz poskytování reklamy. S omezováním reklamy přišel Baidu letos na jaře, nejdříve přišly na řadu zdravotní produkty, pak produkty investiční a nakonec i elektronická měna bitcoin.

Balls: Centrální banky by se měly vzdát politické autonomie

Koncept nezávislosti centrálních bank by měl projít změnou, aby vyhovoval současným potřebám. Banky by...

Banka Barclays pozastavila činnost šesti obchodníkům

Britská banka Barclays pozastavila činnost šesti obchodníkům kvůli vyšetřování možných manipulací na forexových trzích.

Informovaly o tom BBC a Financial Times. Barclays je druhou největší bankou v Británii a v polovině tohoto týdne přiznala, že ji vyšetřují úřady v Británii a dalších zemích kvůli podezření z manipulací s některými směnnými kurzy.

Banka Barclays si vyhradila miliony liber

Britská banka Barclays si dala stranou 500 milionů liber, aby mohla čelit případným pokutám za údajně...

Banka Lazard bude opět radit Řecku

Francouzsko-americká banka Lazard bude opět poskytovat poradenství řeckému ministerstvu financí...

Banka RBS suspendovala dva makléře v oddělení FX

Zestátněná britská bankovní skupina Royal Bank of Scotland (RBS) dočasně zbavila funkce dva své...

Bankéř ECB varoval před "oslabenou" EU

Nízký hospodářský růst a vysoká nezaměstnanost oslabují projekt evropské jednotné měny. V sobotu to...

Bankéři: Bezpečnostní zákon z Hongkongu vyžene kapitál a talenty

Plán Číny zavést v Hongkongu zákon o národní bezpečnosti z této asijské finanční metropole vyžene kapitál a talenty. Myslí si to bankéři a rekrutéři, kterých se dotazovala agentura Reuters. Navrhovaný zákon vyvolává obavy ohledně svobody tohoto poloautonomního města. Peking jím reaguje na vlnu loňských masivních a často násilných prodemokratických demonstrací.

Bankéři: Dopady koronaviru na ekonomiku už jsou znát

Dopady šíření nového koronaviru na britskou ekonomiku už se projevují, varoval dnes guvernér britské centrální banky Mark Carney. Podobně se podle médií vyjádřil i šéf centrální banky Německa Jens Weidmann. Podle něj bude růst největší evropské ekonomiky kvůli viru letos pravděpodobně slabší než 0,6 procenta, na kolik jej centrální banka odhadovala loni v prosinci.

Bankéř: Nová měna Facebooku by mohla podkopat schopnosti ECB

Digitální měna, kterou chystá americká internetová společnost Facebook by mohla podkopat schopnost Evropské centrální banky (ECB) nastavovat měnovou politiku. Uvedl to dnes člen Výkonné rady ECB Yves Mersch. Facebook, který provozuje největší internetovou sociální síť na světě, představil plán na vytvoření digitální měny s názvem libra letos v červenci.

Bankéř: Řecku nepomůže žádný odpis dluhů

Řecko musí svůj dluh snižovat pomocí reforem, které nastartují hospodářský růst, a odpis jeho dluhu by Atény...

1.73. DOTEK JE NENAHRADITELNÝ

TISK, Datum: 18.11.2020, Zdroj: Moje psychologie, Strana: 136, Autor: MARTINA VLČKOVÁ, Vytlačeno: 16 182, Prodáno: 6 636, Infotype:

Nepojmenováno, Datum importu: 19.11.2020 00:01, Čtenost: 101 234, Rubrika: Smysly - rozhovor, AVE: 620 222,87 Kč, Země: Česko, GRP: 1,12

MONIKA VALENTOVÁ NENÍ JEN MODERÁTORKA DISKUSNÍCH A LIFESTYLOVÝCH POŘADŮ A AUTORKA DVOU KNÍŽEK FEJETONŮ, ALE TAKÉ VELMI ZKUŠENÁ AROMATERAPEUTKA. JEJÍ ZBRANÍ PROTI SKLÍČENOSTI, ÚZKOSTI A ÚBYTKU ENERGIE JSOU SPRÁVNĚ VYBRANÉ ÉTERICKÉ OLEJE A CHUŤ EXPERIMENTOVAT.

* Co je z vašeho pohledu pro organismus horší – podzimní únava, nebo špatná nálada?

Tak samozřejmě špatná nálada, a to hlavně ta, která se táhne dny a týdny. Únava může být i krásná. Tedy zejména pro toho, kdo může volání těla vyslyšet a spočinout. Kdo přechází únavu dlouhodobě a odpočinek si nedovolí, dřív nebo později se potká se stavem vážnějším, včetně té dlouhodobě špatné nálady, nežádka přecházející do deprese. Doba, kterou prožíváme, je nečekaná a pro mnohé těžká. Já sama jsem už trochu alergická na tvrzení, co všechno dobrého nám to přináší. Myslím, že bychom si neměli lhát do očí a měli bychom si přiznat, že většina lidí má spíš těžkosti a tíživé myšlenky a těch, kteří se dokážou na věci dívat z takového odstupu, že „vědí“, že je to celé vlastně ku prospěchu, mnoho není. Ano, světlo na konci tunelu je, ale myslím, že je dobré přiznat si, že ten tunel je pěkně hnusný, a přemýšlet, jak tu jízdu přežít s co nejmenšími ztrátami.

* Jak nám může pomoci aromaterapie, které se dlouhodobě věnujete?

Přesně při tom, o čem jsem mluvila. Když si najdeme čas na zapálení aromalampy, vybraní silic, které s námi rezonují, když jeden druhému dáme masáž, jsme už trošičku „za vodou“. Odpočíváme, někdy i meditujeme, dáváme si lásku i pozornost a to je pro zakalenou mysl a frustrované tělo balzám.

* Jakou sílu má lidský dotek? Jak ho v dnešní bezdotykové době vnímáte?

Doteky jsou různé. Někdy se vás dotkne kadeřnice, někdy lékař, někdy milenec, jindy příbuzný a vy víte, že to není ono. Nebo dokonce, že je to špatně. Lidé by se měli dotýkat a nechat na sebe sahat, jen když opravdu chtějí, cítí náklonnost a vědí, proč to dělají. Když je toto vyladěno, je dotek nenahraditelný. Laskaví můžete být i na dálku, ale když se při tom vědomě dotknete, je to nejvíce. Mnoho lidí je „nedohlazených“, „nedomazlených“, i proto chodí na masáže. Protože potřebují vědomý a láskyplný dotek, kterého nemají nebo v důležitou chvíli v životě neměli dostatek.

* Aromaterapie pracuje s éterickými oleji. Podle čeho si vybrat ten správný?

Hlavně vybírejte od důvěryhodných firem. Žádné oleje za čtyřicet korun z drogerie! A další důležitý faktor je jednoduchý – voní, nevoní? Samozřejmě by měl vonět. I váš partner by vám měl vonět, i vaše dítě vám většinou voní. Zkažené jídlo, ať je expirace jakákoli, stejně nejlépe poznáte podle čichu. Čich je elementární ukazatel toho, co je pro nás dobré. A když se do toho oleje doslova „velnete“, čicháte, čicháte a nechcete lahvičku pustit z ruky, je to to právě.

* Můžu si takový olej vyrobit doma sama?

Rostlinné silice neboli éterické oleje se získávají z rostlin různě. Destilací, lisováním, extrakcí pomocí CO₂... Pokud k tomu budete mít zařízení, tak to jistě jde i doma. Ale asi máte na mysli olej masážní, který se používá při aromaterapii. Ten si namícháte snadno. Koupíte si třeba v lékárně kvalitní slunečnicový olej a do něj nakapete rostlinnou silici. Protřepete a je to. Jen kontraindikace je dobré znát. Ne vše se dá použít v těhotenství, ne vše u dětí, ne vše u kardiaků, a když víte, že se půjdete na půl dne opalovat na koupaliště, prostě den předtím nepoužijete citrusy, protože jsou fototoxické. Kontraindikace se dají snadno najít na internetu.

* Povinnou součástí našich šatníků se před pár měsíci stala rouška, jejíž nošení ale není moc příjemné. Mohou nějak pomoci esenciální oleje?

Určitě, některé oleje, třeba různé druhy eukalyptu, ravintsara nebo tea tree, posilují antivirotickou funkci té látky. A to, že vám

rouška bude vonět, jistě taky není od věci.

* Známe vás z televizní obrazovky, kde jste uváděla několik pořadů. Jak se z moderátorky stane aromaterapeutka?

Ono se to nevyklučuje, jedna celkem snadno vyjde s druhou. To je tak, když jde druhé dítě moderátorky do školky a ta moderátorka chce využít čas k seberozvoji. Tak začne studovat Institut aromaterapie a je to. K tomu může klidně i moderovat. Ba naopak chce, protože ji to velmi baví.

* Moderování se věnujete už pětadvacet let. Čím je pro vás ta práce přitažlivá?

Já vlastně nevím čím, ale mám z praxe ověřeno, že je. Ráda se vyjadřuju slovně, mám ráda češtinu a ráda si s ní hraju. Miluju ten adrenalin, kdy věnujete přípravě, co se dá, ale pak se stejně vrhnou kostky a vy úplně nevíte, co padne. Mám ale jeden blok, za který se trochu stydím. Když mám pocit, že mi to nesluší, je to celé komplikovanější, i když si horem dolem říkám, že jde o jiné věci. (směje se)

* Komplikovala vám někdy život popularita?

Myslím, že ne. Opravdu, já nebyla nikdy populární tak, až bych se stala třeba terčem nějakých útoků. A když jsem trochu známá byla, ještě nebyly sociální sítě. A pohledy nebo kontakty na chodníku mi nevadily. Snad jednou, když jsem s Adélou Gondíkovou moderovala pořad Dotkněte se hvězd v produkci Petra Vachlera a VAC, jsme zašly na nějakou diskotéku, nebo co to bylo. Adéla spontánně tančila, já seděla u stolu a nešlo mi „bavit se“. Sedl si ke mně nějaký kluk a povídá: „Ty seš taková ta seriózní, víd?“ (směje se) Tak tehdy bych byla radši, kdyby mě neznal.

* V době první koronavirové vlny jste v České televizi moderovala magazín Linka 1212. Co vám to dalo? Co jste si z toho vzala sama pro sebe?

Nabídka České televize, kreativní producentky Aleny Müllerové a scenáristky Barbory Suchařipové byla moc hezkým překvapením. Už proto, že na Českou televizi nemám žádné vazby, ve „velké televizi“ jsem pracovala před lety... Ale Barbora si mě pamatovala z Prímy, měla pocit, že bych se pro ten pořad hodila, Alena nebyla proti a já jsem si toho opravdu vážila. Uvědomila jsem si, jak mám tu práci ráda a jak mi audiovizuální média chybí. Takovou práci bych s radostí vzala zase, jen bych ráda, kdyby mé angažmá nesouviselo s růstem počtu hospitalizovaných.

* Jaké vlastnosti by podle vás měl mít dobrý moderátor?

Vlastnost to myslím úplně není, ale inteligence je podle mě třeba. Spoustu věcí se doučíte, nastudujete, ale když je neumíte použít, neumíte reagovat, je to k ničemu. S tím souvisí pohotovost. Smysl pro humor a schopnost nadhledu jsou, hlavně v publicistice a zábavě, rozhodně výhodou. A pak bych zdůraznila skromnost nebo alespoň něco jako snahu o permanentní sebereflexi, protože když je někdo arogantní a namistrovaný, prostě vám není sympatický a sledovat ho nechcete.

* Jste maminkou dvou dcer. Nakolik v nich vidíte sama sebe?

Na to se mě jako matky neptejte. Jsem samozřejmě nekritická. A kritická ani být nemůžu, hrozí riziko, že by si to přečetly. Tak co bych vám tak řekla, aby to nikoho nebolelo a zároveň to byla pravda? Jsou to lidi jiné éry. Je mezi námi odstup jednatřicet a pětatřicet let. Některé věci asi nikdy vzájemně nepochopíme. Ale dívám se na ně, ani nedýchám, a říkám si, že je v těch mladých lidech velká naděje.

* Změnilo vás mateřství zásadně?

Radikálně. Já vlastně už nevím, jaká jsem byla před sedmnácti lety, ale mám pocit, že tu osobu si už ani nepamatuju, a těžko soudit, zda bych si s ní měla co říct. Byla jsem určitě daleko naivnější, sobečtější, ale pravda – i energičtější a soustředěnější. Určitě to souvisí i s věkem, ale s mateřstvím se mi prostě otevřel další vesmír. Nedokážu to nijak konkrétněji vyjádřit, protože to prostě prostupuje každou buňkou mého těla. Tím, co je pro mě důležité, tím, jak se dívám na lidi, na planetu, na filmy, tím, jak si ráno čistím zuby... Ne, nedělám si legraci. Prostě vším.

* Rozálii je sedmnáct, Viktorii třináct. Jak zvládáte jejich pubertu?

Je to těžší, než jsem čekala, ale už to trvá nějaké čtyři roky, takže největší šok přešel. Naopak jsem si poslední rok třeba daleko víc užívala, že se mladší dcera ještě chtěla mazlit a mluvit o všem možném, protože jsem věděla, že za pár týdnů to bude pravděpodobně jinak. Holky začínají řešit věci, které už za ně nevyřeším, takže nezbyvá než to pustit. Ale zase mě naplňuje optimismem, že sedmnáctiletá dcera asi už nejdivočejší peřeje přeplula a vrací se jako hotový a hrozně zajímavý člověk, který si má se mnou zase co říct. Aspoň občas. (směje se). Tak myslím, že to s tou mladší třeba za tři čtyři roky bude stejné.

* Spoustě rodičů zamotalo hlavu domácí vzdělávání, co vám?

Kdybych měla prvňáka nebo druháka, myslím, že by se ještě dalo mluvit o vzdělávání, pokud bych se do toho plně položila. Mám ale osmačku a středoškolačku a ty už si věci kolem učení řeší samy, řeknou si o pomoc, jen když je nejhůř. Jejich práce často není a ani nemůže být soustavná, postrádají v ní smysl. A to je nejhorší. Takže se v tom plácáme. Starší dcera je na Waldorfském lyceu a distanční výuka je v podstatě ve velkém zporu s filozofií i waldorfské pedagogiky, která staví na prožívání, přímém kontaktu, sdílení. Róza proto současným stavem hodně trpí. Mladší Viki motivují snad jen přijímačky, které bude dělat za rok a půl, jinak by možná věci úplně pustila. Budu se muset do děje vložit i já, ale už teď mám z toho hrůzu, protože... no ta puberta.

* Žijete v dlouholetém spokojeném manželství, což je na dnešní dobu skoro až unikát – rozvádí se každý druhý pár. Co si o manželství vlastně myslíte?

Mně nevadí. (směje se) Nepovažuji ho za nezbytné, lásku a štěstí rozhodně nezaručí, ale pokud to má být cesta k tomu, aby vás za partnerem pustili do nemocnice nebo aby po vás partner mohl případně dědit, proč ne. Je to takový rituál, kterým říkám: Ano, myslím to vážně. A mám dojem, že ten akt samotný pocit zodpovědnosti trochu vyvolává, ať chceme nebo nechceme. Jeho hloubka je v nás prostě nějak zakořeněná.

* Co je podle vás základem šťastného partnerského vztahu?

Oj, tak to nevím! Zním páry, které vypadaly neotřesitelně a už spolu nejsou, a někdo, komu byste dali rok, maximálně dva, slaví dvacetileté výročí evidentně spokojeného vztahu. Pro mě je to nějaká magie, kterou neumím rozklíčovat.

* Nosíte si s manželem (moderátorem Martinem Veselovským, pozn. aut.) práci domů? Diskutujete?

Někdy ano, někdy ne. Občas je potřeba sdílet jednostranná, ale když jeden nebo druhý vidí, že se partnerovi do mluvení nechce, většinou se zařídí po svém. Krásné jsou chvíle, kdy se chce oběma. Jeden rozvíjí myšlenku druhého, druhý je zvědavý na názor prvního.

Pak čas teče, jsou tři ráno, vy víte, že budete druhý den vypadat jako panda, ale nevadí vám to. Tyhle naše hovory jsou pro mě vlastně takové pilíře sounáležitosti a porozumění, o které se můžu vždycky opřít.

* O svém životě píšete fejetony, které vyšly knižně pod názvem Odvrácená strana matky 1 a 2. Nakolik se v nich odráží realita a nakolik je to fabulace?

Na začátku je vždycky prachsprostá realita. Až pak nastává prostor pro nadsázku a fantazírování, které si autor fejetonu může dovolit. Jak už jsem někde říkala, smutné je, že některé fejetony jsou realitou třeba i z devadesátí procent. Ale které to jsou, se mě neptejte! (směje se)

* Z čeho osobně čerpáte energii?

Hodně málo chodím do přírody a přitom vždycky, když se ocitnu v lese nebo jen v městském parku, říkám si: Proč? Je to nejprostší terapie, kterou člověk má, tak nevím, proč si ji odepírám. Ale teď, když nemůžeme do divadel, kin, kaváren a hospod, jsem v ní přece jen častěji. Pak hodně sosám z tance. Podle mě je pro ženy snad ještě přirozenějším pohybem než chůze. Mým jediným problémem je, že se stydím tančit před ostatními, takže jsou pro mě ideální společenské tance, které mají přesná pravidla. Spontánní rej zvládnou většinou jen sama nebo se zavřenýma očima. Základním energetickým dopingem ale je, když spolu v rodině vzájemně ladíme, když se smějeme a cítím, že jsme pro sebe důležití. Sytí mě intimita s mým mužem, objetí dcer a taky není od věci, když si jeden ze dvou našich tlustých kocourů vleze ke mně ráno pod peřinu. Nabíjejí mě masáže, které poskytuju, moderování, psaní, když mi jde, rakvičky se šlehačkou a pravý nefalšovaný přeslazený větrník.

* A co byste doporučila na zklidnění nám ostatním?

Asi každý ví, co na něj platí. Pokud mám dát nějakou aromaterapeutickou radu, prostě si jen sedněte sami na zem, zhasněte lampy, rozsviňte svíčku a do aromalampy kápněte něco, co vás uklidňuje. Může to být meduňka, jasmín, neroli, levandule, heřmánek, kadidlo, santal... Těch olejů je opravdu hodně, můžete kombinovat. A pak nádech a výdech. A znovu. Nechte myšlenky plynout, včetně těch tíživých, těkavých, protivných... Ony je časem vystřídají lepší.

* Na co se v nejbližší době těšíte?

V téhle době je to možná divné, ale pořád se, skoro jako malá, těším na Vánoce. Možná víc než dřív budou o naději a víře. Možná budou opravdovější.

**

JE ELEMENTÁRNÍ UKAZATEL TOHO, CO JE PRO NÁS DOBRÉ. ALE S MATEŘSTVÍM SE MI PROSTĚ OTEVŘEL DALŠÍ VESMÍR.

MONIKA VALENTOVÁ (48) Vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd UK**. Od druhého semestru VŠ pracovala v médiích. Nejdříve jako reportérka rádií Bonton a City, posléze jako redaktorka Evropy 2. Moderovala diskusní a lifestyleové televizní pořady (například Sauna, Prima jízda, Supermáma, Snídaně s Novou). Napsala dvě knížky fejetonů, které vyšly pod názvem Odvrácená strana matky. Kromě moderování a psaní se věnuje i aromaterapii a masáží. Žije v Praze s manželem, moderátorem Martinem Veselovským, a dcerami Rozálií a Viktorií.

Foto autor: FOTO: ONDŘEJ KOŠÍK

1.74. Snaha o doživotní imunitu vyvolává otázky o dalším osudu Putina. Pandemie je pro něj „černou labutí“ [URL](#)
[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.11.2020 07:31, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Vladimir Putin se o další krok přiblížil k doživotní imunitě. Návrh zákona, který by rozšířil imunitu ruského prezidenta i na delikty spáchané po skončení mandátu, v úterý prošel v prvním čtení Státní dumou. Opět tak vyvstávají otázky, co hodlá šéf Kremlu podniknout, až mu v roce 2024 mandát vyprší. Další kandidaturu mu mohou zkomplikovat nejen zdravotní potíže, ale také možné otřesy v zemi. Ty může vyvolat i aktuální pandemie koronaviru.

S návrhem zákona, který rozšiřuje účinnost imunity pro bývalého prezidenta i mimo dobu, kdy vykonával mandát, začátkem měsíce přišla dvojice ruských zákonodárců.

Kromě senátora Andreje Klišase je autorem návrhu také předseda zákonodárského výboru Státní dumy Pavel Krašeninnikov, podle něhož má iniciativa zajistit „stabilitu ruského státu a společnosti“.

Obecně jde ale o dotažení plánů, které sám Putin nastínil už v lednu během svého tradičního poselství o stavu země. Tehdy odhalil celou řadu návrhů na změnu ruské ústavy, které na přelomu června a července posvětilo také „všelidové hlasování“, podle pozorovatelů doprovázené rozsáhlými machinacemi a podvody s hlasy.

„Zákonodárská iniciativa v zásadě rozvádí to, co bylo schváleno ve všelidovém hlasování na počátku léta. Série zákonů, které nyní došly do Dumy, není jen o doživotních garancích pro bývalé prezidenty. Jsou tam i další zákony týkající se například postavení senátorů – to všechno už bylo předběžně schváleno v rámci ústavní megareformy, kterou Putin v lednu inicioval,“ říká pro iROZHLAS.cz Jan Šír, odborník na Rusko z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#).

Ústavní reforma z dílny Vladimíra Putina tak začíná dostávat první obrysy, i když do centra pozornosti se dostala kvůli jinému bodu, než je doživotní imunita – kvůli možnosti pro Putina ucházet se o prezidentský úřad i po roce 2024, kdy mu vyprší stávající mandát. Dva předcházející se díky ústavním změnám v podstatě vynulují, v čele země tak může setrvat až do roku 2036.

Otázkou je, proč o rozšíření imunity 68letý Vladimír Putin vlastně usiluje, když by mu reforma umožňovala setrvat v Kremlu v podstatě do konce života.

„Pořád je tu možnost, že se Putin po roce 2024 o funkci prezidenta ucházet nebude, případně odstoupí dřív. Už delší dobu probíhá debata o tom, jestli nemůže mít nějaké zdravotní potíže, které mu fungování v čele státu komplikují, anebo jestli nepřijde s nějakým scénářem možného nástupnictví, aby se tak vyvaroval případné krizové situaci,“ podotýká Šír.

Zprávy o údajně chatrném zdraví šéfa Kremlu, které spekulují o Parkinsonově nemoci, musel před dvěma týdny vyvracet také jeho mluvčí Dmitrij Peskov. Podle něj jde o „naprostý nesmysl“ a Putin se prý těší „vynikajícímu zdraví“. Snahy o další mandát ale mohou zhatit problémy související s klesající popularitou, která může utrpět další rány i s ohledem na jeho přístup k pandemii koronaviru.

Ochrana i pro Putinovu rodinu

Zákon zajišťující ruským prezidentům doživotní imunitu musí projít ještě dvěma čteními v dolní komoře ruského parlamentu, následně ji musí posvětit ještě horní komora a podpisem stvrdit i sám prezident. Pokud všemi procedurami projde, šéf Kremlu bude moci i po skončení mandátu porušovat trestní i občanský zákoník, aniž by se vystavoval riziku stíhání, podotýká ruský nezávislý server Meduza.

Zatímco na Michaila Gorbačova jakožto bývalého prezidenta Sovětského svazu se zákon vztahovat nebude, vedle Putina ho naopak může uplatnit Dmitrij Medveděv, který byl ruským prezidentem v letech 2008 až 2012.

„Nevím o tom, že by Medveděvovi momentálně něco hrozilo, proto mám tendenci to spojovat právě s otázkou dalšího setrvání, nebo nesetrvání Putina v čele státu. Hlavní smysl ústavní reformy byl dvojitý: zajistit Putinovi doživotní vládnutí a rovněž dát jemu a jeho blízkým imunitu vůči právním postihům za to, čeho se v době setrvání ve funkci a možná i předtím dopustili,“ vysvětluje Šír.

Právě tyto dva klíčové body nyní míří ke své realizaci – ve Státní dumě už byl totiž představen i zákon, kterým se mají předchozí funkční období Putina de facto vynulovat.

„Je to pojistka jak pro osobu prezidenta, tak pro stávající pořádky, že to neotřese stávajícím uspořádáním v Rusku,“ popisuje také odborník Univerzity Karlovy, který připomíná, že Putinovy návrhy na změny ústavy ho mají zbavit odpovědnosti i na mezinárodní úrovni.

Součástí reformy, o nichž se v červnu a červenci vedlo „všelidové hlasování“, je totiž mimo jiné i ustanovení o primátu vnitrostátního ruského práva nad mezinárodními smlouvami a rozhodnutími mezinárodních instancí, kterým Rusko podléhá. Ruské právo tak nadřazuje tomu mezinárodnímu a dává možnost odmítnout verdikty mezinárodních soudů včetně například Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku.

„Ale neomezujeme to jen na jeho osobu. Pokud se podíváme na návrh zákona o doživotní imunitě, hovoří se v něm i o rodině prezidentů. Nejde tedy jen o ochranu Putina osobně, ale také jeho rodinu,“ dodává Šír.

Pandemie jako riziko

Putinovu úsilí o dosažení doživotní imunity se věnuje také americký list Washington Post, podle kterého si tak šéf Kremlu připravuje půdu pro případ, že by pro něj bylo nevyhnutelné odejít z úřadu dřív, než by si přál.

Upozorňuje na řadu „varovných signálů, které může režim jen těžko přehlédnout“ – kromě přetrvávajících protestů ve městě Chabarovsk na ruském Dálném východě to je také klesající popularita Vladimíra Putina v očích ruské veřejnosti.

„Mohl by si vyhodnotit, že jeho další fungování v čele země by mohlo být spojeno s některými riziky, která nemá zapotřebí, pokud je nebude možné neutralizovat nějak jinak,“ varuje Šír.

Skutečnou výzvou, před kterou Rusko v současnosti stojí a může v zemi způsobit značné otřesy, se ale může stát především aktuální situace zasažená šířením koronaviru. V nejrozlehlejší zemi světa, kde žije přibližně 146 milionů obyvatel, se od začátku pandemie nakazilo přes 1,9 milionu lidí, z nichž přes 34 tisíc zemřelo.

V posledních týdnech se situace rapidně zhoršuje. Denní přírůstky nakažených se pohybují nad hranici 22 tisíc pozitivně

testovaných za 24 hodin a rekordní jsou i údaje o počtu obětí, které se nyní pohybují kolem 400 případů za den.

Ruské nemocnice se tak dostávají pod obrovský tlak, kdy se podle serveru Moscow Times potýkají s nedostatkem léčiv i místa pro nakažené v těžkém stavu. Už v pondělí ministr zdravotnictví Michail Muraško přiznal, že zaplněno je 84 % lůžek určených pro pacienty s koronavirem.

Zahlcené jsou na některých místech také márnice. „Sháníme další chladicí komory, protože márnice už skladování těl nezvládají,“ varoval regionální ministr zdravotnictví Ivanovské oblasti Artur Fokin.

Celostátní lockdown ale navzdory zhoršující se situaci nepřichází. Odpovědnost za zvládnání epidemie Kreml delegoval na vedení jednotlivých ruských regionů, které ale kvůli nedostatku financí s novými restrikcemi otálejí a situaci často nezvládají.

Prvním ruským regionem, který v posledních dnech ohlásil opětovný lockdown, se stalo Burjatsko na Dálném východě – tam na dobu dvou týdnů uzavřeli vše až na nejnútnejší podniky, jako jsou obchody s potravinami nebo lékárny.

„Pandemie je černou labutí, která je schopná překřížit řadu plánů, zamíchat kartami a zahýbat vývojem věcí v Rusku. Putin se straní, přehodil zodpovědnost na regiony a tím sám sebe chrání, ale problémem je, že regiony na to nemusejí mít peníze. Pokud dojde k přerušení finančních toků mezi centrem a periferií, může to zprostředkovaně vyvolat hlubší krizi ve vztazích, což může vést k dezintegračním tendencím,“ varuje Šír.

Přenesení odpovědnosti na regiony, které ale na protiepidemické uzavírky nemají finance, tak podle odborníka Univerzity Karlovy může vyvolat nemalé potíže. Pokud jim Kreml nebude schopen pomoci, automaticky vyvstane otázka „na co takové centrum potřebujeme“. To pak může otrást celým ruským státem.

„To je největší riziko pandemie a přístupu, který Putin zvolil. Projeví se nejen na jeho osobním postavení, ale i na tom, jestli ruský stát přežije ve stávajícím formátu uspořádání. Putin je už půl roku zalezlý, ale to neznamená, že by to proti němu vyvolalo protesty nebo ho to přímo ohrožovalo. Pandemie komplikuje řadu věcí a nese s sebou velké náklady, Rusové umírají. To je samozřejmě problém v globálním měřítku, ale tady je potřeba brát do úvahy ekonomické dopady, které ve státě s takto komplikovaným mocenským uspořádáním mohou vést k něčemu většímu,“ uzavírá Šír.

1.75. Stát Georgia by měl v nejbližších chvílích oznámit výsledek přepočtu hlasů z prezidentských voleb.

RÁDIO, Datum: 19.11.2020, Zdroj: ČRo Radiožurnál, Zpráva: 3, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.11.2020 20:25, Poslechovost pořadu: 284 676, Pořad: 18:10 Hlavní zprávy - rozhovory a komentáře, AVE: 196 854,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,16

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Stát Georgia by měl v nejbližších chvílích oznámit výsledek přepočtu hlasů z prezidentských voleb. Podle předběžných výsledků zde odevzdalo svůj hlas na 5 000 000 voličů. Volby zde velmi těsně rozdílem pouhých 14 000 hlasů vyhrál demokratický kandidát Joe Biden. Jeho republikánský soupeř stávající prezident Donald Trump odmítá uznat svou celkovou porážku a snaží se pro něj nepříznivý výsledek zvrátit sérií stížností a žalob. Jedním z těchto kroků byl požadavek na ruční přepočítání všech hlasů v Georgii. My jsme ve spojení s amerikanistou z katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Kryštofem Kozákem, dobrý den.

Kryštof KOZÁK, amerikanista, FSV UK

Dobrý večer.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Americká média už oznámila, že vítězem voleb se stal Joe Biden, tak jak zásadní pro celkový výsledek je Georgia?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, FSV UK

Tak všechno zatím nasvědčuje tomu, že ve státě Georgia se objevily prostě drobné problémy, které byly způsobené lidskými chybami, když prostě počítáte jako 5 000 000 hlasů, tak se ukazuje, že to vypadá, že ten výsledek by se stejně nezměnil. Ale bohužel žijeme v komplikované mediální době a prostě jakoukoliv nejdrobnější nesrovnalost, tak Trumpovi příznivci a sám Donald Trump dokáže velmi dobře vlastně jako nafouknout a bude tvrdit, že teda, když se to mohl stát v Georgii, i když je to opravdu, opravdu drobnost stávkou, tak je možné, že by se to vlastně mohlo stát i jinde a bude to tedy určitým způsobem voda na jeho mlýn.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Oni komisaři z Georgie už oznámili, že při přepočtu objevili zhruba 2,5 tisíce hlasů, které v původních výsledcích chyběly. Může tohle dílčí zjištění sloužit jako potvrzení Trumpových slov o volebních podvodech nebo se to stává běžně, že jsou drobné nesrovnalosti, které může opravit to ruční přepočítávání?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, FSV UK

Ano, jako prostě je dost normální, že se tyto nesrovnalosti v takových měřících stávají a pro to dokonce stát Georgia to má nařízené nebo pokud ten výsledek je velmi těsný, tak vlastně kampaň může požádat o přepočítání, protože přesně jako v roce 2000 na Floridě se jednalo o 527 hlasů, takže tam opravdu bylo to potenciálně důležité přepočítat úplně každý hlas. Nicméně jakoby zatím to vypadá, že všichni /nesrozumitelné/ experti ve Spojených státech se shodují na tom, že vyhlídky té Trumpovy kampaně v této oblasti jsou jako velmi, jak bych to řekl mizivé a nicotné.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Georgia není tedy jediným státem, kde Trump proti oznámenému výsledku podal protest. Jak jeho spolupracovníci postupují, snaží se všude to přepočítání hlasů nebo spíš podávají žaloby u soudu?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, FSV UK

Tak nám těch možností, jak volby napadnout je celá řada, protože každý stát má trochu jiné zákonodárství to znamená, že třeba ve státě Pensylvánie se zaměřili na to, že v některých měl, v některých těch okrcích bylo možné vlastně kontrolovat ty chybné hlasy v jiných okrcích. Ta možnost byla jako trochu jinak postavená, takže došlo k určité nerovnosti mezi voliči, ale zase je to spíš jako tonoucí se stěbla chytá. Bohužel je potřeba to vidět v rámci nějaké širší kampaně, že Donald Trumpovi, i když vlastně on prohrává jeden ten soudní spor za druhým, tak mu to umožňuje vlastně prodlužovat to období, kdy on jako pořád je schopen aspoň hypoteticky tvrdit, že dokud ten jako nejposlednější soud neskončí tak on je potenciálním vítězem voleb a jeho kroky, které činí, například na ministerstvu obrany ale potenciálně i v zahraniční politické oblasti, tak je dobré vnímat v tomto kontextu vlastně jako oddalovat, co největší oddalování té prohry.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Ještě krátce, existuje nějaký termín, do kterého musí být výsledky voleb definitivně potvrzené a oznámené?

Kryštof KOZÁK, amerikanista, FSV UK

Ano, je to v ústavě. Je to devátý 9. prosinec.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Říká amerikanista Kryštof Kozák z katedry severoamerických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**. Děkuji vám za váš čas, na slyšenou.

Kryštof KOZÁK, amerikanista, FSV UK

Děkuji za pozvání, na slyšenou.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Mluvili jsme o tom, že stát Georgia by měl v nejbližších chvílích oznámit výsledek přepočtu hlasů z prezidentských voleb. To bylo dnešní publicistika. Další aktuální informace najdete třeba na našem serveru iRozhlas.cz. Teď už tu ale budou aktuální zprávy.

1.76. Petra Pyšová-Schmalzová alias Miluna ze Slunce, Seno slaví 53. narozeniny. Herectví nevyšlo, prosadila se jako manažerka [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 19.11.2020, Zdroj: tvguru.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 19.11.2020 22:48, RU / den: 9 509, RU / měsíc: 133 126, Celková návštěvnost: 3 540 000, AVE: 800,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,11

Trilogie Slunce, seno patří již několik desetiletí mezi nejoblíbenější tuzemské komedie. Poprvé se diváci tímto dnes již klasickým snímkem režiséra Zdeňka Trošky mohli bavit v roce 1983, kdy vznikl první díl. Jednu z rolí tehdy získala i Petra Pyšová-Schmalzová alias Miluna, které bylo v době natáčení Slunce, seno, jahody pouhých 15 let. Bývalá herečka právě slaví své 53. narozeniny.

Petra Pyšová-Schmalzová se narodila 19. listopadu 1967. Už od mala chtěla být herečkou. První konkurz na snímek Bota jménem Melichar absolvovala když jí bylo 14 let, ten však nedopadl úspěšně. Ovšem Zdeněk Troška na ni od neúspěšného konkurzu nezapomněl a přijal ji do filmu Slunce, seno, jahody. Trojice bláznivých letních komedií se každoročně dočká několika repríz a vždy zaručí vysokou sledovanost.

Série Slunce, seno byla nakonec spolu s filmem Na krásném modrém Dunaji (1994) jejím jediným hereckým počinem. Vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** a později se objevila v televizi jako hlasatelka a moderátorka politického diskuzního pořadu.

Od roku 2000 působí ve vysokých manažerských funkcích finančního a energetického sektoru. Pracovala například v PR oddělení banky či v ČSA. Jejím manželem je úspěšný manažer a ředitel Vladimír Schmalz. Vychovávají tři děti – dcery Báru a Kateřinu a syna Vladimíra.

FOTO: Martin Pekárek / CNC / Profimedia

1.77. Ázerbájdžánský aktivista Samadov: Proti válce v Karabachu vystupuje jen mizivá část společnosti [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 20.11.2020, Zdroj: a2larm.cz, Autor: Marek Jandák, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 20.11.2020 06:11, RU / den: 7 707, RU / měsíc: 102 319, Celková návštěvnost: 633 270, AVE: 5 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,09

Jakou roli hraje konflikt o Náhorní Karabach v ázerbájdžánské společnosti? A jde v tomto konfliktu také o ozvuky arménské genocidy z první světové války? Odpovídá politický aktivista Bahruz Samadov.

Před více než týdnem skončila měsíc a půl trvající válka mezi Ázerbájdžánem a arménskými separatisty podporovanými Arménií. Válka navazovala na boje a etnické čistky z období po rozpadu Sovětského svazu, v nichž získala převahu arménská strana. Po více než čtvrtstoletí se teď na podzim rozhodl ázerbájdžánský diktátor Ilham Alijev zvrátit silou dosavadní stav, který byl prakticky zakonzervován příměřím z roku 1994. Podařilo se mu přitom dostat pod kontrolu dříve okupovaná území vně sporné bývalé sovětské Náhorněkarabašské autonomní oblasti a oblast samotnou značně okleštit. Mír byl uzavřen za zprostředkování Ruska, jehož mírové jednotky by měly dohlížet na dodržování příměří a bezpečnost Arménů, kteří zbyli v Náhorním Karabachu.

V průběhu i po konci bojů jsme se ptali ázerbájdžánského aktivisty a studenta Bahruze Samadova na to, jak na tento konflikt dopadá na ázerbájdžánskou společnost a jak se k němu vztahuje politická opozice. Bahruz Samadov studuje na **Fakultě sociálních věd UK v Praze** a je signatářem Otevřené výzvy za mír, která vznikla na začátku války.

Pro mnohé lidi je mírový aktivismus v určitém smyslu zradou národního snažení. Lidé na něj obvykle reagují agresivně, rozhněvaně a nenávisťně.

Jak hodnotíte mírovou dohodu mezi Arménií a Ázerbájdžánem z minulého týdne?

Není snadné ji zhodnotit. Má to mnoho aspektů. Není to ani dobré, ani špatné. Ruská snaha zastavit válku je na jednu stranu samozřejmě pozitivní. A zdá se, že Rusko bylo jediným aktérem v regionu, který se jí pokoušel zastavit. Západ včetně Spojených států a další mezinárodní aktéři ji většinou ignorovali nebo opomíjeli. Na druhou stranu bychom se na tento problém měli dívat z postkoloniální perspektivy. Po rozpadu Sovětského svazu se Arménci a Ázerbájdžánci nedokázali dohodnout a postupovat mírovou cestou. Rusko tak jako dříve za časů Sovětského svazu přijde a vyřeší problém mezi takzvanými barbary, malými národy a ukáže svou sílu a postkoloniálního ducha. Určitě je špatně, že se nám nepodařilo v uplynulých dekádách dosáhnout míru. To, že budou ruské mírové síly na místě, je garance, že příměří bude skutečné a že ho žádná ze stran nebude porušovat.

Jakou roli hrál v Ázerbájdžánu po rozpadu Sovětského svazu nacionalismus a instituce národního státu?

Po pádu Sovětského svazu potřebovaly všechny země nové identity, nové způsoby utváření pocitu sounáležitosti. Konflikt o Náhorní Karabach vznikl v roce 1988 a pokračoval přibližně šest let. Budování nové ázerbájdžánské národní identity začalo v podstatě až v momentě, kdy byl konflikt rozhodnutý. Nová národní, postsovětská identita byla tedy utvořena okolo ztráty Náhorního Karabachu. Pro jakoukoli skupinu v Ázerbájdžánu – a je jedno, jestli mluvíme o opozici, politicky neaktivní většině nebo vládě – jde o otázku, která rozhoduje o přijetí či vyloučení z pospolitosti. Představte si, že někdo řekne: „Náhorní Karabach mě nezajímá.“ Taková osoba se okamžitě vylučuje z národa. Náhorní Karabach tedy hraje roli hlavního rozlišovacího prvku. Je to ta nejdůležitější věc, okolo níž se v Ázerbájdžánu vytvářejí jakékoli další identity. Třeba politická opozice je v této otázce ještě radikálnější než vláda, protože Ilhama Alijeva a jeho režim neustále obviňovala z nedostatku odhodlání vzít si Karabach zpět. Konflikt o Náhorní Karabach je také důležitý pro depolitizaci společnosti a neutralizaci vnitřních problémů, vnitřních pnutí. V Ázerbájdžánu se říká „Karabach je naše bolest“. Jiné ázerbájdžánské problémy jsou oproti němu nicotné. Tento typ nacionalismu není založen na etnicitě, ale je to svého druhu „státní nacionalismus“. Média občas prohlašují, že v Ázerbájdžánu je problém s menšinami, ale já bych neřekl, že státní ideologie je postavená na vyloučení těchto menšin. Touto ideologií je etatistický, tj. na státu založený nacionalismus, nikoli nacionalismus stojící na etnické příslušnosti.

Ve vašem nedávném interview pro server Open Democracy jste zdůraznil zneužívání současného konfliktu politickými elitami. Jakým způsobem se to děje?

V Ázerbájdžánu je řada sociálních problémů: nedostatek demokracie, politické strany jsou potlačovány, je zde mnoho politických vězňů. Ti nemají být vždy tak velcí demokraté, jak bych si přál. Mnoho politických vězňů je ze Strany národní fronty Ázerbájdžánu. Mnoho mých přátel zažilo několikaleté věznění. Jeden, dva, tři roky a občas i více. Zkrátka čelíme mnoha potížím. Otázka Náhorního Karabachu samozřejmě neutralizuje participaci lidí na politickém životě. Pro mnoho z nich totiž Karabach představuje ten centrální problém, se kterým bychom měli něco dělat. Vše ostatní je vedlejší. Takový způsob

uvažování ovšem nepochází od obyčejných lidí, nýbrž jde o konstrukt státní propagandy z dílny vlády, která sama potlačila kulturu občanské společnosti a znemožnila zapojení nestátních aktérů ve vyjednávacím procesu. V Ázerbájdžánu je režim u moci od roku 1993 a lidé se neúčastní voleb. Jedná se o hegemonické autoritářství. Tento typ autoritářství vytlačuje jakoukoli politickou debatu na okraj.

Chceme o exekucích psát, ne do nich padat.

Saša Uhlová

Podpořte Alarm

Můžete vysvětlit, v čem spočívá kolektivní ázerbájdžánské trauma z konfliktu o Náhorní Karabach? Jak utváří ázerbájdžánskou národní identitu a politiku?

Musíte si uvědomit, že toto kolektivní trauma si nevymysleli autoritáři nebo vláda. Je skutečné. Je zde téměř jeden milion uprchlíků a vnitřně vysídlených osob z Karabachu a Arménie. Toto trauma hrálo důležitou roli při formování ázerbájdžánské národní identity. Trauma prohry. Trauma z uprchlíků. Trauma masakru v Chodžaly. Bylo sice účelově využíváno k depolitizaci ázerbájdžánské společnosti, ale je to skutečné trauma a nemělo by být opomíjeno. Během uplynulých desetiletí jsme s ním mohli nějak pracovat, přetvářet ho, ale autority se rozhodly s ním nic nedělat. Vyobrazily Armény jako jediného nepřítele, jako by všichni Armény byli naši nepřátelé. Jako by všechny problémy přicházely jen z jedné strany. Jako by se masakry Arménů v Sumgaitu a na jiných místech vůbec nestaly nebo jako by je zapříčinili sami Armény. Takový příběh tu byl vytvořen. Přesto bychom měli stále pamatovat na to, že vnitřně vysídlení lidé jsou skuteční a že doopravdy trpěli. I lidé na druhé straně ve válce trpěli.

Arménská společnost byla závažně traumatizována nejen konfliktem o Náhorní Karabach, ale také genocidou během první světové války. Stala se jejich určující zkušeností pro 20. století. Jak toto kolektivní trauma ovlivňuje současný konflikt na arménské straně a její obavy o národní bezpečnost?

Na tuto otázku je pro mne samozřejmě těžší odpovědět. Genocida arménský národ bez pochyby zasáhla a existuje zde obava, že by se mohla opakovat – třeba ze strany Ázerbájdžánu. Případ Ramila Safarova, který téměř před patnácti lety zabil arménské vojáky v Budapešti, střety z dubnu 2016 a to, co se děje nyní, udržují trauma arménské společnosti živé. Je to problém vyplývající z nedostatku osobní i mediální komunikace mezi Ázerbájdžánci a Armény, která by mohla vytvořit kulturu míru. Také v tomto případě to dávám za vinu vládám – zejména té ázerbájdžánské, která jakékoli mírové tendence zablokovala. Trauma by tím sice nezmizelo, ale kultura míru by mohla traumatické zkušenosti v obou zemích proměnit.

Na obou stranách konfliktu můžeme pozorovat pozoruhodný nedostatek empatie a často i základní neobeznámenost s traumaty druhé strany. Mám na mysli i popírání násilností, které spáchala vlastní strana a široce rozšířené nenávistné projevy. Jaký má tento současný stav dopad na budoucí mírový proces?

Přesně tak. Nacionalistické diskursy v obou zemích naprosto převládají. V Ázerbájdžánu například dominuje vyprávění, že Sumgait (pogrom na Armény v ázerbájdžánském městě v Sumgaitu roce 1988 – pozn. MJ) byl zorganizován a spáchán samotnými Armény. V Arménii jsou zase přesvědčeni, že Ázerbájdžánci jsou odpovědní za Chodžaly (masakr ázerbájdžánských civilistů během karabašské války v roce 1992 – pozn. MJ). Pokud například někdo v Ázerbájdžánu uzná, že určitý případ násilí skutečně spáchali Ázerbájdžánci, je okamžitě označen za nepřítele či zrádce. Ázerbájdžánský spisovatel Akram Ajlisli ve své krátké novele Kamenné sny (2012, česky 2015) otevřeně hovoří o strašných věcech, které se staly Arménům na počátku 20. století a také v Sumgaitu. Okamžitě na něj kvůli tomu útočili nacionalisté, ale také vláda a média. Démonizace nepřítele, ale i dehumanizace některých Ázerbájdžánců byly v Ázerbájdžánu po desetiletí součástí vládní strategie, jak si udržet nadvládu. Proto je válka ve společnosti tak normalizovaná a nikdo ji nezpochybňuje.

Současný konflikt měl velkou podporu ázerbájdžánské společnosti. Jaké zde byly reakce na váš mírový aktivismus?

Pro mnohé lidi je mírový aktivismus v určitém smyslu zradou národního snažení. Lidé na něj obvykle reagují agresivně, rozněvaně a nenávistně. Já a mí přátelé dostáváme řadu nenávistných zpráv. Naše fotografie a osobní informace jsou sdíleny na facebookových a dalších stránkách. Jsme označováni za ty, kteří „nepatří k národu“. Hlavně útoky na ženy jsou často za hranou jakéhokoli morálního jednání. Mírový aktivismus je tedy v Ázerbájdžánu zatím naprosto nepřijatelný. Musím ale zmínit, že vláda na nás necílí. Je to pro ni otázka mediálního obrazu v zahraničí. Nechce být v zahraničních médiích vykreslována jako barbarská vláda, která útočí na mírové aktivisty. Přestože má režim autoritářskou podstatu, míroví aktivisté pro něj nepředstavují problém. Dokonce ani ve vládních médiích jsem vůči nám nezaznamenal žádné nenávistné výroky. Mnohem horší je to ve společnosti.

Předplatte si Alarm

Není kromě vyzývání k míru také důležité vést v Ázerbájdžánu i Arménii otevřenou veřejnou diskusi o politických otázkách a kompromisech, které jsou nutné k trvalému mírovému řešení?

Problém je, že v Ázerbájdžánu samotná občanská společnost také podporuje válku. Především pokud se jedná o starší generaci složenou z lidí, kteří nikdy nebyli skutečně liberální a nezastávali liberální hodnoty. Tito lidé vlastně vždy smýšleli nacionalisticky, i když to skrývali. Součástí jejich identity nikdy nebylo stavět se proti válce. Bojují například proti korupci nebo jsou proti zatýkání z politických důvodů. To ale neznamená, že by byli progresivní nebo liberální. Progresivní, levicový lidé, jako jsem já, jsou jejich spojenci, když přijde třeba na otázku politických vězňů. Organizovali jsme protest požadující propuštění Tofiqa Yaqublu, který je členem hlavního proudu opozice. V průběhu války jsme mohli vidět, jak tyto strany aktivně a s nadšením podporují vládnoucí režim. S pokrokovými hodnotami se evidentně neztotožňují. Potřebujeme novou občanskou společnost. Nadějí jsou dnes mladí protiváleční aktivisté. Pokud za nějakou dobu nahradí starší generaci, věci se mohou změnit. Ázerbájdžánskou vládu neviním jen z toho, že nám chybí kultura míru, ale také za podobu ázerbájdžánské občanské společnosti, která v otázce řešení konfliktu v Karabachu nikdy nebyla progresivní. Samozřejmě existovaly i výjimky. Někteří lidé vyjadřovali válce menší podporu, ale málokdo byl proti válce. V dubnu 2016 jsme pozorovali, že celá občanská společnost podporuje válku. A totéž se děje dnes. Dokonce je to snad ještě horší.

V čem vidíte pro ázerbájdžánské mírové hnutí cestu kupředu?

Neřekl bych, že je tu něco jako mírové hnutí. My jsme spíše politicky progresivní aktivisté. Samozřejmě to neznamená, že bychom měli aktivity týkající se míru zastavit. Ne, musíme dále prosazovat naši progresivní agendu. Je tu stále naděje, že ázerbájdžánská vláda bude po svém vítězství méně represivní. Dnes byli například někteří členové Strany národní fronty Ázerbájdžánu přemístěni do domácího vězení. Existuje šance, že vláda bude méně represivní. My budeme samozřejmě dále dělat to, co děláme. Ázerbájdžán se teď stal jakousi kvazitotalitní společností. Dříve šlo výhradně o autoritářskou vládu elit, nyní tu vládne jakýsi autoritářský populismus. Alijev si užívá podporu lidu. Pro nás to určitě nebudou lehké časy. Měli bychom pokračovat v prosazování našich cílů a lépe se organizovat.

Zajímá vás, kde jste se to ocitli? Prozkoumejte, jak se k nám připojit a kde všude nás můžete sledovat, aby vám neunikly novinky a články o věcech, které vás zajímají.

Přidejte se k nám!

1.78. next URL Automatický překlad

WEB, Datum: 22.11.2020, Zdroj: vedavyzkum.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.11.2020 06:04, RU / den: 1 685, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, AVE: 1 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

Ministerstvo vnitra (MV) vyhlásilo výsledky 4. veřejné soutěže v programu Bezpečnostní výzkum ČR 2015–2022.

Soutěž byla jednou z reakcí na jarní nástup epidemie SARS-CoV-2 a cílila na rozvoj technologií pro zvládnání epidemiologických a biologických hrozeb. K vybraným uchazečům záměří bezmála 250 milionů Kč. Další zdroje dorazí do specializovaných pracovišť z jiného programu.

Témata a zaměření podpořených projektů odpovídají mezinárodním trendům a zahrnují dlouhodobě aktivní přispěvatele do programů bezpečnostního výzkumu. Jde například o Výzkumný ústav vodohospodářský TGM s partnery a jeho projekt epidemiologie odpadních vod jako základ pro systém včasného varování nebo Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy ve spolupráci s Vojenským zdravotním ústavem a jejich studii věnovanou imunitní připravenosti příslušníků bezpečnostních sborů pro potřeby zajištění kontinuity činnosti v epidemických stavech. Dále nalezneme projekty zaměřené na strategickou komunikaci (Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy) či umělou inteligenci pro hodnocení rizik u pacientů k zabránění náhodnému šíření COVID-19 v nemocnicích (Vysoké učení technické v Brně).

Mezi podpořenými projekty lze identifikovat dva nepříliš překvapivé, přesto zajímavé klastry. První spojuje zacílení na různé aspekty zpracování velkých dat pro účely krizového řízení - od sběru dat, jejich hodnocení až po řízení opatření s jejich využitím. Všechny tyto projekty charakterizuje modularita a přenositelnost jak geografická, tak i z hlediska využitelnosti. Za zmínku stojí především originální projekt Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy a komerčního partnera, který usiluje o vývoj logistického systému se silnou etickou dimenzí pro distribuci nedostatkového materiálu v krizových situacích.

Další širší skupinou jsou projekty zaměřené na vývoj osobních ochranných prostředků a materiálů pro jejich výrobu. Z hlediska bezpečnostního výzkumu jde o stálíci. Projekty tohoto typu se objevují v různých kontextech prakticky od konsolidace této agendy na MV. Tomu odpovídá například i financování přípravy antropologické databáze, která by měla usnadnit a urychlit vývoj těchto prostředků jak pro běžné použití, tak pro bezpečnostní sbory. Výsledky projektu Masarykovy univerzity najdou uplatnění i daleko za rámcem bezpečnostního výzkumu, a to například v ergonomii nebo při vývoji zdravotnických pomůcek.

Parametry soutěže

Výzva byla koncipována především jako reakce na mezery v připravenosti na obdobné krize a ve zdravotní bezpečnosti, které letošní situace odhalila. V tom smyslu jde o výzvu zcela originální, která nemá u ostatních poskytovatelů srovnání. Podpořené projekty jsou většinou dvouleté a jejich řešení započne v lednu 2021. Ministerstvo však usiluje o maximální urychlení zavádění jejich výsledků do praxe.

Celkem 69 přihlášek za 550 mil. Kč předložilo 45 subjektů. Vzhledem ke stále širokému spektru témat, která byla navržena, posílilo MV výjimečně dotaci na soutěž a zvýšilo tak úspěšnost až na 39 %. To je v bezpečnostním výzkumu nadstandardní, obvykle je tato hodnota méně než poloviční. Průměrná podpora na jeden projekt činí 7,9 mil. Kč. Mezi hlavními řešiteli tradičně dominují výzkumné organizace, třetinu projektů potom vedou firmy. V konsorciu je řešeno 85 % projektů, přičemž spolupráce výzkumných organizací a firem je podstatou 45 % úspěšných návrhů. Nejúspěšnějším žadatelem je Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, která vysoutěžila bezmála 35 mil. Kč.

Biologická ochrana a další programy MV

Tato veřejná soutěž ale není jediným počinem MV v oblasti biologické ochrany v letošním roce. V rámci programu IMPAKT, který podporuje strategické iniciativy bezpečnostního výzkumu, byl zahájen projekt SBÍRKA navazující na českou participaci v Evropské síti laboratoří biologické ochrany, zaměřený na rozvoj národní kolekce patogenů, jejich modelů a metod práce s nimi. Ten se může stát efektivním vkladem bezpečnostního výzkumu také do diskutovaného záměru na vybudování virologického ústavu.

MV v programu IMPAKT financuje i další mobilní a koordinační aktivity vojenských i civilních výzkumných pracovišť s partnery v USA (genové sekvenování a bioinformatika) nebo v Irsku (virulence a patogenita vysoce nebezpečných agens). Zatímco projekty v USA vychází z postupně prohlubované mezivládní spolupráce, irská iniciativa je výsledkem dřívějších úspěšných projektů Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany pro Evropskou obrannou agenturu. Investice z programu IMPAKT představují další 36 milionový vklad MV do biologické bezpečnosti a posilování relevantních výzkumných kapacit ČR.

Autoři: Petr Novák, ředitel odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání Ministerstva vnitra, a Luděk Moravec, vědecký diplomat, Velvyslanectví ČR ve Washingtonu, DC

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR

Foto: Pixabay

1.79. TREFAPETRA ŠTĚPÁNKA: Zpovykaní senátoři, nestoudná Marvanová [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.11.2020, Zdroj: zakrasnejsivimperk.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.11.2020 10:57, RU / den: 3 500, Celková návštěvnost: 3 500, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,04

Všichni zainteresovaní, generálním ředitelem počínaje, finančně zaháčkovanými osobami pokračuje a spřízněnými politiky konče, se bojí. Bojí se, že přijdou o své peníze, o svůj vliv, o své výhody, o svůj nástroj, o svoji hračku. Jako čert kříže se bojí, že Česká televize by skutečně mohla být televizí všech a pro všechny a že by poctivě plnila své úkoly, jak jí předepisuje zákon. Vyváženě, objektivně, všestranně. Stav, kdy je hlásnou troubou pouze jedné společenské skupiny, té jejich, a jednoho jediného světového názoru, jim naprosto vyhovuje, neb z toho profitují. Mocensky, finančně, vlivově. Je fakt neuvěřitelné, jaké pitomosti u toho vykládají a jak smutné postavy povolávají na svoji podporu.

Vezměme to popořádku.

Odvolení Dozorčí komise prý bylo nezákonné. To je samozřejmě nesmysl. Zákon o České televizi (483/1991 Sb.) stanovuje, že „dozorčí komise je poradním orgánem Rady ve věcech kontroly hospodaření České televize... jejím úkolem je sledovat, zda jsou finanční zdroje a majetek České televize účelně a hospodárně využívány... má 5 členů, kteří jsou voleni a ODVOLÁVANI Radou... pro zánik funkce člena dozorčí komise platí PŘÍMĚŘENĚ § 6 odst. 1 a 2.“

Paragraf 6 se netýká přímo Dozorčí komise, nýbrž mandátů, potažmo odvolávání členů samotné Rady ČT a mimo jiné se zde uvádí, že dotyčného odvolat lze, „dopustil-li se takového jednání, které zpochybňuje jeho nezávislost nebo nestrannost při výkonu funkce...“ Je naprosto nezpochybnitelné, že je právem Rady ČT, má-li o práci členů Dozorčí komise pochybnosti, PŘÍMĚŘENĚ toto ustanovení využít. Politici by do toho vůbec neměli zasahovat.

A pokud to dělají, není to nic jiného než nedovolené vměšování do kompetencí nezávislé mediální rady.

Zpovykaní senátoři si na pomoc povolali také bývalou poslankyni a někdejší předsedkyni Unie svobody Hanu Marvanovou. Prý spoluautorku zákona o České televizi. To je obzvláště povedené. Podívejme se, co za mediální odborníci si to páni senátoři přizvali.

Marvanová je totiž hlavně spolupachatelkou oné katastrofální novely zákona o vysílání (301/95 Sb.), jež provozovatelům vysílání nadělila zrušení všech neprogramových licenčních podmínek. Přesně to pak byl startovací mechanismus pozdější války o televizi Nova. Rada pro vysílání totiž touto novelou přišla o veškeré nástroje, jak mohla vstoupit do případných sporů mezi licencovanou společností a její servisní firmou. Konečný účet známe: 10 miliard přhraných Ronaldu Lauderovi. Nikoli já, nýbrž mediální odborník z Fakulty sociální věd Univerzity Karlovy Milan Šmíd tehdy Marvanovou a spol. nazval hrobaři české mediální legislativy.

Stéblo, kterého se Marvanová chytá, je tvrzení, že Dozorčí komisi nelze odvolat jako celek. Jenže způsob odvolání Dozorčí komise zákon o České televizi nijak neřší, pouze stanovuje, že se má PŘÍMĚŘENĚ požit paragraf týkající se samotné rady. Koneckonců jednou, tuším před deseti lety, už se to stalo.

Kouzelné je, že přesně to, co teď vytahuje, Marvanové nijak nevadilo, když se sama spolupodílela na nezákonném odvolání Rady pro rozhlasové a televizní vysílání v roce 2003. S nějakým rozlišováním, zda se jedná o odvolání jednotlivců či rady jako celku, se tehdy poslanci včetně Marvanové nijak nepárali, dokonce jim ani nevadilo, že pro odvolání ani jednotlivců ani rady jako celku žádné zákonné důvody neexistovaly. Však také soudy následně tu jejich politickou svěvolí smetly ze stolu.

Už chápete, proč se tahle zájmová parta mohla doslova zjančít, když nedávno „hrozilo“, že bych se mohl vrátit do Rady pro vysílání? Největším nebezpečím pro jejich zájmy jsou lidé, kteří se v problematice vyznají, a navíc mají historickou paměť.

Drahoše, Hilšera, Smoljaka, Němcovou, Kalouska, Schwarzenberga a další podobné výtečníky, plkající nesmysly, si totiž každý, kdo o věci něco ví, namaže na chleba. Takoví ale nesmějí být připuštěni.

Každý, kdo zájmy „majitelů“ České televize ohrožuje, musí být vyobcován. Teď jdou po Lipovské a spol. Vše je dovoleno. Každá levárna, každá podpásovka. A takhle my si tu žijeme.

Petr ŠTĚPÁNEK

Mgr. Petr Štěpánek – hudebník a spisovatel, 1958. Absolvent Pedagogické fakulty v Hradci Králové. Hrál s rockovými skupinami Spektrum, Fragment, Natural, Odysseaa Unisono. Natočil s nimi sedmáct alb, včetně sólových CD Largo doloroso a Písničky. Je autorem asi 200 písní. Po roce 1989 se věnuje také novinářně. Stál u zrodu českého soukromého televizního vysílání, poté byl redaktorem České televize. Články a komentáře publikuje v tisku a na internetových serverech. V roce 1989 v Hradci Králové spoluzaložil Občanské fórum a o dva roky později ODS. Z ODS vystoupil v roce 2016. V současnosti je bez politické příslušnosti. V roce 1994 byl tiskovým tajemníkem předsedy vlády Václava Klause, v letech 1994 – 2006 členem a místopředsedou Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (v dubnu 2003 byla rada odvolána, v květnu 2007 soud odvolání zrušil jako nezákonné, v červnu 2009 byli rehabilitovaní členové rady znovu zpětně odvoláni, v červnu 2012 i toto odvolání soud zrušil jako nezákonné). V letech 2003 – 2006 měl soukromou poradenskou firmu, v letech 2006 – 2011 byl členem Rady Českého telekomunikačního úřadu. V současnosti se opět nejvíce věnuje hudbě a psaní.

Komentáře

komentářů

1.80. Maďarsko a Polsko blokuji schválení mimořádného fondu Evropské unie

RÁDIO, Datum: 22.11.2020, Zdroj: ČRo Plus, Zpráva: 1, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.11.2020 18:54, Poslechovost pořadu: 17 944, Pořad: 16:30 Evropa Plus, Země: Česko, GRP: 0,20

Vincenzo AMENDOLA, italský ministr pro evropské záležitosti

My i široká veřejnost zažíváme hluboký pocit frustrace. Kompromis nemůže všechny plně uspokojit, to víme všichni. Evropský parlament ale promluvil jasně a ignorovat ho nemůžeme. Kolegové dovolte, abych k vám teď byl upřímný. Vidím totiž zjevnou protichůdnost v některých vyjádřeních. Jak se může někdo obávat podmínky dodržovat zásady vlády práva, když všech 27 členských zemí Evropské unie tvrdí, že se principy právního státu řídí.

Viktor DANĚK, moderátor

Jsme slova italského ministra pro evropské záležitosti Vincenza Amendoly, která adresoval svým kolegům z dalších unijních zemí, jejichž následná vyjádření byla často podobně podrážděná. Amendolův komentář zazněl krátce po tom, co se Maďarsko

a Polsko rozhodli začít blokovat vznik mimořádného unijního fondu, ve kterém má být na oživení ekonomiky k dispozici 750 miliard euro, tedy 20 bilionů korun. To je částka odpovídající zhruba 12 ročním státním rozpočtům České republiky. Ze strany Budapešti jde o odplatu za chystaný mechanismus na ochranu rozpočtu. V praxi bude znamenat, že země, která nedodržuje zásady právního státu, jako je nezávislost justice, mohou ostatní unijní státy zčásti nebo úplně uzavřít přístup k evropským penězům. Bez tohoto mechanismu by zase rozpočet nepodpořili europoslanci, žádají ale také řada zemí západu a severu Evropy. Podobu mechanismu ve vyjednávání s unijními státy výrazně ovlivnil slovenský europoslanec Michal Šimečka z hnutí Progresívne Slovensko.

Michal ŠIMEČKA, europoslanec (Progresívne Slovensko/RE)

To, co se udělalo za ty poslední roky je, že ve skutečnosti ty evropské peníze vícero politických lídrů využívají na posílení toho nedemokratického systému, který tam budují. Maďarsko je teda 1 příklad, kdy mnoho z těch peněz skončilo jakoby v rukách a /nesrozumitelné/ různých oligarchů, kteří jsou blízcí premiérovi Orbánovi. A přes ty dotace si on de facto udržuje moc a potom, díky tomu může o to silněji útočit na Evropskou unii. Ta situace je doslova absurdní, že, že jsme s tím nedokázali jako Evropská unie celé roky nic udělat. A myslím si, že ta dohoda, které se podařilo dosáhnout je, je prolamování jen v tom, že konečně ten mechanismus máme, ale to se netýká jenom toho rozpočtu, tedy ročního finančního rámce, ale týká si i fondu obnovy, takže týká se celého toho jedna celá osm bilionového, bilionového balíku a to už jsou relativně velké peníze. A to i znamená, že se to týká nás všech, že to ochraňuje peníze i slovenských a českých občanů. Protože do této doby to bylo tak, že o toto téma se nejvíce zajímali v Německu nebo v Holandsku. Prostě státy, které jsou čistí přispěvatelé do evropské rozpočtu. A Slovensko a Česko, my do teď nebyli. No, ale protože už tento mechanismus se bude vztahovat i na ten fond obnovy, tak je to i ochrana našich peněz, respektive peněz našich dětí, protože ten fond obnovy budou muset splácet všichni. A také nechceme, aby peníze slovenských nebo českých daňových poplatníků končily někde v rukách jakoby zkorumpovaných oligarchů nebo zkorumpovaných vlád.

Viktor DANĚK, moderátor

Říká slovenský europoslanec Michal Šimečka. Možné důsledky sporu teď rozebereme podrobněji. Ve spojení jsem s Vitem Havelkou, výzkumným pracovníkem Institutu pro evropskou politiku Europeum, který působí také na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**, vítám vás po čase zase zpět v Evropě Plus. Dobrý den.

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

Dobrý den.

Viktor DANĚK, moderátor

Vypadá to, že jsme svědky patové situace s tím mechanismem sankcí za porušování vlády práva nesouhlasí 2 nebo 3 země, podle toho, jestli počítáme k Polsku a Maďarsku také Slovinsko, na druhou stranu, pokud by tam ten mechanismus nebyl, s fondem nebudou souhlasit zase europoslanci. Financial Times kvůli tomu dokonce mluví o nové institucionální krizi, jak se na to díváte Vy? Jak vážný problém to v tuto chvíli podle vás je?

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

Problém to skutečně je, protože čas pro to, abysme schválili víceletý finanční rámec, to znamená rozpočtu Evropské unie a dalších 7 let dopředu, a pak i ten velký záchranný balík peněz, který má pomoci ekonomikám z korona krize, tak se nám nachyluje. Plán byl takový, že oba 2 tyto velké balíky peněz by začaly, by byly k dispozici od začátku roku 2021. Nyní máme konec listopadu a jednání nespějí zatím, jak to vypadá, ke konci. Čili problém to skutečně je. A ještě větší problém je to díky tomu, že ty, ta jednání se zdají být zablokována kdy vlastně, ať už zastánci toho nařízení o ochraně právního státu, nebo ti, kteří proti to, proti, proti tomuto řízení stojí, tak zkrátka nechtějí ustoupit ze svých pozic a myslím si, že to teď trošku válka nervů a uvidíme, jak se bude vyvíjet v následujících dnech a týdnech.

Viktor DANĚK, moderátor

K tomu možnému řešení se ještě dostaneme, ale popišme si nejprve, jak ten mechanismus by měl vlastně fungovat. On princip je takový, že by měl mít možnost zastavit zčásti nebo úplně přístup k evropskému rozpočtu zemím, které tedy porušují zásady právního státu. Rozhodovalo by se o tom kvalifikovanou většinou mezi unijními státy, ale už tam není přesně určeno v jakých konkrétních případech by ten mechanismus mohl být tedy aktivovaný? V jakých případech by to tedy podle vás mohlo být, vyplývá to z toho nějakým způsobem?

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

No, určitě ta poslední verze, která vlastně vzešla z dohody mezi Evropským parlamentem a Evropskou radou, tak si myslím, že oproti tomu, co původně navrhovala Evropská rada, tak je ještě podrobněji popsán a je tam poměrně jasně definováno, aspoň z toho, co jsem četl, v jakých případech by se měl, měl, měl tento legislativní akt použít. A v zásadě jde skutečně pouze o případy, kdy dochází k nějakému systematickému ohrožení buďto právního státu, demokracie nebo řekněme základních lidských práv, což jsou věci, které v podstatě jsou jednou ze základních hodnot Evropské unie a i demokracií, tak jak jsme jich znali posledních 30 let po pádu, po pádu komunismu. Takže v zásadě bych řekl, že co to nařízení, co to nařízení požaduje, není nic nového, nic co by nemělo být v současném světě a evropském, na evropském kontinentě samozřejmě. Rozhodně jsem tam nenašel v tom nařízení nějaké, nějaké možnosti, jak by například se mohly trestat státy za to, že nechtějí třeba přerozdělovat uprchlíky, jak o tom mluvil maďarský premiér Viktor Orbán. To nařízení skutečně se zaměřuje pouze na právní stát a na základy demokratického zřízení. A za problémy, které jsou spojené s nerespektováním evropského práva, což třeba byl případ tedy toho, když členské státy jako Maďarsko nebo Česká republika ignorovaly evropskou legislativu a nepřerozdělovaly, nepřerozdělovaly žadatelé o azyl. Tak na to to nepůjde použít, na to jsou jiné cesty, na to jsou cesty klasického, klasická, klasické cesty přes Evropský soudní dvůr a toto nařízení by na to nemělo platit.

Viktor DANĚK, moderátor

Už se dostáváte k té kritice, která zaznívá ze strany Polska, především Maďarska. Dodejme, že Polsko není zdaleka tak kritické jako Maďarsko. To tvrdí, že žádá jen jakési záruky a ujištění, že ten mechanismus nebude zneužitý, ale slyšeli jsme před několika dny maďarskou ministryni spravedlnosti Judit Vargovou na zasedání Rady Evropské unie, kde řekla následující.

Judit VARGOVÁ, maďarská ministryně spravedlnosti

Nebudme pokrytečtí. Všichni víme, k čemu je podmíněnost v rozpočtu určena. Řada politiků to ostatně řekla otevřeně.

Vyhladověť, způsobit bolest, dostat členské státy do jedné politické linie. Maďarsko bylo vždy primárním terčem. Tento mechanismus ve spojení s předpojatými zprávami Evropské komise o dodržování vlády práva nabízí jednoduchou cestu, jak sankcionovat stát na základě ideologie a uplatňovat na něj politický tlak.

Viktor DANĚK, moderátor

Když se na tu argumentaci podíváme, skutečně tam není žádný prostor pro to, aby, aby ke spuštění toho mechanismu došlo z politických, nikoliv faktických důvodů?

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

Myslím si, že ne. Já bych tu argumentaci maďarské strany vnímal čistě jako zprávu pro voliče v Maďarsku a v podstatě se jedná pouze o takovou, nějakou komunikační mlhu. Tady tyto argumenty zkrátka, zkrátka, podle mě, nejsou založeny na faktické, faktické podobě toho nařízení. Co já si třeba teoreticky umím představit je, že Evropská komise bude přistupovat ke spo, ke spuštění toho mechanismu trošku politicky. To znamená, že v okamžiku, kdy stát bude, kdy stát nebude příliš okatě porušovat principy právního státu nebo demokratického zřízení, tak nad tím přivře oči. Je taky možné, že pokud nějaký stát bude vyloženě provokovat a bude nějakým způsobem narušovat spolupráci v Evropě tak, že třeba politická vůle k tomu tento stát, na ten stát použít toto nařízení, tak bude větší, ale platí stále, že musí tam být ten fundament. To znamená, že ten stát musí porušovat principy právního státu nebo demokratického zřízení. A rozhodně se to nedá použít, pokud ten stát nebude porušovat tyto principy, tak se to nařízení prostě nebude dát použít.

Viktor DANĚK, moderátor

Evropská komise se snaží rozptýlit právě tu, to obvinění z předpojatosti vůči Polsku a Maďarsku tím, že od letoška hodnotí dodržování zásad právního státu ve všech zemích Evropské unie jednotnými kritérii.

Věra JOUROVÁ, místopředsedkyně Evropské komise /ANO/

I Poláci Maďaři vždycky volali po tom, abychom pokryli všechny země, abychom se pořád neo, nezaměřovali na ně a já jsem dlouhodobě souhlasila s tím, že se musíme podívat na všechny země a srovnat tu situaci v těch kapitolách proti korupce a justice a my jsme ale nemohli nic jiného než u Polska a Maďarska vlastně konstatovat. Že nezačínáme s bílým papírem, ale že tam prostě jsou problémy.

Viktor DANĚK, moderátor

Zprávu v září představila místopředsedkyně Evropské komise Věra Jourová z hnutí ANO. Daří se podle vás Evropské komisi skutečně k tomu přistupovat bez předpojatosti vůči dvěma zemím z východního křídla unie?

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

Já si myslím, že je to určí, že to bylo ze strany Evropské unie, komise určitě dobrý nápad. Prostě pravidla by měla být aplikována a stejná pravidla by měla aplikovat, být aplikována úplně pro všechny země Evropské unie bez ohledu na to, zdali jsou na východě, na severu a nebo na jihu. Čili, je to určitá politická zpráva. Evropská komise přistupuje ke všem státům stejně. Já ale konkrétně u toho příkladu Polska a Maďarska, tak tam si nemyslím, že jde o nějaký ideologický spor. Tam jde prostě čistě o technickou stránku věci, kdy v Maďarsku, Maďarsko, Maďarsku bylo popsáno mnoho případů, jakým způsobem dochází k prolnutí různých politických mocí ve státě. Jakým způsobem jsou rozdělovány evropské dotace. A ta argumentace, že může to nařízení být nějakým způsobem politicky využito, tak to je skutečně jenom a jenom prostředek, jakým způsobem obhájit svoje kroky před voliči, ale z mého pohledu se nejedná o nějaký, nejedná se o základ toho sporu. Ten základ toho sporu je zkrátka, že čistí plátcí chtějí, aby se evropské prostředky rozdělovaly férově a aby byly, aby byly, aby to rozdělování bylo kontrolováno. Zatímco politická reprezentace v Maďarsku chce tady tomuto nějakým způsobem zabránit, no a pak se střetávají ty různé politické názory a jsou odargumentovány, ale nemají, dle mého názoru, s tím fundamentem toho sporu nic společného.

Viktor DANĚK, moderátor

Hostem Evropy Plus je Vít Havelka z Institutu Europeum. Podívejme se teď na možná řešení té patové situace. Slovenský europoslanec Michal Šimečka, spoluautor onoho mechanismu na ochranu rozpočtu si myslí, že Polsko ani Maďarsko své veto nemyslí tak úplně vážně.

Michal ŠIMEČKA, europoslanec (Progresívne Slovensko/RE)

Já si myslím, že to je bluf, že i Polsko, i Maďarsko v přepočtu na hlavu dostávají těch peněz mimořádně hodně, jsou mimořádně výhodný pro ně i ten fond obnovy i celý evropský rozpočet. A stejně ty peníze potřebují na nastartování své ekonomiky jako Španěle nebo kdokoliv jiný. Můj odhad je, že se budou snažit licitovat, něco za to získat.

Viktor DANĚK, moderátor

Ona je pravda, že fakticky rozpočet ještě nezablokovali, oni jenom zabránili vlastně spuštění ratifikace. Čili, to ještě nemusí být z jejich strany definitivní ne. Jak se díváte vy? Myslíte si, že by skutečně mohli být ochotní celý fond obnovy, na kterém stojí vlastně celý program na oživení ekonomiky, že by ho skutečně mohli být ochotní položit, pokud ostatní neustoupí?

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

Já bych si zde vypůjčil slova státní tajemnice Hrdinkové, která, tuším, ve středu na Prague European Summit zmiňovala, že ten postoj Polska a Maďarska není konec vyjednávání. Je to začátkem vyjednávání a zkrátka ta debata bude nadále probíhat. Já osobně si myslím, že pro jak Polsko, tak Maďarsko je politicky asi neprůchodné, aby ten záchraný fond Evropské unie zablokovali. Neumím si představit, že by na svých pozicích vytrvali. V současné době jde zkrátka pouze o nějaký krátkodobý postoj během vyjednávání. Ono k nějaké dohodě asi nakonec dojde, uvidíme, jaká bude a jak dlouho bude, jak dlouhá cesta k, ke konečnému kompromisu bude. Ale z vnějšího pohledu se mi zdá nereálné, že by Polsko a Maďarsko na svém vetu trvalo až úplně do konce.

Viktor DANĚK, moderátor

Vidíte něco, za co by ten souhlas mohli vyměnit? Je něco, kde by se dalo ustoupit? Protože ta situace je skutečně složitá. Ten kompromis je skutečně výsledkem několika měsíců tvrdých vyjednávání s europoslanci a zdá se, že jiný momentálně na stole není.

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

Otázka postoje Evropského parlamentu, si myslím, že je klíčová. Já si umím představit to, že dojde k nějakým změnám v tom, jak je ten návrh v současné době napsaný. Ono v rámci toho vyjednávání mezi Evropskou radou a Evropským parlamentem tak tam přibýlo spousta podrobností o tom, jak ten mechanismus by měl, to vůbec spuštění by mělo fungovat, že například Evropská rada se musí vyjádřit do, do jednoho měsíce od, od toho, kdy Evropská komise iniciuje ten proces. Takže třeba si umím představit, že tato lhůta bude prodloužena. Pak si umím třeba představit, že budou trošku vágnějc definovány ty konkrétní příklady, na které by se mělo, mělo, mělo spuštění toho mechanismu aplikovat. Ono tam třeba do toho, do toho posledního návrhu přibýlo i respekt vůči menšinám a obecně takové ty věci, které si spojujeme s demokracií a právním, právním státem v Evropské unii. Takže je možné, že třeba se ten návrh trošku vrátí k té původní verzi, která byla čistě zaměřená jenom na, na, na ty finanční, na ty finanční procesy rozdělování dotací. Ale uvidíme, já nemám před sebou křišťálovou kouli, abych dokázal říct jak ta situace bude vypadat za týden nebo za 14 dní, ale umím si představit, že k nějakým změnám dojde. Ten fundament toho nařízení tam určitě zůstane, ale je možné, že se změní nějakým způsobem ve slovní rovině to, jak je ten návrh napsaný.

Viktor DANĚK, moderátor

V podstatě totéž řekl předseda Evropské rady Charles Michel, tedy že budou hledat řešení tak, aby se po něj mohli podepsat skutečně všichni, včetně tedy Polska a Maďarska. Nicméně, pokud by se to nepovedlo, existují nějaké alternativní možnosti? Já se na to ptám, protože francouzský ministr pro evropské záležitosti Clément Beaune řekl, že v nouzi by teoreticky ten fond mohl vzniknout i bez účasti Polska a Maďarska. Přišlo by vám to jako realistické řešení?

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

Prakticky proveditelné to je, a to znamená, že by se dal najít právní konstrukt, který by něco takové, takového umožnil, ale v současné době nevidím, nevidím příliš cestu, jak bychom se do této situace dostali. Prostě ta vyjednávání jsou, řekněme, ještě příliš na začátku na to, aby, abysme se o takovýchto možnostech reálně mohli začít bavit. Ono v okamžiku, kdy by bylo obeháno Polsko a Maďarsko a, řekněme, ten třeba nový záchranný, ten velký záchranný fond by byl, by byl právně zkonstruován jako mezivládní dohoda stojící mimo Evropskou unii, tak by to byl také jistý signál Polsku a Maďarsku, že v okamžiku, kdy se s nimi Evropská unie není schopná dohodnout, tak je prostě obejde. Něco podobného se stalo během řešení eurokrize, kdy Velká Británie protestovala proti zřízení evropského stabilizačního mechanismu a nechtěla ho vlastně mít jako součást evropského, evropského práva, tak prostě členové eurozóny Velkou Británii obešli. No a výsledkem bylo to, že v podstatě se jednalo pro Davida Camerona takový o takový zlomový moment, kdy vlastně si uvědomil, že Velká Británie si nemůže zcela vše dovolit v Evropské unii a byl to jednoznačně 1, 1 z takových postrků, který pak přivedl Velkou Británii k brexitu. Čili je otázka, jestli něco, někdo něco takového bude chtít riskovat. No a jenom pak dál se na to můžou navalovat věci jako dvourychlostní Evropa, která by pak začala být problematická třeba i pro Českou republiku, pro Slovensko a pro Bulharsko, Rumunsko, Švédsko. Takže myslím si, že toto je takové velice nukleární řešení, které by bylo na pořadu dne až v okamžiku, kdy by prostě nebyla jiná možnost, jak dosáhnout kompromisu. Ale osobně si myslím, že o této, od tohoto momentu jsme skutečně, ještě skutečně daleko a netroufnu si říct, že by, že by vůbec takový, takováto situace nastala.

Viktor DANĚK, moderátor

Hostem Evropy Plus je Vít Havelka. Pojdme se teď podívat blíže na důsledky celého sporu. Vypadá to, že fond obnovy a víceletý unijní rozpočet nezačnou fungovat včas, tedy od 1. ledna, jak bylo původně plánováno. Evropská unie by mohla být nucena sáhnout k rozpočtovému provizoriu. Co to bude v praxi znamenat pro unijní státy? Ted' uprostřed recese?

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

No a on by se vlastně vzal, prakticky by to vypadalo tak, že by se vzal ten původní rozpočet navýšený o inflaci, takže z hlediska víceletého finančního rámce, by, nebo klasického evropského rozpočtu by to asi zas takový velký problém nebyl. Byl by trošku zastaralý a nebyly by tam ty nové věci, které Evropská komise na státy, členské státy plánovaly...

Viktor DANĚK, moderátor

Boj proti klimatickým změnám, například.

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

Přesně tak, přesně tak. Prostě ten rozpočet by vypadal trošku jinak. Byl by o 7 let starší. Ale nebyl by to až tak extrémně velký problém. Ten problém je s tím velkým záchranným balíkem Nová generace EU, který, který by nemohl vstoupit v platnost a ten, na ten klasický evropský rozpočet výrazně nafukuje. Čili těch peněz, které by byly k dispozici, tak by bylo daleko méně. My z historie víme, že pochopitelně reakce na krizi je nutná, je nutné, nutné provést co nejrychleji. To znamená, čím větší zpoždění, tak tím pak ta krize se prohlubuje. A já tedy nejsem ekonom, abych dokázal říct přesně co to bude znamenat z hlediska třeba růstu HDP, ale čistě selským rozumem můžu říct, že čím dřív se budou ty finanční prostředky k dispozici, tak tím lépe na tom bude evropská ekonomika ve výsledku za rok nebo za 2.

Viktor DANĚK, moderátor

Pokud by vše selhalo a fond obnovy nakonec nevznikl vůbec, co by to znamenalo pro Evropskou unii? Vidíte tam reputační důsledky?

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

No, já jenom řeknu takhle na začátek, že já si neumím představit, že by ten balík, že by, že by ten fond vůbec nevznikl. A to si myslím, že na stole, na stole není. Spíš je otázka, jak se dobrat k té konečné dohodě. V okamžiku, kdy by to přesto nastalo, tak tam vidím několik problémů. První je ten, že jižní státy jsou na tom ekonomicky špatně, mají vysoké zadlužení a oni opravdu potřebují tu ekonomickou pomoc z Evropské unie. A ten záchranný balík vznikl jako jistá forma solidarity, kdy státy Evropy nebo bohatší státy severu jsou solidární s jižní Evropou, která byla těžce zasažena koronavirem. A ty politické následky toho, kdyby tato solidarita v podstatě nebyla uplatňována, by byly nedozírné. Já jako volič třeba v Itálii nebo ve Španělsku, bych pak třeba začal teoreticky uvažovat nad tím, jestli vůbec se mi vyplatí být součástí Evropské unie, když základní principy jako solidarita prostě nefungují. Takže, abych to shrnul, myslím si, že nakonec k dohodě dojde a že ten balík bude schválen. Pokud by se tak nestalo, tak by to pro Evropskou unii znamenalo, podle mě, z politického hlediska nedozírné následky v budoucnosti.

Viktor DANĚK, moderátor

Dodává Vít Havelka, výzkumný pracovník Institutu pro evropskou politiku Europeum, který působí také na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. Díky, že jste si udělal čas na Evropu Plus a budu se těšit zase někdy na slyšenou.

Vít HAVELKA, Institut pro evropskou politiku Europeum

Taktéž, děkuji za pozvání, na shledanou.

Viktor DANĚK, moderátor

Za pozornost děkuji i vám, posluchačům. Připomínám, že Evropu Plus můžete poslouchat také jako podcast. Pokud vás náš pořad zaujal, budeme rádi, když o něm dáte vědět dál. Příjemný poslech dalšího vysílání přeje a z Bruselu zdraví Viktor Daněk.

1.81. Začátek i konec, Evropa i Asie. Mapy ukazují, že Kavkaz je „země mezi“ [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 22.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Petra Hosenseidlová Matěj Svíták Vojtěch Rejl, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 22.11.2020 20:28, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,17

Před hodinou Kavkaz je nejvyšším pohořím Evropy. I tato jednoduchá a na první pohled nekonfliktní věta je předmětem vleklých sporů. Někteří geografové už ho totiž do Evropy nepočítají. Symbolicky se tak ukazuje, co je pro Kavkaz typické: poloha na hranici světů, o níž si každý říká to, co se mu zrovna hodí.

Na periferii se Kavkaz ocitl už při vzniku prvních civilizací v blízké Mezopotámii. Je tak v paradoxní situaci. Místní mají pocit, že byli „civilizací“ daleko dřív než okolní mocnosti, které si je postupně podmaňovaly.

Tato role provází oblast celé dějiny. „Podle toho, odkud povedeme pohled, se jedná o konec (východní) Evropy a začátek (jihozápadní) Asie; o specifickou součást světa (ortodoxního) křesťanství či (šíitského) islámu; severní okraj ‚většího‘ Blízkého východu a jižní limit prostoru postsovětského; okraj světa antických Řeků a nejvýchodnější provincii Římské říše, ale rovněž součást dnes již zaniklých ‚světů starověké i novověké Persie, Byzantské říše, Osmanské říše a Ruského impéria,“ píší autoři z týmu politického geografa Michaela Romancova v úvodu knihy Jižní Kavkaz v bezpečnostní perspektivě.

Jeden z největších znalců oblasti Thomas de Waal z think tanku Carnegie Endowment for International Peace dodává: „Nazývám Kavkaz ‚zemí mezi‘. Geograficky leží mezi Evropou, Asií a Blízkým východem. Kulturně je na hranici islámu a křesťanství a tam, kde demokracie potkává autoritářství.“

Mozaika Hory jazyků

„Kavkaz je entolingvistickou mozaikou, neboť tuto malou oblast obývá víc než sto různých etnických skupin, každá s naprosto odlišnými jazyky a zvyky,“ podotýká zase v knize Caucasus: an introduction Frederik Coene, odborník na Kavkaz, který v oblasti mnohokrát působil v misích nevládních organizací či jako zástupce institucí EU.

Antický řecký geograf Timosthenes tvrdil, že na trzích ve starověké Kolchidě, tedy v dnešní západní Gruzii, se mluvilo třemi sty jazyky. Patrně blíže realitě byl jeho o něco mladší „kolega“, řecký filozof Strabón, který uváděl, že na Kavkaze žilo v době kolem počátku letopočtu přibližně sedmdesát různých „národů“. Středověcí Arabové označovali Kavkaz za Horu jazyků, připomíná Coene.

Od té doby některé skupiny vymřely či se asimilovaly, příslušníci dalších naopak do oblasti přišli. Směs vlivů v kombinaci s těžce dostupným terénem nakonec vytvořila mimořádně pestrou paletu národů i vyznání. Oblastí nyní zní desítky jazyků spadající do tří rodin: kavkazské, altajské (hlavně její turkické části) a indoevropské. V nich se ozývají modlitby podle mnoha křesťanských i muslimských tradic.

„Tři hlavní národy mají každý jinou abecedu a jejich jazyky patří do různých rodin,“ vypichuje de Waal. Gruzínština s unikátním písmem patří mezi kavkazské jazyky, zcela vlastní písmo má i indoevropská arménština. K turkickým jazykům náležící ázerbájdžánština se v Ázerbájdžánu zapisuje latinkou; v Íránu, kde žije většina etnických Ázerbájdžánců, pak arabským písmem.

Kdo je kdo?

Určit přesnou velikost etnických skupin či příslušnost lidí k nim není vždy úplně jednoduché, upozorňuje Coene. Oficiální údaje jsou často nedostupné či zavádějící. „Některé menší národy Dagestánu, jako Andiové či Didové (Cezové), jsou považovány za Avary,“ komentuje Coene úskalí některých takových dat. „Budugové se ve statistikách objevují jako Ázerbájdžánci“, uvádí další příklad.

Někteří lidé patřící k menším skupinám se v obavách z diskriminace sami označují za příslušníky většinové populace, další třeba přijmou novou identitu v důsledku stěhování. Situaci dále znepřehledňuje i asimilace či uzavírání smíšených manželství, byť obecně se většina lidí identifikuje na základě etnického původu svého otce, píše Coene.

V případě některých menších skupin není jasné, zda nespádají pod skupinu větší. „Někteří například tvrdí, že Tabasaranci, Agulové, Rutulové a Cachurové jsou všichni Lezginci,“ vyjmenovává Coene pět skupin, jejichž příslušníky lze najít mimo jiné v Dagestánu.

Dagestánský Babylon národů

Ze všech kavkazských územních celků – ať už samostatných států Jižního Kavkazu či subjektů Ruské federace na Severním Kavkaze – je právě Dagestán nejrozmanitější. Tato severokavkazská republika je i v rámci etnicky velmi pestrého Kavkazu přepestrá.

Například oficiální údaje z ruského sčítání lidu z roku 2010 uvádějí hned třináct až patnáct různých etnických skupin, z nichž nejpočetnější Avari přitom tvoří ani ne třetinu (29 %) obyvatel republiky.

Emil Aslan z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** má jasnou odpověď na otázku, co je příčinou této výjimečné rozmanitosti. „Zeměpis. Dagestán je hornatá země, přezdívaná Babylonom národů,“ vysvětluje odborník na Kavkaz.

Zároveň upozorňuje, že tato rozmanitost představuje určité riziko. „Etnické napětí v této republice je v současné době sice latentní, ale potenciálně nejvýbušnější ze všech koutů Ruska a do jisté míry i celého Kavkazu.“

V konfliktech jde o politiku, ne o náboženství

Ke konfliktnímu potenciálu přispívají kromě rozmanitosti Kavkazu také politické hranice nerespektující hranice etnické, nacionalistická a etnocentrická rétorika mnohých politických vůdců, socio-ekonomické problémy či dědictví historických křivd.

„Náboženství jako takové roli nehraje – spíše je instrumentalizováno elitami v situaci konfliktu, pokud se na obou stranách ocitnou příslušníci rozdílných etnonáboženských skupin. Jazyk je běžně asociován s původem, a je tak používán jako základ politického spojenectví mezi jazykově spřízněnými etnickými skupinami (ale ne vždy). Vesměs je jádrem problému spor o politický vliv,“ shrnuje Aslan.

Křesťané spolupracují s muslimy

Že konflikty nelze jednoduše svést na náboženské či etnické rozdíly, že jejich povaha a pozadí jsou složitější a že v nich hrají

roli politické, strategické či jiné motivy, ukazují i některé konkrétní (ne)přátelské vazby tří největších jihokavkazských národů. Pro křesťanskou Gruzii je velkým problémem vztah k taktéž převážně křesťanskému Rusku, které podporuje separatistické snahy křesťanských Jižních Osetinců a taktéž převážně křesťanských Abcházců.

Gruzie má naopak dobré vztahy se svými muslimskými sousedy – Turecko je jejím největším obchodním partnerem (druhým největším zůstává Rusko) a silné ekonomické vazby ji pojí i s Ázerbájdžánem. Spolupracuje s ním na řadě energetických projektů, jejichž účastníkem je často i Turecko. Dobré vztahy má i s Arménií, která ve vlastním zájmu nepodporuje panarménská hnutí na jihu Gruzie, kde žije arménská menšina.

„Historicky se na oblast díváme jako na zemi konfliktu. Ale chci zdůraznit, že to není daný osud, že většina tamních obyvatel zvládá většinou překonávat vzájemné rozdíly docela dobře.“

Thomas de Waal

Odborník na Kavkaz, centrum Carnegie

Arménská geopolitická past

Arménie si totiž uvědomuje svou tvrdou geopolitickou past: její mezinárodně uznané hranice (které se zčásti nekryjí s těmi faktickými) jsou z 83 procent zavřené. Důvodem je nepřátelství Turecka a Ázerbájdžánu, které ztělesňuje především konflikt o Náhorní Karabach a spor o arménskou genocidu. A z této pasti vede jediná cesta – přes území severního souseda do Ruska, k hlavnímu spojenci Jerevanu.

Ve světle blokády ze strany muslimských Turků a Ázerbájdžánců vypadá spojenectví křesťanské Arménie s Ruskem logicky. Upínání se Arménů k Rusku má navíc dlouhou tradici, neboť jak konstatuje historik a novinář Wojciech Górecki v knize Přípitek předkům, „Rusko mnohokrát zachraňovalo Armény z potíží, nikdy to však nebylo nezištné“.

Arménii je ale také jasné, že silného ruského spojence ve své složité situaci zkrátka potřebuje. Kvůli sporům Gruzie s Ruskem však zůstává tato spojnice často jen nespolehlivou pěšinou a také samotná snaha o udržení strategických vazeb s Ruskem i dobrých vztahů s Gruzii vyžaduje diplomatické umění na nejvyšší úrovni.

Posledním sousedem Arménie je muslimský Írán. Dobré vztahy s ním potvrzují, že pragmatismus je na Kavkaze víc než náboženství. Režim ajatolláhů zase spoluprací s Moskvou a sabotáží blokády Arménie doufá v oslabení svého odvěkého (muslimského) tureckého rivala.

Írán však vzhledem ke svému mezinárodnímu postavení nepřináší Jerevanu mnoho zajímavých politických nebo ekonomických možností na světové scéně. Také hranice s ním, vedoucí pouhých 44 kilometrů po řece Araks v úzkém údolí s jediným mostem, není zcela komfortní spojnici.

Otázkou dále zůstává, jak se na podobě vzájemné hranice projeví nedávná dohoda o ukončení bojů v Náhorním Karabachu.

Podle ní má Arménie umožnit přes své území vznik dopravního koridoru mezi Ázerbájdžánem a jeho exklávou Nachičevan, čímž vznikne nejen propojení obou částí Ázerbájdžánu, ale také přímé pozemní spojení mezi Baku a Ankarou.

Nejsilnějším nástrojem Arménů při prosazování vlastních zájmů se tak stala početná diaspora. Zejména v Rusku, Francii a USA má vliv i ve vysokých politických patrech. Hlavně díky tomu se jí dařilo téměř tři dekády okupovat část území populačně i finančně daleko silnějšího Ázerbájdžánu.

Šiitské sváry

Ázerbájdžán je dalším příkladem malé důležitosti náboženství. Jeho území bylo po dlouhá staletí pod vlivem Peršanů a jeho obyvatelé tak jsou i přes svou etnickou spřízněnost se sunnitskými Turky šiitští muslimové. S taktéž šiitským Íránem však mají komplikované vztahy.

Důvodem jsou obavy ze separatistických tendencí v obou zemích. V Íránu žije velká ázerbájdžánská menšina čítající výrazně víc etnických Ázerbájdžánců než v samotném Ázerbájdžánu (oblast takzvaného Jižního Ázerbájdžánu), což je následek rusko-perské dohody o hranici obou impérií na řece Araks. V Ázerbájdžánu zase existuje početná menšina jinak v Íránu žijících Talyšů.

Výrazně lepší vztahy má Ázerbájdžán s Turky, kteří jsou sice nábožensky odlišní, ale etnicky spřízněni. Ázerbájdžánští nacionalisté dokonce na začátku 90. let razili teorii, že Ázerbájdžánští jsou Turci a stavěli se ostentativně nepřátelsky k Íránu i Rusku. Pozdější ázerbájdžánští vůdci tyto tendence mírnil, Turci však zůstávají „bratry“ a blízkými spojenci a Baku se snaží o přátelské vztahy se všemi svými sousedy s výjimkou Arménie.

Stalinovo pero

Na Kavkaze se tedy po staletí střetávaly osmanské, perské a další vlivy, v nejnovějších dějinách však roli rozhodujícího hráče nakonec uzmuli Rusové.

Předznamenali ji na konci 18. století na severním podhůří na jedné z mála schůdných cest založením města, které nazvali s nadějí na vlastní vládu nad oblastí symbolicky Vladikavkaz. Po celé následující století si ji postupně podmaňovali buď jako (ne vždy chtěni) ochránci místních křesťanů před muslimskými Peršany a Osmany, nebo jako křesťanští vládci muslimů.

Plné ovládnutí této relativně malé oblasti jim trvalo 115 let. I poté v ní museli udržovat silnou posádku k potlačování neustálých výbuchů nespokojenosti s poddanstvím carovi. V tom se nic nezměnilo dodnes.

Pera schopného malovat hranice se ve 20. letech 20. století chopili bolševici. „Složitou konfiguraci terénu, umocněnou snad ještě komplikovanější etnickou a náboženskou strukturou (...) velmi 'kreativním' způsobem zneužil J. V. Stalin, tvůrce dodnes zřetelné administrativně správní struktury SSSR, jež je zdrojem místních konfliktů,“ píše Romancov. Na mysli má neuznané kvazistátní útvary v Abcházii, Jižní Osetii i Náhorním Karabachu.

Stalinovo dědictví provází i nestabilní podobu některých republik v rámci Ruské federace. Například v republikách Karačajevo-čerkeské a Kabardino-balkarské jsou sdruženy národy z jiných jazykových rodin, což je zdrojem napětí. V minulosti se několikrát objevily požadavky na teritoriální změny. „V současné době je ale konflikt – mezi turkofonními Karačajevci a Balkárcei na jedné straně, a čerkesky hovořícími Kabardinci a Čerkesy na straně druhé – spíše latentní,“ přibližuje aktuální stav Aslan. Ojedinělé průsmuky

Velký Kavkaz zůstal přes desetiletí ruské nadvlády nad oběma jeho svahy těžko překonatelnou hradbou. Ruská hranice vede po jeho vrcholcích 894 kilometrů s Gruzii (počítáme-li do ní odštěpené a fakticky nezávislé regiony Abcházie a Jižní Osetie) a 334 kilometrů s Ázerbájdžánem. Na celé této délce ji překonávají jen čtyři silnice.

Dvě z nich vedou tam, kde hory ustupují mořím: Kaspickému a Černému. Černomořská cesta přitom naráží na politický problém. Vede skrz Abcházii. Gruzinci, kteří tam nekontrolují přechod, považují vjezd tudy za nelegální. Stejná situace panuje na druhé spojnici Rokským tunelem přes Jižní Osetii. Jen jediná cesta tak umožňuje mezi Ruskem a Gruzii standardní cestování.

Hradba Kavkazu nedělí jen národy od sebe navzájem, ale v případě Osetinců i dvě části jednoho národa. Původním domovem Osetinců je dnešní Severní Osetie-Alanie v Ruské federaci, někteří ale zhruba od 12. století přesídlili na druhou stranu Kavkazu. Usadili se převážně v oblasti dnešní Jižní Osetie, která po ovládnutí Gruzie bolševiky získala autonomii a po rozpadu SSSR se stala ohniskem jednoho z konfliktů na gruzinském území.

Politické oddělení se odrazilo i v identitě. „Jižní Osetinci jsou kulturně bližší Gruzínům a jsou výlučně pravoslavní, zatímco

Severní Osetinci mají kulturně blíž severokavkazským sousedům (Kabardincům, Ingušům) a je mezi nimi početná muslimská menšina," vysvětluje Aslan.

Geopolitická hra o ropu a plyn

Situaci na zemi určuje v neposlední řadě také situace pod ní. Zásoby ropy a zemního plynu byly například jednou z příčin ruského tlaku na udržení vlády nad Čečenskem a rozhodly také nynější kapitolu karabašské války. Režim v Baku totiž své početné moderní zbraně financuje hlavně z prodeje těchto nerostných surovin, jejichž je významným producentem v celosvětovém měřítku (drží se ve třetí desítku producentů).

S trhy je Ázerbájdžán propojen dvěma ropovody: první vede od roku 1997 do Ruska, druhý od roku 2005 přes Gruzii do tureckého přístavu Ceyhan. Odtud po moři míří mimo jiné do Česka, kde pokrývá asi třetinu spotřeby.

Na první pohled to vypadá, že ropovod Baku-Tbilisi-Ceyhan (BTC) vede nepochopitelně dlouhou oklikou. „Zeměpisně by trasa ropovodu vedoucí skrz Arménii dál do Turecka byla nejkratší a ekonomicky nejlevnější cestou, jak transportovat kaspickou ropu ke Středozemnímu moři,“ potvrzují členové autorského týmu sborníku The Baku-Tbilisi-Ceyhan Pipeline: Oil Window to the West. Kvůli konfliktu o Náhorní Karabach se ale trasa Arménii vyhýbá a vede přes severnější Gruzii.

Roli však hrají i další aspekty. „Arménie má blízké vojenské vazby na Rusko a Rusko hraje důležitou roli v bezpečnostní politice Arménie. Na druhé straně, Ázerbájdžán i Gruzie usilují o opravdovou ekonomickou a politickou svobodu a nezávislost na Rusku a vnímají USA a evropské země jako přirozené partnery v procesu dosahování těchto cílů,“ uvádějí autoři sborníku z roku 2005.

Jasným poraženým v tomto projektu je Arménie, a to jak ekonomicky, tak politicky. Země přišla o tranzitní poplatky, které by bývala mohla z BTC mít, a její izolace se dál prohloubila. Naopak znepřátelený Ázerbájdžán z BTC těží.

Paralelně s trasou BTC byl navíc v roce 2006 zprovozněn ještě další produktovod – plynovod Baku-Tbilisi-Erzurum

(Jihokavkazský plynovod), na který pak navazuje TANAP (Transanatolský plynovod) vedoucí skrz Turecko k Egejskému moři.

Na něj zase navazuje TAP (Transadriatický plynovod), který byl uveden do provozu tento měsíc a který přivádí kaspický plyn až do Řecka a Itálie. Celá trasa tak obchází Rusko.

Pohled na tyto trasy opět ukazuje mimořádnou složitost regionu. Kavkaz je nejen mozaikou etnik a jazyků, ale také politických zájmů tamních i světových hráčů. Míšení těchto vlivů – společně s geografickými danostmi – může mít v praktické rovině na první pohled nesrozumitelné výsledky.

Porozumění těmto výsledkům by ale nemělo být podceňováno, protože – což si svět ne vždy uvědomuje – mohou mít významný nadregionální až globální dopad. Ostatně, od „země mezi“ lze asi jen těžko čekat něco jiného.

Územní změny v okolí Karabachu podle dohody z 10. listopadu 2020 Zdroj: ČT24

Politická mapa Kavkazu (stav před dohodou o Karabachu)

Zdroj: Wikimedia Commons

Naleziště ropy a plynu

1.82. Prezidenti

TV, Datum: 22.11.2020, Zdroj: ČT 1, Zpráva: 4, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 01:05, Sledovanost pořadu: 320 267, Pořad: 21:45 168 hodin, AVE: 3 161 486,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,56

Nora FRIDRICOVÁ, moderátorka

Přesně před 31 lety 22. listopadu 1989 promluvil Václav Havel z pražského Melantrichu k desetitisícům lidí, kteří plnili Václavské náměstí a doufali, že přijde změna. Už 5 týdnů poté stál Havel na Pražském hradě jako prezident. Za 3 dekády se na Hradě vystřídaly 3 hlavy státu. Za nejlepšího polistopadového prezidenta považují Češi právě Havla. Označilo ho tak 58 % účastníků průzkumu agentury STEM/MARK. Za nejhoršího naopak lidé považují současného prezidenta Miloše Zemana. Jací byli naši polistopadoví prezidenti? Téma pro Martina Mikuleho.

Ukázka, projev Václava Havla 22.11.1989

Občanské fórum se v tuto chvíli stává reálným reprezentantem kriticky smýšlející československé veřejnosti, který začíná být brán vážně i soudobou státní mocí.

Martin MIKULE, redaktor

Na den přesně před 31 lety pražský Melantrich a disident Václav Havel. Právě jeho Češi hodnotí v průzkumu jako nejlepšího prezidenta polistopadové historie.

Jan BURIANEC, analytik, STEM/MARK

Je apel na nějaký morální kredit, nějakou morální autoritu tý osobností. Potom je trochu nějaká, řekněme, o stupeň další hodnocení, ale jsou tam nadále atributy jako reprezentativita, reprezentativní vystupování v zahraničí.

Martin MIKULE, redaktor

Václava Havla dnes Češi vnímají jako politika, který naši zemi po 40 letech totality otevřel světu.

Václav HAVEL, tehdejší československý prezident / projev v Kongresu USA, 21. 2. 1990

Chci skončit tam, kde jsem začal. Dějiny se zrychlily. Jsem přesvědčen, že opět to bude lidský mozek, který zaznamená toto zrychlení, který ho pojmenuje a který tato slova přemění v činy. Děkuji vám za pozornost.

Paul NEWMAN, herec

Málo herců dokáže tak rozvášnit své publikum, jak to dokázal prezident Havel v Kongresu. Podle mě to bylo úžasné.

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy**

Českou republiku přivedl na mezinárodní scénu jako respektovanou zemi a právě i to, že byl spojen s pádem komunismu, budováním demokracie, s prosazováním demokratických hodnot, a to si myslím, že určitě hraje velkou roli.

Martin MIKULE, redaktor

Průzkum hodnotil trojici našich polistopadových prezidentů. Vedle Václava Havla i jeho nástupce Václava Klause a Miloše Zemana. Tři politických figur, které naši scéně dominují už od sametové revoluce.

Ukázka, projev Václava Havla 22.11.1989

Prezident se neptá, zda smí pozvat. Prezident zve pana prezidenta. - Já mu zavolat musím, nikoliv proto, abych žádal jeho souhlas s tou schůzkou, ale přinejmenším, abych mu ji vyjevil dřív, než se o ní dozví z televize někde. To je skutečně trochu podraz.

Martin MIKULE, redaktor

V této scéně z roku 1996 z filmu Občan Havel tehdejší šéf opoziční sociální demokracie Miloš Zeman tlačí na prezidenta Václava Havla, aby byl asertivnější vůči Václavu Klausovi, jehož ODS právě vyhrála volby.

Ukázka, projev Václava Havla 22.11.1989

Masaryk by je pozval, pane prezidente. Dáte mi ještě jednu becherovku? Na závěr? Ne, já bych poprosil vaše odborníky... - Ježíš já jsem... Pardon. - Já to umím taky nalejt. - Děkuji. Víte, kolik becherovek, pane prezidente, my jsme vypili v autobuse?

Jiří PEHE, politolog, ředitel New York University in Prague

Václav Havel, myslím, do určité míry věřil Miloši Zemanovi, že to je politik, který chce nějakým způsobem rehabilitovat českou levice, který je skutečně představitelem té nastupující demokratické levice, jenomže pak, si myslím, mu postupně začalo docházet, že Miloš Zeman je zrovna tak jako Václav Klaus především technolog moci.

redaktor

Jistý deník vaše vztahy nazval křehkými. Jsou po dnešku pevnější?

Václav KLAUS, tehdejší předseda vlády

Já myslím, že křehkost je hezký vztah, protože křehkost je vztah takový, který vyžaduje, aby obě strany permanentně usilovaly o tom, aby takový zůstal a ne, aby se nějakým snadným způsobem pokazil.

Václav HAVEL, tehdejší československý prezident / projev v Kongresu USA, 21. 2. 1990

My se sice známe pradávno od šedesátých let, ale přesto o sobě víme, že jsme každý uhněten z trochu jiného těsta, každý máme trochu jiný způsob myšlení.

Martin MIKULE, redaktor

A jak dopadl průzkum pro Miloše Zemana a Václava Klause?

Jan BURIANEC, analytik, STEM/MARK

Druhou příčku zabral Václav Klaus.

Martin MIKULE, redaktor

Skončil uprostřed i na procenta. Že byl druhým nejlepším prezidentem, si myslí 53 % lidí..

Roman JOCH, politolog, ředitel Občanského institutu

Já bych ho charakterizoval jako člověka, který se nebojí říkat i nepopulární názory, ví, že budou nepopulární. V mnoha těch názorech upozorňuje na důležité věci a má pravdu, ale pak to buď přežene do čistě absurdní pozice, anebo mnohem více mu jde o sebe prezentaci, o vlastní ego než o obhajobu těch názorů, které považuje za správné.

Václav KLAUS, bývalý prezident republiky

Kdo to necítil v posledních letech. Já to cítil velmi silně, tak já myslím, že už to cítí velmi silně dnes. My přece jsme svědky nového zstrašování lidí, nového znejišťování lidí, rozvíjí se, rozmáhá se cenzura.

Josef MLEJNEK, politolog a odborník na Polsko, **Fakulta sociálních věd, Univerzity Karlovy**

V posledních letech každopádně ty jeho názory dost přehnané jsou a opravdu i někteří lidé, kteří ho třeba cítili a respektovali jako autoritu i názorovou, tak v posledních letech mají s Václavem Klausem určitě jako čím dál větší problém, poněvadž on se názorově radikalizuje.

Martin MIKULE, redaktor

Výsledky průzkumu exprezident Václav Klaus pro nás komentovat nechtěl. A jak se v něm umístila současná hlava státu?

Jan BURIANEC, analytik, STEM/MARK

Nejhůře dopadl tentokrát Miloš Zeman.

Martin MIKULE, redaktor

V průzkumu veřejného mínění sice vyšel o 3 % líp než Klaus, zároveň ale suverénně vyhrál v kategorii nejhorší prezident. To si oni myslí 52 % lidí.

Jan BURIANEC, analytik, STEM/MARK

Ten propad Miloše Zemana i z těch dat srovnání meziročních jsme si definovali jednak jako nějaká nižší aktivita, mediální vystupování, bylo zmiňováno, že ne tolik ho viděli na té veřejnosti, jak si přáli.

Martin MIKULE, redaktor

Prezident Zeman v porovnání s loňským průzkumem ztratil i část příznivců v seniorském věku.

Lubomír KOPEČEK, politolog, Fakulta sociálních studií, Masarykova univerzita

Koronakrizi jako nebezpečí a riziko vnímají především starší lidé, takže celkem logicky pro řadu z nich je to stávající chování

Miloše Zemana méně přijatelné, než by bylo za okolností, kdyby tu koronakrize respektive tohle ohrožení vlastně nebylo.

Martin MIKULE, redaktor

A jak na hodnocení Miloše Zemana coby nejhoršího prezidenta polistopadové éry reaguje Hrad?

Jiří OVČÁČEK, mluvčí prezidenta republiky

Průzkumy, jak už se mnohokrát ukázalo v praxi doma i v zahraničí, nelze vůbec brát seriózně. V demokracii jsou jediným relevantním průzkumem svobodné volby. A tady má pan prezident odpracováno měrou vrchovatou.

Martin MIKULE, redaktor

Prezidenta Havla dnes bere jako nejlepší polistopadovou hlavu státu paradoxně i každý pátý Zemanův volič.

Jan BURIANEC, analytik, STEM/MARK

Nám se zdá, že spolu s tím Tomášem Garriguem Masarykem vytváří nějaký jakýsi symbol. Je to už spíše na úrovni nějakého archetypu, jo. Když oni přemýšlí, jaký by ten prezident vlastně měl být, tak jmenují ty vlastnosti a ty hodnoty, které zároveň obecně od toho prezidenta považují, takže je tam jako nějaká asi symbolika.

Dagmar HAVLOVÁ, bývalá první dáma

Těší, že tento průzkum takto dopadl a proč tak dopadl? No, zřejmě proto, že všichni víme, že Vašek byl slušný, pokorný, vzdělaný a vlastně lidský prezident.

Ukázka, projev Václava Havla 22.11.1989

Před letošním 21. srpnem jsem řekl, že ještě nenastal okamžik, kdy jde o vše a je třeba vložit do hry celé své srdce. Mám pocit, že takový okamžik nadešel dnes.

1.83. V zákrytu covidové krize: ruské tlaky, zájmy Hradu, ČEZ a Dukovany. Vyloučí vláda Rusko a Čínu? [URL](#)

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.11.2020, Zdroj: hlidacipes.org, Autor: Robert Břešťan, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 06:35, RU / den: 129 198, RU / měsíc: 1 715 242, Celková návštěvnost: 646 820, Rubrika: Nezařazené, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,44

Kolem stamiliardového tendru na nový blok jaderné elektrárny Dukovany je v posledních dnech hodně dusno. Souvisí s ním tlak Hradu na ředitele BIS, marné žádosti opozice o podklady k tendru i tvrdé vyjádření expertů tajných služeb i ministerstva vnitra a zahraničí o tom, že aspekt bezpečnosti zůstává v této věci až příliš stranou.

Vyřadit či nevyřadit Čínu a Rusko z tendru na dostavbu nového jaderného bloku v Dukovanech? O tom mělo být jednání Bezpečnostní rady státu původně plánované na dnešek. Jsou to ale právě prohlubující se politické spory kolem uchazečů, co podle dostupných informací nakonec vedlo k odkladu zasedání.

To nic nemění na tom, že ve hře jsou v zásadě tři možnosti: pokračování v otevřeném tendru, odložení celého procesu ve snaze zajistit podporu i od opozice, ale i případné vyloučení rizikových uchazečů.

„Bylo by lepší problémům předcházet. Nerozhodujeme se ve vakuu, musíme sledovat mezinárodně-politický kontext a jaké máme vztahy se zeměmi, z nichž pocházejí uchazeči. Rusko a Čína jsou země, kde stát firmy de facto přímo ovládá. U ostatních je motivace firem jednoznačně komerční a nehrozí povaha rizik v takové míře jako v případě Ruska a Číny,“ říká Martin Jirušek, specialista na energetickou bezpečnost z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. S tím souhlasí i další experti.

„Ruská federace používá energetiku jako nástroj vydírání a prosazování svých politických zájmů. Ukázalo se to třeba v roce 2008, kdy bezprecedentně Kreml zastavil dodávku plynu do Evropy přes Ukrajinu,“ připomíná Jan Paďourek, specialista na zpravodajské služby a bývalý náměstek rozvědky ÚZSI, nyní vyučující na CEVRO Institutu.

Kriticky hodnotí i, jak říká, „štvanici na BIS“ a na ředitele kontrarozvědky Koudelku. „Nejde jen o samotné útoky na ředitele, a BIS, ale na bezpečnostní podstatu celé země. Pro mne je to potvrzení, že jde do tuhého, že roste nervozita,“ říká a doplňuje: „Je to nevidané, nechutné a ubohé, ale je to realita.“

Dřívější výroky premiéra Andreje Babiše, či ministra průmyslu Karla Havlíčka napovídají vůli žádné uchazeče předem nevyřazovat. Na druhé straně hlasy z ministerstva zahraničí i vnitra naznačují, že vláda v tom jednotná není.

Zastánci co nejširšího tendru argumentují snahou získat co možná nejlepší finanční nabídku, odpůrci rizikových kandidátů z Číny a Ruska zase bezpečnostními zájmy Česka.

Energetika jako ruská politika

Zadavatel tendru ČEZ má poměrně jasno. „V zájmu ČEZu je mít v soutěži co nejvíce uchazečů, kteří budou proti sobě soutěžit, a tím pádem se vzájemně nutit k vylepšování nabídek, protože potřebujeme získat co nejlepší nabídku. Z tohoto důvodu není zájmem ČEZu, aby kohokoliv vyřazoval,“ nechal se už dříve slyšet generální ředitel ČEZ Daniel Beneš.

Hlavní slovo v tomto rozhodnutí ale nemá ČEZ, nýbrž právě politici, vláda. Ideálně pak v souladu s opozicí – s ohledem na fakt, že tendr bude dokončovat až některá z příštích vlád. Opoziční strany si ale stěžují, že od vlády žádné informace nedostávají.

Zástupcům tajných služeb, ministerstva vnitra a zahraničí vadí, že zadávací dokumentace k tendru dostatečně nezohledňuje bezpečnostní zájmy státu.

Bezpečnostní informační služba ve své poslední veřejné výroční zprávě zmiňuje, že by „mohlo dojít zejména ke zneužití přístupu k velkému objemu citlivých informací či vytvořením závislosti na dodávkách od rizikového dodavatele a následným

podmiňováním dokončení projektu ekonomickými, politickými nebo bezpečnostními požadavky“.

„Energetika hraje v Rusku ve vztahu k třetím zemím zásadní roli. Je to součástí komplexního přístupu, spolu s dalšími nástroji státní moci, kam spadají vlivové a zpravodajské operace, politická subverze a strategická korupce,“ vypočítává Jan Šír, specialista na Ruskou federaci z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

KAŽDÉ RÁNO TO NEJLEPŠÍ Z HLÍDACÍPES.ORG

„V případě, že rizikovní aktéři budou osloveni, aby se účastnili tendru, tak tento typ aktivit v Česku drasticky naroste. Ty aktivity tu už samozřejmě probíhají,“ dodává. Upozorňuje například na nedávný rozhovor s ředitelem společnosti Rosatom Central Europe Zdeňkem Šimou, který vyšel na serveru Seznam Zprávy. „Rosatom je mezinárodní společnost, která pracuje mimo politický kontext,“ řekl v něm mimo jiné Šíma.

„Když šéf Rosatomu tvrdí, že firma pracuje mimo politický kontext, není to pravda. Je to ruská státní korporace, není to komerční firma. Stačí se podívat na složení managementu,“ namítá Šír.

Šéfem dozorčí rady Rosatomu je Sergej Kirijenko, který figuruje na sankčním seznamu EU kvůli použití chemické látky novičok při pokusu o vraždu Alexeje Navalného. „Má seniorní postavení v Kremlu. A tyto sankce, kde je i on, schválila jednomyslně EU včetně České republiky. Zajímalo by mne, zda vůbec existuje nějaká právní analýza, co to pro Česko ve vztahu k tendru může znamenat,“ ptá se specialista na Rusko Jan Šír.

Ve vedení Rosatomu sedí například i ruský ministr energetiky Alexander Novak, který je na sankčním seznamu USA, Jurij Ušakov – poradce pro zahraniční politiku Vladimíra Putina (a známý poradce Miloše Zemana Martina Nejedlého) či Sergej Korolev z tajné služby FSB.

Vláda a informace pod pokličkou

Zmíněná zpráva expertů z ministerstev zahraničí a vnitra i tajných služeb vládě doporučuje z tendru vynechat autoritářské země. Ve svém vyjádření, které jako první získali reportéři Českého rozhlasu, vládní bezpečnostní experti píší: „Na posouzení celé dokumentace z bezpečnostního hlediska bylo extrémně málo času. Několik jednotlivých týdnů k posouzení tisíců stran dokumentace v anglickém jazyce k projektu, který má nejvyšší strategický význam, je zcela nedostatečné,“ stojí v připomínkách. „Je třeba počítat, že v dokumentu mohou být skryté problémy ovlivňující bezpečnost, které nebylo možné v takto krátkém čase identifikovat,“ konstatují dále.

„Vláda velice spěchá, je to evidentní ze zkracování všemožných termínů projednávání. Celá bezpečnostní komunita konstatuje, že na posouzení zadávací dokumentace z bezpečnostního hlediska bylo extrémně málo času. Proces je zcela netransparentní a vláda neposkytuje informace ani zákonodárcům, kteří na ně mají ze zákona právo a nárok,“ upozorňuje Jakub Janda, ředitel Bezpečnostního centra Evropské hodnoty, které průběh tendru dlouhodobě sleduje.

Tendr má probíhat na základě bezpečnostní výjimky ze zákona o zadávání veřejných zakázek. Jenže navzdory bezpečnostní výjimce zůstává aspekt bezpečnosti, jak se zdá, zatím daleko za ekonomickou rozvahou.

Poslanci Pirátů, ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN se při projednávání zákona o přechodu na nízkouhlíkovou energetiku pokusili neúspěšně prosadit to, aby se tendru na dostavbu jaderné elektrárny nemohly s ohledem na bezpečnostní aspekty účastnit čínské a ruské státní firmy.

„Vláda poslancům a senátorům odmítla podat klíčové dokumenty. Dokumentace připravovaná ČEZem nedostatečně zohledňuje bezpečnostní požadavky. V aktuální situaci proto považují za vhodné projednávání zákona odložit a to do momentu, než jej důkladně projedná sněmovní bezpečnostní výbor,“ argumentoval poslanec Pirátů Jan Lipavský.

Vyloučení z tendru, riziko arbitráže

Finální rozhodnutí o hlavním dodavateli by mělo přijít zhruba v zimě 2022. To by byla také poslední šance na odmítnutí rizikového dodavatele. Ministr průmyslu Havlíček opakuje, že vláda může na konci tendru jakéhokoli uchazeče vyškrtnout. Jenže to by mohl být podle expertů velký problém. Tou dobou budou na stranách zadavatele i uchazečů proinvestované stovky milionů až miliardy korun a vyloučení z tendru v této fázi by mohlo vést kupříkladu k mezinárodním arbitrážím.

„Vyloučením v průběhu tendru, kdy uchazeč hodně investoval, stát riskuje, že bude čelit arbitrážím, žalobám. Měnit podmínky v průběhu tendru je velice problematické a stát by poskytoval velice snadný terč,“ upozorňuje Martin Jirušek, specialista na energetickou bezpečnost z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

Tendr na nové bloky má ČEZ vypsat už v řádu týdnů, podle plánu do konce letošního roku. Mezi uchazeči jsou ruský Rosatom, čínská společnost China General Nuclear Power, americká společnost Westinghouse, francouzská EDF a jihokorejská firma Korea Hydro and Nuclear Power (KHNP).

„Očekávat se dá zvýšení ruských i čínských vlivových aktivit v České republice, například i najímání bývalých českých politiků, kteří pro ně budou pracovat, i lobbistických firem. Terčem tlaku bude jak investor, tedy ČEZ, tak i konkrétní politici, kteří o tom rozhodují nyní a mohou o tom rozhodovat v příští vládě,“ odhaduje Jakub Janda.

K vyloučení Rosatomu a čínské společnosti CGN vyzval už v červnu senátní výbor pro zahraničí, obranu a bezpečnost. V říjnu se stejným požadavkem přišla skupina 31 opozičních poslanců a senátorů. Minulý týden pak znovu senátní bezpečnostní výbor.

Řešením podle kritiků není ani to, že by se čínská či ruská firma na stavbě podílela jen v rámci konsorcia či jako subdodavatel.

„Účast jakéhokoli rizikového partnera znamená možnost vydírat ČR, blokovat a vetovat jednotlivé fáze procesu. Pokud by pak vláda subdodavatele vyloučila až v nějaké části probíhajícího procesu, bude to znamenat zastavení celého projektu,“ říká Janda.

Sérii textů o tom, jak se Česko vyrovnává s návratem k normálu po koronakrizi, podpořil Nadační fond nezávislé žurnalistiky.

1.84. Nový předseda antimonopolního úřadu bude Petr Mlsna [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.11.2020, Zdroj: fintag.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 16:03, Země: Česko

Petr Mlsna bude novým předsedou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže [ÚOHS]. Uspěl ve výběrovém řízení a návrh na jeho jmenování schválila vláda. Ve funkci vystřídá Petra Rafaje, který po jedenácti letech ve funkci ÚOHS skončí.

Vláda vybrala za nového předsedu ÚOHS Petra Mlsny. Jeho navrhne prezidentovi Zemanovi jmenovat. Pokud ho prezident jmenuje, Mlsna nastoupí do úřadu 2. prosince. Na ÚOHS přejde z ministerstva vnitra, kde působí jako náměstek pro řízení sekce legislativy, státní správy a územní samosprávy. Podle médií byl Mlsna první, o kom se hovořilo jako o nástupci Petra Rafaje poté, kdy dosavadní předseda ÚOHS oznámil rezignaci. V polovině října jednal Mlsna i s prezidentem republiky Milošem Zemanem.

Petr Rafaj, který rezignoval na funkci předsedy k 1. prosinci, post šéfa antimonopolního úřadu získal v červenci 2009, v době úřednické vlády Jana Fischera. V dubnu 2015 byl na návrh tehdejšího premiéra za ČSSD Bohuslava Sobotky jmenován předsedou ÚOHS i pro období 2015 až 2021.

Petr Mlsna nebyl jediným uchazečem ve výběrovém řízení. Přihlásil se do něj i bývalý ministr dopravy Vladimír Kremlík, státní tajemník ministerstva zemědělství Jan Sixta, místopředseda ÚOHS Hynek Brom nebo bývalý místopředsedou úřadu Robert Neruda a Michal Petr.

Kdo je Petr Mlsna

JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D. vystudoval Univerzitu Karlovu v Praze, Právnickou fakultu, postgraduální studium, obor teoretické právní vědy [veřejné právo I – ústavní, mezinárodní veřejné a evropské právo]. Titul Ph.D získal v roce 2006. Od roku 2001 studoval německá a rakouská studia na **Fakultě sociálních věd UK**, kde v roce 2003 získal titul doktora filozofie. Není členem žádné politické strany. 12. prosince 2012 byl jmenován ministrem bez portfeje, pověřený vedením Legislativní rady vlády, kde vystřídal Karolínu Peake. Po pádu vlády Petra Nečase se stal zástupcem předsedkyně Legislativní rady vlády Marie Benešové ve vládě Jiřího Rusnoka. V únoru 2014 byl jmenován náměstkem ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro legislativu. Funkci zastával do května 2015, kdy se stal náměstkem ministra vnitra Milana Chovance pro řízení sekce legislativy a archivnictví.

Petr Mlsna se angažoval i v českém fotbale. Býval aktivním rozhodčím i místopředsedou Komise rozhodčích FAČR v letech 2016 až 2018.

–RED–

1.85. Pokud Babiš prohraje, může odchod komplikovat stejně jako Trump. Daně způsobí dusno, říká Mrklas [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.11.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 16:43, RU / den: 137 303, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 2 220 000, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,53

ROZHOVOR – Předpovídá, že pokud by koalice ve sněmovních volbách porazily Andreje Babiše, současný premiér může vzdorovat. Politolog Ladislav Mrklas tvrdí, že jeho odchod by mohl být podobně komplikovaný, jaký po porážce v amerických prezidentských volbách předvádí Donald Trump. „Musíme si uvědomit důvody, proč Babiš do politiky vstoupil. Agrofert před jeho zvolením uvadal, měl nižší dotace a navíc je stále trestně stíhaný. Pokud by prohrál, pak jeho loučení asi nemůže proběhnout normálně,“ říká v rozhovoru pro EuroZpravy.cz Mrklas.

doporučujeme

Na politickou scénu může mezi spojence vstoupit napětí, a to kvůli daním. Politolog Ladislav Mrklas míní, že schválení návrhu na zrušení superhrubé mzdy může v koalici způsobit dusno. A to jak v opozičním uskupení, tak i vládním. „ODS nepochybně svůj záměr dopředu projednávala s TOP 09 i lidovci, přesto si myslím, že mezi nimi může dojít k třenicím. Napíná situace je i ve vládě, kde část členů ČSSD vyzývá k odchodu z kabinetu. Ale hádky u sociálních demokratů, zda mají s hnutím ANO setrvat, nejsou ničím novým,“ tvrdí člen správní rady a katedry politologie i mezinárodních vztahů vysoké školy CEVRO Institut, na niž je prorektorem.

Politického analytika zaskočilo, že část poslanců KSČM podpořila ve Sněmovně zásadní změnu daně z příjmu. „Upřímně si jejich podporu pro nižší daně nedovedu vysvětlit a jsem zvědavý, jak oni svůj krok budou vysvětlovat svým voličům. Naopak na seniory, kteří je podporují, to může mít negativní dopad, neboť rozvrat veřejných financí povede k tomu, že se do budoucna nebudou zvyšovat důchody,“ konstatuje Mrklas, který kromě vysoké školy CEVRO Institut a Liberálně-konzervativní akademie přednáší rovněž na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze**.

Expert na český politický systém se v rozhovoru pro EuroZpravy.cz pozastavuje nad spekulacemi o možné úřednické vládě.

Podle něj by pro sociální demokracii i komunisty úřednická vláda mohla znamenat určité uvolnění si rukou k tomu stát se opozicí, aby se pokusily vzpamatovat. „Dokonce můžeme říci, že i pro Andreje Babiše by svým způsobem byla výhodná, protože víme, že v opoziční protestní činnosti je velice silný a nyní ji ve vládě příliš dělat nemůže.“

Politolog, který absolvoval doktorské studium na Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze**, nepředpokládá, že by se Mikuláš Minář s novým hnutím Pro ČR přidal k uskupení Piráti a STAN, o jejichž paktu by mělo být jasné v pondělí pozdě večer. Specialista na volební a stranické systémy tvrdí, že zřejmě ani neposílí trojkoalici ODS, TOP 09 a KDU-ČSL. „Domnívám se, že jestli jednou Minář řekl, že do voleb půjde samostatně, pak měl vše už předem rozmyšlené a těžko z toho může vycouvat zpět,“ praví Ladislav Mrklas.

ÚŘEDNICKÁ VLÁDA BY MOHLA VYHOVOVAT ČSSD, KSČM i ANO

Pane doktore Mrklasi, jak se schválení superhrubé mzdy může podle vás promítnout do vývoje politické scény či do předvolebních preferencí?

Dvě politické strany prosazením návrhu splnily důležitý bod svého programu. Co se týče ODS, tak u ní se jedná dokonce o úplně nejzásadnější cíl, který si v minulosti vytyčila. V případě hnutí ANO bych hovořil o naplnění jednoho z klíčových záměrů. Skutečnost, že se k návrhu připojilo ještě SPD s klausovci (Václav Klaus je nezařazený poslanec, reprezentuje Trikoloru, které předseda, návrh podpořila i nezařazená zákonodárkyně Tereza Hyťhová, po odchodu z SPD přešla rovněž k Trikoloře – pozn. red.) považuji za jakýsi bonus navíc, který nic zásadního zřejmě nerozpohybuje. Mnohem zajímavější spíše bude, jakým způsobem budou na daňové změny reagovat koaliční partneři ODS. Demokraté nepochybně svůj záměr dopředu projednávali s TOP 09 i lidovci, přesto si myslím, že mezi nimi může dojít k určitým třenicím. U hnutí ANO zásadně neočekávám, že by mělo dojít k nějaké změně v preferencích, protože voliči, kteří jej podporují, tak je schválení návrhu zásadně vcelku málo a navíc nemají důvod od hnutí ANO utíkat. Napínavější v souvislosti s hnutím ANO bude, jakou zvolí interpretaci ke svému rozhodnutí vůči vládnímu partnerovi ČSSD, která se zrušením nesouhlasí. Rozhodně se vyplatí sledovat, jak se rozdílné hlasování může projevit ve vývoji koalice.

Hejtman Pardubického kraje Martin Netolický dokonce už vyzval, aby ČSSD odešla kvůli daňovým změnám z vlády. Stranický šéf Jan Hamáček opuštění kabinetu odmítl, a to s tím, že při koronavirové krizi není na pořadu dne. Je však patrné, že ve straně to vě.

Jedná se o problém sociální demokracie, který se táhne od doby, co vytvořila vládní koalici s hnutím ANO. Ve straně se totiž pohádali hned na začátku, když do ní vstoupili. Koneckonců pan Netolický byl od začátku proti jejímu vytvoření a nebyl ve svých protestech sám. Pak je část sociálních demokratů, kteří jsou pro spojení a zbytek tvoří členové, jenž neustále lavírují. A to se nezměnilo do dneška, protože na jedné straně cítí, že se jim neotevírá žádná dobrá perspektiva k zisku voličů zpátky, na druhou stranu upřednostňují vlastní zájem před nějakými vzdálenými cíli. Což znamená, že být ve vládě až do konce je pro ně zajímavější, a to může být samozřejmě nejzásadnějším bodem z hlediska osudu politické strany jako takové.

Když se ještě vrátíme ke schválení návrhu na zrušení superhrubé mzdy, pak musíme zmínit, že ho podpořila i část komunistů s výjimkou předsedy strany Vojtěcha Filipa. Je pro vás hodně překvapivé, že KSČM podpořila zásadní změnu daně z příjmu? Ano, je to velice pozoruhodná věc, protože komunisté hlasující pro snížení daní je něco, co asi v České republice často neuvidíme. Upřímně si jejich počínání nedovedu vysvětlit a jsem zvědavý, jak oni tento krok budou vysvětlovat svým voličům. Divil bych se, jestli mají spočítané, že na jejich voliče změna dopadne příznivě, protože ekonomicky aktivních voličů KSČM je celkem málo. Naopak na seniory, kteří je podporují, to může mít negativní dopad, neboť rozvrat veřejných financí povede k tomu, že se do budoucnosti nebudou zvyšovat důchody. Opravdu těžko říci, co část komunistů vedlo k podpoře návrhu. Co říkáte na spekulace ohledně případné úřednické vládě, o níž se čím dál více začíná hovořit?

Pro sociální demokracii i komunisty by samozřejmě úřednická vláda mohla znamenat určité uvolnění si rukou k tomu stát se opozicí, aby se pokusily vzpamatovat. Dokonce můžeme říci, že i pro Andreje Babiše by svým způsobem byla výhodná, protože víme, že v opoziční protestní činnosti je velice silný a nyní ji ve vládě příliš dělat nemůže. Vzpomeňme na jeho příběh z předminulých voleb, kdy odešel z vlády a tím si úplně uvolnil ruce k tomu, aby mohl rozvinout volební kampaň, která byla čistě opoziční a dost mu zmíněný postoj pomohl. Osobně si dovedu představit, že každá z těch tří stran může mít motivy pro to, aby k něčemu takovému došlo. Jinou věcí samozřejmě je, že předat veškerou iniciativu do rukou prezidenta Zemana může být pro leckoho nebezpečná záležitost.

MINÁŘ SE K NIKOMU NEPŘIPOJÍ, DO VOLEB PŮJDE SÁM

Jak vidíte předvolební spojování koalic proti Andreji Babišovi. Mám na mysli rýsuující se uskupení Pirátů se Starostmi a nezávislými a trojbloku tvořený ODS, TOP 09 a KDU-ČSL?

Myslím si, že spojování je nutností. Pokud někdo myslí vážně, že chce Andreje Babiše odstavit nejenom od vlády a dokonce jej porazit ve volbách, tak potom je jasné, že žádná z opozičních stran stanovený cíl sama naplnit nezvládne. Samozřejmě, že vytváření koalic má mnoho problematických míst jako je sestavování kandidátek, společný program, hledání lídrů i hledání hlavních témat. Ale myslím si, že jakási historická odpovědnost, která nyní stojí před těmi stranami, nakonec převáží.

I kdyby se koalicím podařilo Andreje Babiše porazit, bylo by naivní si myslet, že současný premiér by jen tak zmizel z veřejného života. Vždyť patří mezi nejbohatší Čechy v zemi a je téměř jisté, že by politické zákulisí mohl ovlivňovat či lobovat za své podnikatelské zájmy. Souhlasíte?

Určitě máte pravdu, ale v souvislosti s případným odchodem Andreje Babiše se nabízí paralela s úřadujícím americkým prezidentem Donaldem Trumpem. U něj bylo jasné, že pokud prohraje, pak jeho odchod z Bílého domu nemusí být hladký a u nynějšího premiéra může být loučení s aktivní politickou scénou ještě složitější a komplikovanější. Musíme si uvědomit důvody, proč do politiky vstoupil. Agrofert byl před jeho nástupem uvadajícím podnikatelským impériem, který dostával nižší dotace. Navíc je trestně stíhaný, což jsou aspekty, které ukazují, že on asi nemůže normálním způsobem z politiky odejít, pokud by prohrál volby. A tak si myslím, že se máme ještě na co těšit a domnívám se, že vámi položená otázka, co bude dál, je hodně spekulativní. V okamžiku, kdy Babiš ztratí moc, tak se nedá předpokládat, že by byl opozičním lídrem. Uskupení (hnutí ANO – pozn. red.) by bez něj zřejmě nepřežilo. Ale co by se dělo konkrétně, kdyby opravdu musel odejít, jsou zatím jen spekulace. Bývalý předseda spolku Milion chviliek pro demokracii Mikuláš Minář vstoupil do politiky a založil hnutí Pro ČR. Senátor TOP 09 Tomáš Czernin jej v nedávném rozhovoru pro EuroZprávy.cz vyzval, aby se připojil k trojkoalici tvořenou TOP 09, ODS a KDU-ČSL. Myslíte si, že jej vyslyší anebo se připojí k Pirátům a STANu, pokud se tedy dohodnou, či Minářovo hnutí půjde do sněmovních voleb osamoceně, tedy vlastní cestou?

Původně jasně řekl, že do voleb bude kandidovat samostatně. Faktem je, že mezitím se situace nyní trochu mění. V pondělí pozdě večer bychom se měli dozvědět o tom, jak dopadlo hlasování Pirátů, zda půjdou do koalice se Starostmi a nezávislými, a tak se na politické scéně zase o něco vyjasní. Domnívám se, že jestli jednou Minář řekl, že poté, co vytvořil nové politické hnutí a do voleb půjde samostatně, pak měl vše už předem rozmyšlené a těžko z toho může vycouvat zpět.

1.86. Blíží se tendr na nové Dukovany. Jak moc máme dbát na bezpečnost, tedy na úkor Ruska a Číny URL

[Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 23.11.2020, Zdroj: peak.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 23.11.2020 20:03, RU / den: 2 022, RU / měsíc: 26 844, Celková návštěvnost: 77 360, AVE: 9 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

Energetická firma ČEZ plánuje podle svého generálního ředitele Daniela Beneše vypsát tendr na stavbu nového bloku dukovanské elektrárny za zhruba šest miliard eur (asi 158 miliard korun) letos v prosinci. Otázka je, zda bezpečnostní aspekty

jako součást tendru nepovedou k vyřazení ruské a čínské firmy z chystaného výběrového řízení, což žádají odborníci opozice.

naposledy aktualizováno

Kolem stamiliardového tendru na nový blok jaderné elektrárny Dukovany je v posledních dnech hodně dusno. Souvisí s ním nedávný tlak Hradu na ředitele BIS nebo marné žádosti opozice o podklady k tendru. A také tvrdé vyjádření expertů tajných služeb i ministerstva vnitra a zahraničí o tom, že aspekt bezpečnosti zůstává v této věci až příliš stranou.

Vyřadit či nevyřadit Čínu a Rusko z tendru na dostavbu nového jaderného bloku v Dukovanech?

O tom mělo být jednání Bezpečnostní rady státu původně plánované na minulý týden. Jsou to ale právě prohlubující se politické spory kolem uchazečů, co podle dostupných informací nakonec vedlo k odkladu zasedání.

Tři varianty

To nic nemění na tom, že ve hře jsou v zásadě tři možnosti: pokračování v otevřeném tendru, odložení celého procesu ve snaze zajistit podporu i od opozice, ale i případné vyloučení rizikových uchazečů.

„Bylo by lepší problémům předcházet. Nerozhodujeme se ve vakuu, musíme sledovat mezinárodně-politický kontext a jaké máme vztahy se zeměmi, z nichž pocházejí uchazeči. Rusko a Čína jsou země, kde stát firmy de facto přímo ovládá. U ostatních je motivace firm jednoznačně komerční a nehrozí povaha rizik v takové míře jako v případě Ruska a Číny,“ říká Martin Jirušek, specialista na energetickou bezpečnost z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

S tím souhlasí i další experti. „Ruská federace používá energetiku jako nástroj vydírání a prosazování svých politických zájmů. Ukázalo se to třeba v roce 2008, kdy bezprecedentně Kreml zastavil dodávku plynu do Evropy přes Ukrajinu,“ připomíná Jan Paďourek, specialista na zpravodajské služby a bývalý náměstek rozvědky ÚZSI, nyní vyučující na CEVRO Institutu.

Štvanice na BIS

Kriticky hodnotí i, jak říká, „štvanici na BIS“ a na ředitele kontrarozvědky Michala Koudelku. „Nejde jen o samotné útoky na ředitele, a BIS, ale na bezpečnostní podstatu celé země. Pro mne je to potvrzení, že jde do tuhého, že roste nervozita,“ říká a doplňuje: „Je to nevidané, nechutné a ubohé, ale je to realita.“

Dřívější výroky premiéra Andreje Babiše, či ministra průmyslu Karla Havlíčka napovídají vůli žádné uchazeče předem nevyřazovat. Na druhé straně hlasy z ministerstva zahraničí i vnitra naznačují, že vláda v tom jednotná není.

Zastánci co nejširšího tendru argumentují snahou získat co možná nejlepší finanční nabídku, odpůrci rizikových kandidátů z Číny a Ruska zase bezpečnostními zájmy Česka.

Zadavatel tendru, kterým bude polostátní skupina ČEZ má poměrně jasno. „V zájmu ČEZu je mít v soutěži co nejvíce uchazečů, kteří budou proti sobě soutěžit. Tím pádem se vzájemně nutí k vylepšování nabídek, protože potřebujeme získat co nejlepší nabídku. Z tohoto důvodu není zájmem ČEZu, aby kohokoliv vyřazoval,“ nechal se už dříve slyšet generální ředitel ČEZ Daniel Beneš.

Energetika jako ruská politika

Hlavní slovo v tomto rozhodnutí ale nemá ČEZ, nýbrž právě politici, vláda. Ideálně pak v souladu s opozicí – s ohledem na fakt, že tendr bude dokončován až některá z příštích vlád. Opoziční strany si ale stěžují, že od vlády žádné informace nedostávají.

Zástupcům tajných služeb, ministerstva vnitra a zahraničí vadí, že zadávací dokumentace k tendru dostatečně nezohledňuje bezpečnostní zájmy státu. Bezpečnostní informační služba ve své poslední veřejné výroční zprávě zmiňuje, že by „mohlo dojít zejména ke zneužití přístupu k velkému objemu citlivých informací či vytvořením závislosti na dodávkách od rizikového dodavatele a následným podmiňováním dokončení projektu ekonomickými, politickými nebo bezpečnostními požadavky“.

„Energetika hraje v Rusku ve vztahu k třetím zemím zásadní roli. Je to součástí komplexního přístupu, spolu s dalšími nástroji státní moci, kam spadají vlivové a zpravodajské operace, politická subverze a strategická korupce,“ vypočítává Jan Šír, specialista na Ruskou federaci z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

Rosatom mimo politický kontext?

„V případě, že riziková aktéři budou osloveni, aby se účastnili tendru, tak tento typ aktivit v Česku drasticky naroste. Ty aktivity tu už samozřejmě probíhají,“ dodává. Upozorňuje například na nedávný rozhovor s ředitelem společnosti Rosatom Central Europe Zdeňkem Šimou, který vyšel na serveru Seznam Zprávy. „Rosatom je mezinárodní společnost, která pracuje mimo politický kontext,“ řekl v něm mimo jiné Šíma.

Kdo je také ve vedení Rosatomu

Ve vedení Rosatomu sedí například i ruský ministr energetiky Alexander Novak, který je na sankčním seznamu USA, Jurij Ušakov – poradce pro zahraniční politiku Vladimira Putina (a známý poradce Miloše Zemana Martina Nejedlého) či Sergej Korolev z tajné služby FSB.

„Když šéf Rosatomu tvrdí, že firma pracuje mimo politický kontext, není to pravda. Je to ruská státní korporace, není to komerční firma. Stačí se podívat na složení managementu,“ namítá Šír.

Šéfem dozorcí rady Rosatomu je Sergej Kirijenko, který figuruje na sankčním seznamu EU kvůli použití chemické látky novičok při pokusu o vraždu Alexeje Navalného.

„Má seniorní postavení v Kremlu. A tyto sankce, kde je i on, schválila jednomyslně EU včetně České republiky. Zajímalo by mne, zda vůbec existuje nějaká právní analýza, co to pro Česko ve vztahu k tendru může znamenat,“ ptá se specialista na Rusko Jan Šír.

Nač ten spěch?

Zmíněná zpráva expertů z ministerstev zahraničí a vnitra i tajných služeb vládě doporučuje z tendru vynechat autoritářské země.

Ve svém vyjádření, které jako první získali reportéři Českého rozhlasu, vládní bezpečnostní experti píší: „Na posouzení celé dokumentace z bezpečnostního hlediska bylo extrémně málo času. Několik jednotlivých týdnů k posouzení tisíců stran dokumentace v anglickém jazyce k projektu, který má nejvyšší strategický význam, je zcela nedostatečné,“ stojí v připomínkách. Podle expertů je třeba počítat s tím, že v dokumentu mohou být i skryté problémy ovlivňující bezpečnost, které nebylo možné v takto krátkém čase identifikovat.“

„Vláda velice spěchá, je to evidentní ze zkracování všemožných termínů projednávání. Celá bezpečnostní komunita konstatuje, že na posouzení zadávací dokumentace z bezpečnostního hlediska bylo extrémně málo času. Proces je zcela netransparentní a vláda neposkytuje informace ani zákonodárcům, kteří na ně mají ze zákona právo a nárok,“ upozorňuje Jakub Janda, ředitel Bezpečnostního centra Evropské hodnoty, které průběh tendru dlouhodobě sleduje.

MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT:

Kdo skutečně zaplatí nové jaderné reaktory v Dukovanech?

Dukovany, Dukovany, kdeže jste aneb malý jaderný výhled do roku 2037

Kde jsou klíčové dokumenty?

Tendr má probíhat na základě bezpečnostní výjimky ze zákona o zadávání veřejných zakázek. Jenže navzdory bezpečnostní

výjimce zůstává aspekt bezpečnosti, jak se zdá, zatím daleko za ekonomickou rozvahou.

Poslanci Pirátů, ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN se při projednávání zákona o přechodu na nízkouhlíkovou energetiku pokusili neúspěšně prosadit to, aby se tendru na dostavbu jaderné elektrárny nemohly s ohledem na bezpečnostní aspekty účastnit čínské a ruské státní firmy.

„Vláda poslancům a senátorům odmítla podat klíčové dokumenty. Dokumentace připravovaná ČEZem nedostatečně zohledňuje bezpečnostní požadavky. V aktuální situaci proto považují za vhodné projednávání zákona odložit a to do momentu, než jej důkladně projedná sněmovní bezpečnostní výbor,“ argumentoval poslanec Pirátů Jan Lipavský.

Další riziko obří arbitráže

Finální rozhodnutí o hlavním dodavateli by mělo přijít zhruba v zimě 2022. To by byla také poslední šance na odmítnutí rizikového dodavatele. Ministr průmyslu Havlíček opakuje, že vláda může na konci tendru jakéhokoli uchazeče vyškrtnout. Jenže to by mohl být podle expertů velký problém. Tou dobou budou na stranách zadavatele i uchazečů proinvestované stovky milionů až miliardy korun a vyloučení z tendru v této fázi by mohlo vést kupříkladu k mezinárodním arbitrážím.

„Vyloučením v průběhu tendru, kdy uchazeč hodně investoval, stát riskuje, že bude čelit arbitrážím, žalobám. Měnit podmínky v průběhu tendru je velice problematické a stát by poskytoval velice snadný terč,“ upozorňuje Martin Jirušek, specialista na energetickou bezpečnost z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity.

Aktivity z Východu porostou

Tendr na nové bloky má ČEZ vypsat už v řádu týdnů, podle plánu do konce letošního roku. Mezi uchazeči jsou ruský Rosatom, čínská společnost China General Nuclear Power, americká společnost Westinghouse, francouzská EDF a jihokorejská firma Korea Hydro and Nuclear Power (KHNP).

„Očekávat se dá zvýšení ruských i čínských vlivových aktivit v České republice, například i najímání bývalých českých politiků, kteří pro ně budou pracovat, i lobbistických firem. Terčem tlaku bude jak investor, tedy ČEZ, tak i konkrétní politici, kteří o tom rozhodují nyní a mohou o tom rozhodovat v příští vládě,“ odhaduje Jakub Janda.

K vyloučení Rosatomu a čínské společnosti CGN vyzval už v červnu senátní výbor pro zahraničí, obranu a bezpečnost. V říjnu se stejným požadavkem přišla skupina 31 opozičních poslanců a senátorů. Nyní v listopadu pak znovu senátní bezpečnostní výbor.

Řešením podle kritiků není ani to, že by se čínská či ruská firma na stavbě podílela jen v rámci konsorcia či jako subdodavatel. Tento scénář do jisté míry naznačuje „tajná“ schůzka Andreje Babiše a Karla Havlíčka s generálním ředitelem francouzské elektrárenské společnosti Électricité de France (EDF), Jeanem-Bernardem Lévyem. EDF totiž spolupracuje s Rosatomem na projektu maďarské jaderné elektrárny Paks.

„Účast jakéhokoli rizikového partnera znamená možnost vydírat Česko, blokovat a vetovat jednotlivé fáze procesu. Pokud by pak vláda subdodavatele vyloučila až v nějaké části probíhajícího procesu, bude to znamenat zastavení celého projektu,“ říká Janda.

Článek, jehož autorem je Robert Břešťan, původně vyšel na serveru HlídacíPes.org

Souhrn toho nejdůležitějšího

každý pátek ve vašem e-mailu.

Přihlásit odběr

Reklama

Vtipné ponožky jako dárek

Vtipné Vánoční ponožky pro každého. Akční poštovné 29 Kč.

witsocks.cz

GPS mini lokátor

GPS mini magnetický lokátor s funkcí odposlechu. Najde auto, kolo, batoh.

www.cool-ceny.cz

Vizualizace rozšířené jaderné elektrárny Dukovany. Zdroj: ČEZ

1.87. Novým šéfem ÚOHS bude Petr Mlsna

TISK, Datum: 24.11.2020, Zdroj: Právo, Strana: 5, Autor: (svj, ČTK), Vytiskeno: 92 631, Prodáno: 57 800, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.11.2020 01:57, Čtenost: 215 477, Rubrika: Zpravodajství, AVE: 61 246,66 Kč, Země: Česko, GRP: 2,39

Novým předsedou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), označovaného občas za nejmocnější úřad v zemi, bude náměstek ministra vnitra Petr Mlsna. O výsledku výběrového řízení včera informoval premiér Andrej Babiš (ANO).

Vláda teď navrhne jmenování prezidentovi Miloši Zemanovi. Pokud jej prezident jmenuje, Mlsna nastoupí do čela antimonopolního úřadu 2. prosince. Zeman ho přitom už dříve označil za velice vhodného kandidáta.

Mlsna nahradí Petra Rafaje, který k 1. prosinci rezignoval a v minulosti byl kvůli různým kauzám terčem kritiky.

„Chtěl bych obnovit kredibilitu úřadu nejen v odborných kruzích, ale také u široké veřejnosti. Myslím si, že je to ten neklíčovější krok v prvním roce mého působení,“ sdělil Mlsna.

Chce například, aby členy rozkladových komisí mohli nově navrhovat neziskové organizace, advokátní komora či zástupci vysokých škol. „Aby byl předseda vázán názory těchto organizací a institucí a nepostupoval svévolně,“ řekl k tomu včera Mlsna v České televizi.

Dvačtyřicetiletý Mlsna vzešel z řízení, do kterého se přihlásilo 11 uchazečů. Od počátku byl považován za jednoho z horkých favoritů. Mezi uchazeči byl i exministr dopravy za ANO Vladimír Kremlík, dalšími byli například bývalí místopředsedové úřadu Robert Neruda a Michal Petr, nynější první místopředseda úřadu Hynek Brom.

Babiš oznámil, že všichni kandidáti splnili kvalifikační předpoklady. „Jednalo se o kvalitní kandidáty. Po pohovorech a individuálním hodnocení byl jako nejvhodnější vybrán pan Mlsna. V hodnocení získal nejvíc bodů, 86 z možných 90,“ řekl. Mlsnu ocenil také jako jednoho z nejkvalitnějších legislativců ve vládě.

„Pokud by někdo měl zájem, může přijít na Úřad vlády si vyslechnout zvukový záznam z pohovoru,“ řekl Babiš. Mlsna s tím podle něj souhlasil. Předseda ÚOHS vzešel z úředního výběrového řízení poprvé, dosud nového předsedu vybírali politici.

Odvolaení Rafaje, který vedl ÚOHS od roku 2009, prezidentovi navrhovala vládní koalice. Rafaj čelil opakované kritice a několika podezřením. Policie ho začala prověřovat kvůli podezření z korupce a zneužití pravomoci úřední osoby. Při jedné z prohlídek našla letos v březnu v Rafajově bytě schované dva miliony v hotovosti v několika obáčkách.

Rafaj poté tvrdil, že část byla dceří na věno a část na stavbu chaty na Lipně. Šéf ÚOHS také odmítl podezření z napojení na společnost Kapsch a upozornil, že opakovaně rozhodl v neprospěch tohoto bývalého provozovatele mýtného systému a soud jeho rozhodnutí potvrdil.

Rafaj figuroval i v dalších kauzách. V červnu server Aktuál ně.cz upozornil, že užívá byty napsané na firmu vlivného zákulisního hráče ČSSD Alexandra Čuby, záloha 3,5 milionu na byt v Brně byla ale zaplácena z Rafajova konta. Policie se měla podle médií zajímat také o Rafajovy schůzky s hejtmánem Jiřím Čunkem (KDU-ČSL). Schůzky dala do souvislosti mj. s rozhodováním o soutěži na projekt nové zlínské nemocnice za osm miliard.

Právnick i fotbalový sudí * Petr Mlsna vystudoval Právnickou fakultu UK a německá a rakouská studia na **Fakultě sociálních věd UK**. Na právnické fakultě získal v roce 2006 titul PhD. * V současnosti pracuje jako náměstek ministra vnitra pro řízení sekce legislativy a archivnictví. * Předtím byl náměstkem ministra školství, ministrem bez portfeje a předsedou Legislativní rady vlády v kabinetu Petra Nečase (jako nestraníka) či náměstkem ministra spravedlnosti. * Vyučuje na katedře německých a rakouských studií **FSV UK** a na katedře ústavního práva Právnické fakulty UK. * Byl také členem několika pracovních komisí podílejících se na přípravě zákonů v oblasti hospodářské soutěže, telekomunikací, práva veřejných zakázek nebo vojenství. * Je autorem více než sta publikovaných statí, odborných článků v oblasti ústavního, evropského a mezinárodního práva. * V květnu 2009 jej Jan Fischer navrhl do funkce ministra spravedlnosti ve své vládě, přednost ale nakonec dostala Daniela Kovařová, nominovaná ODS. * Mezi roky 2011 a 2013 se ucházel o funkci soudce Soudního dvora EU, Nečasova vláda jej v únoru 2013 nominovala. Poradní výbor soudu ho ale odmítl s tím, že není dostatečně zkušený. * Angažuje se i kolem sportu, je členem poradního sboru ombudsmana Českého olympijského výboru (ČOV) a je předsedou legislativní rady ČOV. V minulosti byl rovněž aktivním fotbalovým rozhodčím ve druhé lize a mezi roky 2016 a 2019 působil jako místopředseda Komise rozhodčích Fotbalové asociace. * Hovoří německy, anglicky a francouzsky. Zdroj: ČTK

Po pohovorech a individuálním hodnocení byl vybrán jako nejvhodnější kandidát Andrej Babiš

Foto popis: Petr Mlsna

1.88. Piráti a Starostové se doplňují ve městech i obcích, možná koalice je racionální, říká politolog Lebeda [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 24.11.2020, Zdroj: eurozpravy.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 24.11.2020 17:27, RU / den: 137 303, RU / měsíc: 1 822 845, Celková návštěvnost: 2 220 000, AVE: 35 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,53

Jejich případné spojení mu dává smysl. Politolog Tomáš Lebeda tvrdí, že případná koalice Pirátů se Starosty a nezávislími před sněmovními volbami je velice racionální. „Obě uskupení si nekonkurují z hlediska voličské základny. V oblastech, kde jsou silní Piráti, což jsou velká města jako Praha, tak hnutí STAN zaostává a naopak. Starostové jsou oproti Pirátům populární v obcích. Vhodně se tedy doplňují. Případnou koalici mohou volit ti lidé, kteří hlasují pro subjekty s šancí na vítězství,“ říká pro EuroZpravy.cz Lebeda.

doporučujeme

Zdaleka není nic hotové a rozhodnuté. Piráti se jen v on-line hlasování vyslovili pro zahájení vyjednávání se Starosty a nezávislími, aby vytvořili koalici pro podzimní sněmovní volby. Jejich případná vzájemná spolupráce se řeší už delší dobu.

Politolog Tomáš Lebeda upozorňuje, že se jedná jen o první krok, který ještě neznamená definitivní konečný výsledek. „V každém případě proces vedoucí k vytvoření koalice může začít. Co se týče mého pohledu, tak eventuelní spojení je velmi racionální. Pokud se Piráti budou chovat rozumně, pak koalici skutečně vyjednájí a dotáhnou ji do konce,“ je přesvědčený. Spojený subjekt může přilákat voliče, kteří sází na vítězství

Vedoucí Katedry politologie a evropských studií na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, kde i přednáší, tvrdí, že pokud Piráti i Starostové a nezávislí chtějí uspět v podzimních volbách do Poslanecké sněmovny, pak se jedine nabízí synergie. „Neboť silné spojené subjekty v současném volebním systému dostávají v podstatě bonus. A tak pokud někdo cílí na lepší výsledek, pak sloučení je jedním z faktorů na úspěch.“

Lebeda jasně říká, že silnou motivací společného projektu je vyhrát volby a porazit dosavadního lídra hnutí ANO. „A v původní struktuře by pro Starosty a nezávislé bylo nemožné uspět a pro Piráty by se jednalo o složité naplnění cíle. A tak případně

koaliční spojení skýtá šanci na vítězství ve volbách, což není zanedbatelné a pro některé voliče může být hlavním důvodem, proč vzniklý subjekt zvolit.“

Politický komentátor připomíná, že v České republice jsou voliči, kteří v podstatě často svůj hlas dávají způsobem, jež spíše připomíná sázku na vítězství. „To znamená, že když se rozhodují mezi více subjekty, tak volí ten, který má větší šanci vyhrát. Obvykle se jedná o voliče, kteří řekněme například, se o politiku nezajímají tak detailně. Nejsou to tedy voliči, kteří by měli dokonalé znalosti či přehled o politické scéně. Ale i takový voličský model zde můžeme pozorovat,“ upozorňuje.

Podle volebního experta spolupráci mezi Piráty a STAN nahrává fakt, že obě strany, respektive hnutí, nejsou považované za tradiční, patří spíše mezi nová uskupení. „Piráti i Starostové a nezávislí zároveň akcentují profesionální přístup k řešení politických problémů, i když každý trochu jinak.“ Navíc si vlastně až tak moc nekonkurují z hlediska voličské základny. „V oblastech, kde jsou silní Piráti, což jsou velká města jako Praha, tak v metropoli STAN úplně nejsilnější není. Ale naopak STAN má úspěchy v řadě středních i menších obcí, kde Piráti mají minimální podporu. Uvedené rozložení sil v různých místech země neplatí sice stoprocentně, ale pro oba subjekty je výhodou, že si regionálně tolik nekonkurují. Vhodně se tedy doplňují. A tak zrovna tento typ spojení dává smysl.“

Lebeda, jehož oslovily EuroZprávy.cz, nedovede stoprocentně říci, pro koho je případné spojení výhodnější. „To je otázkou. Pokud by se Starostové pohybovali někde na hranici kolem pěti procent, tak by právě oni na sloučení vydělali nejvíce. Ale zdá se, že STAN se od této hranice odpoutal, a tak si teď myslím, že spojení začíná být výhodné pro oba subjekty, a to podobným způsobem.“

Při slučování stran vždy převáží zisky nad ztrátami

Rovněž upozorňuje, že pokud se Piráti s nikým nespojí, tak samozřejmě nemohou mít ambici na vítězství ve volbách. „Uzavření paktu mezi Piráty a STAN se může jevit jako podstatné, pokud přihlédneme k tomu, že se tady rýsuje koalice ODS, TOP 09, KDU-ČSL, a stále musíme počítat s hnutím ANO,“ zvedá varovně prst politolog, který si netroufne odhadnout, čím si je předseda Pirátů Ivan Bartoš a šéf hnutí STAN Vít Rakušan blízcí. „Nedovedu odpovědět, protože je osobně neznám.“

Absolvent **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** říká, že vždy pokud se dva subjekty spojí, hrozí, že skalní příznivci jedné či druhé strany nemusejí být z případného sňatku nadšeni. „Ale zatím se zdá, a přesvědčili jsme se o tom i v minulosti, že když se vždy při slučování na misky vah položily zisky a ztráty, tak většinou profity ty ztráty převýšily. Samozřejmě si netroufnu odhadnout, jak to bude v tomto případě, ale nevidím tady nějak zásadně velký prostor pro to, proč by výrazné množství voličů jedné či druhé strany mělo za těchto okolností volit někoho jiného.“

Naopak synergie může podle odborníka na volební systémy motivovat jiné voliče k tomu, aby subjektu Piráti a STAN dali hlas. „Protože velmi často voliči a zvláště ti, kteří se o politiku zajímají méně, chtějí skutečně podpořit někoho, kdo má sílu a potenciál výrazně politiku ovlivnit.“

Lebeda, který profesně začínal jako vědecký pracovník Sociologického ústavu Akademie věd a asistent Ústavu politologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy míní, že řada voličů vlastně nemá úplně chuť hlasovat pro jednu z mnoha malých stran, neboť mají pocit, že menší partaje toho moc nezmohou. „Samozřejmě, že tomu tak ve skutečnosti úplně není, ale u voličů, jak už jsem řekl, kteří se o scénu zajímají méně, pak mohou tyto zmíněné aspekty výsledky voleb ovlivnit. A případné spojení může být v rozhodování velkým bonusem.“ Rodák z Karlových Varů soudí, že z případné koalice lze dost vytěžit. „Zvláště, když se vlastně mezi dnes opozičními stranami vyjednává další spojení. A tady skutečně, pokud se část opozice propojí a další zůstane rozdělena, pak se domnívám, že by to mohlo hrát roli ve prospěch koalice ODS, TOP 09 a KDU-ČSL.“

Příznivec lidovců se shoduje s ČSSD, jen chodí do kostela

Bývalý asistent Institutu politických studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**, kde se také habilitoval na docenta, odmítá hodnotit šance druhé eventuální koalice tvořené ODS, TOP 09 a KDU-ČSL. „Do konečného výsledku může zasáhnout cokoli. Ale i zde je racionalita poměrně velká, a to zejména v případě ODS a TOP 09. Obě strany jsou si programově ideologicky velmi blízké,“ uvědomuje si a dodává, že samozřejmě zmíněné spojení je mnohem důležitější pro TOP 09, která v podstatě začíná být existenčně ohrožena. „Dostává se totiž pod pětiprocentní volební hranici. Na druhou stranu ale pro ODS je koalice s TOP 09 také nutností. Pokud chce ve volbách usilovat o to, aby mohla zvítězit anebo aby byla součástí subjektu, který bude triumfovat, pak svého záměru bez spolupráce s ostatními pravděpodobně nedocílí.“

Specialista na volební chování poukazuje, že s KDU-ČSL je otázka ohledně spojení trochu složitější, protože lidovci mají dost odlišné voliče, kteří mají jasně dané priority. „Když se podíváme na prototyp lidoveckého příznivce, tak zjednodušeně říkám, že on je velice podobný sociálně demokratickému voliči, pouze s tím rozdílem, že podporovatelé KDU-ČSL chodí do kostela. Skutečně se jedná o voliče, který z hlediska svého sociálního statusu by spíše patřil k levicovým sympatizantům.“

Politolog dokonce tvrdí, že, když se podíváme na přijatelnost jednotlivých stran anebo na sympatie k ostatním partajím v koalici, tak pro lidovecké voliče je sympatičtější ČSSD než ODS a TOP 09. „A je to dáno právě tím, že jejich ekonomický program je hodně pravcový.“

Znalec politického spektra také zmiňuje, že TOP 09 je stranou, která se kdysi od KDU-ČSL oddělila. „Je proto jasné, že jistá pachuť z té doby u části členské lidovecké základny ještě zůstala. Proto se domnívám, že situace u lidovců je složitější, na druhou stranu jejich voličská základna je poměrně disciplinovaná, a tak pokud KDU-ČSL uzavře pakt s ODS a TOP 09, tak křesťané moc hlasů neztratí,“ říká pro EuroZprávy.cz Tomáš Lebeda.

1.89. Mezi světy - výběr z cestovatelských deníků Lucie Výborné [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.11.2020, Zdroj: databazeknih.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.11.2020 00:24, RU / den: 41 100, Celková návštěvnost: 3 420 000, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Pravidelně ji slyšíte z rozhlasu, její hlas je s vámi už desítky let, v autě na cestách, v kanceláři nebo třeba i ráno v koupelně. Do toho si občas odskočí na moderování v televizi nebo natáčí svá extrémní interview. To je ale jen jeden svět Lucie Výborné.

V tom druhém světě fouká ostrý vítr, zebe sníh a Lucie daleko za hranicemi všednosti a komfortní zóny zažívá opravdovou radost.

MEZI SVĚTY je výběr z deníků, v nichž nás autorka zavede z rozhlasového studia do mrazivých oblastí Antarktidy, na vrcholky hor, mezi české vojáky do Afghánistánu nebo na dalekou Havaj. Je to kniha o štěstí 4 000 metrů nad zemí, o místech, která jí přirostla k srdci, o mrznoucích prstech, chvílích na hranici bytí a nebytí, osvobozujícím smíchu i momentech prozření. A taky vyznání lidem, kteří jí procházejí životem a nechávají v něm svou stopu.

Knihla obsahuje více než dvě stovky unikátních fotografií z jejích cest.

Ukázka z knihy

„Letos je v Alpách nebývalé množství sněhu.

Tak nebývalé, že i když je krásné počasí, čekáme, až budeme moct jít nahoru, prostě čekáme na vhodné sněhové podmínky.

Krátit si volnou chvíli v Chamonix, hlavním městě sportu, jde docela snadno. Paragliding, běhání, kola, canyoning, lezení po skalách... všechno je tu možné a všeho je tu dost. My si vybíráme skály na Vallorcine. Mont Oreb je daleko, volíme stěnu vzdálenou od silnice asi 50 minut. Vícedelka je to nádherná, v údolí jsme sami, na protější straně se na skalách ještě lesknou zbytky sněhu.

V poslední délce už sluníčko nesvítí. Cosi se blíží, nejhorší by bylo zůstat v bouřce přímo ve skalní stěně. Na druhé slaňovací délce stojíme vedle sebe na štandu, z vrcholu už vzdáleně hřmí a vedle mě se ozve „pááání!“. Je mi celkem zřejmé, že ono „pání“ je úžas mládence, který na horách už ledacos viděl, ale stejně tím směrem otočím hlavu...

Od ledovce z údolí k nám postupuje zcela zřetelná bílá stěna a pohybuje se docela rychle. Nechci se tam už dívat, zatímco Daw fascinovaně zírá tím směrem.

„To jsem ještě neviděl. Drž se pevně, za chvíli je to tu!“

Asi za dvacet vteřin mě na skalní polici ve výšce nějakých 300 metrů nad zemí zasáhnou s nebývalou silou horizontální kroupy a zlámané větve.

Během pár vteřin jsme mokří do poslední nitě, z batohů na sebe ve vichru cpeme tenké bundy, ale dost zbytečně.

Hrom slyším docela blízko. Třikrát se zkontrolujeme a Daw slaňuje dolů. Míží v bílém krupobití pod skalním prahem, nechci si ani představovat, jak mě silný vítr bude kutálet na té kolmé stěně pod námi. Když lano povolí, čekám, až poleví větší poryv, a spouštím se dolů. Vítr si se mnou trochu hraje, gumové lezečky po skále kloužou... Další délku se to opakuje. Daw na lezečky rezignoval a spouští se bos.

Zahřívám si ruce, jsem úplně mokrá a snažím se udržet prsty v kondici, abych při slaňování cítila lano. Nad námi jsou daleko větší hory, takže do nás asi nepraší, ale proudy vody řinoucí se po plotnách a potůčky, jež tečou spárami, se zvětšují. Od kamarádů znám historky o lezcích, co se utopili ve slanění, a snažím se nepředstavovat si ten šutr, který ucpal trhlinu nad našimi hlavami, ten rezervár vody, co na něj tlačí, a tu přílivovou vlnu, co nás spláchne, až se to naráz uvolní.

Ale dneska máme štěstí.

Tedy až na zaseklé lano na předposlední délce.

Kroupy mezitím přešly ve vytrvalý déšť a ten nás doprovází až k autu.

Zabalená ve spacáku se asi hodinu klepu, než se mi povede prospat zbytek odpoledne..."

— Chamonix (19.-23. června 2019)

O autorce

Lucie Výborná (*1969) je česká novinářka, rozhlasová a televizní moderátorka. Rodačka z Hradce Králové, na Karlově univerzitě absolvovala **Fakultu sociálních věd UK**. Její populární rozhovory s hosty už druhou dekádu uvádí pravidelně Český rozhlas Radiožurnál. Poslední dva roky natáčí pro televizi unikátní pořad Extreme Interviews. Má dobrodružnou krev a její velkou vášní jsou hory. Hodlá se vrátit na Antarktidu a dojít Messnerovou cestou na jižní pól.

Mezi světy

Pravidelně ji slyšíte z rozhlasu, její hlas je s vámi už desítky let, v autě na cestách, v kanceláři nebo třeba i ráno v koupelně. Do toho si občas odskočí na moderování v televizi nebo natáčí svá extrémní interview. To je ale jen jeden sv... více

Komentáře

1.90. Amerika na křižovatce: prezidentské volby v USA [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.11.2020, Zdroj: eprogram.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.11.2020 13:17, RU / den: 10 000, Celková návštěvnost: 10 000, AVE: 3 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,11

Centrum PANT ve spolupráci s FF Ostravské univerzity připravili debatu s názvem Amerika na křižovatce: prezidentské volby v USA. Debata se uskuteční ve čtvrtek 26. 11. od 19 hodin v Centru PANT a diváci ji mohou sledovat online z pohodlí svého domova. Moderují Jan Beneš a Petr Kopecný z Katedry anglistiky a amerikanistiky FF Ostravské univerzity.

Na základě jakých témat a hodnot si letos Američané vybírali příštího šéfa Bílého domu? Jakou roli měla ve volbách pandemie? Jaký vliv a následky má specifický volební systém a čím dál větší polarizace americké společnosti? Jaké byly nejzajímavější momenty kampaně a jsou výsledky voleb překvapením? Povidat si budeme dále o tom, jaké dědictví zanechá Donald Trump a jakou může hrát do budoucna roli. A bude Joe Biden schopen naplnovat svůj program? Bude mít Barack Obama vliv na novou administrativu a jaký případně? A co by to znamenalo pro Bidena? Nakolik se Bidenovi podaří otočit kurz nastolený Trumpem - klimatická dohoda či kurz zahraniční politiky? Odpovědi na tyto a další otázky nabídnou Jana Sehnálková, odbornice na zahraniční vztahy a volební systém USA z Katedry severoamerických studií **FSV UK**, a Daniel Anýž, novinář dlouhodobě se zabývající americkou politikou.

Jana Sehnálková je odbornice na zahraniční vztahy a volební systém USA. Vystudovala Mezinárodní teritoriální studia na **Fakultě sociálních věd UK**, kde se v současné době působí na Katedře severoamerických studií. Zabývá studiem čínsko-amerických vztahů, americkými dějinami, americkým politickým systémem a také americkou vnitřní politikou. V letech 2004-2006 studovala na Tamkang University na Tchaj-wanu, kde se zabývala vztahy mezi USA a Tchaj-wanem. V roce 2007 působila jako stážistka v Research, Development, and Examination Commission, výkonné složky tchajwanské vlády (Executive Yuan). V letech 2008-2010 působila jako editorka webových stránek U.S. Politics Today společnosti EIN News, od roku 2010 se věnuje americké veřejné diplomacii.

Daniel Anýž je novinář, který se dlouhodobě zabývá americkou politikou. Komentátor Hospodářských novin a redaktor Aktuálně.cz. V letech 2005 až 2010 žil ve Washingtonu D.C., kde pracoval jako zahraniční zpravodaj Hospodářských novin. Živý přenos mohou diváci sledovat na FB stránce @centrumpant a YouTube kanálu Centrum Pant MEDIA (

1.91. Expert o patu v jednání o rozpočtu EU: Dovedu si představit ústupky, třeba že Unie přivře oči [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.11.2020, Zdroj: ČRo - plus.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.11.2020 13:37, RU / den: 88 206, RU / měsíc: 1 171 029, Celková návštěvnost: 88 206, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,98

Jednání o víceletém rozpočtu Evropské unie a fondu obnovy je zablokované kvůli postoji Polska a Maďarska. Těm vadí, že čerpání peněz má být podmíněno dodržováním principů právního státu. „Je možné, že když státy nebudou provokovat, tak nad porušováním Unie přivře oči,“ říká Vít Havelka z Institutu Europeum a Katedry evropských studií **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy**.

O tom, že by za porušení vlády práva měly následovat finanční sankce, by členské státy hlasovaly kvalifikovanou většinou. Nejprve by Evropská komise posoudila dodržování vlády práva a o konkrétních sankcích by měly rozhodnout členské státy. Návrh ale neurčuje, v jakých konkrétních případech by k hlasování mohlo dojít.

„Pro Polsko a Maďarsko je politicky neprůchodné, aby záchraný fond EU zablokovaly. Nedovedu si představit, že by na svých pozicích vytrvaly. Jde jen o krátkodobý postoj během vyjednávání,“ říká v pořadu Evropa Plus Havelka.

Očekává proto, že se shoda najde nad některými ústupky ze strany západoevropských zemí.

„Umím si představit, že dojde k nějakým změnám v tom, jak je teď návrh napsaný. Postupně do něj totiž přibyla spousta podrobností o tom, jak by měl být spuštěn ten mechanismus, o který se vede spor – kdo se musí k tomu vyjádřit a v jakých lhůtách. Třeba ty lhůty by se daly prodloužit. Návrh by se taky mohl vrátit k původní verzi, která byla zaměřena čistě na finanční procesy,“ předpokládá Havelka.

Další ústupek si dokáže Havelka představit v podobě jistého přivírání očí: „Když nebude stát porušovat principy demokracie a právního státu příliš okatě.“ A naopak, pokud by státy narušovaly spolupráci v Evropě, mohla by být podle Havelky větší politická vůle mechanismus o podmíněnosti čerpání evropských peněz aktivovat.

„Čas pro to, abychom schválili víceletý finanční rámec i fond obnovy, se nachyluje. Plán byl takový, že by peníze byly k dispozici od začátku roku 2021. Je konec listopadu a jednání nespějí ke konci. Je to trochu válka nervů,“ dodává Havelka.

Jak přesně má být rozdělování evropských peněz kontrolováno a jak funguje podmínka pro čerpání dotací? Co konkrétně vadí Polsku a Maďarsku? Co se stane, když se nepodaří balíčky schválit včas? Odpověď nabízí Evropa Plus Viktora Daňka.

1.92. Kdo byl první v Černé zahradě? Za sporem o Náhorní Karabach není starodávná nenávisť, ale spleť historie [URL](#) [Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 25.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: Petra Hosenseidlová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 25.11.2020 22:53, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,17

Před 4 minutami Šestitýdenní válka nedávno opět „rozmrázila“ spor o Náhorní Karabach. Jak Arméni, tak Ázerbájdžánci jsou neochvějně přesvědčení, že na jeho území mají nárok výhradně oni. Příběh Černé zahrady, jak se název Karabach překládá, však ukazuje dlouhou společnou historii jejich předků v této oblasti, kde se střetávaly civilizace. Také představy, že jde o jakýsi prastarý svár živený staletými vzájemně zášti, jsou mylné. Karabach má nezastupitelné místo v dějinách a kultuře obou národů, které proti sobě postavilo až dvacáté století.

„O žádný etnický – ve smyslu komunitní – konflikt se nejedná,“ zdůrazňuje odborník na Kavkaz Emil Aslan, byť dodává, že obě strany konfliktu se mu snaží dodat epický rozměr.

„Arméni a Ázerbájdžánci po staletí mírně koexistovali. I dnes je jejich soužití absolutně bezproblémové – ať již v jižních regionech Gruzie, které příslušníci těchto etnických skupin historicky obývají, nebo v rámci diasporálních komunit v Rusku, na Ukrajině a jinde,“ dodal expert z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** a Institutu mezinárodních vztahů.

Také další odborník na Kavkaz, Thomas de Waal z think tanku Carnegie Endowment for International Peace, upozorňuje, že představy o konfliktu zrozeném jakousi „starodávnou nenávistí“, jsou mylné. „Do konce devatenáctého století spolu Arméni a Ázerbájdžánci nebojovali o nic častěji než jiné národnosti v této oblasti,“ píše v knize Černá zahrada: Arménie a Ázerbájdžán v míru a za války.

První incident

Kde tedy hledat kořeny arménsko-ázerbájdžánského konfliktu? Jeho počátky spadají do doby na přelomu 19. a 20. století, do období sociálně-ekonomického napětí, kdy se hroutilo osmanské i ruské impérium a začal sílit nacionalismus. Násilí mezi příslušníky obou národností propuklo v souvislosti s první ruskou revolucí v roce 1905, bojovalo se tehdy nejen v Karabachu, ale i v Baku či Jerevanu.

„To byl vůbec první incident takzvané etnické války na Kavkaze – a mezi Armény a zakavkazskými Tatary, jak se Ázerbájdžáncům v terminologii carského Ruska říkalo, v dějinách obou národů,“ potvrzuje Aslan.

Příčiny tehdejšího konfliktu jsou podle něj komplexní a o jeho bezprostředních spouštěcích se i dnes vedou mezi historiky diskuze. „Nicméně se většina odborníků shodne na tom, že strukturální příčiny byly socioekonomické a politické.

Ázerbájdžánská šlechta nelibě nesla posilující vliv arménské buržoazie zejména v ropné metropoli Ruské říše Baku, zejména když se tento vliv aktivně přetavoval ve vliv politický,“ vysvětluje odborník.

Sovětská otočka

Dalším „kolem“ konfliktu byly územní spory z let 1918–1920, kdy vznikly dvě republiky s nestabilními a etnicky promíchanými oblastmi. Když totiž v roce 1918 Arménie i Ázerbájdžán vyhlásily nezávislost, přely se o společnou hranici. Jedním z ohnisek sporu byl i Karabach, o nějž – a také o oblasti Nachičevan a Zangezur – vedly série krátkých válek.

Britové, kteří po první světové válce krátce spravovali Ázerbájdžán, přiklíli nejprve všechny tři sporné oblasti Ázerbájdžánu.

Poté, co v roce 1920 převzali moc v obou zemích bolševici, však Baku prohlásilo – zřejmě pod nátlakem Moskvy – že Karabach, Nachičevan i Zangezur budou součástí Arménie.

V červenci 1921 nejprve Kavbyro, bolševický výbor pro Kavkaz, připojení Karabachu k Arménii potvrdilo, ale o pouhý den později své rozhodnutí změnilo a přisoudilo oblast Ázerbájdžánu. V roce 1923 pak definitivně vznikla Náhorně-karabašská autonomní oblast uvnitř Ázerbájdžánu.

Karabach jako vábidlo

Na změnu sovětského stanoviska mohlo mít podle de Waala vliv několik faktorů. Sověti zřejmě nejdříve chtěli odměnit Arménii za její příklon k bolševismu, vztahy Moskvy s Jerevanem ale v roce 1921 zkomplikovalo tamní protibolševické povstání. Také vedení Ázerbájdžánu se zřátou Karabachu hlasitě nesouhlasilo.

Sověti se tak nakonec patrně rozhodli pro „uchlácholení“ Ázerbájdžánu, který byl strategicky důležitý kvůli svým zásobám ropy, zároveň byl však z formálního hlediska stále ještě nezávislým bolševickým státem. Moskva se tak mohla snažit Baku skrze Karabach definitivně získat, uvádí de Waal.

Kromě toho, dopad na konečné sovětské rozhodnutí mohl mít i zájem Moskvy na dobrých vztazích s Tureckem, které preferovalo slabší Arménii a bylo – a dosud je – spojencem Ázerbájdžánu, dodává v knize Caucasus: an introduction další odborník na Kavkaz Frederik Coene, který v oblasti působil v misích nevládních organizací či jako zástupce institucí EU.

De Waal shrnuje argumenty pro a proti začlenění Karabachu do Ázerbájdžánu následovně: „Ekonomika a geografie Ázerbájdžánu na jedné straně se řadí proti arménským nárokům na demografii a historickou kontinuitu na straně druhé.

Řečeno prostě: oblast osídlená převážně Armény se silnou tradicí arménské vlády byla umístěna na východní straně rozvodí dělicího Arménii a Ázerbájdžán a byla hospodářsky dobře integrovaná s Ázerbájdžánem.“

V případě dvou zbylých sporných oblastí hrála nakonec kromě politiky roli také hrubá vojenská síla. Nachičevan uzmuli Ázerbájdžánci a tento region je dodnes ázerbájdžánskou exklávou mezi Arménií, Íránem a Tureckem. Zangezur, jehož současné označení je Sjunik, vybojovali Arméni a tato oblast tvoří od té doby jižní „ocásek“ země u hranic s Íránem.

Zápolení o všechny tři sporné regiony doprovázely etnické čistky – vypalování vesnic či vyhánění původních arménských, respektive ázerbájdžánských obyvatel.

První válka: Arméni vítězí

Obě strany měly i nadále o vývoji Náhorního Karabachu rozdílné představy. V Baku se snažili zdůrazňovat ázerbájdžánskou identitu regionu, zatímco z Jerevanu putovaly v letech 1945, 1965 a 1977 do Moskvy petice za připojení enklávy. Karabašští Arméni se cítili v Ázerbájdžánu kulturně a politicky znevýhodněni, zatímco karabašští Ázerbájdžánci se zase cítili znevýhodněni v Náhorním Karabachu, dodává de Waal.

Až do konce 80. let byl však v oblasti klid. I když případy násilí mezi oběma etniky se v obou republikách objevovaly už v předchozím roce, jsou za nový počátek sporu považovány demonstrace karabašských Arménů z února 1988. Demonstranti požadovali připojení Náhorního Karabachu k Arménii a jejich požadavek podpořil i místní sověť.

Po těchto protestech nepokoje a násilnosti v obou „mateřských“ republikách narůstaly. Následoval mimo jiné pogrom na Armény v ázerbájdžánském Sumgaitu, Ázerbájdžánci zase byli vyháněni z Arménie. Situace postupně eskalovala v ozbrojený konflikt mezi karabašskými Armény podporovanými (čerstvě nezávislou) Arménií a (taktéž nově nezávislým) Ázerbájdžánem.

Válku, která si vyžádala asi třicet tisíc mrtvých a statisíce uprchlíků, zastavilo v květnu 1994 příměří. Faktickými vítězi byli Arméni, v jejichž rukou skončila většina Náhorního Karabachu a také některé přilehlé části Ázerbájdžánu, dohromady přibližně dvacet procent jeho území.

K výsledku první války přispěl postup Moskvy, jejíž síly se konfliktu původně – byť nikdy ne zcela oficiálně – účastnily na obou stranách. Po (přechodném) vzestupu ázerbájdžánských nacionalistů se Rusko nakonec přiklonilo na arménskou stranu.

Ázerbájdžán byl kromě toho oslabený i politickým chaosem, který v zemi v době války panoval.

Samotný Náhorní Karabach po válce vyhlásil nezávislost, nikdo z členů OSN včetně Arménie ho ale neuznal, a enkláva je mezinárodním společenstvím stále považována za součást Ázerbájdžánu.

Druhá válka: Ázerbájdžánci vítězí

Region poté zamrzl ve stavu „ani válka, ani mír“. Na linii příměří sice docházelo k přestřelkám, vypuknutí nové války se nicméně dařilo relativně dlouho vyhnout. V posledních přibližně šesti letech však napětí vzrůstalo a při ozbrojených incidentech umíraly ročně desítky až stovky lidí.

Letos v létě tyto přestřelky nakonec přerostly v nový válečný konflikt, který naplno vypukl koncem září. Boje, které byly nejhorší od 90. let a při nichž zřejmě zahynuly tisíce lidí, se podařilo zastavit po šesti týdnech začátkem listopadu dohodou pod

patronátem Ruska.

Na rozdíl od první války se vítězem druhého konfliktu stala armáda Ázerbájdžánu, který si za roky ropného boomu mohl dovolit investovat do moderní výzbroje včetně dronů. Baku získalo zpět některé části Náhorního Karabachu včetně druhého největšího města Šuša a také mnohé přilehlé oblasti, které dosud kontrolovali Arméni. Jerevan se dále zavázal umožnit Ázerbájdžánu pozemní přístup do jeho exklávy Nachičevan přes své území.

Křížení kultur v Černé zahradě

Proč tolik bojů o relativně malý kus země? Jak už bylo řečeno výše, konflikt nelze odbýt jako jakousi hluboce zakořeněnou nenávist, jejíž původ už dnes nikdo ani nezná. Stejně tak by bylo podle de Waala zjednodušující ho redukovat na čistě společensko-ekonomické důvody.

„Konflikt v Náhorním Karabachu dává smysl, jen pokud víme, že statisíce Arménů a Ázerbájdžánců pohaněly k jednání vášnivě zastávané ideály historie, identity a práva. Skutečnost, že obrovské množství těchto ideálů bylo nebezpečné a klamné, neznamená, že nebyly naprosto upřímně citěny,“ píše de Waal.

Podobně jako na celém Kavkaze se i v Náhorním Karabachu po staletí střetávaly různé vlivy. Kromě Arménů a turkických předchůdců Ázerbájdžánců šlo také o působení Arabů či Peršanů, později i Rusů. Oblast se tak vždy vyznačovala směsicí křesťansko-muslimského obyvatelstva, jehož složení se často a výrazně měnilo.

Polohu Náhorního Karabachu ve středu míšené kultury naznačuje i jeho název. Jde o složeninu z turkického „kara“, perského „bag“ (následkem rusifikace „bach“) a ruského „nagorno“. „Karabach“ se překládá jako „Černá zahrada,“ což je patrně odkaz na tamní úrodnou půdu. „Nagornyj“ znamená rusky „náhorní“ či „vyvýšený“.

Karabach je zeměpisně širší pojem, kromě horského Náhorního Karabachu zahrnuje i část ázerbájdžánských planin. Výraz „Karabach“ pochází ze čtrnáctého století, staré arménské pojmenování oblasti je „Arcach“, jak se nyní oficiálně nazývá i neuznaná Náhorně-karabašská republika.

Karabach je nepostradatelný pro oba národy

Pro oba národy má oblast nedocenitelný kulturní a symbolický význam, vysvětluje de Waal. „Pro Armény je Karabach poslední výspou křesťanské civilizace a historickým útočištěm arménských knížat a biskupů, dál už začíná východní turkický svět.

Ázerbájdžánci o něm mluví jako o své kolébce a škole či konzervatoři, je rodištěm jejich skladatelů a básníků. Historicky je Arménie bez této enklávy a jejích horských klášterů a horských pánů ochuzena; zeměpisně a ekonomicky není Ázerbájdžán bez Náhorního Karabachu plně životaschopný.“

Jak Arméni, tak Ázerbájdžánci proto tvrdí, že horskou část Karabachu vždy ovládali jejich předci. Pravdou však je, že region vystřídal vládce arménské, arabské, turkické i perské, než se v první polovině 19. století stal součástí Ruska.

Následkem toho začali území celého Karabachu, který byl tehdy muslimským chanátem, opouštět Ázerbájdžánci a další muslimové a naopak se na jeho území začalo usídlvat víc Arménů. V roce 1880 tak Arméni představovali 53 procent obyvatel celého Karabachu, zatímco v roce 1823 tvořili jen devět procent, píše Coene.

Nelze ale přesně říct, které etnikum převládalo přímo v Náhorním Karabachu. Podíl Arménů v celém Karabachu navíc od výše zmíněné přistěhovalecké vlny klesal, všímá si de Waal. Dokonce je podle něj možné, že vlivem sezonní migrace kočovníků ázerbájdžánského původu, kteří s koncem léta scházeli z hor do nížin, měl Náhorní Karabach v létě ázerbájdžánskou a v zimě arménskou většinu.

Právo na půdu od stvoření světa

Tato nejednoznačnost však nebrání militantně naladěným příslušníkům obou stran, aby se nadále snažili své nároky na Náhorní Karabach odůvodnit.

„Jak dokázat právo na půdu? Na Kavkazu na ní musíte žít odedávna – od stvoření světa, nebo alespoň od potopy a Noemovy archy,“ komentuje jejich úsilí poněkud kousavě historik a novinář Wojciech Górecki v knize Přípitek předkům.

Arménští i ázerbájdžánské historiky jsou však skutečně schopni vytvořit teorie o nepřerušené přítomnosti jednoho či druhého elementu v Karabachu téměř od pradávna, a ještě k tomu přispěchat s vysvětlením, proč je podobně komplexní teorie druhé strany naprosto mylná.

„Ázerbájdžánci tvrdí, že se Arméni začali ve velkém stěhovat na území Karabachu i do okolních oblastí z východní Anatólie a severozápadní Persie až po ruském zaboru regionu ve 30. letech 19. století a později. Arméni zase poukazují na ‚nedávnou‘ imigraci turkofonních kmenů na jižní Kavkaz – v rámci seldžucké invaze v 11. století – a proto si (Ázerbájdžánci podle Arménů) nemohou žádné území v regionu nárokovat,“ popisuje Aslan.

„Každý konflikt doprovází etnohistorické narativy. Ty v případě arménsko-ázerbájdžánského konfliktu dosáhly až epických rozměrů – intenzivní spory se mezi historiky vedou v podstatě od začátku 80. let minulého století. Argumentace obou stran přitom sahají až do tisícileté vzdálenosti.“

Emil Aslan

Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy a Ústav mezinárodních vztahů

Kavkazští Albánci vs. Velká Arménie

Zvláštní postavení podle Aslana ve sporu zaujímají takzvaní kavkazští Albánci. Jde o autochtonní (původní) obyvatele Karabachu a okolních oblastí, kteří jsou etnicky a jazykově blízcí lezgínským národnostem severovýchodního Kavkazu.

Kavkazská Albánie, která byla jakousi volnou federací kavkazských kmenů, existovala zhruba od posledních staletí před naším letopočtem až do invaze Arabů v sedmém století. Pak její vliv upadal, až zhruba v desátém století zanikla.

„Kavkazští Albánci, kteří v průběhu staletí přijali arménskou apoštolskou víru, se poměrně záhy armenizovali. Část kavkazských Albánců, která následně přistoupila na islám, se turkizovala – a Ázerbájdžánci je považují za svoje předky, spolu s turkickými dobyteli ze Střední Asie,“ vysvětluje Aslan význam kavkazských Albánců pro karabašský spor.

Proti teorii o albánském původu Ázerbájdžánců – a tedy v důsledku o tom, že současní Ázerbájdžánci jsou skrze ně dědici Karabachu – stojí teorie o Velké Arménii. Podle ní byl Karabach už ve čtvrtém století před naším letopočtem součástí Arménské království.

Když pomineme fakt, že obě teorie vlastně v důsledku neřeší, kdo má na Karabach nárok – Arméni mohli Karabachu vládnout a předchůdci Ázerbájdžánců mohli v regionu ve stejnou dobu žít – mají ještě jeden nedostatek: nelze je zcela dokázat.

Jak totiž upozorňuje Coene, historiografie bývá na Kavkaze nástrojem nacionalistické propagandy a „historici a politici angažovaní v konfliktech aktivně pátrají po čemkoliv, co by mohlo posloužit jako důkaz, že určitý region byl ‚vždy‘ jejich“.

Neobvyklé proto nejsou jen „jemné úpravy,“ ale také „úplné falzifikace“, vyzývá k obezřetnosti.

O arménské tvrzení Coene doslova píše, že ho „historie nemůže úplně potvrdit“. De Waal a Górecki zase poukazují, že po kavkazských Albáncích zbylo příliš málo stop, než aby se dalo prohlásit, že jsou dominantním elementem v pestré směsi etnik, z nichž se zrodil ázerbájdžánský národ.

Kdy „vznikli“ Arméni a Ázerbájdžánci?

Ázerbájdžánci totiž mají mnoho předků, připomíná Górecki skutečnost, že turkické kmeny se mísily nejen s místními, ale také s Peršany či Arabů. Ve výsledné směsici nicméně převažuje právě turkické obyvatelstvo. Jeho první „předvoj“ se na Kavkaze

usadil podle některých zdrojů už dvě století před počátkem letopočtu, hlavní vina však přišla zřejmě až v pátém století, píše Coene. Turkické kmeny pak přicházely do oblasti i v dalších staletích.

Oproti tomu předkové Arménů „vyvstávali z kotle národů“ Malé Asie a Blízkého východu už od starověku, poznamenává Górecki. Podle Coenea se sice Arméni považují za potomky biblického Noema a tvrdí, že jejich první království se datuje téměř dva a půl tisíce let před vznik našeho letopočtu, zřejmě však přišli do Malé Asie „až“ zhruba osm set let před Kristem a po smíšení se s původním obyvatelstvem vytvořili „homogenní národ“ zhruba o dvě staletí později.

„Arméni mají kontinuální historickou tradici sahající do antiky,“ potvrzuje Aslan. „Pomohla tomu celá řada faktorů: jednak autokefální (nezávislý) charakter arménské apoštolské církve, jednak nesrozumitelnost arménštiny z pohledu sousedních – i indoevropských – jazyků, ale i vlastní písmo. Jistou roli sehrála i starodávná tradice diaspory, díky které se povědomí o vlastní výlučnosti upevňovalo, jakož i povědomí o četných utrpeních, která na bedra arménského národa padla.“

Národnostní identita Ázerbájdžánců je podle něj podstatně mladší. „Ačkoliv jako kulturní národ existovali po staletích, jejich identita reflektovala klanové, kulturní, teritoriální, náboženské, či jazykové atributy,“ vysvětluje. Ještě v druhé polovině 19. století většina Ázerbájdžánců na otázku „kdo jsi?“ odpovídala „muslim, Turek, zdejší“, ilustruje to Górecki.

De Waal v této souvislosti uvádí, že „v předmoderní epoše se o tomto lidu obecně mluvilo jako o ‚Tatarech‘, ‚Turcích‘, nebo prostě ‚muslimech‘. Jenže to nebyli Tataři ani Turci, byli to šiiťští poddaní Safiovské dynastie Osmanské říše, kteří mluvili turkickým jazykem – jinými slovy předchůdci národa, kterému dnes říkáme Ázerbájdžánci“.

„Obecně se dá říci, že (ázerbájdžánská identita) byla mnohem flexibilnější – samotné etnonymum (označení etnické skupiny) Ázerbájdžánců se ve vztahu k území takzvaného Kavkazského (dnešního) Ázerbájdžánu začalo více či méně souvisle používat někdy na přelomu 19. a 20. století,“ dodává Aslan. „Je to podobné například situaci Italů či jiných politicky mladých národů. Etablování politického národa s uniformním etnonymem je však v případě Ázerbájdžánců otázkou až 20. století, stejně jako u převážné většiny světových národů.“

Identita jako zbraň

Právě rozdíl v ustavování identit obou národů je také jednou ze zbraní v boji o „pravdu“ v arménsko-ázerbájdžánském sporu. Karabašský konflikt tak doprovázejí šovinistické narativy obou stran.

„V Arménii se na Ázerbájdžánců nahlíží jako na potomky necivilizovaných kočovníků, kteří nejsou na jižním Kavkaze autochtonní, zatímco samotní Arméni se nahlížejí jako potomci starodávného křesťanského národa,“ shrnuje arménskou verzi Aslan.

„Ázerbájdžánci se nahlížejí jako potomci slavných turkických dobyvatelů a vnímají Armény jako cizorodý element, který po staletích postrádal státnost a který se na Kavkaz dostal jen díky protekci Rusů,“ doplňuje odborník na Kavkaz ázerbájdžánský pohled.

Dělicí linie v lidech

Na první pohled mají ve sporu o „prvenství“ v Karabachu navrch Arméni. V jejich prospěch totiž mluví velké množství kamenných památek včetně nápisů, které po sobě jejich předci zanechali.

Tak jednoduché to ale není. „Pokud toho muslimové zanechali v kameni méně, pak nikoli proto, že by tam nebyli, ale jen proto, že měli menší sklon setrvávat na jednom místě. Stavěli karavanseraje nebo mosty, ale jejich trvalé kulturní výdobytky nejsou tak pevné předměty, jsou to písně nebo koberce,“ naráží de Waal na nesmyslnost závodu v tom, „kdo byl v Karabachu dřív“.

A tyto závody jsou nesmyslné tím spíš, když vezmeme v úvahu, jakým propletencem kultur Karabach – ostatně jako celý Kavkaz – po staletí byl. Jak téměř lakonicky konstatuje Coene, „dějiny Náhorního Karabachu a konfliktu o něj jsou komplexní a často vykazují nedostatek logiky, což ještě více stěžuje hledání řešení“.

Možná by si měli Arméni i Ázerbájdžánci vzít příklad z trubadúra osmnáctého století jménem Sajat-Nova, který se narodil v Arménii, sloužil u dvora gruzínského krále a většinu svých básní napsal v ázerbájdžánštině. Kromě toho je ale psal i arménsky, gruzínsky a persky, v jedné dokonce přechází mezi všemi čtyřmi jazyky a používá tři různá písmena.

Jak totiž své dojmy z cest po Jižním Kavkaze shrnul de Waal, „dělicí linie probíhají uprostřed lidí. V tomtéž člověku společně sídlí nenávistné impulsy a smířlivé pocity. Arméni a Ázerbájdžánci mohou být současně přáteli i nepřáteli. Jsou rozerváni mezi agresí i smířením, mezi osobním přátelstvím a mocí nacionálních mýtů“. A právě tyto linie jsou svázané s kořeny konfliktu o Černou zahradu.

Karabašská metropole Stěpankert v době první války (prosinec 1993) Zdroj: ČTK/LEHTIKUVA

Stav po první válce z první poloviny 90. let

Zdroj: caucasus.liveuamap.com, Wikipedia.org

Územní změny v okolí Karabachu podle dohody z 10. listopadu 2020

Zdroj: ČT24

1.93. Důvěra dárců pomůže přežít krizové měsíce

TISK, Datum: 26.11.2020, Zdroj: Hospodářské noviny, Strana: 25, Autor: Petra Horáková, Vytiskeno: 22 595, Prodáno: 27 003, Infotype:

Nepojmenováno, Datum importu: 26.11.2020 02:35, Čtenost: 145 603, Rubrika: Příloha - Pro byznys, AVE: 295 020,23 Kč, Země: Česko, GRP: 1,62

Také každoroční Dárcovský summit zasáhla letošní covidová krize. Namísto nabitého sálu budou posluchači jednotlivé spíčky poslouchat on-line. Výkonná ředitelka Fóra dárců Klára Šplíchalová říká, že letošní rok je sice náročný pro celou společnost, ekonomiku, dárcovství i nadační sektor, ale zároveň je také rokem, kdy se Češi semkli a znovu ukázali, že umějí pomáhat.

Ukázalo se, že nestačí poslat peníze jen tak někomu na sociální síti, ale že veřejné sbírky a veřejná kontrola jsou nezbytné, aby se individuální dárcovství v dalších letech dobře rozvíjelo. „Nestačí jen vybrat peníze, klíčové je umět prostředky od lidí správně a hospodárně využít a v neposlední řadě je řádně vyúčtovat odpovědným orgánům. Myslet si, že pro sbírku stačí otevřít transparentní účet, je hluboký omyl. A také hazard s důvěrou dárců,“ upozorňuje výkonná ředitelka Fóra dárců Klára Šplíchalová.

Proto Fórum dárců společně s osmnácti členskými nadacemi a nadačními fondy založilo Alianci odpovědných pořadatelů veřejných sbírek, která si klade za cíl udržovat kvalitu českého veřejného dárcovství a dodržovat etické principy, které dávají jistotu jak dárcům, tak i obdarovaným. „Možná si někteří řeknou, že to není důležité, ale opak je pravda. Důvěra dárců je to jediné, co pomůže veřejně prospěšnému sektoru přežít krizové měsíce, možná roky, které teď čekají nejen Česko, ale celý svět.“

Pandemie koronaviru dopadla na celou společnost a na neziskový sektor zvláště. Na jaře silné neziskové organizace situaci zvládaly i díky vlastním rezervám, ale podzimní krize dopadla opravdu tvrdě. Řada neziskových organizací přišla o významnou část svých plánovaných příjmů, některé musí tlumit programy, propouštět zaměstnance. „Ty dopady jsou nepopíratelné a kopírují dopad na celou společnost,“ říká Klára Šplíchalová.

Situace by se v něčem dala srovnat například s tím, co známe třeba z povodňových let. Češi teď také projevili svoji solidaritu a ukázali chuť pomáhat. Ale samotný entuziasmus samozřejmě nemůže fungovat ve stejné síle dlouhodobě. „Z předchozího období finanční krize a z povodňových let víme, že po několika týdnech obrovské chuti zapojit se a podat pomocnou ruku se lidé potřebují vrátit ke své běžné práci, k běžnému fungování. A bohužel, letošní krize trvá již několik měsíců a konec je v nedohlednu. Lidé netuší, jak vše bude za týden nebo za měsíc. A ta nejistota je slovo, které bohužel určuje letošní podzimní dny,“ popisuje, jak vnímá, co se ve společnosti děje.

Podle ní je přirozené, že ona jarní vlna spontánní, nadšené chuti pomáhat svým způsobem opadla a změnila se. „A naopak nastoupila forma koordinovanější pomoci, cíleného dobrovolnictví a systematictějšího zapojení. To rozhodně neznamená, že by lidé byli méně štedří než na jaře, spíše si o něco více vybírají, jak a komu pomoci,“ říká.

Bez veřejně prospěšného sektoru by bylo mnohem hůř

Ve Fóru dárců mají nejlépe zmapovanou oblast nadací a nadačních fondů. Tyto organizace se intenzivně snaží nesnižovat objem investovaných financí. Naopak významně pomáhají v terénu a vypisují speciální grantová řízení nebo speciální programy, které jsou zaměřené na pomoc v koronavirové krizi – pro ty oblasti, které krize zasáhla nejvíce a které mnohdy na rychlou státní pomoc nedosáhnou, ať už jsou to sociální služby, pomoc rodinám v nouzi, pomoc dětem, které nemají vlastní on-line techniku, pomoc v domovech pro seniory či lidem s nejrůznějšími handicapy.

„Vyzdvihla bych například speciální grantovou výzvu Nadace ČEZ, která podpořila desítky neziskových organizací a jejich projektů, ale zároveň se soustředila i na podporu a rozvoj zaměstnanců. Dalším skvělým projektem je program organizace Spiralis na podporu neformálních pečovatelských týmů, které podpořil program Globus Lepší svět. Pečovatelé mnohdy zůstali sami, v naprostém sociálním vyloučení, často jsou to samoživitelé, kteří pečují o své blízké s handicapem a pro které je tato situace extrémně náročná,“ vysvětluje Klára Šplíchalová.

Neziskové organizace se někdy obávají, že sice měly na letošní rok naplánované projekty, ale řadu z nich kvůli pandemii nemohly v celém rozsahu realizovat, další musely přizpůsobit extrémní situaci, některé přesunout do on-line prostoru a netuší, zda nebudou muset vrátit některé granty. „Situace je velice specifická, nedala se předvídat. A s tím počítají i poskytovatelé grantů. Nadace a fondy jako odpovědní investoři do společnosti s příjemci grantů ladí relevantní úpravu podmínek. Například dochází k tomu, že je možné třeba navýšit určité procento z grantových peněz na nepřímé provozní náklady. Provozní náklady neziskových organizací, náklady na zaměstnance samozřejmě běží dál, byť se v jejich službách nedá nějakou dobu pokračovat, nebo se musely přizpůsobit dané situaci a vládním opatřením. Nadační fondy a nadace grantové podmínky velmipružně upravují, reflektují skutečnost, že mnohé prezenní akce se musely přesunout do distanční nebo kombinované formy a podobně,“ dodává.

Důvěra. Slovo, z něhož nesmí být klišé

Nadační sektor měl dlouhé roky svá velká témata: ekologická, lidskoprávní, zaměřená na děti a seniory, na lidi s postižením. Ta zůstanou. Co však zásadně ovlivní fungování veřejně prospěšného sektoru, je komunikace s dárci a rozvíjení důvěry s dárci a partnery. „Individuální dárcovství bylo v Česku dlouhodobě podceňované a podhodnocené, tudíž neziskové organizace teď čeká mravenčí, dlouhodobá práce. Musejí zajistit, aby lidé znali tu „svoji“ neziskovku a dlouhodobě ji podporovali, třeba malým obnosem měsíčně, ale pravidelně,“ upozorňuje Klára Šplíchalová.

Firmy, na jejichž dary se mnohé organizace v minulých letech spoléhaly, v krizi budou šetřit, už nyní upravují své rozpočty. „Podpora firem samozřejmě nezmizí, ale nikdo neví, zda bude obdobná jako v minulých letech, kdy se ekonomice nadmíru dařilo. S redukcí finanční podpory od firem proto musí neziskové organizace počítat, a proto jsou rozvoj individuálního dárcovství a komunikace s dárci tak nesmírně důležité,“ podotýká Šplíchalová.

Z letošního průzkumu Fóra dárců vyplývá, že se individuální dárci v období koronakrizy soustředili zejména na sbírky reagující na aktuální situaci, jako jsou finanční podpora pracovníků v první linii nebo pomoc se zajišťováním ochranných prostředků. „U sbírek s jiným zaměřením byl zřetelný pokles individuální dárcovské podpory. Obdobná situace byla i u firemních dárců, kteří se také orientovali spíše na projekty související s covidem-19 a své ostatní CSR aktivity, plánované podpory a společné komunikační kampaně omezovali,“ říká Klára Šplíchalová, výkonná ředitelka Fóra dárců.

Neziskové organizace nejsou podle Šplíchalové ani náhodou průtokovým ohříváčem peněz, jak se to snaží lidem vnívat nejruznější populisté. Nabízejí expertizu, etickou komunikaci s dárcem, kontrolu nad projekty či lidmi, kterým má být pomoci, transparentní vyúčtování. Dovedou včas rozlišit a zjistit, zda žadatel o podporu je skutečně v nouzi, nebo se snaží ochotné dárce osádit. „Když věnujete své vydělané peníze na dobrou věc, je to investice, investice do lepší společnosti, a proto byste se měli vždy ptát, zda vaše peníze skutečně poslouží dobré věci,“ vysvětluje Šplíchalová.

O podporu ve sbírkách se ucházejí nejruznější lidé a organizace a veškeré požadavky je nutné prověřit, aby peníze od dárců nepřišly vniveč. I proto je založení Aliance odpovědných pořadatelů veřejných sbírek tak důležité. „Přidat se může každá nezisková organizace, pro kterou je transparentní dárcovství na prvním místě,“ zve Šplíchalová.

Klára Šplíchalová, výkonná ředitelka Fóra dárců Vystudovala **Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy**, ve Fóru dárců pracuje již sedmáct let a podílela se na projektech jako Klub firemních dárců Donator, Asociace firemních nadací a fondů, standardy kvality práce nadací a fondů Znamka kvality, ale i rozvoji dárcovských nástrojů, jako např. inovace dárcovských SMS nebo charitativní crowdfunding. Dlouhodobě se angažuje ve veřejně prospěšných inovacích, rozvoji dárcovských metod a propojování komerčního a neziskového sektoru. Je členkou Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace.

Po několika týdnech obrovské chuti zapojit se a pomáhat se lidé potřebují vrátit ke své práci, k běžnému fungování.

1.94. „Jsme svědky kolapsu, absolutně to nezvládáme.“ Nemocnice v Rusku se plní, počty úmrtí jsou rekordní [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 26.11.2020, Zdroj: irozhlas.cz, Autor: Eliška Kubátová, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.11.2020 10:15, RU / den: 63 237, RU / měsíc: 394 016, Celková návštěvnost: 5 770 000, Rubrika: Zprávy ze světa, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,70

Lůžka určená pro pacienty s covidem-19 jsou v Rusku z 80 procent naplněná, v některých regionech jich ale zbývá sotva deset procent. V nejhůře zasažených oblastech tak zdravotnický systém čelí enormnímu tlaku a lidé musejí na lůžko čekat i dlouhé hodiny. Roste také počet úmrtí, který v úterý poprvé překonal hranici 500 za den. Kreml dál vyzdvihuje úspěchy vakcíny Sputnik V, prezident Vladimir Putin se ale k očkování nemá.

Podzimní vlna epidemie covidu-19 na Rusko udeřila v plné síle a situace se dál horší. Do listopadu se denní přírůstky nově odhalených případů nákazy nepřehouply přes 20 tisíc, v posledních dnech ale šplhají k 25 tisícům a roste i počet úmrtí. V zemi s přibližně 146 miliony obyvatel za úterý přibýlo celkem 507 obětí koronaviru, vůbec poprvé se tak počet oficiálních úmrtí dostal přes pět set za 24 hodin.

„Jak jsme bohužel očekávali, s nástupem podzimního a zimního období se situace způsobená šířením nové koronavirové infekce dál komplikuje,“ uvedla v úterý místopředsedkyně ruské vlády Tatjana Goliková, podle které ve 32 z 85 ruských regionů přesahuje počet nakažených na 100 tisíc obyvatel celostátní průměr.

Nejvíce dramatická je situace v šesti regionech, které se potýkají s kritickým nedostatkem lůžek vyhrazených pro pacienty s covidem-19. Například ve městě Ivanovo, Orelské oblasti, republice Mordovinsko nebo v Petrohradě v současnosti nezůstává ani deset procent volných lůžek, kam by bylo možné nakažené v těžším stavu umístit.

O „bezútesném obrazu“ situace v Rusku, jak ji v posledních týdnech vykreslují některá tamní média, píše také agentura AP – zatímco se před vchodem do nemocnic tvoří dlouhé kolony čekajících sanitek, chodby jsou plné pacientů, kteří kvůli nedostatku místa musí ležet i na podlaze.

„Jsme prostě svědky kolapsu zdravotního systému v našem regionu... Absolutně to nezvládá,“ popisuje pro AP zdravotník z Orelské oblasti Dmitrij Serjogin, podle kterého pacienti někdy čekají na sanitku i 12 hodin. V ní pak mohou strávit dalších pět, než se pro ně v nemocnici najde volná postel. Když se pak některá zrovna uvolní, nově příchozí mají štěstí, ostatní posílají domů.

V nemocnici po čtyřech dnech

Podobné zkušenosti pro AP popsala také Jekatěrina Kobzevová, učitelka v mateřské škole z města Perm ležícího poblíž pohoří Ural. Když začala mít šedesátiletá vychovatelka dýchací potíže, zavolala si sanitku. Následné vyšetření ukázalo, že jsou její plíce z 50 procent poškozené zápallem plic, lůžko v nemocnici ale nedostala.

V záchraně ji vozili po městě několik hodin, ani v jedné ze sedmi zdravotních zařízení pro ni volné místo nenašli, nad ráno ji proto zdravotníci vysadili doma. Do nemocnice se dostala až čtyři dny po prvním pokusu, když na její případ upozornily tamní noviny.

Na rychle rostoucí covidové křivky hledí s velkými obavami především zdravotníci v chudších odlehlejších regionech, kde jsou nemocnice špatně vybavené. „Není dost zdravotních pracovníků, léků a všeho, co je k léčbě koronaviru potřeba,“ varuje pro kanadskou televizi CBC moskevská lékařka Anastasia Vasiljevová.

Z peněz od dárců proto nakupuje potřebné vybavení, které pak rozváží do nemocnic vzdálených i stovky kilometrů od hlavního města. „Myslím, že se snaží ukázat, že je v Rusku všechno dobré, že Rusko nemá problémy s koronavirem ani zdravotním personálem,“ popisuje přístup Kremlu Vasiljevová pro kanadskou televizi.

Že se situace způsobená šířením koronaviru v zemi „komplikuje“, tento týden přiznal i mluvčí Kremlu Dmitrij Peskov, podle listu Kommersant ale dodal, že kontrole se situace zatím nevyvíjí.

Ve stejném duchu se minulý týden vyjádřil také šéf Kremlu Vladimir Putin, který nicméně vyzval vedení jednotlivých regionů, aby se situací zabývaly. „Vzbuzovat dojem, že je všechno v pořádku, je naprosto nepřijatelné,“ cituje Putina slova agentura AP.

Vzdávání se odpovědnosti

Na představitele ruských regionů, které se potýkají s největším výskytem případů koronaviru, minulý týden apeloval také ministr zdravotnictví Michail Muraško. Podle něj by regionální vlády měly využít svých pravomocí a zavést další opatření proti šíření nákazy, ne všichni totiž „dosud tohoto práva využili“, stěžoval si Muraško.

Kreml, který sám vyhlášení celostátního lockdownu odmítá, tak opět deleguje odpovědnost za situaci na regiony. Ty si ale uzavírání restaurací a dalších podniků často nemohou dovolit. Výjimkou je jen Burjatsko na Dálném východě, kde úřady na dobu dvou týdnů uzavřely vše od kaváren a restaurací přes nákupní centra a kina až po kosmetické salony nebo sauny.

Jak pro AP vysvětluje ruský politolog Abbas Galljamov, regionální představitelé se ocitají v bezvýchodném postavení – pokud podniky nezavřou, šíření koronaviru se naplno rozhoří, zároveň ale nemají finanční prostředky, které by výpadky způsobené lockdownem vykrýly. Podnikatelům tak nemají ztráty jak kompenzovat, proto se s opatřeními drží zpátky.

Tímto přístupem k pandemii, kdy centrum deleguje odpovědnost na bezradné regiony, se ale Kremlu nemusí vyplatit, varoval minulý týden pro iROZHLAS.cz odborník na ruskou politiku z [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#) Jan Šír.

„Pandemie je černou labutí, která je schopná překřížit řadu plánů, zamíchat kartami a zahýbat vývojem věcí v Rusku. Putin se straní, přehodil zodpovědnost na regiony a tím sám sebe chrání, ale problémem je, že regiony na to nemusejí mít peníze. Pokud dojde k přerušení finančních toků mezi centrem a periferií, může to zprostředkovaně vyvolat hlubší krizi ve vztazích, což pak může vést k dezintegračním tendencím,“ vysvětlil Šír.

Pokud totiž Kreml nebude schopen regionům pomoci, automaticky vyvstane otázka „na co takové centrum potřebujeme“. Tento přístup pak může otřást celým ruským státem, varoval Šír.

Jaké jsou skutečné statistiky?

Podle oficiálních dat se v Rusku od začátku pandemie nakazilo 2,2 milionu lidí, z nichž téměř 38 tisíc nákaze podlehl. Analýza, kterou v listopadu provedl nezávislý ruský server MediaZona, ale naznačuje, že skutečná bilance je zřejmě násobně vyšší.

MediaZona upozorňuje na to, že od dubna do října v Rusku zemřelo o 120 000 lidí víc, než jaký je podle dostupných statistik průměr z předchozích pěti let za stejné období. Podle oficiálních dat ruských úřadů přitom za těchto sedm letošních měsíců v zemi s koronavirem zemřelo přesně 28 200 lidí. Tato čísla jsou proto v ostrém kontrastu, podotýká ruský nezávislý server.

Demograf Alexej Raška pro MediaZonu podotýká, že na vysokém počtu zemřelých mají svůj podíl i problémy spojené s přetížením systému zdravotní péče, zdaleka proto nejde jen přímo o pacienty nakažené covidem-19, faktem ale zůstává, že rozdíl mezi covidovými statistikami a daty o celkovém počtu zemřelých za letošní rok je až příliš velký.

Už na jaře přitom některá média a odborníci upozorňovali na to, že jsou statistiky o počtu úmrtí v souvislosti s covidem-19 v Rusku ohýbána a cíleně podhodnocována.

Například deník Financial Times s odvoláním na odborníky z ruské Prezidentské akademie národního hospodářství a veřejné správy začátkem května napsal, že skutečný počet zemřelých může být o 70 procent vyšší než oficiální statistiky. V úmrtních listech totiž byly jako příčiny úmrtí uváděny například kardiovaskulární potíže, rakovina nebo selhání orgánů.

Pro iROZHLAS.cz na to v květnu upozornil také ruský novinář serveru MediaZona Jegor Skovoroda. „Víme, že vláda publikuje jen statistiky úmrtí přímo způsobených covidem-19. Ostatní případy úmrtí, kdy lidé zemřeli například na rakovinu, ale zároveň měli koronavirus, v Rusku jako součást statistik zveřejňováno není. Dělá to jen pár regionů,“ řekl redakci Skovoroda.

Putin s očkováním otálí

Zatímco počty nakažených i zemřelých strmě rostou, úřady pokračují v úsilí co nejvíce zviditelnit úspěchy vakcín proti koronaviru vyrobených v Rusku. V úterý navýšily odhadovanou účinnost první očkovací látky Sputnik V, a to z 92 na 95 procent. Učinily tak jen týden poté, co americká farmaceutická společnost Pfizer oznámila, že její vakcína dosáhla 95procentní účinnosti.

Kirill Dmitrijev, šéf státního Ruského fondu přímých investic, který se vakcíně mimo jiné stará o marketing, zároveň naznačil, že Rusko o této očkovací látce jedná s řadou evropských států. Zájem mezi prvními projevilo Maďarsko.

„Tento týden očekáváme velkou delegaci z Francie, která má navštívit Moskvu. Spolupracujeme s velkým počtem evropských zemí,“ řekl podle agentury TASS Dmitrijev televiznímu kanálu Rossija-24 s tím, že by se ruská vakcína mohla vyrábět v Německu.

Kromě Sputniku V už Rusko schválilo také vakcínu EpiVakKorona ze sibiřského střediska Vektor, třetí očkovací látka má být schválena v blízké době. V centru pozornosti ale zůstává především zmíněný Sputnik V, který ruské ministerstvo zdravotnictví schválilo jako „první očkovací látku proti covidu-19 na světě“ v polovině srpna. Stalo se tak ještě před začátkem třetí fáze testování.

Záhy po registraci se tak dostala pod palbu kritiky západních i některých ruských odborníků, kteří takový krok označují za příliš riskantní. Navzdory jejich obavám se ale první zaregistrovanou ruskou vakcínou v Rusku začaly očkovat rizikové skupiny, tedy lékaři, medicí a učitelé.

Mezi prvními vakcínu údajně vyzkoušela také jedna z dcer Vladimira Putina, samotný šéf Kremlu se k tomu ale nemá.

„Prezident nemůže použít necertifikovanou vakcínu... Hlava státu se samozřejmě nemůže účastnit očkování jako dobrovolník. To je nemožné,“ vysvětloval novinářům během úterní tiskové konference Peskov s dodatkem, že všechny potřebné procedury týkající se vakcín se teprve dokončují.

1.95. ČTK uzavřela s UK memorandum o spolupráci, týká se vědy, vzdělanosti i nezávislosti médií [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 26.11.2020, Zdroj: protext.cz, Autor: Martin Ayrer, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.11.2020 15:58, RU / den: 29 785, RU / měsíc: 395 428, Celková návštěvnost: 29 785, AVE: 10 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,33

Praha 26. listopadu 2020 (PROTEXT) Česká tisková kancelář (ČTK) a Univerzita Karlova (UK) uzavřely memorandum o spolupráci a podpoře.

Jeho cílem je oboustranná podpora české vědy a vzdělanosti, mediální gramotnosti, svobody slova a nezávislosti médií a platí do října 2025. Dokument dnes podepsali generální ředitel ČTK Jiří Majstr a rektor UK prof. Tomáš Zima.

"ČTK léta spolupracuje s fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy, například zpřístupňuje jejím studentům svůj zpravodajský servis. Agentura a dílčí aspekty její práce byly námětem celé řady odborných prací studentů. Bude jistě pro obě strany užitečné, když tuto zkušenost rozšíříme na celou univerzitu a společně připravíme další, nové typy projektů. Tento rok názorně ukázal, jak jsou věda i mediální gramotnost důležité," řekl generální ředitel ČTK Jiří Majstr.

"Spolupráci s ČTK velmi vítám, věřím, že se nám společně podaří připravit řadu užitečných projektů a akcí, které podpoří výuku studentů a také posílí povědomí veřejnosti o tématech vědy, výzkumu i vzdělávání. Podporu veřejnoprávních médií považují za důležitou, a to zvláště v době, kdy se část médií chová neseriózně a neváhá posilovat bulvarizaci a šířit dezinformace všeho druhu," uvedl rektor Univerzity Karlovy prof. Tomáš Zima.

Na základě memoranda mohou vznikat konkrétní smlouvy a dohody o spolupráci mezi ČTK a UK, například v oblasti stáží studentů v ČTK, přípravě vzdělávacích akcí pro veřejnost nebo pořádání společných konferencí zejména se zaměřením na vzdělávání, uplatňování výsledků vědy a výzkumu v praxi, zveřejňování a analýzy nových trendů ze zdravotnictví, farmacie, přírodních a sociálních věd, matematiky, kybernetiky a dalších vědních oborů.

ČTK se může stát mediálním partnerem vybraných akcí pořádaných UK, přičemž zůstane nedotčena redakční odpovědnost a nezávislost ČTK.

Memorandum o spolupráci nezavazuje žádnou ze stran ke konkrétnímu obsahovému či finančnímu plnění. Konkrétní projekty a společné aktivity mohou vznikat až na základě smluv a dohod, které budou v rámci memoranda uzavírány.

Podobné dohody o spolupráci podepsala UK letos také se zástupci dalších veřejnoprávních médií - Českou televizí a Českým rozhlasem.

Kontakty:

Martina Vašíčková, mluvčí ČTK, e-mail: mluvci@ctk.cz

Martin Ayrer, vedoucí Oddělení marketingu UK, e-mail: martin.ayrer@ruk.cuni.cz

ČTK a Univerzita Karlova uzavřely memorandum o spolupráci a podpoře. Dokument dnes podepsali generální ředitel ČTK Jiří Majstr (vpravo) a rektor UK Tomáš Zima..

1.96. Bez Trumpa očekávají „liberální imperialismus“. Pravicové populisty není přes jejich zklamání radno odepisovat [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 26.11.2020, Zdroj: denikn.cz, Autor: Kirill Ščeblykin, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 26.11.2020 16:08, RU / den: 41 097, RU / měsíc: 358 647, Celková návštěvnost: 2 940 000, Rubrika: Svět, AVE: 40 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,46

Americký prezident Donald Trump byl pro evropské pravicové populisty nejvýraznějším spojencem. Jeho prohra je mrzí. O porážce populismu se ale mluvit nedá.

Vítězství Joea Bidena v prezidentských volbách vyvolalo v amerických ulicích oslavy Bidenových příznivců. Radost byla ale znát také na druhé straně Atlantiku.

„Trumpova porážka může být začátkem konce triumfu pravicového populismu také v Evropě. Díky, Joe,“ tweetoval bývalý polský premiér a předseda evropské komise Donald Tusk.

Ale ne všem se ulevilo. Naopak šéfka francouzské strany Národní sdružení (dříve Národní fronta) Marine Le Penová se před dvěma týdny nechala slyšet, že „absolutně neuznává vítězství Joea Bidena“ a že je třeba, aby „justici bylo umožněno rozhodnout“.

Pravicoví populisté přišli v Trumpovi o svého spojence a do jisté míry také o ikonu. Odepisovat je by ale zatím bylo předčasné.

Osamocený Trump

Americká justice, o které Le Penová mluvila, teď shazuje ze stolu jednu Trumpovu žalobu na výsledky voleb za druhou. Týmu amerického prezidenta se zatím nepodařilo předložit relevantní důkazy a šance, že se mu právní cestou podaří zvrátit výsledek voleb, je mizivá.

A Trumpovi spojenci ho v jeho boji „proti krádeži voleb“ příliš nechtějí následovat.

„Přejeme budoucímu prezidentovi Spojených států Joeu Bidenovi vše dobré při plnění úkolů, které na něj čekají v jeho důležité pozici,“ stojí v prohlášení špiček německé AfD. Alternativa pro Německo sice zmiňuje „možné nesrovnalosti v hlasování“, ale pouze v kontextu jejich očekávaného „rychlého vyjasnění“.

Také samotná Le Penová, i přes svou neochotu Bidenovi gratulovat, nepřistoupila na Trumpův přímý útok na legitimitu amerických prezidentských voleb.

Ostatně, pouze 14 % Francouzů si před volbami přálo Trumpovo vítězství.

Trump's defeat can be the beginning of the end of the triumph of far-right populisms also in Europe. Thank you, Joe.

— Donald Tusk (@donaltduskEPP) November 7, 2020

Slova estonského ministra financí Martina Helmeho za nacionalistickou EKRE (Estonská konzervativní lidová strana), že o zmanipulovanosti amerických voleb „není pochyb“, tak zůstávají mezi špičkami pravicově populistických stran spíše v menšině.

Těmto stranám se totiž nevyplatí Trumpa v jeho boji proti „krádeži voleb“ následovat, protože se snaží zařadit do politického hlavního proudu.

„K tomu podle mě ještě přispívá vehemence – hraničící s absurditou, s jakou (Trump) trvá na tom, že volby byly ‚podvod‘,“ říká odborník na politický extremismus z **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Jan Charvát. A dodává, že způsob, jakým americký prezident trvá na svém, mohl část jeho podporovatelů v zahraničí odradit.

Ztráta respektu v Bílém domě

Co tedy ztráta Donalda Trumpa v Bílém domě znamená pro evropské pravicové populisty?

„Trump poskytl populistům obrovskou míru respektu – že nejsou extremističtí outsideři, ale lidé, které je možné pozvat do Bílého domu,“ řekl německo-americký politolog Yascha Mounk z Johns Hopkins Univerzity listu Washington Post.

Například loni takto Trump přijal v Bílém domě maďarského premiéra Viktora Orbána a pochválil ho „za skvělou práci“. „Respektují vás po celé Evropě. Možná jste jako já trochu kontroverzní, ale to je v pořádku,“ nechal se při návštěvě slyšet americký prezident.

Orbán přítom na kontinentu čelí kritice za oslabování nezávislosti justice a monopolizaci médií do rukou vládě nakloněných vlastníků.

„Trumpova prohra zvyšuje pravděpodobnost, že (populisté) budou vnímáni jako lidé na nesprávné straně dějin,“ myslí si Mounk.

Od Bidena se dá očekávat „liberální imperialismus“, jak se předtím o demokratech vyjádřil maďarský premiér Viktor Orbán. Tedy připomínání omezování lidských práv a právního státu. Orbán už po volbách stačil příštímu americkému prezidentovi Bidenovi pográtulovat k výhře.

Pravděpodobně nejvyhlášenější světový odborník na pravicový populismus, nizozemský politolog Cas Mudde, je ale k praktickým dopadům Trumpovy prohry na evropské populisty skeptický. Spíše než změnu v jejich politické síle bude Bidenova výhra znamenat, že budou s vyšší pravděpodobností čelit kritice za svůj postoj k demokracii a lidským právům.

V politice žádná výhra není konečná

Politolog z **Fakulty sociálních věd** Jan Charvát s Muddem souhlasí. „Evropští pravicovní populisté mají vlastní agendu a vlastní ‚sílu‘, která žene jejich podporu,“ vysvětluje politolog.

Podle Charváta je tedy ještě brzy pravicově populistické strany odepisovat. Trumpova prohra má význam především symbolický a emoční. „Jedná se o ztrátu jejich nejvýznamnějšího spojence,“ upozorňuje.

Charvát připouští, že vyhlídky populistů jsou o něco slabší než před několika lety, kdy po sobě v rychlém sledu přišlo zvolení Donalda Trumpa americkým prezidentem, rozhodnutí o vystoupení Velké Británie z EU a postupu Marine Le Penové do druhého kola francouzských prezidentských voleb.

„Je ale třeba mít na paměti, že politika běží pořád. Nikdy nenastane situace, že by zvítězila levice, nebo pravice a dál už se nic nehnilo,“ popisuje, proč není radno je podceňovat.

Varovný je pak podle něj trend, kdy se myšlenky a politika pravicově populistických, nebo i krajně pravicových stran čím dál více stávají součástí běžného politického provozu.

„Tyto strany v 70. letech stály za hranou a nikdo jim nepřisuzoval významnou politickou roli,“ připomíná Charvát. Dnes už to neplatí a krajní pravice vstoupila do mainstreamu. Vyhrávala volby nebo se stala součástí vlád. Navíc tyto subjekty přitahují nejen protestní hlasy, ale mají i voliče, kteří jsou o jejich volbě hluboce přesvědčeni.

1.97. Křišťálová Lupa 2020: Osobností roku je Michal Bláha, Projektem roku Covid19cz.cz PŘEHLED VÝSLEDKŮ

[URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.11.2020, Zdroj: focus-age.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.11.2020 01:39, RU / den: 6 421, RU / měsíc: 89 894, Celková návštěvnost: 59 890, AVE: 800,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,07

Hlavní téma roku reflektuje i 15. ročník ankety Křišťálová Lupa – Cena českého Internetu. Ocenění Projekt roku získává aktivita českých technologických firem a IT nadšenců zaměřená na pomoc v boji s koronavirovou pandemií Covid19cz.cz. Osobností roku se stává podnikatel, investor, mentor a inovátor Michal Bláha. Cenu popularity si stejně jako v loňském roce odnáší internetová televize DVTV.

Ceny jsou rozdány, 15. ročník ankety Křišťálová Lupa – Cena českého Internetu už zná své vítěze. O nich rozhodly svými hlasy odborná porota a internetová veřejnost. Do hlasování v anketě se zapojilo téměř sto tisíc hlasujících. Anketu pořádá server

Lupa.cz

Osobností roku se stává podnikatel, investor, mentor a inovátor Michal Bláha.

Jím založený projekt Hlídač státu získal druhé druhé místo v kategorii Obsahová inspirace a třetí místo v kategorii Veřejně prospěšná služba.

První místo v kategorii Internetové obchodování poprvé získala Zásilkovna. Ocenění za Nástroje a služby naopak velmi tradičně kralují Mapy.cz. První místo v kategorii One (wo)man show získává youtuber Karel Kovář alias KOVY.

Je logické, že tato kategorie nahrává silným internetovým osobnostem. Dokládá to druhé místo pro Standa Show, ale zaujmout umí i humorné nebo kuriózní projekty jako Přiznání iluminátů na Facebooku (6. místo), Přiznání taxikářů na Facebooku (9. místo) nebo twitterový účet řidiče tramvaje Josefa Chodounského (5. místo). Osobní sympatie (doplněné ukázkou) od redakce získává facebooková stránka Jára Cimrman MEMES, která získala 3. místo.

Nejlepší online video vyprodukovali ostravští herci Divadla Mír vystupující pod názvem

Tři tygři. Jejich komediální a improvizáční show na stejnojmenném kanálu na YouTube nasbírala 190 tisíc odběratelů a přes 30 milionů zhlédnutí.

V nové kategorii Podcast roku bodoval audiopořad U Kulatého stolu, který s lifestyle rozhovory sesadil z prvního místa veřejnoprávní podcast Vinohradská 12, který přináší detailní pohled na aktuální události ze zpráv.

Na první příčce v kategorii Zájmové weby stanul pořad o hrách pro každého INDIAN. Králem ve Zpravodajství a publicistice se poprvé v historii ankety staly Seznam Zprávy.

Největší marketingovou inspirací za uplynulý rok byla Reakce Rohlík.cz na epidemii COVID-19, již na jaře jsme právě jí věnovali obsáhlý článek.

Nejlepší Obsahovou inspiraci přinesl Film V síti a E-commerce inspiraci Vstup Pilulka.cz na burzu. Rytmická hra Beat Saber vítězí v kategorii Globální projekty českých tvůrců, Veřejně prospěšnou službou roku je podle odborné poroty Paměť národa. Anticenu si vysloužilo Selhání vlády při zavádění Chytré karantény.

Vítězové:

Hlasování odborné poroty:

Kompletní výsledky

Kategorie hodnocené veřejností

1. DVTV

Projekt nabízející videoobsah se zaměřením na rozhovory a živá reportážní vysílání.

2. Šťastné pondělí

Satirický videopořad Jindřicha Šidla, který záhy získal velkou fanouškovskou podporu.

3. Knihy Dobrovský

Rodinné knihkupectví.

4. Standa Show

Videoobsah Stanislava Hrušky na Youtube zaměřený primárně na dospělé publikum.

5. Alza.cz

Největší internetový obchod s výpočetní technikou.

6. Paralelní listy

Banda přátel, která se ve vsí anonymitě vysmívá všem maloměšťákům, oligarchům a latentním diktátorům.

7. Oktagonmma.cz

Česko-Slovenská organizace pořádající turnaje bojových sportů.

8. Deník N

Online deník postavený primárně na placeném obsahu.

9. Branky body kokoti

Drsně sarkastický občasník, který glosuje genderové nerovnosti. Najdete ho na serveru bleskprozeny.cz

10. Mall.tv

Internetová televize Mall Group.

11. Damerousky.cz

Iniciativa, která stojí za online mapou propojující všechny, kteří nabízí či shání roušky. Projekt Česko.Digital se stal inspirací i pro zahraniční státy.

1. Seznam Zprávy

Zpravodajství a publicistika redakce Seznam.cz s důrazem na video.

2. ČT24.cz

Zpravodajský portál České televize.

3. Deník N

Online deník postavený primárně na placeném obsahu.

4. Aktualně.cz

Zpravodajský web vydavatelství Economia.

5. iRozhlas.cz

Zpravodajský server Českého rozhlasu.

6. Novinky.cz

Zpravodajský web provozovaný společností Borgis a Seznam.cz.

7. iDnes.cz

Zpravodajský portál vydavatelství MAFRA.

8. CNN Prima NEWS

Zpravodajský web CNN Prima News.

9. Deník.cz

Zpravodajský portál deníků vydavatelství VLTAVA-LABE-MEDIA.

10. E15.cz

Zpravodajský web vydavatelství CN Invest.

11. IHNED.cz

Zpravodajský web vydavatelství Economia.

1. Zásilkovna

Logistický projekt, který mohutně expanduje a chce konkurovat České poště.

2. Alza.cz

Největší internetový obchod nejen s výpočetní technikou.

3. CZC.cz

Jeden z největších tuzemských internetových obchodů s elektronikou.

4. Heureka.cz

Nákupní rádce a jeden ze dvou největších cenových srovnávačů.

5. Rohlik.cz

Online prodej potravin.

6. GoOut

Server poskytující přehled o kulturních akcích v Praze, Brně a Ostravě. Umožňuje i nákup vstupenek na vybrané koncerty a divadelní představení.

7. Mall.cz

Komplexní internetový obchodní dům s nabídkou od bílého zboží, zahradní techniky až po kosmetiku a módu.

8. Pilulka.cz

Lékárenský holding bratří Kasů přináší digitální strategii do převážně kamenného lékárenského světa.

9. OdKarla.cz

E-shop s bazarovým zbožím.

10. iTesco.cz

Nakupování potravin z mobilu.

1. Mapy.cz

Mapová a navigační webová služba portálu Seznam.cz.

2. Hlídač státu

Nástroj, který nabízí kontrolní nástroje u vybraných služeb státu.

3. PoštaOnline – Česká pošta

Online služby České pošty.

4. Trhknih.cz

Online antikvariát, kde si čtenáři prodávají knihy navzájem.

5. Filmtoro

Filmový web, který najde všechny seriály, dokumenty a filmy online.

6. Intersucho.cz

Monitoring aktuálního stavu sucha, předpověď.

7. Reservio

Online rezervační systém pro každý typ podnikání.

8. Damerousky.cz

Iniciativa, která stojí za online mapou propojující všechny, kteří nabízí či shání roušky. Projekt Česko.Digital se stal inspirací i pro zahraniční státy.

9. Qerko

Aplikace pro bezkontaktní platbu v restauraci.

10. Zásilky – Liftago

Rychlá a jednoduchá přeprava menších balíčků a korespondence.

1. INDIAN

Pořad o hrách pro každého.

2. Cestina20.cz

Slovník, který trolí češtináře. Ukazuje, že čeština má šmrnc, vtíp i budoucnost.

3. Bez frází

Projekt nabízející otevřenou zpověď známých českých sportovců.

4. Zdopravy.cz

Online deník zaměřený na dění v dopravě.

5. Kosmonautix.cz

Portál věnovaný všemu kolem kosmonautiky.

6. Heroine.cz

Magazín od žen pro ženy.

7. iLiteratura.cz

Internetový literární časopis.

8. Retro Nation

Starší, staré a prastaré hry ze všech platforem a operačních systémů.

9. #ProjectFREEMOVE

Projekt, jehož hlavním cílem je pomáhat rozvíjet parkour a freerun a zjednodušit dění akcí a eventů pořádané komunitou.

10. Frontman.cz

Magazín pro aktivní muzikanty.

Známý youtuber s více než 840 tisíci odběrateli, který připravuje tematická videa, cestovní vlogy, scénky, skeče a mnoho dalšího.

2. Standa Show

Vídeoobsah Stanislava Hrušky na Youtube zaměřený primárně na dospělé publikum.

3. Jára Cimrman MEMES

Světově známý Jára Cimrman na Facebooku.

4. Petr Mára

Cestování, technologie, Apple, lifehacking, prezentování a spousta dalších oblastí na Youtube kanále.

5. Josef Chodounský na Twitteru

Twitterový účet řidiče tramvaje.

6. Přiznání iluminátů na Facebooku

Anonymně z nitra tajných společností – facebooková komunita.

7. Kechlibar.net

Blog Mariana Kechlibara, na kterém komentuje dění ve světě.

8. Dubanci.cz

Utajený svět dubových lidiček.

9. Přiznání taxikářů na Facebooku
"Fejsbukovej blogýsek" taxikáře Jiřího Němčíka.

10. Blog Ondřeje Ilinčeva
Blog specialisty na uživatelskou přívětivost (UX), zvyšování efektivity webu (CRO) a psychologii nakupování.

1. Tři tygři
Komedialní a improvizací show Tři tygři ostravského Divadla Mír, která na svém kanálu na YouTube nasbírala 190 tisíc odběratelů a přes 30 milionů zhlédnutí.

2. DVTV
Projekt nabízející videoobsah se zaměřením na rozhovory a živá reportážní vysílání.

3. Slunečná
Epizody seriálu Slunečná, články, sestřihy, reportáže, bonusy.

4. INDIAN
Pořad o hrách pro každého.

5. Standa Show
Videoobsah Stanislava Hrušky na Youtube zaměřený primárně na dospělé publikum.

6. Oktagonmma.cz
Česko-Slovenská organizace pořádající turnaje bojových sportů.

7. Branky body kokoti
Drsně sarkastický občasník, který glosuje genderové nerovnosti. Najdete ho na serveru bleskprozeny.cz

8. Na vlastní otvor
Původní seriál videoseveru Mall.tv, který se pokouší zbavit lidi strachu z různých preventivních vyšetření. Hlavním protagonistou je bývalý záchranář Vít Samek.

9. Marty is dead
Osmidílný seriál inspirovaný skutečnými případy kyberšikany na Mall.tv.

10. Klimbíkova bastlírna
Youtube kanál o technických hračkách – kutilských/bastlířských.
Podcastová série rozhovorů, za kterou stojí moderátoři Martin Klesnil a Patrik Fiala.
Zpravodajský podcast Českého rozhlasu.
Podcast Seznam Zprávy s Josefem Klímou.
Vše o světové a domácí scéně bojových sportů, zejména MMA.
Rozhovory s představiteli české rapové scény.
Podcast s "holkama od vedle" Zuzanou a Terezií.
Zpravodajsko-publicistický podcast Deníku N.
Girl talk Ivany Veselkové a Zuzany Fuksové.
Rozhovory s lidmi, kteří jdou proti proudu a boří stereotypy.
Podcast Michala Půra a Tomáše Jirsy.
Kategorie hodnocené odbornou porotou

1. Covid19cz.cz
Společná aktivita českých technologických firem a IT nadšenců zaměřená na pomoc v boji s nákazou COVID-19.

2. Hlídač státu
Nástroj, který nabízí kontrolní nástroje u vybraných služeb státu.

3. Film V síti
Dokument Vít Klusáka a Barbory Chalupové o on-line zneužívání dětí.

4. #kulturažije
Večerní živé přenosy divadelních představení a hudebních vystoupení nebo přednášek na Mall.tv.

5. ČT edu
Vzdělávací portál plný videí pro školáky, který vznikl v době koronavirových prázdnin.

6. Česko.digital
Komunita, která se snaží přinášet technologie a inovace do prostředí veřejně prospěšných projektů.

7. – 8. Rohlik.cz
Online prodej potravin.

7. – 8. Donio
Dárcovská platforma, na které může každý snadno vytvořit sbírku.

9. Zásilkovna
Logistický projekt, který mohutně expanduje a chce konkurovat České poště.

10. Prusa3D.cz
Český výrobce 3D tiskáren pro domácí použití se vyvinul v jednoho z největších producentů 3D tiskáren na světě.

1. Michal Bláha
Podnikatel, investor, mentor, inovátor, který se v poslední době angažuje v rozvoji projektů týkajících se státní správy.

2. Josef Průša
Vývojář 3D tiskáren, které navrhuje a staví už od roku 2009.

3. Jakub Nešetřil
Založil neziskovou organizaci Česko.Digital, jejímž posláním je sdružovat IT komunitu.

4. Simona Kijonková
Zakladatelka společnosti Zásilkovna, která zajišťuje logistické služby pro více než 18 tisíc e-shopů v Česku i v zahraničí.

5. – 6. Petr Ludwig
Konzultant, podnikatel, publicista a spisovatel, který se zaměřuje na téma prokrastinace.

5. – 6. Lenka Kabrhelová
Novinářka, rozhlasová moderátorka a reportérka. Působila jako zahraniční zpravodajka v Rusku a v USA.

7. Aleš Zavoral
Zakladatel největšího internetového obchodu Alza.cz.

8. Tomáš Kapler
Projektový manažer podepsaný pod projektem unikátního českého plicního ventilátoru CoroVent.

9. – 10. Sára Boutall
Oxfordsky vzdělaná archeoložka a antropoložka a dnes odbornice na AI.

9. – 10. Pavla Holcová

Investigativní novinářka a zakladatelka investigace.cz.

1. Selhání vlády při zavádění Chytré karantény
2. Neotevření vládních dat týkajících se COVID-19
3. Nedostatečný vývoj eGovernmentu v ČR
4. Vývoj projektu dálničních e-známek
5. Předražené/fake e-shopy s rouškami a desinfekcí
6. Příprava aukce 5G kmitočtů

1. Vstup Pilulka.cz na burzu

První český e-commerce projekt, který zaměřil na burzu. Internetová lékárna Pilulka.cz chce během podzimu úpisem akcií získat stovky milionů korun na rozvoj.

2. Donio

Dárcovská platforma, na které může každý snadno vytvořit sbírku.

3. Vstupenky na NIC 2020 - GoOut

Aktivita na podporu české kultury v době nouzového stavu.

4. bezKempu.cz

Kempování na divoko se souhlasem majitelů pozemků.

5. – 6. Rohlik.cz Bistro

Rozvoz hotového jídla z nabídky mnoha restaurací.

5. – 6. Mezi námi – Zásilkovna

Mobilní aplikace na posílání zásilek.

7. DoDo

Osobní asistent pro lidi pro expresní doručení zásilek, zařízení nákupů nebo zprostředkování služeb.

8. Hotovky od Košík.cz

Nabídka hotových jídel na Košík.cz

9. Z-BOT – Zásilkovna

Robotické výdejní místo Zásilkovny.

10. – 11. EXPANDO

Služba pomáhající e-shopům se vstupem na mezinárodní trh.

10. – 11.. Linka451.cz

Kupte si balíčky knih s překvapením! Původně dobročinný projekt na záchranu českých nakladatelů postižených epidemií koronaviru, který na serveru Startovač.cz vybral přes 3 miliony Kč, se přetavil v profesionální e-shop.

1. Beat Saber

Patrně nejúspěšnější světová hra pro virtuální realitu, která zatím prodala více než milion kopií.

2. Prusa3D.cz

České 3D tiskárny podnikatele Josefa Průši.

3. Livesport.cz

Live výsledky & livescore pro více než 1 000 fotbalových soutěží.

4. Productboard.com

Komplexní nástroj pro řízení vývoje produktů.

5. – 7. Zásilkovna

Logistický projekt, který mohutně expanduje a chce konkurovat České poště.

5. – 7. Amanita-design.net

Nezávislé studio pro vývoj her.

5. – 7. Prodej Socialbakers

Prodej české softwarové společnosti Socialbakers americkému podniku Astute.

8. Zahraniční expanze Rohlik.cz

Gyors és egyszerű vásárlás (Nakupování je rychlé a snadné), říká slogan na maďarském online supermarketu Kifii.hu. Jde o první zahraniční pobočku českého Rohlik.cz, který má v plánu vstoupit i na další zahraniční trhy (Rakousko, Německo, Bulharsko).

9. Rossum.ai

Automatický přepis dat z dokumentů s pomocí AI.

10. Flixpatrol.com

Deset nejsledovanějších filmů na Netflixu.

1. Film V síti

Dokument Víta Klusáka a Barbory Chalupové o on-line zneužívání dětí.

2. – 3. Hlídač státu

Nástroj, který nabízí kontrolní nástroje u vybraných služeb státu.

2. – 3. ČT edu

Vzdělávací portál plný videí pro školáky, který vznikl v době koronavirových prázdnin.

4. – 5. Tři tygři

Komediální a improvizáční show Tři tygři ostravského Divadla Mír, která na svém kanálu na YouTube nasbírala 190 tisíc odběratelů a přes 30 milionů zhlédnutí.

4. – 5.. #RouškyVšem/Mask4All Petra Ludwiga

Vítám vás u možná nejdůležitějšího videa, které jsem kdy natočil. Petr Ludwig v půlce března publikoval video na podporu nošení roušek a záhy se k němu přidali další influenceři. Vznikla i anglická verze videa, která nasbírala přes 5,7 milionu zhlédnutí.

6. #Promluvily Jsme – Deník N

Výpovědi tři desítek českých žen, které popisují svou zkušenost se sexuálním obtěžováním.

7. Marketing Festival

Online festival.

8. – 9. Paralelní listy

Banda přátel, která se ve vši anonymitě vysmívá všem maloměšťákům, oligarchům a latentním diktátorům.

8. – 9. Newsletter Davida Klímeše

Týdenní newsletter novináře, analytika a pedagoga [Fakulty](#) [sociálních věd](#) [Univerzity Karlovy](#) Davida Klímeše.

10. – 11. Politika (nejen) pro mladé
Instagramový účet, který má za cíl popularizovat politiku a rozšířit povědomí o veřejném dění mezi mladými lidmi.

10. – 11. Pohřešovaná
Osmidílný podcast, který otevírá jeden z nejzáhadnějších případů české kriminalistiky.

1. Paměť národa
Sbírka vzpomínek pamětníků, jejich audio a video nahrávky, životopisy, fotografie a dokumenty.

2. Covid19cz.cz
Společná aktivita českých technologických firem a IT nadšenců zaměřená na pomoc v boji s nákazou COVID-19

3. Hlídač státu
Nástroj, který nabízí kontrolní nástroje u vybraných služeb státu.

4. - 5. Česko.digital
Komunita, která se snaží přinášet technologie a inovace do prostředí veřejně prospěšných projektů.

4. - 5. #kulturažije
Večerní živé přenosy divadelních představení a hudebních vystoupení nebo přednášek na Mall.tv.

6. Donio
Dárcovská platforma, na které může každý snadno vytvořit sbírku.

7. Energii lékařům
Iniciativa zásobující lékaře a zdravotníky energetickými svačinovými balíčky.

8. Učíme online
Jak na online vyučování snadno a rychle.

9. Loono
Prevence onkologických a kardiovaskulárních onemocnění.

10. Sdílení polohy v aplikaci Mapy.cz
V rámci boje proti COVID-19 nabídla mapová aplikace Seznamu možnost zapnout dobrovolné sdílení dat o poloze uživatele. Na základě jejich analýzy pak slíbila zasílat upozornění na možný kontakt s nakaženým člověkem. Sdílení polohy si zapnulo celkem 1,8 milionu uživatelů.

1.Reakce Rohlík.cz na epidemii COVID-19
Suchý Rohlík, posílení kapacity webu či projekt Nakup bezpečně – online supermarket Rohlík.cz během jarní epidemie rychle reagoval na měnící se potřeby zákazníků.

2. Crowdfundingová kampaň CoroVent
Přes 14 milionů korun vybral na serveru Donio.cz projekt plicního ventilátoru CoroVent. Prvních 10 milionů mu přispěvatelé poslali za méně než 24 hodin.

3. DVTV (crowdfunding)
Crowdfundingová sbírka na rozvoj internetové televize DVTV na platformě Hitit.com s rekordním výsledkem 9,73 mil. Kč.

4. Zachranpivo.cz
Projekt na podporu malých pivovarů v době nouzového stavu.

5. Projekt Jak na síť
Jak používat sociální síť. Kniha, kurzy a firemní školení Elišky Vyhnánkové a Michelle Losekoot.

6. #SvobodaNeniSamozrejmost – kampaň O2
Kampaň připomínající důležité momenty z 20. století, kdy říci nebo napsat svůj názor vyžadovalo osobní hrdinství.

7. Nenecháme vás v tom - 100 mil. Kč od Seznam.cz pro firmy
Bezplatná nebo zvýhodněná inzerce na Seznam.cz pro firmy postižené COVID-19.

8. – 9. Nesněženo
Aplikace ukazuje podniky, kde je možné za zvýhodněnou cenu zakoupit neprodané jídlo.

8. – 9. Miloš Zeman – nečekaný projev k výročí sametové revoluce
Deep fake video vytvořené filmovou společností HBO.

10. – 11. Schovej pusu pod rouškou – kampaň Kofoly #zlasky
V době počínající koronavirové pandemie zastavila Kofola všechny plánované marketingové aktivity na jaro/léto a ze dne na den přišla s reaktivní kampaní, odrážející aktuální dění ve společnosti. Hrdiny svého jarního TV spotu s názvem Velká láska rohy přenáší "obléklá" přes noc digitálně do roušek, aby tak laskavou formou inspirovala k zodpovědnosti i ostatní.

10. – 11. Knižní závisláci
Skupina na Facebooku nakladatelství Knihy Dobrovský určená všem čtenářům a čtenářkám.
To nejlepší z moderního marketingu každý pátek do vašeho inboxu.

1.98. Blatný plánuje kampaň k očkování proti covidu. Podle odborníků měla dávno být [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 27.11.2020, Zdroj: zpravyiDNES.cz, Autor: Ire, ČTK, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 27.11.2020 17:08, RU / den: 660 316, RU / měsíc: 3 420 957, Celková návštěvnost: 1 240 000, Rubrika: Domácí, AVE: 99 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 7,34

Vakcína proti covidu se v České republice má objevit už koncem letošního roku. Ministr zdravotnictví Jan Blatný by rád proočkoval až 70 procent dospělých. Jenže jsou i tací, kteří vakcinaci považují za nesmysl. Právě proto ministerstvo chystá kampaň, která by očkování měla podpořit. Podle odborníků se však s osvětou mělo začít dávno.

Česko má po společné dohodě států Evropské unie objednanou vakcínu proti covidu-19 od tří výrobců pro 5,5 milionu obyvatel. Zaplatí za ně 1,8 miliardy korun. O dalších milionech dávek jedná s jinými výrobci. Ministr zdravotnictví Jan Blatný prohlásil, že cílem je proočkovat 65 až 70 procent. V Česku by podle něj měla být později vakcína pro všechny obyvatele. Vakcíny pro Česko

Od firmy Astra Zeneca stát objednal tři miliony dávek pro očkování 1,5 milionu lidí. Dvě dávky pro navození imunity budou potřeba také u vakcíny firem BioNTech a Pfizer, kterou by Česko mělo mít pro dva miliony lidí. Pro stejný počet osob byla

objednána vakcína od firmy Johnson & Johnson a zatím bez určeného množství je objednávka od firmy Sanofi.

První dávky by mohly přijít už na konci roku 2020, pokud bude některá z vakcín schválena. Jinak se počítá s jarními měsíci.

Ministerstvo zdravotnictví nyní plánuje kampaň, která by měla očkování proti koronaviru podpořit. „Do veškerých příprav všech našich kampaní jsme teď zahrnuli nad rámec témat, které tam byla, i téma vakcinace,“ uvedl za resort Jan Brodský.

Vláda již dříve uvolnila částku 50 milionů, které mají pomoci zlepšit komunikaci ministerstva zdravotnictví právě skrze různé kampaně. Podle původních informací by kampaně měly být vidět v televizi, na billboardech, na internetu a sociálních sítích, a slyšet v rádiích. Vyvracet by měly například dezinformace, připomínat zásady bezpečného a zdravého chování, propagovat plošné testování nebo třeba aplikaci eRouška. A v neposlední řadě tedy i samotné očkování. Kampaň měla být už dávno

Jenže podle oslovených odborníků měla být kampaň pro vakcinaci v Česku dávno rozběhlá. „Pokud chceme, aby se nechalo naočkovat 70 procent populace, tak jsme měli už tak před dvěma měsíci začít s velkou komunikační kampaní,“ uvedl ředitel Asociace inovativního farmaceutického průmyslu Jakub Dvořáček.

Sám zmínil poslední průzkumy v Česku, které ukazují, že většina Čechů je proti očkování proti koronaviru. Ač by se pro vybrané skupiny lidí mohlo očkování spustit už koncem roku, a mezi většinu populace by se vakcína mohla dostat na jaře, hned dvě třetiny Čechů by se očkovat nenechaly.

PRŮZKUM: Zemřelého na covid zná každý desátý Čech, očkování většina odmítá

„Nevěřím vakcíně, která vznikne takhle narychlo. Za pár let možná, teď se rozhodně očkovat nenechám,“ popsala svůj názor na očkování Marie Tesařová z Olomouce. Podle průzkumu National Pandemic Alarm z přelomu října a listopadu 46 procent Čechů neuvažuje o očkování.

„Měli bychom se ptát lidí ve městě, na venkově, vzdělaných, méně vzdělaných, mladých, starých. Abychom věděli, co jednotlivé skupiny potřebují za motivátory, abychom dosáhli těch 70 procent, o kterých mluví ministr Blatný. A to je obrovská práce, která je před námi, která ještě nezačala,“ dodal Dvořáček. Těžké téma pro kampaň

Podle Denisy Hejlové, vedoucí katedry marketingové komunikace a PR na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, trvá připravit celostátní kampaň nejméně v řádu týdnů, spíše měsíců. Sama však připomněla, že kampaň na očkování je velmi citlivé téma.

„Komunikace v tomto tématu je extrémně obtížná, panuje zde řada dezinformací a mýtů, které se poměrně těžko vyvrací,“ řekla a zároveň upozornila na to, že v České republice je mnoho těch, kteří se vůči vakcinaci staví negativně. „Vstupovat do debaty s vakcínou, o které vlastně ani vše nevíme, bude velmi obtížné,“ upozornila.

Odbornice připomněla, že ministerstvo mělo mít připravenou komunikaci již na jaře. „Komunikace ministerstva zdravotnictví po celou dobu koronaviru není úplně ideální. Zejména pokud všichni experti říkali, že jediným řešením bude očkování proti covidu. Již na jaře měli mít komunikační plán na podporu očkování obecně a zvyšovat důvěru lidí. Když lidé nemají důvěru v systém a ve vakcínu, tak se někteří nebudou chtít očkovat, i když jim to někdo bude v televizi říkat od rána do večera,“ dodala. Lepší pozdě, než nikdy

Dvořáček upozornil, že v zahraničí již kampaně mají. „Britové, Němci, Italové, Francouzi, ti všichni jedou komunikaci od léta a vysvětlují. Já fakt doufám, že my ji spustíme co nejdřív. U nás veřejnost informace nemá, tak se nemůžeme divit, že váhá,“ dodal.

Podle prezidenta České lékařské komory Milana Kubka je lepší začít s kampaní pozdě, než nikdy. „Já na to upozorňuji opakovaně již od začátku podzimu. Jednal jsem o tom i s panem Blatným. Osvětová kampaň je potřeba, rozhodně dříve, než tady vakcína bude,“ uvedl s tím, že očkování proti koronaviru je jediná možnost, jak se lidé mohou vrátit zpět do normálního života.

Podle Brodského se téma vakcinace do komunikačních kampaní mohla zařadit až poté, co začaly být jasnější obrysy, jak to s vakcínou samotnou bude.

„Kdyby to bylo ještě před dvě týdny, před měsícem, tak jsme nevěděli vůbec nic. Proto tam to téma nebylo. Uvědomujeme si potřebu a vhodnost očkování, a to nejen s ohledem na koronaviru. Víme, že očkování je prevence a je to dobrá věc,“ dodal Brodský s tím, že však nebude komentovat, kdy bude kampaň hotová.

Kdo bude mít přednost?

Podle Kubka je také problém s Národní strategií očkování proti covid-19. „Je naprosto nepřijatelné, aby z přednostního očkování byly vyřazeny velké skupiny zdravotníků. Je to nejpostiženější profesní skupina. Národní strategie počítá s tím, že by se prioritně očkovali zdravotníci pouze na urgentních příjmech. S ostatními, ať už to jsou ambulantní specialisté i jiní zdravotníci v nemocnicích na dalších odděleních, se vůbec nepočítá. Ti budou zařazeni v poslední, sedmé skupině, tedy mezi dobrovolné zájemce,“ dodal Kubek.

Ministerstvo zdravotnictví by mělo mít tento týden hotový nový plán, podle něhož se bude v Česku proti koronaviru očkovat. Očkování v Česku mělo být hrazené z veřejného zdravotního pojištění a dobrovolné.

Podle zveřejněného návrhu Národní strategie očkování proti nemoci covid-19 by se nejdříve měli očkovat lidé nad 65 let, kteří trpí chronickou plicní nemocí, vysokým krevním tlakem, závažnými onemocněními srdce, ledvin či jater, těžkou obezitou, vážnou cukrovkou.

První fáze počítá také s očkováním zdravotníků oddělení ARO, JIP, urgentních příjmů, infekčních a plicních oddělení, záchranné služby, zaměstnanců laboratoří, kde vyšetřují vzorky na covid-19, a pracovníků a klientů zařízení sociálních služeb.

Ve druhé fázi by se pak mohli nechat očkovat praktičtí lékaři pro děti či pro dospělé, zubní lékaři nebo farmaceuti, také pracovníci integrovaného záchranného systému, další zaměstnanci orgánů ochrany veřejného zdraví, kritické infrastruktury. V poslední fázi by byla očkovací látka dostupná pro další zájemce.

Foto:
Vakcína Pfizer
Reuters

1.99. Vyhrocený spor Austrálie a Číny

TV, Datum: 27.11.2020, Zdroj: ČT 24, Zpráva: 5, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 00:00, Sledovanost pořadu: 67 305, Pořad: 21:31 Horizont, Země: Česko, GRP: 0,75

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Jsem rád, že v Horizontu můžeme přece jen přivítat znovu Michala Mejstříka, profesora ekonomie z **Fakulty sociálních věd**. Teď už doufám vše v pořádku, jak se, co se týká obrazu i zvuku na obou stranách našeho živého spojení.

Michal MEJSTŘÍK, ekonom, **Fakulta sociálních věd UK**

Dobry večer.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Dobry večer, pane Mejstříku. Je to jen pár dní, kdy na summitu Asean Čína triumfovala startem největší zóny volného obchodu na světě, takzvaná RCEP zahrnuje 15 zemí, včetně Austrálie, na začátku relace jsme zmiňovali to, že Čína a Austrálie se dostávají do diplomatických sporů a obchodních střetů. Není tohle signál, že takové sdružení rekordní, co do dimenzí, vlastně nebude za stávajících podmínek vůbec fungovat?

Michal MEJSTŘÍK, ekonom, **Fakulta sociálních věd UK**

Tak nezapomeňme, že situace, kterou teď jste právě popsal, je dána tím, že ta smlouva byla pouze podepsána, ona je považována za měkkou a vlastně očekáváme, že to bude trvat 2 roky, než se vůbec se té věci pokročí, ale ono tam nejde tolik ani o Austrálii, jako o ten fakt, že vlastně do zóny čínského obchodu se dostávají všechny země Aseanu. Upřímně řečeno, části zemí, které, které řadíme k těm /nesrozumitelné/ dohodám, kam právě patří Nový Zéland a Austrálie a z tohoto hlediska prostě ten problém historický vznikl tím, že ta známá /nesrozumitelné/ dohoda, která byla nachystána a která byla posléze, ze které odstoupili prezident Trump, tak vlastně oslabila pozici Austrálie a těch dalších spojenců USA, kteří teď vlastně jsou tak trošičku v situaci, že nemají mnoho co na výběr. Nicméně pro Austrálii ta situace je vážná, protože když si představíte, že třetina jejího exportu míří do Číny a určité spory, které tam vznikly i v souvislosti s tím, že asi 1,5 milionu Číňanů stihla z těch 24 milionů obyvatel Austrálie vlastně také působí, jak z hlediska turistiky a byznysu na australské pevnině, tak ta situace tam není jednoduchá.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Já, když se k té otázce ještě vrátím a položím jí trošku jinak. Čína tady ukazuje určité sebevědomí, asertivitu, můžeme říct i lokty směrem k Austrálii. Nemůže právě tohle to odradit nebo varovat ty nastupující příští partnery v rámci RCIP, ale i jiných dohod s Čínou. Je to přece jenom, je to přece jenom symbolický okamžik.

Michal MEJSTŘÍK, ekonom, **Fakulta sociálních věd UK**

Já si myslím, že v tuto chvíli opravdu bude záležet na novém americkém prezidentovi, který je připraven určitě vstupovat do těch mezinárodních dohod daleko aktivněji, ale já si myslím, že ta pozice vůbec nejenom Austrálie, ale některých dalších zemí, které byly původně velmi aktivní právě v okruhu té zmíněné dohody /nesrozumitelné/ by mohla vlastně pozici těchto zemí jaksí posílit, ono vlastně v okamžiku, kdy například australský premiér zmínil, že by se měly zkoumat vlastně pozadí vzniku Covidu v Číně, tak to vyvolalo nepochybně takovou velkou netrpělivost na čínské straně, která právě, a s tím právě jsou spojována nějaká odvetná opatření, jako 80% daň na dovoz jinak velice efektivního ječmene a dalších zemědělských produktů, jako hovězího a dalších. Takže z tohoto hlediska máte pravdu, že to může do určité míry jaksí ohrozit další postup té zmíněné již široké dohody, ale já myslím, že jádro té dohody, a to Číňané dobře vědí, není podstatné jako z hlediska Austrálie, ale je naprosto podstatné právě ta jihovýchodní Asie, kde je ten největší trh, teď si představme, že tam teď hovoříme o 2 miliardách osob, není tam zatím zahrnuta samozřejmě taková část Asie, jako je Indie, ale jsou všechno vlastně země, které pokud by skutečně aktivně vstoupily do té sezóny a zdá se, že to bude daleko aktivnější, než v případě již zmíněný Austrálie, tak by dokázali vlastně podpořit tuhle expanzi Číny do jihovýchodní Asie daleko /nesrozumitelné/, včetně Vietnamu.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Zavírá v Horizontu prof. Mejstřík z **Fakulty sociálních věd**. Děkuje a přejeme hezký večer.

Michal MEJSTŘÍK, ekonom, **Fakulta sociálních věd UK**

Také přeji hezký večer.

1.100. Univerzita Karlova uzavřela s ČTK memorandum o spolupráci [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: vedavyzkum.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 05:15, RU / den: 1 685, RU / měsíc: 22 370, Celková návštěvnost: 1 685, AVE: 1 200,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,02

Univerzita Karlova (UK) a Česká tisková kancelář (ČTK) uzavřely memorandum o spolupráci a podpoře.

Jeho cílem je oboustranná podpora české vědy a vzdělanosti, mediální gramotnosti, svobody slova a nezávislosti médií a platí do října 2025. Dokument podepsali rektor UK Tomáš Zima a generální ředitel ČTK Jiří Majstr.

„Spolupráci s ČTK velmi vítám, věřím, že se nám společně podaří připravit řadu užitečných projektů a akcí, které podpoří výuku studentů a také posílí povědomí veřejnosti o tématech vědy, výzkumu i vzdělávání. Podporu veřejnoprávních médií považují za důležitou, a to zvláště v době, kdy se část médií chová neseriózně a neváhá posilovat bulvarizaci a šířit dezinformace všeho druhu,“ uvedl rektor Univerzity Karlovy Tomáš Zima.

„ČTK léta spolupracuje s fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy, například zpřístupňuje jejím studentům svůj zpravodajský servis. Agentura a dílčí aspekty její práce byly námětem celé řady odborných prací studentů. Bude jistě pro obě strany užitečné, když tuto zkušenost rozšíříme na celou univerzitu a společně připravíme další, nové typy projektů. Tento rok názorně ukázal, jak jsou věda i mediální gramotnost důležité,“ řekl generální ředitel ČTK Jiří Majstr.

Na základě memoranda mohou vznikat konkrétní smlouvy a dohody o spolupráci mezi ČTK a UK, například v oblasti stáží studentů v ČTK, přípravě vzdělávacích akcí pro veřejnost nebo pořádání společných konferencí zejména se zaměřením na vzdělávání, uplatňování výsledků vědy a výzkumu v praxi, zveřejňování a analýzy nových trendů ze zdravotnictví, farmacie, přírodních a sociálních věd, matematiky, kybernetiky a dalších vědních oborů. ČTK se může stát mediálním partnerem vybraných akcí pořádaných UK, přičemž zůstane nedotčena redakční odpovědnost a nezávislost ČTK.

Memorandum o spolupráci nezavazuje žádnou ze stran ke konkrétnímu obsahovému či finančnímu plnění. Konkrétní projekty a společné aktivity mohou vznikat až na základě smluv a dohod, které budou v rámci memoranda uzavírány. Podobné dohody o spolupráci podepsala UK letos také se zástupci dalších veřejnoprávních médií - Českou televizí a Českým rozhlasem.

Zdroj: Univerzita Karlova

1.101. Čína se mstí Austrálii za Huawei, koronavirus i Ujgury. Vysoká cla vydává za antidumpingová [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: ceskatelevize.cz, Autor: apm, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 08:17, RU / den: 285 360, RU / měsíc: 3 709 680, Celková návštěvnost: 17 760 000, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 3,17

Před hodinou Čína od soboty zavádí cla na vína z Austrálie až do výše 212 procent. Sama přitom odebírá víc než třetinu australského vinného vývozu. Vztahy obou zemí se vyhroutil kvůli australské žádosti o mezinárodní vyšetřování původu koronaviru. Ohrožuje to vzájemnou dohodu o volném obchodu, která má v prosinci po pěti letech projít revizí.

Horizont ČT24: Čína se cly mstí Austrálii

Úroda australského ječmene je letos slibná, vyhlídky na zisk z ní ale mlhavé. Největší obchodní partner Austrálie uvalil na dovoz osmdesátiprocentní cla. Čína omezila také dovoz masa, vína a dřevo zakázala úplně. „Stalo se a musíme s tím žít. Hledáme jiné trhy a využijeme to doma,“ konstatuje australský farmář Matthew Madden.

Peking se Canbeře mstí za politiku australské vlády a skrze obchodní bariéry ji tlačí ke změně. Oficiálně Čína zdůvodňuje vysoká cla jako antidumpingová opatření. Čínské velvyslanectví ale předalo Austrálii seznam jejích prohřešků.

Celkem 14 položek zahrnuje vyloučení Huawei ze sítě 5G, podporu Tchaj-wanu a Hongkongu, obhajobu lidských práv v Sinfangu, rušení víz čínským vědcům a novinářům, zablokování investičních dohod a žádost o mezinárodní vyšetřování původu koronaviru.

„Někteří lidé v Austrálii s mentalitou studené války a ideologickými předsudky pohlížejí na vývoj v Číně jako na hrozbu a podnikají chybné kroky. Zavinili propad čínsko-australských vztahů a složitou situaci,“ stěžuje si mluvčí čínského ministerstva zahraničí Čao Li-tiang.

Podle profesora ekonomie Michala Mejstříka z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy může australskou pozici posílit příští americká administrativa, kterou nyní připravuje zvolený prezident Joe Biden. „Bude záležet na novém americkém prezidentovi, který je určitě připraven vstupovat do mezinárodních dohod aktivněji,“ míní Mejstřík.

Číně vadí i vojenská spolupráce amerických spojenců

Peking dráždí také vojenská spolupráce v Tichomoří s americkými spojenci. Napětí v Jihočínském moři je jedním z důvodů, proč Austrálie uzavřela vojenskou dohodu s Japonskem. „Austrálie a Japonsko jako liberální demokracie mají mnoho společného a máme strategické zájmy,“ okomentoval úmluvu australský premiér Scott Morrison.

„Taková dohoda je opravdu užitečná a povzbudivá pro všechny v regionu,“ podotkl velitel sedmé flotily námořnictva Spojených států William Merz.

Zastrašování ze strany Číny nezasahuje pouze obchod. Z východoasijské velmoci museli ve spěchu odjet dva australské novináři poté, co si pro ně přišla policie. Ta na základě nejasného obvinění z porušení státní bezpečnosti zadržela i australskou občanku, která je známou moderátorkou čínské státní televize.

Naposledy Čiňany podráždil dětský pořad australské televize. Zaznělo v něm totiž, že hmyz, krysy a vlasy jsou běžnou součástí čínských jídel. Někteří Čiňané na sociálních sítích žádají omluvu za rasismus.

1.102. Rozhovor s reportérem Jakubem Szántó: Po útoku granátem jsem řídil poslepu [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: AUTO.cz, Autor: Svět motorů, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 11:57, RU / den: 138 386, RU / měsíc: 1 270 874, Celková návštěvnost: 3 900 000, Rubrika: Novinky, AVE: 25 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,54

Třiačtyřicetiletý Jakub Szántó strávil jako zahraniční zpravodaj na Blízkém východě pět let. O tom, jak mu kvůli bombardování před očima zmizel most, platil tisíce za špatné parkování či si zvykal na svérázné chování izraelských šoférů, se rozpovídal pro

Svět motorů.

Rodinný passat nechává doma. Na modřanské nádraží přijíždí na skútru. „Ani nevíte, jak moc mi v Tel Avivu motorka chyběla,“ zdraví nás třičtyřicetiletý Jakub Szántó, zpravodaj České televize, jenž strávil na Blízkém východě výživných pět let.

Proč jste v Izraeli neměl skútr?

Zdejší prostředí není pro motorky ani skútry komfortní. Kryt v podobě auta byl přece jen příjemnější. Což jsem poznal hned po pár jízdách. Izraelští řidiči jsou specifičtí.

V čem?

Jsou asertivní. Definoval bych je jako takové vážnější Italy. Neustále směřují dopředu, mají trošku klapky na očích. Jdou si na silnicích tvrdě za svým. Na rozdíl od Čechů ale třeba dodrží semaforey. Na oranžovou vám nikdo nevystřelí. Ale jakmile zaspíte zelenou, dají vám to pěkně sežrat. Okamžitě vás vytroubí. Obecně troubení dost holdují.

Jak se to projevuje?

Troubení představuje univerzální znamení: bacha, jedu doleva, bacha, jedu doprava, bacha, prostě jedu! A jen na vás je, jestli poznáte kontext. Na druhou stranu v Izraeli absolutně neznají blinkry. Vždycky si musíte domyslet, kam má ten který řidič právě namířeno.

Kde se tedy cítíte za volantem lépe: v Izraeli, nebo v České republice?

Ve výsledku musím přiznat, že u nás. Byť občas v Praze narazím na kašpara, který si libuje v agresivitě. V globálu jsme ale podstatně ohleduplnější. V Tel Avivu jsem musel být pořád ve střehu. Nicméně mi moc chybí úroveň jejich silnic. Tvrdím, že když má naše dálnice D1 hodně divoké sny, tak se jí zdá, že je poslední okreska v Izraeli. K tomu ta rychlost budování infrastruktury je opravdu obrovská.

Musel jste během pěti let řešit nějakou krizovou situaci, v níž hrálo hlavní roli auto?

Asi nejsilnější zážitek byl, když jsme museli řídit poslepu.

Prosím?

V palestinském Rámaláhu jsme byli na demonstraci, která se zvrhla. Dva metry za námi spadl granát se slzným plynem, k němuž ještě přimíchávají nervový plyn. Začalo to syčet a zničehonic zaplavil okolí bílý dým. Na kolegu kameramana říkám – „honem, mizíme“. Než jsem to dokončil – pic a už jsem ležel na čtyřech. Slintal jsem, dusil se. Vážně svinstvo. Dva kluci nám naštěstí polili něčím obličej. Jak jsme později zjistili, byla to kola, která prý v těchto případech pomáhá. Donesli nás do auta a my upalovali pryč. Pálilo mě každé nadechnutí, byli jsme poslintaní, posmrkaní a oblepení. Neviděl jsem z auta skoro nic. Ale přežili jsme.

Hrozilo vám pak ještě nějaké podobné nebezpečí?

Znovu v Palestině. Zprvu nepříjemná událost, která nakonec dopadla dobře. Zrovna bylo po teroristickém útoku, kdy jeden Palestinec pobodal několik Izraelců. Útočnicka pak zastřelili. Situace na Západním břehu Jordánu se tak rozjitřila. V tu dobu jsme projížděli jednou vesničkou, kde našťvaná parta kluků házela po nákladáku šutry. Instinktivně jsem stáhnul okýnko a dotázal se nejstaršího z těch grázlíků: „Ty jsi šéf téhle skupiny? Potřebuju, abyste na nás žádné kameny neházeli.“ On měl pocit důležitosti, že byl pověřen mezinárodním tiskem. Zavolal k nám další členy bandy a ti se zeptali, jestli jsem Žid. Podánilo se mi vysvětlit, že jsem český novinář. Čili služební Hyundai i30 nebyl obouchaný jak švestky.

Takže i za hranicemi Svaté země jste využívali služební vozy?

Ne, tam jsme si je půjčovali. Například v Iráku jsme jezdili zásadně třicet let starou vymlácenou toyotou, taxikem s šoférem Ibrahimem. Vzpomínám, jak jsme mu v Mosulu v den bitev připevňovali nárazník. V jižním Jemenu nám před očima kvůli saúdskému bombardování zmizel most. Objížděli jsme to kolem skály. V ten moment jste přesvědčení, že to ta auta nemůžou dát. Jenže dají. Musí!

Dostával jste na Blízkém východě za něco pokuty?

Imrvére. Hlavně Tel Aviv považuju za parkovací peklo. Tam pokuty nevybírají policajti, ale radnice má svoje lidi, kteří jsou nekompromisní, a ty sankce jsou v porovnání s Českem až čtyřnásobné! Chcete jen vyhodit dítě u školy, a stejně přijde trouba a sází tam jeden papírek za druhým. Mimochodem po našem rozhovoru jedu na policii podat vysvětlení, proč jsem parkoval na soukromém pozemku ČT. Takže mě to pronásleduje pořád.

Jaká motoristická vzpomínka se vám vybaví jako úplně první?

Asi jak jsme s rodinou jezdili žigulíkem na chatu na Slapy. Statný děda za volantem, vedle něj babička, majíc na klíně kočku. Vzadu byla moje máma, na níž jsem dřepěl já, uprostřed měla místo jedna teta, která měla na sobě psa, a vedle ní ještě druhá teta, jíž seděl na klíně bratranec. Když jsme frčeli kolem Zbraslavi, děda zavelel: „Kluci, bacha, policajti, skloňte se!“

Kdy jste si udělal řidičák?

Hned v osmnácti a pak se mi na něj dlouho prášilo. První auto jsem si pořídil až ve čtyřiaadvaceti. Ovšem stálo za to. Začínal jsem v superstarém sedmičkovém bavoráku, který jsem zdědil po tátovi. Žral tolik, že jsem věčně neměl na naftu.

I proto jste se pak ohlížel více po jednostopých vozidlech?

Po pár letech to přišlo přirozeně. A nakonec to vyvrcholilo nákupem tohoto modelu Aprilia SR Max, který má robustní posez, hezky jede. Vážně si nemůžu stěžovat.

Zápasíte s nějakým zlovykem za říditky?

Sem tam jezdím mezi auty. Taky si nekupujete skútr, abyste stál ve frontě. Cpu se, kam můžu – samozřejmě s mírou. Dřív mi v Praze dělali v zácpách naschvály řidiči aut, nyní se ta situace otáčí.

Kterým směrem?

Nemůžu se zbavit pocitu, že víc pitomců potkávám mezi jednostopými kolegy. Přičítám to tomu, že se vyrojilo příliš moc elektrických skútrů, na kterých lidé nerespektují základní pravidla. Platí to například pro ty sdílené, na něž si sedne v podstatě každý. Ovšem že si dá na hlavu přilbu, rozhodně neznamená, že je z něj motorkář!

Teď jste se docela rozohnil. Nadáváte při šoférování?

Samozřejmě! Žena by vám to potvrdila.

A jí do řízení mluvíte?

Ne. My jsme takoví, že kdybychom si nedávali pozor, budeme si povídat úplně do všeho. Což plyne z naší temperamentní nátury. Když někde jedeme, bavíme se normálně, hodnocení řídičských schopností se ale vyhýbáme. Stejně tak naše děti pochopily, že se rodičům do jízdy nekecá.

Nebál jste se zpočátku vozit své syny po Tel Avivu?

Provoz je tam divočejší. Chci však zdůraznit, že Izrael není válečná země. Takže jsme jezdili úplně normálně, klidně se staženými okýnky.

Ani služební auto nemělo žádnou speciální ochranu?

Nejsme americká CNN ani BBC, jejíž novináři mají opancéřovaná auta. My jezdili „jen“ v neprůstřelné vestě.

Rychlé otázky

Automat, nebo manuál?

Automat! Na Blízkém východě jednoznačně dominuje. V půjčovnách si za manuál dokonce připlátíte.

Jakou největší rychlostí jsem jel?

190 km/h jako malý s tátovým německým kamarádem: takovým magorem. Bylo to na motorce.

Umím si vyměnit píchlou pneumatiku?

Ano. Zde musím pochválit svou ženu, která si sama dokáže vyměnit kolo.

Co jsem řídil v osmnácti?

Auto jsem v té době neměl. Kamarád mi půjčoval golf, se kterým jsme obdrželi jako správní pubertáči venkovské diskotéky.

Jakub Szántó

Český novinář, který aktuálně působí jako reportér zahraniční redakce v České televizi, se narodil 11. března 1977 v Praze.

Po absolvování gymnázia vystudoval moderní dějiny na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy** v **Praze** s titulem PhDr.

V letech 1999 až 2006 pracoval v zahraničním zpravodajství televize Nova – nakonec jako její vedoucí a také editor Televizních novin.

V České televizi pracuje od roku 2006, kde mimo jiné zastával pozici zástupce vedoucího zahraniční redakce a editora pořadu Události.

Od července 2013 do roku 2018 byl stálým zahraničním zpravodajem České televize pro Blízký východ. S rodinou žil v Tel Avivu.

Dlouhodobě se zaměřuje na region Blízkého východu a Afriky. V minulosti zpravodajsky pokrýval rovněž čečenskou válku, gruzínsko-ruskou válku či ukrajinskou krizi, jež začala v listopadu 2013.

Mezi lety 2003 a 2016 pravidelně přispíval do týdeníku Reflex.

V roce 2017 získal Cenu Ferdinanda Peroutky.

Za svou knihu válečných zápisků „Za oponou války“ obdržel cenu čtenářů v literární soutěži Magnesia litera.

Je ženatý. S manželkou Lenkou mají dva syny.

1.103. Karel Hvižd'ala: Český Francouz Jacques Rupnik [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: ČRo - plus.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 17:07, RU / den: 88 206, RU / měsíc: 1 171 029, Celková návštěvnost: 88 206, Rubrika: Zahraniční, AVE: 15 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,98

„V západní společnosti počínaje feudalismem najdeme klíč k pochopení společenských i politických vztahů v pojmech smlouvy, vzájemných závazků a osobní důstojnosti...“

„Tehdy existovala smlouva mezi lením pánem a jeho vazalem, smlouva mezi velmoži a králem a smlouva mezi centrální mocí a vznikajícími městy. Odtud pramení myšlenka právního státu, systému nezávislého soudnictví. Tam je počátek západní svobody, odpovědnosti a autonomie občanské společnosti... Ruský model je opačný: stát formuje společnost ke svému obrazu... Ivan Hrozný odstranil šlechtu a nahradil ji třídou úředníků jmenovaných státem, kteří vytváří všemocnou byrokracii.“

To je úryvek z asi nejznámější knihy Jacquese Rupnika Jiná Evropa, kterou věnoval českému filozofu Janu Patočkovi. Stejný název nesl i šestidílný seriál BBC odvysílaný v roce 1988. U nás kniha vyšla až v roce 1992.

Cituji tuto pasáž proto, že jsem tyto úvahy poprvé od něj slyšel někdy v půli osmdesátých let v Paříži, kde mi Rupnika, štíhlého chlapíka s usmívajícíma se modrýma očima, představil Václav Bělohradský, který tehdy u něj bydlíval. Proto na ně vzpomínám dodneška, když slyším třeba premiéra Babiše, který i při zasedání Evropské komise přiznal, že neví, co je právní stát, a pod jehož vedením náš byrokratický aparát stále bobtná.

Rupnikovo vzdělání je velice důkladné, do patnácti let žil v Praze, posléze absolvoval v Paříži na Sorboně a na Harvardu v USA, kde se věnoval historii a politologii. Pět let byl redaktorem BBC. Po návratu do Paříže v roce 1982 působil jako profesor na Institutu politických studií, kde spolupracoval s Pavlem Tigridem a jeho Svědectvím.

Věrný Česku

Jako první zpracoval nezávisle, tedy nepředzvíkané sekundární literaturou, Dějiny KSČ. Ty u nás vyšly až v roce 2002. Přes Tigrida, který byl hned po zvolení Václava Havla prezidentem jeho spolupracovníkem, se stal i Rupnik prezidentovým poradcem. Jeho prvním úkolem bylo připravit a zorganizovat státní návštěvu nového prezidenta ve Francii, kam se podíval Havel čtrnáctkrát, stejně jako do Spojených států. V současnosti přednáší Rupnik v Paříži, v Bruggách a občas na Harvardu a je členem Institutu mezinárodních studií [Fakulty sociálních věd v Praze](#), kde si dokonce pořídil byt. V roce 2009 tu ještě vydal knihu Příliš brzy unavená demokracie.

Výbor z jeho textů, které se většinou týkají právě Česka, vyšel v roce 2018 pod názvem Střední Evropa je jako pták s očima vzadu: o české minulosti a přítomnosti. Tam taky najdeme tato slova, kterými mi odpověděl na otázku, proč neexistuje étos České republiky: „Do nového režimu se přenesly staré korupční vazby. Nové vazby nebyly postavené na občanských ctnostech, ale na zkušenosti s obcházením ekonomických nedostatků a zákonů... Přežil tu starý pokřivený étos normalizace.“

Jacquese Rupnika připomínám proto, že 21. listopadu oslavil sedmdesáté narozeniny.

Autor je publicista

1.104. Tisková zpráva z 19. zasedání RRTV konaného dne 24. 11. 2020 dnes URL Automatický překlad

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: satcentrum.com, Autor: Ivan Krejčí, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 22:14, RU / den: 6 000, Celková návštěvnost: 6 000, AVE: 5 800,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,07

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen "Rada") na svém 19. zasedání projednala 22 bodů programu.

Vyhodnotila 29 stížností diváků a posluchačů, vydala jedno upozornění na porušení zákona, rozhodla o zahájení jednoho řízení o přestupku. Rada udělila licenci společnosti ViacomCBS Networks International Czech s.r.o., k provozování televizního vysílání programu Paramount Network šířeného prostřednictvím družice.

- Rada udělila právníce osobě, společnosti ViacomCBS Networks International Czech s.r.o., IČ: 289 70 438, se sídlem Perlová 371/5, Staré Město, 110 00 Praha 1, dle § 25 zákona č. 231/2001 Sb., licenci k provozování televizního vysílání šířeného prostřednictvím družice na 12 let; název (označení) programu: Paramount Network; základní programová specifikace:

Všeobecně zábavní program zaměřený na americké a mezinárodní filmy a seriály; výčet států, na jejichž území má být vysílání zcela nebo převážně směřováno: Maďarsko; hlavní jazyk vysílání: maďarština; časový rozsah vysílání: 24 hodin denně; dle žádosti, ze dne 11. listopadu 2020, č.j.: RRTV/15132/2020-vra.

- Rada se seznámila s oznámením provozovatele PK 62, a.s., IČ 26211416, se sídlem Bohdalecká 1420/6, Michle, 101 00 Praha 10, dle § 32 odst. 1 písm. s) zákona č. 231/2001 Sb., o zahájení vysílání programu LEO TV GOLD šířeného prostřednictvím kabelových systémů na základě licence č.j. RRTV/14747/2019-zem, spis. zn.: 2019/869/zem, ze dne 17. prosince 2020, a to dne 11. listopadu 2020, dle podání doručeného dne 5. listopadu 2020 č.j. RRTV/15112/2020-vac.

- Rada se seznámila s oznámením provozovatele České Radiokomunikace a.s., IČ 247 38 875, se sídlem Skokanská 2117/1, Břevnov, 169 00 Praha 6, o přerušení celoplošného zemského digitálního televizního vysílání programu Naladte se na DVB-T2 šířeného prostřednictvím vysílačů dne 1. listopadu 2020 z důvodu ukončení vysílání Regionální vysílací sítě 8 s tím, že vysílání uvedeného programu bude obnoveno v jedné ze stávajících celoplošných sítí MUX 22 nebo MUX 23.

- Rada informuje provozovatele České Radiokomunikace a.s., IČ 247 38 875, se sídlem Skokanská 2117/1, Břevnov, 169 00 Praha 6, aby podle § 32 odst. 1 písm. r) zákona č. 231/2001 Sb., požádal Radu o přerušení vysílání, v souvislosti s ukončením zemského digitálního televizního vysílání v pásmu 700 MHz za současného přechodu celoplošných vysílacích sítí ze standardu DVB-T na standard DVB-T2, na dobu určitou do termínu obnovení vysílání programu Naladte se na DVB-T2 v celoplošné síti MUX 22 nebo MUX 23.

- Rada v rámci své kompetence dané § 5 písm. a) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“) a v souladu s ustanovením § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“) žádá poskytovatele satelitního vysílání Canal+ Luxembourg S.a.r.l., sídlem Rue Albert Borschette 2, L-1246 Luxembourg, R.C.S. Luxembourg; B 87905, o podání vysvětlení k šíření titulků pro osoby se sluchovým postižením prostřednictvím satelitního vysílání, resp. o vyjádření, zda důsledně šíří titulky pro osoby se sluchovým postižením prostřednictvím satelitního vysílání všech televizních programů, které tuto službu divákům poskytují, zejména pak programů Prima a ČT24 v HD formátu. Rada stanovila lhůtu k podání vysvětlení 30 dní ode dne doručení této výzvy.

- Rada se seznámila s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne ze dne 13. října 2020, č.j. 11 A 19/2019, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Rady ze dne 20. února 2018, č.j. RRTV/7814/2018-rud, sp.zn. RRTV/2017/568/rud, kterým byla společnost Central European Stone Trade Enterprises Kft. (nyní Emporia Style Kft.), sídlem 1012 Budapešť, Márvány u. 17, pobočka 3300 Eger, Kistályai út 34, IČ 01-09-170422, uložena pokuta ve výši 500 000 Kč za porušení ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., kterého se dopustila zadáním reklamy, respektive teleshoppingu Klenot TV odvysílaného dne 30. března 2017 od 11:07 hodin na programu Televize Barrandov, a kterým bylo současně zrušeno rozhodnutí Rady ze dne 20. února 2018, č.j. RRTV/7808/2018-rud, sp.zn. RRTV/2017/745/rud, kterým byla společnost Central European Stone Trade Enterprises Kft., sídlem 1012 Budapešť, Márvány u. 17, pobočka 3300 Eger, Kistályai út 34, IČ 01-09-170422, uložena pokuta ve výši 500 000 Kč za porušení ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/1995 Sb., kterého se dopustila zadáním reklamy, respektive teleshoppingu Klenot TV vysílaného dne 24. května 2017 v čase od 10: 55 hodin na programu Televize Barrandov.

- Rada bere zpět kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne ze dne 13. října 2020, č.j. 11 A 19/2019, kterým byla zrušena rozhodnutí Rady ze dne 20. února 2018, č.j. RRTV/7814/2018-rud, sp.zn. RRTV/2017/568/rud, a rozhodnutí Rady ze dne 20. února 2018, č.j. RRTV/7808/2018-rud, sp.zn. RRTV/2017/745/rud.

- Rada se seznámila s dopisem děkanky **Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy** Alice Němcové Tejkalové a souhlasí s prodloužením řešení projektu TL01000253 Multikulturní život a vzdělávání dětských prosumerů do konce roku 2021.

- Rada schválila termíny zasedání RRTV v roce 2021.

- Rada se seznámila s přehledem změn v rozhlasovém a televizním vysílání za třetí čtvrtletí roku 2020.

Podrobnější informace naleznete v prepisech usnesení Rady na www.rrtv.cz.

V Praze dne 26. 11. 2020, Bc. Ivan Krejčí, předseda Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

1.105. Skončí to konfliktem Ruska s Tureckem URL Automatický překlad

WEB, Datum: 28.11.2020, Zdroj: echo24.cz, Autor: Ondřej Šmigol, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 28.11.2020 23:52, RU / den: 103 540, RU / měsíc: 1 374 605, Celková návštěvnost: 3 710 000, Rubrika: Týdeník, Svět, Homepage, Krátké zprávy, AVE: 30 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 1,15

Dne 10. listopadu skončila již druhá válka mezi Arménií a Ázerbájdžánem o Náhorní Karabach. Podle vyjednaného příměří se arménští vojáci musejí stáhnout z oblastí, které země zabrala po první válce v devadesátých letech. Ázerbájdžán si dobytá území může ponechat. Neuznávaná arménská republika Arcach, která se na Náhorním Karabachu rozkládá, sice přežila, ale stažené Armény vystřídali na pět let ruští mírotvorci. Válka tak skončila arménskou porážkou, zároveň se ale i Ázerbájdžán ocitl ve složité situaci.

O válce a jejích důsledcích diskutovali Emil Aslan, politolog z **Fakulty sociálních věd UK**, Richard Stojar z Univerzity obrany a Marek Štýs z organizace Člověk v tísni, která v oblasti působí.

Jaké jsou kořeny toho konfliktu v Náhorním Karabachu? Dá se říct, že za to všechno může Stalin, který vytvořil Ázerbájdžánskou sovětskou socialistickou republiku s velkou arménskou menšinou?

Aslan: Mezi Armény a Ázerbájdžánci do roku 1905 k incidentům tzv. etnického či komunitního násilí nikdy nedošlo. První vypukl právě v roce 1905, kdy došlo k vzájemným masakrům, které se odehrávaly od Jerevanu po Baku a trvaly až do roku 1907. Tyto první střety měly sociálně-ekonomické pozadí. Souviselo to s tím, že arménská buržoazie zejména v ropné metropoli carského Ruska, Baku, dramaticky sílila a začala si nárokovat politické pozice a slábnoucí ázerbájdžánské šlechtě se to nelíbilo. Toto napětí vybuchlo a pak se z toho stal ten komunitní konflikt, vůbec první v tisíciletých dějinách kohabitace těch národů. Pak došlo k další náhodné události, a sice v roce 1918, když se rozpadla ruská říše a vznikly demokratické republiky, Arménská a Ázerbájdžánská. Problém byl, že Arméni a Ázerbájdžánci žili bok po boku na spoustě území na jižním Kavkaze, nejen v Karabachu. Mnohé oblasti Arménie byly obývány významnou ázerbájdžánskou menšinou a početné arménské komunity existovaly i na západě Ázerbájdžánu i v Baku. Takže vznikl problém vymezení hranic zemí, které v podstatě jako národní státy doposud neexistovaly. Pak došlo k tomu, co jste zmínil. Jsou různé interpretace, Arméni mluví o tom, že Stalin přenechal tuto oblast Ázerbájdžáncům. Ázerbájdžánci říkají, že jim Stalin tuto oblast ponechal a naopak „věnoval“ Arménům „jejich“ historické území, například oblast Zangezur.

A v nedávnější historii?

Aslan: Znovu ten konflikt vzplanul v osmaosmdesátém roce, když, a bylo to top-down, se arménské elity pokusily o předání Karabachu prostřednictvím Moskvy Arménské sovětské socialistické republice. Dalo by se říct, že v těch předcházejících desetiletích vlastně žádné komunitní konflikty v Karabachu nebyly. Od roku 1988 se to zhoršovalo, až došlo k té arménsko-ázerbájdžánské válce a následně k těm posledním událostem. Nejdřív v roce 2016 a pak v roce 2020. Těžko říct, kdo za to může, asi je to taková osudová záležitost, taková dějinná souhra náhod, která v tento konflikt vyústila.

Proč to před měsícem vypuklo znovu, byl tam nějaký spouštěč, nebo jedna strana prostě vycítila, že má navrch?

Aslan: V roce 1994 nebyla podepsána žádná mírová smlouva, bylo podepsáno příměří. Bylo jasné, že přístup k řešení konfliktu je dost odlišný u Arménů i Ázerbájdžánců, bylo jasné, že válka může znovu nastat. Ázerbájdžánci upozorňují na to, že oni se jenom bránili arménským útokům z konce léta, ale ve skutečnosti, jak tomu nasvědčuje příprava ázerbájdžánské armády a řada dalších faktorů, se k tomu Ázerbájdžán připravoval léta a nakonec využil eskalace z letošního léta, aby zahájil novou válku o Náhorní Karabach.

Celý Salon si můžete přečíst na EchoPrime. Nebo v tištěném vydání Týdeníku Echo. Předplatit si jej můžete zde.

1.106. Nebezpečné spojení zeleného fanatismu a hlouposti [URL Automatický překlad](#)

WEB, Datum: 30.11.2020, Zdroj: pravdive.eu, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.11.2020 16:18, RU / den: 500, Celková návštěvnost: 111 840, AVE: 1 500,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,01

Z uhlí se v České republice stále vyrábí zhruba polovina elektřiny a spousta tepla pro miliony domácností, institucí a firem.

Uhelná doba však z různých důvodů pozvolna končí. Aby byl útlum těžby a využívání uhlí nastaven správně, zřídila vláda tzv. uhelnou komisi. Hlavním cílem komise je poskytnout vládě objektivní a v maximální možné míře konsensuální výstupy s ohledem na budoucí využití hnědého uhlí v ČR včetně všech souvisejících aspektů. Komise se schází, pracuje. Představila 3 možné scénáře odchodu od uhlí.

Netuším, nakolik je činnost komise kvalitní, ale zdá se, že se skutečně posuzují všechny aspekty uhelného konce, tedy ekologické, energetické, ekonomické i sociální.

To se ale nelíbí specifické skupině lidí, kterou je možné zařadit do škatulky ekoaktivisté. Ti totiž uhlí nesnášejí. A nejráději by všechny uhelné doly i elektrárny zavřeli už dnes. Neberou přitom žádný ohled na to, že bychom neměli elektřinu ani teplo, nezajímá je, že by o práci přišly tisíce lidí. Neustále se ohánějí pouze frázemi o nutnosti boje se změnou klimatu.

Pomiňme teď fakt, že i kdybychom opravdu všechny doly i uhelné elektrárny zavřeli dnes, tak si toho globální klima samozřejmě vůbec nevšimne. Mj. proto, že celá Česká republika přispívá ke světovým emisím jen necelými 0,3%, nebo proto, že zatímco my podle ekoaktivistů musíme okamžitě odejít od uhlí, jinak přijde katastrofa, v 60 zemích světa se naopak staví nové uhelné elektrárny.

Zastavme se naopak u nové platformy, kterou si ekoaktivisté vymysleli, u stínové uhelné komise. Považuji za naprosto neuvěřitelné, že v této „komisi“ není ani jeden odborník na energetiku. Tedy pardon, ze seznamu, který zveřejnili sami stínoví komisaři, vyplývá, že mezi nimi zasedá Milan Smrž, který působil v Ústavu energetiky VŠCHT, zabývá se obnovitelnými zdroji energie a je aktivní v evropské asociaci EUROSOLAR. Tedy solární lobbista.

Jinak ale výpis členů opravdu „působivý“. Nebudu jmenovat, vypíšu pouze charakteristiky členek a členů, jak si je sami napsali při představení. Výzkumný pracovník CzechGlobe, tj. Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd; Sociolog a politolog, působí v Institutu sociologických studií [Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy](#) a v Sociologickém ústavu Akademie věd; Občanka z Pardubicka, spolupracuje se spolkem Zastavme elektrárnu Chvaletice; Astrofyzik a environmentalista, věnuje se zejména problematice klimatické změny, světelného znečištění a energeticky úsporných staveb; Jaderný fyzik, působí v Ústavu fyziky plazmatu Akademie věd, dlouhodobě se věnuje problematice udržitelné energetiky; Člen spolku Sokolovská beseda věnující se tématům jako demokracie, svoboda a životní prostředí; Pochází z Mostecká, vystudovala ochranu a obnovu životního prostředí na střední škole Schola humanitas v Litvínově a biologii na Univerzitě Karlově v Praze; Analytik Výzkumného centra AMO, vystudoval právo na Univerzitě Karlově a Univerzitě v Oxfordu; Působí na katedře sociologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, kde mimo jiné učí kurzy zaměřené na environmentální sociologii a riziko; Působil v Ústavu energetiky VŠCHT, zabývá se obnovitelnými zdroji energie a je aktivní v evropské asociaci EUROSOLAR; Občan žijící u polského dolu Turów, aktivně vystupuje proti jeho rozšiřování; Výzkumnice v Centru pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy, zaměřuje se na environmentální ekonomii a sociologii.

Přijde mi to podobné, jako kdyby vznikl třeba stínový krizový štáb pro boj s pandemií koronaviru, ale místo epidemiologů, hygieniků, politiků či zástupců integrovaného záchranného systému by v něm zasedal třeba akademický malíř, fotbalista, modelka, kominík, moderátorka televizních zpráv a profesor teologie. Dávalo by to obdobný smysl, tedy žádný.

Fascinující jsou i věty, kterými stínoví komisaři vznik své stínové komise odůvodnili. Jedním dechem totiž kritizují, že komise (ta opravdová) měla být složena z odborníků, ale ve skutečnosti v ní prý sedí lidé, kteří nejsou rychlému odklonu od uhlí nakloněni. Jinými slovy, odborník je podle ekoaktivistů nikoli ten, kdo skutečně zodpovědně zvažuje všechny aspekty odklonu od uhlí, posuzuje energetické, ekonomické i sociální dopady, ale pouze ten, kdo zastává ekoaktivistická dogmata. Jak sami řekli: Je tedy dobře, že vznikla alternativní skupina, která potřebě neodkladné systémové změny rozumí.

Uffff, tak ještě že tak. Taky vám spadl kámen ze srdce, že se tito stínoví odborníci dali dohromady?

Zdroj

1.107. Na jaře jsme byli na všechno sami, teď jsme bez motivace, tvrdí vysokoškoláci URL Automatický překlad

WEB, Datum: 30.11.2020, Zdroj: czprav.cz, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 30.11.2020 19:11, RU / den: 26 751, RU / měsíc: 347 614, Celková návštěvnost: 26 751, AVE: 5 000,00 Kč, Země: Česko, GRP: 0,30

On-line výuka na vysokých školách pokračuje. A dle ministerstva školství lze předpokládat, že pandemie výrazně ovlivní semestr i v první polovině roku 2021.

Přesto univerzity doufají, že k návratu všech studentů do škol dojde již brzy. "Pevně věříme, že letní semestr proběhne standardní prezenční formou. Nicméně jsme připraveni jej realizovat i formou distanční, pokud to bude nezbytné," říká mluvčí Karlovy univerzity Václav Hájek. Nicméně naprostá většina studentů nepočítá s tím, že v dalším semestru školy zcela otevřou. V dotazníku redakce, který vyplnili studenti z různých vysokých škol po celém Česku, měli respondenti možnost porovnat současnou situaci s tou na jaře. Byť nyní už studenti hodnotí distanční výuku kladněji a přednášky podle nich probíhají podle plánu, jarní semestr vysoké školy ve velké míře nezvládl.

Práce přibýlo a s tím i pocíťovaná zátěž

Odpovědi vypovídají o tom, že pro 80 studentů ze 150 záviselo v jarních měsících udržení ve škole hlavně na samostudiu, tvořilo 75 procent času a úsilí věnovanému škole. Vysokoškoláci museli vypracovávat množství úkolů bez předchozího výkladu a pomoci kantora a často si vše dohledávat na internetu. Dvaatřicet z nich (28 procent) dokonce uvedlo, že se vše museli učit úplně sami. Přednášky byly pouze zřídka, nebo dokonce vůbec a nikdo jim tak látku pořádně nevyšvětil.

"Málo učitelů přednášelo on-line. Často nám místo toho poslali prezentaci, třeba s poznámkami, jiní prezentace nahradili studijními texty," popisuje situaci během jarních měsíců student Karlovy univerzity Adam Brzezina.

I když se studentům ze začátku zdálo, že práce ubylo, bylo tomu podle nich naopak. "Nároky se nezměnily. Každý zanedlouho zjistil, že i když nejsou přednášky, neznamená to, že učiva je málo. Naopak bylo třeba se osamostatnit a naučit se látku sám," doplňuje Brzezina.

Učit se bez pomoci kantora, který by měl látku důkladně vysvětlit, je ale podle respondentů nejen náročné na pochopení, ale hlavně časově vyčerpávající. "S tím, co by vyučující vysvětlil během jedné přednášky, jsem já běžně strávil hodiny času. Neměl jsem tak čas na nic jiného," vypočítává student Slezské univerzity v Opavě Petr Doležel.

Osloveným vysokoškolákům také neprospívá studium v domácím prostředí. Špatně se soustřeďují a nemají na studium potřebný klid. Tyto problémy - které zažívají statisíce zaměstnaných Čechů na takzvaném home officu - patří k těm, které je trápí i v současné době. "Když se učím, tak vedle mě sedí můj bratr, který má on-line přednášky, a navzájem se rušíme," stěžuje si Matěj Kolářka, student Masarykovy univerzity v Brně. "Normálně bych šel do knihovny, ale tam taky nemůžu, když je vše zavřené," dodává.

Větší samostatnost, ale na úkor čeho?

Sociologický ústav Akademie věd zkoumal ve spolupráci s **Fakultou sociálních věd Univerzity Karlovy**, jaký měla pandemie na vysokoškoláky vliv. Podle výzkumu se zrušení prezenční výuky na jaře projevilo především nárůstem doby osobního studia, a to v průměru o 7,8 hodiny týdně.

"Studenti, kteří potvrdili nárůst doby věnované osobnímu studiu, častěji souhlasili s tvrzeními, že jejich studijní zátěž výrazně narostla od začátku pandemie a že pro ně změny v souvislosti s pandemií znamenaly významný stres," píše se v akademické práci.

"Vše bylo podstatně těžší. Hůře se sháněly potřebné materiály, týmová práce byla téměř nemožná," potvrzuje Kryštof Blažej, student informačních médií a služeb na Vysoké škole ekonomické v Praze.

Studenti navíc často do poslední chvíle netušili, jak bude probíhat zkouškové období. "Představa toho, že budu muset ke zkoušce z předmětu, na který jsme měli za celý semestr tři přednášky, byla opravdu děsivá," popisuje studentka Univerzity Palackého v Olomouci Tereza.

Podle většiny studentů, kteří odpovídali v dotazníku Aktuálně.cz, vyučující situaci ze začátku ne úplně zvládali. Pro spoustu z nich to ale bylo, tak jako pro všechny ostatní, úplně nové. "Do jara jsem zkušenost s on-line prostředím nikdy předtím neměl. Naštěstí jsou ale všechny programy, se kterými jsem se setkal, velice intuitivní," říká docent Jan Kotek, vyučující na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy.

Kantoři tvrdí, že naučit se pracovat s programy pro výuku bylo jednoduché, a i když jim adaptace někdy trvala, ve většině případů se jim nakonec podařilo nastolit nějaký systém. "Kolegové se s on-line formou výuky velice dobře sžili a nikde jsme nezaznamenali zásadní problémy," tvrdí mluvčí Univerzity Karlovy Václav Hájek.

Vyučující si - stejně jako jejich posluchači - spíše stěžují na přetrvávající problémy při práci v domácím prostředí, nedostatečné připojení nebo neaktivitu studentů. "Nejsložitější je mluvit na černý monitor a nevidět žádnou zpětnou vazbu," popisuje kantor marketingu na Slezské univerzitě v Opavě Daniel Kvíčala.

Nový semestr přinesl změny. Někde to jde ovšem pomalu

Na podzim, kdy se opět zavřely školy, podle studentů on-line výuka funguje relativně dobře a už nepocíťují takovou zátěž jako na jaře. V dotazníku to uvedlo 88 respondentů (téměř 60 procent). Přednášky probíhají podle rozvrhu, a jsou dokonce nahrávány, takže je jednoduché se k nim vrátit, pokud něčemu nerozumí. Studenti jsou tak až o polovinu méně závislí na samostudiu, než byli v jarních měsících.

Nicméně část dotazovaných stále tvrdí, že se nic výrazně nezměnilo. Jednačtyřicet studentů (27 procent) v dotazníku uvedlo, že pro ně stále převažuje samostatné zpracovávání témat a úkolů nad řízenými přednáškami. Problémy on-line výuky tedy pro téměř třetinu vysokoškoláků přetrvávají. Stěžují si zejména na to, že někteří učitelé přednášky dosud nepřenášejí on-line.

Studentům dále chybí motivace, hůře se soustřeďují a stěžují si na špatnou komunikaci. Podobně jako kantory je trápí také pomalé připojení na internet. Zároveň by také rádi trávili čas se spolužáky. Ti z prvních ročníků se tak často vůbec neznají, protože ještě neměli možnost se setkat.

Ačkoli on-line výuka v rámci možnosti funguje, učitelé i studenti tvrdí, že tu prezenční nikdy plně nahradit nemůže. V dotazníku uvedli, že sociální kontakt, který teď nemají, je pro ně nezbytnou součástí studia. Chybí jim hlavně osobní komunikace s učitelem, možnost se na cokoli zeptat a přitom nečekat, zdali jim odpoví například po e-mailu. Nenahraditelná je pak pro ně praxe zejména u medicínských nebo farmaceutických oborů.

1.108. Brexit. Aco dál?

TISK, Datum: 27.11.2020, Zdroj: Reliant Logistic News, Strana: 2, Autor: Markéta Vojáčková, Vytiskeno: 4 500, Infotype: Nepojmenováno, Datum importu: 16.12.2020 00:02, Rubrika: Příloha - Logistic News exit, AVE: 54 762,09 Kč, Země: Česko

Podnikatelská sféra na obou stranách lamanšského průlivu nyní s obavami i nadějí vyhlíží co nejrychlejší dohodu mezi Velkou Británií a Evropskou unií. Konec roku, kdy končí tzv. přechodné období, se nezadržitelně blíží a kompromis se bohužel stále zdá být v nedohlednu.

Nelze pochybovat o tom, že tzv. tvrdý brexit by velmi citelně dopadl na evropské firmy včetně těch českých. Za léta fungování volného obchodu jsme si všichni zvykli na určitý standard volných a bezcelních obchodních vztahů a jejich nastavení v Evropě. Dlouhotrvající jistota nám nicméně začíná protékat mezi prsty. „I přesto jsem přesvědčen, že lze ještě mnohé zachránit. Pro podnikatelský sektor je vždy nejhorší nejistota, která se zejména v posledních měsících bohužel stala synonymem brexitu. Firmy v Evropě ani ve Spojeném království netuší, na co se mají připravit,“ říká Vladimír Dlouhý, prezident Hospodářské komory ČR. Podle jeho slov je situace o to horší, že patový stav firmy nedokáží samy řešit vlastními silami a musí se spoléhat na výsledky politických rozepří, které řešení přinést rozhodně nemusí. V současné době, kdy jsou mnohé firmy vážně poškozeny pandemií covid-19 a s ní spojenými opatřeními, je situace ještě o poznání složitější: „Mnohé podniky fungují v provizorních režimech, řeší, zda vůbec přežijí a nemají zdroje na přípravu všech možných scénářů. Konfederace britského průmyslu koncem října prohlásila, že britské firmy ani ekonomika nejsou na brexit bez dohody připraveny. K červnu 2020 k tomu více než 60 % britských podniků neučinilo potřebné kroky k odchodu z jednotného trhu EU a přizpůsobení se novým obchodním vztahům. Otázkou zůstává, na co konkrétně se vůbec připravovat,“ upřesňuje Vladimír Dlouhý. Pro podnikatelský sektor je každopádně zásadní, že obě strany stále jednájí. Podle EU je na schůdné řešení odvolání Británie prostor ještě během první poloviny listopadu, pak už by mohl nastat problém s implementací dohodnutých obchodních pravidel. K tomu Vladimír Dlouhý dodává, že následná dohoda musí projít schválením obou stran – Britského parlamentu, Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu. Jedním z milníků vývoje celé situace by tak mělo být pravděpodobně setkání hlav států EU v Berlíně 16. listopadu.

„Pokud se dohody mezi Unii a Velkou Británií skutečně dočkáme, bude pravděpodobně zaměřena na zboží a měla by posloužit jako stavební kámen pro komplexnější dohodu v budoucnosti. Zde je důležité, abychom se zaměřili na malé a střední firmy, které nemají zdroje a dostatečný přístup k informacím,“ zdůrazňuje Vladimír Dlouhý. Proto Hospodářská komora pořádá semináře, kde za pomoci expertů z celní správy připravuje firmy na pravidla obchodování s třetími zeměmi. Podle jeho slov z posledních šetření Hospodářské komory totiž vyplývá, že jen 2 % podniků vidí odchod Velké Británie z jednotného trhu jako překážku pro jejich podnikání. Otázka je, jak moc je problematika brexitu zastíněna závažnějšími problémy souvisejícími se současnými přípomínkami, členství v ní nám ale objektivně přináší násobně více benefitů než starostí,“ varuje prezident Hospodářské komory ČR. Vladimír Dlouhý dále upozorňuje na skutečnost, že s odchodem Velké Británie navíc Česká republika bohužel ztrácí v Evropě jakéhosi „spojence“, jednu z mála velkých zemí, která byla k Unii v minulých letech otevřeně kritická, nesouhlasila s řadou zejména byrokratických opatření z Bruselu a volala po strukturálních změnách. „Cesta, kterou odchodem ze společenství Spojené království nastolilo, ovšem uvrhla Evropu do dosud nevídaného chaosu, kterého jsme svědky v podstatě od britského referenda o vystoupení z Unie v roce 2016. Jedno pozitivum ale přeci jen vidím: po tom čeho jsme během brexitu svědky, si snad další státy podobný kolotoč jednájí a zmatků rozmyslí. Více než kdy dříve nyní potřebujeme jednotnou Evropu. A to jak kvůli Covidu, tak kvůli silné pozici na světovém obchodním poli,“ uzavírá Vladimír Dlouhý. §

Tvrdý brexit samozřejmě nezůstane bez odezvy ani na ostrovech. OECD zveřejnila studii, ze které vyplývá, že bez dohody o volném obchodu bude britská ekonomika v příštích několika letech průměrně o 6,5 % nižší, než by tomu bylo v případě zachování stávajících dohod s EU. „Právě tato data by měla být dostatečným varováním pro politiky i ekonomy, kteří prosazují odtržení České republiky z Evropské unie. Když vidíme, jaké problémy pravděpodobně způsobí brexit takové ekonomice, jakou je velká Británie, nelze být jen připustit podobnou diskuzi o odtržení naší země ze sedmadvacítky. Můžeme mít k Evropské unii sto a jednu připomínku, členství v ní nám ale objektivně přináší násobně více benefitů než starostí,“ varuje prezident Hospodářské komory ČR. Vladimír Dlouhý dále upozorňuje na skutečnost, že s odchodem Velké Británie navíc Česká republika bohužel ztrácí v Evropě jakéhosi „spojence“, jednu z mála velkých zemí, která byla k Unii v minulých letech otevřeně kritická, nesouhlasila s řadou zejména byrokratických opatření z Bruselu a volala po strukturálních změnách. „Cesta, kterou odchodem ze společenství Spojené království nastolilo, ovšem uvrhla Evropu do dosud nevídaného chaosu, kterého jsme svědky v podstatě od britského referenda o vystoupení z Unie v roce 2016. Jedno pozitivum ale přeci jen vidím: po tom čeho jsme během brexitu svědky, si snad další státy podobný kolotoč jednájí a zmatků rozmyslí. Více než kdy dříve nyní potřebujeme jednotnou Evropu. A to jak kvůli Covidu, tak kvůli silné pozici na světovém obchodním poli,“ uzavírá Vladimír Dlouhý. §

„Pokud se dohody mezi Unii a Velkou Británií skutečně dočkáme, bude pravděpodobně zaměřena na zboží a měla by posloužit jako stavební kámen pro komplexnější dohodu v budoucnosti.“ „S odchodem Velké Británie navíc Česká republika bohužel ztrácí v Evropě jakéhosi „spojence“, jednu z mála velkých zemí, která byla k Unii v minulých letech otevřeně kritická, nesouhlasila s řadou zejména byrokratických opatření z Bruselu a volala po strukturálních změnách.“

Vladimír Dlouhý Od roku 2014 působí Vladimír Dlouhý ve funkci prezidenta Hospodářské komory České republiky. Po svém opakovaném znovuzvolení na XXXII. sněmu HK ČR v červenci 2020 byl potvrzen ve své funkci na další tříleté volební období.

Vladimír Dlouhý vystudoval VŠE, v letech 1977-78 studoval na Katolické univerzitě v belgické Lovani a v letech 1980-82 absolvoval postgraduální studium matematické statistiky a pravděpodobnosti na Karlově univerzitě. Po ukončení studií pracoval jako vysokoškolský učitel na VŠE na katedře ekonometrie, kde v roce 1983 obhájil kandidátskou disertační práci. V roce 1984 byl zakládajícím členem Prognostického ústavu ČSAV. V letech 1989-92 byl ministrem hospodářství ČSFR, od roku 1992 do června 1997 působil jako ministr průmyslu a obchodu ČR. Od září 1997 pracuje jako mezinárodní poradce investiční banky Goldman Sachs, s krátkou přestávkou v roce 2012, kdy kandidoval na prezidenta České republiky. V letech 1997-2010 pracoval pro společnost ABB, v dnešní době je rovněž členem rady ředitelů KSK Power Venture v Hyderabadu (Indie), skupiny mezinárodních poradců Rolls-Royce (Velká Británie) a poradcem francouzské investiční skupiny Meridiam. Je členem několika mezinárodních think-tanků, především Trilaterální komise. Od roku 2000 externě vyučuje na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**. V letech 2006-2008 byl členem nezávislé odborné komise pro posouzení energetických potřeb ČR (Pačesova komise), v letech 2009 – 2013 Národní ekonomické rady vlády (NERV). V období 2000-2012 působil jako člen Mezinárodní dozorčí rady Illinois Institute of Technology v Chicagu, v letech 2010-2012 byl členem Evropské poradenské skupiny výkonného ředitele Mezinárodního měnového fondu.

Foto autor: Foto: Jakub Hněvkovský, Hospodářská komora ČR